JULIA NAVARRO

Autoarea romanului
CONFRERIA SFÂNTULUI GIULGIU

BIBLIA DE LUT

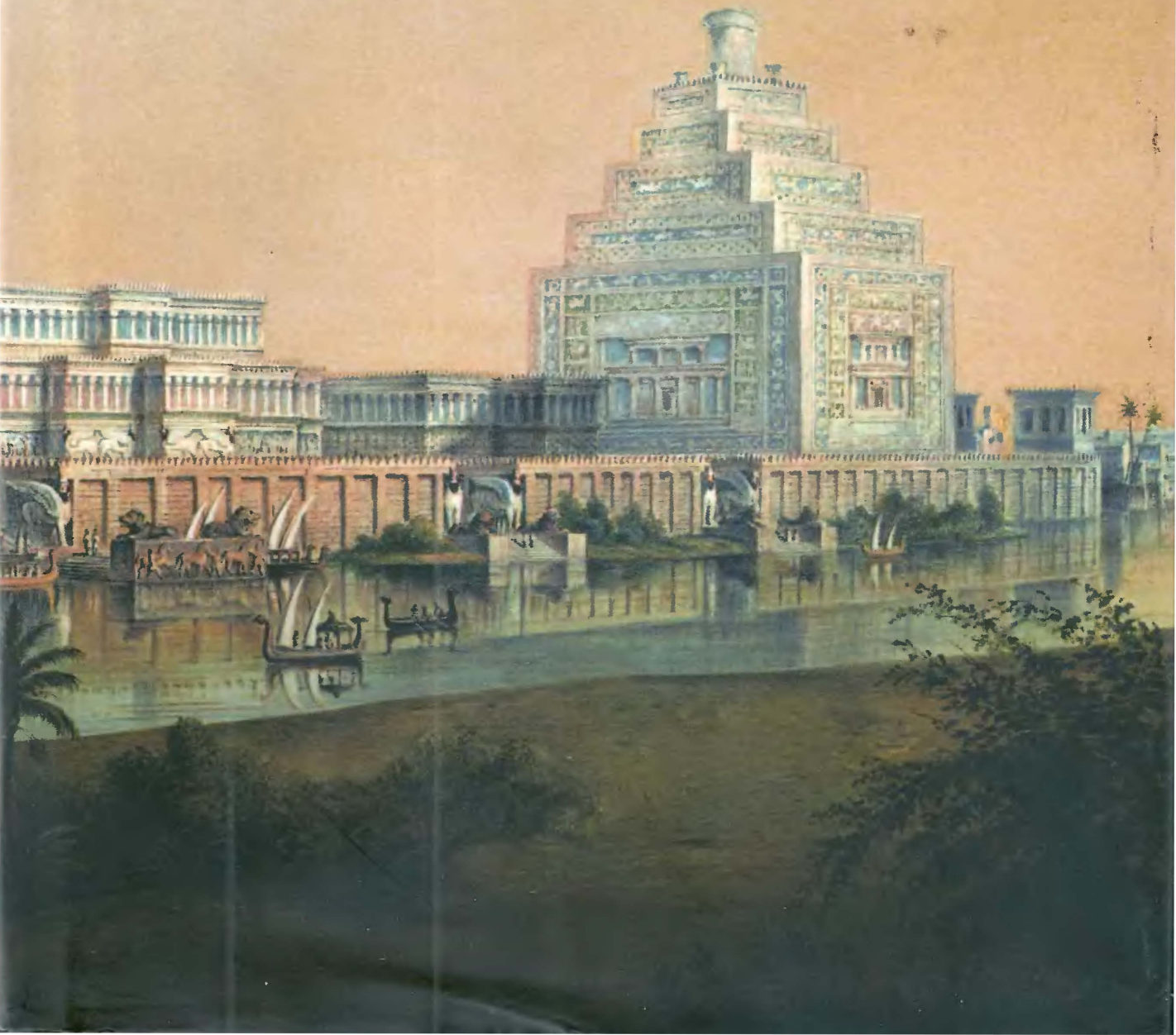

În Roma, un bărbat se confesează: „Părinte, mărturisesc că am să omor un om...“ În același timp, Clara Tannenberg, o tânără specialistă în arheologie, face cunoscută descoperirea unor tăblițe care, dacă se dovedesc a fi autentice, constituie dovada științifică a existenței Patriarhului Avraam – un scrib a refăcut povestea profetului despre Facerea Lumii, amestecul limbilor din Babel și Potopul biblic. O autentică Biblie de Lut...

Traficanți de artă, agenții internaționale de asasini plătiți, o lume a arheologiei plină de secrete... Pe fundalul unei iminente invazii americane în Irak, autoarea bestsellerului *Confreria Sfântului Giulgiu* susține un discurs narativ complex, captivându-l pe cititor de la prima până la ultima pagină.

Un thriller tensionat, un roman istoric, un fin portret al suferinței umane și o emoționantă expunere a legilor fundamentale care au pus lumea în mișcare. Toate acestea converg într-o intrigă plină de suspans: un puzzle uriaș a cărui rezolvare se află într-un capitol-cheie din Biblie, Geneza.

rao international
publishing company

ISBN 978-973-103-298-6

9 789731 032986

www.rao.ro
www.raobooks.com

Julia navarro

BIBLIA DE LUT

JULIA NAVARRO

BIBLIA DE LUT

Traducere din limba spaniolă
ADRIANA STERIOPOL

CLASS

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României
NAVARRO, JULIA
Biblia de lut / Julia Navarro; trad. și note: Adriana Steriopol. –
București: RAO International Publishing Company, 2007
ISBN 978-973-103-298-6

I. Steriopol, Adriana (trad.)

821.134.2-31=135.1

RAO International Publishing Company
Grupul Editorial RAO
Str. Turda nr. 117–119, București, România
www.raobooks.com
www.rao.ro

JULIA NAVARRO
La Biblia de Barro
© Julia Navarro, 2005
© Random House Mondadori S.A., 2005

© RAO International Publishing Company, 2007
pentru versiunea în limba română

2007

ISBN 978-973-103-298-6

Mereu, pentru Fermín și Alex,
și pentru prietenii mei, cei mai buni la care se poate visa

1

Ploua peste Roma când taxiul se opri în piața San Pietro. Era ora zece dimineața.

Bărbatul plăti cursa și, fără să aștepte restul, cu un ziar la subraț, se îndreptă cu pași grăbiți până la primul punct de control, unde se verifică de obicei dacă vizitatorii intră în bazilică îmbrăcați adecvat. Nici vorbă de pantaloni scurți, fuste mini, bluze decoltate sau bermude.

Odată ajuns în interiorul catedralei, bărbatul nu se opri nici măcar în fața statuii *Pietà* a lui Michelangelo, singura operă de artă, dintre multele pe care le tezaurizează Vaticanul, care reușea întotdeauna să-l emoționeze. Șovăi câteva clipe până se orientă și apoi se îndreptă spre confesionale, unde, la acea oră, preoți din țări diferite îi ascultau în limba lor maternă pe credincioșii sosiți din toată lumea.

În picioare, sprijinit de o coloană, aștepta nerăbdător ca alt bărbat să-și încheie confesiunea. Când îl văzu ridicându-se, se îndreptă spre confesional. O pancartă informa că preotul de acolo își exercita misiunea în italiană.

Preotul schiță un zâmbet când privi chipul uscățiv al acelui bărbat îmbrăcat într-un costum bine croit; avea părul alb, pieptănat cu grijă pe spate, și atitudinea nerăbdătoare a celui obișnuit să poruncească.

– Ave Maria Preacurată.

– Cea care a zămislit fără de păcat.

– Părinte, mă acuz că voi ucide un om. Dumnezeu să mă ierte!

După ce rosti aceste cuvinte, bătrânul se ridică și, sub ochii uluiți ai preotului, se pierdu iute prin furnicarul de turiști care înțesau bazilica. Lângă confesional, aruncat pe jos, lăsase un ziar mototolit. Călugărul zăbovi câteva minute până să-și vină în fire. Un alt bărbat îngenunchease și îl întreba nerăbdător:

– Părinte, părinte... vă simțiți bine?

– Da, da... nu, nu... scuzați-mă...

Ieși din confesional și ridică ziarul. Parcurse cu privirea pagina la care era deschis: concert al lui Rostropovici la Milano; succes de casă al unui film despre dinozauri; congres de arheologie la Roma cu participarea unor reputați profesori și arheologi: Clonay, Miller, Schmidt, Arzaga, Polonoski, Tannenberg, acest ultim nume fiind semnalat cu roșu...

Împături ziarul și, cu privirea pierdută, părăsi locul, lăsându-l cu vorba în gură pe bărbatul care stătea tot în genunchi, așteptând să-și mărturisească păcatele și necazurile.

– Doresc să vorbesc cu doamna Barreda.

– Cine o caută?

– Sunt domnul Cipriani.

– Un moment, vă rog.

Bărbatul își trecu mâna prin păr și se simți cuprins de un atac de claustrofobie. Respiră adânc, încercând să se liniștească, în vreme ce își lăsa privirea să rătăcească peste acele obiecte care îl însoțiseră în ultimii patruzeci de ani. Cabinetul lui mirosea a piele și a tutun de pipă. Pe masă, se odihnea o ramă cu două fotografii, cea a părinților lui și cea a celor trei copii ai săi. Pe cea a nepoților o așezase pe consola de deasupra căminului. În spate, se găseau o canapea și două fotolii cu rezemători laterale pentru cap, o lampă cu picior cu abajur de culoare crem; niște rafturi de mahon acopereau pereții și adăposteau mii de cărți, apoi covoarele persane... Acela era cabinetul său, iar el se afla acasă, așadar, trebuia să se calmeze.

– Carlo!

– Mercedes, l-am găsit!

– Carlo, ce spui?...

Vocea femeii trăda o mare încordare. Părea că dorește și că se teme, în egală măsură, de explicația pe care urma să o audă.

– Intră pe internet, caută în presa italiană, în orice ziar, în paginile de cultură; e acolo.

– Ești sigur?

– Da, Mercedes, sunt sigur.

– De ce în paginile de cultură?

– Nu-ți amintești ce se spunea în lagăr?

– Ba da, bineînțeles că da... Așadar, el... O vom face. Spune-mi că n-o să dai îndărăt!

– Nu, n-o să dau îndărăt. Nici tu, nici ei; o să-i sun chiar acum. Trebuie să ne vedem.

– Vreți să veniți la Barcelona? E loc pentru toți...

– Nu contează unde. Te sun mai târziu; acum vreau să vorbesc cu Hans și cu Bruno.

– Carlo, el este, cu adevărat? Ești sigur? Trebuie să fim siguri. Pune-l sub supraveghere, nu-l putem pierde din nou, nu contează cât o să coste. Dacă vrei, îți trimit bani chiar acum prin transfer bancar, angajează-i pe cei mai buni, să nu care cumva să dispară...

– Am făcut-o deja. N-o să-l pierdem, nu-ți face griji. O să te sun din nou.

– Carlo, eu plec la aeroport, iau primul avion spre Roma, nu pot rămâne aici...

– Mercedes, nu face nimic până nu te sun, nu avem voie să greșim. N-o să scape, ai încredere în mine.

Închise telefonul, simțind aceeași neliniște pe care o observase la femeie. Cunoscând-o, nu era exclus ca peste două ore să-l sune de la Fiumicino. Mercedes nu putea să stea liniștită și să aștepte, și cu atât mai puțin în momentul acela.

Formă numărul de telefon al lui Bruno și aștepta nerăbdător să răspundă cineva.

– Alo?

– Cu profesorul Hausser, vă rog.

– Cine întreabă?

– Carlo Cipriani.

– Sunt Berta! Ce mai faceți?

– Ah, dragă Berta, ce bine îmi pare să te aud! Ce mai fac soțul și copiii tăi?

– Foarte bine, mulțumesc, sunt nerăbdători să vă revadă, nu uită vacanța pe care am petrecut-o acum trei ani în casa dumneavoastră din Toscana; niciodată n-o să vă putem mulțumi îndeajuns; ne-ați invitat într-un moment când Rudolf era la capătul puterilor și...

– Lasă, lasă, nu-mi mai mulțumi. Și eu vreau să vă revăd, sunteți invitați oricând. Berta, tatăl tău este?

Femeia simți graba din vocea prietenului tatălui său și întrerupse conversația, nu fără o oarecare îngrijorare.

– Da, vine imediat. Sunteți bine? S-a întâmplat ceva?

– Nu, scumpo, nu, voiam doar să vorbesc puțin cu el.

– Da, gata, a venit. Pe curând, atunci!

– *Ciao,* scumpo!

Nu după mult timp, vocea puternică și răspicată a profesorului Hausser se făcu auzită.

– Carlo...

– Hans, trăiește!

Cei doi bărbați rămaseră tăcuți, fiecare ascultând respirația încărcată de tensiune a celuilalt.

– Unde este?

– Aici, la Roma. L-am găsit din întâmplare, în timp ce răsfoiam un ziar. Știu că nu-ți place internetul, dar intră și caută orice ziar italian, în paginile de cultură, îl vei găsi acolo. Am angajat o agenție de detectivi care să-l supravegheze douăzeci și patru de ore pe zi și să-l urmărească oriunde ar merge, dacă pleacă din Roma. Trebuie să ne vedem. Am vorbit deja cu Mercedes, îl sun acum pe Bruno.

– Vin la Roma.

– Nu știu dacă e o idee bună să ne vedem aici.

– De ce nu? El e acolo și trebuie s-o facem. O vom face.

– Da. Nimic pe lumea asta nu ne poate împiedica.

– Ne ocupăm noi?

– Dacă nu găsim pe altcineva, da. O s-o fac chiar eu. Toată viața m-am gândit la asta, la cum va fi, la ce va simți... Am conștiința împăcată.

– Asta, prietene, o vom ști când se va termina totul. Dumnezeu să ne ierte sau măcar să ne înțeleagă.

– Așteaptă, mă sună pe mobil... E Bruno. Închide, o să te sun din nou.

– Carlo!

– Bruno, tocmai urma să te sun...

– M-a sunat Mercedes... E adevărat?

– Da.

– Plec imediat de la Viena spre Roma. Unde ne întâlnim?

– Bruno, așteaptă...

– Nu, nu mai pot să aștept. Am făcut-o mai bine de șaizeci de ani și, dacă el a apărut, nu am de gând să mai aștept nici un minut în plus. Vreau să particip, Carlo, vreau s-o fac...

– O s-o facem. De acord, veniți la Roma. O să-i sun încă o dată pe Mercedes și pe Hans.

– Mercedes s-a dus deja la aeroport, iar avionul meu pleacă peste o oră. Anunță-l pe Hans.

– Vă aștept la mine acasă.

Era miezul zilei. Se gândi că mai avea încă timp să treacă pe la clinică și să-i ceară secretarei să-i anuleze toate consultațiile din zilele următoare. De cei mai mulți dintre pacienții săi se ocupa deja fiul său cel mare, Antonino, dar câțiva prieteni vechi insistau ca el să fie cel care să-și spună ultimul cuvânt asupra stării lor de sănătate. Nu se plângea, pentru că asta îl ținea în formă și îl obliga să studieze în continuare, în fiecare zi, misterioasa mașinărie a trupului omenesc. Dar el știa că, de fapt, ceea ce îl menținea cu adevărat în viață era dureroasa dorință de a încheia o socoteală. Își spusese că nu putea muri până când nu avea să încheie toate socotelile, și, în dimineața aceea, la Vatican, pe când se îndrepta spre confesional, îi mulțumea lui Dumnezeu că îi îngăduise să trăiască până în ziua aceea.

Simți o durere ascuțită în piept. Nu, nu era semnul unui infarct: era neliniște, doar neliniște și mânie față de acel Dumnezeu în care nu credea, dar la care se ruga și pe care îl lua la rost, convins că nu îl auzea. Se indispuse foarte tare când se trezi din nou gândindu-se la Dumnezeu. Ce avea el de-a face cu Dumnezeu? Doar nu se ocupase niciodată de el. Niciodată. Îl părăsise atunci când avea mai multă nevoie de el, când credea în mod naiv că era de ajuns să aibă credință ca să se salveze, ca să scape de oroare. Cât de prost fusese! Cu siguranță că acum se gândea la Dumnezeu pentru că, la șaptezeci și cinci de ani, știi că ești mai aproape de moarte decât de viață și, înaintea inevitabilei călătorii spre eternitate, în adâncul sufletului se aprind semnalele de alarmă ale fricii.

Plăti taxiul, dar, de data asta, luă restul. Clinica, situată în Parioli, un cartier liniștit și elegant din Roma, își avea sediul într-un edificiu

de patru etaje, unde lucrau vreo douăzeci de specialiști, în afara altor zece doctori de medicină generală. Era opera lui, rod al voinței și al efortului său. Tatăl lui ar fi fost mândru de el, iar mama lui... Simți că i se umezesc ochii. Mama lui l-ar fi îmbrățișat cu putere, șoptindu-i că nu era nimic pe care el să nu-l poată face, că prin voință totul este posibil, că...

– Bună ziua, domnule doctor.

Vocea portarului clinicii îl readuse la realitate. Intră cu pași hotărâți, demn, și se îndreptă spre cabinetul lui, situat la primul etaj. Îi salută pe medicii cu care se întâlni și dădu mâna cu pacienții care, recunoscându-l, îl salutau. Zâmbi când o văzu. La capătul culoarului se desena silueta zveltă a fiicei sale. Lara asculta cu răbdare vorbele unei femei care tremura și strângea cu putere mâna unei adolescente. Făcu un gest de tandrețe către tânăra fată și se despărți de femeie. Nu îl văzuse, iar el nu făcu nimic prin care Lara să-i observe prezența; avea să treacă mai târziu pe la cabinetul ei.

Intră în anticamera biroului său. Maria, secretara lui, își ridică ochii de pe monitorul calculatorului.

– Domnule doctor, ce târziu ați venit azi! Aveți o mulțime de apeluri telefonice în așteptare și, pe deasupra, domnul Bersini este pe punctul de a sosi; i s-au făcut deja toate analizele și, deși i s-a spus că are o sănătate de fier, insistă să-l vedeți dumneavoastră și...

– Maria, îl voi vedea pe domnul Bersini imediat ce sosește, dar după aceea te rog să anulezi toate consultațiile. Timp de câteva zile e posibil să nu mai apar pe la cabinet; niște vechi prieteni sosesc din străinătate și trebuie să mă ocup de ei...

– Foarte bine, domnule doctor. Pentru cât timp trebuie să anulez consultațiile?

– Nu știu, o să îți comunic; poate o săptămână, cel mult două... Fiul meu este?

– Da, și fiica dumneavoastră.

– Da, am văzut-o deja. Maria, aștept un telefon de la președintele Agenției de Investigații și Asigurări. Fă-mi legătura, chiar dacă sunt cu domnul Bersini, bine?

– Am înțeles, domnule doctor, așa voi face. Vreți să-l sun pe fiul dumneavoastră?

– Nu, nu, lasă-l, trebuie să fie în sala de operații; îl sunăm mai târziu.

Găsi ziarele perfect aranjate pe masa din cabinet. Luă unul dintre ele și căută în paginile de la sfârșit. Titlul spunea: „Roma: capitala mondială a arheologiei". Știrea informa asupra unui congres sub egida UNESCO, despre originile omenirii. Și acolo, pe lista celor prezenți, se afla numele bărbatului pe care îl căutau de mai bine de jumătate de secol.

Cum de era cu putință ca, dintr-odată, să fie aici, la Roma? Unde fusese? Oare nimeni nu mai avea memorie? Îi venea greu să priceapă cum de acel om putea să participe la un congres mondial al UNESCO.

Îl primi pe vechiul său pacient, Sandro Bersini, și făcu un efort de nedescris ca să-i asculte necazurile bătrâneții. Îl asigură că are o sănătate de fier, ceea ce, de altfel, era adevărat, dar, pentru prima dată în viață, nu se jenă să se arate neîndatoritor și îl invită amabil să plece, cu scuza că mai avea și alți pacienți care-l așteptau.

Soneria telefonului îl făcu să tresară. Știu instinctiv că apelul era de la Agenția de Investigații și Asigurări.

Președintele agenției îi explică fără ocolișuri rezultatul acelor prime ore de cercetare. Avea șase dintre cei mai buni oameni ai lui înăuntru, la sediul congresului.

Informația pe care i-o transmise îl surprinse pe Carlo Cipriani. Trebuie că era vreo greșeală, numai dacă nu cumva...

Bineînțeles! Bărbatul pe care îl căutau era mai în vârstă decât ei și o fi avut copii, nepoți...

Simți un ghimpe de dezamăgire și de furie; se simțea batjocorit. Ajunsese să creadă că acel monstru apăruse din nou, și acum se trezea că nu era el. Dar ceva înăuntrul lui îi spunea că erau aproape, mult mai aproape decât fuseseră vreodată. Așa că îi ceru președintelui de la Agenția de Investigații și Asigurări să continue supravegherea, indiferent până unde ar fi ajuns și cât ar fi costat.

– Tată...

Antonino intrase în cabinet, fără ca el să-și fi dat seama. Făcu un efort să-și revină, pentru că știa că fiul său îi observase îngrijorarea.

– Cum merge, fiule?

– Bine, ca întotdeauna. La ce te gândeai? Nici nu ți-ai dat seama că am intrat.

– Ai rămas cu același prost obicei pe care îl aveai de copil: nu bați niciodată la ușă.

– Haide, tată, nu te răzbuna pe mine!

– Pentru ce să mă răzbun pe tine?

– Pentru orice te contrariază... Te cunosc și știu că azi nu ți-au ieșit treburile așa cum sperai. Ce s-a întâmplat?

– Te înșeli. Totul merge bine. Ah! E posibil să nu vin câteva zile la clinică; sunt sigur că nu e nevoie de mine, dar ca să știi.

– Cum adică nu e nevoie de tine? Uf, ce nesuferit ești azi! Se poate ști de ce n-o să vii? Pleci undeva?

– Vin Mercedes, Hans și Bruno.

Antonino făcu o grimasă. Știa cât de importanți erau prietenii pentru tatăl său, dar aceștia îl nelinișteau. Păreau niște bătrâni inofensivi, însă nu erau deloc așa. Cel puțin lui îi treziseră întotdeauna un sentiment de teamă.

– Ar trebui să te însori cu Mercedes, glumi el.

– Nu vorbi prostii!

– Mama a murit acum cincisprezece ani, și cu Mercedes se pare că te simți în largul tău, și ea e singură...

– Ajunge, Antonino. Am plecat.

– Ai vorbit cu Lara?

– O să trec s-o văd înainte de a pleca.

La cei șaizeci și cinci de ani ai ei, Mercedes Barreda mai păstra încă mult din femeia frumoasă de altădată. Înaltă, subțire, brunetă, cu o ținută elegantă și cu maniere desăvârșite, impunea respect bărbaților. Poate tocmai de aceea nu se măritase niciodată. Își spunea că nu găsise niciodată un bărbat pe măsura ei.

Era proprietara unei firme de construcții. Făcuse avere muncind fără odihnă și fără să se plângă vreodată. Angajații ei o considerau o persoană dură, dar dreaptă. Nu lăsase niciodată un muncitor la ananghie. Plătea ce avea de plătit, erau toți asigurați, se îngrijea să le respecte în mod scrupulos drepturile. Faima de femeie dură îi venea, cu siguranță, din faptul că nimeni nu o văzuse râzând, nici măcar zâmbind, dar nici nu ar fi putut să o acuze vreodată că ar fi exagerat sau că ar fi ridicat glasul. Cu toate acestea, era ceva în ea care îi domina pe ceilalți.

Îmbrăcată într-un taior de culoare bej și purtând numai niște cercei cu perle, Mercedes Barreda străbătea cu pas grăbit interminabilele culoare de la Fiumicino, aeroportul Romei. O voce anunța sosirea avionului de la Viena cu care venea Bruno, așa că puteau merge împreună acasă la Carlo. Hans sosise de o oră.

Mercedes și Bruno se îmbrățișară călduros. Nu se mai văzuseră de mai bine de un an, dar vorbeau des la telefon și își scriau pe internet.

– Și copiii tăi? întrebă Mercedes.

– Sara e deja bunică. Nepoata mea, Elena, are un copil.

– Adică, ești străbunic. Mă rog, nu arăți prea rău pentru un babalâc. Și fiul tău David?

– Un burlac convins, la fel ca tine.

– Și soția ta?

– Am lăsat-o pe Deborah protestând. De cincizeci de ani ne certăm pentru același lucru. Ea ar vrea ca eu să uit; nu înțelege că nu vom putea face asta niciodată. Nu voia să mă lase să vin. Știi, cu toate că nu vrea să recunoască, îi e frică, foarte frică.

Mercedes dădu din cap. Nu o învinuia pe Deborah pentru temerile ei, și nici pentru faptul că ar fi vrut să-l rețină pe soțul ei. O simpatiza pe soția lui Bruno. Era o femeie cumsecade, amabilă și tăcută, întotdeauna dispusă să-i ajute pe ceilalți. Deborah, în schimb, nu-i răspundea cu aceeași afecțiune. Când, cu o anumită ocazie, îl vizitase pe Bruno la Viena, Deborah o primise ca o bună amfitrioană, dar nu-și putu ascunde teama pe care i-o inspira Catalana, cum știa că o numește.

În realitate, era franțuzoaică. Tatăl ei fugise din Barcelona când Războiul Civil din Spania era pe punctul de a se încheia. Era anarhist, un om bun și afectuos. În Franța, atunci când naziștii intraseră în Paris, se înrolase în Rezistență, ca atâția alți spanioli; acolo o cunoscuse pe mama lui Mercedes, care era curier, și se îndrăgostiseră; fiica lor se născuse în cel mai prost moment și în cel mai prost loc.

Bruno Müller tocmai împlinise șaptezeci ce ani. Avea părul alb ca zăpada și privirea albastră. Șchiopăta, motiv pentru care se ajuta de un baston cu mâner de argint. Se născuse la Viena. Era muzician, un pianist extraordinar, așa cum fusese și tatăl său. Familia lui trăia din și pentru muzică. Când închidea ochii, o vedea pe mama lui zâmbind,

în vreme ce el cânta la pian cu sora lui mai mare, la patru mâini. Se retrăsese deja de trei ani; până atunci, Bruno Müller fusese considerat unul dintre cei mai buni pianiști din lume. Și fiul său, David, se dăruise trup și suflet muzicii; viața lui era vioara, acel delicat Guarneri[1] de care nu se despărțea niciodată.

Hans Hausser ajunsese acasă la Carlo Cipriani cu o jumătate de oră mai devreme. La cei șaptezeci și șapte de ani ai săi, profesorul Hausser încă se mai impunea prin înălțime. Măsura un metru nouăzeci, și extrema lui zvelțețe îl făcea să pară un om fragil. Dar nu era.

În ultimii patruzeci de ani, ținuse cursuri de fizică la Universitatea din Bonn, teoretizând asupra misterelor materiei, scrutând secretele Universului.

Asemenea lui Carlo, era și el văduv și se lăsa îngrijit de singura lui fiică, Berta.

Cei doi prieteni sorbeau dintr-o ceașcă de cafea, când menajera îi conduse pe Mercedes și pe Bruno în biroul doctorului. Nu pierdură timp cu formalitățile. Se întruniseră ca să ucidă un om.

– Bine, o să vă povestesc cum stau lucrurile, începu Carlo Cipriani. Azi-dimineață, am dat în ziar peste numele de Tannenberg. Înainte de a vă telefona, ca să nu pierd timpul, am sunat la Agenția de Investigații și Asigurări. Și în trecut le-am încredințat misiunea de a-i lua urma lui Tannenberg, nu știu dacă vă mai amintiți... Mă rog, președintele, care a fost pacientul meu, m-a sunat în urmă cu câteva ore ca să-mi spună că, într-adevăr, există un Tannenberg la Congresul de Arheologie care se ține la Roma, în Palazzo Brancaccio. Dar nu e omul nostru; este vorba despre o femeie care se numește Clara Tannenberg, de naționalitate irakiană. Are treizeci și cinci de ani și este măritată cu un irakian, un om aflat în bune relații cu regimul lui Saddam Hussein. Este arheologă. A studiat la Cairo și în Statele Unite, și, în ciuda tinereții ei, cu siguranță datorită influenței soțului, care este și el arheolog, conduce una dintre puținele săpături care mai subzistă în Irak. Soțul ei a studiat în Franța și și-a luat doctoratul în Statele Unite, unde a trăit

[1] Giuseppe Antonio Guarneri (1698–1744), celebru constructor italian de viori, rival al lui Stradivarius (n.tr.)

o lungă perioadă de timp; acolo s-au cunoscut și s-au căsătorit, înainte ca americanii să fi hotărât să-l transforme pe Saddam într-un demon. Aceasta este prima ei călătorie în Europa.

– Are vreo legătură cu el? întrebă Mercedes.

– Cu Tannenberg? răspunse Carlo. E posibil, se prea poate să fie fiica lui. Și, dacă e așa, sper ca prin ea să ajungem la el. Nici eu nu cred că a murit, chiar dacă în cimitirul acela există o lespede cu numele lui și al părinților săi.

– Nu, n-a murit, afirmă Mercedes, eu știu că n-a murit. Am simțit în toți acești ani că monstrul trăiește. Cum spune Carlo, ar putea fi fiica lui.

– Sau nepoata, interveni Hans. El trebuie să aibă în jur de nouăzeci de ani.

– Carlo, ce facem? întrebă Bruno.

– O s-o urmărim peste tot pe unde merge. Agenția de Investigații și Asigurări poate deplasa câțiva oameni în Irak, chiar dacă ne va costa o mică avere. Dar să ne fie foarte clar că, dacă nebunul ăla de George Bush invadează până la urmă Irakul, va trebui să găsim o altă agenție.

– De ce?

Tonul lui Mercedes vădea nerăbdare.

– Păi, ca să mergi într-o țară aflată în război, e nevoie de alt gen de oameni, care să fie un pic mai mult decât niște detectivi particulari.

– Ai dreptate, conveni Hans. De altfel, trebuie să luăm o hotărâre. Ce se întâmplă dacă îl găsesc, dacă într-adevăr această Clara Tannenberg are vreo legătură cu el? O să vă spun eu: avem nevoie de un profesionist... de cineva căruia să nu-i fie greu să ucidă. Dacă el trăiește încă, trebuie să moară, și, dacă nu...

– Și, dacă nu, să moară copiii lui, nepoții lui, oricine are același sânge cu el...!

Vocea lui Mercedes răsună plină de mânie. Nu era dispusă să cedeze nici celui mai neînsemnat sentiment de milă.

– Sunt de acord, încuviință Hans. Și tu, Bruno?

Cel mai admirat pianist concertist din ultima treime a secolului al XX-lea nu șovăi să răspundă afirmativ.

– Bine. Știm vreo companie dintr-acelea care dispun de mercenari pentru acest gen de misiuni? întrebă Mercedes, adresându-i-se lui Carlo.

– Mâine o să aflu două sau trei nume. Prietenul meu, președintele Agenției de Investigații și Asigurări, susține că există vreo două companii britanice care angajează foști membri ai SAS[1] și alți oameni din forțele militare speciale din aproape toată lumea. Există și o companie americană, o multinațională de securitate, mă rog, povestea cu securitatea e un eufemism. Dispun de mercenari pe care să-i trimită oriunde și care să lupte pentru orice cauză bine remunerată; cred că se numește Global Group. Mâine vom hotărî.

– Bine, dar este clar pentru noi toți că familia Tannenberg trebuie să moară, indiferent dacă e vorba despre femei sau copii...? întrebă din nou Hans.

– Nu mai insista, interveni Mercedes, ne pregătim pentru acest moment de o viață întreagă. Nu m-ar deranja să-i ucid cu mâna mea.

O credeau în stare. Și ei simțeau aceeași ură. O ură care crescuse cu o violență de nestăvilit de pe vremea când cei patru trăiau în infern.

– Are cuvântul doamna Tannenberg.

Directorul comisiei de rapoarte cu privire la „cultura Mesopotamiei" cedă podiumul femeii hotărâte și mici de statură care, strângând la piept câteva foi, se pregătea să ia cuvântul.

Clara Tannenberg era nervoasă. Știa cât de mult risca în acel moment. Îl căută din priviri în public pe soțul ei, care îi zâmbea în semn de încurajare.

Pentru câteva clipe, își pierdu concentrarea, gândindu-se cât de frumos era Ahmed. Înalt, zvelt, cu părul negru ca noaptea și cu niște ochi de un negru încă și mai intens. Era mai mare decât ea cu cincisprezece ani, dar împărtășeau aceeași pasiune: arheologia.

– Doamnelor și domnilor, astăzi e o zi cu totul deosebită pentru mine. Am venit la Roma să vă cer ajutorul, să vă implor să vă ridicați glasurile ca să evităm catastrofa ce se poate abate asupra Irakului.

Un murmur se răspândi prin sală. Cei prezenți acolo nu erau dispuși să asculte discursul unei arheologe necunoscute, al cărei principal merit

[1] În engleză, acronim pentru Special Air Services, Servicii Speciale Aeropurtate – corp britanic de agenți sub acoperire la ordinele guvernului, având misiuni de spionaj în teritoriile străine, în scopuri politice sau militare, mai ales în timp de război (n.tr.)

părea să fie acela de a fi căsătorită cu un membru al clanului lui Saddam Hussein și care, întâmplător, era directorul Departamentului de săpături. Pe chipul lui Ralph Barry, directorul comisiei de rapoarte cu privire la Mesopotamia, apăru o expresie de iritare. Se părea că temerile sale se confirmau; știa că prezența Clarei Tannenberg și a soțului ei, Ahmed Husseini, avea să creeze probleme. Încercase să o împiedice prin toate mijloacele, care erau multe, ținând seama de faptul că lucra pentru un om puternic, președintele executiv al fundației Lumea Antică, aceea care acoperea mare parte din cheltuielile congresului. În Statele Unite, nimeni dintre cei care se dedicau arheologiei nu-l contrazicea pe șeful său, Robert Brown. Dar se aflau la Roma, unde influența acestuia era mai limitată.

Robert Brown era un guru al lumii artelor. Dăruise obiecte unice muzeelor din lumea întreagă. Colecția de tăbliță mesopotamiene, pe care o expunea în mai multe săli ale fundației, era considerată cea mai bună din lume.

Pentru Brown, arta era viața lui și marea sa afacere. Într-o noapte, la sfârșitul anilor cincizeci, când abia împlinise treizeci de ani și încerca să-și deschidă drum ca negustor de opere de artă la New York, a cunoscut pe cineva la o petrecere în casa unui pictor de avangardă, unde se aflau oameni de tot felul. În dimineața următoare, acel om i-a făcut o propunere care i-a schimbat viața, căci i-a reorientat profesia și l-a ajutat să pună pe picioare o afacere și mai rentabilă: aceea de a convinge importante companii multinaționale să contribuie cu fonduri la o fundație particulară pentru finanțarea săpăturilor și a cercetărilor din lumea întreagă. În acest fel, multinaționalele atingeau un dublu obiectiv: își reduceau impozitele și dobândeau o anumită respectabilitate în fața cetățenilor mereu suspicioși. Călăuzit de mentorul său, un om pe cât de bogat, pe atât de puternic și de influent la Washington, a pus pe picioare fundația Lumea Antică. S-a constituit un patronat din care făceau parte bancheri și oameni de afaceri care, în ultimă instanță, asigurau fondurile; se întâlnea cu ei de vreo două ori pe an, întâi ca să aprobe bugetul, și apoi ca să dea socoteală pentru acesta. Exact la sfârșitul acestei luni a lui septembrie aveau o reuniune. Robert Brown făcuse din Ralph Barry mâna lui dreaptă. Barry strălucea în lumea academică. Era un profesor reputat. Cât despre mentorul său, George

Wagner, omul care îl adusese pe culme, manifesta pentru acesta o fidelitate de câine și ascundea cu multă râvnă secretul numelui lui; în toți acești ani, îi executase ordinele fără să crâcnească, făcuse ceea ce n-ar fi crezut niciodată că avea să facă, era o marionetă în mâinile lui. Dar se simțea fericit să fie astfel.

Tot ceea ce era, tot ceea ce avea i-o datora lui.

Brown îi dăduse instrucțiuni precise lui Ralph Barry, directorul Departamentului Mesopotamia al fundației Lumea Antică și fost profesor la Harvard: trebuia să-i împiedice pe Clara Tannenberg și pe soțul ei să participe la congres și, în cazul în care nu putea să o facă, trebuia măcar să evite ca ea să ia cuvântul.

Pe Barry îl uimiseră instrucțiunile lui Brown, pentru că știa că șeful lui îi cunoștea pe cei doi soți, dar nu îi trecuse prin cap nici o clipă să nu dea ascultare ordinelor acestuia.

Clara era conștientă de antipatia auditoriului. Se înroși de mânie. „Unchiul" Robert finanța acel congres, iar ea venea „la pachet". Își înghiți saliva înainte de a continua.

– Domnilor, nu vin să vorbesc despre politică, ci despre artă. Vin să vă cer să salvăm moștenirea artistică a Mesopotamiei. Acolo a început istoria omenirii, și un război o poate distruge. Vin, de asemenea, să vă cer și alt tip de ajutor. Nu e vorba despre bani.

Nimeni nu râse la gluma ei, și Clara se simți și mai prost, dar era hotărâtă să continue, chiar dacă avea să simtă pe propria piele intensa iritare a auditoriului.

– Cu mulți ani în urmă, acum mai bine de o jumătate de secol, bunicul meu, care făcea parte dintr-o misiune arheologică din apropiere de Haran, a descoperit un puț acoperit cu resturi de tăblițe. Dumneavoastră știți că aceasta era ceva obișnuit. Chiar și azi, găsim tăblițe utilizate de către țărani la construirea caselor. Tăblițele cu care fusese acoperit puțul consemnau suprafața anumitor câmpuri și volumul de cereale din ultima recoltă. Erau sute de tăblițe, dar două dintre ele nu păreau să aparțină aceluiași grup ca restul, nu numai prin conținut, ci și din cauza liniilor cu care fuseseră scrise, ca și cum cel care le-a realizat, atunci când a făcut inciziile în lut, încă nu mânuia cu destulă îndemânare bețișorul de trestie.

În vocea Clarei se simți o urmă de emoție. Era pe punctul de a dezvălui scopul vieții ei, acela la care nu încetase să viseze de când căpătase uzul rațiunii, motiv pentru care se făcuse arheoloagă, ceea ce pentru ea era mai important decât orice și oricine, chiar și decât Ahmed.

– Timp de peste șaizeci de ani, continuă ea, bunicul meu a păstrat aceste două tăblițe, în care cineva, cu siguranță un ucenic de scrib, povestește că ruda sa, Avraam[1], urma să-i istorisească în ce fel se formase lumea și alte povești fantastice despre Dumnezeu, care poate tot și vede tot și care, la un moment dat, supărat pe oameni, a inundat pământul. Vă dați seama ce înseamnă asta? Cu toții cunoaștem importanța pe care a avut-o pentru arheologie și pentru istorie, dar și pentru religie, descoperirea poemelor akkadiene[2] despre Creație, *Enuma Eliș*[3], povestea lui Enki[4] și Ninhursag[5], sau a Potopului în *Poemul lui Ghilgameș*[6]. Așadar, conform acelor tăblițe pe care le-a găsit bunicul meu, Patriarhul Avraam a adăugat propria viziune asupra facerii lumii, influențată, fără îndoială, de poemele babiloniene și akkadiene despre Paradis și Creație. Azi știm, de asemenea, pentru că arheologia a demonstrat-o, că Biblia a fost scrisă în secolul al VII-lea înainte de Hristos, într-un moment în care guvernanții și preoții israeliți trebuiau să fundamenteze unitatea poporului lui Israel, fapt pentru care aveau nevoie de o istorie comună, de o epopee națională, un document care să servească propriilor scopuri

[1] În Biblie, Patriarhul Avraam se numește Avram, iar soția lui, Sarai. Numele lor se schimbă în Avraam și Sara atunci când Dumnezeu îi promite că va avea descendență. Avram și Avraam sunt două forme dialectale ale aceluiași nume. Avraam se explică prin asonanța cu Ab Hamôn: „tatăl unei mulțimi". (n.a.)

[2] Referitor la akkadieni, populație semitică, întemeietoare a orașului și a statului Akkad, în Mesopotamia mileniului al III-lea î.H. Limba vorbită de akkadieni era scrisă cu caractere cuneiforme. (n.tr.)

[3] „Când sus" – titlul, format din primele două cuvinte ale poemului cosmogonic babilonian consacrat zeului Marduk și celei de a doua creații a lumii. Unul dintre cele șapte cânturi din care este compus povestește istoria diluviului universal, relatat mai târziu și în Biblie. Poemul a fost descoperit la Ninive, în anul 1842, în biblioteca regelui Assurbanipal (669–627 î.H.). (n.tr.)

[4] Zeu sumerian considerat al treilea ca importanță, stăpân al pământului, ocrotitor al apelor dulci și patron al înțelepciunii și al cunoașterii (n.tr.)

[5] Zeiță sumeriană ocrotitoare a solului terestru, a pământului cultivabil, a fertilității și a dragostei, considerată mamă a tuturor ființelor (n.tr.)

[6] Rege (sec. al XXVIII-lea î.H.) al anticului oraș sumerian Uruk, din sudul Mesopotamiei. *Epopeea lui Ghilgameș*, poem eroic babilonian (mileniul al III-lea î.H.), scris pe douăsprezece tăblițe de argilă arsă, a fost găsit în biblioteca regelui Assurbanipal din Ninive. (n.tr.)

politice și religioase. În strădania sa de a dovedi ceea ce se descrie în Biblie, arheologia a descoperit adevăruri și minciuni. Chiar și în ziua de azi, e greu să deosebești legenda de istorie, pentru că acestea se împletesc. Dar este clar faptul că relatările sunt amintiri ale unui trecut, istorii antice pe care acei păstori care au emigrat din Ur la Haran le-au dus, mai târziu, în Canaan...

Clara rămase tăcută, așteptând reacția colegilor ei, care o ascultau în tăcere: unii în silă, alții cu un anume interes.

– ... Haran... Avraam... În Biblie găsim o minuțioasă genealogie a „primilor oameni", începând cu Adam; acel parcurs ajunge la patriarhii postdiluvieni, la fiii lui Sem, iar unul dintre descendenții unuia dintre aceștia, Terah, i-a zămislit pe Nahor, pe Haran și pe Avram, care mai târziu și-a schimbat numele în Avraam, părinte al tuturor popoarelor. Cu excepția relatării minuțioase din Biblie, în care Dumnezeu îi poruncește lui Avraam să-și părăsească pământul și casa și să se îndrepte spre Canaan, nu s-a putut demonstra că ar fi existat o primă emigrație de semiți de la Ur la Haran înainte de a ajunge la destinația stabilită de Dumnezeu, pământul Canaanului. Iar întâlnirea dintre Dumnezeu și Avraam trebuie că s-a produs la Haran, unde câțiva specialiști în Biblie susțin că primul patriarh ar fi locuit până la moartea tatălui său, Terah. Cu siguranță că, atunci când Terah s-a deplasat la Haran, a făcut-o nu numai cu fiii săi, Avraam și soția acestuia Sara, Nahor și soția sa, Milca. I-a însoțit și Lot, fiul fiului său Haran, mort în tinerețe. Știm că, pe atunci, familiile formau triburi care călătoreau dintr-un loc într-altul, cu turmele și cu uneltele lor, și că se stabileau periodic în regiuni unde cultivau o bucată de pământ pentru a-și acoperi nevoile de subzistență. Astfel că Terah, părăsind Urul ca să se stabilească la Haran, a făcut-o însoțit de alți membri ai familiei, rude de un grad mai mult sau mai puțin apropiat. Credem... eu, bunicul meu, tatăl meu, soțul meu, Ahmed Husseini, credem că un membru al familiei lui Terah, cu siguranță ucenic de scrib, ar fi putut avea o strânsă legătură cu Avraam și că acesta i-a explicat ideile sale asupra facerii lumii, concepția sa despre un Dumnezeu unic și cine știe câte încă alte lucruri. Ani de zile am căutat în regiunea Haran alte tăblițe ale aceluiași autor. Rezultatul a fost nul. Bunicul meu și-a dedicat viața cercetării unei zone care se întinde pe o sută de kilometri în jurul localității Haran, dar nu a găsit nimic. Mă rog,

munca nu i-a fost în zadar: în muzeul din Bagdad, în cel din Haran și în cel din Ur, precum și în multe altele, există sute de tăbliță și de obiecte pe care familia mea le-a dezgropat treptat, dar nu am găsit acele alte tăbliță cu relatările lui Avraam pe care...

Cu o expresie de proastă dispoziție, un bărbat ridică mâna și o agită, ceea ce o făcu pe Clara Tannenberg să-și piardă concentrarea.

– Da... vreți să spuneți ceva?

– Doamnă, dumneavoastră afirmați că Avraam, Patriarhul Avraam, Avraam din Biblie, părintele civilizației noastre, i-a povestit nu știu cui ideea lui despre Dumnezeu și despre lume, și că acest nu știu cine a scris totul, ca și cum ar fi vorba despre un jurnalist oarecare, și că bunicul dumneavoastră, pe care, de bună seamă, nici unul dintre noi nu am avut plăcerea să-l cunoaștem, a găsit această dovadă și a păstrat-o mai bine de jumătate de secol?

– Într-adevăr, da, tocmai asta spuneam.

– Aha! Dar aș fi curios să știu de ce n-ați spus nimic până acum? Apropo, ați fi atât de amabilă să ne explicați cine sunt bunicul și tatăl dumneavoastră? Despre soțul dumneavoastră știm câte ceva. Aici ne cunoaștem cu toții, și îmi pare rău să vă spun că, pentru noi, sunteți o ilustră necunoscută pe care, din pricina intervenției dumneavoastră, aș califica-o drept infantilă și fantezistă. Unde sunt tăbliță acelea despre care vorbiți? La ce expertize științifice le-ați supus pentru a le garanta autenticitatea și a data epoca în care spuneți că au fost realizate? Doamnă, la congrese se vine cu lucrări documentate, nu cu povești de familie, ale unei familii de arheologi amatori.

Un murmur străbătu întreaga sală, în vreme ce Clara Tannenberg, roșie de mânie, nu știa ce să facă: să iasă în fugă sau să-l insulte pe bărbatul acela care îi ridiculiza și îi jignea familia. Respiră adânc ca să mai câștige un pic de timp și văzu cum Ahmed se ridica în picioare privind-o furios.

– Dragă profesore Guilles... Știu că ați avut mii de studenți în lunga dumneavoastră activitate ca profesor la Sorbona. Eu am fost unul dintre ei; apropo, de-a lungul studenției mele, mi-ați dat întotdeauna notă maximă. În realitate, am obținut notă maximă la toate materiile, nu numai la a dumneavoastră, și cred că-mi amintesc că la Sorbona s-a făcut o mențiune specială a „cazului meu“, pentru că, insist, timp de cinci

ani nota la toate materiile a fost cea mai mare și am obținut licența cu magna cum laude. Apoi, domnule profesor, am avut privilegiul de a vă însoți la săpături în Siria și, de asemenea, în Irak. Vă amintiți leii înaripați pe care i-am găsit aproape de Nippur, într-un templu dedicat lui Nabu[1]? Păcat că figurile nu erau intacte, dar măcar am avut norocul să dăm peste o colecție de sigilii cilindrice ale lui Assurbanipal[2]... Știu că nu am cunoștințele, nici reputația dumneavoastră, dar conduc de ani de zile Departamentul de săpături arheologice din Irak, chiar dacă azi e un departament mort; suntem în război, un război nedeclarat, dar război. De zece ani, suferim din cauza embargoului, și programul „petrol contra hrană" abia ne permite să subzistăm ca popor. Copiii irakieni mor pentru că în spitale nu sunt medicamente și pentru că mamele lor nu reușesc să le cumpere de mâncare, astfel că putem aloca puține fonduri săpăturilor în căutarea trecutului nostru, de fapt, trecutul civilizației. Toate misiunile arheologice și-au abandonat lucrările în așteptarea unor vremuri mai bune. În ceea ce o privește pe soția mea, Clara Tannenberg, este asistenta mea de ani de zile; săpăm împreună. Bunicul și tatăl ei au fost niște oameni pasionați de trecut și care, la vremea lor, au ajutat la finanțarea câtorva misiuni arheologice...

– Jefuitori de morminte! strigă cineva din public.

Glasul acela și larma provocată de râsul nervos al câtorva persoane din asistență o rănir pe Clara Tannenberg ca niște cuțite. Dar Ahmed Husseini nu se schimbă la față și continuă să vorbească, de parcă n-ar fi auzit nimic jignitor.

– Așadar, suntem siguri că autorul acelor două tăblițe pe care le-a păstrat bunicul Clarei a reușit să transpună pe ele relatările despre care susține că i le-a făcut Avraam. Într-adevăr, putem vorbi acum despre o descoperire epocală în istoria arheologiei, dar și a religiei și a tradiției biblice. Cred că ar trebui să-i permiteți doamnei profesor Tannenberg să continue. Clara, te rog...

---

[1] Zeu sapiențial babilonian, fiul lui Marduk, patron al științei și al scribilor, el însuși scrib divin în palatul ceresc (n.tr.)

[2] Rege assirian (669–626 î.H), cuceritor al Egiptului și al Babilonului. În palatul său de la Ninive, descoperit în anul 1842, s-a găsit o importantă colecție de tăblițe cuneiforme pe care erau transcrise poemele *Enuma Eliș* și *Poemul lui Ghilgameș*. (n.tr.)

Clara îl privi recunoscătoare pe soțul ei, respiră adânc și, temătoare, se pregăti să continue. Dacă vreun alt babalâc o va întrerupe și va încerca să o umilească, va striga și îl va insulta, nu se va mai lăsa călcată în picioare. Bunicul ei ar fi fost dezamăgit dacă ar fi văzut scena pe care au trăit-o. El nu voia să ceară ajutor de la comunitatea internațională. „Sunt cu toții niște aroganți nenorociți care își închipuie că știu ceva." Nici tatăl ei nu i-ar fi permis să vină la Roma, dar tatăl ei era mort, iar bunicul ei...

– Ani de zile ne-am concentrat asupra localității Haran căutând resturi ale altor tăblițe de care suntem siguri că există. Nu am găsit nici urmă de ele. Exact în partea superioară a celor două pe care le-a descoperit bunicul meu apărea numele Șamas. În unele cazuri, scribii obișnuiau să-și pună numele în partea superioară a tăbliței, precum și pe cel al supervizorului acesteia. În cazul acestor două tăblițe, apărea doar numele lui Șamas. Cine este acest Șamas? vă veți întreba. De când Statele Unite au declarat Irakul cel mai mare dușman al lor, incursiunile aeriene au fost frecvente. Poate vă mai amintiți că, acum câteva luni, piloții unor avioane americane care au survolat Irakul au spus că au fost atacați cu rachete sol-aer, fapt pentru care au ripostat, dând drumul unei încărcături explozive. Astfel că, în zona bombardată, între Basra și anticul Ur, într-un sat numit Safran, a ieșit la iveală scheletul unei construcții și al unui zid, al cărui perimetru îl calculăm la peste cinci sute de metri. Dată fiind situația din Irak, nu a fost cu putință să acordăm acestei construcții atenția pe care o merită, chiar dacă eu și soțul meu, împreună cu un mic contingent de muncitori, am început să săpăm, mai degrabă cu voință decât cu mijloace. Credem că edificiul a fost depozitul unei case a tăblițelor sau o altă anexă a unui templu. Nu știm sigur. Am găsit resturi de tăblițe, și surpriza a fost că între aceste resturi am găsit una cu numele lui Șamas. Este oare același Șamas care are legătură cu Avraam? Nu o știm, dar se prea poate să fie așa. Avraam a întreprins călătoria la Canaan cu tribul tatălui său. Există credința că Patriarhul a rămas la Haran până când tatăl său a murit, că doar atunci a început călătoria spre Pământul Făgăduinței. Șamas făcea oare parte din tribul lui Avraam? L-a însoțit la Canaan? Vreau să vă cer să ne ajutați, visul nostru ar fi să se creeze o misiune arheologică internațională. Dacă am găsi acele tăblițe... Ani de zile m-am întrebat

în ce moment a încetat Avraam să mai fie politeist, precum contemporanii săi, și a început să creadă într-un singur Dumnezeu.

Profesorul Guilles ridică din nou mâna. Bătrânul profesor de la Sorbona, unul dintre cei mai reputați specialiști din lume în cultura mesopotamiană, părea dispus să-i amărască ziua Clarei Tannenberg.

– Doamnă, insist să ne arătați tăblițele despre care vorbiți. În caz contrar, permiteți-ne celor care ne aflăm aici și care avem o contribuție de adus să continuăm dezbaterile.

Clara Tannenberg nu mai suportă. O rază de mânie îi străbătu ochii albaștri.

– Ce se-ntâmplă, domnule profesor? Nu suportați ca altcineva decât dumneavoastră să știe ceva despre Mesopotamia și chiar să facă o descoperire? Atât de mult suferă ego-ul dumneavoastră...?

Guilles se ridică încet și se adresă auditoriului:

– Voi reveni în comisia de rapoarte când se va vorbi din nou despre lucruri serioase.

Ralph Barry se simți obligat să intervină. Își drese glasul și se adresă celor douăzeci de arheologi care asistau indispuși la scena care o avea drept protagonistă pe acea colegă necunoscută lor.

– Regret ceea ce se întâmplă. Nu înțeleg de ce nu suntem puțin mai modești și nu ascultăm ce ne povestește doamna profesoară Tannenberg. Este arheologă, la fel ca noi, de ce atâtea prejudecăți? Expune o teorie; să o ascultăm și apoi să ne spunem părerea, dar să o descalificăm a priori nu mi se pare foarte științific.

Profesoara Renh, de la Universitatea din Oxford, o femeie de vârstă mijlocie cu un chip ars de soare, ridică mâna, cerând să vorbească.

– Ralph, aici ne cunoaștem cu toții... Doamna Tannenberg s-a prezentat povestind ceva despre niște tăblițe pe care nu ni le-a arătat, nici măcar în fotografie. A ținut un discurs, la fel ca soțul ei, despre situația politică din Irak, pe care eu, personal, o deplâng, și a expus o teorie despre Avraam, care, sincer, pare mai degrabă rodul fanteziei decât o lucrare științifică. Dar suntem într-un congres și, în vreme ce în alte săli colegii noștri de alte specialități prezintă lucrări și concluzii, noi... noi am impresia că ne pierdem timpul. Îmi pare rău, gândesc ca profesorul Guilles. Aș vrea să ne punem pe treabă.

– Asta e ceea ce și facem! strigă indignată Clara.

Ahmed se ridică și, în vreme ce își aranja cravata, se adresă celor prezenți, fără să privească pe nimeni în mod special.

– Vă amintesc că marile descoperiri arheologice au venit din partea unor oameni care au știut să asculte și să caute prin cenușa legendelor. Dar dumneavoastră nu vreți nici măcar să luați în considerație ceea ce vă expunem. Așteptați. Da, așteptați să vedeți ce se va întâmpla în momentul în care Bush va ataca Irakul. Dumneavoastră sunteți iluștri profesori și arheologi din țările „civilizate", așadar, pentru că aveți mai mult sau mai puțin o simpatie pentru Bush, nici nu o să vă puneți pielea în joc apărând un proiect arheologic care ar presupune să veniți în Irak. Înțeleg asta, dar ceea ce nu înțeleg este de ce aveți această atitudine refractară care vă împiedică să ascultați și să încercați să aflați dacă măcar ceva din ceea ce vă spunem este sau poate fi adevărat.

Profesoara Renh ridică din nou mâna.

– Profesore Husseini, insist să ne prezentați o dovadă a ceea ce spuneți. Nu ne mai judecați și, mai ales, nu ne mai țineți discursuri! Suntem oameni în toată firea și ne aflăm aici ca să discutăm arheologie, nu politică. Nu umblați cu șiretlicuri, dându-vă drept o victimă. Prezentați o dovadă evidentă a ceea ce înfățișați.

Clara Tannenberg se ridică și începu să vorbească, fără să-i lase timp lui Ahmed să-i răspundă femeii.

– Nu avem tăblițele aici. Dumneavoastră știți că, dată fiind situația din Irak, nu am fi fost lăsați să le scoatem. Dispunem de câteva fotografii, nu sunt de bună calitate, dar pot măcar dovedi că tăblițele există. Vă cerem ajutorul, ajutor pentru săpături. Nu dispunem de mijloace suficiente ca să le facem. În Irakul de azi, arheologia este ultima preocupare a tuturor, avem destule bătăi de cap numai ca să subzistăm.

O tăcere adâncă îi însoți de această dată vorbele. Apoi, cei prezenți se ridicară și părăsiră sala.

Ralph Barry se apropie de Ahmed și de Clara cu o expresie aparent mâhnită.

– Îmi pare rău, am făcut ce am putut, dar v-am spus deja că acesta nu este cel mai bun moment pentru ca dumneavoastră să interveniți la congres.

– Ați făcut imposibilul ca să ne împiedicați s-o facem, îi răspunse Clara pe un ton sfidător.

– Doamnă Tannenberg, conjunctura internațională ne afectează pe toți. Dumneavoastră știți că în lumea arheologilor ne străduim întotdeauna să ne ținem departe de politică. Altminteri, ar fi de neconceput să existe misiuni arheologice în anumite țări. Ahmed, știi că acum nu aveți șanse să găsiți ajutor. Dată fiind situația politică, fundației îi este imposibil să ia în considerație realizarea unor săpături în Irak. Președintele ar fi blamat pentru acest fapt, iar consiliul de administrație n-ar permite-o. V-am explicat că, în aceste împrejurări, ar fi fost mai bine ca prezența dumneavoastră la congres să fie discretă, dar v-ați încăpățânat să faceți invers. În sfârșit, să sperăm ca toate cele întâmplate în această după-amiază să nu sfârșească prin a deveni un scandal...

– Nu suntem corecți din punct de vedere politic și se pare că îi molipsim și pe alții, îi aruncă furioasă Clara.

– Vă rog! V-am prezentat situația în mod sincer; dumneavoastră o cunoașteți la fel de bine ca mine. Chiar și așa, nu vă pierdeți speranța. Am observat că profesorul Yves Picot vă asculta cu atenție; este un om mai special, dar este și o autoritate în materie.

Ralph Barry se căi că le vorbise despre Picot. Dar era adevărat. Excentricul profesor o ascultase pe Clara cu interes. Deși, cu antecedentele lui Picot, interesul putea fi nu numai academic.

Sosiră la hotel epuizați. Jenați față de ei înșiși și unul față de celălalt. Clara știa că se apropia furtuna. Ahmed îi luase apărarea, într-adevăr, dar ea era sigură că se supărase pentru felul în care prezentase lucrurile. O rugase din tot sufletul să nu-i menționeze nici pe bunicul, nici pe tatăl ei și să circumscrie descoperirea la momentul actual; dată fiind situația din Irak, nimeni nu va merge să verifice ceea ce spuseseră. Dar ea voise să-i omagieze pe bunicul și pe tatăl ei, pe care îi adora și de la care învățase tot ce știa. Să nu spună că bunicul ei fusese descoperitorul tăbliței ar fi fost ca și cum l-ar fi jefuit.

Intrară în încăpere în momentul în care camerista tocmai termina de dereticat. Tăceau în continuare, așteptând ca aceasta să iasă.

Ahmed căută un pahar în frigider și își turnă un whisky cu gheață. Nu-i oferi nimic, așa că ea își luă singură un Campari. Se așeză, așteptând să izbucnească furtuna.

– Te-ai făcut de râs, afirmă Ahmed cu duritate. Te-ai dovedit patetică vorbind despre tatăl tău, despre bunicul tău și despre mine. Pentru Dumnezeu, Clara, suntem arheologi, nu ne jucăm de-a arheologii, nici nu era petrecerea de la absolvirea universității, unde trebuie să-i mulțumești tăticului pentru cât de bun este! Ți-am spus să nu-l menționezi pe bunicul tău, ți-am repetat-o, dar tu trebuia să faci ce-ți poftea inima, fără să analizezi consecințele, fără să-ți dai seama ce aveai să dezlănțui, ce poți să dezlănțui! Ralph Barry ne-a cerut discreție, ne-a spus foarte limpede că „șeful" lui, Robert Brown, vrea să săpăm, dar că ei nu ne pot ajuta direct; și-ar pune capul în joc. Nu le poate spune prietenilor săi din consiliul de administrație că e interesat de o arheologă necunoscută, nepoată a unui vechi prieten și căsătorită cu un irakian bine văzut de regim, și că are de gând să-i ajute. Ralph Barry a spus-o clar și răspicat: Robert Brown și-ar săpa propriul mormânt. Ce aveai de gând, Clara?

– Nu-l voi jefui pe bunicul meu! De ce nu pot vorbi nici despre el, nici despre tatăl meu, nici despre tine? N-am nimic de care să mă rușinez. Ei au fost colecționari de antichități și au cheltuit o avere ajutând la săpături în Irak, în Siria, în Egipt... în...

– Trezește-te, Clara, înțelege odată! Bunicul și tatăl tău sunt simpli negustori. Nu sunt nici un fel de mecena! Maturizează-te, fă-te mare, încetează să te mai ghemuiești în brațele bunicului!

Ahmed tăcu dintr-odată. Se simțea obosit.

– Biblia de Lut, așa o numea bunicul meu. Geneza povestită de Avraam... îngăimă Clara, cu voce joasă.

– Da, Biblia de Lut. O Biblie scrisă pe lut cu o mie de ani înainte de a fi fost scrisă pe papirus.

– O descoperire epocală pentru omenire, încă o dovadă a existenței lui Avraam. Doar nu cumva crezi că ne-am înșelat?

– Și eu vreau să găsim Biblia de Lut, dar azi, Clara, ai irosit cea mai bună ocazie pe care am avut-o. Oamenii ăia fac parte din elita arheologiei mondiale. Iar noi trebuie să ne cerem iertare pentru că suntem cine suntem.

– Și cine suntem, Ahmed?

– O arheologă necunoscută măritată cu directorul Departamentului de săpături al unei țări cu un regim dictatorial, al cărei conducător

a fost condamnat pentru că nu mai slujește intereselor celor puternici. Cu ani în urmă, când trăiam în Statele Unite, să fii irakian nu era un handicap, ba dimpotrivă. Saddam combătea Iranul pentru că asta servea intereselor Washingtonului. Asasina kurzi cu armele pe care i le vindeau americanii, arme chimice interzise prin Convenția de la Geneva, aceleași arme pe care ei le caută acum. Totul e o minciună, Clara, și de aceea trebuie să respecți regulile. Dar pe tine nu te interesează nimic din ceea ce se întâmplă în jurul tău; pentru tine, e totuna, Saddam, Bush și oricine ar putea muri din vina amândurora. Lumea ta se reduce la bunicul tău, nimic mai mult.

– De partea cui ești?

– Poftim?

– Ataci regimul lui Saddam, pare că-i înțelegi pe americani, alteori pare că-i urăști... Cu cine ești?

– Cu nimeni. Sunt singur.

Răspunsul o surprinse pe Clara. O impresionă sinceritatea lui Ahmed, dar totodată o durea să descopere acest sentiment de dezrădăcinare al soțului ei.

Ahmed era un irakian prea occidentalizat. Își pierduse treptat rădăcinile de-a lungul și de-a latul pământului. Tatăl lui fusese diplomat, un om devotat regimului lui Saddam, răsplătit cu diferite ambasade: cele din Paris, Bruxelles, Londra, Mexico, consulatul din Washington... Familia Husseini trăise bine, foarte bine, iar copiii ambasadorului deveniseră niște cosmopoliți desăvârșiți: studiaseră în cele mai bune colegii europene, învățaseră mai multe limbi și fuseseră admiși în cele mai exclusiviste universități americane. Cele trei surori ale lui se căsătoriseră cu occidentali, n-ar fi suportat să trăiască din nou în Irak. Crescuseră libere în țări democratice. Iar el, Ahmed, se nutrise și el din democrație la fiecare nouă misiune diplomatică pe care o primea tatăl său, astfel că Irakul devenise sufocant pentru el, în ciuda faptului că, atunci când se întorcea, trăia cu privilegiile inerente de care se bucurau odraslele celor apropiați regimului.

Ar fi rămas să trăiască în Statele Unite, dar o cunoscuse pe Clara, și bunicul și tatăl ei îi reclamau prezența alături de ei în Irak. Așa că se hotărâse să se întoarcă.

– Și, acum, ce facem? întrebă Clara.

– Nimic. Nu mai putem face nimic. Mâine o să-l sun pe Ralph ca să ne explice dimensiunile dezastrului pe care l-ai provocat.

– Ne întoarcem la Bagdad?

– Îți mai trece prin cap altceva genial?

– Nu fi ironic! Am făcut ceea ce credeam că trebuie să fac, îi sunt datoare bunicului meu. De acord, el a fost un om de afaceri, dar iubește Mesopotamia mai mult decât oricine și ne-a insuflat această iubire mie și tatălui meu. Ar fi putut fi un mare arheolog, dar n-a avut norocul să-și poată urma vocația. Dar el și numai el a fost acela care a descoperit acele două tăblițe, cel care le-a păstrat timp de peste o jumătate de secol, cel care și-a cheltuit banii pentru ca alții să facă săpături în căutarea urmelor lui Șamas... Îți amintesc că muzeele din Irak sunt pline cu piese și cu tăblițe descoperite în urma săpăturilor finanțate de bunicul meu.

O grimasă disprețuitoare se desenă pe chipul lui Ahmed. Ea tresări. Dintr-odată, soțul ei i se păru un străin.

– Bunicul tău a fost întotdeauna un om discret, Clara, și tatăl tău a fost la fel. Niciodată nu s-au expus în mod gratuit. Comportamentul tău de azi i-ar fi dezamăgit. Nu asta e ceea ce te-au învățat ei.

– Mi-au insuflat dragostea pentru arheologie.

– Ți-au transmis obsesia lor pentru Biblia de Lut, asta s-a întâmplat.

Se făcu liniște. Ahmed își bău whisky-ul dintr-o înghițitură și închise ochii. Nici unul dintre ei nu mai voia să continue discuția.

Clara se vârî în pat gândindu-se la Șamas și și-l imagină cu un bețișor fin de trestie în mână, desenând în lut...

2

– Cine a făcut prima capră?

– El.

– Și de ce o capră?

– Din aceeași pricină pentru care a făcut toate ființele de pe pământ.

Copilul cunoștea aceste răspunsuri, dar îi plăcea să-l provoace pe unchiul său Avram[1]. Acesta se schimbase mult. De ceva vreme, devenise un om ciudat, care căuta singurătatea și se îndepărta de ai săi, spunând că are nevoie să se gândească.

– Dar nu înțeleg motivul. De ce iubește caprele? Pentru ca noi să le îngrijim? Și pe noi de ce ne iubește, ca să ne facă să trudim?

– Pe tine, ca să înveți.

Șamas tăcu. Unchiul său îi amintea că la ora aceea ar fi trebuit să fie în casa tăbliței, făcându-și temele. Celălalt unchi al lui, *um-mi-a*[2], se va plânge din nou de el tatălui său, și acesta îl va mustra iarăși.

În dimineața aceea, în drum spre casa tăbliței, îl văzuse pe unchiul său, Avram, mergând printre capre în căutarea pășunilor verzi, și îl urmase, deși știa că acesta prefera să fie singur și să nu stea de vorbă cu nimeni. Dar cu el se arăta întotdeauna răbdător. De fapt, nu era unchiul său direct, ci o rudă îndepărtată a mamei sale, dar aparținea aceluiași trib; toți recunoșteau autoritatea lui Terah, tatăl lui Avram, dar prestigiul fiului mergea în paralel cu cel al tatălui, și mulți oameni din trib veneau la Avram în căutare de sfaturi și de călăuză. Terah nu se supăra,

[1] În conversațiile dintre Şamas și Patriarh, s-a optat pentru folosirea primei denumiri: Avram. (n.a.)

[2] Învățător (n.a.)

pentru că ajunsese deja la bătrânețe și dormita o bună parte din zi. La moartea lui, Avram va fi acela care va avea grijă de toți.

– Mă plictisesc, explică băiatul în chip de scuză.

– Ah, da? Și de ce te plictisești?

– *Dub-sar*[1]-ul care ne învață nu e foarte vesel, cu siguranță pentru că nu stăpânește încă bețișorul de trestie așa cum i-ar plăcea lui *ses-gal*[2] sau lui *um-mi-a* Ur-Nisaba. Lui *dub-sar* Ili, cel care se ocupă de noi, nu-i plac copiii, nu are răbdare și ne pune să repetăm aceleași fraze, până când, după judecata lui, sunt perfecte. Apoi, când la nămiază ne cere să spunem lecția cu voce tare, se supără dacă șovăim și e nemilos atunci când ne dă exerciții de scriere și de matematici.

Avram zâmbi. Nu voia ca micuțului Șamas să i se urce la cap și mai tare dacă se arăta înțelegător față de nemulțumirile lui. Șamas era copilul cel mai ager la minte din tot tribul, și sarcina lui era să studieze și să devină scrib sau sacerdot. Era nevoie de oameni înțelepți care să realizeze calculele pentru construirea canalelor care să aducă apă pe pământul uscat. Oameni care să știe să facă rânduială în hambare, să vegheze la împărțeala grâului, să dea cu împrumut; oameni care să dețină cunoașterea plantelor și a animalelor, a matematicilor, care să știe să citească în stele, în stare să se gândească și la altceva decât la ce să le dea de mâncare copiilor lor.

Tatăl lui Șamas fusese un mare scrib, un învățător, iar micuțul, la fel ca mulți alți bărbați din familia lui, fusese înzestrat cu darul inteligenței. Nu trebuia să îl irosească, fiindcă inteligența era un dar pe care El îl acorda câtorva oameni pentru a le face mai ușoară existența altora și pentru a-i combate pe aceia care, fiind la fel de inteligenți, se lăsau ispitiți de Rău.

– Trebuie să pleci înainte ca mama ta să se îngrijoreze și să înceapă să te caute.

– Mama a văzut că te-am urmat. E liniștită, știe că alături de tine nu voi păți nimic.

– Dar aceasta nu o scutește de o neplăcere, pentru că e conștientă că nu profiți de ocazie ca să înveți.

---

[1] Scrib (n.a.)

[2] Marele frate (n.a.)

– Unchiule, *dub-sar*-ul Ili ne pune să o invocăm pe Nidaba[1], zeița cerealelor, și ne asigură că ea a fost cea care ne-a inspirat cunoașterea semnelor.

– Trebuie să îți însușești ceea ce te învață *dub-sar*-ul.

– Am înțeles, dar tu crezi că Nidaba este cea care ne inspiră?

Avram păstră tăcerea. Nu voia să zăpăcească mintea copilului, dar nici să ascundă ceea ce gândea, ceea ce intuise, până la certitudine, și anume, că zeii aceia pe care îi adorau nu erau însuflețiți de nici un spirit, erau doar lut. El o știa foarte bine, pentru că tatăl său, Terah, modela argila și înzestra templele și palatele cu acești zei ieșiți din mâinile lui.

Încă își mai amintea durerea pe care i-o pricinuise tatălui său în ziua când acesta îl găsise în atelierul lui, înconjurat de cioburile în care transformase figurinele puse la uscat, înainte de a deveni zei pentru totdeauna.

Nu a știut de ce reacționase așa, dar, când a intrat în atelierul tatălui său, a simțit un impuls de neînfrânt să distrugă piesele de lut dinaintea cărora oamenii își plecau prosteşte grumazul, convinși că și necazurile, și darurile, deopotrivă, le veneau de la acele figurine născute din mâinile tatălui său.

Le-a aruncat pe jos și le-a călcat în picioare; apoi s-a așezat să aștepte urmările acțiunii sale. Nu era nimic în acele figurine; dacă ar fi fost zei, și-ar fi dezlănțuit furia asupra lui, l-ar fi pedepsit. Nu s-a întâmplat nimic, și a cunoscut doar mânia tatălui său când și-a văzut roadele muncii făcute fărâme.

Tatăl lui l-a mustrat pentru comportamentul său sacrileg, dar Avram i-a răspuns ironic că Terah știa mai bine decât oricine, fiindcă el le construia, că în acele figurine nu era nimic altceva decât lut, și l-a îndemnat să se gândească.

---

[1] Zeița sapiențială sumeriană a scrierii și a literaturii, reprezentată cu un stil metalic în mână *(Dicționarul de mitologie generală,* Victor Kernbach, Editura Albatros, București, 1983). Dialogul sugerează funcția zeiței de inspiratoare a scrierii. (n.tr.)

Mai târziu, i-a cerut iertare pentru că îi distrusese roadele muncii, a curățat resturile de lut zdrobit și chiar a început să frământe argila ca să-l ajute să construiască alți zei pe care să-i vândă.

– Șamas, trebuie să îți însușești ceea ce te învață Ili, pentru că asta te va ajuta să faci deosebirea, va veni ziua când tu singur vei despărți grâul de neghină, dar până atunci să nu disprețuiești nici o învățătură.

– Zilele trecute le-am vorbit despre El, și Ili s-a supărat. Mi-a spus că nu trebuie să le mânii pe Ișstar[1], pe Isin, pe Inanna[2], pe...

– Și de ce le-ai vorbit despre El?

– Pentru că mă gândesc mereu la ce îmi spui. Știi, eu nu cred să existe vreun spirit înăuntrul figurinei lui Ișstar. Pe El nu Îl pot vedea, așa că există cu siguranță.

Pe Avram l-a uimit raționamentul copilului: credea în ceea ce nu vedea, tocmai pentru că nu vedea. Dar știa și de admirația pe care i-o purta micuțul, pentru că, din pricina bătrâneții lui Terah, el era de fapt șeful tribului, iar cuvântul lui era lege.

– Învață, Șamas, învață! Du-te la școală și lasă-mă să mă gândesc!

– El îți vorbește?

– Simt că da.

– Dar îți vorbește prin cuvinte, cum vorbim noi doi?

– Nu, nu așa, dar îl aud tot atât de clar cum te aud pe tine. Dar să nu spui nimănui.

– Îți voi păstra secretul.

– Nu e nici un secret, dar în viață trebuie să înveți să fii discret. Pleacă, du-te la școală și nu-l mai înfuria pe Ili.

Copilul se ridică de pe piatra pe care stătuse și mângâie gâtul unei capre albe, care, nepăsătoare la tot ce se întâmpla în jurul ei, țopăia pe iarbă cu o vădită plăcere.

Șamas își mușcă buza și, schițând un zâmbet, îi adresă o rugăminte lui Avram.

---

[1] Sau Astarte, în mitologia feniciană – la popoarele semitice, zeiță a fecundității, a procreației și a iubirii; reprezentată cu coarne, simbol al fertilității, identificată cu Ișstar, la babilonieni, și cu Afrodita, la greci (n.tr.)

[2] Zeiță sumeriană, ocrotitoare a dragostei și a procreației, zeiță patronală a orașului Uruk, identificată de babilonieni cu Ișstar (n.tr.)

– Aș vrea să-mi povestești cum ne-a născocit El și de ce a făcut-o. Dacă o vei face, eu voi scrie povestea, voi folosi bețișorul de os pe care mi l-a dăruit tatăl meu. Îl folosesc doar când învățătorul îmi poruncește să scriu ceva important... Mi-ar sluji drept practică...

Avram își ațintì privirea asupra lui Șamas, fără să răspundă la rugămintea copilului. Avea zece ani. Să fie oare în stare să înțeleagă complexitatea acelui Dumnezeu care i se revela? Luă o hotărâre.

– Îți voi povesti ceea ce îmi ceri, vei scrie totul pe tăblițele tale și le vei păstra cu grijă. Le vei arăta numai când eu îți voi spune. Tatăl tău trebuie să știe, mama ta, la fel, dar nimeni altcineva. Voi vorbi cu ei. Dar condiția este să nu mai lipsești de la școală. Nu te mai certa cu învățătorul tău, ascultă și învață!

Micuțul încuviință satisfăcut și plecă în fugă. Ili avea să se supere pe el pentru întârziere, dar nu îi păsa. Avram urma să îi povestească secretele Dumnezeului său, un Dumnezeu care nu era de lut.

Ili strâmbă din nas când îl văzu pe Șamas intrând asudat, agitat încă din pricina alergăturii.

– Voi vorbi cu tatăl tău, îl amenință.

Scribul continuă lecția. Voia ca băieții să se familiarizeze cu tabelele de calcul și, mai ales, să înțeleagă magia numerelor și prescurtările cu care se desenau zecile.

Șamas făcea să alunece bețișorul de trestie pe argilă, scriind tot ce explica Ili, ca apoi să îi citească tatălui său și să o uimească pe mama sa.

– Tată, mi-ai putea da mai multe tăblițe pentru mine? întrebă Șamas.

Tatăl său își ridică ochii de pe tăblița pe care o avea în mâini, uimit de cererea fiului său. Tocmai nota observațiile pe care le făcea despre cer de ani de zile. Dintre cei opt copii pe care îi avea, Șamas era fiul preferat, dar și cel care îl îngrijora cel mai mult din pricina nemaipomenitei lui isteții. Și vărul său, Avram, îl lăudase pe micuț.

– Ili ți-a dat teme pentru acasă?

– Nu, nu e asta. Unchiul Avram îmi va povesti de ce a făcut El lumea.

– Aha!

– Mi-a spus că va vorbi cu tine...

– Nu a făcut-o încă.

– Îmi vei da voie, tată?

Bărbatul oftă. Știa că ar fi cu totul în zadar să nu îi permită lui Șamas să asculte poveștile lui Avram. Micuțul era foarte atașat de ruda sa. De altminteri, Avram era un om cu inima curată, prea inteligent ca să creadă că o bucată de lut e un zeu. Nici el nu credea, dar nu o spunea. Puțin îi păsa, atâta timp cât putea să continue să studieze ziua și noaptea, curgerea apei, grosimea pământului... Avram credea într-un Dumnezeu ce semnifica începutul și sfârșitul tuturor lucrurilor. Prefera ca Șamas să Îl cunoască pe acel Dumnezeu, decât să i se sădească în minte că o bucată de argilă e înzestrată cu putere.

– I-ai spus lui Ili?

– Nu. De ce trebuie să îi spun? Îmi dai, tată?

– Da. Scrie tot ce îți povestește Avraam.

– O să păstrez tăblițele la mine.

– Nu vrei să le duci la casa tăbliților?

– Nu, tată, Ili nu ar înțelege ce îmi povestește Avram.

– Ești sigur? îl întrebă amuzat tatăl său. Ili este inteligent, dar nu are răbdare să vă învețe. Și nu uita, Șamas, să îl respecți!

– Îl respect, tată. Dar Avram mi-a spus că el este acela care hotărăște cui și cum vorbește despre Dumnezeu.

– Fă ce ți-a spus Avram.

– Îți mulțumesc, tată. Îi voi cere mamei să aibă grijă de tăblițele mele și să nu dea voie nimănui să le atingă.

Băiatul ieși țopăind din casă, în căutarea mamei sale. Apoi avea să se uite după argilă în micul depozit unde tatăl său își făcea propriile tăbliță. Era nerăbdător să înceapă. A doua zi, avea să se întâlnească iarăși cu Avram. Acesta ieșea cu caprele înainte de a se crăpa de ziuă, pentru că, îi explicase el, era cea mai bună oră pentru meditație.

Lui Șamas îi era greu să se trezească în zori, dar nu îl deranja atâta timp cât făcea asta ca să îl caute pe Avram.

Băiatul ardea de nerăbdare să înceapă, încredințat fiind că unchiul său era gata să îi dezvăluie mari secrete. În unele nopți, nu reușea să adoarmă, întrebându-se de unde apăruseră primul bărbat și prima

femeie, prima găină, primul taur, cine dezvăluise secretul pâinii și cum descoperiseră scribii magia numerelor. Se zbuciuma încercând să afle răspunsurile, până când adormea istovit și disperat că nu era în stare să le găsească.

Bărbații așteptau plini de speranță, așezați în poarta casei lui Terah. Îi chemase bătrânul. De fapt, Avram era cel care dorea să se adreseze căpeteniilor de familie, dar șeful tribului era tatăl său, Terah, și îi ceruse acestuia să îi cheme pe oameni.

– Trebuie să plecăm din Ur, le spuse Terah, fiul meu Avram vă va explica de ce. Vino, Nahor, așază-te lângă mine cât timp vorbește fratele tău!

Murmurele se stingeau unul după altul, în vreme ce Avram, în picioare, îi privea pe rând. Apoi, cu o voce plină de emoție, îi anunță că Terah avea să îi conducă până în Canaan, un ținut binecuvântat de Dumnezeu, unde urmau să se așeze și să se nască fiii lor și fiii fiilor lor. Îi îndemnă să se pregătească de plecare de îndată ce aveau să fie gata.

Terah răspunse la neliniștea oamenilor, iar fiul său Nahor se arătă curajos dinaintea tuturor. Nu le era ușor să părăsească ținutul Ur. Acolo se născuseră părinții lor și părinții părinților lor. Acolo își păștеau turmele și își aveau gospodăriile. Canaan li se părea foarte departe; cu toate acestea, în toți se aprinse speranța unei vieți mai bune, pe un pământ rodnic, cu pășuni mănoase și cu râuri năvalnice, în care să își astâmpere setea.

În Ur, luptau împotriva deșertului, săpând canale ca să devieze apele Eufratului și să își irige pământul ca să le dea grâul cu care să frământe pâinea. Existența lor nu era tihnită, chiar dacă, în tribul lui Terah, unii bărbați erau scribi și se bucurau de protecția templului și a palatului. Printre ei existau buni meșteșugari, și majoritatea dispuneau de numeroase turme. Caprele și oile le dădeau lapte și carne, dar, chiar și așa, își petreceau o bună parte din existență privind cerul, așteptând ca zeii să le dăruiască ploaia care să îmbibe pământul și să le refacă rezervele.

Trebuiau să își strângă toate bunurile și, mânându-și turmele, să pornească în călătorie spre miazănoapte, urmând cursul Eufratului. Aveau să zăbovească zile întregi pregătindu-se și luându-și adio de la alte

neamuri și prieteni. Pentru că nu toți puteau călători: bolnavii și bătrânii care de abia puteau merge rămâneau în grija altor membri mai tineri ai familiei, care urmau să fie și ei chemați într-o bună zi în Canaan, dar care, până atunci, trebuiau să rămână în Ur. Fiecare familie urma să hotărască cine avea să pornească în călătorie și cine nu.

Yadin, tatăl lui Șamas, își adună soția, fiii și soțiile acestora, pe unchii săi direcți și pe fiii unchilor săi, care se prezentară și cu fiii lor; astfel, toate rudele sale cele mai apropiate se strânseră în zori în casa lui, unde se adăpostiră de răcoare în spatele zidurilor de chirpici.

– Îl vom însoți pe Terah până pe pământul Canaanului. Unii dintre voi veți rămâne aici, ca să vă îngrijiți de ceea ce lăsăm; și bolnavii vor rămâne sub ocrotirea voastră. Tu, Hosen, vei fi șeful familiei în lipsa mea.

Hosen, fratele mai mare al lui Yadin, consimți ușurat. Nu voia să plece: locuia în templu, unde avea sarcina de a redacta scrisori și contracte comerciale, și nu avea altă ambiție decât aceea de a continua să descâlcească misterul pe care îl cuprindeau numerele și aștrii.

– Tatăl nostru, spuse în continuare Yadin, este prea bătrân ca să ne însoțească. De abia se ține pe picioare și sunt zile când privirea i se pierde în zare și nu reușește să rostească nici un cuvânt. Tu, Hosen, te vei strădui să nu-i lipsească nimic; iar dintre surorile noastre vă rămâne Hamisal, care, fiind văduvă și neavând copii, se va putea îngriji de tatăl nostru.

Șamas asculta fascinat dispozițiile tatălui său. Simțea o gâdilătură în stomac, rod al nerăbdării. Dacă ar fi fost după el, ar fi pornit deja la drum în căutarea acelui pământ despre care vorbea Avram. Simți deodată un ghimpe de îngrijorare: dacă plecau, nu va mai putea scrie istoria lumii pe care Avram promisese să i-o povestească.

– Cât timp ne va lua să ajungem?

Întrebarea micuțului îl uimi pe Yadin, pentru că era o obrăznicie ca un copil să îndrăznească să îi întrerupă pe cei mari. Privirea severă a tatălui său îl făcu pe copil să se înroșească și să își lase ochii în jos, cerându-și iertare în șoaptă.

Cu toate acestea, Yadin răspunse la îngrijorarea lui Șamas:

– Nu știu cât timp ne va lua să ajungem în Canaan, nici dacă nu va trebui să rămânem o vreme în vreun alt loc. Cine știe ce se poate

întâmpla atunci când pornești în călătorie? Pregătiți-vă! Să fiți gata pentru când Terah va da semnalul de plecare.

Șamas văzu profilându-se la orizont chipul aspru al lui Avram și alergă spre el. Trecuseră două zile de când tot încerca să îl întâlnească pe unchiul său, și acum i se ivea ocazia.

Avram zâmbi văzându-l pe Șamas alergând, cu fața îmbujorată de căldură și de efort. Înfipse toiagul în care se sprijinea și așteptă ca micuțul să ajungă până la el, căutând din priviri un copac sub care să se adăpostească de ultimele raze de soare.

– Odihnește-te, îi spuse lui Șamas. Vino, să ne așezăm lângă smochinul acela, aproape de fântână!

– Când vei începe să-mi povestești istoria lumii?

– Aha, asta te preocupă!

– Dacă plecăm, nu vom putea arde argila ca să facem tăblițe... tatăl meu nu mă va lăsa să car mai mult decât e absolut necesar.

– Șamas, vei scrie povestea Creației pentru că ești pe placul Domnului. Așa că nu trebuie să îți faci griji. El va hotărî cum și când.

Băiatul nu putu să-și ascundă o strâmbătură de dezamăgire. Nu-și dorea să aștepte, simțea nevoia să scrie povestea aceea, să înțeleagă de ce hotărâse El să se complice creând lumea, pentru că, oricât de mult își frământa mintea, nu înțelegea de ce o făcuse, numai dacă nu s-o fi plictisit și voia să se joace cu oamenii, așa cum surorile lui se jucau cu mărgelele și cu păpușile lor. Dar, în ciuda puternicei lui dorințe, trebuia să îi facă o mărturisire lui Avram.

– Va veni și Ili?

– Nu.

– Îmi va fi dor de el, uneori mă gândesc că are dreptate să se supere pe mine pentru că nu dau atenție explicațiilor lui și...

Copilul șovăi dacă trebuia să vorbească în continuare. Avram nu îl întrebă nimic și așteptă ca micuțul să se hotărască.

– Sunt cel care scrie cel mai prost din școală, tăblițele mele de exerciții au greșeli... Astăzi, m-am înșelat la un exercițiu de calcul... I-am promis tatălui meu și lui Ili că mă voi îndrepta, că nu vor mai trebui niciodată să îmi atragă atenția, dar tu trebuie să știi, pentru că s-ar putea

să vrei să fie altcineva cel care să scrie istoria lumii, cineva care să nu facă greșeli cu condeiul de trestie...

Șamas tăcu, așteptând sentința lui Avram. Copilul își mușca nervos buza, căindu-se că nu era un școlar mai bun. Ili îi reproșa că își pierde timpul făcând speculații și punând întrebări absurde. I se plânsese tatălui său, și acesta îl dojenise pe copil, dar cel mai rău fusese când îi spusese că era dezamăgit. Acum se temea de dezamăgirea lui Avram și de faptul că acesta va pune capăt visului lui de a scrie istoria lumii.

– Nu te străduiești îndeajuns la școală.

– Nu, răspunse temător copilul.

– Și, chiar și așa, crezi că, dacă îți istorisesc povestea Creației, o vei scrie fără greșeli?

– Da, da, mă rog, măcar voi încerca. M-am gândit că e mai bine să mi-o povestești puțin câte puțin și, apoi, acasă, o voi scrie încet, mânuind cu grijă bețișorul de trestie. În fiecare zi îți voi arăta ce am scris și, dacă o fac bine, îmi povestești istoria mai departe...

Avram îl țintui cu privirea. Puțin îi păsa că nerăbdarea avea să îl facă pe copil să greșească pe tăbliță, sau că mintea lui speculativă ar putea să îl îndemne să pună întrebări la care Ili, învățătorul, nu știa să răspundă, sau că dorința de libertate a lui Șamas l-ar face să nu acorde atenție explicațiilor scribului.

Șamas avea alte calități, cea mai importantă fiind capacitatea lui de a gândi. Când punea o întrebare, aștepta un răspuns logic, nu se mulțumea cu răspunsurile care se dau de obicei la întrebările copiilor.

Ochii lui Șamas străluceau intens, și Avram se gândi că, dintre toți cei care făceau parte din tribul său, copilul acela avea să înțeleagă cel mai bine voia lui Dumnezeu.

– Îți voi istorisi povestea Creației. Voi începe cu ziua în care El a hotărât să despartă lumina de întuneric. Dar acum întoarce-te acasă! Te voi înștiința când va sosi momentul.

3

Afară era o căldură infernală; la ora aceea, în Sevilla, termometrul arăta patruzeci de grade. Bărbatul își șterse cu mâna pielea capului, pe care nu-i mai rămăsese nici un fir de păr. Ochii lui albaștri, înfundați în orbite, dar cu strălucirea dură a oțelului, erau ațintiți asupra monitorului. În ciuda celor peste optzeci de ani ai săi, era pasionat de internet.

Soneria telefonului îl făcu să tresară.

– Alo!

– Enrique, tocmai m-a sunat Robert Brown. S-a întâmplat exact ceea ce ne-am temut că o să se întâmple: tânăra a luat cuvântul la congresul de la Roma.

– Și a spus...

– Da...

– Ai vorbit cu Frank?

– Acum un minut.

– George, ce facem?

– Exact ce-am stabilit. Alfred a fost avertizat.

– Și ai pus în mișcare planul?

– Da.

– Robert va ști să-l îndeplinească?

– Robert? E isteț, știi asta, și duce totul la bun sfârșit. Face tot ce-i spun și nu pune întrebări.

– De mic ai fost cel care mânuia cel mai bine sforile marionetelor primite în dar de Crăciun.

– E ceva mai complicat să te joci la fel de bine și cu oamenii.

– Nu pentru tine. În orice caz, a sosit momentul să punem punct. Și Alfred? N-a mai luat legătura cu tine?

– Nu, n-a mai făcut-o.

– Ar trebui să vorbim cu el.

– O să vorbim, dar e inutil; vrea să-și urmeze propriul joc, și nu putem permite una ca asta. Acum, n-avem altă soluție decât să ne ținem pas cu pas pe urmele nepoatei lui. N-o putem lăsa să rămână cu ceea ce ne aparține.

– Ai dreptate, dar nu-mi place că ne confruntăm cu Alfred, trebuie să existe vreun mijloc prin care să-l facem să-i vină mintea la cap.

– După atâția ani, a hotărât să joace singur. Ceea ce își propune el este un act de trădare.

– Trebuie să vorbim cu el. Să încercăm măcar.

Tocmai închidea telefonul, când zgomotul unor pași grăbiți îi atrase atenția. În cameră intră ca un uragan un tânăr înalt, zvelt și chipeș, îmbrăcat în costum de călărie.

– Salut, bunicule! Sunt transpirat leoarcă.

– Te văd; nu mi se pare foarte inteligent din partea ta că ai ieșit să călărești pe căldura asta.

– Álvaro m-a invitat să văd tăurașii pe care i-au cumpărat.

– Nu cumva i-ai împuns cu sulița?

– Nu, bunicule, ți-am promis că n-o voi face.

– De parcă tu te ții de promisiuni... Unde e tatăl tău?

– În birou.

– Mă lași să lucrez?

– Dar, bunicule, nu mai ești la vârsta la care să lucrezi! Lasă ce ai de făcut și hai să luăm masa la club!

– Știi că îi detest pe cei de la club.

– De fapt, detești toată Sevilla. Nu mergi nicăieri, bunica are dreptate: ești un plicticos.

– Bunica are întotdeauna dreptate, sunt un plicticos, dar toți oamenii ăia mă amețesc.

– Asta e din pricina educației tale britanice.

– Așa o fi, dar acum lasă-mă, trebuie să mă gândesc. Unde e sora ta?

– A plecat la Marbella, e invitată acasă la familia Kholl.

– Și nici nu mi-a spus la revedere... Pe zi ce trece, sunteți mai prost crescuți.

– Dar, bunicule, nu fi învechit! De altfel, Elenei nu-i place să stea aici, la țară. Doar mie, ție și tatei ne place la fermă, dar nici bunicii, nici mamei, nici Elenei nu le place. Se sufocă între atâția tauri și cai. Bine, vii sau nu la club?

– Nu. Rămân acasă. N-am chef să ies pe căldura asta.

Când bătrânul rămase singur, zâmbi în sinea lui. Nepotul său era un băiat bun, mai puțin zăpăcit decât sora lui. Singurul lucru pe care li-l reproșa era că amândurora le plăcea mult să iasă în lume. El se străduise întotdeauna să aibă cât mai puțin contact cu cei din jur. Soția lui, Rocío, fusese o binecuvântare. Se cunoscuseră în împrejurările acelea... Se îndrăgostiseră, și ea se încăpățânase să se căsătorească. La început, tatăl ei se opusese, dar apoi înțelesese că era inevitabil, și, la urma urmei, el prezenta bune garanții. Astfel că se însurase cu fiica unui reprezentant provincial al regimului lui Franco; acesta se îmbogățise după război la bursa neagră. Socrul lui îl vârâse în afaceri, iar mai târziu se îndeletnicise cu activități de import-export și devenise un om foarte bogat. Dar Enrique Gómez Thomson se străduise mereu să fie discret și să nu atragă atenția mai mult decât era necesar. Familia lui din Sevilla era una onorabilă, cu bune relații, respectată, și niciodată nu dăduse ocazia nici la bârfe, nici la scandaluri.

Avea să-i fie întotdeauna recunoscător soției sale. Fără ea, n-ar fi putut să o scoată la capăt.

Se gândi la Frankie și la George. Și ei avuseseră noroc, deși, în realitate, nimeni nu le oferise nimic pe degeaba. Pur și simplu, fuseseră mai isteți decât alții.

Robert Brown dădu cu pumnul în masă și simți o durere ascuțită în mână. Era de mai bine de o oră la telefon. Întâi îl sunase Ralph ca să-i povestească despre intervenția Clarei la congresul de la Roma, ceea ce îi provocase o puternică durere de stomac. Apoi trebuise să-l informeze pe mentorul său, George Wagner, care îi reproșase că nu fusese în stare să împiedice discursul tinerei.

Clara era capricioasă, întotdeauna fusese așa. Cum se putea ca Alfred să aibă o asemenea nepoată? Helmut era altfel. Băiatul nu-i făcuse niciodată vreo neplăcere lui Alfred. Păcat că murise atât de curând.

Fiul lui Alfred se dovedise a fi un om inteligent; niciodată nu fusese indiscret, tatăl lui îl învățase să fie nevăzut, iar băiatul își însușise lecția, dar Clara... Clara se comporta ca o copilă răzgâiată. Alfred o răsfățase, ceea ce nu se întâmplase și cu Helmut. Era înnebunit după corcitura aia de nepoată.

Helmut se căsătorise cu o irakiană cu părul negru și cu pielea ca de fildeș. Alfred aprobase acea căsătorie, care lui i se păruse avantajoasă, pentru că – spunea el – fiul său intrase astfel într-o veche familie irakiană. O familie influentă și bogată, cu prieteni puternici la Bagdad, Cairo, Amman, așa că erau respectați și se ținea seama de ei oriunde ar fi fost. Pe deasupra, Ibrahim, tatăl lui Nur, soția lui Helmut, era un om cult și rafinat.

Se gândi la Nur. Nu se făcuse niciodată remarcată prin nimic, ci doar prin frumusețe, și Helmut părea încântat de ea. Deși poate că femeia aceea era mai inteligentă decât părea. Cu musulmanele nu știai niciodată la ce să te aștepți.

Alfred își pierduse fiul și nora pe vremea când Clara era abia o adolescentă, iar el o crescuse prost pe nepoata sa. Lui nu-i plăcuse niciodată Clara. Îl irita faptul că îi spunea „unchiul Robert“, îl deranja siguranța ei, care friza insolența, și, în plus, îl plictisea pălăvrăgeala stupidă cu care îl chinuia de fiecare dată când se vedeau.

Când Alfred o trimisese în Statele Unite și îi ceruse să aibă grijă de ea, nu-și putuse imagina cât de obositoare avea să se dovedească această însărcinare, și asta după ce că se străduise să o țină cât mai departe cu putință de Washington. Dar el nu-l putea contrazice pe Alfred; la urma urmei, era asociatul lui și un prieten cu totul deosebit al mentorului său, George Wagner. Așa că o înscrisese la o universitate din California. Din fericire, se îndrăgostise de acel Ahmed, un om inteligent, cu care se putea discuta. Căsătoria cu Ahmed Husseini fusese o decizie inspirată. Cu Husseini se puteau face afaceri. El și Alfred se înțeleseseră perfect cu Ahmed; problema era Clara.

Conversația pe care tocmai o avusese cu Ralph Barry îi stricase ziua; îi pricinuise o puternică durere de cap, exact când trebuia să ia masa cu

vicepreședintele și cu un grup de prieteni, toți oameni de afaceri interesați să afle data la care urma să fie bombardat Irakul. Dar discuția purtată cu mentorul său fusese încă și mai neplăcută. Bărbatul insistase să ia frâiele în mâini și, dacă nu era altă soluție, chiar să-i ajute pe cei doi soți. Odată ce existența Bibliei de Lut fusese dezvăluită, nu puteau permite ca Alfred și nepoata lui să rămână cu ea. Ordinele fuseseră categorice: să pună mâna pe Biblia de Lut, firește, în cazul în care aceasta ar apărea.

– Smith, sună-l din nou pe Ralph Barry!

– Da, domnule Brown. Apropo, tocmai a telefonat asistenta senatorului Miller ca să i se confirme dacă veți participa la picnicul pe care îl pregătește soția dânsului pentru acest sfârșit de săptămână.

„Altă proastă, se gândi Brown. Organizează în fiecare an aceeași farsă: o serbare câmpenească la ferma lor din Vermont, unde ne obligă să bem limonadă și să mâncăm sendvișuri pe pleduri de cașmir, întinse pe iarbă." Dar Brown știa că trebuia să meargă, pentru că Frank Miller era mai mult decât senator: era un texan cu interese în sectorul petrolier. La blestematul ăla de picnic aveau să participe secretarul apărării și cel al justiției, secretarul de stat, consiliera pentru siguranța națională, directorul CIA... și, de asemenea, mentorul său. Era o ocazie ideală să vorbească între patru ochi, fără să atragă atenția cuiva, tocmai pentru că urmau să discute în fața a sute de oameni. Cel mai rău era bâlciul de a sta cu toții pe jos, mâncând tartine și prefăcându-se că se simt minunat. În fiecare septembrie, faimosul picnic se transforma, pentru el, într-un coșmar.

Soneria telefonului și vocea lui Ralph Barry îl smulseră din gânduri.

– Spune-mi, Robert...

– Ralph, e posibil să se facă legătura între noi și doamna Tannenberg?

– Nu, absolut deloc. Ți-am mai spus să nu-ți faci griji. Cu toate protestele câtorva profesori, cu greu ar fi putut fi împiedicați să participe. Ani de zile, Ahmed Husseini a fost în legătură cu mulți arheologi. Nu se putea săpa în Irak fără avizul lui.

– În fine, mai bine că a fost așa, dar trebuia să-i fi oprit.

– Robert, nu era cu putință. Nimeni nu-i putea împiedica să se înscrie în comisia de rapoarte asupra Mesopotamiei și, cu atât mai puțin,

s-o oprească pe Clara să ia cuvântul. Nu s-a lăsat convinsă cu nici un chip. M-a asigurat că are consimțământul bunicului ei și că asta ar trebui să-ți fie de ajuns.

– Alfred s-a ramolit.

– E posibil; în orice caz, nepoata lui e obsedată de Biblia de Lut... Crezi într-adevăr că există?

– Da. Dar n-ar fi trebuit să-i dezvăluie existența, nu acum. În sfârșit, o vom găsi și va fi a noastră.

– Cum?

– Nu avem altă soluție decât să-i ajutăm s-o găsească, și, când o vor găsi... Date fiind cele întâmplate, nu ne rămâne decât să ne schimbăm planurile. Vor fi în stare oare să formeze un grup de arheologi care să facă săpăturile? Trebuie să găsim modalitatea ca ei să dispună de finanțare. Trebuie să ne gândim la ceva.

– Robert, situația din Irak nu e ideală pentru a organiza săpături. Toate guvernele europene, pe lângă al nostru, sfătuiesc să nu se călătorească în zonă. Ar fi un gest sinucigaș să mergi acum acolo. Ar trebui să așteptăm.

– Aud bine ce spui, Ralph? Află că acum este cel mai bun moment pentru a merge în Irak. Vom fi acolo, dar vom face cum spun eu. Irakul a devenit pământul ocaziilor ce nu trebuie irosite; prost să fii să nu le vezi.

– Profesorul Yves Picot este singurul care pare interesat de ceea ce a povestit Clara. Mi-a spus că ar dori să stea de vorbă cu Ahmed. Ce trebuie să fac?

– Fă-i să stea de vorbă. Am încredere în Ahmed. El știe ce are de făcut, dar, mai întâi, cere-i să-și trimită soția la Bagdad sau la dracu', dar să plece înainte de a ne distruge pe noi toți.

Ralph râse printre dinți. Misoginismul lui Robert Brown era aproape bolnăvicios. Detesta femeile, se simțea stingherit în prezența lor. Era un burlac convins, căruia nu i se cunoștea nici o relație sentimentală de nici o natură. Până și cu soțiile prietenilor lui îi venea greu să fie amabil. Nu avea nici măcar secretară, ca toată lumea. Smith era un sexagenar poliglot și înțepat, care își petrecuse toată viața alături de Robert Brown.

– De acord, Robert, o să văd ce pot face pentru ca ea să plece la Bagdad. O să vorbesc cu Ahmed. Dar e o femeie dificilă, orgolioasă și încăpățânată.

„La fel ca tatăl și ca bunicul ei, se gândi Brown, dar fără inteligența lor."

Vicepreședintelui îi plăcea mâncarea spaniolă, așa că îi invitase să ia masa de prânz aproape de Capitoliu, într-un restaurant spaniol.

Robert Brown ajunsese primul. Era întotdeauna extrem de punctual. Îl enerva la culme să aștepte și să fie făcut să aștepte. Spera ca vicepreședintele să nu fie nevoit să întârzie din pricina vreunei urgențe de ultimă oră.

Încetul cu încetul, sosiră toți invitații: Dick Garby, John Nelly și Edward Fox. Omul de la Casa Albă fusese ultimul, și era cătrănit rău.

Le explică faptul că negocierile cu membrii europeni ai Consiliului de Securitate al Națiunilor Unite pentru aprobarea acțiunii militare împotriva Irakului se complică tot mai mult.

– Există proști peste tot. Francezii o țin pe a lor, ca întotdeauna; ei cred că încă mai sunt cineva, și de fapt sunt un rahat. Povestea cu nemții este o trădare; Germania are obligația morală să ne sprijine, dar acest guvern roșu-verde este mai preocupat să obțină aplauzele presei liberale decât să-și îndeplinească angajamentele.

– Ne bizuim întotdeauna pe Marea Britanie, declară Dick Garby.

– Da, dar nu e suficient, răspunse cu o expresie gravă adjunctul lui Bush. Îi avem de partea noastră și pe italieni, spanioli, portughezi, polonezi și nu mai știu câte alte țări, dar alea nu contează; fac act de prezență, dar nu contează. Și mexicanii ni se opun, iar rușii și chinezii își freacă mâinile văzându-ne în dificultate.

– Când atacăm? întrebă direct Robert Brown.

– Preparativele sunt în curs. De îndată ce băieții de la Pentagon ne spun că sunt gata, vom bombarda Irakul în mod serios. Socotesc că nu în mai mult de cinci sau poate șase luni. Suntem în septembrie, să zicem că la primăvară. Vă voi anunța.

– Ar trebui să începem să punem în mișcare Comitetul pentru Reconstrucția Irakului, spuse Edward Fox.

– Da, ne-am gândit deja. Peste trei sau patru zile, veți fi chemați. Tortul este mare, dar trebuie să fiți primii, ca să profitați de cele mai bune felii, răspunse vicepreședintele. Dar spuneți-mi ce doriți și vom avansa lucrurile.

Pe când degustau cod fiert în ulei, o mâncare tipică nordului Spaniei, cei patru bărbați puneau temeliile viitoarelor afaceri pe care urmau să le facă în Irak. Toți aveau interese în firme de construcții, petrol, utilaje; erau atât de multe de distrus, și, apoi, atât de multe de reconstruit...

Prânzul se dovedi a fi profitabil pentru cei patru. Urmau să se revadă la sfârșitul săptămânii, la picnicul familiei Miller. Acolo vor continua să stea de vorbă, cu condiția ca soțiile lor să le dea pace.

Robert Brown se întoarse la fundație, situată într-un edificiu din oțel și sticlă, nu departe de Casa Albă. Priveliștea era încântătoare, dar lui nu îi plăcuse niciodată Washingtonul. Prefera New Yorkul, unde fundația păstra un mic edificiu în Village. Era o casă veche, de la sfârșitul secolului al XVIII-lea, construită de către un emigrant german care se îmbogățise vânzând țesături pe care le importa din Europa. Fusese primul sediu al fundației și, deși nu mai avea nici o utilitate, el nu voise niciodată să se despartă de clădire. Când se afla la New York, întâlnirile importante le stabilea în biroul de acasă, un splendid duplex cu vedere spre Central Park. Aranjase nivelul de jos ca să poată lucra, iar în apartamentul de sus, în afară de dormitor, amenajase un salon.

Și lui Ralph Barry îi plăcea vechea casă din Village; el acolo lucra atunci când trebuia să vină la New York. Aceasta era și scuza pe care o tot repeta Brown ca să nu se despartă de casă. La urma urmei, Barry era adjunctul lui, motorul fundației.

– Smith, vreau să vorbesc cu Paul Dukais. Acum.

Nu trecuse un minut, că auzi la telefon vocea răgușită a lui Dukais.

– Paul, prietene, aș vrea să luăm cina împreună.

– Bineînțeles, Robert, când îți convine.

– Diseară.

– Oh, e imposibil! Nevastă-mea mă duce la operă. Va trebui s-o lăsăm pe mâine.

– N-avem mult timp, Paul. Suntem pe punctul de a porni un război, lasă-te de spectacole de operă!

– Cu sau fără război, trebuie să merg la operă. Ca să particip la război, trebuie să am pace pe frontul domestic, iar Doris se plânge că n-o însoțesc la acțiunile sociale despre care spune că ne conferă respectabilitate. I-am promis, Robert, ei și fiicei mele, așa că, chiar de-ar fi să declarăm al treilea război mondial, tot voi merge la operă astă-seară. Putem lua cina mâine.

– Nu, lăsăm cina, o să ne vedem la prima oră. Te invit la micul dejun la mine acasă. E mai bine decât să mergem la biroul meu sau la al tău. Îți convine la ora șapte?

– Robert, nu exagera, voi fi la tine acasă la opt.

Brown se închise în birou. La șapte și jumătate, Smith bătu ușor la ușă.

– Aveți nevoie de mine, domnule Brown?

– Nu, Smith, du-te! Ne vedem mâine.

Mai lucră încă puțin. Elaborase un plan minuțios cu ce avea de făcut în următoarele luni. Războiul era pe punctul de a începe, și el voia ca totul să fie luat deja în calcul.

Ralph Barry se intersectă în poarta Palatului Congreselor cu un bărbat tânăr, cu părul castaniu, cu trup zvelt și nervos, care se certa cu un agent de pază ca să fie lăsat să intre.

Lui Barry îi atrase atenția insistența tânărului. Nu, nu era arheolog, nici ziarist, nici istoric; refuza categoric să spună cine este, dar ținea morțiș să intre. În momentul acela, sosi taxiul pe care îl comandase, așa că nu află cum se termină confruntarea dialectică dintre agentul de pază și tânăr.

Soarele ilumina obeliscul din Piazza del Popolo. Ralph Barry și Ahmed Husseini luau împreună prânzul în localul La Bolognesa. Ca de obicei, restaurantul era plin de turiști. Și ei erau tot turiști.

– Explicați-mi poziția exactă a locului unde se află rămășițele edificiului. Domnul Brown a insistat să-mi dați aceste coordonate. Vreau să știu, de asemenea, cu ce mijloace v-ați putea descurca singuri. Nu putem interveni. Ar ieși scandal dacă o fundație americană ar investi chiar și un dolar într-o săpătură din Irak. Încă ceva: soția dumneavoastră,

Clara... O puteți controla? Este... scuzați-mi adjectivul, dar este prea indiscretă.

Ahmed se simți stânjenit de aluzia la Clara. În această privință, chiar că era irakian. Despre femei nu se vorbea, și cu atât mai puțin despre soția cuiva.

– Clara se simte mândră de bunicul ei.

– Foarte lăudabil, dar cel mai bun serviciu pe care i-l poate face bunicului ei este să nu-l scoată în evidență. Alfred Tannenberg și-a întemeiat succesul afacerilor pe discreție, dumneavoastră știți cât de susceptibil a fost în această privință. De aceea, nu înțelegem ce rost are, în aceste momente, să anunțe existența Bibliei de Lut. Peste câteva luni, odată ce Statele Unite vor pune mâna pe Irak, vom putea organiza o misiune de săpături. Poate dacă dumneavoastră i-ați cere lui Alfred să stea de vorbă cu doamna Clara, să-i explice niște lucruri...

– Alfred este bolnav. N-o să vă plictisesc cu lista beteșugurilor sale; are optzeci și cinci de ani și i s-a găsit o tumoare la ficat. Nu știm cât va mai trăi; din fericire, mintea îi funcționează perfect. Are în continuare o fire imposibilă și stă pe capul tuturor, nu lasă din mână frâiele afacerii. Cât despre Clara, e fetița lui, și nimic din ceea ce face sau spune ea nu i se pare nepotrivit. El a hotărât că e momentul să scoată la lumină Biblia de Lut, știu că este pentru prima dată când George Wagner și Robert Brown nu sunt de acord cu el, dar de-acum îl cunoașteți, e greu să-i înfrângi voința. Ah, să nu credeți că prezența americană în Irak va fi o paradă militară. Nu va folosi la nimic.

– Nu fiți pesimist! O să vedeți cum se vor schimba lucrurile. Saddam reprezintă o problemă pentru toată lumea. Iar dumneavoastră nu vi se va întâmpla nimic; domnul Brown se va ocupa de tot, astfel încât să vă puteți întoarce în Statele Unite. Vorbiți cu Alfred.

– Ar fi inutil. De ce nu o face domnul Wagner sau domnul Brown? E mai ușor ca Tannenberg să-i asculte pe ei.

– Domnul Brown nu poate vorbi cu Irakul. Știți că toate liniile de comunicații sunt ascultate, că orice apel în Irak este înregistrat. Cât despre George Wagner... e Dumnezeu, iar eu nu fac parte din curtea sa celestă. Sunt doar un angajat al fundației.

– Atunci, nu vă faceți griji pentru Clara, ea nu reprezintă nici o problemă în Irak. O să vă spun de ce avem nevoie, dar mă întreb dacă

va fi cu putință să începem săpăturile când țara mea suferă un blocaj și ultima grijă a lui Saddam ar fi să descopere mai multe tăblițe cuneiforme. Poate că n-o să găsim oameni suficienți pentru săpături, iar pe cei pe care îi vom găsi va trebui să-i plătim zilnic.

– Spuneți-mi suma. Mă voi strădui să fac rost de ea.

– Dumneavoastră știți că problema noastră nu sunt banii, ci mijloacele. Avem nevoie de mai mulți arheologi, aparatura și materialele le poate cumpăra Alfred, dar experții se află în Europa, în Statele Unite. Țara mea e în faliment, abia dacă suntem în stare să conservăm patrimoniul muzeelor noastre.

– Alfred nu trebuie să finanțeze această misiune, cel puțin nu în mod direct. Ar atrage prea mult atenția. Sunt mii de ochi ațintiți spre Irak, așa că ar fi mai practic să găsiți finanțare externă, vreo universitate europeană sau ceva de genul ăsta. Profesorul Yves Picot ar vrea să vă vorbească. Este alsacian, un om cu totul deosebit. A ținut cursuri la Oxford și...

– Știu cine este Picot; de bună seamă, nu arheologul meu favorit, este cam neortodox, și gurile rele spun că a fost invitat să părăsească Oxfordul din pricina unei relații sentimentale cu o studentă, ceva categoric interzis în instituția aceea. Este un om care se cam îndepărtează de la norme.

– Să nu-mi spuneți că, dată fiind situația, pe dumneavoastră vă preocupă normele. Picot se bizuie pe un grup de foști studenți care îl adoră. Este bogat. Tatăl lui are o bancă în insulele din Canalul Mânecii; de fapt, a fost a familiei mamei lui Picot, și acolo lucrează toată familia, cu excepția lui. Este insuportabil, pedant, despotic. Eu aș spune că e un arheolog cu noroc, cu norocul de a fi avut o familie cu bani. Da, știu că nu e mai cu moț, dar este singurul care s-a interesat de acele două tăblițe pe care le-a găsit Alfred. Dumneavoastră hotărâți dacă vreți sau nu să vorbiți cu el. Picot este singurul arheolog suficient de nebun ca să meargă să sape în Irak.

– O să vorbesc cu el, dar nu mă încântă opțiunea asta.

– Domnule Husseini, dumneavoastră n-aveți nici o altă variantă. Îmi pare rău că v-o spun așa. Apropo, Robert vrea să-i duceți lui Alfred o scrisoare din partea lui. O va trimite mâine. Va veni cineva cu ea de la Washington, mi-o va da mie, iar eu o să v-o înmânez dumneavoastră.

Știți de-acum că ei doi au preferat întotdeauna să comunice prin curieri personali. Răspunsul lui Alfred îl vom lua de această dată de la Amman, în loc de Cairo.

– Știți ceva? Și eu mă întreb de ce a hotărât Alfred tocmai acum să facă publică existența acelor tăblițe și de ce domnul Brown, după ce s-a supărat, a hotărât să ne ajute.

– Știți ceva, domnule Husseini? Nici eu nu am habar, dar ei nu greșesc niciodată.

4

– Mănâncă, Mercedes.

– Nu mi-e foame, Carlo.

– Atunci, fă un efort și mănâncă, insistă Carlo.

– Nu mai suport această așteptare, ar trebui să facem ceva! exclamă Mercedes, contrariată.

– Ești la fel de nerăbdătoare ca întotdeauna, declară Hans Hausser.

– Nici vorbă, trecerea timpului m-a silit să învăț să-mi controlez nerăbdarea. Oamenii care lucrează cu mine îți vor spune că sunt impasibilă, răspunse Mercedes.

– Nu te cunosc prea bine! spuse râzând Bruno Müller.

Cei patru prieteni cinau în casa lui Carlo Cipriani. Așteptau ca președintele Agenției de Investigații și Asigurări să le trimită un raport cu ultimele noutăți. Dintr-un moment într-altul, aveau să audă soneria de la ușă și, câteva secunde mai târziu, menajera lui Carlo avea să intre în sufragerie ca să le înmâneze un plic de hârtie de Manila, precum cel care le sosise de dimineață. Plicul ar fi trebuit să fie deja acolo de o oră, iar Mercedes începuse să se neliniștească.

– Carlo, sună-l, poate s-a întâmplat ceva.

– Mercedes, nu s-a întâmplat nimic, pur și simplu trebuie să pună pe hârtie toată munca de peste zi; și asta cere timp, iar prietenul meu o fi vrut să arunce o privire înainte de a ni-l trimite.

Auziră, în sfârșit, sunetul îndepărtat al soneriei și niște pași apropiindu-se de sufragerie.

– Nu vine singură! dădu Mercedes asigurări.

Cei trei bărbați o priviră uimiți. Două secunde mai târziu, menajera deschidea ușa sufrageriei și introducea un bărbat. Președintele Agenției de Investigații și Asigurări aducea în mână un plic de hârtie de Manila.

– Carlo, îmi pare rău pentru întârziere, îmi închipui că sunteți nerăbdători.

– Chiar așa, răspunse Mercedes, suntem. Încântată să vă cunosc.

Mercedes Barreda îi întinse mâna lui Luca Marini, președintele Agenției de Investigații și Asigurări, un bărbat la vreo șaizeci de ani, bine conservat, îmbrăcat elegant și cu un tatuaj la încheietura mâinii, acoperit discret cu un ceas din oțel și aur.

„Îl cam strânge costumul, se gândi Mercedes. Ăsta e unul dintre aceia care cred că, dacă își cumpără haine cu un număr mai mic, par mai slabi. Are colăcei de grăsime."

– Luca, ia loc. Ai cinat? întrebă amabil Carlo Cipriani.

– Nu, n-am cinat, vin de la birou. O să servesc ceva, dar mai ales mi-ar prinde bine un păhărel.

– Foarte bine, vei lua masa cu noi. Ți-i prezint pe prietenii mei, profesorul Hausser și profesorul Müller. Mercedes s-a prezentat deja singură.

– Domnule Müller, presupun că sunteți obișnuit să auziți asta, dar sunt un mare admirator al dumneavoastră, spuse Marini.

– Vă mulțumesc, șopti Bruno Müller, stânjenit.

Menajera mai aduse la masă o farfurie și tacâmuri și-i oferi lui Luca Marini un platou cu caneloni. Își puse din belșug, trecând peste nerăbdarea lui Mercedes, care îl privea furioasă că se așezase la masă, în loc să-i informeze despre conținutul plicului de hârtie de Manila.

Mercedes hotărî că nu-i plăcea Marini. De fapt, nu-i plăcea nimeni care era greoi, așa ca președintele Agenției de Investigații și Asigurări. I se părea culmea lipsei de considerație să înfulece caneloni, în vreme ce ei așteptau.

Carlo Cipriani făcea paradă de o splendidă răbdare. Aștepta ca prietenul său să termine de mâncat, aducând în discuție teme generale: situația din Orientul Apropiat, cearta din parlament dintre Berlusconi și stânga, starea vremii...

Când Luca Marini termină desertul, Carlo le propuse să bea ceva în biroul său, unde puteau vorbi în liniște.

– Te ascultăm, îl zori Carlo.

– Bine, fata n-a venit azi la congres.

– Care fată? întrebă Mercedes, iritată de tonul pe jumătate superior, pe jumătate părintesc folosit de Marini.

– Clara Tannenberg, răspunse Marini, și el iritat.

– Aha, doamna Tannenberg! exclamă Mercedes ironică.

– Da, doamna Tannenberg a ales ca azi să se dedice cumpărăturilor. A cheltuit peste patru mii de euro între Via Condotti și Via de la Croce; este o cumpărătoare compulsivă. A luat prânzul singură la cafeneaua Il Greco, un sendviș, ceva dulce și un cappuccino. Apoi s-a dus la Vatican și a stat în muzeu până la ora închiderii. Când veneam încoace, am fost anunțat că tocmai intra în hotelul Excelsior. Dacă n-am fost sunat înseamnă că n-a ieșit încă.

– Și soțul ei? întrebă profesorul Hausser.

– Soțul ei a ieșit târziu din hotel și s-a plimbat prin Roma, fără o țintă precisă, până la ora două, când s-a întâlnit să ia masa în restaurantul La Bolognesa cu Ralph Barry, directorul fundației Lumea Antică, un om influent în lumea arheologiei. Barry a fost profesor la Harvard și este respectat în toate cercurile academice. Chiar dacă acest congres s-a ținut sub egida UNESCO, fundația Lumea Antică, împreună cu alte fundații și firme, a fost cea care a acoperit cheltuielile.

– Și de ce au luat masa împreună domnul Barry și domnul Husseini? vru să știe Bruno Müller.

– Doi dintre oamenii mei au putut să se așeze în preajmă și au reușit să prindă unele amănunte din conversație. Domnul Barry părea mâhnit de comportamentul Clarei Tannenberg, iar soțul ei era foc și pară. Au vorbit despre un anume Yves Picot, unul dintre profesorii care au asistat la congres și care, după cât se pare, ar putea fi interesat de cele două tăblițe menționate în raportul de azi-dimineață. Dar Ahmed Husseini pare să nu aibă prea multă încredere în Picot. Veți găsi în plic un CV al personajului și informații despre unele dintre peripețiile acestuia. Este afemeiat și destul de arțăgos. Ahmed Husseini l-a asigurat pe domnul Barry că nu are probleme cu banii, ci duce lipsă de arheologi, de oameni cu pregătire care să muncească. Și, cel mai interesant, Ralph Barry l-a anunțat pe Husseini că mâine sau poimâine îi va înmâna o scrisoare din

partea lui Robert Brown, președintele fundației Lumea Antică, ca să i-o ducă unui bărbat, un anume Alfred, după cât se pare, bunicul fetei, și...

– El este! strigă Mercedes. Am dat de el!

– Liniștește-te, Mercedes, și lasă-l pe domnul Marini să termine, apoi vorbim.

Tonul vocii lui Carlo Cipriani nu admitea replică, și Mercedes tăcu. Prietenul ei avea dreptate. Aveau să vorbească după ce pleca Marini.

– În raport veți găsi totul, dar oamenii mei înclină să creadă că acel Alfred și domnul Brown comunică între ei, de ani de zile, prin scrisori pe care le trimit prin intermediari și că răspunsul numitului Alfred va fi ridicat de la Amman. Husseini va lua mâine micul dejun cu Picot; apoi, dacă nu apar schimbări, cei doi soți vor călători la Amman. Au rezervare la liniile aeriene iordaniene pentru ora trei după-amiază. Dumneavoastră va trebui să hotărâți dacă îmi trimit oamenii cu același avion sau dacă închidem cazul.

– Să fie urmăriți, oriunde ar merge, porunci Cipriani. Trimite o echipă bună, nu contează câți oameni va trebui să deplasezi, dar vreau să știu totul despre acel Alfred: dacă e bunicul Clarei Tannenberg, unde locuiește, cu cine, cu ce se ocupă. Avem nevoie de fotografii, e important să obții fotografii și, dacă e posibil, o înregistrare video în care să se vadă cât mai bine cu putință. Luca, vrem să știm tot!

– O să vă coste o avere, îi asigură Luca Marini.

– Nu vă faceți griji pentru averile noastre, declară Mercedes, și străduiți-vă să nu-i pierdeți din ochi pe Clara Tannenberg și pe soțul ei.

– Dă dispozițiile necesare, Luca, dar să nu îi pierzi.

Tonul grav al lui Carlo Cipriani îl impresionă pe președintele Agenției de Investigații și Asigurări.

– Poate că va trebui să angajez oameni de acolo, insistă Marini.

– Fă ce trebuie, ți-am mai spus-o. Și, acum, dragă prietene, dacă nu te deranjează, am vrea să citim raportul tău...

– De acord, Carlo, plec. Dacă ai nevoie de vreo lămurire, nu ezita să mă suni, voi fi acasă.

Carlo Cipriani îl conduse pe Marini până la ușă, în vreme ce Mercedes, nerăbdătoare, rupea plicul și începea să citească, fără să-și ia rămas-bun de la detectiv.

– Costumul și ceasul nu ascund ceea ce este de fapt, șopti Catalana.

– Mercedes, lasă prejudecățile, o mustră Hans Hausser.

– Prejudecăți? E un parvenit cu costum de comandă, nimic mai mult. Apropo, îl strângea haina.

– Este și inteligent, spuse Carlo, care în momentul acela revenise în birou. A fost un bun polițist, a petrecut mulți ani în Sicilia luptând împotriva Mafiei, mulți dintre oamenii și prietenii săi au fost asasinați sub ochii lui, și până și nevastă-sa i-a dat un ultimatum: ori el părăsea poliția, ori ea îl părăsea pe el, așa că s-a pensionat înainte de vreme și a înființat această firmă, care l-a făcut bogat.

– Degeaba îmbraci o maimuță în mătase, că tot maimuță rămâne... insistă Mercedes.

– Ce zici? o întrebă Bruno, care nu înțelegea ce voia prietena lui.

– Nimic, e un proverb spaniol, care spune că nu contează dacă cineva își pune pe el un costum de bună calitate și vrea să treacă drept un domn, pentru că se va vedea întotdeauna de unde provine.

– Mercedes!

Tonul lui Hans era plin de reproș.

– Bine, haideți să nu mai vorbim despre Luca, interveni Carlo. Este eficient, și asta e tot ce contează. Să vedem ce scrie în raport.

Luca Marini pregătise patru copii, astfel că fiecare dispunea de una. Citiră și recitiră în liniște toate amănuntele referitoare la Clara Tannenberg și la soțul ei, Ahmed Husseini.

Mercedes rupse tăcerea în care se cufundaseră pentru lectură.

Vocea ei răsună grav și nu lipsită de emoție.

– El este. L-am găsit.

– Da, încuviință Carlo, și eu cred asta. Mă întreb de ce a ieșit la lumină după atâția ani.

– N-a făcut-o în mod voluntar, interveni Bruno Müller.

– Ba cred că da, insistă Carlo. Ce rost are ca nepoata lui să participe la acest congres și să ceară ajutor internațional pentru săpături? A scos-o în lumina reflectoarelor, iar cum ea este o Tannenberg...

– Presupun că nu asta a fost intenția lui, interveni profesorul Hausser.

– De ce? întrebă Mercedes. Cum știm ce are de gând expunându-și nepoata?

– Conform acestui raport, Ahmed Husseini susține că Alfred Tannenberg își adoră nepoata, răspunse Müller, așa că trebuie să aibă un motiv puternic ca s-o scoată la rampă. A fost invizibil în ultimii cincizeci de ani.

– Da, trebuie să aibă un motiv pentru ceea ce a făcut, spuse Carlo, dar pe mine mă intrigă relația lui cu Robert Brown, după cât se pare, un foarte respectabil american aparținând elitei, prieten apropiat al aproape tuturor membrilor din administrația Bush, președinte al unei fundații cu prestigiu internațional. Nu știu, dar ceva nu se potrivește.

– Nu știm nici cu ce se ocupă Tannenberg, spuse Müller.

– Cu antichitățile, după cum se spune în raport, arătă profesorul Hausser.

– Asta e o chestie atât de ambiguă... Dar cum a putut să fie invizibil toți acești ani cu asemenea relații de prietenie? se întrebă Mercedes cu voce tare.

– Ar trebui să obținem informații despre acel Robert Brown. Presupun că Luca va reuși. Dar acum trebuie să hotărâm ce facem, nu credeți?

Toți fură de acord. Era momentul să decidă ce demersuri trebuiau făcute. Conveniră ca Mercedes, Hans și Bruno să rămână încă două sau trei zile la Roma ca să aștepte vești de la Amman. De asemenea, aveau să-i ceară lui Marini ca fie compania acestuia, fie o alta, pe care le-ar recomanda-o, să le întocmească un raport despre Robert Brown.

– Bine, să presupunem că Alfred Tannenberg este cel pe care îl căutăm. Cum îl vom ucide și când? întrebă Mercedes.

– Luca mi-a vorbit despre anumite agenții care fac tot felul de treburi, v-am mai spus, grăi Carlo.

– Atunci, să căutăm de îndată una dintre acestea și să angajăm un om! insistă Mercedes. Trebuie să fim pregătiți pentru atunci când ni se va confirma identitatea lui Tannenberg. Cu cât terminăm mai repede, cu atât mai bine. Așteptăm acest moment de o viață întreagă. În ziua în care monstrul va fi mort, voi dormi liniștită.

– Îl vom ucide, Mercedes, să n-ai nici cea mai mică îndoială, afirmă răspicat Bruno Müller, dar trebuie să avem grijă. Presupun că nimeni nu se prezintă la o agenție dintr-asta spunând că vrea să angajeze un asasin.

Mi se pare, Carlo, că, profitând de prietenia ta cu Luca Marini, el ar trebui să fie cel care să ne îndrume în toată treaba asta.

Stătură de vorbă până în zori. Nu voiau să treacă nimic cu vederea sau să lase pe mai târziu. Simțeau că sunt aproape de țintă; în sfârșit, aveau să îndeplinească jurământul pe care îl făcuseră cu atâția ani în urmă. Nici unul dintre ei nu se gândea că răzbunarea sosise prea târziu. Important era să o îndeplinească.

Își împărțiră sarcinile și căzură de acord să scoată din bancă un fond ca să-i plătească pe Luca Marini și pe omul care urma să accepte să-l curețe pe Tannenberg.

În cafeneaua Il Greco de pe Via Condotti aproape că nu era nimeni. Carlo Cipriani și Luca Marini beau un cappuccino. Era cald pentru luna septembrie, iar turiștii nu ocupaseră încă Piața Spaniei. Nici magazinele elegante de pe Via Condotti nu-și deschiseseră încă porțile. La ora aceea, Roma încă se mai scutura de somn.

– Carlo, cu ani în urmă, mi-ai salvat viața. Tumoarea aceea... N-o să-ți reproșez nimic din ceea ce vei face, dar, spune-mi, ce e în spatele acestei povești?

– Dragă prietene, există lucruri care nu se pot explica. Nu vreau decât numele și un contact al uneia dintre acele agenții care au oameni deprinși cu de toate.

– Când spui „de toate", la ce te referi?

– Ceea ce vrem este cineva care știe să se descurce, pentru că poate va trebui să intre în gura lupului. Să călătorești acum în Orientul Apropiat nu înseamnă să mergi la Euro Disney. În funcție de ceea ce vei afla, destinația poate fi Irakul. Cât crezi că valorează azi viața în Irak?

– Mă păcălești. Încă nu mi-am pierdut flerul de polițist.

– Luca, vreau să mă pui în legătură cu una dintre acele agenții, nimic mai mult. Și vreau să mă bizui pe discreția ta, pe faptul că vei păstra cuvenitul secret profesional. Tu singur mi-ai spus că, dacă ar fi război, n-ai putea să-i ții acolo pe oamenii tăi, tu ai fost cel care mi-a sugerat să angajăm una dintre acele agenții.

– Există vreo două agenții alcătuite din foști membri ai SAS. Britanicii sunt cu adevărat profesioniști, eu îi prefer americanilor. După părerea mea, cea mai bună este Global Group. Uite, adăugă el, dându-i

o carte de vizită, ai aici adresa și numerele de telefon. Au sediul central la Londra. Poți să întrebi de Tom Martin. Ne cunoaștem de ceva timp. E un tip cumsecade, dur, suspicios, dar cumsecade. O să-i telefonez să-i spun să te trateze ca pe un prieten. O să te coste o groază de bani.

– Îți mulțumesc, Luca.

– Nu-mi mulțumi, pentru că sunt îngrijorat; nu știu prea bine ce vreți să faceți tu și prietenii ăia ai tăi. Cea care mă sperie cel mai tare e femeia aceea, Mercedes Barreda. Nu i se citește nici un pic de milă în privire.

– Te înșeli în privința ei. Este o persoană extraordinară.

– Îmi închipui că poți intra în belea foarte ușor. Dacă e așa, o să te ajut cât pot, încă mai am relații în poliție. Încearcă să fii prudent și să n-ai încredere în nimeni.

– Nici măcar în prietenul tău, Tom Martin?

– În nimeni, Carlo, în nimeni.

– Bine, o să țin seama de sfatul tău. Acum, vreau să-ți cer un alt raport, despre Robert Brown, un raport amănunțit. Vrem să știm totul despre acel mecena.

– De acord, nici o problemă. Pentru când îl vrei?

– În clipa asta.

– Îmi închipuiam. Să zicem trei sau patru zile, ce părere ai?

– Dacă nu e chip altfel...

– E minimum necesar...

La aceeași oră, în cafeneaua hotelului Excelsior, Ahmed Husseini și Yves Picot se pregăteau și ei să ia micul dejun.

Cei doi aveau aproximativ aceeași vârstă. Erau arheologi, cosmopoliți, dar destinul îi convertise în doi paria.

– A fost foarte interesant ceea ce ați povestit dumneavoastră și soția dumneavoastră.

– Mă bucur că sunteți de această părere.

– Domnule Husseini, mie nu-mi place să pierd timpul și presupun că nici dumneavoastră, așa că voi trece direct la subiect. Arătați-mi, dacă le aveți, fotografiile celor două tăblițe extraordinare despre care ați vorbit dumneavoastră și soția dumneavoastră.

Ahmed scoase fotografiile dintr-o veche servietă de piele și i le dădu lui Picot, care le examină atent o bună bucată de vreme, fără să scoată un cuvânt.

– Ei, bine, ce credeți? îl întrebă Ahmed cu o oarecare nerăbdare.

– Interesante, dar ar trebui să le văd ca să îmi dau cu părerea în cunoștință de cauză. Ce doriți?

– Ca o misiune arheologică internațională să ne ajute să excavăm rămășițele acelui edificiu. Credem că poate fi o casă a tăbliței anexă templului sau poate o dependință a aceluiași templu. Avem nevoie de echipament modern și de arheologi cu experiență.

– Și de bani.

– Da, bineînțeles, știți că nu e cu putință să faci săpături fără bani.

– Și, în schimb?

– În schimbul a ce?

– Al unei echipe de oameni, materiale și bani.

– Gloria.

– Vă arde de glumă? răspunse supărat Yves Picot.

– Nu, nu-mi arde. Dacă am găsi niște tăblițe în care să se povestească Geneza[1] dictată de Avraam, descoperirea Troiei sau a cetății Cnossos, acestea ar fi niște *pecata minuta*[2].

– Nu exagerați!

– Dumneavoastră cunoașteți la fel de bine ca mine semnificația unei descoperiri de această natură. Ar avea o importanță istorică, pe lângă cea religioasă și politică.

– Și dumneavoastră ce câștigați? Strădania dumneavoastră e interesantă, ținând seama de situația Irakului. Faptul că vă gândiți să faceți săpături când, peste puțin timp, veți fi bombardați este cel puțin frivol. În plus, șeful dumneavoastră, Saddam, este oare dispus să

---

[1] „Atunci a căzut Avram cu fața la pământ și Domnul a vorbit cu el și i-a spus: «Eu însumi, iată, fac legământul meu cu tine: vei fi părintele a mulțime de popoare, și de aci înainte nu te va mai chema Avram, ci va fi numele tău Avraam, căci ți-am hărăzit să fii părintele a o mulțime de popoare».“ (n.a.) Biblia, Vechiul Testament, Facerea, versetele 17, 3–5, în traducerea preoților profesori Vasile Radu și Gala Galaction, București, Fundația pentru Literatură și Artă „Regele Carol II“, 1938, p. 15 (n.tr.)

[2] „Păcate minore“, cu sensul de fleacuri (în lat. în orig.; n.tr.)

permită ca o misiune arheologică străină să înceapă niște săpături sau o va ține pe-a lui, adică ne va aresta pe toți acuzându-ne de spionaj?

– Nu mă faceți să repet ceva ce știți mai bine decât mine: ar fi descoperirea arheologică de cea mai mare importanță din ultima sută de ani. Cât despre Saddam, nu va împiedica niște arheologi europeni să călătorească în Irak, asta îi va servi drept propagandă. Nu vor fi probleme.

– Numai dacă yankeii nu vă vor bombarda, iar eu nu cred să-i intereseze prea mult arheologia. Cu siguranță că nu știu nici măcar unde este Ur.

– Dumneavoastră decideți.

– Mă voi gândi. Spuneți-mi cum să vă găsesc.

Ahmed Husseini îi dădu cartea de vizită. Cei doi bărbați se despărțiră cu o strângere de mână. Un alt bărbat care stătea la masa de alături și care citea neatent ziarul reușise să înregistreze toată conversația.

5

Robert Brown locuia singur. Deși nu era sută la sută adevărat, pentru că Ramón González locuia și el în casa cu două niveluri situată în împrejurimile Washingtonului.

Casa era mare. Cinci camere, trei livinguri, o sufragerie și biroul, în afara zonei de serviciu, unde Ramón avea propriul apartament.

Majordomul era de treizeci de ani în slujba lui Brown. La treburile casei îl ajutau o femeie de origine hispanică, asemenea lui, care venea zilnic să facă munca grea, și grădinarul, un italo-american guraliv.

Ramón González era dominican. Emigrase la New York de mână cu fratele său, în urmă cu patruzeci de ani. Găsiseră amândoi de lucru în casa unui broker care locuia pe Fifth Avenue. Acolo deprinsese meseria de servitor. După ce lucrase la vreo două case, îl cunoscuse pe Robert Brown și, de atunci, nu se mai mișcase de lângă el.

Brown era un șef exigent, dar care își petrecea cea mai mare parte a timpului în afara casei. De abia vorbea, cerea o discreție totală și le lăsa mult timp liber.

González îi era absolut credincios și se bucura de avantajul de a nu fi nevoit să se ocupe decât de bătrânul burlac.

Pregătise micul dejun în salonaș, unde, la ora aceea, fereastra mare lăsa să se strecoare palide raze de soare.

Brown trebuie că era pe punctul de a coborî; mai erau două minute până la ora opt. Se auzi soneria de la intrare, și Ramón González se grăbi să-l primească pe musafirul domului Brown.

– Bună ziua, domnule Dukais.

– Bună zi, Ramón, deși e răcoroasă. Aș dori o cafea tare, cu puțină apă, și... mi-e o foame de lup; ca să ajung la timp, am plecat de acasă fără să mănânc.

Ramón nu făcu nici un comentariu; schiță doar un zâmbet în chip de răspuns și îl conduse pe Paul Dukais în salon. Acolo îl aștepta Robert Brown. Ramón servi micul dejun și ieși închizând ușa, pentru ca bărbații să poată vorbi liniștiți.

Brown nu era dintre cei care să piardă timpul, și cu atât mai puțin cu cineva precum Dukais. La urma urmei, ca în atâtea alte firme, el deținea un important pachet de acțiuni la Planet Security. Pe Dukais îl cunoscuse când acesta era un vameș corupt în docurile de la New York.

– Am nevoie să trimiți niște oameni în Irak.

– Am câteva mii de oameni pregătiți. De îndată ce va începe războiul, acolo va fi nevoie de securitate. Ieri m-a sunat omul meu de legătură din Departamentul de Stat; se dorește ca oamenii mei să acopere anumite puncte, odată ce trupele noastre vor fi în Bagdad. Deja de câteva luni angajez oameni, îi am peste tot.

– Acum știu cum funcționează afacerea, nu-mi mai povesti, Paul, și ascultă. Vreau să trimiți mai multe grupuri, unii prin Iordania, alții prin Kuwait, Arabia Saudită și Turcia. Parte dintre ei vor rămâne în diferite puncte ale frontierelor, unde vor aștepta până când vor primi ordine.

– Ce ordine?

– Nu-mi pune întrebări prostești!

– Presupun că irakienii trebuie că-și închid acum frontierele, și, dacă nu o fac ei, o vor face turcii, sau kuwaitienii, sau știu eu cine. Tu vrei oameni la frontiere și, în plus, înăuntrul Irakului. Nu poți aștepta ca toată lumea?

– Nu ți-am spus să-i trimiți mâine, îți cer să organizezi mai multe grupuri și să-i ai pregătiți pentru când îți voi da ordinul. Străduiește-te să găsești oameni care se pot confunda cu peisajul.

– E periculos să introduci oameni înainte de vreme. Prietenii noștri de la Apărare organizează un spectaculos foc de artificii peste câteva luni, mi s-a spus că la primăvară; să nu facem greșeli, pentru că asta ar dăuna afacerii.

– Îți repet că nu e nevoie să ajungă cu prea mult timp înainte; îți voi spune data exactă când vor trebui să fie înăuntru. Apoi vor ieși la fel de

repede cum au intrat; nu vor sta mai mult de trei sau patru zile, după ce vor începe bombardamentele.

– Pe ce o să punem mâna?

– Pe istoria omenirii.

– Ce prostie spui?

– Oamenii tăi se vor pune la ordinele altor oameni care îi vor aștepta. Nu mă mai plictisi cu întrebările tale!

Privirea lui Robert Brown îl sperie pe Paul Dukais. Știa că nu era de glumă cu omul acela. Îi luase ceva timp să-l cunoască, să știe ce se afla în spatele manierelor elegante, și ceea ce descoperise îl făcea să-i fie frică, o frică profundă. Așa că hotărî să nu mai continue să-l provoace. Lui nu trebuia să-i pese de ceea ce voia să facă Brown în Irak.

– Acum, vreau să duceți o scrisoare la Roma ca să i-o înmânați lui Ralph Barry. Peste cincisprezece zile, îmi veți aduce răspunsul de la Amman.

– Bine.

– Paul, nu avem voie să greșim, este operațiunea de cea mai mare anvergură pe care am organizat-o vreodată. Avem o ocazie unică, așa că să nu faci greșeli!

– Am făcut până acum?

– Nu, n-ai făcut. De aceea ești bogat.

„Și în viață", se gândi Dukais. Nu se înșela în privința relației lui cu Robert Brown; omul acesta discret și cu o conduită rafinată ar fi în stare de orice. El o știa bine, erau asociați de prea mulți ani.

– Când vei avea planul făcut și oamenii aleși, vreau să-mi explici totul.

– Nu-ți face griji, o să-ți explic.

– Paul, nu e nevoie să-ți spun că această conversație n-a existat, că nimeni nu trebuie să afle de această însărcinare. Eu răspund în fața consiliului de administrație al patronatului fundației, iar ei nu trebuie să știe nimic despre asta. Te previn, pentru că s-ar putea să te întâlnești cu vreunul dintre membrii consiliului și să te ia gura pe dinainte.

– Ți-am spus să nu-ți faci griji.

Bărbatul încheie reuniunea consiliului de administrație. Era deja ora prânzului, de care el profita ca să ațipească în liniștea biroului său.

Zgomotul străzii nu ajungea până la etajul douăzeci al edificiului din New York, de unde își conducea imperiul.

Anii nu treceau fără să lase urme și se simțea obosit. Se trezea în zori pentru că nu dormea bine noaptea și își umplea timpul citind și ascultând Wagner. Cel mai bine se odihnea la amiază, când își slăbea cravata, își scotea haina și se trântea pe canapea.

Secretara lui primise ordine stricte să nu-i facă nici o legătură telefonică, și nici să nu intre să-l deranjeze, orice s-ar fi întâmplat.

Exista doar un telefon care îl putea smulge din somnul reparator. Un mic mobil pe care îl purta totdeauna la el, de care nu se despărțea nici atunci când, la fel ca în aceste momente, se pregătea să doarmă.

Tocmai se întinsese, când țârâitul aproape imperceptibil al telefonului mobil îl făcu să tresară.

– Da.

– George, sunt Frankie. Ai adormit?

– Eram cât pe-aci. Ce se întâmplă?

– Am vorbit deja cu Enrique. Am putea merge la Sevilla să petrecem câteva zile cu el sau să ne întâlnim într-un loc de pe coastă, la Marbella, care e plină de bătrâni ca noi. În Spania, în septembrie încă mai e cald.

– Să vin în Spania? Nu, nu văd de ce ar fi nevoie. Am întins prea multe curse, doar n-o să ne prindem și noi în ele.

– Și Alfred...

– A devenit un bătrân stupid, nu mai controlează nimic.

– Nu fi nedrept! Alfred știe ce se pune la cale.

– Nu, nu mai știe. Amintește-ți ce a provocat. S-a încăpățânat să tragă sforile care nu trebuiau trase, și acum face exact același lucru.

– Era fiul lui, tu ai fi făcut la fel.

– Eu n-am copii, așa că nu știu.

– Dar eu am copii și înțeleg că nu se împacă nicicum cu gândul.

– Ar trebui s-o facă, ar trebui să accepte lucrurile așa cum sunt. Nu-i poate reda viața lui Helmut. Băiatul a făcut pe deșteptul. Alfred cunoaște regulile, știa ce se putea întâmpla. Și acum greșește din nou în privința acelei nepoate capricioase.

– Eu nu cred că a devenit un pericol. El știe ce e în joc, iar nepoata lui e o femeie inteligentă.

– Care i-a sucit mințile și din pricina căreia, de câtva timp, face numai greșeli. L-am rugat să-i spună adevărul. N-a vrut. Preferă să continue să joace teatru în fața ei. Nu, Frankie, nu putem sta fără să facem nimic. N-am ajuns până aici pentru ca un bătrân sentimental să strice totul.

– Și noi suntem bătrâni.

– Iar eu vreau să fiu în continuare. Tocmai am încheiat o reuniune a consiliului de administrație; trebuie să ne pregătim de război. O să câștigăm bani serioși, Frankie.

– Nici ție, nici mie nu ne mai pasă de bani, George.

– Nu, ai dreptate, nu e vorba despre bani. E vorba despre putere, să știm că suntem printre cei care trag sforile. Acum, dacă nu te deranjează, am nevoie de odihnă.

– Ah, era să uit. Săptămâna viitoare voi veni la New York.

– Atunci, bătrâne prieten, vom găsi un mod de a ne vedea.

– I-am putea spune lui Enrique să vină și el la New York.

– Prefer să-l văd la New York, decât la Sevilla. Nu-mi place să merg acolo, prea mare deranjul.

– Întotdeauna ai fost puțin paranoic, George.

– Eu sunt prudent, de aceea am ajuns până aici. Îți amintesc că mulți alții au căzut pentru că au comis greșeli. Și eu am chef să-l văd pe Enrique, dar prefer să n-o fac, dacă asta ne pune în primejdie.

– Suntem de-acum bătrâni, nimeni nu știe...

– Taci! Îți repet că vreau să fiu bătrân în continuare. O să te anunț dacă e posibil să ne vedem la New York.

Frank dădu pe gât un whisky, în vreme ce punea receptorul în furcă. George, prudentul și suspiciosul George, dovedise întotdeauna că avea dreptate.

Sună dintr-un clopoțel de argint pe care îl ținea pe masa din birou, și, o clipă mai târziu, intră un bărbat îmbrăcat în uniformă albă.

– Aveți nevoie de mine, domnule?

– José, au ajuns domnii pe care îi aștept?

– Încă nu, domnule. Turnul de control ne va înștiința de îndată ce se va apropia avioneta.

– Bine, să mă anunți.
– Da, domnule.
– Și soția mea?
– Doamna se odihnește; o durea capul.
– Și fiica mea?
– Doamna Alma a plecat de dimineață devreme cu soțul dumneaei.
– E adevărat... Adu-mi alt whisky și ceva de mâncare.
– Da, domnule.

Servitorul ieși în liniște. Lui Frank, José îi făcea o impresie bună. Era discret, eficient și vorbea puțin. Îl îngrijea mai bine decât îl îngrijise vreodată capricioasa lui soție.

Emma era prea bogată. Ăsta fusese defectul ei major, deși pentru el a însemnat un avantaj. Mă rog, iar urâțenia atârnase ca o povară.

Cu tendință de îngrășare, mică de statură și brunetă, foarte brunetă. Culoarea pielii Emmei era aproape neagră, o piele fleșcăită, lipsită de delicatețe. Nu semăna cu Alicia.

Alicia era neagră. Cu desăvârșire neagră și frumoasă, scandalos de frumoasă. Erau de cincisprezece ani împreună. O cunoscuse în barul acelui hotel din Rio pe când îl aștepta pe unul dintre asociații săi. Fata mersese drept la țintă, oferindu-i-se fără înconjur. Și-a păstrat-o pentru totdeauna. Era a lui, îi aparținea, și ea știa ce soartă ar putea avea dacă ar îndrăzni să-l înșele cu altul.

El era bătrân, într-adevăr, și de aceea o plătea generos. Când el avea să moară, Alicia putea să cheltuiască averea pe care urma să i-o lase moștenire, în afară de frumosul atic din Ipanema și de bijuteriile pe care i le tot dăruise.

Când o cunoscuse, Alicia tocmai împlinise douăzeci de ani; era aproape o copilă, cu picioare lungi și gât interminabil; el era un bărbat de șaptezeci de ani care nu-și arăta vârsta. Își putea permite o fată ca ea: avea suficient de mulți bani pentru ca unele femei să joace teatru făcându-l să se considere încă bărbat.

Avea să o sune pe Alicia și să se ducă să-i facă o vizită la Rio. Să fie pregătită.

În realitate, nu-i plăcea să iasă prea mult din imensitatea fermei sale, situată la marginea selvei. Acolo se simțea în siguranță, cu oamenii lui

străbătând zi și noapte perimetrul de nenumărați kilometri, protejat pe deasupra de un sofisticat sistem de senzori și de alte dispozitive care făceau imposibilă pătrunderea intrușilor.

Dar gândul la Alicia îi produsese un tremur de vitalitate, iar, la vârsta lui, aceasta era neprețuită. În plus, trebuia să meargă la New York, așa că oricum era nevoit să treacă pe la Rio.

6

Clara Tannenberg și Ahmed Husseini așteptau nerăbdători un taxi la intrarea în hotelul Excelsior. Nici unul din ei nu acordă atenție unui bărbat zvelt, cu păr șaten, care cobora nervos din alt taxi și intra în hotel ca o vijelie.

Taxiul lor sosi un minut mai târziu, așa că nu-l putură vedea pe același bărbat ieșind din Excelsior și strigând după taxiul în care tocmai urcaseră.

Bărbatul intră din nou și se îndreptă spre recepție.

– Au plecat... V-ar deranja să-mi spuneți dacă mergeau la aeroport, dacă părăseau Roma?

Recepționerul îl privi cu neîncredere, cu toate că aspectul individului era cât se poate de normal. Trăsături plăcute, părul tuns scurt, ținută elegantă, deși era îmbrăcat sport...

– Domnule, nu vă pot da această informație.

– E foarte important să vorbesc cu ei.

– Înțelegeți-mă, domnule, noi nu știm unde merg clienții noștri când părăsesc hotelul.

– Dar, când au cerut taxiul, or fi spus pe unde... Vă rog, vă implor, e foarte important!

– Păi, nu știu ce să vă spun, lăsați-mă să mă consult...

– Dacă ați fi atât de amabil să-mi spuneți doar dacă se îndreptau spre aeroport...

Ceva din glasul și din privirea bărbatului îl făcu pe bătrânul recepționer să încalce codul profesional.

– De acord, mergeau la aeroport. Azi-dimineață au schimbat data zborului la Amman, avionul lor pleacă peste o oră. Au ajuns târziu, doamna a întârziat și...

Bărbatul alergă din nou spre ieșirea din hotel, unde se urcă în primul taxi care trecea.

– La aeroport, repede!

Taximetristul, un bătrân roman, privi prin oglinda retrovizoare. Categoric, era singurul taximetrist din toată Roma care nu se molipsea de graba clienților, așa că merse foarte încet până la Fiumicino, în ciuda disperării pe care o vedea reflectată pe chipul pasagerului său.

Odată ajuns la aeroport, căută pe un monitor datele pentru plecările zborurilor spre Amman și se îndreptă iute spre poarta pe unde trebuiau să se îmbarce pasagerii cu destinația Iordania.

Prea târziu. Toți pasagerii trecuseră deja de controlul vamal și un *carabiniere* refuză să-l lase să treacă.

– Sunt niște prieteni, n-am putut să-mi iau rămas-bun de la ei, doar un minut. Pentru Dumnezeu, lăsați-mă să trec!

Carabinierul se dovedi a fi de neclintit, cerându-i să plece.

Începu să umble prin aeroport fără o țintă precisă, fără să știe ce să facă, nici în cine să se încreadă. Știa doar că trebuia să îi vorbească femeii aceleia oriunde ar fi, oricât l-ar costa, chiar dacă ar fi s-o urmeze până la capătul pământului.

Pe scara avionului, simțiră fierbințeala soarelui amestecată cu aroma mirodeniilor. Se întorceau acasă, se întorceau în Orient. Ahmed cobora scara avionului în fața Clarei, cărând o sacoșă de la Vuitton. În spatele ei, un bărbat nu o pierdea din ochi, chiar dacă încerca să rămână neobservat.

Nu avură nici o problemă să treacă prin vamă. Pașapoartele diplomatice le deschideau toate ușile, și Ammanul, chiar dacă jura credință Washingtonului, avea propria politică, și aceasta nu trecea drept potrivnică lui Saddam, oricât de puțin îl agrea pe dictatorul irakian. Dar Orientul este Orient, iar foarte occidentalizata familie regală iordaniană era expertă în cea mai subtilă diplomație.

O mașină care îi aștepta pe Clara și pe Ahmed la ieșirea din aeroport îi conduse la hotelul Marriott. Era deja târziu, așa că luară cina în cameră. Între ei era aceeași încordare.

– O să-l sun pe bunicul meu.

– Nu e o idee bună.

– De ce? Suntem la Amman.

– Cu americanii supraveghind peste tot. Mâine vom trece granița. Nu poți aștepta?

– Nu, nu pot. Am chef să stau de vorbă cu el.

– Uite ce e, m-am săturat de capriciile tale.

– Ți se pare un capriciu că vreau să vorbesc cu bunicul meu?

– Ar trebui să fii mai prudentă, Clara.

– De ce? De o viață întreagă aud că trebuie să fiu discretă și prudentă, de ce?

– Întreabă-l pe bunicul tău, răspunse Ahmed prost dispus.

– Te întreb pe tine.

– Ești inteligentă, Clara, capricioasă, dar inteligentă, și presupun că de-a lungul anilor vei fi tras propriile concluzii, chiar dacă bunicul tău continuă să te trateze ca pe o copilă.

Clara rămase tăcută. De fapt, nu știa dacă voia să i se spună tot ceea ce intuia. Dar existau atâtea lucruri nelămurite... Se născuse la Bagdad, la fel ca mama ei, și își petrecuse copilăria și adolescența între Cairo și Bagdad. Iubea deopotrivă ambele orașe. Îi fusese foarte greu să-l convingă pe bunicul ei să-i permită să-și termine studiile în Statele Unite. Reușise până la urmă, știind însă că îi pricinuia bunicului ei o mare neliniște.

Se simțise bine în California, San Francisco era orașul în care devenise femeie, dar știuse întotdeauna că nu avea să rămână să trăiască acolo. Îi era dor de Orient, de miros, de arome, de sensul timpului... și de limba arabă. Ea gândea în arabă, simțea în arabă. De aceea se îndrăgostise de Ahmed. Tinerii americani i se păreau serbezi, chiar dacă o făcuseră să descopere tot ceea ce ei, ca femeie, îi era ascuns în Orient.

– Oricum, o să-l sun.

Îi ceru telefonistei să-i facă legătura cu Bagdadul. Așteptă câteva minute până auzi vocea Fatimei.

– Fatima, sunt Clara!

– Copila mea, ce bucurie! Îl anunț de îndată pe domnul.

– N-a adormit?

– Nu, nu; citește în bibliotecă, va fi bucuros să vorbească numaidecât cu tine...

Prin telefon, auzea vocea Fatimei chemându-l pe Ali, servitorul bunicului ei, ca să-l anunțe pe acesta.

– Clara, draga mea...

– Bunicule...

– Sunteți la Amman?

– Tocmai am sosit. De abia aștept să te văd, să fiu acasă.

– Ce-ai pățit?

– De ce mă întrebi? Te miră că vreau să te văd?

– Nu, dar te cunosc. De mică alergai întotdeauna ca să te refugiezi la mine în brațe când ți se întâmpla ceva, chiar dacă nu-mi spuneai despre ce era vorba.

– N-au mers bine lucrurile la Roma.

– Am aflat deja.

– Ai aflat?

– Da, Clara, știu.

– Dar cum de știi?

– Ai de gând acum să-mi pui întrebări?

– Nu, dar...

Bărbatul oftă obosit.

– Și Ahmed?

– E aici.

– În regulă, am pregătit totul ca să vă întoarceți cu bine acasă. Cheamă-l pe soțul tău la telefon.

Clara îi întinse telefonul lui Ahmed, și acesta vorbi scurt cu bunicul soției sale. Îi voia cât mai curând la Bagdad.

La primă oră a dimineții, Clara și Ahmed erau în holul hotelului, așteptând mașina care urma să-i ducă în Irak. Nici unul nu-și dădu seama că patru bărbați, care aparent nu se cunoșteau între ei, îi supravegheau. Cu o noapte înainte, îi trimiseseră raportul lor lui Marini. Până în momentul acela, nu apăruse nici o noutate.

La trecerea frontierei, Ahmed și Clara nu întâmpinară probleme, dar oamenii lui Marini, da. Se împărțiseră doi câte doi și plătiseră pentru

ca niște șoferi experți să-i ducă de cealaltă parte. Nu fusese ușor, pentru că nimeni care nu avea familie în Irak sau care nu se îndeletnicea cu contrabanda nu avea vreun interes prea mare să treacă granița.

Reușiseră, plătindu-i cu generozitate pe șoferii recomandați de hotelul din Amman, cărora le dăduseră o primă ca să nu piardă din ochi o mașină Toyota de teren, de culoare verde, care mergea în fața lor.

Nu era mult trafic pe șoseaua spre Bagdad, dar îndeajuns cât să-ți dai seama că pe acolo ieșea și intra totul.

Când ajunseră la Bagdad, era deja noapte. Una dintre mașini urmări Toyota până într-un cartier al orașului, iar cealaltă se îndreptă spre hotelul Palestina. Li se spusese că acolo se aflau majoritatea occidentalilor, și, la urma urmei, ei se prezentau drept oameni de afaceri, chiar dacă era cel puțin suspect să afirme că, în acele împrejurări politice, urmau să facă afaceri la Bagdad.

Toyota frână lângă un grilaj și așteptă ca acesta să se deschidă. Oamenii lui Marini nu se opriră. De-acum, știau unde locuiește Clara Tannenberg. A doua zi, urmau să vină să arunce o privire.

Casa cu două niveluri, păzită de niște bărbați înarmați nevăzuți, se afla în mijlocul unei grădini foarte îngrijite. Casa Galbenă, cum era cunoscută din pricina culorii aurii în care era mereu impecabil zugrăvită, se afla într-un cartier rezidențial. Înainte, fusese reședința unui negustor britanic.

Fatima aștepta în vestibul, moțăind, așezată pe un scaun. O trezi zgomotul porții. Clara o îmbrățișă cu căldură. Femeia era șiită, și o îngrijise pe Clara de când era mică. La început, se temuse de veșmintele negre ale Fatimei, dar se obișnuise și, mai târziu, găsise în ea gingășia care îi lipsea mamei ei.

Fatima rămăsese văduvă de foarte tânără. Se văzuse nevoită să trăiască în casa soacrei ei, unde nu fusese niciodată bine primită, și nici bine tratată. Dar se împăcase cu soarta fără să protesteze, în vreme ce își creștea singurul fiu.

Într-o zi, soacra ei o trimisese la casa aceea unde locuia un străin cu tânăra lui soție, o egipteancă, doamna Alia. Și acolo rămăsese pentru totdeauna. Îi slujise pe Alfred Tannenberg și pe soția sa, îi însoțise în deplasările lor la Cairo, unde cuplul avea o altă reședință, și, mai ales, se ocupase mai întâi de fiul familiei, Helmut, și apoi de fiica acestuia, Clara.

Acum, era deja o bătrână care-și pierduse fiul în blestematul de război cu Iranul. Nu mai avea pe nimeni, în afară de Clara.

– Copila mea, nu arăți deloc bine.

– Sunt obosită.

– Ar trebui să nu mai călătorești și să faci un copil, pentru că îmbătrânești.

– Ai dreptate; când voi găsi Biblia de Lut, o voi face și pe asta, răspunse Clara râzând.

– Vai, copilă, ai grijă să nu pățești ca mine! Am avut un singur fiu, și, cum l-am pierdut, am rămas singură.

– Mă ai pe mine.

– Da, e adevărat, te am pe tine; altminteri, nu știu la ce mi-ar folosi să mai trăiesc.

– Haide, Fatima, nu fi patetică, tocmai m-am întors. Și bunicul?

– Se odihnește. Astăzi a fost plecat de acasă toată ziua și a venit obosit și îngrijorat.

– A spus ceva?

– Doar că nu vrea să ia cina; s-a închis în camera lui și a poruncit să nu-l deranjăm.

– Atunci, o să-l văd mâine.

Ahmed se îndreptă spre camera lui, în vreme ce Fatima și Clara continuau să vorbească. Era obosit. A doua zi avea să meargă să lucreze la minister, unde trebuia să prezinte un raport despre congresul de la Roma. Un eșec nemaipomenit! Dar el era un privilegiat. Nu uita acest lucru, chiar dacă îi era greață din această pricină. De ani de zile se simțea stingher în pielea lui. Mai întâi, descoperise că familia sa aparținea elitei unui regim dictatorial. Dar nu avusese curajul să renunțe la atâtea privilegii și preferase să se amăgească singur, spunându-și că loialitatea lui era față de familia sa, nu față de Saddam. Apoi, o cunoscuse pe Clara și familia Tannenberg și viața lui se prăbușise pentru totdeauna într-o prăpastie. Devenise corupt, cum nu se gândise vreodată că avea să ajungă. Nu putea da vina pe Alfred. El acceptase să intre în organizația acestuia și să-l moștenească, știind ce însemna acest lucru. Dacă poziția lui față de Saddam era solidă pe baza legăturilor lui familiale, cu Alfred devenise de neatins, dat fiind că acesta avea prieteni puternici în preajma dictatorului.

Dar lui Ahmed îi venea din ce în ce mai greu să trăiască împăcat cu el însuși și, mai ales, cu o femeie precum Clara, care refuza să vadă ce se întâmplă în jurul lor, care prefera să trăiască în ignoranță ca să nu simtă oroarea și ca să-i poată iubi în continuare pe cei dragi.

Nu o mai iubea, deși, de fapt, poate că nu o iubise niciodată. Când s-au cunoscut la San Francisco, s-a gândit că fata era numai bună pentru o aventură. Vorbeau în arabă, aveau la Bagdad prieteni comuni, amândoi își cunoscuseră unul altuia familiile, deși ei doi aproape că nu avuseseră nimic de-a face.

I-a unit faptul că erau emigranți. Clara era o emigrantă de lux, cu bani din belșug în contul ei curent. El dispunea de suficiente fonduri ca să locuiască într-o mansardă comodă de unde vedea răsăritul soarelui peste golful San Francisco.

S-au mutat împreună; aveau multe lucruri în comun: amândoi erau irakieni, arheologi, limba lor maternă era araba și aveau aceeași senzație de libertate în Statele Unite, deși le era dor de țara lor și de oamenii de acolo.

Când tatăl lui l-a vizitat la San Francisco, l-a somat să se însoare cu Clara. Era o alianță plină de avantaje, iar el intuia că lucrurile aveau să se schimbe. Printre diplomați, se scurgea această informație, și era evident că Saddam nu mai era o marionetă necesară administrației Statelor Unite. Astfel că trebuia să se gândească la viitor: s-a însurat cu fata aceea aleasă de soartă, extrem de bogată și peste măsură de ocrotită și de alintată.

– Ah, erai deja aici! îi spuse soția lui în chip de salut. Mă deranjează că nu o bagi în seamă pe Fatima. Ai trecut prin fața ei fără ca măcar s-o privești.

– I-am spus noapte bună. N-am nimic altceva să-i spun.

– Știi ce înseamnă Fatima pentru mine.

– Da, știu ce înseamnă pentru tine.

Tonul lui Ahmed o surprinsese, deși, de fapt, în ultima vreme, soțul ei se comporta de parcă ar fi fost tot timpul deranjat, iar ea, o povară greu de suportat.

– Ce-i cu tine, Ahmed?

– Cu mine? Nimic, doar că sunt obosit.

– Te cunosc și știu că se întâmplă ceva cu tine.

Ahmed o privi stăruitor. Avea chef să-i spună limpede și răspicat că nu-l cunoaște, că de fapt nu-l cunoscuse niciodată și că este sătul de ea și de bunicul ei, dar că acum e prea târziu ca să mai scape. Dar nu-i spuse nici un cuvânt.

– Hai să ne odihnim, Clara! Mâine avem de lucru. Eu trebuie să merg la minister și, în plus, trebuie să pregătim serios săpăturile. După cum mi s-a spus la Roma, va fi război, deși aici nimeni nu vrea să creadă asta.

– Bunicul meu, da.

– Da, bunicul tău crede. Hai la culcare! Vom desface bagajele mâine.

Alfred Tannenberg era în biroul lui cu unul dintre asociați, Mustafa Nassir. Se certau de mama focului când intră Clara.

– Bunicule...

– Ah, ești deja aici! Intră, copilă, intră.

Tannenberg își ațintì privirea de oțel asupra lui Nassir, și acesta zâmbi cu gura până la urechi.

– Draga mea copilă, de cât timp nu te-am văzut! Nu-mi mai faci onoarea să vii să ne vizitezi la Cairo... Fiicele mele întreabă mereu de tine.

– Salut, Mustafa.

Tonul Clarei nu era prietenos, căci auzise cum se certa bunicul ei cu egipteanul.

– Clara, avem de lucru; te voi chema de îndată ce termin.

– De acord, bunicule, o să ies la cumpărături.

– Să fii însoțită.

– Da, da; de altfel, merg cu Fatima.

Clara ieși însoțită de Fatima și de un bărbat care îndeplinea funcția de șofer și de gardă de corp. Se îndreptară spre centrul Bagdadului în Toyota verde.

Orașul era o umbră palidă a ceea ce fusese în trecut. Embargoul la care Statele Unite supunea regimul lui Saddam îi sărăcise pe irakieni, care trebuiau să-și stoarcă mințile ca să supraviețuiască.

Spitalele încă mai funcționau grație câtorva ONG-uri, dar, pe zi ce trecea, era și mai stringentă nevoia de medicamente și de alimente.

Clara simți o ură profundă față de Bush pentru ceea ce le făcea. Ei nu-i plăcea Saddam, dar îi ura pe cei care îi încercuiau, sufocându-i.

Străbătură bazarul, până când găsi un cadou pentru Fatima, căci era ziua ei de naștere. Nici una din cele două femei nu-și dădu seama de prezența acelor străini care păreau că le urmăresc pe străduțele întortocheate ale bazarului. Dar garda de corp detectă prezența a doi bărbați, cu înfățișarea unor turiști rătăciți, pe care îi întâlneau la fiecare colț de stradă. Nu le spuse nimic femeilor, ca să nu le alarmeze.

Când reveniră la Casa Galbenă, bărbatul merse să-l vadă pe Alfred Tannenberg, luând-o înaintea Clarei. Mustafa Nassir plecase deja.

– Erau patru bărbați, doi câte doi, îi explică garda de corp patronului său. Era evident că ne urmăresc. De altfel, îi trăda înfățișarea. Felul de a se îmbrăca, trăsăturile feței... sunt sigur că nu erau irakieni, și nici egipteni sau iordanieni... Nici nu vorbeau englezește, mi s-a părut că vorbeau italienește.

– Ce crezi că voiau?

– Să știe unde merge domnișoara. Nu cred că aveau intenția să-i facă ceva, deși...

– Nu se știe niciodată. Ai grijă să nu meargă nicăieri singură, iar alți doi oameni să vă însoțească mereu înarmați. Dacă i se întâmplă ceva nepoatei mele, nu veți mai trăi ca să povestiți.

Nu era nevoie să rostească această amenințare. Yassir nu avea nici cea mai mică îndoială că, dacă i s-ar întâmpla ceva Clarei, el ar plăti cu viața, și n-ar fi nici primul, nici ultimul om care ar muri din dorința expresă a lui Tannenberg.

– Da, domnule.

– Întărește paza casei. Vreau controale stricte la tot ce intră și iese. Să n-aud de grădinari necunoscuți care vin să țină locul unui văr bolnav, nici de vânzători ambulanți amabili. Nu vreau să văd nici o figură necunoscută, cu excepția celor autorizate de mine personal. Acum, îi vom surprinde pe acești misterioși urmăritori. Vreau să știu cine sunt, cine îi trimite și pentru ce.

– Va fi greu să-i prindem pe toți.

– N-am nevoie de toți; unul e de-ajuns.

– Da, domnule, dar va fi nevoie ca domnișoara Clara să iasă din nou.

– Da, într-adevăr. Nepoata mea va fi momeala. Dar străduiește-te ca ea să nu-și dea seama și, mai ales, să nu pățească nimic! Răspunzi cu viața, Yassir.

– Știu, domnule. Nu va păți nimic. Aveți încredere în mine.

– N-am încredere decât în mine, Yassir, dar nu cumva să dai greș.

– N-o voi face, domnule.

Tannenberg o chemă pe nepoata sa. Timp de o oră, îi ascultă plângerile despre cele întâmplate la Roma. El știa din capul locului că lucrurile nu puteau ieși bine. Prietenii lui voiau să cadă Saddam ca să organizeze o misiune arheologică, cu scopul de a scoate la iveală resturile acelui edificiu găsit între anticele Ur și Babilon. O misiune care, în afară de Biblia de Lut, avea să smulgă din pământ, fără îndoială, alte tăblițe și vreo statuie. O misiune ca atâtea altele pe care le finanțase. Dar nu mai putea aștepta. Nu, știa că își consuma ultimele zile de viață. Îi mai rămâneau poate trei, patru, cel mult șase luni. Îi ceruse medicului să-i spună adevărul, iar acesta era că se apropia de sfârșit. Avea optzeci și cinci de ani și ficatul plin de mici tumori. Nu trecuseră nici doi ani de când i se extirpase o bucată din acel organ vital.

Clara rămânea în grija lui Ahmed și avea bani suficienți cât să trăiască tot restul vieții, dar voia, mai ales, să-i facă un dar, cel pe care ea îl cerea de când era o adolescentă: să fie arheologul care să găsească Biblia de Lut. De aceea o trimisese la Roma: ca să facă publică existența acelor două tăblițe pe care el le găsise pe vremea când era mai tânăr decât era ea acum.

Comunitatea arheologică putea râde cât poftea de povestea tăbliților lui Avraam, dar știa deja de existența lor, deși o considera o fantezie. Nimeni nu-i putea răpi nepoatei sale gloria. Nimeni, nici măcar ei, prietenii lui cei mai dragi.

Avea deja pregătită scrisoarea pe care unul dintre oamenii lui urma să o ducă la Amman ca să-i fie înmânată altui om, care, la rândul său, trebuia să o ducă până la Washington, în biroul lui Robert Brown, pentru ca acesta, la rândul său, să i-o înmâneze lui George Wagner, dar, înainte de a o trimite, trebuia să se ocupe de acei intruși care o urmăreau pe Clara; poate că avea să fie nevoie să mai adauge încă ceva. Spera să vorbească diseară cu Ahmed. De dimineață, când acesta îi înmânase scrisoarea din partea lui Brown, îl găsise încordat.

Avea încredere în Ahmed pentru că îi cunoștea ambiția și dorința de a scăpa pentru totdeauna din Irak. Acest lucru era posibil doar

cu banii lui. Banii pe care îi va moșteni Clara și de care Ahmed se va bucura cât timp va fi cu nepoata lui.

Oamenii lui Marini erau pregătiți de cu zori. Găsiseră un loc bun de unde să supravegheze intrările și ieșirile din Casa Galbenă: o cafenea situată la colțul opus al străzii. Patronul era amabil și, deși încontinuu întreba despre motivele șederii lor la Bagdad, locul le slujea ca să nu fie expuși privirii oamenilor care păzeau Casa Galbenă.

La ora opt, îl văzură ieșind pe Ahmed Husseini în Toyota verde. Conducea el, dar alături se afla un bărbat care privea mereu în jur. Abia la zece dimineața Clara ieși din casă, însoțită de femeia aceea îmbrăcată în negru din cap până în picioare. Erau din nou urmate de un bărbat, de această dată într-un Mercedes de teren.

Echipa lui Marini era în continuare împărțită în două perechi, care comunicau prin walkie-talkie. Cei care se aflau în cafenea îi anunțară pe colegii lor, care erau într-o mașină închiriată, situată cu două străzi mai sus de casă. Aceștia aveau să le urmărească.

Mercedesul se îndreptă spre împrejurimile Bagdadului. Oamenii lui Marini îl urmăreau plini de încredere.

Călătoreau de mai bine de o jumătate de oră, când Mercedesul se abătu pe un drum de pământ mărginit de palmieri. Oamenii Agenției de Investigații și Asigurări șovăiră, dar hotărâră să meargă înainte. Mercedesul acceleră, iar urmăritorii acestuia păstră o distanță prudentă. Ocupanții mașinii nu erau dispuși să piardă din ochi o femeie care avea să-i conducă la bătrânul pe care trebuiau să-l fotografieze.

Deodată, Mercedesul acceleră, ridicând un nor de praf; o clipă mai târziu, de pe două drumuri adiacente apărură mai multe mașini de teren, care voiau să se năpustească la primul automobil al oamenilor lui Marini. Aceștia își dădură seama prea târziu că mașinile îi înconjurau și îi sileau să frâneze. A doua mașină a detectivilor italieni se opri brusc. Nu purtau arme, nimic cu care să se apere de cei care se apropiau de automobilul tovarășilor lor. Văzură cum îi scoteau din mașină și începeau să-i lovească. Nu știau ce să facă: dacă veneau în ajutorul lor, și ei ar fi devenit niște victime, dar nici nu puteau asista netulburați la cotonogeala aceea brutală. Hotărâră să se întoarcă la șosea în căutare de ajutor, așa că merseră în marșarier. Nu fugeau, își spuneau ei, deși

înăuntrul lor știau că, într-un fel, asta făceau. Nu văzură că pe unul din tovarășii lor îl obligară să cadă în genunchi și că îl împușcară în ceafă și că, în acel moment, celălalt nu se putu stăpâni să nu vomite. Două minute mai târziu, amândoi zăceau morți în șanțul de scurgere.

Carlo Cipriani își acoperi fața cu mâinile. Mercedes era palidă, dar impasibilă, așezată lângă el, în vreme ce Hans Hausser și Bruno Müller aveau reflectate pe chipuri oroarea și neliniștea pricinuite de ceea ce le povestea Luca Marini.

Veniseră la biroul președintelui Agenției de Investigații și Asigurări. Marini îi invitase. Firma era în doliu. Tăcerea angajaților nu lăsa nici o urmă de îndoială.

A doua zi, urma să sosească avionul cu cele două cadavre ale oamenilor Agenției de Investigații și Asigurări.

Asasinați. Fuseseră asasinați după ce primiseră o ciomăgeală zdravănă. Tovarășii lor nu știau ce spuseseră, și nici cui. Doar că zece mașini de teren, câte cinci de fiecare parte, îi siliseră să se oprească. Ei nu putuseră decât să vadă cum îi loveau; când se întorseseră mai târziu cu o patrulă a armatei pe care o întâlniseră pe șosea, găsiseră trupurile neînsuflețite ale tovarășilor lor. Ceruseră o anchetă și fuseseră pe punctul de a fi arestați ca principali suspecți. Nimeni nu văzuse nimic, nimeni nu știa nimic.

Poliția îi interogase prin metode expeditive, lăsându-le urme serioase pe față, pe piept și pe burtă. După mai multe ore de interogatoriu, fuseseră eliberați și invitați să plece cât mai curând din Irak.

Ambasada Italiei prezentase un protest oficial, iar ambasadorul ceruse o întrevedere urgentă cu ministrul de externe. I se răspunsese că acesta se afla în vizită oficială în Yemen. Firește, poliția urma să cerceteze ciudatul incident, care părea opera cine știe cărei bande de delincvenți care se îndeletniceau cu jafurile.

În buzunarele morților, nu se găsise nimic: nici acte, nici bani, nici măcar un pachet de țigări. Nimic. Asasinii lor furaseră tot.

Luca Marini retrăise cele mai proaste zile ale lui ca șef al Departamentului antimafie din Sicilia, când trebuia să le cheme pe nevestele tovarășilor lui ca să le anunțe că soții lor căzuseră loviți de gloanțele pistolarilor.

Măcar, în împrejurările acelea, era o înmormântare oficială, venea ministrul, se punea o medalie pe sicriu și văduva primea o pensie generoasă din partea statului. De această dată însă, înhumarea avea să fie privată, nu existau medalii și trebuiau să facă tot posibilul ca presa să nu-și vâre nasul în această poveste.

– Îmi pare rău, dar ce s-a întâmplat depășește orice ne-am fi putut închipui. Consider anulat contractul meu cu voi. V-ați băgat în ceva teribil. Oamenii mei au fost uciși ca să fiți avertizați să-l lăsați în pace pe oricine ar fi acela pe care-l căutați.

– Am dori să ajutăm familiile acestor doi oameni, spuse Mercedes. Spuneți-ne suma corectă în astfel de cazuri. Știu bine că nu le putem reda viața, dar măcar să-i ajutăm pe cei pe care i-au lăsat în urmă.

Marini o privi uimit pe Mercedes. Femeia nu bătea câmpii. Avea simțul practic pe care îl au toate femeile și, pe deasupra, nu pierdea timpul vărsând lacrimi.

– Asta depinde de dumneavoastră, răspunse el. Francesco Amatore lasă o nevastă și o fetiță de doi ani. Paolo Silvestre era burlac, dar părinților lui le-ar prinde bine un ajutor, căci au și alți copii pe care să-i scoată la liman.

– Vi se pare bine un milion de euro, o jumătate de milion pentru fiecare familie? întrebă Mercedes.

– Socotesc că e o sumă generoasă, fu răspunsul lui Luca Marini. Dar mai e o problemă pe care trebuie s-o discutăm. Poliția vrea să știe de ce se aflau în Irak doi dintre oamenii mei, cine a plătit ca să-i trimit acolo și pentru ce. Până acum, m-am scuzat cum am putut, dar mâine mă așteaptă directorul general. Vrea răspunsuri, pentru că ministrul i le cere lui. Și, deși suntem vechi prieteni și mă va ajuta, trebuie să-i dau aceste răspunsuri. Acum, spuneți-mi ce vreți să-i fac cunoscut și ce preferați să las deoparte.

Cei patru prieteni se priviră în tăcere, conștienți de cât de delicată era situația. Se dovedea a fi destul de complicat să i se explice poliției motivele pentru care un medic ieșit la pensie, un profesor de fizică, un pianist concertist și o antreprenoare în construcții ar fi apelat la serviciile unei agenții de investigații și ar fi trimis patru oameni în Irak.

– Spuneți-ne dumneavoastră care ar fi versiunea cea mai plauzibilă, îi ceru Bruno Müller.

– De fapt, dumneavoastră nu mi-ați spus niciodată nici de ce voiați să aflați amănunte despre fată, nici pe cine căutați în Irak.

– Asta e o chestiune care nu privește pe nimeni, îi spuse Mercedes cu un glas înghețat.

– Doamnă, există doi morți, drept pentru care poliția vrea niște răspunsuri.

– Luca, ne dai voie să vorbim un minut între noi? îi ceru Carlo Cipriani.

– Da, bineînțeles, puteți folosi sala de consiliu. Când vă vine vreo idee, să mă anunțați.

Președintele Agenției de Investigații și Asigurări îi conduse într-o sală alăturată biroului său și ieși, închizând încet ușa.

Carlo Cipriani fu primul care vorbi.

– Avem două posibilități: ori spunem adevărul, ori căutăm o scuză plauzibilă.

– Nu există scuze plauzibile pentru două cadavre, observă Hans, și cu atât mai puțin pentru două cadavre de oameni nevinovați. Măcar de-ar fi fost ale lor...

– Dacă spunem adevărul, s-a terminat totul. Vă dați seama?

În tonul vocii lui Bruno se simțea o undă de neliniște.

– Nu sunt dispusă să mă dau acum bătută, așa că o să ne gândim la felul în care să facem față acestei situații. Ăsta nu e cel mai grav lucru care ni s-a întâmplat în viață, ăsta e încă un obstacol, dureros și neașteptat, dar numai un obstacol.

– Dumnezeule, cât ești de dură, Mercedes!

Lui Carlo îi scăpă exclamația din adâncul sufletului.

– Dură? Tu îmi spui mie că sunt dură? Carlo, sunt ani de zile de când ne pregătim, de când spunem că vom fi în stare să facem față tuturor dificultăților. Ei bine, iată-le! Acum, în loc să ne lamentăm, haideți să ne gândim!

– Nu sunt în stare, spuse Hans Hausser cu voce joasă. Nu-mi vine nici o idee.

Mercedes îi privi cu iritare. Apoi, ridicându-se în picioare, luă asupră-și rezolvarea situației.

– Bine, Carlo, noi doi suntem vechi prieteni; eu sunt în trecere prin Roma și, dat fiind că războiul pare inevitabil, ți-am spus că mă gândesc ca firma mea să fie printre cele care să apuce o felie din tortul reconstrucției. Așa că, în ciuda vârstei mele, mă bate gândul de a mă instala, eventual, eu însămi la Bagdad, ca să observ situația de aproape și să cunosc necesitățile viitoare. Tu mi-ai spus că sunt o bătrână nebună, că pentru asta există agenții de investigații, oameni pregătiți, capabili să evalueze situația dintr-o zonă de conflict. Mi-ai prezentat un alt vechi prieten al tău, Luca Marini. Eu ezitam, preferam să angajez o agenție spaniolă, dar până la urmă m-am hotărât pentru Agenția de Investigații și Asigurări. Acceptăm versiunea irakienilor, oamenii lui Marini au fost uciși ca să fie jefuiți. Nimic ciudat, dată fiind situația din Irak. Firește, sunt dezolată și vreau să ajut familiile cu o mică indemnizație.

Cei trei bărbați o priviră cu admirație. Era de necrezut că, într-o clipă, i-a trecut prin minte o scuză precum aceea. Chiar dacă poliția nu o va crede, era plauzibilă.

– Sunteți de acord sau vă vine în minte altceva?

Nu le venea nimic în minte, așa că acceptară să dea versiunea pe care le-o oferise Mercedes.

Când i-o povestiră lui Luca Marini, acesta rămase pe gânduri. Nu era rea, doar că pe cineva îl putea lua gura pe dinainte și putea să relateze că oamenii lui o urmăriseră pe Clara Tannenberg și la Roma.

– Da, aveți dreptate, acceptă Mercedes, n-ar trebui să amestecăm cele două lucruri. N-aveți de ce să explicați că oamenii dumneavoastră urmăreau pe cineva la Roma cu două zile mai înainte. Nu acela este „cazul“, dat fiind că la Roma nu s-a întâmplat nimic. Problema a fost în Irak.

– Înțeleg, insistă Marini, dar „cazul“, cum spuneți dumneavoastră, a început la Roma și are legătură cu femeia aceea. În plus, nu știm ce au spus oamenii noștri înainte de a muri. E mai mult decât probabil să fi explicat că lucrau pentru Agenția de Investigații și Asigurări și că aveau sarcina de a o urmări pe Clara Tannenberg.

– Cu siguranță că aveți dreptate, interveni Hans Hausser, dar poliția irakiană n-a spus nimic despre ceilalți oameni ai dumneavoastră, nici măcar ambasadorului nostru, din câte știu. Mai mult decât

atât, irakienii au închis cazul. Așa că nu văd motivul pentru care nu s-ar închide și aici.

– Domnule Marini, spuse Mercedes foarte serioasă, ni s-a dat un avertisment prin asasinarea oamenilor dumneavoastră. Un avertisment macabru. Este un fel de a ne spune ce e dispus să facă acest om dacă ne apropiem mai mult de el și de ai lui.

– Despre ce vorbiți? La cine vă referiți?

Luca Marini nu-și putea ascunde curiozitatea. Era sătul de misterele cu care umblau acești patru bătrâni.

– Luca, nu ne trece prin minte nimic mai bun decât ceea ce ți-am spus. Ajută-ne, dacă ești de părere că această versiune nu se va dovedi satisfăcătoare pentru poliția italiană.

Tonul grav al lui Carlo Cipriani îl emoționă pe președintele Agenției de Investigații și Asigurări. Cipriani era medicul lui, un vechi prieten care îi salvase viața atunci când alți medici considerau că nu mai merita osteneala să-l opereze, că era fără speranță. Așa că îl va ajuta, oricât de mult l-ar irita femeia aceea, Mercedes Barreda.

– Ar trebui să ai încredere în mine, să-mi povestești pe cine urmăriți și de ce. Așa aș putea înțelege mai bine ce s-a întâmplat.

– Nu. Luca, nu-ți putem spune mai mult, îl asigură Carlo. Îmi pare rău, nu e vorba despre lipsă de încredere.

– De acord, rămân la explicația doamnei Barreda. Sper ca prietenii mei din poliție să fie miloși și să nu strângă șurubul mai mult decât e cazul. Familiile oamenilor mei sunt dezolate, dar cred că ei au murit din pricina haosului existent în Irak. Bush a recrutat deja două familii italiene pentru cauza lui împotriva „imperiului răului". Am vorbit cu nevasta lui Francesco și cu părinții lui Paolo. Nici una din cele două familii nu știa pentru ce se duseseră în Irak, ei nu vorbeau acasă despre treburile de serviciu. Așa că nu vor crea mai multe probleme și dacă, pe deasupra, sunteți dispuși să le dați acea indemnizație... Bine. O să vă sun și o să vă spun cum mi-a mers cu prietenii mei din poliție.

– Iartă-mă că te întreb din nou, dar ești sigur că nu le-ai spus oamenilor tăi cine îi angajase?

– Nu, Carlo, nu le-am spus. Tu voiai ca nimeni să nu știe de voi, în afară de mine, iar eu îmi respect cuvântul dat.

– Mulțumesc, prietene, spuse Carlo cu o voce liniștită.

Își luară simplu la revedere.

– Haideți să bem ceva, sugeră Mercedes, sunt epuizată psihic.

Intrară într-o veche cafenea. Soarele strălucea deasupra Romei, dar cei patru aveau sufletul mohorât.

– Ne-a descoperit, afirmă Bruno.

– Nu, nu; n-a făcut-o, răspunse Mercedes. Oamenii lui Marini nu i-au spus nimic, pentru că nu știau nimic.

– Să nu ne pierdem simțul realității, notă Hans Hausser. Suntem prea în vârstă ca să devenim paranoici.

– Să așteptăm ca Luca să ne sune să ne spună cum i-a mers cu poliția, propuse Carlo. Acum, prieteni, trebuie să vă las și să trec pe la clinică; dacă nu mă duc, copiii mei vor începe să-și facă griji. Dacă sunteți de acord, ne vedem la ora cinei.

– Carlo, îl întrerupse Mercedes, cred că nici unuia dintre noi nu i-ar prinde rău să se odihnească. Ne vedem mâine.

– Da, Mercedes are dreptate. Chiar ne face bine să ne despărțim câteva ore ca să ne relaxăm și să nu ne mai muncim mintea cu același lucru, declară Bruno.

– Cum doriți.

Cei patru prieteni se despărțiră în ușa cafenelei. Aveau nevoie de câteva ore de singurătate, de regăsire sufletească.

De îndată ce terminase lucrul cu secretara sa, Lara intră în cabinetul tatălui ei.

– În sfârșit, tată! Unde te-ai ascuns cu amicii ăia ai tăi puși pe rele?

– Haide, Lara, ce manieră de a-i numi pe niște bătrâni...

– Dar ești scump la vedere, tată, chiar eram îngrijorați, nu-i așa, Maria?

– Da, domnișoară doctor.

– Mulțumesc, Maria, vom continua mâine.

Maria ieși din cabinetul doctorului Cipriani și îl lăsă cu fiica lui.

– Sper că nu vei întârzia astă-seară, spuse Lara.

– Astă-seară?

– Dar, tată, să nu-mi spui că ai uitat că e ziua de naștere a soției lui Antonino și că mergem cu toții să luăm cina la ei acasă...

– Ah, ziua ei de naștere! Nu, n-am uitat, am crezut că te referi la altceva.

– Minți cu nerușinare. Ce i-ai cumpărat? Știi că nevasta lui Antonino e puțin mai altfel.

– Mă gândeam să merg acum la Gucci.

– Iar îi cumperi o eșarfă?

– E foarte potrivită.

– Mai bine o geantă. Vrei să merg cu tine?

Carlo o privi pe fiica sa și zâmbi. Da, i-ar prinde bine să facă o plimbare cu ea și să asculte tot ce voia să-i povestească din cele întâmplate în ultimele zile la clinică.

Alfred Tannenberg îl asculta impasibil pe Colonel. Se cunoșteau de mulți ani, și Colonelul îl servise întotdeauna bine. Îl costa scump, foarte scump, dar merita. Colonelul aparținea clanului lui Saddam, amândoi erau din Tikrit, și era în cercul lui de încredere din Departamentul de securitate a statului, astfel că Tannenberg era întotdeauna informat de ce se întâmpla la palat.

– Haide, spune-mi cine i-a trimis pe oamenii ăia, insista Colonelul.

– Îți jur că nu știu. Erau italieni, de la o firmă, Agenția de Investigații și Asigurări, au fost angajați s-o urmărească pe Clara, dar n-au spus mai mult, pentru că nu știau mai mult. Dacă ar fi știut, te asigur că ar fi vorbit.

– Nu cred că e cineva interesat să-i facă ceva nepoatei tale.

– Nici eu nu cred, dar, dacă îi face cineva ceva, e ca o pedeapsă față de mine.

– Iar tu, dragă prietene, ai mulți dușmani.

– Da, dar și prieteni. Contez pe tine.

– Știi că da, dar aș avea nevoie să-mi spui ceva mai mult. Tu ai prieteni puternici. I-ai jefuit?

Alfred nu se mișcă de pe locul său, și nici nu-și schimbă expresia feței.

– Și tu ai prieteni puternici. Nici mai mult, nici mai puțin decât George Bush, care o să-și trimită aici pușcașii marini ca să vă azvârle în mare.

Colonelul scăpă un hohot de râs, în vreme ce-și aprindea o țigară de foi egipteană. Îi plăceau, pentru că erau aromate.

– Va trebui să-mi spui ceva mai mult; dacă nu, îmi va fi greu să te ajut cu protecția Clarei.

– Te asigur că nu știu cine i-a trimis pe cei doi. Ceea ce îți cer este să întărești paza de la Casa Galbenă și să fii atent la orice informație. Eu sunt cel care îți cere să mă ajuți să aflu cine i-a trimis pe nenorociții ăia.

– Așa o să fac, prietene, așa o să fac. Știi? De câteva zile sunt îngrijorat. Cred că va fi război, chiar dacă la palat se vorbește că Bush ne amenință, dar că, în ultimul moment, va da înapoi. Impresia mea este că va încerca să termine ceea ce a început tatăl lui.

– Și eu cred asta.

– Aș dori să-mi pun soția și fiicele la adăpost. Cei doi fii ai mei sunt în armată, astfel că pentru ei, momentan, nu prea pot face mare lucru, dar femeile... mă îngrijorează cât mă va costa.

– O să mă ocup eu.

– Ești un bun prieten.

– Și tu, la fel.

Alfred Tannenberg nu știa cine, și nici de ce comandase să fie urmărită Clara. Detectivii erau italieni, așa că cineva îi angajase la Roma, și îi luaseră urma nepoatei sale până în Irak. Ori te pomenești că-l căutau pe el? Dar cine? Sau voiau să-l sperie, să-l avertizeze că nu putea încălca regulile, că nu îi vor permite să-i predea nepoatei sale Biblia de Lut.

Da, asta era, „ei" erau, vechii lui prieteni. Dar de data asta nu-și vor atinge scopul. Nepoata lui va găsi Biblia de Lut, și gloria va fi a ei. Nu va permite nimănui să se pună de-a curmezișul în viața Clarei.

Se simți amețit, dar, făcând un efort supraomenesc, continuă să meargă spre mașină. Oamenii lui nu puteau vedea la el nici un semn de slăbiciune. Va trebui să-și amâne călătoria la Cairo. Specialistul îl aștepta să-i facă noi analize și să-l opereze, dacă ar fi necesar. Dar nu va intra din nou în sala de operații; acum, mai puțin ca oricând. L-ar putea adormi pentru totdeauna. Ei sunt în stare de asta și chiar de mai mult. Și nu pentru că nu l-ar iubi: îl iubeau, dar nimeni nu trecea peste reguli. De altfel, se gândi el, oricât ar încerca medicii, era inutil să pretindă că aveau să îi prelungească viața. Singurul lucru care îi mai rămăsese de

făcut era să-și urgenteze încă și mai mult toate planurile, pentru ca nepoata lui, Clara, să poată face săpături.

Ceru să fie dus la Ministerul Culturii. Avea nevoie să discute cu Ahmed.

Acesta vorbea la telefon când Tannenberg intră în biroul lui; așteptă nerăbdător să încheie conversația.

– Vești bune: era profesorul Picot, spuse Ahmed după ce închise telefonul. Nu se angajează la nimic, dar spune că va veni să arunce o privire. Dacă îi convine ceea ce vede, va reveni cu o echipă ca să începem să săpăm. O s-o chem pe Clara, trebuie să organizăm totul.

– Când sosește numitul Picot?

– Mâine. Vine de la Paris. Vrea să mergem imediat la Safran; vrea să vadă și cele două tăblițe... va trebui să i le arăți.

– Nu, nu mă interesează Picot. Știi că nu mă văd niciodată cu nimeni cu care nu trebuie să mă văd.

– Nu știu care este criteriul după care te întâlnești cu unele persoane și cu altele nu.

– Asta nu te privește pe tine. Te vei ocupa de toate; vreau ca acel arheolog să vă ajute. Oferă-i tot ce e nevoie.

– Alfred, Picot este bogat, nu e nimic ce i-am putea oferi. Dacă e convins că ruinele de la Safran merită osteneala, va veni; în caz contrar, nimeni și nimic nu-l va convinge.

– Unde sunt arheologii irakieni? Ce s-a întâmplat cu ei?

– Știi că n-am avut niciodată mari arheologi; suntem puțini, iar cei care au putut au plecat de mult. Doi dintre cei mai buni țin cursuri la universități americane, și acum sunt mai americani decât Statuia Libertății; nu se vor mai întoarce niciodată. În plus, îți amintesc că, de luni de zile, noi, funcționarii, primim jumătate din salariu și că aici nu e America, unde există fundații, bănci, firme care se îndeletnicesc cu finanțarea misiunilor arheologice. Aici suntem în Irak, Alfred, în Irak. Așa că nu vei găsi alți arheologi decât pe mine și încă vreo doi care ne vor ajuta cu chiu, cu vai.

– Îi vom plăti bine. Voi vorbi cu ministrul, veți avea un avion care să vă transporte la Safran, sau poate mai bine un elicopter.

– Am putea merge la Basra, și de acolo...

– Să nu pierdem timpul, Ahmed! O să vorbesc cu ministrul. La ce oră sosește Picot?

– Mâine după-amiază.

– Duceți-l la hotelul Palestina.

– Nu l-am putea invita acasă? Hotelul nu e cea mai bună soluție.

– Întregul Irak duce lipsă de soluții. Să fim civilizați în stil european, acolo nimeni nu te-ar duce la el acasă fără să te cunoască, iar noi nu-l cunoaștem pe Picot. Pe deasupra, nu vreau pe nimeni care să iscodească prin Casa Galbenă. Până la urmă tot ne-am întâlni, iar eu ți-am spus deja că nu exist pentru Picot.

Ahmed acceptă indicațiile bunicului Clarei. Va face ce spune el, ca întotdeauna. Nimeni nu-l contrazicea pe Alfred Tannenberg.

– Colonelul a spus ceva despre oamenii care o urmăreau pe Clara?

– Nu, știe și mai puțin decât noi.

– Chiar era nevoie să fie uciși?

Alfred se încruntă. Nu-i plăcea întrebarea lui Ahmed. Și pe acesta îl mira faptul că se gândise cu voce tare.

– Da, era nevoie. Cine i-a trimis știe acum ce fel de joc jucăm.

– Au venit după tine, nu-i așa?

– Da.

– Pentru Biblia de Lut?

– Asta e ceea ce trebuie încă să aflu.

– Nu te-am întrebat niciodată, de fapt nimeni nu îndrăznește să vorbească despre asta, dar... fiul tău a fost ucis?

– A suferit un accident în care el și Nur au murit.

– A fost ucis, Alfred?

Ahmed îl privi cu duritate pe bătrân, dar acesta îi susținu privirea. Nici măcar nu clipea atunci când cineva îi zgândărea rana deschisă de moartea lui Helmut și a soției sale.

– Helmut și Nur sunt morți. Asta e tot ce trebuie să știi.

Cei doi bărbați se măsurară câteva clipe, dar Ahmed fu cel care își plecă privirea, incapabil să suporte gheața din ochii de oțel ai acelui bătrân care devenea pe zi ce trecea mai cumplit.

– Te îndoiești, Ahmed?

– Nu.

– Mai bine așa. Am fost cât se poate de sincer cu tine. Știi care este natura afacerii. Într-o zi, o vei conduce tu, cu siguranță mai devreme decât îți închipui și mai repede decât mi-o doresc. Dar nu mă judeca; n-o face, Ahmed, nu îngădui nimănui s-o facă, nici măcar ție, căci nu-ți va folosi la nimic scutul Clarei.

– Știu, Alfred, știu ce fel de om ești.

În tonul vocii lui Ahmed nu se citea dispreț, ci doar conștientizarea faptului că lucrează pentru diavolul în persoană.

7

La ora patru după-amiază, nu era nici țipenie de om în Santa Cruz, cartierul cu străzi înguste și piațete solitare care reprezintă mai bine decât oricare altul esența Sevillei. Obloanele balcoanelor de la casa cu două niveluri pe care o ocupa familia Gómez erau închise. Soarele de septembrie se încăpățâna să încălzească la patruzeci de grade și, în ciuda aerului condiționat care potolea dogoarea, nimeni cu mintea întreagă din Sevilla n-ar fi ținut obloanele deschise, nici măcar întredeschise.

Răcoarea era dată de întuneric; de altfel, aceea era ora siestei.

Curierul apăsă iritat, pentru a treia oară, pe sonerie. Femeia care îi deschise ușa părea prost dispusă. Se vedea că dormea și că soneria o smulsese din toropeala după-amiezii.

– Plicul acesta este pentru don Enrique Gómez. Mi s-a spus să i-l predau lui personal.

– Don Enrique se odihnește. Lăsați-mi-l, i-l voi da eu.

– Nu, nu, trebuie să mă asigur că don Enrique a primit plicul.

– N-auziți? Vă spun că i-l dau eu.

– Iar eu vă spun că ori i-l înmânez personal acelui domn, ori duc plicul înapoi. Sunt comisionar și îndeplinesc ce mi se spune.

– Vă rog să mi-l dați!

– Și eu vă spun că nu!

Femeia ridicase vocea, iar curierul, de asemenea. Se auziră niște pași grăbiți și un zvon de glasuri.

– Ce se întâmplă, Pepa?

– Nimic, doamnă, curierul ăsta, care insistă că trebuie să-i înmâneze plicul personal domnului, iar eu îi spun că nu.

– Dați-mi-l, îi ceru femeia curierului.

– Nu, doamnă, nici dumneavoastră n-o să vi-l dau. Ori i-l predau domnului Gómez, ori plec.

Rocío Álvarez îl privi pe curier de sus până jos, gândindu-se să-i închidă ușa în nas. Dar un al șaselea simț o împiedică să o facă. Ea știa că trebuia să fie prudentă cu tot ceea ce îl privea pe soțul ei. Așa că, mușcându-și buza de jos și cu mare părere de rău, o trimise pe Pepa la etaj să-l anunțe pe soțul ei.

Enrique Gómez coborî de îndată și îl măsură pe curier cu privirea; ajunse la concluzia că exact asta era, un simplu curier.

– Rocío, Pepa, nu vă faceți griji, mă ocup eu de acest domn.

Azvârli cuvântul „domn" ca să-l stânjenească pe curier, care, transpirat și cu o scobitoare între dinți, îl privea obraznic.

– Auziți, șefu', eu nu voiam să vă stric siesta, eu fac ce mi se spune, și mi s-a spus să vă dau plicul ăsta în mână.

– Cine v-a trimis?

– Ah, asta nu știu! Firma mi l-a predat, iar eu vi-l aduc. Dacă doriți să aflați ceva, sunați la firmă.

Nu se deranjă să-i răspundă. Semnă recipisa, luă plicul și închise ușa. Când se întoarse, dădu peste Rocío, la picioarele scării, privindu-l îngrijorată.

– Ce se întâmplă, Enrique?

– Ce să se întâmple?

– Nu știu, dar am o presimțire, de parcă în plicul ăsta ți-ar veni vești proaste.

– Dar ce chestii spui, Rocío! Curierul era un dobitoc căruia i s-a spus să-mi aducă plicul și să mi-l înmâneze, iar el nu s-a dat bătut. Hai, du-te să te odihnești, că pe căldura asta nu se poate face altceva. Urc și eu de îndată.

– Dar, dacă e ceva...

– Ce să fie? Hai, lasă-mă!

Se așeză în spatele mesei de scris din biroul său și deschise îngrijorat plicul voluminos, de dimensiunea unei coli de hârtie A4. Nu-și putu stăpâni o strâmbătură de neplăcere și de scârbă la vederea fotografiilor pe care le avea în față. Se uită să nu fie vreo scrisoare în plic, și nu fu mirat să vadă pe o foaie scrisul îndesat al lui Alfred Tannenberg.

Dar cine erau oamenii ăia pe care îi omorâse?

Mai aruncă o privire spre fotografii. Vedea doi bărbați zdrobiți în bătaie, cu figurile de nerecunoscut. Într-o altă serie, apăreau cu o gaură de glonț în cap.

Pe coală, doar patru cuvinte: „De data asta, nu".

Rupse hârtia în bucățele mărunte și le ascunse în buzunarul hainei, ca să le arunce în toaletă. Cât despre fotografii, nu știa ce putea face cu ele, așa că pentru moment avea să le păstreze în seif.

Când urcă în cameră, soția lui îl aștepta neliniștită.

– Ce era, Enrique?

– O prostie, Rocío, o prostie, nu-ți face griji! Hai să ne odihnim, că încă nu e ora cinci.

Comisionarul se apropie de cei doi bărbați care discutau înflăcărat, în vreme ce luau micul dejun în colțul acela din barul hotelului, în care se zărea prin fereastră plaja de la Copacabana.

– Scuzați-mă, domnule, tocmai a fost adus pentru dumneavoastră, și de la recepție mi s-a spus că sunteți aici.

– Mulțumesc, Tony.

– Pentru nimic, domnule.

Frank Dos Santos puse plicul în servieta diplomat și continuă să vorbească nepăsător cu asociatul său. La amiază, sosea Alicia și aveau să meargă să ia masa de prânz; apoi, urmau să își petreacă după-amiaza și noaptea împreună. Trecuse mult timp de când nu mai venise la Rio, prea mult timp, se gândi el. Viața la marginea selvei îl făcea să piardă noțiunea timpului.

Puțin înainte de ora douăsprezece, urcă în apartamentul pe care-l avea rezervat la hotel. Se privi în oglinda din vestibul spunându-și că, pentru un bătrân de optzeci și cinci de ani, încă mai arăta destul de bine. Dar n-avea importanță, Alicia avea să se poarte ca și cum el ar fi fost Robert Redford, doar o plătea pentru asta.

Era pe punctul de a urca în avionul său particular, când îl văzu pe unul dintre secretarii săi alergând pe pistă.

– Domnule Wagner, așteptați!

– Ce se întâmplă?

– Poftiți, domnule, acest plic a sosit cu un curier. Vine de la Amman și, după cât se pare, este foarte urgent. Au insistat că trebuie să-l primiți imediat.

George Wagner luă plicul și, fără măcar să mulțumească, continuă să urce pe scara avionului.

Se așeză într-un fotoliu comod și, în vreme ce însoțitoarea de bord personală îi pregătea un whisky, desfăcu plicul.

Privi fotografiile cu o expresie de dispreț și mototoli furios hârtia scrisă de mâna lui Alfred, cu patru cuvinte: „De data asta, nu".

Se ridică de pe loc și îi făcu un semn însoțitoarei de bord. Aceasta se grăbi să vină să primească ordinele șefului ei.

– Spuneți-i comandantului să amâne zborul. Trebuie să mă întorc la birou.

– Da, domnule.

Furia i se citea în priviri. Pe când străbătea pista în drum spre terminalul avioanelor particulare, scoase telefonul mobil și sună undeva la mulți kilometri distanță.

Blestemata doamnă Miller! Robert Brown o blestema în sinea lui pe soția senatorului. Îl durea spatele de la atâta stat, fără nici o rezemătoare, pe un pled în iarba reședinței familiei Miller. Și, pe deasupra, nu-l văzuse nici pe mentorul său. Îi spusese că aveau să se vadă la picnic, dar nu apăruse.

Simți o ușurare când îl văzu apropiindu-se pe Ralph Barry. El urma să îl scape de nesuferita asta de nevastă a senatorului, care încerca să-l convingă să doneze o generoasă sumă în dolari pentru viitorii orfani din Irak.

– Știți bine, dragă domnule Brown, că războiul va lăsa urme. Din nefericire, copiii vor suferi cel mai rău de pe urma acestuia, așa că eu și prietenele mele am format un comitet de ajutorare a orfanilor.

– Firește că puteți conta pe contribuția mea personală, doamnă Miller. De îndată ce considerați oportun, spuneți-mi unde trebuie să transfer suma pe care mi-o veți indica.

– Oh, cât sunteți de generos! Eu nu trebuie să vă spun cu cât trebuie să colaborați. Asta rămâne la latitudinea dumneavoastră.

– Zece mii de dolari, poate?

– Minunat! Zece mii de dolari ne vor fi de mare ajutor.

Ralph Barry se apropie. Ținea în mână un plic voluminos, pe care i-l predă.

– Tocmai a sosit de la Amman. Curierul susține că e urgent.

Robert Brown se ridică, cerându-și scuze de la soția senatorului, și se îndreptă spre casă, în căutarea unui ungher ferit. Barry îl însoțea, zâmbitor și relaxat. Pentru un fost profesor ca el, să stea cot la cot cu crema societății din Washington însemna că putea spune că ajunsese pe culme.

Într-un mic salon, găsiră un colț unde să se așeze. Brown deschise plicul și scoase fotografiile. Expresia lui se înăspri.

– Ce ticălos! exclamă el. Ce nemernic!

Apoi, citi nota cu cele patru cuvinte scrise de mână: „De data asta, nu".

Ralph Barry observă încordarea șefului său, dar așteptă ca acesta să-i arate fotografiile din plic. Dar Brown n-o făcu. Le puse la loc, fără să-și ascundă expresia mânioasă.

– Caută-l pe Paul Dukais!

– Ce se întâmplă?

– Nimic care să te intereseze, deși, dacă mă gândesc... Îți spun: avem probleme, probleme cu Alfred. N-o să mai stau mult la petrecerea asta prostească. De îndată ce vorbesc cu Paul, plec.

Ralph Barry nu făcu nici un comentariu și plecă să-l caute pe președintele agenției Planet Security.

Elicopterul survolă Tell Mukajjar, anticul Ur, înainte de a se zări Safranul; la aterizare, ridică un nor de praf galben care făcea onoare denumirii satului.

Safranul modern era o așezare cu aproape trei duzini de case construite din chirpici, vădit anacronice; doar antena de televiziune de pe acoperișul câte uneia trăda faptul că totul se întâmpla în zilele noastre. La mai puțin de un kilometru, anticul Safran apărea înconjurat de țăruși și de benzi care delimitau perimetrul, cu pancarte pe care era scris: „Trecerea interzisă" și „Proprietate a statului".

Țăranilor din Safran puțin le păsa de cum trăiseră strămoșii lor; le era de ajuns că trebuiau să supraviețuiască în prezent. Li se părea ciudat,

într-adevăr, că, după ce căzuse blestemata aia de bombă, câțiva soldați instalaseră o tabără de corturi alături de groapa unde se spunea că erau resturile unui sat antic sau poate ale unui palat. Poate că o fi rămas vreo comoară, dar prezența celor patru soldați era descurajatoare.

Colonelul nu putuse deplasa decât patru oameni în acel sat ascuns între Ur și Basra, dar erau suficienți cât să-i țină deoparte pe țărani, care priveau din nou cerul, uimiți și înfricoșați de zgomotul infernal al elicopterului.

Yves Picot o observa cu coada ochiului pe Clara Tannenberg. I se părea exotică. Ochi de oțel, de culoare albastră, pe un chip brunet, încadrat de niște lungi plete castanii... Frumusețea ei nu se observa din prima; trebuia să o privești îndelung și cu răbdare ca să-ți dai seama de armonia trăsăturilor și de privirea inteligentă și neliniștită.

O socotise o capricioasă isterică, dar poate că se pripise cu judecata. Fără îndoială, viața o răsfățase, era destul să te uiți la felul în care se îmbrăca în Irakul acela pe zi ce trece mai sărăcit. Dar altfel, conversația pe care o avuseseră în seara dinainte, luând cina la hotel, și cea pe care o întrețineau acum în elicopter, aproape țipând, îl făceau să intuiască faptul că tânăra Clara era mai mult decât capricioasă, era încăpățânată; pe deasupra, părea un arheolog capabil, dar asta avea să vadă pe teren.

Cel care era într-adevăr un arheolog calificat era Ahmed Husseini, lucru absolut evident. Pe deasupra, Husseini nu rostea nici un cuvânt de prisos, iar cele pe care le spunea erau gândite temeinic și dovedeau cunoașterea profundă a realității mesopotamiene.

Elicopterul militar aterizează aproape de cortul unde se adăposteau cei patru soldați ai Colonelului.

Săriră pe pământ încercând să-și acopere fața. Într-o clipă, înghițiră pulberea fină și gălbuie din acel loc foarte ascuns, în vreme ce câțiva săteni curioși se apropiau să vadă cine sosea.

Șeful satului îl recunoscu pe Ahmed Husseini și se îndreptă spre el; apoi o salută pe Clara înclinând din cap.

Însoțiți de șeful satului și de soldați, străbătură ținutul.

Picot și Ahmed se strecurară prin deschizătura care lăsa să se întrevadă resturile unei construcții din care, din pricina lipsei de mijloace, abia putuseră curăța un perimetru de două sute de metri.

Yves Picot asculta cu atenție explicațiile lui Ahmed, iar acesta răspundea la toate întrebările pe care i le punea arheologul francez.

Se vedea o încăpere pătrată, cu numeroase rafturi pe care se îngrămădeau resturi de tăbliță sparte.

Clara nu suporta să privească de sus agitația celor doi bărbați și să asculte cum explica Ahmed că puținele tăblițe pe care le găsiseră intacte le strămutaseră la Bagdad. Nerăbdătoare, le ceru soldaților să o ajute să se strecoare până unde erau cei doi.

Rămaseră mai bine de trei ore privind, răzuind, măsurând, salvând resturi de tăblițe pe care abia de se putea citi conținutul, atât de mici erau cioburile în care fuseseră fărâmate.

Când ieșiră din spărtură, erau acoperiți cu un strat fin de praf gălbui.

Ahmed și Picot vorbeau înflăcărați, fără să o ia prea mult în seamă pe Clara. Cei doi bărbați, spre necazul ei, păreau să se înțeleagă de minune, recunoscând fiecare competența în materie a celuilalt.

– Tabăra am putea s-o ridicăm lângă sat. Am putea angaja câțiva oameni de aici care să ajute la sarcinile cele mai simple. Dar avem nevoie de experți, oameni cu pregătire, care să nu distrugă construcția. În plus, tu însuți ai văzut, e posibil să găsim mai multe construcții, chiar și anticul Safran. Aș putea face rost de corturi de la armată, deși nu sunt comode, și, poate, de câțiva soldați în plus care să asigure paza.

– Nu-mi plac soldații, afirmă răspicat Picot.

– În această parte a lumii sunt necesari, răspunse Ahmed.

– Ahmed, sateliții-spioni baleiază Irakul, așa că, dacă detectează o tabără militară, în ziua când vor hotărî să bombardeze, vor face locul ăsta una cu pământul. Cred că trebuie să procedăm altfel. Nici vorbă de corturi militare sau de soldați. Cel puțin, nu mai mult de ăștia patru, care pot sluji ca element de descurajare, dacă vreun sătean ar vrea să facă pe deșteptul. Dacă vin să sap, o voi face cu echipe și cu material civil.

– Veniți? întrebă Clara cu o anume neliniște.

– Încă nu știu. Vreau să văd acele două tăblițe despre care mi-ați vorbit, pe lângă celelalte despre care spuneți că le-ați găsit aici, cu parafa acelui Șamas. Până când nu le analizez, nu-mi pot face o părere solidă. În principiu, asta pare interesant; cred, la fel ca soțul dumneavoastră, că acesta este un templu-palat antic și că, în afară de tăblițe, am putea

găsi mult mai mult. N-aș îndrăzni, de asemenea, s-o afirm categoric. Răspunsul pe care trebuie să mi-l dau la întrebarea pe care mi-o pun este dacă într-adevăr ceea ce văd merită osteneala de a transfera aici douăzeci sau treizeci de persoane, cu mijloacele pe care le reclamă o excavație de această natură, și costurile financiare implicite, în asemenea împrejurări, care nu sunt dintre cele mai propice. Într-una dintre zilele astea, avioanele F-18 ale Unchiului Sam vor apărea și vă vor ciurui. Vor face Irakul una cu pământul, și nu văd rațiunea pentru care nu ne-ar mătura și pe noi, dacă vom fi aici. Mă îndoiesc sincer că le-ar păsa că încercăm să salvăm ruinele unui templu-palat de acum multe secole dinainte de Hristos. Astfel că, să venim acum, aici, ar însemna un risc inutil. Poate, după război...

– Dar nu putem lăsa asta așa! Se va distruge!

Vocea Clarei vădea neliniște.

– Da, doamnă, fără îndoială că aveți dreptate. Avioanele F-18 nu vor lăsa nimic în urma lor, în afară de mai mult praf galben; chestiunea este dacă vreau sau nu să-mi pun și pielea la bătaie, în afară de bani, într-o aventură ca asta. Nu sunt Indiana Jones, și trebuie să analizez, cu riscul de a mă înșela, cât timp, aproximativ, le va lua yankeilor până să bombardeze, cât timp îmi va lua până să formez o echipă și s-o deplasez aici, cât timp am investi ca să obținem vreun rezultat... Războiul va începe peste cel mult șase sau opt luni. Citiți ziarele. Am descoperit de ceva vreme că ziarele povestesc tot, dar volumul de informații și ghiveciul de știri este atât de mare, încât, până la urmă, nu vedem ce este evident. Mă rog, am obține ceva în șase luni? După părerea mea, nu. Dumneavoastră știți că o excavare de această anvergură presupune ani de zile.

– Așadar, ați luat deja hotărârea. Ați venit doar din curiozitate, afirmă, mai curând decât întrebă, Clara.

– Aveți dreptate, am venit pentru că eram curios; în ceea ce privește hotărârea, încă n-am luat-o definitiv. Fac pe propriul avocat al diavolului.

– Tăblițele pe care vreți să le vedeți sunt la Bagdad. Le veți vedea acolo. Am dorit să vă faceți înainte o idee despre acest loc, interveni Ahmed.

Șeful satului îi invită să se răcorească și să servească o ceașcă de ceai și ceva de mâncare. Acceptară, punând pe masă și alimentele pe care

le aduseseră cu ei. Pentru Ahmed și Clara fu o surpriză să-l audă pe Picot vorbind în arabă.

– Vorbiți destul de bine araba. Unde ați învățat-o? îl întrebă Ahmed.

– Am început s-o învăț în ziua în care am hotărât că vocația mea e arheologia. Dacă voiam să fac săpături, avea să fie în mare parte în țări de limbă arabă, așa că, neplăcându-mi niciodată intermediarii, am început să învăț araba. N-o vorbesc chiar bine de tot, dar îndeajuns cât să înțeleg și să mă fac înțeles.

– Citiți și scrieți, de asemenea? vru să știe Clara.

– Da, citesc și scriu.

Șeful satului se dovedi a fi un om ager la minte, încântat să-i aibă acolo pe vizitatorii aceia care, dacă se hotărau să facă săpături, aveau să le aducă oamenilor locului prosperitate.

Îi cunoștea pe Clara și pe Ahmed de pe vremea când aceștia începuseră săpăturile, dar apoi trebuiseră să le abandoneze din lipsă de mijloace. Oamenii din sat nu aveau suficiente cunoștințe ca să-i ajute, fără să distrugă ceea ce ar fi găsit pe acolo.

– Șeful se oferă să ne găzduiască la el acasă ca să ne petrecem noaptea. Putem să stăm și în cortul militar pe care l-am adus în elicopter. Mâine am putea merge să vizităm zona, ca să vă faceți o impresie despre regiune; am putea ajunge chiar până la Ur sau, dacă nu, ne putem întoarce acum la Bagdad. Dumneavoastră hotărâți.

Yves Picot nu întârzie să ia o hotărâre. Acceptă să petreacă noaptea la Safran, pentru ca a doua zi să viziteze împrejurimile. Această călătorie căpăta pentru el o nouă dimensiune. Traseul în elicopter de la Bagdad, imensa solitudine a pământului galben care i se deschidea dinaintea ochilor, lipsa de comoditate ca element al aventurii... Se gândi că poate nu avea să se mai întoarcă niciodată în locul acela și, în cazul în care ar face-o, ar fi cu cel puțin douăzeci de persoane, așa că n-ar mai putea să se bucure de liniștea care învăluia totul.

Ahmed prevăzuse posibilitatea de a rămâne acolo peste noapte. Așadar, Colonelul dăduse ordin soldaților care-i escortau să pregătească corturi și rații de mâncare, dar el îi ceruse Fatimei să se ocupe de rânduirea mai multor pungi cu hrană și băutură. Femeia își dădu toată silința, pregătindu-le în diferite sufertașe salate, humus, pui fript, pe lângă gustări și tot felul de fructe.

Clara protestase când văzuse atâta mâncare, dar Fatima nu era dispusă să-i lase să plece fără ceea ce pregătise ea, așa că erau bine aprovizionați.

Soldații ridicară corturile, aproape de cei patru tovarăși care păzeau ruinele. Picot putea dormi cu ei, iar în celălalt cort, Ahmed și Clara. Dar șeful satului insistă ca Ahmed și Clara să doarmă la el acasă, și așa rămase, spre satisfacția lui Picot, care se putea bucura de un cort numai al lui.

Băură ceai și mâncară fistic împreună cu alți bărbați care veniseră la casa șeful satului. Se ofereau să muncească la săpături. Voiau să stabilească sumele pe care aveau să le primească pentru fiecare zi de muncă. Iar Ahmed, secondat de Picot, începu o îndelungată tocmeală.

La ora zece noaptea, satul era cufundat în liniște. Țăranii se trezeau odată cu ivirea primelor raze de soare, așa că se culcau devreme.

Clara și Ahmed îl însoțiră pe Picot până la cortul lui. Și ei își începeau ziua de muncă de cum răsărea soarele.

Apoi, în liniște, se îndreptară spre resturile acelui edificiu care îi fascina. Se așezară pe nisip, sprijiniți de zidurile de cărămidă nearsă ale acelui palat milenar. Ahmed aprinse o țigară de foi pentru Clara și alta pentru el. Amândoi fumau, dar în fiecare zi se jurau că era pentru ultima dată, știind totuși că nu se puteau ține de cuvânt. Dar, dacă fumai, în Irak nu deveneai un proscris, ca în Statele Unite sau în Europa. Femeile fumau acasă sau în locuri închise, niciodată pe stradă; Clara respecta regula.

Mantia de stele părea să încălzească și mai mult noaptea. Clara dormita, încercând să-și imagineze cum fusese acel loc cu mii de ani în urmă. În liniștea aceea, auzea sute de voci de femei, de copii, de bărbați. Țărani, scribi, regi, tot atât de reali ca noaptea, treceau pe acolo cu toții, pe dinaintea ochilor ei închiși.

Șamas. Cum o fi fost Șamas? Pe Avraam, părintele tuturor oamenilor, și-l închipuia ca pe un păstor seminomad, care, trăind în corturi, mergea pe la marginea deșertului cu turmele lui de capre și de oi, dormind sub cerul liber în nopți înstelate ca aceea.

Avraam trebuie că avea o barbă lungă și căruntă și părul des și încâlcit. Era înalt, da, îl vedea înalt, cu o ținută impunătoare, care inspira respect pe oriunde mergea.

Biblia îl prezenta, de asemenea, ca pe un om ager la minte și dur, ca pe un conducător de oameni, nu numai de turme.

Dar de ce însoțise Șamas clanul lui Avraam până la Haran și apoi se întorsese? Din resturile tăbliților găsite acolo, la Safran, asta se putea deduce.

– Clara, trezește-te, hai să mergem, e târziu!

– Nu sunt adormită.

– Ba da, ești; hai, să mergem!

– Du-te tu, Ahmed, lasă-mă să mai stau puțin aici!

– E târziu.

– E de abia ora unsprezece, și soldații sunt aproape, n-o să pățesc nimic.

– Clara, te rog, nu rămâne aici.

– Atunci, rămâi cu mine, așa, în liniște, cum eram până acum. Ți-e somn?

– Nu. Mai fumez o țigară și apoi mergem. De acord?

Clara nu răspunse. Nu avea de gând să plece din locul acela multă vreme, voia să simtă în continuare răcoarea chirpiciului care o înconjura.

8

Ili îl îmbrățișă pe Șamas. Băiatul pleca împreună cu clanul său, iar el trăia un sentiment de tristețe, dar totodată și de ușurare. Era cu neputință ca acel copil să fie disciplinat. Inteligent, într-adevăr, dar incapabil să se concentreze la ceva ce nu-l interesa. Cu siguranță că nu avea să-l mai revadă, deși nu era pentru prima dată când clanul lui Terah pleca spre miazănoapte să caute pășuni, purtându-și încărcătura pentru negoț.

Îi auzise vorbind pe unii oameni că, poate cu această ocazie, urmau să străbată drumul până la malul Tigrului ca să ajungă până la Assur și, de acolo, la Haran.

Pe oriunde s-ar fi dus, fapt e că avea să treacă multă vreme până să îi vadă din nou, în cazul în care s-ar întoarce cu toții.

– Voi ține minte tot ce m-ai învățat, promitea Șamas.

Ili nu-i dădu crezare. Știa că multe din câte îl învățase se pierduseră în zbor, pentru că, la multe lecții, Șamas nici măcar nu-l auzea. Așa că îl bătu pe umăr și îi dădu mai multe condeie de trestie și de os. Era darul lui pentru un elev pe care nu avea să-l uite din pricina multor clipe dulci-acrișoare prin care îl făcuse să treacă.

Se crăpa de ziuă, iar clanul lui Terah era pregătit să înceapă lungul drum până la pământul Canaanului.

Mai mult de cincizeci de persoane, împreună cu uneltele și animalele lor, se porniră la drum.

Șamas îl căută pe Avram, care mergea în frunte cu Yadin, tatăl copilului, și cu alți bărbați ai clanului. Băiatul nu reuși să-l facă pe vreunul dintre ei să-i acorde atenție. Oamenii nu se puseseră încă de acord asupra rutei, iar Terah, obosit, încheie discuția, arătând că nu aveau

să se îndepărteze de Eufrat, urmând a se apropia de Babilonia, a trece prin Mari și, de acolo, spre Haran, înainte de a-și continua drumul până în Canaan.

Băiatul înțelese că trebuia să lase să treacă vreo câteva zile înainte de a-i cere lui Avram să înceapă relatarea despre Creație. Mai întâi, trebuiau să se acomodeze la rutina marșului, chiar dacă acesta fusese repetat și în alte ocazii. Dar, în primele zile, mereu izbucneau fricțiuni, până când unii și alții se obișnuiau să meargă în pasul oilor și al caprelor și să trăiască având cerul drept acoperiș.

Într-o seară, când femeile aduceau apă din Eufrat și bărbații numărau turmele, Șamas îl văzu pe Avram îndepărtându-se pe o cărare de lângă fluviu și îl urmă.

Avram merse o bună bucată de drum, apoi se așeză pe o piatră alungită și netedă de lângă fluviu, în apele căruia arunca distrat pietricelele pe care le găsea la îndemână pe mal.

Șamas își dădu seama că Avram medita, așa că nu-și făcu simțită prezența, ca să nu-l deranjeze. Avea să aștepte să se întoarcă în tabără ca să-i vorbească.

După un timp, auzi că Avram îl cheamă.

– Vino, așază-te aici, îi spuse copilului, arătându-i o piatră din apropiere.

– Știai unde sunt?

– Da, m-ai urmărit din tabără, dar știam că nu mă vei deranja până când nu voi termina de meditat.

– Ai vorbit cu El?

– Nu, azi nu a vrut să-mi vorbească. L-am căutat, dar nu I-am simțit prezența.

– Poate pentru că eram eu prin preajmă, răspunse copilul, mâhnit.

– Poate. Dar, pesemne, nu avea nimic de spus.

Șamas se liniști cu acest răspuns; i se părea firesc ca Dumnezeu să nu vorbească doar ca să se afle în treabă.

– Am adus condeie, Ili mi le-a dăruit.

– Până la urmă, v-ați împăcat?

– M-am străduit să fiu un elev mai bun, dar știu că nu mi-am îndeplinit sarcinile, cum se așteptau cu toții. Nu e vorba că nu vreau să știu, de bună seamă că vreau, dar...

– Preferi să însoțești clanul?

– Întotdeauna?

– Da, întotdeauna.

– Pot eu oare învăța tot ce știe Ili mergând dintr-un loc într-altul?

– Există și alte locuri unde poți învăța. Acum l-ai lăsat pe Ili în urmă, gândește-te la alte lucruri.

– Da, de asta te-am urmat, voiam să-ți cer să începi să-mi povestești cum a făcut El lumea și de ce.

– O voi face.

– Dar când?

– Putem începe mâine.

– Și de ce nu acum?

– Pentru că se întunecă și mama ta va fi îngrijorată că nu știe pe unde umbli.

– Ai dreptate, dar mâine, când anume?

– Îți voi spune. Hai, să nu mai zăbovim!

Dar nu începură a doua zi, nici în următoarea, nici în a treia. Drumurile lungi pe jos, veghind asupra turmelor, câte un incident cu sătenii din locurile unde își ridicau tabăra de corturi îl împiedicau pe Avram să găsească liniștea necesară ca să-i explice lui Șamas de ce a creat El lumea. Dar băiatul nu pregeta să-l întrebe pe Avram de ce Dumnezeul acela e mai puternic decât Enlil[1], Ninurta[2] și chiar decât Marduk[3], astfel că, în timpul drumului lung către Haran, Șamas îl ascultă pe Avram povestind că nu exista alt Dumnezeu decât El, că toți ceilalți erau doar figurine de lut.

– Așadar, Marduk nu a luptat împotriva lui Tiamat[4]?

---

[1] Zeu sumerian, stăpânul aerului, apoi și al pământului. În Sumerul arhaic, este venerat ca demiurg, considerându-se că el este acela care a modelat omul din argilă cu mâinile lui. (n.tr.)

[2] Zeu sumerian agrar, Zeul-Plugar, fiul lui Enlil (n.tr.)

[3] Copilul-Soare, divinitate supremă în mitologia babiloniană, cel care a declanșat Potopul universal, purificator, ca pedeapsă pentru haosul creat în urma conflictului dintre două tabere de zei. (n.tr.)

[4] Zeița babiloniană a haosului acvatic primordial, personificată într-un dragon monstruos, din al cărui trup ucis Marduk creează a două oară universul postdiluvian. (n.tr.)

– Tiamat, zeița haosului... răspundea zâmbind Avram. Tu crezi că există un zeu care răspunde de haos, altul de apă, altul de cereale, altul de oi, altul de capre?

– Așa m-a învățat Ili. Să-ți explic! Marduk a luptat împotriva lui Tiamat și a împărțit-o în două bucăți: cu una a făcut Cerul, cu cealaltă, Pământul. Iar din ochii ei au izbucnit Tigrul și Eufratul, și din sângele soțului zeiței, zeul Kingu[1], a plămădit omul. Marduk i-a spus lui Ea[2]: „Voi frământa sângele și voi alcătui oasele. Voi crea un sălbatic, care se va numi «om». Voi crea ființa omenească, omul, care să se ocupe de cultul zeilor, pentru ca aceștia să se simtă în largul lor".

Șamas repetă vorbele auzite de atâtea ori din partea lui Ili, care își îndemna elevii să învețe *Enuma Elish,* poemul despre crearea omului.

– Ia te uită, după cât se pare, ți-ai însușit câte ceva din ce te-a învățat Ili.

– Da, dar spune-mi adevărul, există Marduk?

– Nu, nu există.

– Există numai Dumnezeul tău?

– Există numai Dumnezeu.

– Așadar, toți oamenii greșesc, în afară de tine?

– Oamenii încearcă să-și explice ce se întâmplă și privesc cerul, crezând că acolo există un zeu pentru fiecare lucru. Dacă ar privi în adâncul inimii, ar găsi răspunsul.

– Știi, eu mă străduiesc să privesc în inima mea, cum îmi spui tu, dar nu găsesc nimic.

– Ba da, găsești, ai găsit drumul ca să ajungi la Dumnezeu, căci întrebi de El și vrei să-L întâlnești.

– E adevărat că ai distrus atelierul unde Terah modela figurinele zeilor?

– Nu l-am distrus, am vrut numai să dovedesc că erau doar lut și că înăuntrul acelui lut nu se afla nimic. Tatăl meu făcea zeii. E cumva Terah un zeu?

---

[1] Zeu babilonian, al doilea soț al zeiței primordiale acvatice Tiamat, din sângele căruia zeul Marduk, amestecându-l cu argilă, va modela primii oameni. (n.tr.)

[2] Zeul babilonian al înțelepciunii și al cunoașterii, binefăcătorul omenirii, protectorul tuturor îndeletnicirilor artizane și al descântecelor (n.tr.)

Băiatul râse cu poftă. Nu, într-adevăr, Terah nu era un zeu. Bătrânul părinte al lui Avram, cu barbă deasă, nu părea un zeu. Striga supărat când copiii nu-l lăsau să se odihnească, în orele când soarele frigea, și mulgea caprele la răsăritul soarelui. „Zeii nu mulg caprele", își spunea Șamas.

După cum se apropiau de miazănoapte, vremea se schimba pe nesimțite. Într-o seară, cerul se coloră în cenușiu și descărcă apoi milioane de picături de apă peste tabăra lui Terah.

Strânși în corturi, bărbații stăteau de vorbă, în vreme ce femeile pregăteau masa pentru sfârșitul zilei, iar copiii se jucau de-a evadarea de sub ocrotirea corturilor de piele. Un bătrân anunță că se aflau aproape de pășunile de la Haran, iar Terah încuviință, spunând că acolo urmau să se odihnească o vreme, căci în acel ținut aveau neamuri, iar el însuși era de acolo.

Șamas se bucură. Avea chef să se stabilească undeva. Hotărât lucru, drumul acela dintr-un loc într-altul nu-i plăcea sub nici un chip. Îi era dor chiar și de casa tăbliților unde Ili dădea lecții. În afară de conversațiile cu Avram, în clan nimeni nu părea în mod special interesat să vorbească despre altceva în afară de sănătatea turmelor și de întâmplările de peste zi.

În noaptea aceea, sub mantia de ploaie, în vreme ce Terah spunea că aveau să rămână la Haran, Șamas îl întrebă pe tatăl său dacă ar putea găsi o altă casă a tăbliților unde să-și continue ucenicia.

Yadin se miră când auzi o asemenea cerere din partea fiului său.

– Credeam că, pentru tine, să mergi la școală era o pedeapsă.

– Am greșit, tată, prefer să învăț, decât să umblu.

– Așa trăim noi, Șamas. Nu disprețui ceea ce suntem!

– Nu, tată, nu disprețuiesc. Îmi place să adorm privind stelele și să mă joc din zori de zi. Le-am pus nume tuturor caprelor și oilor noastre și am învățat să le mulg. Dar mi-e dor de învățătură.

Tatăl lui Șamas rămase pe gânduri. Știa cât de inteligent era fiul său, și această călătorie spre miazănoapte îl schimbase văzând cu ochii: dintr-odată, tânjea după învățătură.

Avea să vorbească cu Terah și cu Avram, ca să hotărască soarta băiatului.

Clanul se așează în afara zidurilor cetății Haran. Terah va modela din nou argila cu ajutorul fiilor săi Avram și Nahor. Mâinile lui erau în stare să dea formă unui zeu, dar modela și cărămizi, și vase complicate. Așadar, vor avea cu ce să-și câștige existența, în afară de faptul că posedau turme de oi și de capre și nenumărați măgari de povară.

Yadin îi ceru lui Terah să găsească mijlocul pentru ca Șamas să-și poată relua ucenicia.

Într-o seară, la apusul soarelui, Avram îl căută pe Șamas. Îl găsi jucându-se cu ceilalți copii, dar pe chipul micuțului era o umbră de tristețe.

– Șamas! îl strigă Avram.

Copilul veni în grabă.

– M-am gândit că acum, dacă am ajuns, aș putea să-ți povestesc istoria lumii. Putem arde argila ca să facem tăblițele și, fiindcă ai păstrat condeiele, ai putea scrie de ce ne-a făcut Dumnezeu. Știi, din toate câte reușește privirea să vadă, nu va rămâne decât ceea ce e scris.

– Ți-a spus-o El?

– Am simțit-o înăuntrul meu. Fiii fiilor noștri pot ajunge să socotească drept adevărate poveștile cu zei, pentru că alți oameni le-au lăsat scrise pentru totdeauna pe argila arsă. Așadar, ca să Îl cunoască pe El și să știe ce a făcut, noi vom povesti tot, Șamas.

– Noi?

– Da, eu îți voi povesti, iar tu vei scrie; chiar tu ai propus-o înainte de a pleca din Ur.

– Așa vom face, răspunse copilul entuziasmat, conștient de noua sa responsabilitate. Când începem?

– Mâine să ai pregătite niște tăblițe pentru când soarele va fi la asfințit. Atunci ne vom întâlni la curmalii din apropierea corturilor noastre și acolo voi începe să-ți povestesc istoria lumii.

Șamas alergă spre cortul lui, îngrijorat. Trecuse multă vreme de când nu mai făcuse condeiul să alunece pe argilă. Să fi uitat oare? Așa că le ceru părinților săi să-i permită să pregătească niște tăblițe pe care să exerseze. Nu voia să-l dezamăgească pe Avram, dar, mai cu seamă, nu voia să se dezamăgească pe el însuși.

Când le avu pregătite, își scrise, cum îl învățase Ili, numele în partea de sus: Șamas.

„Voi scrie istoria lumii. Avram mi-o va povesti. Așa, oamenii vor afla de ce i-a creat El."

Șamas privi tăblița și nu se simți mulțumit de rezultat. Pierduse îndemânarea în mânuirea condeiului, și semnele apăreau strâmbe. Hotărî să exerseze în continuare până când scrisul avea să devină acceptabil.

„Marduk este doar o figurină de lut. Zeii de lut sunt doar lut. Dumnezeul lui Avram nu se vede, de aceea este Dumnezeu. Nu se poate modela, nici nu se poate sparge."

Copilul privi din nou tăblița cu un ochi critic. Tatăl său aruncă o privire peste umărul acestuia.

– Șamas, ce scrii acolo?

– Doar exersez, tată.

– Nu-ți face atâtea griji, spuse Yadin cu afecțiune.

– Nu pot scrie istoria lumii cu aceste semne strâmbe pe care nici eu nu le înțeleg, se plânse copilul.

– Ai răbdare, vei reuși.

„Există doar un Dumnezeu care domnește peste Cer și peste Pământ, și nu împarte puterea Lui cu nimeni", continuă Șamas să scrie, și tot așa, până când lumina soarelui dispăru la orizont, și nu mai putu face altceva decât să doarmă.

De dimineață, de cum se crăpă de ziuă, Șamas îi ceru tatălui său să-i pregătească noi tăblițe pe care să continue să-și perfecționeze scrisul. Nu voia ca Avram să se rușineze din pricina lui, când avea să citească ce îi povestea.

Yadin îl ajută pe copil să pregătească mai multe tăblițe, înainte de a merge să îngrijească turmele. Urma să meargă apoi la oraș să discute cu sacerdoții ca să se ocupe de desăvârșirea învățăturilor pentru Șamas. Terah se angajase să-l însoțească, fiind un om cunoscut în oraș.

„Ca să vorbim cu Dumnezeu trebuie să căutăm în inima noastră. Avram spune că El nu vorbește prin cuvinte, dar că îi face pe oameni să simtă ce dorește El ca ei să facă. Eu caut înăuntrul meu, dar încă nu sunt demn să-L aud. Cred că, dintre noi toți, l-a ales doar pe Avram."

Și Șamas continuă să scrie așa toată ziua, până când soarele începu să asfințească la orizont și, în graba mare, se îndreptă spre curmalii unde Avram îl aștepta deja.

Șamas îi arătă lui Avram tăbliţele, și acesta nu făcu nici un gest, nici de încuviinţare, nici de reproș.

– Te-ai străduit, și asta e de ajuns, Șamas.

– Voi încerca să o fac mai bine.

– Știu.

Copilul se așează sprijinindu-se de un curmal, cu tăbliţa pe genunchi și cu condeiul în mâna stângă, pentru că era stângaci.

Avram începu să vorbească, și vorbele sale păreau dictate din înaltul cerului.

– La început, a făcut Dumnezeu cerul și pământul. Și pământul era fără chip, și pustiu și întuneric era deasupra adâncului, iar Duhul lui Dumnezeu se purta pe deasupra apelor. Și a zis Dumnezeu: „Să fie lumină!“ și s-a făcut lumină. Și a văzut Dumnezeu că lumina este bună și a despărţit Dumnezeu lumina de întuneric. Și a numit Dumnezeu lumina ziuă și întunericul l-a numit noapte. Și a fost seară, și a fost dimineaţă: ziua întâi. Și a zis Dumnezeu: „Să fie o tărie în mijlocul apelor, care să despartă apele de ape“. Și a făcut Dumnezeu tăria cerului și a despărţit Dumnezeu apele care sunt dedesubtul tăriei de apele care sunt deasupra tăriei. Și s-a făcut așa. Și a numit Dumnezeu tăria cer; și a fost seară, și a fost dimineaţă: ziua a doua. Și a zis Dumnezeu: „Să se adune apele cele de sub cer la un loc și să se ivească uscatul“. Și s-a făcut așa. Și a numit Dumnezeu uscatul pământ, iar adunarea apelor a numit-o mări. Și a văzut Dumnezeu că este bine. Și a zis Dumnezeu: „Să odrăslească pământul pajiște verde, ierburi având sământă în ele și pomi roditori, care să facă, după soiul lor, roade cu sământă în ele, pe pământ“, și a văzut Dumnezeu că este bine. Și a fost seară, și a fost dimineaţă: ziua a treia. Și a zis Dumnezeu: „Să fie luminători pe bolta cerului, ca să despartă ziua de noapte, și să fie semne ale anotimpurilor, ale zilelor și ale anilor. Și să fie luminători, pe bolta cerului, ca să lumineze pe pământ“. Și s-a făcut așa. Deci a făcut Dumnezeu cei doi luminători mari: luminătorul cel mai mare, ca să stăpânească ziua, și luminătorul cel mai mic, ca să stăpânească noaptea, precum și stelele. Și i-a pus Dumnezeu pe bolta cerului, ca să lumineze pe pământ. Și să stăpânească peste zi și peste noapte și să despartă lumina de întuneric. Și a văzut Dumnezeu că este bine. Și a fost seară, și a fost dimineaţă: ziua a patra. Și a zis Dumnezeu: „Să mișune apele de sumedenie de jivine cu viaţă în ele și

păsările să zboare pe pământ și pe întinsul cerului". Și a făcut Dumnezeu chiții cei mari și toate vietățile viermuitoare de care mișună apele, după soiul lor, și toate păsările zburătoare, după soiul lor. Și a văzut Dumnezeu că este bine. Și le-a binecuvântat Dumnezeu zicând: „Prăsiți-vă și vă înmulțiți și umpleți apele mărilor, și păsările să se înmulțească pe pământ". Și s-a făcut seară, și s-a făcut dimineață: ziua a cincea. Și a zis Dumnezeu: „Să scoată pământul ființe vii după fel și fel: dobitoace, târâtoare și fiare, după soiul lor". Și s-a făcut așa. Și a făcut Dumnezeu fiarele pământului, după soiul lor, și dobitoacele după soiul lor, și toate târâtoarele de pe pământ, după soiul lor. Și a văzut Dumnezeu că este bine. Și a zis Dumnezeu: „Să facem om, după chipul nostru și după asemănarea noastră, care să aibă stăpânire peste peștii mării, și peste păsările cerului, și peste dobitoace, și peste tot pământul, și peste toate jivinele care se târăsc pe pământ". Și a făcut Dumnezeu pe om, după chipul său, după chipul lui Dumnezeu l-a făcut, bărbat și femeie i-a făcut. Și i-a binecuvântat pe ei Dumnezeu și le-a zis lor Dumnezeu: „Fiți roditori și vă înmulțiți, și umpleți pământul, și supuneți-l, și stăpâniți peste peștii mării, și peste păsările cerului, și peste toate vietățile care se mișcă pe pământ". Și a zis Dumnezeu: „Iată, vă dau vouă toate ierburile care au sămânță în ele, de pe toată fața pământului, și toți pomii care au roade cu sămânță în ele. Acestea să fie hrana voastră. Și tuturor dobitoacelor pământului, și tuturor păsărilor cerului, și tuturor jivinelor care se târăsc pe pământ și care au în ele suflare de viață le dau ca hrană toată iarba și toată buruiana". Și s-a făcut așa. Și a privit Dumnezeu la toate câte le făcuse și iată erau bune foarte. Și a fost seară, și a fost dimineață: ziua a șasea. Așa s-au desăvârșit cerul și pământul și toată oștirea lor. Și a sfârșit Dumnezeu în ziua a șaptea lucrarea sa pe care o făcuse și s-a odihnit în ziua a șaptea de toată lucrarea sa pe care o făcuse. Și a binecuvântat Dumnezeu ziua a șaptea și a sfințit-o, căci întru ea s-a odihnit de toată lucrarea sa pe care a făcut-o Dumnezeu. Iată obârșiile cerului și ale pământului, atunci când au fost zidite.[1]

Avram rămase tăcut câtă vreme Șamas termina de scris ceea ce îi povestise. Copilul nu ridicase ochii de pe tăbliță, iar Avram își dădu

[1] Pasajele anterioare sunt reproduse din BIBLIE, Vechiul Testament, Facerea, versetele 1, 1–31 și 2, 1–4, în traducerea preoților profesori Vasile Radu și Gala Galaction, București, Fundația pentru Literatură și Artă „Regele Carol II", 1938, pp. 1–2. (n.tr.)

seama de străduania de a așeza fiecare linie în coloane verticale fără să facă nici o greșeală.

Șamas îi întinse lui Avram tăbliţele. Erau câteva semne greu de înțeles, dar, în general, copilul trecuse cu succes povestea originii lumii.

– Se înțelege destul de bine. Acum, păstrează aceste tăbliţe la loc sigur, unde frații tăi nu le pot sparge și unde nu ar deranja-o pe mama ta. Întreabă-l pe tatăl tău, el îți va spune unde. Așadar, ce crezi despre ceea ce ți-am povestit?

– Cred că...

– Spune, de ce te temi?

– Nu vreau să te supăr, Avram, dar facerea lumii de către Dumnezeu seamănă cu facerea lumii de către zei.

– Da, dar există mai multe diferențe.

– Care anume?

– De pildă, în poemul *Enuma Eliș* pe care Ili te-a învățat să-l reciți, Marduk îl creează pe om ucigându-i pe zeița Tiamat și pe soțul ei, zeul Kingu. Dar și Marduk, la rândul său, a fost creat. Zeii nu creează nimic, îl fac pe om din ceea ce există, dar cine creează ceea ce există? Dumnezeu creează pentru că așa hotărăște, și creează din nimic, pentru că nu are nevoie de nimic ca să creeze.

– Dar ceea ce îmi povestești tu seamănă oarecum cu ceea ce îmi povestea Ili.

– Da, oarecum. Există oameni care au intuit un principiu creator și au imaginat povești despre zei care să îl explice.

– De ce nu au știut să-L audă pe El?

– Pentru că nu e ușor să-L auzi. Suntem prea absorbiți gândindu-ne la noi înșine. Dumnezeu ne-a pedepsit, i-a pedepsit pe toți oamenii, pe cei dintâi și pe cei care vor veni după noi, să-și dobândească hrana prin trudă, să îndure boli și suferințe, să rătăcească pe pământ, așa că omul găsește prea puțin timp ca să-L caute pe Dumnezeu.

– Și de ce ne-a pedepsit? De ce pe toți oamenii? Eu încă n-am făcut nimic, cel puțin nimic foarte grav.

– Ai dreptate, dar primii părinți au păcătuit și ne-au condamnat pe toți.

– Nu mi se pare drept.

– Cine ești tu ca să-L judeci pe Dumnezeu?

– Dar de ce trebuie să accept o vină pe care nu am comis-o?

– Mâine îți voi povesti. Adu tăblițele și condeiul!

Aproape că nu mai era lumină, așa că Avram și Șamas o porniră spre tabără, unde clanul se pregătea de odihnă după o lungă zi de muncă. Yadin îi făcu un semn lui Avram. Voia să-i vorbească în taină.

– Fiul meu nu e fericit.

– Știu.

– Îi e dor de Ur, chiar și de Ili. Vrea să învețe. Am fost la templu cu Terah; îl vor primi, dar mă tem că va vorbi despre ce îi povestești și ne-ar putea face probleme. Spune-i să nu afirme că există un singur Dumnezeu, că ar putea ajunge la urechile regelui și vom suferi consecințele.

– Yadin, tu crezi...?

– Da, Avram, dar trebuie să fim prudenți. Și tatăl tău îți va vorbi.

Clanul avea să se așeze pentru o vreme la Haran, înainte de a continua călătoria spre ținutul Canaanului. Așa că bărbații începură să ridice case de paie și de chirpici, în care să locuiască până venea momentul să pornească din nou la drum. Yadin îi oferi lui Șamas o nișă în care să păstreze tăblițele pe care scria întruna cu răbdare, sub dictarea lui Avram.

În fiecare zi, Șamas ardea de nerăbdare, așteptând ora când trebuia să se așeze cu Avram sub curmal.

Știa de-acum de ce îi pedepsise Dumnezeu pe oameni. Era de neiertat cât de prost fusese Adam, se gândea copilul. Dumnezeu făcuse raiul în care să trăiască, un loc cu tot felul de copaci cu roade bune de mâncat, iar, în mijlocul grădinii, așezase pomul cunoașterii binelui și răului, singurul de care nu trebuia să se apropie, pentru că, dacă ar fi mâncat din fructele lui, ar fi murit.

– Nu înțeleg, de ce au mâncat? întrebă Șamas.

– Pentru că Dumnezeu ne-a făcut liberi să alegem. Spune-mi, Șamas, îți minte când Ili v-a interzis să săriți de pe fereastra școlii, pentru că vă puteați face rău?

– Da.

– Și câți ați sărit?

– Mă rog... eu am sărit.

– Tu și alți colegi de-ai tăi, și, dacă îmi amintesc bine, unii și-au rupt și niște oase. Ai prieteni care nu vor mai umbla niciodată la fel ca înainte. E adevărat că știați că se putea întâmpla așa ceva?

– Da.

– Dar ați făcut-o.

– Dar nu e același lucru să-ți rupi un os sau să mori, insistă Șamas.

– Nu, nu e același lucru. Dar Adam și Eva au crezut că, dacă vor mânca din acel copac, vor deveni zei, și nu au putut rezista ispitei de a gusta. Când ați sărit pe fereastră, nu v-ați gândit la răul pe care vi-l puteați face; nici Adam și Eva nu s-au gândit.

– Ieri, m-am gândit că facerea Evei se aseamănă cu povestea lui Enki și Ninhursag.

– De ce? întrebă Avram la rândul său, uimit de memoria prodigioasă a lui Șamas, care auzise foarte de mic acele povești din gura învățătorului său în casa tăbliței.

– Și Enki trăiește în rai, răspunse Șamas recitând, unde „corbul nu croncăne, pasărea-ittidu nu scoate țipătul păsării-ittidu, leul nu ucide, lupul nu fură...“ Mă rog, tu știi mai bine decât mine. Nici în raiul acela nu e durere, iar Ninhursag, fără dureri în trup, aduce pe lume alte zeițe. Ninhursag a creat opt plante, și Enki a mâncat fructele acelor plante, și de aceea Ninhursag s-a supărat și l-a condamnat la moarte. Apoi, când îl vede suferind, începe să creeze alte divinități ca să-i vindece bolile. Îți amintești poemul? Ninhursag îi spune lui Enki: „Fratele meu, unde te doare? / Dintele mă doare. / Zeiței Ninsutu i-am dat naștere pentru tine“. Apoi, o creează pe Ninti, „zeița din coastă“, ca să-i vindece suferința din această parte a trupului. Enki se îmbolnăvește pentru că mănâncă plantele pe care nu trebuie să le mănânce și este pedepsit; Adam și Eva mănâncă din pomul cunoașterii binelui și răului și, din acel moment, sunt condamnați la moarte. Ei și noi toți.

– Vei fi un om înțelept, Șamas, însă vreau să știi să-ți folosești înțelepciunea ca să ajungi la El și pentru ca rațiunea să nu-ți întunece calea.

– Cum poate rațiunea să mă îndepărteze de Dumnezeu?

– Pentru că poți cădea în ispita de a crede că înțelegi tot, de a-ți închipui că le știi pe toate. Și asta ți se poate întâmpla pentru că suntem o oglindire a lui Dumnezeu.

– De ce a așezat Dumnezeu la intrarea în grădina raiului heruvimi care-și agită săbiile?

– Ți-am mai spus: ca să-l împiedice pe om să mănânce din copacul vieții și să-și recapete nemurirea.

– Cum știm ce este nemurirea?

– Îi păstrăm amintirea în inimă.

9

Un preot cu păr castaniu, înalt, zvelt străbătea nervos bazilica San Pietro, fără să găsească un loc în care să îngenuncheze în intimitate și reculegere, ca să se roage. Bazilica i se părea ciudată, un monument ridicat în numele puterii și al trufiei oamenilor, în loc să fie Casa lui Dumnezeu. Trecuse de două ori prin fața statuii *Pietà* a lui Michelangelo, și doar în liniile pure ale marmurei i se păru că întrezărește o fărâmă de spiritualitate.

De fapt, trecuseră mai multe zile de când nu mai conta cât timp se rugase, nici cât de mare îi era deznădejdea. Dumnezeu dispăruse, și îl lăsase singur cu conștiința lui, rătăcind dintr-un loc într-altul.

Ieși din nou în piața San Pietro, și nici măcar soarele de septembrie nu mai părea în stare să-i încălzească sufletul.

Eșuase în căutarea doamnei Tannenberg. Nu ajunsese la timp ca să vorbească cu femeia aceea care mai întâi se pierduse într-un taxi în traficul infernal din Roma, și apoi, când el ajunsese la aeroport, se îmbarcase deja spre Amman.

Se gândi să-și ia un bilet pentru următorul avion care pleca spre capitala iordaniană, dar, odată ajuns acolo, ar fi fost oare în stare s-o găsească?

Începea să-și piardă mințile, să înnebunească din pricina inactivității. Se foia dintr-un loc într-altul, dar fără să facă într-adevăr ceva. Tatăl lui îl sunase în dimineața aceea, dar ceruse să i se transmită că nu era acolo. Nu se simțea în stare să stea de vorbă cu nimeni, și cu atât mai puțin cu el.

– Gian Maria...

Tânărul tresări. Vocea răspicată a părintelui Francesco îl speriase.

– Părinte...

– Te observ de ceva vreme; umbli ca un suflet rătăcit. Ce se întâmplă?

Părintele Francesco primea spovedanii la Vatican de mai bine de treizeci de ani. Auzise și iertase toate mizeriile pe care oamenii veneau să le descarce între acele ziduri, în căutarea iertării de păcate. Îl aprecia pe tânărul preot, care începuse de câteva luni să slujească în calitate de confesor în bazilică. Gian Maria transmitea iluzii și bunătate în părți egale, și lui îi apărea reconfortantă credința neclintită a tânărului.

Părintele Francesco fusese îngrijorat din pricină că nu-l mai văzuse în ultimele zile; și, când se interesase de el, îi explicaseră că tânărul nu se simțea bine; văzându-l acum, își dădu seama că răul de care suferea se afla probabil în adâncul sufletului.

– Părinte Francesco, eu... nu pot să vă spun.

– De ce? Poate am cum să te ajut.

– Nu pot încălca secretul confesiunii.

Bătrânul preot rămase tăcut. Apoi, apucându-l de braț și ocolind turiștii, ieșiră din bazilica San Pietro.

– Te invit la o cafea.

Gian Maria vru să se împotrivească, dar părintele Francesco nu-i dădu posibilitatea.

– Secretul confesiunii este sacru, așa că pentru nimic în lume nu ți-aș cere să-l încalci, dar poate că te pot ajuta să găsești o ieșire pentru suferința atât de mare pe care o văd oglindită pe chipul tău.

Intrară într-o cafenea din afara Vaticanului, unde, la ora aceea, nu era prea multă lume.

Părintele Francesco conduse abil discuția astfel încât, fără ca Gian Maria să rupă secretul, el să-și poată asuma amploarea tragediei care se abătea asupra tânărului preot. După ce vorbi aproape o oră, Gian Maria îi puse o întrebare directă.

– Părinte Francesco, dacă dumneavoastră ați ști că cineva va face ceva cumplit, ați încerca să-l împiedicați?

– Bineînțeles. Noi, preoții, mai avem și obligația de a împiedica răul.

– Dar, dacă o fac, s-ar putea să trebuiască să plec departe de aici, și, chiar și așa, nu știu dacă voi reuși...

– Dar trebuie să o faci.

– Nu știu de unde să încep...

– Ești inteligent, Gian Maria, știi că trebuie să iei o hotărâre, și, odată ce ai luat-o, să-ți fie foarte clar în ce fel vei înfrunta acel rău pe care vrei să-l împiedici.

– Credeți că superiorul meu îmi va permite să plec? Nici măcar nu știu cât timp mi-ar putea lua până să mă întorc...

– Voi vorbi cu părintele Pio. Este un vechi prieten, am studiat împreună la seminar. Îi voi cere să-ți dea o dispensă ca să poți pleca.

– Mulțumesc, părinte. Chiar mă veți ajuta? Vorbind cu dumneavoastră, totul pare mai ușor.

– Nu, cu siguranță ceea ce te frământă nu este ușor de abordat, dar măcar poți să încerci. În primul rând, trebuie să te liniștești, apoi să te gândești...

O jumătate de oră mai târziu, părintele Francesco se întorsese la confesionalul său de la Vatican, iar Gian Maria se plimba căutând soluții.

Congresul de arheologie se terminase și erau puține informațiile pe care le obținuse despre femeia aceea. Nimeni nu părea să știe ceva despre ea, o necunoscută, îi spuseră unii, e o nimeni, insistară alții. Fusese acolo din pricina soțului ei, un anume Ahmed Husseini. Deodată, își dădu seama că ar putea să o întâlnească. Îl zăpăcise într-atât gândul la ea, încât nu fusese în stare să vadă că știuse mereu unde se afla.

Se simți nespus de prost și, în același timp, fericit. Da, fericit, în pofida tuturor. Cum de nu-și dăduse seama mai înainte?

Se sprijini de una dintre giganticele coloane din piața San Pietro. Știa că trebuia să ia o hotărâre, că nu putea să cedeze și, cu atât mai puțin, să dea înapoi.

Soțul, i se spusese, era șeful Departamentului de săpături din Irak. Așadar, ca să o întâlnească pe ea, trebuia să meargă la Bagdad. Călătoria i se părea ca o penitență. Dar trebuia, avea obligația să o facă.

Merse pe jos până la o agenție de voiaj aproape de Vatican, și acolo, timid, ceru un bilet de avion pentru Bagdad.

Nu, nu existau bilete pentru Bagdad; nu era ușor să mergi în Irak. În plus, de ce voia să meargă la Bagdad? Nu știu ce să răspundă și improviză

o minciună din mers: avea prieteni care lucrau într-un ONG și urma să le dea o mână de ajutor. Cei de la agenție îl priviră cu mai puțină suspiciune și îi promiseră că aveau să vadă ce se putea face.

Două ore mai târziu, ieși din agenție cu un bilet de avion pentru Amman. Urma să călătorească până în capitala iordaniană, să doarmă acolo, și apoi să pornească înspre Bagdad și, odată ajuns acolo... Dumnezeu să-l ajute!

Se îndreptă spre casă și intră tiptil. Nu voia să stea de vorbă cu nimeni, nici să dea explicații. Trebuia să aștepte până când părintele Francesco vorbea cu superiorul său, părintele Pio. Cât despre familie, sora lui avea cu siguranță să se neliniștească, dar nu voia să-și ia rămas-bun de la ea, pentru că acest lucru l-ar fi silit să dea explicații, și el nu putea. Această poveste îl făcea să-și piardă toate convingerile.

Așa că se închise în camera lui și, când îl chemară la cină, se scuză spunând că nu-i era foame și că se simțea obosit. Nu insistară. În liniștea odăii, redactă o scrisoare pentru ai săi, explicând că își lua o scurtă vacanță, pentru că avea nevoie să se odihnească și să se gândească. O să le pricinuiască o mare neplăcere, dar nu avea de ales. O să îi sune să le spună că e bine.

Îl trezi lumina zorilor. Nu trăsese perdelele. Când deschise ochii, își aminti ce se gândise să facă și începu să plângă în liniște. Cu o zi înainte, totul părea atât de ușor... Dar, la lumina unei noi zile, se văzu asaltat de nenumărate îndoieli. Privi cerul pe fereastră și, pentru prima dată, se întrebă unde era Dumnezeu.

Se înnopta, când elicopterul aterizâ pe o bază aeriană aproape de Bagdad.

– Vreți să luăm cina împreună sau sunteți prea obosit? întrebă Ahmed.

– Sunt destul de obosit, dar n-am nimic împotrivă să mâncăm împreună. Îmi veți arăta astă-seară tăblițele?

– Cred că e mai bine să veniți mâine la biroul meu. Acolo le veți putea examina în liniște.

– De acord, voi trece mâine pe la biroul dumneavoastră. Unde mergem pentru cină?

– Dacă doriți, pot veni să vă iau peste o oră. În ciuda embargoului, o mai fi rămas încă vreun restaurant unde să se poată mânca la Bagdad.

Clara nu se duse la biroul soțului ei. Intuiția îi spunea că între Ahmed și Picot se stabilise o legătură de simpatie și de recunoaștere și că ea putea fi un factor perturbator. Așa că hotărî să-și petreacă dimineața făcând cumpărături cu Fatima pe străduțele bazarului. Cele două femei mergeau sub protecția a patru bărbați înarmați, care nu le pierdeau din ochi.

Fatima o certa pe Clara pentru încăpățânarea ei de a refuza să aibă copii.

– Soțul tău o să te lase cu timpul sau o să aducă acasă o altă femeie care să-i dea copii.

– Lumea s-a schimbat, Fatima, bărbații vor alte lucruri, nu numai copii, iar eu sunt foarte aproape de a atinge un vis cu mâinile. Acum nu pot rămâne însărcinată, n-aș mai putea continua săpăturile.

– De ani de zile îmi spui același lucru, n-o să găsești niciodată momentul potrivit ca să fii mamă. Copila mea, bărbații sunt bărbați, să nu-i crezi diferiți numai pentru că unii au carte, și alții nu sau pentru că trăiesc în alte țări, cu alte obiceiuri. Sângele cere sânge, fie ca să dea viață, fie pentru răzbunare și moarte, dar chemarea sângelui o simțim toți aici.

Fatima își arătă pântecele, sub privirea amuzată a Clarei.

– Da, copila mea, știu că te gândești că sunt bătrână și că nu știu nimic de pe alte meleaguri, din acele locuri pe unde ai fost tu, dar să nu crezi că sunt altfel. În plus, soțul tău e irakian.

– Ahmed e diferit, el nu a fost educat aici.

– Dar are sânge irakian, și tu, la rândul tău, ești irakiană. Nu contează de unde vin bunicul și tatăl tău. Tu te-ai născut aici, chiar dacă bunica și mama ta au fost egiptence.

Aproape de amiază, Clara se îndreptă spre sediul Ministerului Culturii, în vreme ce Fatima, încărcată cu pungile de cumpărături, se întorcea la Casa Galbenă.

Ahmed și Picot erau pe punctul de a pleca atunci când Clara ajunse la biroul soțului ei.

– Ia te uită, plecați fără să mă așteptați!

– Nu, urma să te sunăm ca să vii direct la restaurant, o lămuri Ahmed.

Clara nu îndrăznea să-l întrebe pe profesorul Picot ce hotărâse. Nu era în stare să ghicească decizia francezului din conversația dintre cei doi bărbați, așa că aștepta răbdătoare să fie serviți în restaurant.

– Ăsta e cel mai bun humus din Orient, declară Ahmed, adresându-i-se lui Picot.

– Da, e bun, încuviință acesta.

Cei doi bărbați vorbeau în continuare despre cât de bun e humusul, fără să se refere nici la tăblițe, nici la decizia lui Picot.

– Cum vi s-au părut tăblițele, profesore?

Întrebarea Clarei, directă și fără preambuluri, nu-l luă prin surprindere; de fapt, o aștepta.

– Extraordinare! Poate că nu e absurd să se stabilească o legătură între Avraam din Biblie și acel scrib numit Șamas. Ar fi o descoperire de o importantă semnificație științifică și religioasă. Merită, realmente, riscul.

– Așadar, veți veni...? întrebă timid Clara.

– Să spunem că am argumente întemeiate ca s-o fac. I-am promis deja soțului dumneavoastră că îi voi da un răspuns în cel mult o săptămână. Mâine plec, dar nu voi întârzia să vă sun. Azi după-amiază vom face fotografii tăblițelor. Vreau să le iau cu mine, ca să le studiez pe îndelete. Îmi pare rău că plec fără să-l cunosc pe bunicul dumneavoastră.

– Este bolnav, nu se află în situația de a primi pe nimeni. Ori e la spital, ori acasă, în pat. Îmi pare rău, pentru că și lui i-ar fi făcut plăcere să vă cunoască.

– Ar fi interesant să-mi povestească și mie cum și în ce împrejurări a găsit primele tăblițe.

– V-am povestit noi deja, răspunse Clara cu prudență.

– Da, dar nu e același lucru. Iertați-mă că insist, dar, dacă se simte mai bine la un moment dat, aș dori să-l văd.

Yves Picot era curios să-l cunoască pe bunicul Clarei. Avea impresia că i se dădeau tot felul de pretexte care să împiedice întâlnirea cu bătrânul, lucru care îl făcea să devină și mai curios. Dacă se va decide

să se întoarcă, va insista; pentru moment, trebuia să accepte explicațiile care i se ofereau.

Ahmed înveli cu grijă tăbliţele. Ştia că Tannenberg avea să i le ceară de îndată ce se întorcea la Casa Galbenă. Bătrânul nu se despărţea de ele, ceruse chiar să i se instaleze un seif în dormitor ca să le păstreze. Doar Fatima intra în camera lui Tannenberg, care nu avea încredere decât în ea. Cu ani în urmă, un servitor care tocmai fusese angajat în Casa Galbenă mâncase bătaie pentru că intrase în camera lui Tannenberg. Omul nu avea nimic de mărturisit, aşa că, în ciuda loviturilor primite, nu putu spune nimic, dar fu concediat fără menajamente.

Tăbliţele erau pentru Tannenberg un soi de talisman. Deveniseră o obsesie pentru el, iar această obsesie o moştenise şi Clara.

După ce înveli tăbliţele, le depozită într-o cutie metalică adaptată pentru transport.

– De ce n-o fi vrut Picot să ia cina cu noi astă-seară? întrebă Clara mai mult pentru sine decât către soţul ei.

– Mâine va pleca la prima oră. O fi obosit.

– Crezi că se mai întoarce?

– Nu ştiu; dacă aş fi în locul lui, eu n-aş face-o.

Pe chipul Clarei se ivi o strâmbătură de spaimă. Ca şi cum ar fi primit o lovitură bruscă.

– Dar ce spui? Cum poţi să afirmi aşa ceva?

– E adevărul. Crezi că merită osteneala să vii într-o ţară împresurată ca să cauţi nişte tăbliţe?

– Nu e vorba să cauţi nişte tăbliţe, e vorba să găseşti Geneza după Avraam. E ca şi cum cineva i-ar fi spus lui Schliemann că nu merita osteneala să caute Troia sau lui Evans, să renunţe să găsească Cnossosul. Ce-i cu tine, Ahmed?

– Nu vezi, Clara? Nu vezi ce se întâmplă cu ţara asta? Nu vezi foamea celorlalţi, pentru că tu nu suferi de ea. Nu vezi neliniştea mamelor care îşi ştiu copiii sau bărbaţii condamnaţi din lipsă de medicamente, pentru că bunicului tău nu-i lipsesc. În Casa Galbenă, timpul nu există.

– Ce ai cu mine, Ahmed? Ce îmi reproşezi? Ai început să te porţi aşa încă de la Roma şi, de când ne-am întors, văd că eşti pe zi ce trece mai nemulţumit şi mai stânjenit faţă de mine. De ce?

Se priviră cântărindu-se unul pe celălalt, evaluând ruptura poate ireversibilă care se produsese între ei, fără să știe în ce moment, nici din ce pricină.

– O să mai discutăm despre asta. Acum nu mi se pare momentul cel mai potrivit.

– Da, ai dreptate, să mergem!

Ieșiră din birou. În anticameră, așteptau patru bărbați înarmați, aceiași care o însoțeau pe Clara oriunde ar fi mers.

Când sosiră la Casa Galbenă, fiecare din ei căută un loc unde să fie cât mai departe de celălalt. Clara se duse la bucătărie să o caute pe Fatima. Ahmed se închise în biroul lui. Puse la combina muzicală *Eroica* lui Beethoven, își turnă un whisky cu gheață și, așezat într-un fotoliu, cu ochii închiși, încercă să-și revină. Avea o singură soluție: să părăsească pentru totdeauna Casa Galbenă și să plece în exil sau să continue să moară pe dinăuntru, puțin câte puțin. Dacă ar rămâne, ar trebui să facă un efort față de Clara; ea nu accepta să facă nimic pe jumătate, și cu atât mai puțin când era vorba despre sentimente. Dar putea el oare să continue să trăiască alături de ea ca și cum nu s-ar fi întâmplat nimic, ca și cum lui nu i s-ar fi întâmplat nimic?

Deschise ochii și dădu peste Alfred Tannenberg, care-l privea stăruitor. Privirea bătrânului era nemiloasă și brutală.

– Spune, Alfred.

– Ce se întâmplă?

– Ce se întâmplă? La ce te referi?

– Unde este cutia cu tăblițe?

– Ah! Cutia! Scuză-mă că nu ți-am adus-o imediat. Am venit direct în birou, mă doare capul și sunt obosit.

– Probleme la minister?

– Țara are probleme, Alfred. Ce se întâmplă în Ministerul Culturii este irelevant. Dar nu, n-am probleme; de fapt, n-am serviciu. Nu e nimic de făcut, oricât am continua să ne prefacem cum că am trăi în normalitate.

– O să începi acum să-l critici pe Saddam?

– N-ar avea importanță dacă aș face-o, numai dacă m-ar denunța cineva și aș sfârși în vreo pușcărie.

– Nu ne convine ca Saddam să fie ucis. Pentru afacerea noastră, e mai bine ca lucrurile să continue așa cum sunt.

– Asta e imposibil, Alfred, nici măcar tu nu vei putea schimba cursul istoriei. Statele Unite vor invada Irakul și vor rămâne cu țara; americanilor li se întâmplă același lucru ca ție: le convine pentru afacerile lor.

– Nu, n-o vor face, Bush este un fanfaron care-și irosește energia proferând amenințări. Americanii ar fi putut termina cu Saddam în timpul războiului din Golf și n-au făcut-o.

– Ori n-au putut, ori n-au vrut. Dar nu contează ce au făcut atunci; acum vor ataca.

– Ți-am mai spus că nu se va întâmpla acest lucru, afirmă mânios Tannenberg.

– Ba da, se va întâmpla. Noi ne vom lupta, mai întâi împotriva lor, apoi între noi, sunniții împotriva șiiților, șiiții împotriva kurzilor, kurzii împotriva oricărei alte facțiuni, e același lucru. Suntem condamnați.

– Dar cum îndrăznești să spui asemenea enormități?! strigă Tannenberg. Te pomenești că acum ai darul profeției și ne condamni pe toți!

– Tu o știi mai bine decât mine. Dacă n-ai ști, n-ai forța săpăturile la Safran. N-ai face greșelile pe care știi că le faci, n-ai fi ieșit la iveală cum ai făcut-o. Întotdeauna ți-am admirat inteligența și sângele rece; nu mă dezamăgi spunând că nu se va întâmpla nimic, că asta este doar o altă criză politică.

– Taci din gură!

– Nu, e mai bine să vorbim, să spunem cu voce tare ceea ce nu îndrăznim nici măcar să gândim, pentru că doar așa vom putea evita să facem mai multe greșeli decât ar fi cazul. Trebuie să fim sinceri unul față de celălalt.

– Cum îndrăznești să-mi vorbești așa? Tu ești un nimeni, ești ceea ce am vrut eu să fii.

– Da, în parte ai dreptate. Sunt ceea ce ai vrut tu să fiu, nu ceea ce vreau eu să fiu. Dar suntem în aceeași barcă. Te asigur că nu-mi place să navighez cu tine în această cursă, dar nu mai am de ales, încerc să împiedic naufragiul.

– Spune tot ce ai de spus. S-ar putea să fie ultimul lucru pe care îl vei spune în casa asta.

– Vreau să știu ce ai pus la cale. Tu ai întotdeauna un colac de salvare. Și nu înțeleg ce ai de gând. Chiar în cazul în care Picot ar veni să facă săpături, vom avea la dispoziție cel mult șase luni, și, în acest interval de timp, nu e cu putință să se obțină rezultate. O știi la fel de bine ca mine.

– O protejez pe Clara, îi salvez viața și îi asigur viitorul. Fac bine ceea ce fac, pentru că văd că tu nu ești bărbatul care o poate proteja.

– Clara n-are nevoie de nimeni care s-o protejeze. Nepoata ta valorează mai mult decât ești tu dispus să recunoști. N-are nevoie nici de mine, nici de nimeni; singurul lucru de care are nevoie este să se elibereze de tine, de mine, de noi toți, să iasă din acest impas.

– Ți-ai pierdut mințile!

Vocea lui Tannenberg devenise dură și rece ca gheața.

– Nu, sunt mai zdravăn la cap decât oricând. Îmi închipui că forțezi lucrurile pentru că știi, la fel ca mine, că Irakul mai are doar câteva luni ca să mai fie o țară, o țară așa cum am cunoscut-o, iar viitorul va fi – voi folosi un adjectiv binevoitor – cel puțin incert. De aceea te pregătești să te întorci la Cairo. Doar n-o să rămâi aici când vor începe să bombardeze, când americanii vor „striga catalogul" cu prietenii lui Saddam. Dar, până atunci, ai organizat o lovitură de pomină, făcând publică informația conform căreia ar putea să existe o Biblie de Lut.

– Este moștenirea Clarei. Dacă găsește Biblia de Lut, nu va mai trebui să-și facă griji de nimic pentru tot restul vieții. Va obține recunoașterea internațională, va fi arheologul care a vrut întotdeauna să fie.

– Și tu, ce rol ți-ai rezervat?

– Eu sunt pe moarte. O știi bine. Am o tumoare care-mi devorează ficatul. Nu mai am nimic nici de câștigat, nici de pierdut. Voi muri la Cairo, poate peste șase luni, poate mai devreme. Le-am cerut medicilor să-mi spună adevărul; ei bine, adevărul e că sunt pe moarte. Nici nu e o mare noutate, dat fiind că voi împlini optzeci și șapte de ani. Dar nu voi muri până nu se va găsi Biblia de Lut. Chiar dacă țara asta intră în război, voi mitui pe cine e nevoie ca să am oameni care să muncească zi și noapte la Safran. Nu voi avea odihnă până când nu vor găsi tăblițele pe care le căutăm.

– Și dacă nu există?

– Sunt acolo, știu.

– Poate sunt făcute zob. Atunci ce vei face?

Tannenberg rămase tăcut, fără să ascundă ura imensă pe care începea să o simtă pentru Ahmed.

– O să-ți spun ce voi face: o să încep s-o protejez pe Clara. N-am încredere în tine.

Bătrânul se întoarse cu spatele și ieși din încăpere. Ahmed își trecu mâna peste frunte. Era asudat. Cearta cu bunicul Clarei îl sleise de puteri.

Își turnă alt whisky și îl dădu pe gât dintr-o sorbitură. Își mai turnă unul, dar hotărî ca pe ăsta să-l bea încetul cu încetul, meditând în acest timp.

10

Enrique Gómez se plimba prin parcul María Luisa, căutând umbra copacilor seculari. Avea un nod în stomac, de care nu reușise să scape de când primise fotografiile cu execuția acelor doi nefericiți.

Frankie insistase că trebuiau să se vadă, iar George sfârșise prin a accepta în silă. De când se despărțiseră, cu cincizeci de ani în urmă, fuseseră rare ocaziile când se mai întâlniseră. Poate că asta avea să fie ultima, ținând seama de vârsta lor. Lucrul cel mai surprinzător fusese că George terminase prin a accepta ca întâlnirea să aibă loc la Sevilla. El se împotrivise cu toată energia de care era în stare, dar Frankie îl convinsese pe George că în Sevilla aveau să treacă neobservați.

George era de câteva zile la Marbella jucând golf. Frankie se afla la Barcelona. Încă o oră, și cei trei prieteni aveau să se întâlnească în penumbra barului din hotelul Alfonso al XIII-lea.

Emma, soția lui Frankie, se încăpățânase să se instaleze în hotelul cel mai emblematic din Sevilla, hotelul în care se caza oricine era un nume în almanahul *Gotha*[1] sau în paginile din hârtie cretată ale revistelor la modă.

Rocío era neliniștită. De mai multe zile, îl înnebunea pe Enrique cu întrebări fără răspuns. Din fericire, în după-amiaza aceea, se dusese acasă la sora ei ca să asiste la proba rochiei de mireasă a nepoatei sale. Enrique nu-i spusese că avea pe înserat o întâlnire în hotelul Alfonso al XIII-lea.

George urma să vină cu mașina și apoi să se întoarcă la Marbella. Frankie rămânea vreo două zile, ca orice turist milionar în trecere

[1] Anuar genealogic și diplomatic, publicat la Gotha, în Germania, în franceză și germană, între anii 1763–1944 (n.tr.)

prin Sevilla. Urmau să se vadă doar timpul necesar. O oră, două, cel mult trei.

Plecase de acasă mai devreme, pentru că avea nevoie să ia aer. Simțea blestematul acela de nod în stomac.

Enrique luase masa de prânz cu Rocío și cu fiul lor, José; nepoții lui, Borja și Estrella, erau la Marbella, profitând de ultimele zile de vară, care în Andaluzia se prelungesc până în septembrie. Fiul său, José, îi spusese că simțea cât de îngrijorat era, ceea ce confirmase cele mai rele temeri ale lui Rocío.

Când îl lăsaseră singur la ora siestei, încercase să doarmă, dar nu reușise, așa că se ridică din pat și, de îndată ce o auzi pe Rocío ieșind din casă, plecă și el. Lăsă în urmă străduțele înguste și piațetele solitare din cartierul Santa Cruz, ca să se îndrepte pe jos spre parc, așteptând ora la care să meargă la întâlnirea cu prietenii lui de pe vremuri.

George stătea la o masă, într-un colț îndepărtat al barului. Enrique se îndreptă spre el. Le străluceau ochii amândurora. Era emoția reîntâlnirii. Dar nu se îmbrățișară, își strânseră doar mâinile. Știau că nu era indicat să atragă atenția.

– Văd că arăți bine, îi spuse George.

– Și tu la fel.

– De-acum suntem bătrâni; tu mai puțin decât mine.

– Cu un an, doar cu un an.

– Și Frankie?

– Presupun că va apărea dintr-un moment într-altul; se pare că stă aici.

– Da, așa mi-a spus, pentru că Emma s-a încăpățânat.

– În regulă. Oricum trebuia să ne vedem undeva. La ce te-ai gândit?

– Alfred este bolnav, știe că e pe moarte, că e o chestiune de luni, și nu-i mai pasă de nimic, doar de nepoata lui. Așa că acționează ca un nebun, fără să țină seama de consecințe.

– Și eu sunt de aceeași părere. Ce crezi că vrea?

– Ca nepoata lui să găsească Biblia de Lut. Dacă așa stau lucrurile, va fi a ei și a nimănui altcuiva.

– Și numitul Picot pe care vrea să-l angajeze?

– Nu se poate aborda o excavație de o asemenea anvergură fără profesioniști, fără arheologi adevărați. Alfred poate angaja câți muncitori poftește, dar are nevoie de arheologi, și în Irak nu-i are.

Frank Dos Santos intră în bar căutându-i din priviri. Merse spre ei fără nici un gest de prisos. Nici măcar nu le întinse mâna; se așeză și îi făcu semn chelnerului care venea deja să-l întrebe ce dorește să comande.

– Mă bucur să vă văd. Mă rog, cred că nu ne-am schimbat atât de mult, avem doar cu șaizeci de ani mai mult, râse printre dinți Dos Santos.

– Bine, putem să ne consolăm spunându-ne că arătăm la fel de bine ca acum mai bine de șaizeci de ani, dar avem vârsta pe care o avem, suntem pe ultima sută de metri, îl întrerupse George Wagner. Ce părere ai despre ce face Alfred?

– Ah, Alfred! Face ceea ce ar face un om disperat. Prietenii tăi de la Pentagon îl vor ciurui pe Saddam. Nu știm dacă Irakul va mai exista peste câteva luni, așa că nu are de ales: ori găsește acum Biblia de Lut, ori nu va fi niciodată a lui, răspunse Frank Dos Santos.

– Am fi putut s-o căutăm după război, murmură George.

– De obicei se știe cum încep războaiele, dar nu și cum se termină.

Afirmația lui Enrique Gómez fu categorică, iar cei doi prieteni ai lui aprobară.

– Când încep bombardamentele? întrebă sevillanul.

– Cel mai târziu în martie, răspunse George.

– Suntem în septembrie, interveni Frank, așa că rămân cel mult șase luni, șase luni ca să găsească Biblia de Lut.

– Dacă reușește să găsească tăblițele intacte sau măcar în așa fel încât să poată fi reconstituite, ar intra în analele descoperirilor arheologice. Nu e nevoie să spun care ar fi valoarea pe piață a tăblițelor. Și asta, fără să socotim presiunea pe care, fără îndoială, ar face-o Vaticanul ca să pună mâna pe ele, ținând seama de faptul că sunt o dovadă a inspirației divine a Patriarhului Avraam. Geneza povestită de Avraam este o descoperire extraordinară. Idiotul ăla de Bush ar fi în stare să le dăruiască Vaticanului într-un gest de bunăvoință, dat fiind că papa e împotriva războiului.

Comentariul lui George îi puse pe gânduri pe cei doi prieteni ai săi.

– Dacă Alfred le găsește, interveni Frank, sigur n-o să i le lase lui Bush, așa că...

– Așa că va face imposibilul ca să profite de puținul timp de care dispune, afirmă George. Dar de ce a ieșit la lumină prin nepoata lui?

Răspunsul îl dădu din nou Enrique Gómez.

– Pentru ca nimeni să nu-i smulgă tăblițele. Acum, toți arheologii din lume știu că, în Irak, un grup local în frunte cu Ahmed Husseini și cu extravaganta lui soție au găsit rămășițele unui templu sau ale unui palat și că acolo pot exista niște tăblițe dictate de însuși Avraam. Orice s-ar întâmpla, nimeni nu va mai obține performanța asta. De aici, bâlciul făcut la Roma.

– Riscă mult, observă Frank.

– Da, dar e pe moarte, așa că nu-i rămân multe alternative, insistă Gómez. Bine, George, oamenii tăi au aflat cine i-a angajat pe italieni?

Cel menționat clătină din cap.

– Nu, n-am putut afla. Știm că erau oamenii unei așa-numite Agenții de Investigații și Asigurări. Cineva a apelat la serviciile acelei companii ca s-o urmărească pe Clara Tannenberg. Dar oamenii mei n-au găsit nimic în arhivele Agenției de Investigații și Asigurări, nici un document, nici o referință. Nimic. Contractul s-o fi făcut prin președinte sau prin vreun membru al conducerii, cineva care nu trebuie să dea explicații, ci doar ordine. Dar, pentru moment, nu putem să ne vârâm mai mult nasul. Patronul Agenției de Investigații și Asigurări este un vechi polițist din cadrul Departamentului antimafie, decorat de mai multe ori și având prieteni pe toată scara ierarhică a poliției. Așadar, dacă facem o greșeală, singurul lucru pe care-l vom obține va fi să avem poliția italiană pe urmele noastre.

– Dar trebuie să știm cine i-a angajat pe oamenii ăia și de ce. Avem un flanc descoperit, insistă Frank.

– Da, îl avem; de aceea v-am spus că trebuie să întărim măsurile de securitate și să nu comitem greșeli. Există o scurgere pe undeva sau Alfred l-a înșelat peste măsură pe vreunul dintre asociații lui de acolo, și respectivul vrea să-i dea o lecție, explică George.

– Există o gaură neagră pe care nu suntem în stare s-o vedem.

Enrique Gómez nu-și putea ascunde neliniștea, care se traducea printr-un permanent nod în stomac.

– Ai dreptate, încuviință George. Există o gaură neagră, și trebuie s-o găsim. Pentru prima dată, s-a întâmplat ceva ce nu putem controla. Povestea cu Alfred este altceva; pe el îl putem controla, și o vom face. Apropo, credeți că ne putem bizui pe soțul nepoatei, pe Ahmed Husseini? Omul ăsta mi se pare elementul-cheie. Oamenii noștri de acolo m-au informat că Husseini s-a săturat de Alfred și de nevastă-sa, că și-a pierdut respectul pentru bătrânul nostru prieten și că, în urmă cu câteva zile, au fost auziți țipând unul la celălalt. Soțul Clarei este un om valoros și inteligent.

– Mă tem că i se trezește conștiința, declară Frank. Cel puțin asta se deduce din raportul pe care l-am citit cu toții despre cele întâmplate în ultimele zile în Casa Galbenă. Nu e nimic mai primejdios decât cineva care se hotărăște să fie cinstit în ultimul moment. Va face orice numai ca să-și îndrepte trecutul.

– Atunci, nu ne vom mai bizui pe el; pur și simplu ne vom folosi de el, afirmă George fără rețineri. Bine, acum vreau să auziți la ce m-am gândit că trebuie să facem. Dragi prieteni, aceasta va fi, fără îndoială, ultima dată când ne vedem și trebuie să cădem de acord asupra tuturor demersurilor pe care le vom face. Sunt multe lucruri în joc.

– Ne punem în joc posibilitatea de a muri fiecare liniștit, în patul lui, atunci când ne va veni rândul, răspunse Frank.

Enrique Gómez simți o altă înțepătură de durere în stomac.

Cei trei bărbați continuară. George îi înmână fiecăruia câte o mapă burdușită cu documente.

Trecuse de zece și jumătate noaptea când încheiară conversația. Băuseră mai multe pahare de whisky, însoțite de gustări cu brânză și șuncă. Enrique răspunsese la două apeluri insistente ale lui Rocío, care îl întreba unde era și dacă venea la cină. Frank îi spuse Emmei să o ia înainte și să meargă la salonul flamenco, unde aveau o masă rezervată împreună cu alți turiști care călătoreau în același grup cu ei, într-un tur al Spaniei.

„Eu nu trebuie să dau explicații nimănui", se gândi George. Se simți satisfăcut de faptul că rezistase de unul singur, fără să aibă nevoie de nimeni. Părul cărunt îi asigura respectabilitatea pe care toată lumea o aștepta din partea unui om cu averea și poziția lui. Îi fusese greu să-și apere singurătatea, mai ales de avertizările prietenilor săi care îl îndemnau

să se refugieze într-o familie. Fusese neclintit, și câștigase partida. Trăia cu o curte de servitori care îl îngrijeau în tăcere, fără să-i tulbure niciodată obiceiurile. Nu avea nevoie de mai mult.

Fu primul care plecă și se îndreptă spre mașina pe care o închiriase la Marbella. Dată fiind vârsta lui înaintată, încercaseră să-i pună bețe în roate când prezentase carnetul de conducere. Dar nu era nimic pe care banul să nu-l rezolve, și cu atât mai puțin într-un oraș precum Marbella. Astfel că putuse să închirieze un comod Mercedes Benz, ultimul model. Tehnologia germană continua să fie cea mai bună.

Frank ceru un taxi la recepție, în vreme ce Enrique Gómez ieșea în căldura nopții, hotărât să meargă pe jos până acasă, în cartierul Santa Cruz.

Nodul din stomac îl apăsa atât de tare, încât uneori simțea că nu mai putea respira. Nici măcar întâlnirea cu vechii lui prieteni nu-l calmase. Dimpotrivă, se împiedicase din nou de propriul trecut. Ei erau oglinda realității, a unei realități despre care fiul său, José, și nebunaticii lui de nepoți nu știau nimic, dar Rocío, da. De aceea, știa că nu avea să poată vreodată să o păcălească pe soția lui. Ea îl cunoștea, știa mai bine decât oricine altcineva cine era el.

11

Ca să nu se enerveze din pricina nesfârșitelor plimbări ale lui Mercedes prin sala de așteptare, Carlo Cipriani răsfoia ziarul, fără să-și ridice privirea.

Hans Hausser își aprinse bătrâna lui pipă și își lăsă privirea să rătăcească printre colacii de fum ce păreau că se pierd în gândurile sale. În acest timp, Bruno Müller stătea jos, fără să-l privească pe nici unul dintre prietenii lui.

Luca Marini îi convocase pentru ora unu; era deja unu și jumătate, și secretara refuza să le dea vreo informație; nu voia să le spună nici măcar dacă Luca era la birou.

Era trecut de două fără un sfert, când fostul polițist intră în sala de așteptare și, cu o figură serioasă, îi invită să treacă la el în birou.

– Tocmai am avut o întrevedere cu directorul general de la Securitate. Aș fi vrut să n-o am.

– Ce s-a întâmplat? întrebă Carlo.

– Păi, guvernul nu vrea să ia drept bună versiunea irakiană, care este cea care ne convine nouă. Are nevoie de ceva mai mult, pentru că i-ar prinde bine ca să-i poată convinge pe italieni că Saddam este ceea este, adică un monstru. În felul acesta, guvernul pregătește terenul pentru ca opinia publică să-l sprijine, dacă se hotărăște să trimită trupe în Irak. Guvernului îi convine acest caz: disecat și prezentat la televiziune.

– Îmi pare rău, prietene, reuși să spună Carlo Cipriani, te-am vârât într-un mare bucluc.

– Dacă am putea spune adevărul... insistă Luca, dacă mi-ați spune ce e cu toată povestea asta...

– Te rog, nu mai insista, îi ceru Cipriani, îndurerat.

– Bine, o să vă spun cum stau lucrurile. Înainte de a-l vedea pe directorul general de la Securitate, am stat de vorbă cu alți prieteni din departament. Mi-au cerut ceea ce vă cer și eu vouă: să le spun adevărul ca să mă poată acoperi. Așa că le-am dat versiunea la care ați căzut de acord, și m-au privit de parcă mi-aș fi bătut joc de ei. Au făcut presiuni asupra mea, firește, dar am susținut cele spuse; ba chiar am și glumit, spunându-le că, oricât de absurd ar părea, ăsta e adevărul. Mercedes, nu știu dacă vă vor chema, ar fi posibil, măcar fie și numai ca să răspundă curiozității pe care le-o pricinuiește faptul că o persoană de vârsta dumneavoastră trimite detectivi în Irak. Cât despre tine, Carlo, directorul de la Securitate te știe din auzite, așa că nu cred să te deranjeze.

– Noi n-am comis nici un delict, spuse Mercedes pe un ton arțăgos.

– Bineînțeles că nu, nici dumneavoastră, nici eu, dar avem doi oameni morți, și nimeni nu știe de ce. Mă rog, presupun că voi știți sau măcar bănuiți. Cu siguranță că prietenii mei din poliția italiană le vor cere colegilor din Spania un raport despre dumneavoastră. Cum îmi închipui că din Spania vor răspunde că sunteți o persoană ireproșabilă, ne vor lăsa în pace. Dar eu vă spun că nu cred așa ceva, pentru că directorul de la Securitate m-a asigurat că ministrul vrea să afle tot; este șocat. Personal, n-am văzut un politician șocat de ceva, mai curând cred ceea ce v-am spus: cineva speră să poată obține un avantaj politic, dar pentru asta au nevoie de o poveste.

– Ceea ce nu le vom da sub nici o formă, afirmă profesorul Hausser.

– Cred că cel mai bine ar fi să ne întoarcem acasă, propuse Bruno Müller.

– Da, ar fi cel mai bine, încuviință Luca, pentru că n-am nici cea mai mică îndoială că suntem urmăriți cu toții. Așa că să nu ieșiți împreună din această clădire, ci pe rând și la intervale de timp diferite. Îmi pare rău, unul dintre dumneavoastră va trebui să rămână să ia masa în sala de consiliu, și chiar și așa...

– În cine nu aveți încredere? întrebă Mercedes.

– Veșnica intuiție feminină! În principiu, am încredere în oamenii mei; mulți au lucrat cu mine în Sicilia, alții sunt persoane tinere, pe care le-am selecționat personal. Ne cunoaștem cu toții, și foștii mei colegi îi cunosc și ei. Nu știu care este gradul de prietenie dintre ei, așa că infiltrări pot exista oricând. În orice caz, n-avem altă soluție.

– Ce propuneți să facem acum?

Se vedea că Bruno Müller era stânjenit de situație.

– Domnule Müller, răspunse Marini, cel mai bine e să acționați cu naturalețe. N-ați spus că n-am făcut nimic? Așadar, să credem în asta; n-am făcut nimic, așa că n-avem nimic special de făcut.

– Mi-ar face o mare plăcere să veniți la mine acasă pentru o masă de rămas-bun, spuse Carlo.

– Prietene, eu aș renunța la mesele de rămas-bun. Profesorul Hausser și domnul Müller ar trebui să plece la casele lor, oriunde s-ar afla acestea. Cât despre doamna Barreda, în cazul dumneaei, mi se pare logic să meargă la tine acasă ca să ia cina și chiar să rămână încă vreo două zile în plus. Spuneți-mi, doamnă Mercedes, ce vor povesti despre dumneavoastră din Spania?

– Că sunt o bătrână excentrică. O antreprenoare din construcții care se urcă pe schele și îi cunoaște personal pe toți muncitorii ei. N-am avut niciodată nici o problemă cu nimeni, nici măcar vreo amendă de circulație.

– Un comportament ireproșabil, șopti Luca Marini.

– Vă asigur că așa este.

– Întotdeauna m-am temut de persoanele ireproșabile, afirmă fostul polițist.

– De ce? vru să știe profesorul Hausser.

– Pentru că ascund ceva, măcar și numai în adâncul sufletului.

Rămaseră tăcuți câteva secunde, fiecare dintre ei pierdut în propriile gânduri. Apoi, profesorul Hausser își asumă rezolvarea situației.

– Dacă așa stau lucrurile, cel mai bine e să le înfruntăm. Dumneavoastră, domnule Marini, veți spune în continuare adevărul, pentru că, nu știu dacă v-ați dat seama, dar până acum, asta ați făcut.

– Nu, n-am povestit tot adevărul, protestă Luca.

– Ba da, ați povestit tot ceea ce știați; nu puteți povesti ceea ce nu știți, afirmă profesorul. Cât despre noi, ar trebui să vorbim înainte de a ne despărți. Bruno, cred că exagerezi când spui că trebuie să ne întoarcem cu toții acasă. Firește că trebuie să ne întoarcem, dar nu acum, imediat, nu în goana mare, de parcă am fi niște fugari. Suntem cu toții niște bătrâni respectabili, vechi prieteni. Așadar, Carlo, eu

voi veni cu mare plăcere la tine acasă la cină, dacă mă inviți, și cred că ar trebui să mergem cu toții. Dacă poliția va voi să stea de vorbă cu noi, vom spune adevărul: că suntem un grup de prieteni care ne-am întâlnit la Roma și că Mercedes, care e foarte îndrăzneață, a hotărât că Irakul este un loc numai bun să facă afaceri, pentru că, de îndată ce războiul se va încheia, tot ce au distrus americanii va trebui reconstruit. Nu e nimic rău în faptul că ea, care are o firmă de construcții, vrea o felie din tortul ăsta. După câte știu, n-a condus nici o manifestație purtând o pancartă împotriva războiului, ori te pomenești că ai făcut-o, draga mea?

– Nu, pentru moment, nu, deși chiar m-am gândit să merg la manifestațiile care se vor organiza la Barcelona, îi spuse Mercedes.

– Ei bine, n-o vei putea face, afirmă profesorul Hausser; poate cu altă ocazie.

– Domnule profesor, mă uimiți, spuse Luca. Se pare că nu m-ați auzit: directorul de la Securitate vrea să existe un caz, pentru că sus se dorește să existe un caz.

– Italia este un stat de drept, așa că, dacă nu există un caz, nu se poate inventa unul, insistă profesorul Hausser.

– Dar există un caz: avem două cadavre, răspunse supărat Marini.

– Gata! exclamă Carlo Cipriani. Sunt de aceeași părere cu Hans; nu ne putem comporta ca niște criminali, pentru că n-am făcut nimic. Noi n-am omorât pe nimeni. Dacă e nevoie, o să vorbesc cu niște prieteni din guvern care sunt pacienții mei. Dar n-o să acționăm ca și cum am fi niște criminali, fugind sau ieșind pe rând din acest birou. Nu, refuz să am sentimente de vinovăție. Iar tu, Bruno...

– Da, ai dreptate, n-am reușit niciodată să-l îndepărtez...

– Vă văd foarte siguri... Mă rog, mai bine așa. Pentru mine, cazul e închis, cu condiția ca vechii mei colegi să nu mă cheme din nou sau să ne pomenim cu toții la televizor. Dacă e ceva, o să vă sun.

Se despărțiră fără multe vorbe. Ajunși în stradă, Carlo le propuse să meargă la el acasă să ia masa de prânz.

– O să sun să ni se pregătească ceva. Acasă, vom sta de vorbă mai relaxați.

Mâncară aproape în tăcere, spunând doar câte o banalitate, în vreme ce menajera lui Carlo Cipriani le servea o masă improvizată.

Când trecură în salon ca să-și bea cafeaua, Carlo închise ușa și ceru să nu fie deranjați.

– Trebuie să luăm o hotărâre, afirmă Cipriani.

– E deja luată, îi aminti Mercedes. Ceea ce trebuie să facem este să angajăm una dintre acele companii despre care am vorbit și să trimitem un profesionist să-l întâlnească pe Tannenberg și să facă exact ce trebuie făcut. Asta e tot.

– Suntem în continuare cu toții de acord în această privință? întrebă Cipriani.

Răspunsul afirmativ al celor trei prieteni ai săi nu se lăsă așteptat.

– Am numărul de telefon al unei firme, Global Group. Patronul, un anume Tom Martin, este prieten cu Luca. El mi-a spus că-l pot suna din partea lui.

– Carlo, nu cred că e o idee bună să-l băgăm pe Luca în povestea asta.

– Poate că ai dreptate, Mercedes, dar nu cunoaștem pe nimeni care să se îndeletnicească cu astfel de lucruri, așa că mă gândesc foarte serios să-l sunăm pe acel Tom Martin; sper ca Luca să mă ierte.

– Ar trebui să-l anunți că-l vei suna pe Tom Martin și, dacă-ți cere să n-o faci, vom căuta pe altcineva. Luca e prietenul tău, nu trebuie să-l pui la zid.

– Ai dreptate, Hans; îl voi suna. Și-o voi face chiar acum.

– Nu fiți proști, îi întrerupse Mercedes, să-l lăsăm pe Luca în pace, are destule probleme din pricina noastră! Putem suna la firma aceea fără să pomenim de el, fără să-l compromitem. Dacă Luca ți-a spus că firma aceea este potrivită pentru ce vrem noi, atunci să nu mai stăm pe gânduri.

– Mă rog, el nu știe exact ce vrem noi, nuanță Carlo.

– Da, îmi închipui că nu i-ai spus că vrem să ucidem un om. Vă rog, haideți să reacționăm; e evident că suntem cu toții copleșiți de asasinarea acelor doi băieți, dar am știut întotdeauna că nu e ușor ceea ce ne-am propus, că pe parcurs ar putea muri oameni, că și noi am putea fi asasinați. De o viață întreagă ne pregătim pentru acest moment. Știu

că ne-am imaginat mii de situații și că nici una nu este precum cea pe care o trăim, dar știu că suntem în stare să-i facem față.

Căzură de acord să-l sune pe Tom Martin. Urma să o facă Hans Hausser. Avea să-i ceară o întrevedere și să meargă să-l vadă la Londra. Ceea ce trebuiau să-i solicite era simplu: să trimită un om în Irak; știau deja unde locuia Clara Tannenberg, așa că prin ea, mai devreme sau mai târziu, se putea ajunge la Alfred. Apoi, trebuia să găsească momentul cel mai bun pentru a-l ucide. Pentru un profesionist, asta n-ar trebui să fie nici o problemă.

Bruno nu renunță la ideea de a se întoarce cât mai curând la Viena. Nu se simțea prea liniștit la Roma.

– În cazul în care ne sunt interceptate convorbirile, ar trebui să vorbim la alte telefoane decât cele obișnuite, propuse profesorul Hausser. Am putea să cumpărăm telefoane mobile cu cartelă și să le folosim o singură dată.

– Și cum ne dăm numerele? întrebă Mercedes. Haideți să nu devenim paranoici, vă rog!

– Hans are dreptate, spuse Carlo. Ar trebui să fim atenți. O să ucidem un om.

– O să ucidem un porc, exclamă Mercedes, furioasă.

– În orice caz, nu mi se pare rea ideea cu telefoanele mobile. Vom găsi mijlocul de a ne comunica numerele, poate prin poșta electronică, insistă Carlo.

– Dar, dacă ni se interceptează convorbirile, o vor face și cu e-mailurile. Internetul este locul cel mai puțin sigur pentru a păstra un secret.

– Vai, Bruno, nu fi atât de pesimist! îl dojeni Mercedes. După câte știu, se pot crea adrese fictive pe internet. Hotmailul, poșta gratuită a companiei Microsoft, o permite. Așa că ne vom deschide fiecare un cont pe Hotmail, și astfel ne vom trimite numerele de telefon și vom intra în legătură. Dar trebuie s-o facem cu grijă, pentru că Hotmailul nu e foarte sigur, oricine poate intra în contul nostru, așa că să fim puțin criptici atunci când ne trimitem mesajele.

Își ocupară o parte a după-amiezii hotărând numele pe care aveau să le folosească pe internet, iar profesorul Hans Hausser născoci o criptogramă în care literele urmau să reprezinte numere,

cele ale telefoanelor mobile pe care le vor tot cumpăra și pe care le vor arunca, odată folosite.

Era târziu când cei patru prieteni se despărțiră, îmbrățișându-se îndelung și călduros. A doua zi, Bruno și Hans aveau să părăsească Roma. Mercedes urma să mai rămână două zile, ca să nu lase impresia că fuge, în cazul în care poliția ar fi urmărit-o.

Robert Brown aștepta agasat ca Ralph Barry să termine de vorbit la telefon. Când închise, îl întrebă nerăbdător:

– Ei bine, ce va face Picot?

– Omul nostru de legătură susține că Picot s-a întors impresionat din Irak, că spune încontinuu cum că ar fi o nebunie să meargă acum să facă săpături, că nu e timp, că în șase sau șapte luni nu s-ar avansa deloc; tună și fulgeră împotriva lui Bush și a lui Saddam, spunând că amândoi sunt o apă și un pământ.

– Nu mi-ai răspuns, Ralph, vreau să știu dacă o să meargă sau nu.

– N-a spus, dar se pare că nu exclude această posibilitate. Pentru moment, a plecat la Madrid.

– Tot nu-mi răspunzi.

– Păi, nu știu ce o să facă.

– I-am putea oare pune pe oamenii lui Dukais să lucreze la misiunea asta?

– Tu crezi că gorilele lui Dukais pot trece drept studenți la arheologie? Hai, Robert, mai gândește-te!

– Firește că mă gândesc! Dar am nevoie de oameni pentru săpăturile alea. Așa că Dukais va trebui să-i găsească pe cei cu înfățișarea potrivită.

– Și având cunoștințe de istorie, geografie, geologie etcetera. Nu văd cum e posibil, Robert, nu văd. Gorilele nu prea știu unde e Mesopotamia.

– Atunci, vor trebui să urmeze niște cursuri intensive, să studieze zi și noapte, să învețe. Li se va da o primă, dacă sunt în stare să treacă drept studenți sau profesori.

– Ai grijă, Robert! Știi că în lumea academică ne cunoaștem cu toții. Nu poți camufla o gorilă în profesor, ar ieși imediat la iveală.

Robert Brown deschise ușa biroului, uimindu-l pe dichisitul și discretul său secretar.

– S-a întâmplat ceva, domnule Brown? întrebă Smith.

– N-a sosit Dukais?

– Nu, domnule, dacă ar fi sosit, v-aș fi anunțat.

– La ce oră i-ai spus să vină?

– Păi, așa cum mi-ați spus dumneavoastră, la patru.

– E patru și zece.

– Da, domnule, o fi întârziat din pricina traficului.

– Dukais ăsta e un imbecil.

– Da, domnule.

Silueta impunătoare a lui Paul Dukais apăru în pragul biroului lui Smith înainte ca Robert Brown să se fi întors într-al său.

– Era și timpul!

– Robert, traficul în Washington este infernal la ora asta; toată lumea se întoarce acasă.

– Atunci, trebuia să fi plecat mai devreme.

– În ultimul timp, nu te mai controlezi, răspunse cu răceală președintele agenției Planet Security.

Odată ajunși în biroul lui Brown și după ce își turnară câte un whisky, Ralph Barry încercă să atenueze tensiunea dintre cei doi bărbați.

– Paul, Robert vrea niște oameni pentru misiunea arheologică pe care s-ar putea s-o pregătească Yves Picot. Voi face să-ți parvină un dosar cu tot ce trebuie să știi despre Picot, dar acum o să-ți spun că e francez, bogat, fost profesor la Oxford, afemeiat și aventurier, dar își cunoaște meseria și îi știe pe toți din branșă.

– Îmi ceri imposibilul.

– Da, pentru că avem nevoie de oameni capabili de ceva mai mult decât să scrie și să citească; trebuie să aibă diplomă universitară, oameni care să poată vorbi cu naturalețe despre campusurile unde ar fi putut studia. Nu pot fi americani, trebuie să-i cauți în Europa, poate în vreo țară arabă, dar nu aici.

– Și, în plus, trebuie să știe meserie și să fie în stare de orice, nu-i așa? întrebă ironic Dukais.

– Exact.

Tonul lui Robert nu lăsa loc nici unei îndoieli asupra supărării sale.

– Apropo, Robert, am deja echipele de oameni pe care mi-ai cerut să-i trimit la diferitele frontiere cu Irakul. Când îmi vei da ordin, vor fi acolo.

– Vor trebui să mai aștepte încă; nu mult, dar vor trebui să mai aștepte. Acum mă preocupă rezolvarea acestei probleme.

– Nu știu, Robert, nu știu, nu cunosc nici un profesor universitar care să fie mercenar în timpul liber. O să caut în fosta Iugoslavie; poate reușesc să găsesc ceva acolo.

– Bună idee! Acolo s-au ucis între ei de când lumea; trebuie să existe niște profesori care să fi fost într-o grupare sau alta, trăgând cu arma, și care să vrea să câștige niște bani.

– Da, Robert, trebuie să existe.

Ralph Barry îi asculta cu un amestec de admirație și repulsie. Îi cumpăraseră conștiința de multă vreme și o prețuiseră în mulți bani. Nu se mai mira de ceea ce auzea, dar Robert îl surprindea mereu. Era Ianus, zeul cu două fețe. Puțini erau cei care cunoșteau cele două fețe. Oricine ar fi spus despre el că e un om educat și distins, cult și rafinat, care-și îndeplinea îndatoririle, firește, și incapabil să treacă pe roșu. Dar Ralph îl cunoștea și pe celălalt Brown, un om crud, fără scrupule, uneori grosolan, cu o poftă nemăsurată de bani și de putere. Ceea ce nu reușise să-l facă să-i dezvăluie era numele mentorului său. Uneori, Robert se referea la el numindu-l „mentorul meu", dar nu spunea niciodată nici cine era, nici cu ce se îndeletnicea, nici cum se numea, dar Barry intuia că ar putea fi puternicul George Wagner, singurul om în fața căruia Brown tremura. Nu-l întrebase niciodată; știa că la această întrebare nu putea să obțină nici un răspuns, iar ceea ce Robert prețuia cel mai mult era discreția.

Cu Paul rămăsese stabilit să-i sune de îndată ce avea să găsească oamenii potriviți, în cazul în care reușea s-o facă.

Picot proiectă din nou diapozitivele cu imaginea tăblițelor și le examină cu un ochi critic. Lângă el, Fabián îl observa pe furiș. Știa că Picot lua acum o hotărâre și că, în mod sigur, nu avea să fie cea potrivită, dar așa era prietenul lui. Se cunoșteau din anii când Yves Picot ținuse cursuri la Oxford și Fabián își făcea doctoratul în scrierea

cuneiformă. Se împrieteniseră imediat, pentru că amândoi erau ca niște corpuri străine în acea universitate învechită.

Picot era profesor invitat. Fabián, un studios calificat, care venise în Regatul Unit ca să-și dea doctoratul într-o materie care se bucura deja de specialiști de renume. Cei doi aveau ceva în comun: erau îndrăgostiți de Mesopotamia, un loc convertit în Irak, prin opera și bunăvoința colonialismului britanic.

Fabián își amintea impresia pe care i-o pricinuise Codul lui Hammurabi[1] când îl văzuse la Luvru. Avea zece ani și era prima lui vizită la Paris. Asculta explicațiile pe care i le dădea tatăl lui, ținându-l de mână. După ce văzuse atâtea minunății strânse la un loc, când intrară în sălile Mesopotamiei, Fabián se simți cuprins de un neașteptat interes. Ceea ce îl lăsă definitiv cu gura căscată fu să audă că pe acea bucată de piatră de bazalt erau scrise legi foarte vechi, bazate pe legea talionului[2]. Tatăl lui îi explică faptul că în norma 196 a codului se spune: „Dacă un om i-a scos ochiul altuia, i se va scoate ochiul". În ziua aceea, hotărî că avea să se facă arheolog și să meargă în Mesopotamia să descopere regate pierdute.

– Te-ai hotărât sau nu?

– E o nebunie, răspunse Picot.

– Cu siguranță, dar ori e acum, ori poate să nu mai fie niciodată. O să vedem noi ce o să mai rămână după război.

– Dacă e să-l credem pe Bush, Irakul va deveni Arcadia[3], așa că am putea merge să excavăm ca și cum am face o excursie.

– Dar nici tu, nici eu nu îl credem pe Bush. Sunt sigur că acest război va libaniza Irakul. Cunoști Orientul, știi ce se întâmplă, nu va exista o intrare triumfală a băieților cu dungi și stele[4]. Irakienii îl urăsc pe Saddam, dar îi urăsc și pe americani; de fapt, în Orient, ne urăsc pe toți, și, în parte, au dreptate. Nu le-am dat nimic, am întreținut regimuri

[1] Rege al Babilonului (1793–1750 î.H.), inițiatorul codului care îi poartă numele, cea mai veche culegere de legi cunoscute, gravate pe o stelă de bazalt descoperită în anul 1902 la Susa și aflată, în prezent, la muzeul Luvru din Paris. (n.tr.)

[2] Principiu de drept penal, așezat la baza legislației ebraice, prin care se aplica vinovatului o pedeapsă identică faptei de care se făcea vinovat. (n.tr.)

[3] Regiune a Greciei antice, situată în partea centrală a Peloponesului, considerată în tradiția poetică drept un tărâm mirific și idilic. (n.tr.)

[4] Aluzie la drapelul american (n.tr.)

corupte, le-am vândut ce nu aveam nevoie, n-am fost în stare să stimulăm crearea păturilor de mijloc și a celor intelectuale, iar ei sunt zi de zi mai săraci și mai frustrați. Fanaticii religioși i-au încălecat foarte bine: vin în ajutor în cartierele cele mai sărace, predau gratuit în școlile musulmane de studii superioare, construiesc spitale ca să se ocupe de cei care nu pot plăti nici medicii, nici medicamentele... Orientul va sări în aer.

– Da, dar ce spui tu nu se poate aplica în întregul Irakul. Îți amintesc că Saddam a impus o anume laicizare. Problema este petrolul; Statele Unite au nevoie să controleze sursele de energie și îi vor pune în acțiune pe Frankensteinii[1] necesari, ca apoi să se ofere să-i distrugă.

– Orientul este pe zi ce trece mai sărac.

– Fabián, tu ai de gând să fii mereu băiețelul de stânga?

– Sunt suficient de mare ca să nu mi se mai spună „băiețel"; cât despre stânga, poate că ai dreptate... În mod sigur, niciodată nu voi înceta să văd realitatea, chiar și de pe canapeaua cea mai comodă de la mine de acasă.

– Tu ce-ai face în locul meu?

– Ce aș avea eu chef, chiar dacă ar fi o nebunie: aș merge. Și când se termină, se termină.

– Ne-ar putea frige, dacă bombardează.

– Da, posibil; problema este să putem pleca cu cinci minute mai devreme.

– Cu cine?

– Va trebui să plecăm singuri. Nu cred că universitatea mea sau oricare alta ne-ar da vreo lețcaie ca să mergem în Irak. În Spania, majoritatea e împotriva războiului, dar o săpătură în Irak li se va părea o frivolitate și niște bani aruncați pe fereastră.

– Adică, să pun eu banii.

– Iar eu te ajut să formezi echipa. La Universitatea Complutense există o grămadă de studenți din ultimii ani care ar da orice să poată face săpături, chiar și în Irak.

---

[1] Tipul savantului nebun, personajul titular al romanului scriitoarei britanice Mary Shelley (1797–1851), devenit simbol al iresponsabilității unor oameni de știință care pot declanșa dezastre iremediabile. (n.tr.)

– Mereu mi-ai spus că în Spania nu sunt cine știe ce specialiști în Mesopotamia...

– Și nici nu sunt, dar avem o mulțime de studenți dornici să poată spune că au făcut pe arheologii. Și tu ai niște oameni.

– Nu sunt sigur că vom găsi pe cineva care să vrea să ne însoțească în această aventură. Tu o să ceri un an sabatic?

– Eu nu sunt bogat ca tine și am nevoie să iau leafa la sfârșitul lunii, așa că voi vorbi cu decanul să văd cum mă pot organiza anul ăsta. Când ar trebui să plecăm?

– Acum.

– Când acum?

– Săptămâna viitoare e mai bine decât următoarea. Nu e timp.

– O să putem oare demara în două săptămâni o misiune arheologică de o asemenea amploare?

– Cu siguranță nu, asta e o nebunie...

– Păi, dacă e o nebunie, s-o facem în forță și să vedem ce se întâmplă!

Izbucnind într-un hohot de râs, cei doi prieteni bătură palma așa cum fac jucătorii de baschet. Apoi plecară să sărbătorească, luând masa în Cartierul Literelor, locul în care își stabiliseră reședința studenți, artiști, scriitori, pictori, cartierul unde poți simți pulsul Madridului chiar și în zori.

Nu dormiră toată noaptea. Mai întâi, moțăiră prin baruri, apoi ascultară muzică prin cafenele, băură în localurile de cocteiluri, vorbiră și râseră cu toți cei pe care-i întâlneau în locurile acelea unde noaptea stabilea o camaraderie ce se destrăma cu primele raze de soare, când fiecare se întorcea la treburile lui.

Yves se trezi înaintea lui Fabián. Își imagina că prietenul lui doarme în continuare în brațele unei tinere pe care o întâlniseră în ultimul bar și cu care se pare că întreținea o relație sporadică. Fata era o adevărată drăcoaică; îi făcuse ditamai scandalul prietenului ei că nu o sunase în noaptea aceea, așa cum stabiliseră, dar până la urmă totul se aranjase, și acum era acolo, în pat cu Fabián.

El se instala întotdeauna în mansarda lui Fabián. De pe terasă, se vedeau toate acoperișurile orașului. Casa lui Fabián avea o cameră de oaspeți pentru când vreunul dintre prietenii lui ateriza la Madrid, iar Yves considera că odaia aceea era un pic a lui, fiindcă, de câte ori putea,

dădea o fugă în acel oraș deschis și vesel în care nimeni nu întreabă pe nimeni de unde vine și încotro se duce.

Se așeză la masa de scris a prietenului său și încercă să sune în Irak. Îi luă ceva timp până să reușească să comunice cu Ahmed Husseini.

– Domnule Husseini?

– Cine e la telefon?

– Picot.

– Ah, domnule Picot! Ce mai faceți?

– M-am hotărât să vin; așa că vreau să vă puneți în mișcare, pentru că nu e timp de pierdut. O să vă spun de ce am nevoie din partea dumneavoastră. Dacă nu puteți obține, să-mi spuneți.

Timp de o jumătate de oră, cei doi bărbați vorbiră despre ceea ce ar fi de pus la punct pentru a începe săpăturile. Ahmed fu sincer cu el, explicându-i ce putea obține în Irak și ce nu. Dar îl surprinse mai ales când se oferi să finanțeze o parte din expediție.

– Vreți să puneți bani?

– Nu e vorba că vreau, ci că dorim să acoperim o mare parte din cheltuieli: noi finanțăm misiunea, dumneavoastră aduceți personalul și echipamentul, asta e înțelegerea.

– Și de unde veți scoate banii, dacă nu sunt indiscret?

– Vom face un efort având în vedere ce înseamnă pentru Irak această misiune, în acest moment.

– Lăsați, domnule Husseini, mi-e greu să cred asta.

– Ei bine, așa vom face.

– Instinctul meu îmi spune că șefului dumneavoastră, lui Saddam, nu-i arde să cheltuiască nici un dolar căutând tăblițe, oricât de importante ar putea fi. Vreau să știu cine plătește, altminteri nu vin.

– O parte, ministerul, iar cealaltă, Clara. Ea are averea ei personală, moștenită de la părinți. Este fiică unică.

– Adică trebuie să-mi disput cu soția dumneavoastră Biblia de Lut.

– Trebuie să fie foarte clar că, dacă găsim Biblia, aceasta e a Clarei; ea este cea care știe că există și care se află în posesia primelor două tăblițe și tot ea este cea care pune banii necesari pentru săpături, fără să țină seama de cât ar costa.

– Pare un sarcasm faptul că-și cheltuiește banii pe niște săpături, având în vedere în ce situație se află țara dumneavoastră.

– Domnule Picot, aici nu e vorba despre a judeca moralitatea nimănui. Noi nu o vom judeca pe a dumneavoastră, iar dumneavoastră veți abține să o judecați pe a noastră. Biblia îi aparține Clarei, dar dumneavoastră veți putea spune că v-ați aflat într-o misiune arheologică colectivă. La Roma, toată lumea a auzit-o pe Clara vorbind despre tăblițe.

– Ia te uită, te pomenești că acum mi se pun și condiții! Fără mine, nu există nici o misiune arheologică.

– La fel și aici.

– Pot aștepta ca Saddam să cadă, și atunci...

– Atunci n-o să mai fie nimic.

– Mă miră că nu mi-ați prezentat aceste condiții când am fost în Irak.

– Sincer, nu credeam că veți accepta.

– Mă rog, vă convine să redactăm un contract, un document în care să apară limpede participarea tuturor părților?

– E o idee bună. Îl redactați dumneavoastră ori vi-l trimit eu?

– Faceți-l dumneavoastră, și eu vă voi spune ce e de schimbat. Când mi-l trimiteți?

– Mâine e bine?

– Nu, nu e bine. Trimiteți-mi-l peste un sfert de oră la adresa de e-mail pe care o să v-o dau. Ori ajungem acum la un acord, ori s-a terminat.

– Dați-mi adresa de e-mail.

Își petrecură restul dimineții conversând prin e-mail sau la telefon, dar la ora unu încheiaseră contractul. Fabián plecă la universitate, iar fata nu se trezise încă.

În document, se arăta clar că se pornea o misiune arheologică cu participarea profesorului Picot pentru excavarea unui templu-palat antic, în care Clara Tannenberg bănuia că s-ar putea găsi resturi de tăblițe, precum cele găsite cu ani în urmă la Haran de către o altă misiune arheologică și în care un scrib, care semna cu numele de Șamas, afirma că Avraam urma să-i povestească istoria lumii.

Ahmed îi arătă limpede că soția lui nu avea să permită să i se răpească laurii gloriei.

Fabián îl sună pe Picot din biroul său de la universitate și stabiliră să ia masa de prânz împreună. Partenera lui din timpul nopții încă mai dormea, lucru care îl miră foarte tare pe Picot.

– Nu cumva i s-o fi întâmplat ceva? îl întrebă el pe Fabián.

– Nu-ți face griji, de obicei doarme mult.

După prânz, merseră la biroul lui Fabián. Acesta îi anunțase deja pe câțiva dintre cei mai buni studenți ai lui și pe alți profesori, cărora le povestise ce își propuneau să facă.

Dintre cei douăzeci de studenți reuniți, se înscriseră opt, iar doi profesori promiseră că aveau să discute cu decanul ca să poată merge. Stabiliseră să se întâlnească din nou a doua zi pentru a pune la punct ultimele detalii.

Când rămaseră singuri, fiecare cu un telefon, începură să sune colegi din alte țări. Majoritatea le răspunseră că erau nebuni, alții, că se mai gândesc. Toți cereau timp.

Picot hotărî că a doua zi urma să plece la Londra și la Oxford ca să vadă personal câțiva prieteni, trecând, de asemenea, prin Paris și Berlin. Fabián își lua obligația de a călători la Roma și la Atena, unde cunoștea câțiva profesori.

Era marți. Duminică urmau să se întâlnească din nou la Madrid și să vadă ce efective umane putuseră să adune împreună. Obiectivul era acela de a se afla în Irak cel mai târziu la 1 octombrie.

Ralph Barry intră zâmbitor în biroul lui Robert Brown.

– Am vești bune.

– S-auzim.

– Tocmai am vorbit cu un coleg de la Berlin, Picot e acolo recrutând profesori și studenți ca să meargă în Irak. Spune-i lui Dukais; poate reușește să-și strecoare câțiva dintre băieții lui, în cazul în care a găsit vreunul. A fost și la Londra, și la Paris și a cam făcut valuri în comunitatea academică. Toți cred că e nebun, dar unii simt o curiozitate bolnăvicioasă să meargă să vadă ce se întâmplă în Irak. Nu cred că va reuși să obțină oameni cu greutate, dar probabil că anumiți profesori și studenți vor merge cu el. Grupul pe care îl formează este dintre cele mai eterogene, așa că, odată ajuns acolo, nu știu ce va fi în stare să facă. Nu merg cu un plan de lucru, nici cu o prospecțiune preliminară, nici cu un studiu amănunțit al resurselor necesare. Se pare că sprijinul cel mai important al lui Picot este Fabián Tudela, un profesor de arheologie

de la Universitatea Complutense din Madrid. E expert în Mesopotamia, și-a luat doctoratul la Oxford și a lucrat la mai multe săpături în Orientul Apropiat. Este competent, pe lângă faptul că e cel mai bun prieten al lui Picot.

– Până la urmă, s-a hotărât...

– Da. Tentația a fost foarte mare pentru cineva ca el. Dar mă îndoiesc că vor putea face ceva. Șase luni sunt nimic în arheologie.

– Așa e, dar poate au noroc. Măcar de-ar fi așa!

– În orice caz, au pornit deja acțiunea.

– Bine, continuă să afli cât de multe poți. Ah, și sună-l tu pe Dukais. Explică-i pe unde umblă Picot și cu cine. Sper că va fi în stare să găsească niște oameni pentru expediția asta.

– Nu va fi ușor; nu poți transforma o gorilă în student.

– Tu vorbește cu el!

Când rămase singur, Robert Brown formă un număr de telefon, așteptând nerăbdător să i se răspundă. Se liniști când auzi vocea mentorului său.

– Îmi pare rău că te deranjez, dar voiam să știi că Yves Picot pregătește un grup ca să meargă în Irak.

– Ah, Picot! Mi-am închipuit eu că nu va putea rezista. Ai organizat totul așa cum ți-am spus?

– Am început.

– Nu putem da greș.

– Nu vom da.

Brown șovăi câteva secunde înainte de a îndrăzni să întrebe:

– Ai aflat cumva cine i-a trimis pe italieni?

Tăcerea mentorului său fu mai rea decât un reproș. Președintele executiv al fundației Lumea Antică începu să transpire, conștient de inoportunitatea întrebării sale.

– Străduiește-te ca lucrurile să iasă cum am prevăzut!

Cu aceste cuvinte, mentorul încheie conversația.

Paul Dukais nota ceea ce îi povestea la telefon Ralph Barry.

– Adică, acum e la Berlin, afirma, mai degrabă decât întreba, președintele agenției Planet Security.

– Da, și a fost și la Paris; va merge apoi la Londra, înainte de a reveni la Madrid. Suntem în septembrie, poate că reușești să le înscrii în vreuna din aceste universități pe gorilele tale, ca să se ofere ca voluntari.

– Tu însuți mi-ai spus că se caută studenți din anii terminali; cum crezi că o să ia cu ei pe cineva care s-a înscris în anul întâi? Nu știu de ce încăpățânarea asta ca oamenii mei să meargă în această misiune arheologică. Pot găsi o altă acoperire ca să se ducă acolo.

– Ordine din partea șefului.

– Robert e un om imposibil.

– Robert e nervos. E vorba despre niște tăblițe care vor valora milioane de dolari. De fapt, valoarea lor e incalculabilă, dacă se poate dovedi că într-adevăr au fost inspirate de Patriarhul Avraam. Ar fi o descoperire revoluționară, Biblia de Lut, Geneza povestită de Avraam.

– Nu te entuziasma, Ralph!

– Nu pot să nu mă entuziasmez.

– Acum ești om de afaceri.

– Dar nu pot să nu iubesc istoria. De fapt, este singura mea pasiune.

– Nu deveni sentimental, că nu ți se potrivește! O să te sun dacă am ceva. Mă pun pe treabă.

Mercedes se plimba fără o țintă precisă pe străzile care dădeau în Piața Spaniei. Făcuse câteva cumpărături în buticurile luxoase de pe Via Condotti, Via de la Croce, Via Fratina... Două genți, eșarfe de mătase, un costum taior, o bluză, o pereche de pantofi. Se plictisea. Nu îi plăcuse niciodată să meargă la cumpărături, deși se străduia să acorde atenție garderobei sale. Prietenii îi spuneau că e o femeie elegantă, dar ea știa pur și simplu că alegând îmbrăcămintea clasică nu dădea greș.

Avea chef să se întoarcă în Spania, să revină la Barcelona, la firma ei, să meargă pe șantiere, să se urce pe schele sub privirile terorizate ale zidarilor, care o considerau o bătrână nebună.

Activitatea constantă era lucrul care o ajuta să trăiască, să nu se gândească la nimic altceva decât la ceea ce făcea în clipa respectivă. Își petrecuse toată viața fugind, ca să nu se pomenească singură cu propria conștiință, dar, în realitate, ea alesese să fie singură. Nu se căsătorise, nu avusese copii, nu avea frați, nici nepoți, nici nu-i mai

rămăsese vreo rudă în viață. Bunica ei, mama tatălui său, murise cu mulți ani în urmă. Era o anarhistă dură ca o cremene, care cunoscuse supliciile închisorilor franchiste. Fusese, de asemenea, singura persoană care o ajutase să revină cu picioarele pe pământ, să se simtă ca făcând parte dintre oameni, o persoană în adevăratul sens al cuvântului. Pentru că bunica ei refuza să mitizeze latura extraordinară a vieții amândurora. „Fasciștii sunt cum sunt, spunea ea, așa că nimic din ceea ce au făcut nu ne poate mira." În felul acesta, îi potolea coșmarurile, încercând să o convingă de faptul că tot ce se întâmplase trebuia să se întâmple pentru că răspundea tiparului de comportament al oamenilor care purtau stigmatul răutății.

Trăise suficient de mult ca să fi învățat să înfrunte viața privind-o drept în față.

La ora aceea, la Barcelona, ar fi stat de vorbă cu arhitectul de la vreunul dintre șantierele ei, discutând proiecte, planificând următoarea construcție.

Obișnuia să ia masa de prânz singură, în biroul ei, la fel cum cina singură la ea acasă, în fața televizorului.

Acum trebuia să caute un loc unde să se așeze ca să se odihnească și să mănânce ceva, pentru că îi era foame. Apoi avea să se întoarcă pe jos la hotel și să își facă bagajele. Urma să plece a doua zi cu primul avion. Carlo stabilise să treacă pe la hotel ca să cineze împreună într-un restaurant din apropiere și să-și ia rămas-bun de la ea.

Cipriani o sună în cameră din holul hotelului. O aștepta. Când coborî, se îmbrățișară călduros. Era un fel de a da drumul unor sentimente care îi copleșeau pe amândoi.

– Ai vorbit cu Hans și cu Bruno?

– Da, m-au sunat de îndată ce au ajuns. Sunt bine. Hans are un noroc enorm cu Berta, este o femeie excepțională.

– Și copiii tăi sunt minunați.

– Da, într-adevăr, dar eu am trei, iar Hans are doar o fată, așa că e norocos că Berta e așa cum e. Îl îngrijește și-l răsfață ca pe un copil.

– Bruno e bine? Mă îngrijorează, am impresia că situația îl copleșește; parcă i-ar fi frică.

– Și mie mi-e frică, Mercedes. Și presupun că și ție. Dreptatea pe care o reclamăm nu ne scutește de nici o pedeapsă.

– Asta e tragedia ființei omenești, că nimic din ceea ce face nu rămâne nepedepsit. A fost blestemul lui Dumnezeu când i-a alungat pe Adam și pe Eva din rai.

– Apropo, când a sunat Bruno, am auzit-o protestând pe Deborah. Prietenul nostru mi-a povestit că Deborah e îngrijorată și i-a cerut chiar să nu se mai vadă cu noi niciodată. S-au certat, și Bruno i-a spus că mai degrabă s-ar despărți de ea. Că nimeni și nimic nu-l va face să rupă legătura cu noi.

– Biata Deborah! Îi înțeleg suferința.

– Tu nu i-ai fost niciodată simpatică.

– Pe mine de obicei nu mă simpatizează aproape nimeni.

– De fapt, te străduiești să nu fii simpatică, ceea ce este un simptom de nesiguranță. Știi, nu-i așa?

– Îmi vorbește medicul sau prietenul?

– Îți vorbește prietenul care, pe deasupra, mai e și medic.

– Tu poți vindeca trupurile, dar sufletul n-are leac.

– Știu, dar măcar ar trebui să faci un efort să vezi în alte culori ceea ce te înconjoară.

– Fac deja efortul ăsta. Cum crezi că am putut trăi toți anii ăștia? Știi doar că nu vă am decât pe voi. De când a murit bunica mea, voi sunteți singurul lucru care mă leagă de viață. Voi și...

– Da, răzbunarea și ura sunt motoarele istoriei, chiar și ale istoriilor personale. În ciuda anilor care au trecut, mi-o mai amintesc încă pe bunica ta. Era o femeie de un curaj extraordinar.

– Nu s-a mărginit, ca mine, să fie o supraviețuitoare; a ținut piept tuturor. Când a ieșit din închisoare, nu s-a supus, a continuat să fie anarhistă, organizând întruniri clandestine, trecând granița în Franța ca să aducă în Spania propagandă antifranchistă și ca să se întâlnească cu vechi exilați. O să-ți spun un lucru: în anii cincizeci și șaizeci, în toate cinematografele din Spania, înainte de a se da filmul, se prezenta un reportaj despre ce făceau Franco și miniștrii lui. La Mataró, un oraș în apropierea Barcelonei, unde locuiam noi, era un cinematograf de vară la care vedeam filme în aer liber, iar noi, copiii, mâncam semințe de floarea-soarelui. De cum apărea prima imagine a lui Franco, bunica mea

își dregea vocea, scuipa pe jos și murmura încetișor: „Ăștia își închipuie că ne-au înfrânt, dar se înșală amarnic; atâta timp cât putem gândi, suntem liberi“, și arăta spre frunte, spunând: „Aici nu poruncesc ăștia“. Eu o priveam înspăimântată, temându-mă să nu fim arestate în orice clipă. Nu s-a întâmplat niciodată nimic.

– Ne-a primit întotdeauna cu afecțiune și nu ne întreba nimic, atunci când veneam să te vedem. Mi-o amintesc mereu îmbrăcată în negru, cu un coc strâns în creștetul capului, cu chipul plin de zbârcituri. Era atâta demnitate în ea...

– Știa despre ce vorbeam și ce ne propuseserăm, cunoștea jurământul nostru. Nu mi-a reproșat-o niciodată; dimpotrivă, mă sfătuia doar să ne gândim bine la ce aveam de făcut, fără să ne lăsăm mânați de furie.

– Nu știu dacă vom reuși.

– Avem noi grijă de asta, Carlo, avem noi grijă de asta. Cred că, apropiindu-ne de Tannenberg, ne apropiem încetul cu încetul de capăt.

– De ce oare o fi ieșit la lumină după atâția ani? Nu încetez să mă întreb, Mercedes, și nu găsesc răspunsul.

– Și monștrii au simțăminte. Femeia aia poate fi fiica, nepoata lui directă sau nepoată de frate, cine știe? Și, din raportul lui Marini, mă gândesc că a trimis-o la Roma ca să fie ajutați să găsească acele tăbliță despre care a vorbit tânăra la congres. Trebuie că sunt foarte importante pentru ei, dacă a riscat să iasă la vedere.

– Tu crezi că și monștrii au simțăminte?

– Privește în jurul tău, gândește-te la istoria recentă, la toți dictatorii pe care i-ai văzut înconjurați de familie, cu nepoții lor în brațe, mângâindu-și pisica! Iată cel mai bun exemplu: Saddam. Nu i-a păsat să bombardeze cu gaze satele kurde, asasinând femei, copii și bătrâni, sau să-i facă să dispară pe opozanții regimului, și uite ce se povestește despre fiii lui. Sunt bucățică ruptă din el, și, pe deasupra, le îngăduie totul, are grijă de cei doi monstruleți ai lui, de parcă ar fi niște minuni. Sau Ceaușescu, sau Stalin, sau Mussolini, sau Franco, sau atâția alți dictatori care-și răzgâiau odraslele.

– Amesteci totul, Mercedes, râse Carlo, îi bagi pe toți în aceeași oală. Și tu ești anarhistă!

– Bunica a fost anarhistă, bunicul meu, la fel. Tatăl meu a fost și el anarhist.

Rămaseră tăcuți, evitând să mai zgândărească răni care încă mai sângerau.

– Hans l-a sunat deja pe acel Tom Martin? întrebă Mercedes, ca să schimbe subiectul.

– Nu, dar mi-a spus că, de îndată ce va stabili întrevederea, ne va suna. Presupun că va aștepta două sau trei zile înainte de a face ceva. De abia a ajuns acasă, și fiica lui Berta s-ar alarma dacă ar pleca din nou.

– M-aș putea ocupa eu. La urma urmei, n-am familie și, în consecință, nimeni nu-mi va cere explicații unde mă duc și pe cine sun.

– Să-l lăsăm pe Hans s-o facă!

– Și prietenul tău, Luca?

– Nu ți-e simpatic, știu, dar este o persoană cumsecade și ne-a ajutat, continuă să ne ajute. M-a sunat înainte de a veni eu încoace. M-a asigurat că nu sunt noutăți, că, pentru moment, foștii lui colegi n-au făcut nici o mișcare. N-a vrut să mă alarmeze, dar crede că și-a vârât cineva nasul prin arhive căutând informații despre cele întâmplate. N-au găsit nimic, pentru că el n-a deschis niciodată un dosar. De acest caz se ocupa el în mod direct și le dădea ordine oamenilor săi, fără să le spună cine era clientul. Crede că au umblat și prin biroul lui. A căutat microfoane peste tot, dar n-a găsit nimic; chiar și așa, m-a sunat de la o cabină telefonică. Am stabilit să ne vedem mâine. O să treacă pe la clinică.

– Tannenberg?

– Poate fi el, poliția sau cine știe cine.

– Nu poate fi decât el sau poliția; nu mai există nimeni altcineva pe care să-l poată interesa cele întâmplate.

– Ai dreptate.

Continuară să stea de vorbă până târziu. Avea să treacă ceva timp până să se revadă.

12

– Paul, ți-am găsit doi oameni care-ți pot fi de folos. Au caracteristicile pe care mi le-ai cerut. Dacă mi-ai mai lăsa ceva timp, aș putea găsi mai mulți.

– Singurul lucru pe care nu-l am este timpul. A început deja numărătoarea inversă până când o să izbucnească blestematul ăla de război.

– Nu te plânge, pentru că, mulțumită acestui război, o să câștigăm o grămadă de bani.

– Da, Tom, războaiele au devenit o afacere excelentă. Am semnat mai multe contracte ca să trimit oameni în Irak de a doua zi. Presupun că și tu la fel.

– Da, și vreau să-ți propun o colaborare. Câți oameni ai?

– În momentul ăsta, peste zece mii de angajați cu contract.

– Măi, să fie, ce coțcărie! Eu nu ajung la atâția, și, în plus, nici nu vreau ageamii, ci oameni cu o anume experiență.

– Aici nu sunt greu de găsit. Acum încep să angajez asiatici.

– Ce mai contează de unde sunt? Important este să fie pregătiți de luptă. Am destui ex-iugoslavi: sârbi, croați, bosniaci – niște tipi duri, foarte dornici să apese pe trăgaci. Ăștia doi pe care ți i-am găsit sunt două exemplare periculoase, sper că-i vei putea struni. Sunt tineri, dar nebuni. Au ucis mulți, mult mai mulți decât își amintesc.

– Ce vârstă au?

– Unul, douăzeci și patru, iar celălalt, douăzeci și șapte de ani. Unul este bosniac, iar celălalt, croat. Erau studenți înainte ca în Iugoslavia să înceapă să se omoare între ei. Sunt doi supraviețuitori care și-au pierdut o parte din familie în războiul ăla. Croatul este trăgător de elită.

Îi plac banii. Merge la universitate ca să studieze informatica, cred că e un mic geniu în computere. Iar bosniacul e învățător.

– Nici unul nu studiază istoria sau arheologia?

– Nu, n-am mercenari care să cadă în patima istoriei. Știi de-acum că toate guvernele europene își spală conștiința acordându-le burse ex-iugoslavilor, așa că, dacă te grăbești, poți să-i înscrii la ceva în orice universitate care îți convine, la cea din Berlin sau din Paris, și acolo cu siguranță vei găsi pe cineva care să-i apropie de cercul lui Picot.

– Pe dracu', n-o să-mi fie ușor!

– Hai, Paul, gândește-te că ăia sunt în stare de orice pentru o răsplată bună. Sunt obișnuiți să ucidă ca să supraviețuiască. Să-i înscriem la Berlin sau la Madrid. Îi putem strecura în Spania, unde să li se obțină cu ușurință noi identități. Este o țară unde încă au mai rămas idealiști, dispuși să-și pună viața în primejdie pentru oricine le-ar povesti o istorie tristă. Iar ăia chiar au o istorie tragică. Dă-mi coordonatele lui Picot, iar eu voi face în așa fel încât să se apropie de cercul lui. Va trebui să-i recompenseze pe studenții pe care-i ia cu el, așa că ăștia doi pot declara că au nevoie de bani ca să-și plătească studiile și ca s-o scoată la capăt.

– Dar cum vrei tu ca Picot să angajeze un informatician și un învățător? Are nevoie de arheologi și de istorici.

– Bine, prietene, tu hotărăști, asta-i tot ce am.

– O să-l trimit pe unul dintre oamenii mei să-i vadă și să le explice ce dorim. Mâine va fi acolo. Să-mi trimiți factura.

– O să ți-o trimit. Când vii la Londra?

– Peste o săptămână am o întâlnire cu niște clienți pe care-i putem împărți între noi. O să-ți trimit un e-mail.

– Bine. Mai vorbim.

Tom Martin închise telefonul. Se înțelegea bine cu Paul Dukais. Amândoi se îndeletniceau cu aceeași afacere: să ofere securitate unora și, uneori, să-i ucidă pe alții. Firmele lor erau în expansiune, latura bună a globalizării. Firește că Irakul promitea să fie o bună afacere. Semnase patru contracte de milioane și spera să mai semneze multe altele.

Fără îndoială, Global Group era cea mai bună firmă europeană de securitate, la fel cum cea a lui Paul Dukais, Planet Security, era cea mai bună din America de Nord. Cele două firme controlau mai mult

de șaizeci și cinci la sută din afacerea globală; pe lângă ei, ceilalți erau ca niște furnici. Dar, în Irak, va fi destul pentru toți. Și anumitor misiuni vor trebui să le facă față împreună, atât oamenii de la Global, cât și cei de la Planet; despre asta voia să-i vorbească lui Paul.

Se gândea să-l invite la cină și la mai multe păhărele, odată ce încheiau contractul pe care era sigur că aveau să pună mâna, așa cum făcuseră de atâtea alte ori în trecut.

13

Cina se desfășura în tăcere. Alfred Tannenberg evita să i se adreseze lui Ahmed, care nici el nu era foarte interesat să-i vorbească, astfel că responsabilitatea de a păstra o aparență de normalitate cădea asupra Clarei.

De cum terminară cina, Clara îi ceru bunicului ei să nu se retragă în camera lui.

– Ce dorești?

– Să stăm de vorbă. Nu pot suporta această tensiune dintre Ahmed și tine, trebuie să-mi spuneți ce se întâmplă.

Cei doi bărbați se priviră fără să știe ce poziție să adopte; Ahmed fu cel care rupse tăcerea.

– Eu și bunicul tău avem păreri diferite.

– Aha! Și asta înseamnă că ați hotărât să nu vă mai vorbiți, nu-i așa? O să vă asumați misiunea arheologică! Ce fel de început e ăsta, când aici e o atmosferă de înmormântare? Ce se întâmplă? Care e divergența atât de teribilă încât să mai aveți un pic și vă luați la bătaie?

Alfred Tannenberg nu era dispus să se înjosească nici măcar în fața nepoatei sale, și cu atât mai puțin în fața soțului ei. Considera această conversație nedemnă, așa că o reteză scurt.

– Clara, refuz să purtăm această discuție. Ai grijă să organizezi misiunea, toată responsabilitatea va fi a ta. Ție îți aparține Biblia de Lut, tu trebuie s-o găsești și, mai ales, să știi s-o păstrezi. Tot restul este irelevant față de ceea ce ne așteaptă. Apropo, nu ți-am spus, dar plec la Cairo pentru câteva zile. Dar, înainte de a pleca, îți voi lăsa bani îndeajuns, dolari, ca să poți face față săpăturilor. Va trebui să-i iei cu tine și să-i administrezi. Ah! Vreau ca Fatima să te însoțească.

– Fatima? Dar, bunicule, cum s-o iau pe Fatima într-o misiune arheologică? Ce vrei să facă ea acolo?

– Să aibă grijă de tine.

Când Tannenberg își exprima o dorință, nimeni nu îndrăznea să-l contrazică, nici măcar Clara.

– De acord, bunicule, dar n-ați putea, tu și Ahmed, să vă împăcați de dragul meu? Mă simt atât de stânjenită de această situație...

– Copila mea, nu te amesteca... Las-o așa cum e!

Ahmed nu rostise nici un cuvânt. Când bunicul Clarei ieși din încăpere, o privi furios.

– Nu puteai evita circul ăsta? Nu te mai strădui să fie mereu sărbătoare!

– Uite ce e, Ahmed, nu știu ce aveți voi doi de-mpărțit, dar știu că, de la o vreme, ești agresiv și antipatic cu toată lumea, în special cu mine. De ce?

– Sunt obosit, Clara, nu-mi place cum trăim.

– Și cum trăim?

– Închiși în Casa Galbenă, la cheremul bunicului tău. El ne marchează existența, ne umple orele din zi spunându-ne ce trebuie să facem, unde să nu greșim. Aici mă simt ca un deținut.

– De ce nu pleci? Eu nu te pot obliga să rămâi, și nici n-o să ți-o cer. E dreptul tău să ai o viață diferită, dacă nu-ți place asta pe care o avem.

– Mă poftești să plec? Nu-ți trece prin minte că putem pleca amândoi?

– Eu aparțin Casei Galbene, nu pot fugi de mine însămi. În plus, Ahmed, eu sunt fericită aici.

– Mi-ar fi plăcut să fi trăit în continuare la San Francisco. Am fost fericiți acolo.

– Eu sunt fericită, sunt irakiană.

– Nu, nu ești irakiană, doar te-ai născut aici.

– O să-mi spui tu de unde sunt? Sigur că m-am născut aici, și m-am educat aici, și am fost fericită aici, și vreau să fiu așa în continuare. Eu n-am nevoie să mă duc nicăieri în altă parte ca să fiu fericită, tot ceea ce iubesc se află aici.

– Iar eu, nimic din ceea ce iubesc nu găsesc aici; bineînțeles că știu că nu se află nici în casa asta, nici în țara asta. Irakul nu are viitor, i se ia cu forța.

– Ce vrei să faci, Ahmed?

– Să plec, Clara, să plec.

– Atunci, du-te, Ahmed, eu n-o să fac nimic ca să te opresc. Țin mult la tine, prea mult ca să doresc să rămâi, fiind nefericit. Pot face ceva?

Ahmed fu surprins de reacția Clarei. Chiar se simți rănit în amorul propriu. Soția lui n-avea nevoie de el, îl iubea, dar n-avea nevoie de el, și lăsase să se înțeleagă limpede că nu va face nimic ca să-l rețină; dimpotrivă, îi va înlesni plecarea.

– O să te ajut să găsești Biblia de Lut. Cred că poți avea nevoie de ajutorul meu, mai cu seamă dacă bunicul tău pleacă la Cairo. Apoi, când vor pleca cu toții, voi merge cu ei. N-o să pot merge în Statele Unite, dar voi căuta refugiu în Franța sau în Regatul Unit, voi aștepta să vină momentul când noi, irakienii, vom înceta să mai fim niște ciumați și mă voi putea întoarce la San Francisco.

– N-ai de ce să rămâi, Ahmed. Îți mulțumesc că vrei să mă ajuți, dar crezi că e o idee bună să trăim în următoarele luni ca și cum nu s-ar fi întâmplat nimic, știind că apoi vei pleca?

– Tu n-o să vii?

– Nu, n-o să vin, voi rămâne în Irak. Vreau să trăiesc aici. Mi-a plăcut America, am fost fericiți acolo. Eu nu părăsisem niciodată Orientul. Bunicul meu nu mi-a permis niciodată. Viața mea se desfășura între Irak, Egipt, Iordania, Siria și atât. Da, o să-mi facă plăcere să mai ajung prin New York și prin San Francisco, dar în vizită. Îți repet, eu voi trăi întotdeauna aici.

– Îți dai seama că ăsta e începutul despărțirii noastre?

– Da. Îmi pare rău, îmi pare foarte rău, pentru că eu țin la tine, dar cred că nici unul din noi nu trebuie să renunțe să fie sincer cu el însuși, pentru că atunci nu ne-am mai recunoaște și am sfârși prin a ne urî.

– Dacă nu vrei să rămân să te ajut să găsești Biblia de Lut, mă voi strădui să găsesc o modalitate de a pleca din Irak.

– Bunicul meu te va ajuta.

– Nu cred.

– Te asigur că o va face.

– Oricum, gândește-te la oferta mea: nu mă deranjează să mai rămân câteva luni. Știu că-ți pot fi de folos și, în ciuda dorinței mele de a pleca, mi-ar face plăcere să te ajut.

– În noaptea asta am vorbit deja destul, Ahmed, lasă-mă să mă gândesc până mâine. Unde o să dormi?

– Pe canapeaua din biroul meu.

– Bine, trebuie să vorbim despre amănuntele divorțului, dar, dacă nu te deranjează, o vom face mâine.

– Îți mulțumesc, Clara.

– Eu te iubesc, Ahmed.

– Și eu te iubesc, Clara.

– Nu, Ahmed, nu mă iubești, de fapt e ceva vreme de când ai încetat să mă mai iubești. Noapte bună.

Erau din nou tăcuți, în vreme ce luau micul dejun. Fatima intră în sufragerie cu pași grăbiți, căutându-l pe Ahmed.

– Vă caută domnul Picot. Spune că e urgent.

Ahmed se ridică și ieși din încăpere, ca să răspundă la telefon.

– Ahmed la telefon.

– Sunt Picot. Am deja o listă provizorie cu persoanele care vor participa la misiunea arheologică. Tocmai v-am trimis-o prin e-mail, ca să începeți cât mai curând demersurile pentru vize. Am hotărât, de asemenea, să trimit înainte două persoane cu o parte din materiale, ca să le monteze. Când vom sosi noi, ceilalți, aș vrea să se fi organizat deja o anume infrastructură, ca să începem de îndată lucrul. Trebuie să rezolvați rapid treaba cu documentele, pentru a nu fi probleme la vamă și pentru ca oamenii mei să nu fie sâcâiți.

– Contați pe asta. Ce trimiteți?

– Corturi, alimente neperisabile, echipamente pentru săpături arheologice... Când vom sosi, vreau să avem pregătite corturile în care vom sta și să fie selecționat contingentul de muncitori. Vă veți ocupa de tot?

– De tot ce voi putea în timpul rămas. Trebuie să vă mai spun ceva: eu nu voi participa la această misiune.

– Cum adică?

– Stați calm, nu e nimic grav. Clara se va ocupa de toate. Dar nu vă faceți griji, pentru că aceste prime sarcini le voi putea îndeplini chiar eu.

– Dar... vă rog, ce se întâmplă? Vom investi o grămadă de bani în această excavație; nici nu vă închipuiți cât de greu mi-a fost să conving un grup de studenți și de arheologi să vină în Irak, și acum dumneavoastră spuneți că nu veți fi acolo. Ce glumă e asta?

– Nu e nici o glumă. Faptul că eu nu voi participa la aceste săpături nu va schimba termenii acordului la care am ajuns. Prezența mea e irelevantă, veți avea tot ce trebuie. Vă asigur să soția mea, Clara, este un arheolog foarte capabil, n-are nevoie de ajutorul meu ca să ducă expediția la bun sfârșit, și nici dumneavoastră.

– Nu-mi plac aceste lucruri neprevăzute.

– Eu urăsc lucrurile neprevăzute, dar așa e viața. În orice caz, o să citesc acum e-mailul dumneavoastră și o să rezolv pe rând ceea ce îmi cereți. Vreți să vorbiți cu Clara?

– Nu, acum nu. Mai târziu.

Clara îl observa de după ușă. Ascultase o parte din conversație.

– Picot n-are încredere în mine.

– Picot nu te cunoaște. Se ghidează după stereotipuri, așa că, dacă tu ești irakiană, ceea ce se cuvine este să porți văl și să nu fii în stare să faci un pas fără soțul tău. Asta e imaginea pe care o au în Occident despre noi. Își va schimba părerea.

– E îngrijorat că tu nu vei fi acolo.

– Da, e îngrijorat. Dar tu nu trebuie să-ți faci griji. De fapt, n-aveți nevoie de mine pentru nimic. Clara, am recapitulat de o mie de ori ce e de făcut. Cunoști Safranul mai bine decât mine, iar despre arheologia mesopotamiană nimeni nu-ți poate da nici măcar o lecție. În plus, m-am gândit că-l poți numi asistent pe Karim. Este un istoric destul de priceput. Pe de altă parte, e nepotul Colonelului, și va fi încântat să participe la o misiune arheologică.

– Și tu, ce-i vei spune? Cum o să-i explici faptul că nu vei fi acolo?

– Trebuie să discutăm, Clara, trebuie să hotărâm cum ne despărțim, când și cum o vom spune, ce vom face în continuare. Să acționăm cât mai bine cu putință, pentru tine, pentru mine, pentru toată lumea.

Clara încuviință. Dorea sincer să se poată despărți așa cum începuseră să o facă: fără reproșuri și fără scene. Dar se întreba în ce moment și din ce pricină aveau să dea frâu liber tuturor reprimărilor.

– Ce ți-a cerut Picot?

– Să mergem la birou ca să citim e-mailul. Apoi ne vom pune pe treabă. Nu avem timp de pierdut. Trebuie să-l sun pe Colonel. Picot trimite mai înainte o parte din material și nu vrea să aibă probleme la vamă. Ai la îndemână planul de lucru pe care l-am făcut?

– Îl are bunicul meu, i l-am lăsat să-l vadă.

– Atunci du-te să-l iei și, dacă ești gata de plecare, vino cu mine la minister ca să începem pregătirea expediției. Trebuie să trimitem deja oameni la Safran. Poate că unul dintre noi va trebui să meargă înainte.

Alfred Tannenberg era tot în sufragerie, și nu-și ascunse supărarea când intră Clara.

– De când ai devenit atât de prost crescută încât mă lași cu farfuria pe masă și pleci? Pot să știu ce se întâmplă?

– Era Picot.

– Da, am auzit că era Picot. Trebuie să se oprească lumea în loc dacă sună Picot?

– Iartă-mă, bunicule, dar știi că el e important ca să ne atingem obiectivul. A sunat să anunțe că trimite înainte materialul și câțiva colaboratori, pentru ca, atunci când va sosi el, să fie totul pregătit și să ne putem pune pe treabă. Trebuie să rezolvăm problemele de vamă. Ahmed o să vorbească cu Colonelul. Iar unul din noi doi va merge la Safran pentru ca totul să fie pus la punct atunci când va începe să sosească materialul. Trebuie să selecționăm muncitorii, să stabilim, de comun acord cu șeful satului, salariul despre care am discutat... în sfârșit, o mulțime de lucruri.

– De acord, dar să nu mă mai lași singur la masă. Niciodată.

– Nu te supăra, te rog, suntem atât de aproape de a-ți împlini visul...

– Nu e un vis, Clara, Biblia de Lut există, e acolo, trebuie doar s-o găsești.

– O voi găsi.

– Bine, și când o vei găsi, ia tăblițele și întoarce-te cât poți mai repede.

– Nu vor păți nimic, te asigur.

– Dă-mi cuvântul tău că nu vei permite nimănui, dar nimănui, să le preia.

– Îți dau cuvântul meu.

– Acum, du-te să lucrezi!

– Veneam tocmai să-ți cer să-mi înapoiezi hârtiile cu planul pe care l-am făcut eu și Ahmed.

– Sunt pe masa din biroul meu, ia-le de acolo. Iar în ceea ce îl privește pe Ahmed, cu cât pleacă mai curând, cu atât mai bine.

Clara îl privi uimită. Cum era cu putință ca bunicul ei să știe ce se întâmpla între ea și Ahmed?

– Bunicule...

– Să plece, Clara, n-avem nevoie de el nici unul din noi. Îi va merge rău fără noi, pentru că fără noi nu e nimic.

– Cum de știi că Ahmed pleacă?

– Știu tot ce se întâmplă în Casa Galbenă. Ce fel de prost aș fi dacă n-aș ști ce se întâmplă la mine acasă?

– Eu îl iubesc, îți cer să nu-i faci nici un rău; dacă o faci, nu ți-o voi ierta niciodată.

– Clara, în casa asta eu sunt cel care hotărăște asupra voastră, a tuturor. Nu-mi spune ce pot face și ce nu.

– Ba da, bunicule, ți-o spun. Dacă-i faci ceva lui Ahmed, o să plec și eu.

Tonul glasului Clarei nu lăsa loc de îndoieli. Alfred Tannenberg își dădu seama că avertismentul nepoatei sale era real.

Când intră în mașina de teren a soțului ei, încordarea se oglindea pe chipul Clarei.

– Ce s-a întâmplat? întrebă Ahmed.

– Știe că ne despărțim.

– Și cu ce m-a amenințat?

Clara se simțea sfâșiată din pricina celor doi bărbați pe care îi iubea cel mai mult pe lume. Nu suporta dușmănia dintre ei.

– Hai, Ahmed, bunicul meu s-a purtat întotdeauna bine cu tine, nu-mi vorbi pe tonul ăsta!

– Îl cunosc bine, Clara, de aceea mă tem de el.

– Te temi de el? El s-a dat peste cap să te ajute, nu e nimic pe care l-ai vrut și el să nu ți-l fi dat, nu știu de ce trebuie să te temi de el.

Ahmed tăcu. Nu voia să-i dezvăluie Clarei latura întunecată a afacerilor bunicului ei, afaceri în care el participase din ambiție.

– Bunicul tău a fost generos, fără îndoială, dar eu am muncit cu credință alături de el, fără să pun vreodată la îndoială ceea ce făcea.

– Și de ce trebuia să pui la îndoială ceea ce făcea bunicul meu? întrebă Clara supărată.

– Haide, Clara, să nu stricăm totul din pricina bunicului tău! Lucrurile și așa merg cum merg între noi.

– E clar că nu vă mai suportați unul pe celălalt. De când? Ce s-a întâmplat? Cum de nu mi-am dat seama până acum?

– Nu-ți mai pune atâtea întrebări. Lucrurile astea se întâmplă în familie, în afaceri, între prieteni. Într-o zi, pur și simplu nu te mai înțelegi cu oamenii, și asta e.

– Atât de simplu?

– Vrei să complici lucrurile?

– Vreau ca nici unul din voi doi să nu complice lucrurile, vreau să mă lăsați în pace, nu vreau să mă transformați în câmpul vostru de bătălie!

Ahmed încuviință. Conducea mașina și nu-i vedea chipul, dar își dădea seama că armonia care domnise între ei era pe punctul de a se destrăma.

– În ceea ce mă privește, mă voi strădui ca lucrurile să fie mai ușoare. Eu nu vreau pentru nimic în lume să-ți fac vreun rău. Nu meriți așa ceva.

– Bineînțeles că nu merit! Așa că nu mă mai sâcâiți!

– Bine, ce i-ai spus bunicului tău?

– Nimic, doar că n-am negat că ne vom despărți. Vrea să pleci cât mai curând.

– În această privință, sunt de acord cu el. O să plec din Casa Galbenă. Pot merge să locuiesc acasă la sora mea.

Deodată, Clara simți o durere ascuțită în piept. Una era să vorbești la modul abstract despre o despărțire, și alta, să vezi cum se materializează.

– Fă ce crezi de cuviință, ce e mai bine pentru tine.

– Pentru amândoi, Clara, pentru amândoi.

Fu cât pe ce să-i spună că nu voia să se despartă, că începea să-i fie frică de durerea pe care avea să o aducă după sine plecarea lui. Dar nu îi spuse – prefera să încerce să-și păstreze demnitatea.

– O să vezi, Ahmed, singurul lucru pe care îl doresc este să evităm scenele unul față de celălalt. Și, mai ales, vreau să-ți cer să nu te certi cu bunicul meu. Eu îl iubesc.

– Știu, Clara, știu cât de mult îl iubești. O voi face pentru tine; cel puțin voi încerca.

Când intrară în minister, schimbaseră deja subiectul. Vorbeau despre care din ei doi va merge la Safran.

– Merg eu, Ahmed; mai târziu, tu nu vei mai fi, și prefer să știu de la început cum a fost organizat totul și să-i aleg eu pe muncitori.

Nu îi spuse că plecarea avea să o ajute să i se risipească neliniștea pe care începea să o simtă.

– De acord, poate că ai dreptate. Eu o să rămân aici și te voi ajuta de la Bagdad. Așa, până una, alta, îmi organizez plecarea.

– Cum o să pleci?

– Nu știu.

– Vei fi acuzat de trădare; Saddam poate trimite pe cineva să te asasineze.

– Da, este un risc pe care trebuie să mi-l asum.

Petrecură restul dimineții la telefon, rezolvând problemele cu hârțogăraia și cu permisele. La amiază, Ahmed plecă să ia masa cu Colonelul, iar Clara se întoarse la Casa Galbenă.

– Ai venit la timp pentru prânz, îi spuse Fatima, bunicul tău e în birou cu un vizitator.

Clara se duse la ea în cameră să se răcorească, după ce îi spuse Fatimei să o anunțe când cobora bunicul ei la masă.

Tannenberg termină de citit ultima pagină sub privirea răbdătoare a interlocutorului său. Ascunse apoi cu grijă hârtiile într-o mapă pe care

o băgă în sertarul de sus al mesei de scris și își aținti ochii de oțel asupra lui Yassir.

– Voi pleca la Cairo. Organizează o convorbire cu Robert Brown, vreau să meargă într-un loc unde să nu i se poată intercepta telefonul.

– Imposibil. Sateliții americani înregistrează tot, în special conversațiile între Statele Unite și acest sărman colț al lumii.

– Lasă-te de înfloriturí, Yassir, vreau să vorbesc cu Robert!

– Nu va fi cu putință.

– Trebuie să fie. Vreau să vorbesc cu el și cu alți prieteni. Ori găsesc ei mijlocul de a intra în legătură cu mine, ori îi sun eu, direct la birourile lor. Trebuie să discutăm planul pe care mi l-au trimis, ei nu cunosc povestea asta și au hotărât niște lucruri absurde. Așa cum au planificat ei totul, ar fi un dezastru. În plus, vreau să preiau comanda, ca întotdeauna. Nu accept să trimită pe nimeni care să conducă operațiunea. De ce? Pentru că în această zonă eu comand, e teritoriul meu, așa că nu mă vor elimina.

– Nimeni nu vrea să te elimine. Ei știu că nu te simți bine și îți trimit ajutoare.

– Nu începe să mă subestimezi, Yassir, vezi să nu greșești și tu.

– Poate că sunt supărați că a apărut Clara la Roma, că ai ieșit la lumină anunțând povestea cu Biblia de Lut.

– Asta nu e treaba lor. Spune-le că vreau să vorbesc direct cu ei; în caz contrar, nu va mai exista operațiunea.

– Dar ce spui? Vrei să ne ruinezi pe toți?

– Nu, ceea ce vreau este să știu exact ce se va întâmpla și când. Trebuie să organizăm totul cu mare grijă. Vreau să vină un om al lui Paul Dukais să stea de vorbă cu mine. Eu îi voi spune cum vom proceda în continuare. Paul are o grădină zoologică, iar gorilele nu sunt bune chiar la orice. Voi conduce operațiunea în felul meu. Oamenii lui Paul vor face exact ce spun eu, când spun eu și unde spun eu. Dacă nu, te asigur că nimeni nu va face nimic, dacă nu cumva își doresc un război personal.

– Dar ce e cu tine, Alfred? Se pare că ți-ai pierdut mințile.

Bătrânul se ridică, se îndreptă spre interlocutorul său și îl pălmui.

– Yassir, ai încetat să mai mănânci balegă de cămilă în ziua când m-ai cunoscut pe mine. Să nu uiți asta!

Ochii negri ai bărbatului străluciră de ură. Se cunoșteau de o viață întreagă, dar acel afront nu avea să fie iertat prea curând.

– Du-te și fă ce ți-am spus!

Yassir ieși din birou fără să privească în urmă, simțind încă pe obraz palma lui Alfred.

Bătrânul o găsi pe Clara așezată singură la masă, în umbra palmierilor, ascultând susurul apei din havuz. Ea se ridică și-l sărută ușor pe obrazul proaspăt ras. Îi plăcea mirosul de tutun pe care-l răspândea bunicul ei.

– Mi-e foame, ai întârziat, bunicule! îi spuse ea în chip de salut.

– Așază-te, Clara, mă bucur că suntem singuri. Trebuie să vorbim.

Fatima termină de aranjat pe masă mai multe castroane cu diferite feluri de salată și cu orez care să se servească cu carne, și apoi îi lăsă.

– Ce te gândești să faci? întrebă Tannenberg.

– Nu știu la ce te referi...

– Ahmed pleacă. Tu ce vrei?

– Eu rămân în Irak. Asta e țara mea, aici e viața mea. Casa Galbenă este casa mea. Nu-mi doresc să devin o exilată.

– Dacă Saddam cade, ne va fi rău. Și noi va trebui să plecăm. Nu putem fi aici când vor sosi americanii.

– Chiar vor sosi?

– Tocmai am primit un raport care confirmă faptul că hotărârea a fost luată. Speram să nu fie așa, speram ca treaba cu Bush să fie o fanfaronadă, dar, după cât se pare, preparativele pentru război sunt în curs. S-a hotărât deja până și ziua Z. Trebuie să începem să ne pregătim. Plec la Cairo, trebuie să organizez unele lucruri și să vorbesc cu prietenii de acolo.

– Tu ești om de afaceri, te-ai înțeles cu Saddam, e adevărat, dar la fel s-a întâmplat și cu alții. Nu pot porni represaliile împotriva tuturor irakienilor cărora le-a mers bine în acest regim.

– Dacă vor sosi, vor face numai ce vor ei. O armată care câștigă un război poate face orice dorește.

– Nu vreau să plec din Irak.

– Ei bine, va trebui să plecăm, măcar până când vom ști ce se va întâmpla.

– Atunci de ce începem săpăturile?

– Pentru că ori găsim acum Biblia de Lut, ori va fi pierdută pentru totdeauna. Este ultima noastră șansă. Nu mi-am închipuit niciodată că Șamas ar fi revenit la Ur.

– De fapt, la Safran.

– Este alături, e totuna. Patriarhii erau nomazi; umblau cu turmele de colo până colo și se așezau vremelnic într-un anume loc. N-ar fi pentru prima dată că mergeau la Haran, nici că se întorceau la Ur. Dar am crezut întotdeauna că Biblia de Lut, dacă există, ar fi la Haran sau în Palestina, fiindcă Avraam se îndrepta spre Canaan.

– Când pleci la Cairo?

– Mâine, devreme.

– Eu o să merg la Safran.

– Și Ahmed?

Tonul cu care întrebă de soțul nepoatei sale era neutru.

– Are nevoie de o anumită justificare ca să părăsească Irakul. Îl ajuți?

– Nu. N-o s-o fac. Avem afaceri de terminat. Când le terminăm, din partea mea, poate să-l ia dracu'. Dar trebuie să ducă la bun sfârșit ceva, nu poate pleca fără să ducă la îndeplinire ceea ce a semnat.

– Ce afacere e asta?

– Artă, cu asta mă ocup.

– Știu, dar de ce trebuie Ahmed să rămână?

– Fiindcă e nevoie de el pentru ca afacerea pe care sunt pe punctul de a o încheia să iasă bine.

– Credeam că voiai să plece cât mai curând.

– M-am răzgândit.

– Va trebui să vorbești cu el. Am căzut de acord să plece din Casa Galbenă și să se ducă la sora lui.

– Nu mă interesează unde va locui, ceea ce vreau este să rămână până vin americanii.

– N-o să vrea.

– Te asigur c-o să vrea.

– Nu-l amenința!

– Nu-l amenințăm! Suntem oameni de afaceri. El nu poate fugi acum. Acum, nu. Bărbatul tău a câștigat mulți bani datorită mie și are nevoie de mine ca să plece de aici.

– N-o să-l ajuți dacă nu vrea să rămână?

– Nu, n-o s-o fac, nici măcar pentru tine, Clara. Ahmed n-o să-mi distrugă munca de o viață.

– Vreau să știu ce treabă are el de făcut, ce e așa important încât numai el poate face.

– Nu te-am amestecat niciodată în afacerile mele și n-am de gând s-o fac acum. Așa că, atunci când o să-l vezi pe Ahmed, spune-i că vreau să vorbesc cu el.

– O să vină astă-seară să-și ia câteva lucruri.

– Să nu plece până nu mă văd cu el.

– N-are încredere în noi.

George Wagner vorbea pe tonul acela neutru despre care cei care îl cunoșteau știau că prevestea o furtună. Iar Enrique Gómez îl cunoștea bine, astfel că, deși vorbeau la telefon și la o distanță de multe mii de kilometri, nu-i venea greu să și-l imagineze pe prietenul său cu un rictus înțepenit în colțul gurii și cu un tic care-l făcea să i se miște pleoapa ochiului drept.

– Crede că povestea cu italienii și cu nepoata lui a fost treaba noastră, răspunse Gómez.

– Da, asta crede, și cel mai rău e faptul că nu știm cine i-a angajat. Yassir ne-a trimis vorbă că Alfred vrea să discute cu noi toți și că operațiunea nu va avea loc dacă n-o conduce el. Vrea ca Dukais să-l trimită pe unul dintre oamenii săi ca să discute cu el despre cum se vor desfășura lucrurile și amenință că nu va fi nici o operațiune dacă nu se face cum spune el.

– El cunoaște terenul, George, în această privință are dreptate. Ar fi o nebunie să lăsăm operațiunea doar în mâinile lui Dukais. Fără Alfred, nu se poate face.

– Da, dar Alfred nu poate să ne amenințe, nici să ne pună condiții.

– Noi vrem Biblia de Lut, dar nu ca s-o expunem într-un muzeu, iar el o vrea pentru nepoata lui; bine, avem o divergență, dar nu putem să nu mai avem încredere în Alfred, nici să azvârlim totul pe fereastră din pricina încăpățânării de a exista un învins și un învingător. Dacă dezlănțuim un război între noi, riscăm să dăm greș. Dacă am ajuns până aici a fost pentru că am acționat ca o orchestră, fiecare cu partitura sa.

– Până când Alfred a hotărât să distoneze.

– Să nu exagerăm, George, și să înțelegem că treaba cu Biblia de Lut o face pentru nepoata lui.

– Proasta aia!

– Haide, că nu e deloc proastă, e nepoata lui. Tu nu înțelegi asta, pentru că n-ai familie.

– Noi suntem o familie, Enrique, noi, doar noi, sau ai uitat deja?

Enrique Gómez rămase tăcut, gândindu-se la Rocío, la fiul său, José, la nepoții lui.

– George, unii dintre noi și-au făcut o altă familie și au îndatoriri și față de aceasta.

– Tu n-ai sacrifica nimic pentru familia aia pe care ți-ai făcut-o?

– Nu-mi pune această întrebare, pentru că n-are răspuns. Eu îmi iubesc familia, iar în ceea ce vă privește... sunteți ca brațele mele, ochii mei, picioarele mele... Nu există cuvinte pentru ce suntem noi patru. Să nu ne comportăm ca niște copii, întrebând pe cine iubești mai mult, pe tata sau pe mama. Alfred o iubește pe nepoata lui și s-a înmuiat din pricina ei, vrea să-i ofere Biblia de Lut. Nu e a lui, ne aparține nouă tot atât cât îi aparține și lui. Ei bine, să împiedicăm acest lucru, dar fără dramatism, și să avem încredere în el, ca întotdeauna, pentru cealaltă operațiune. Dacă îi declarăm război, va lupta și ne va distruge.

– Nu ne poate face nici un rău.

– Ba da, George, poate; știi asta și mai știi că, dacă îi forțăm mâna, chiar o va face.

– Ce propui?

– Să organizezi două operațiuni. Una, cea pe care o aveam prevăzută, trebuie să se facă avându-l pe Alfred la comandă. Cealaltă, a Bibliei de Lut, trebuie s-o pregătim separat.

– Este ceea ce am făcut din capul locului. Paul a găsit doi oameni care să se infiltreze în echipa lui Picot.

– Bine, căci despre asta e vorba, să avem pe cineva care să nu se dezlipească de nepoata lui Alfred și, în cazul în care găsesc Biblia, să pună mâna pe ea. Nimeni nu trebuie să sufere.

– Crezi că fata va sta cu mâinile-n sân? Nu crezi că Alfred a organizat lucrurile în așa fel încât să nu putem să i-o luăm?

– Ba da, o fi prevăzut ce punem la cale, ne cunoaște, dar și noi pe el. Astfel că ne vom juca de-a șoarecele și pisica, dar, dacă oamenii pe care-i trimite Paul sunt isteți, vor ști să pună mâna pe Biblie și să fugă.

– Cunoști tu vreo gorilă isteață?

– Trebuie să existe, George, trebuie să existe. În orice caz, să lăsăm forța ca ultimă opțiune, dar să fie ultima, nu prima.

– Știi bine cum stau lucrurile pe teren... Nu vom fi acolo ca să evaluăm situația, gorilele vor fi cele care vor hotărî. Și-i pot face rău fetei.

– Măcar să le dăm instrucțiuni clare să nu calce în străchini din prima zi.

– O să mă consult cu Frank; și, dacă e de acord, așa vom face. Poate că el îți va da dreptate; și el are familie.

– Și tu ar fi trebuit să ai, George.

– Nu i-am simțit lipsa.

– Am spus că ar fi fost mai bine.

– Da, și pentru voi așa a fost, dar eu n-am avut nevoie să-mi iau povara unei neveste și a unor copii. Am scăpat de asta.

– Nu e chiar atât de rău să ai o familie, George.

– Te face slab și vulnerabil.

– N-aveam de ales.

– Știu, așa am hotărât, așa că să nu ne mai batem capul! O să-l sun pe Frank.

– Și Dukais să trimită pe cineva inteligent să stea de vorbă cu Alfred.

– Sper s-o facă.

– Alfred n-a suportat niciodată să i se comande, știi asta.

– Știu.

– Atunci, să facem bine treaba! Eu nu vreau să i se întâmple nimic lui Alfred, înțelegi, George? Nu vreau să i se întâmple nimic. Să-i luăm

Biblia de Lut; el știe că nu-i aparține, și va înțelege acest lucru, chiar dacă va încerca să ne împiedice.

– Nu putem renunța la Biblia de Lut numai pentru că fata nu vrea să ne-o predea.

– N-am spus că trebuie să renunțăm la ceva, aș vrea doar să i-o luăm fără să-i facem vreun rău.

– Dar...

– Ai înțeles, George, să nu ne mai batem capul! Să facem ce e nevoie, dar numai dacă nu avem de ales.

14

Pe Yassir îl uimea faptul că un om de vulgaritatea lui Dukais era atât de important. Dar era într-adevăr important, și el o știa.

Dukais mesteca gumă. Se descălțase și își pusese picioarele pe masă, fără să-i pese că își expunea ciorapii lipiți de tălpi din pricina sudorii.

– Pantofii pe care mi i-a dăruit nevastă-mea mi-au făcut praf picioarele, spuse Dukais în chip de scuză.

Yassir se instală în fotoliu, dându-se pe spate, fără să-și poată ascunde dezgustul pe care i-l pricinuiau picioarele și ciorapii lui Dukais.

De altfel, era obosit. Se afla de două zile la Washington, și orașul acesta îl stresa; dar, nu în ultimul rând, observa și xenofobia locuitorilor de acolo împotriva arabilor. Aproape că nu ieșise din hotel decât pentru reuniunile de lucru.

Îl irita ignoranța americanilor. Habar n-aveau unde era Egiptul, nici nu știau ce se întâmplă în Orient. Și cu atât mai puțin înțelegeau de ce nu erau iubiți. Îl surprinsese faptul că o țară atât de bogată ca America, pe lângă elitele bine pregătite – cele care trăgeau sforile în lume –, avea un număr atât de ridicat de ignoranți.

El era om de afaceri, și religia lui era banul, dar, când călătorea în Statele Unite, se trezea în el un anume naționalism. Nu suporta disprețul americanilor.

„Egipt? E pe lângă Turcia? Are mare? Există faraoni?“ Da, aceste întrebări i se puseseră nu o dată, ci în repetate rânduri.

Țara lui era săracă sau, mai bine zis, fusese sărăcită treptat de diferitele regimuri corupte cu ajutorul neprețuit al marilor puteri pentru care globul pământesc nu însemna altceva decât o tablă de șah. Egiptul fusese sub influență sovietică, iar acum era sub cea americană și, cum îi spunea

fiul său, Abu, „la ce ne-a folosit? Ni se vând produse de care nu avem nevoie la preț de aur și suntem în permanență datori".

Chiar dacă se certau din pricina radicalismului acestuia, se gândi că Abu avea dreptate. Nu înțelegea de ce fiul lui, care avusese totul, se complăcea în a lua drept prieteni o șleahtă de fanatici care credeau că soluția tuturor problemelor stătea în islam.

Înainte de a lua avionul spre Washington, se certaseră din pricina bărbii pe care Abu o lăsase să-i crească. Pentru mulți tineri egipteni, barba devenise un simbol al nesupunerii.

– Alfred va conduce operațiunea, îi spuse Dukais lui Yassir, așa va fi cel mai bine. De fapt, el cunoaște Irakul, iar noi, nu, așa că oamenii mei se vor pune sub comanda lui. Când te vei întoarce la Cairo, te va însoți unul dintre oamenii mei; este un fost colonel din Beretele Verzi[1]. Negricios ca voi, pentru că e de origine hispanică, așa că nu va atrage mult atenția. Pe deasupra, vorbește puțin araba. El se va ocupa de băieți, așa că este cel mai bine să-l cunoască pe Alfred ca să-i spună cum se vor desfășura lucrurile. Se numește Mike Fernández și este un tip de treabă. Pe lângă faptul că ucide, e în stare să și gândească. A părăsit armata pentru că eu îl plătesc mai bine, mult mai bine.

Dukais râse, în vreme ce deschidea o casetă de argint din care scoase o havană. Îi oferi alta lui Yassir, dar egipteanul o refuză.

– Nu pot fuma decât la mine în birou. Acasă nu sunt lăsat, la restaurant nu sunt lăsat, în casele prietenilor, nevestele lor isterice, la fel de isterice ca a mea, nu mă lasă... Într-una din zile, o să mă instalez aici pentru totdeauna.

– Alfred e foarte bolnav, nu știu cât va mai trăi.

– Cine e medicul lui? Tot cumnatul tău?

– Cumnatul meu este directorul spitalului unde i se tratează tumoarea. Acolo a fost operat și i s-a scos o parte din ficat, dar la ultimele ecografii i s-au detectat mici granuloame; la drept vorbind, are ficatul plin de tumori care îl ucid.

– Va mai rezista șase luni?

---

[1] Denumire sub care sunt cunoscute trupele speciale de intervenție ale armatei americane. (n.tr.)

– Cumnatul meu spune că e posibil, dar nu e nimic sigur. Alfred nu se plânge și își duce viața ca întotdeauna. Știe că o să moară și...

– Și?

– În afară de nepoata lui, nu-i pasă de nimic.

– Adică e un om disperat.

– Nu, nu e disperat, doar că știe că mai are puțin timp și nu se teme de nimeni și de nimic.

– Asta e rău, întotdeauna trebuie să te temi de cineva, șopti Dukais.

– Singurul lucru de care-i pasă este nepoata lui. Nu e de ajuns că-i lasă o grămadă de bani. Vrea să găsească acea Biblie de Lut pe care o căutați de atâția ani. Spune că asta e moștenirea ei.

Paul Dukais putea încălca cele mai elementare reguli de bună-creștere, ca, de pildă, să-și pună picioarele pe masă, dar era extrem de inteligent, și asta îl ajutase să ajungă în vârf. De aceea nu-i venea greu să înțeleagă de ce acționa Alfred Tannenberg așa cum acționa.

– Fata nu știe nimic despre el, spuse Dukais, dar, când el va muri, va trebui să facă față realității, și singurul mod de a evita să rămână stigmatizată este să o transforme într-un arheolog de prestigiu internațional. De aceea au nevoie de Picot: ca să le dea o spoială de respectabilitate, care lor le lipsește. Ar putea căuta singuri Biblia de Lut, dar asta n-ar scăpa-o pe Clara de stigmat. Ei bine, dacă o vor găsi în timpul lucrărilor unei misiuni arheologice internaționale, atunci lucrurile ar fi diferite. Întotdeauna m-am mirat că fata nu știe nimic.

– Clara e foarte inteligentă, doar că nu vrea să se confrunte cu nimic care să întunece relația ei cu bunicul său, așa că preferă să nu vadă și să n-audă. N-o subestima!

– De fapt, n-o cunosc. Am un dosar cu multe pagini despre ea, ce îi place și ce nu, peripețiile ei la San Francisco, situația academică, dar toate astea, în realitate, nu te ajută să cunoști o persoană. În meseria asta, am învățat că rapoartele nu sunt capabile să arate sufletul oamenilor.

Pe Yassir îl impresionă cugetarea lui Dukais. Se gândi că președintele agenției Planet Security nu era atât de necioplit pe cât îi plăcea să se prefacă; aprecia la el anumite calități, în ciuda faptului că îl deranja peste măsură să-l vadă cu picioarele pe masă...

– Dă-mi câteva ore ca să vorbesc cu niște prieteni și să pregătesc câteva pagini pe care să i le duci lui Alfred. Omul meu va merge cu tine.

Îi voi spune să te sune diseară, și așa o să începeți să vă cunoașteți. Ți-am spus că-l cheamă Mike Fernández? Mă rog, nu contează, te va suna, pregătiți-vă pentru călătorie. N-ar fi rău să-i ții câteva lecții despre ce-o să găsească acolo.

– N-a fost niciodată acolo?

– Ba da, în războiul din Golf. Dar ăla n-a fost război, asta o știm cu toții. A fost doar o demonstrație, o desfășurare militară ca să-l sperie pe Saddam, pe lângă încercarea mai multor artefacte, din acelea pe care le cumpără băieții de la Pentagon pe seama contribuabilului. A fost și în Egipt, dar, după câte știu eu, doar în concediu, ca să vadă piramidele, știi tu.

După ce a plecat Yassir, Paul îl sună pe Robert Brown, dar nu îl găsi la birou. I se spuse că avea să dea de el pe telefonul mobil. Lua masa de prânz cu rectori ai mai multor universități americane, cu care pregătea o serie de acte culturale de anvergură pentru anul viitor.

Dukais hotărî să-l sune mai târziu.

Fabián era nervos. Yves îl convinsese să plece în Irak înainte, și, deși acceptase cu entuziasm, trecuseră vreo două zile de când nu mai făcea față organizând totul și încercând să obțină vizele pentru diferitele escale pe care trebuiau să le facă înainte de a ajunge.

Reușise să adune o echipă de douăzeci de persoane. Nu erau destui, dar nu găsise mai mulți care să dorească să își pună pielea în joc mergând să sape în Irak în ajunul unui război. El însuși își spunea că era o nebunie, dar era nevoit să-și toarne aceste picături de nebunie în rutina vieții sale.

Puțin mai devreme, tocmai îl sunase una dintre studentele din anul cinci care avea să li se alăture pentru câteva luni, până de Crăciun. Voia ca el să-l vadă pe un băiat, prieten al altui prieten. Era bosniac, îi spusese ea, și venise la Madrid ca să studieze. N-avea un ban în buzunar, și când aflase că niște nebuni plecau în Irak și că, pe deasupra, se plătea bine, întrebase dacă n-ar putea merge și el în această expediție, unde ar fi dispus să facă orice.

Dar ce putea face un învățător care aterizase la Madrid ca să studieze două cursuri de spaniolă la universitate? Nu se angajase cu nimic; înainte, trebuia să discute cu Picot. Pe deasupra, în expediție era și

un croat, îi spusese Picot. Îl recomandase un profesor german; după cât se părea, tânărul studia informatica în Germania. „Un supraviețuitor al războiului care urăște violența", li se spusese, dar care, cu toate acestea, n-avea rețineri să meargă într-o țară în stare de asediu ca să câștige un ban. Berlinul era foarte scump.

Lui Picot nu-i păruse rea ideea de a avea un informatician care să proceseze treptat, din prima zi, lucrările de pe teren. Astfel că urma să-i însoțească. Acum, încorporarea unui bosniac era poate prea mult. Se omorâseră între ei până în urmă cu patru zile, și ultimul lucru de care aveau nevoie în cadrul expediției erau tensiunile. În plus, se întrebă din nou la ce le-ar servi un învățător.

Picot intră fluierând în mansarda lui Fabián. Se vedea de la o poștă că era mulțumit.

– Bună! Ești acasă?

– Sunt în birou! strigă Fabián.

– Am avut o zi grozavă, spuse Picot, azi mi-a ieșit totul bine.

– Slavă Domnului, răspunse Fabián, pentru că eu sunt depășit de formalitățile de vamă. Parc-am duce tancuri în loc de corturi de campanie. Iar cu vizele, m-au înnebunit.

– Hai, nu-ți face griji! O să se rezolve, totul o să se rezolve.

– Te văd foarte optimist. Ce s-a întâmplat?

– Ei bine, sunt pe punctul de a încheia un acord cu revista *Arheologia științifică* pentru ca, în edițiile din engleză, franceză, greacă, spaniolă, în sfârșit, în toate, să se publice rezultatele muncii noastre. Sper ca la sfârșitul anului să fi putut obține vreun rezultat. Mi se pare important să avem sprijinul editorial al celei mai prestigioase reviste din sectorul nostru. Le vom trimite material cu articole explicative scrise de noi. Știu de-acum că ne vom speti muncind, dar ne va prinde bine.

– Da, e foarte bine. Cum ai reușit?

– Pentru că m-a sunat editorul de la Londra, interesându-se de expediție. La congresul de la Roma aflase din intervenția Clarei Tannenberg, care afirmase că Avraam îi dictase unui scrib Geneza. Crede că, dacă eu sunt în joc, treaba poate fi serioasă și vrea să aibă exclusivitate; va publica treptat tot ce vom face și ce vom găsi.

– Nu știu dacă-mi place să lucrez cu presa respirându-mi în ceafă.

– Nici mie, dar, date fiind împrejurările, așa e cel mai bine. Nu sunt foarte sigur în ce ne băgăm!

– Nu-mi veni acum cu povești dintr-astea!

– N-am încredere în oamenii ăia. E ceva ciudat, ceva ce-mi scapă, dar nu știu ce.

– La ce te referi?

– N-am reușit să-l cunosc pe acel misterios bunic al Clarei Tannenberg. Nici nu mi-au spus în ce expediție și în ce an au găsit acele două tăblițe misterioase. Sunt o pereche ciudată.

– Cine? Numita Clara și soțul ei?

– Da. El mi se pare un tip de încredere, care știe despre ce e vorba.

– Iar ea ți-a făcut impresie proastă din prima zi.

– Nu, nu-i asta, dar e ceva ciudat în femeia aia, nu știu ce.

– Sunt foarte dornic s-o cunosc. Sunt sigur că e o femeie mult mai interesantă decât spui tu.

– Da, dar îți spun că are ceva ciudat. În sfârșit, va trebui să te înțelegi cu ea când o să ajungi, pentru că știi deja că soțul ei m-a anunțat că el nu va participa la misiune. Însă nu știu de ce.

– Asta chiar că mă intrigă: de ce se dă el jos din barcă tocmai acum?

– Nu știu.

– Ah, era să uit! A sunat Magda, studenta din anul cinci care ne-a ajutat să recrutăm oameni. I-a fost recomandat un băiat bosniac, un învățător care a venit la Universitatea Complutense să facă un curs de spaniolă pentru profesori străini. Se pare că băiatul stă rău cu banii și n-ar avea nimic împotrivă să ne însoțească și să ne ajute cu orice. Vorbește engleza.

– Și cursul lui de spaniolă?

– N-am idee. Îți spun pentru că nu ne prisosesc oamenii, deși nu știu dacă ăsta ne poate servi la ceva.

– Poate să ne ajute cu aprovizionarea, dar nu știu, lasă-mă să mă gândesc. Nici n-o să ne încărcăm cu oameni care să nu ne fie de folos la ceva concret. Cu croatul, e altceva, ne prinde bine un informatician.

– M-am mai gândit că să pui alături un croat și un bosniac ar putea crea probleme.

– Asta e altă poveste, pentru că, până acum două zile, se ucideau între ei. Nu știu, o să mă gândesc, dar nu cred că e o idee bună.

– Nici eu nu sunt convins, dar i-am promis Magdei că o să-l avem în vedere.

– Bine, dintre cei care vin cu noi, avem vreunul care să fie un bun fotograf?

– Pentru ce?

– Pentru revistă! Ei nu vor trimite pe nimeni.

– Nu spuneai că sunt foarte interesați?

– Ba da, dar ți-am spus că tot materialul îl vom face noi. Nu vor să riște, nu pot trimite o echipă într-o țară aflată în situația în care se află Irakul. O revistă ca *Arheologia științifică* nu e o revistă de actualități.

– De parcă n-am avea destul de lucru!

– Hai, nu te mai plânge și spune-mi când pleci.

– Dacă nu trebuie să mă mai cert cu vreun alt funcționar, peste trei zile. Dar încă mai lipsesc niște documente, așa că nu e sigur.

– Cine ai hotărât să meargă cu tine să te ajute?

– Marta.

– Măi, să fie!

– Auzi, eu n-am nimic cu Marta.

– Dar ți-ar plăcea, la fel ca mie, ca tuturor.

– Te înșeli. N-ai înțeles niciodată că Marta este doar o prietenă, atât. Ne cunoaștem de când am studiat la universitate și, fie că o crezi, fie că nu, n-am avut niciodată vreo idilă cu ea.

– Ei bine, e femeia cea mai interesantă din câte se învârtesc în jurul tău.

– Fără îndoială, dar e prietena mea; cea mai bună prietenă a mea, dar între noi nu e decât prietenie, cum e și în cazul tău. Și, din câte știu, cu tine nu mă culc.

– De acord, Marta mi se pare inteligentă și capabilă.

– Este, și mai are un dar: știe să trateze cu toată lumea, indiferent că e ministru sau negustor de haine vechi.

– Dar acolo este Irakul.

– Marta a mai fost în Irak. Cunoaște țara, a fost acum câțiva ani ca arheolog, invitată împreună cu un grup de profesori subvenționați de o fundație bancară. Au stat două luni. În plus, vorbește araba. Se va putea înțelege cu funcționarii vămii, cu șeful satului, cu muncitorii, cu cine o mai fi nevoie.

– Și tu o rupi în arabă.

– Tu ai spus-o: o rup. Tu și Marta o vorbiți, eu o vorbesc prost. Am încredere în ea, în judecata ei; pe lângă inteligență, e foarte intuitivă și găsește întotdeauna o soluție pentru orice problemă.

– În regulă, îmi pare bine. Sunt de acord cu tine că e o persoană valoroasă. Ca arheolog, n-o cunosc, dar dacă zici tu că e bună...

– Este, în ultimii ani a participat la misiuni arheologice în Siria și în Iordania, cunoaște zona anticului Safran, unde mi-ai spus că acel bunic misterios a găsit tăblițele, așa că nu poate fi decât cea mai potrivită pentru această muncă.

– Fabián, te asigur că-mi pare bine că te însoțește Marta. Într-o muncă precum a noastră, e important să faci echipă și să lucrezi cu plăcere, iar acolo, lucrurile nu vor fi ușoare.

– O să vină acum.

– Minunat, avem de rezolvat o grămadă de lucruri.

15

Robert Brown intră în reședința în stil neoclasic adăpostită într-un parc plin de stejari și fagi.

Burnița; când coborî din mașină, fu întâmpinat de un majordom cu umbrela deschisă. Nu era primul sosit: murmurul conversațiilor, amestecat cu câte un hohot de râs și cu clinchetul paharelor, ajungea până la scara pe care se ajungea în casă.

Mentorul său se afla la intrare, primindu-i pe invitați.

Înalt, zvelt, cu ochi albaștri reci ca gheața și cu părul alb care fusese odată de culoarea aurului, apărea impunător. Nimeni nu se îndoia că bărbatul acela deținea multă putere, în ciuda vârstei sale înaintate. „Câți ani să aibă?“ se întrebă Brown, deși socotea că depășise, de ceva vreme, optzeci.

Mai mulți secretari de stat, aproape tot stafful Casei Albe, senatori, congresmeni, procurori și judecători, împreună cu bancheri și președinți de companii multinaționale, petroliști și brokeri, vorbeau înflăcărat în saloanele minunat decorate, pe pereții cărora atârnau tablouri de mari maeștri.

Preferatul lui Brown era un Picasso din perioada roz, un arlechin tragic și batjocoritor, care atârna deasupra șemineului din salonul principal, unde se mai puteau admira și un Manet și un Gauguin.

În alt salon, atârnau trei tablouri din quattrocento, lângă un Caravaggio[1].

Reședința era un mic muzeu. Tablouri ale marilor maeștri ai impresionismului, amestecați cu El Greco, Rafael sau Giotto[2]. Mici figurine

[1] Michelangelo Merisi, zis il Caravaggio (1571–1610), pictor italian (n.tr.)

[2] Giotto di Bondone (1266–1337), pictor și arhitect italian (n.tr.)

de fildeș, alături de tăblițe de pe vremea Imperiului Babilonian, două impunătoare basoreliefuri egiptene din perioada Noului Imperiu, un leu asirian înaripat...

Oriunde se oprea, privirea întâlnea o operă de artă care scotea în evidență gusturile stăpânului casei.

Paul Dukais se apropie de Robert Brown cu o cupă de șampanie în mână.

– Ia te uită, suntem aici cu toții!

– Bună, Paul.

– Grozavă petrecere! Nimeni n-a mai reușit de ceva vreme să adune la un loc atâția oameni puternici. În noaptea asta, au venit aproape toți cei care trag sforile în lume. Lipsește doar președintele.

– Nici nu se observă.

– Putem sta de vorbă?

– Ăsta e cel mai bun loc în care să discutăm. Nimeni nu va fi atent la noi, toată lumea vorbește și face afaceri. Dacă mai găsești și o cupă pe care s-o ții în mână...

Chemară un chelner, și Robert ceru un whisky cu sifon; căutară apoi un colț unde să poată sta de vorbă sub privirile tuturor, ca doi buni prieteni.

– Alfred ne va crea probleme, îl asigură Dukais.

– Spune-mi ceva nou.

– Am făcut ce mi-ai cerut. Unul dintre cei mai buni oameni ai mei, un colonel în retragere, fost membru al Beretelor Verzi, Mike Fernández, va pleca la Cairo cu Yassir ca să se întâlnească acolo cu Alfred. Am încredere în Mike, e un tip cu cap.

– Hispanic...

– În armată nu mai sunt americani de origine anglo-saxonă. Negrii și hispanicii sunt cei care luptă pentru noi. Iar printre ei se află și oameni capabili, care au fost nevoiți să lupte din greu ca să ajungă cineva, așa că nu-i disprețui pe toți.

– Nu-i disprețuiesc, doar că nu știu dacă un hispanic se va putea înțelege cu Alfred. El e așa cum e.

– Vor trebui să se înțeleagă. Sunt sigur că Mike îi va face o bună impresie.

– Acest Mike este dominican, portorican, mexican...?

– Este american la a treia generație, s-a născut aici, la fel și părinții lui. Bunicii lui au fost cei care au traversat Río Grande. N-ai de ce să te temi.

– Nu-mi plac nicicum hispanicii.

– Ție nu-ți place nimeni care nu e alb ca laptele.

– Nu spune prostii! Am buni prieteni arabi.

– Da, dar, pentru tine, arabii sunt altceva, nu știu de ce, dar sunt, deși acum nu e corect din punct de vedere politic să ai prieteni printre ei.

– Prietenii mei nu vând fleacuri în nici un bazar.

– Mă rog, să nu mai pierdem timpul cu prostii! Spune-mi până unde poate merge Mike cu Alfred.

– La ce te referi?

– Dacă Alfred nu colaborează, dacă nu joacă cinstit, ce trebuie să facem?

– Pentru început, lasă-i să se cunoască, să pornească operațiunea și, după aceea, vom vedea ce ne va povesti omul tău, dar mai ales vreau să știu ce spune Yassir.

– Și cu nepoata?

– Dacă găsește Biblia de Lut, i-o luați, străduindu-vă ca tăblițele să nu sufere nici o stricăciune. Tăblițele alea nu-i aparțin nici lui Alfred, nici nepoatei lui. Misiunea este să le luați și să le aduceți aici intacte.

– Și dacă fata nu colaborează?

– Paul, dacă tânăra Clara nu colaborează, cu atât mai rău pentru ea. Oamenii tăi trebuie să facă exact ce ți-am spus: ori cu binișorul, ori cu forța.

– Dacă se găsesc tăblițele înainte de a porni cealaltă operațiune, vom sfârși prin a ne confrunta cu Alfred.

– De aceea trebuie să evităm utilizarea metodelor extreme față de Clara, numai dacă nu cumva ne-ar fi imposibil să punem altfel mâna pe tăblițe. Dacă s-ar întâmpla așa, trebuie să ai pregătit un plan pentru a duce la bun sfârșit ceea ce avem de făcut, fără să ținem seama de Alfred. Yassir îți va spune cum și cu cine.

Mentorul se apropie tiptil de cei doi bărbați, așa încât cei doi tresăriră când îl observară lângă ei, schițând un zâmbet care părea mai degrabă o grimasă.

– Încheiați afaceri?

– Stabilim ultimele detalii ale operațiunii. Paul vrea să știe până unde poate merge cu Alfred și cu nepoata lui.

– E greu de găsit un echilibru, spuse mentorul, privind în gol.

– Ba deloc, de aceea vreau instrucțiuni precise, nu-mi plac reproșurile, afirmă Dukais, nici neînțelegerile. Așa că mă bucur că ești aici, ca să-mi spui care este limita.

Bătrânul îl privi de sus până jos. Ochii lui reflectau disprețul pe care îl simțea pentru Dukais.

– În război, nu există limite, prietene, contează doar victoria.

Se întoarse cu spatele, pierzându-se în conversațiile altui grup de invitați.

– Întotdeauna am avut impresia că nu mă place, spuse Dukais, fără să se plângă.

– El nu-nghite pe nimeni, dar știe foarte bine de cine are nevoie și de cine nu.

– Iar de noi are nevoie.

– Într-adevăr. Și l-ai auzit: în război nu există limite.

Frank Dos Santos și George Wagner își strânseră mâinile fără alte gesturi teatrale. Petrecerea era la apogeu, cu o orchestră de coarde punctând conversațiile invitaților.

– Lipsește doar Enrique, spuse George.

– Și Alfred lipsește. Hai, nu fi atât de dur cu el!

– Ne-a trădat.

– Alfred n-o consideră trădare.

– Atunci? Ai vorbit cu el?

– Da. Acum trei zile m-a sunat la Rio.

– Cât e de imprudent!

– Sunt sigur că a îndeplinit toate normele de siguranță. Eu eram la hotel și m-a surprins apelul.

– Ce ți-a spus?

– Vrea să știm că intenția lui nu este să ne trădeze, nici să provoace un război între noi. A repetat oferta: să conducă și să se îngrijească

de succesul operațiunii pe care am pus-o în mișcare, renunțând la partea lui în schimbul Bibliei de Lut. Oferta e generoasă.

– Și asta numești tu a fi generos? Știi cât vor valora tăblițele alea, dacă sunt găsite? Știi că sunt un element de putere pentru cel care le are? Hai, Frankie, sper că n-o să te lași înșelat. Mă îngrijorează faptul că tu și Enrique aveți tendința de a trece cu vederea ceea ce face Alfred. Ne-a trădat.

– Nu tocmai. Înainte ca nepoata lui să meargă la Roma, a încercat să ne convingă să-i cedăm Biblia de Lut, dacă o găsea, în schimbul tuturor beneficiilor celeilalte afaceri.

– I-am spus că nu, iar el a hotărât să acționeze de unul singur.

– Da, a greșit. Dar acum este furios, crezând că noi am fost aceia care am pus la cale urmărirea nepoatei lui.

– N-am fost noi!

– Atunci, ar trebui să știm cine și de ce. Nu voi fi liniștit până nu aflăm.

– Și ce vrei? Să-l sechestrăm pe președintele companiei italiene de securitate ca să ne spună cine l-a angajat? Ar fi o nebunie, nu putem face această greșeală.

– Nu te înțeleg, nu înțeleg cum de nu dai importanță acelei întâmplări. Cineva o urmărea pe Clara, și asta nu e normal.

– Clara e măritată cu un funcționar al lui Saddam, nu-ți trece prin minte că cineva ar putea crede că Ahmed Husseini este spion? Saddam nu lasă pe nimeni să plece din Irak, și fapt e că Husseini intră și iese când poftește. O fi multă lume interesată să știe de ce. De unde să știm că n-au fost înșeși serviciile secrete italiene sau ale NATO, cine știe? Oricine ar fi putut să vrea să-l urmărească pe Husseini.

– Dar nu-l urmăreau pe Husseini, o urmăreau pe Clara.

– N-avem de unde să știm asta.

– Ba da, știm, nu te încăpățâna să susții contrariul!

– Vom sta cu ochii deschiși și aici, și acolo, n-avem de ce să ne facem griji.

– Nu te înțeleg, George...

– Nu puteți avea încredere în mine ca întotdeauna?

– Avem încredere, dar eu și Enrique parcă avem un presentiment, iar Alfred e supărat.

– Eu sunt cel supărat! Ne-a trădat! Nu poate rămâne cu tăblițele, nu-i aparțin! Chiar nu vă dați seama ce făcut Alfred? Nici unul dintre noi nu poate hotărî în funcție de propriul folos sau interes, nici unul. Toți patru am stabilit clar. Iar Alfred vrea să ne fure.

– Până unde ești dispus să mergi?

– Eu sau noi?

– Noi, George, până unde mergem?

– Nu există iertare pentru trădători.

– O să dai ordin să fie ucis?

– Nu voi îngădui să ni se ia ceea ce ne aparține nouă, tuturor.

Clara ducea o geantă în mână. Aruncă o ultimă privire prin cameră, gândindu-se că uitase ceva, dar renunță să mai încerce să-și amintească. Ahmed o aștepta la poartă ca să o conducă la baza militară, de unde un elicopter avea să o transporte până la Tell Mukajjar[1]; de acolo, urma să călătorească până la Safran într-o mașină de teren.

Respinsese oferta lui Ahmed de a o însoți și refuzase să fie escortată de Fatima. Îi erau de ajuns cei patru bărbați cărora bunicul ei le poruncise să nu o piardă din ochi.

Ahmed nu mai locuia în Casa Galbenă. Era instalat de mai multe zile în casa surorii lui.

Știa că soțul său avusese o lungă discuție cu bunicul ei înainte ca acesta să plece la Cairo.

Nici unul din cei doi nu voise să-i spună despre ce vorbiseră. Ahmed îi zisese doar că, poate, avea să își amâne plecarea din Irak până când izbucnea războiul. Dar nu îl asigură de nimic. Ea insistase să-i explice de ce, dar soțul ei se refugiase în tăcere.

Nici cu bunicul ei nu avusese mai mult noroc.

– Sună-mă de îndată ce ajungi, vreau să știu că ești bine, îi spuse Ahmed.

– Voi fi bine, nu-ți face griji; e doar pentru câteva zile.

– Da, dar britanicilor le place la nebunie să bombardeze zona aceea.

---

[1] Denumirea actuală a anticului Ur, situat în sudul Irakului (n.tr.)

– Te rog, nu-ți face griji. Nu se va întâmpla nimic.

Urcă în elicopter și își puse căștile ca să se protejeze de zgomotul rotoarelor. La amiază, avea să fie la Safran, și se gândea să profite de singurătatea locului.

Ahmed văzu cum elicopterul aluneca pe cer și se simți și el eliberat. Timp de câteva zile, nu avea să se mai învinovățească, pentru că așa se simțea când era cu Clara. Era conștient de imensul efort pe care îl făcea ca să nu-și piardă controlul asupra emoțiilor, ca să nu lase să-i scape nici cel mai mic reproș. Făcu în așa fel încât lucrurile să fie ușoare, chiar foarte ușoare, și nu îi dădu posibilitatea să facă pasul îndărăt.

Dar trebuia să ia o hotărâre dificilă: ori accepta șantajul la care îl supunea bunicul Clarei și participa la ultima operațiune pusă deja în mișcare, ori încerca să plece, să fugă din Irak.

Simțea în ceafă respirația Colonelului. Știa că Alfred îi recomandase acestuia să-l supravegheze, motiv pentru care era complicat să fugă din Irak. Dacă rămânea, se îmbogățea; Alfred îl asigurase că avea să îi plătească generos participarea la această ultimă operațiune și, pe deasupra, să îl ajute să iasă din țară.

Doar bunicul Clarei i-ar putea garanta fuga, dar trebuia el oare să se încreadă în Alfred? Nu se va folosi oare de el pentru ca, în ultimul moment, să dea ordin să fie ucis? Nu putea ști; cu Alfred nu puteai fi sigur de nimic.

Vorbise cu sora lui, singura care trăia la Bagdad și care, la fel ca el, visa să plece; se întorsese abia cu un an în urmă, când soțul ei, un diplomat italian, fusese trimis la Bagdad, și spera că urmau să fie evacuați de îndată ce începeau să sune tobele războiului.

Pentru moment, îl primiseră la ei acasă, un apartament încăpător situat într-o zonă rezidențială, unde locuiau mulți diplomați occidentali.

Ahmed ocupa camera celui mai mic dintre nepoții lui, care trecuse să împartă camera cu fratele său mai mare.

Sora lui îi spunea să ceară azil politic, dar el știa în ce situație dificilă l-ar pune pe cumnatul său dacă s-ar prezenta la ambasada Italiei solicitând azil. Ar provoca un scandal diplomatic, și probabil

că Saddam l-ar împiedica să plece, cu toată acoperirea diplomatică pe care i-ar da-o italienii.

Nu, nu asta era soluția. Trebuia să fugă prin mijloace proprii, fără să compromită pe nimeni și, cu atât mai puțin, pe rudele sale apropiate.

Când elicopterul aterizează într-o bază aproape de Tell Mukajjar, Clara avea senzația că îi explodează capul. O dureau tâmplele, pentru că zgomotul rotoarelor trecuse prin căștile protectoare.

Mare parte din materialul de război din Irak era fier vechi, la fel ca elicopterul acela care o transportase până acolo. Colonelul îi atrăsese atenția că era singurul de care putea dispune.

Odată urcată în mașina de teren, escortată de doi soldați și urmată de altă mașină cu cei patru oameni ai bunicului ei, începu să se simtă mai bine.

Era cald, o căldură uscată care creștea când se încrucișau cu vreo altă mașină ce ridica un nor de praf galben, pe care sfârșea prin a-l mesteca, fără să știe cum.

Șeful satului o primi în ușa casei sale și o invită să bea un ceai. Schimbară între ei amabilitățile de rigoare până când, după un răgaz cerut de buna-cuviință, Clara îi spuse de ce se afla acolo și ce anume dorea.

Bărbatul o ascultă atent, zâmbind, și o asigură că, urmând instrucțiunile telefonice ale lui Ahmed, organizase deja totul. Începuseră să ridice mai multe case de argilă, un material care se găsea din abundență în regiune: la fel ca în urmă cu trei mii de ani, odată curățată de impurități, frământau argila cu apă și adăugau paie tocate, nisip, pietriș sau cenușă. Tehnica de construcție era simplă: ridicau pe rând ziduri în trepte și, când o parte se usca, adăugau un altul. Ca să le impermeabilizeze, le acopereau cu paie și cu ramuri de palmieri.

Terminaseră o jumătate de duzină și, în ritmul în care mergeau, alte șase aveau să fie gata înainte de sfârșitul săptămânii.

Pe dinăuntru, erau foarte simple și nu prea mari; dar, într-adevăr, Ahmed se îngrijise să instaleze dușuri și să fie asigurate serviciile sanitare elementare.

Mândru de munca pe care o realizase într-un timp atât de scurt, șeful satului o asigură că el însuși alesese omenii de care aveau nevoie pentru săpături.

Clara îi mulțumi și, dând o raită ca să nu-l jignească, îi explică faptul că dorea să aibă o întâlnire cu toți bărbații din sat, pentru că muncitorii de care avea nevoie trebuiau să posede anumite calități. Era sigură, îi spuse ea, că el alesese bine, dar îi cerea să-i permită să-i vadă pe toți oamenii care ar fi dispuși să lucreze la misiunea arheologică.

După îndelungi tocmeli, Clara hotărî să-l pomenească într-o doară pe Colonel, ca să încheie interminabila negociere, dat fiind că șeful satului insista că doar el putea alege oamenii.

Când auzi numele Colonelului, șeful satului fu de acord cu cererea Clarei. A doua zi, îi spuse el, se putea întâlni cu cine dorea. Erau și femei dispuse să muncească spălând și făcând curățenie în corturile străinilor când aceștia aveau să fie la săpături.

Se înserase când Clara îi spuse că acceptă invitația de a se instala la el acasă, alături de soția și de fiicele lui, până când soseau și ceilalți membri ai expediției. Dar înainte, îi spuse ea, voia să meargă până la ruine și să stea puțin acolo, pentru a se gândi în liniște la munca din zilele următoare. Bărbatul consimți. Știa că doamna Clara Tannenberg făcea tot ce poftea și, de altfel, lui nu-i revenea nici o responsabilitate, căci invitata lui venea escortată de la Bagdad.

Clara se gândi că satul își datora, fără îndoială, numele culorii galbene a pământului, prafului galben care învăluia totul, pietrelor de culoarea paiului. Îi plăcea această culoare, care părea să mai uniformizeze locul acela pierdut, atât de aproape de anticul Ur.

Le ceru celor din escortă să rămână la distanță. Voia să fie singură, fără să le simtă prezența la fiecare pas. Refuzară, pentru că ordinele lui Alfred în această privință fuseseră categorice: nu puteau să o piardă din ochi, și, dacă cineva încerca să-i facă vreun rău, trebuiau să-l ucidă, dar înainte, dacă era cu putință, să-l facă să mărturisească cine era și pentru cine lucra. Nici un om nu putea să-i facă rău Clarei fără să plătească pentru asta cu viața.

Protestele ei nu slujiră la nimic; singurul lucru pe care îl obținu fu ca ei să rămână la o distanță prudentă, dar ținând-o mereu sub observație.

Se plimbă prin tot perimetrul degajat, mângâind resturile de piatră cu care fusese ridicat acel misterios edificiu. Îl observă din toate unghiurile, desprinzând pământul lipit de piatră și culegând mici cioburi de tăbliță pe care le vâra cu grijă într-o sacoșă de doc. Se așeză apoi pe jos și, sprijinindu-se de o piatră, lăsă să-i zboare imaginația prin locul acela, în căutarea lui Șamas.

16

– Dar, Avram, ce îmi povestești tu se întâmplă și în *Poemul lui Ghilgameș,* protestă Șamas.

– Ești sigur?

– Cum să nu fiu, dacă l-am studiat cu Ili?

– Ți-am mai spus că, uneori, oamenii încearcă să explice ceea ce se întâmplă prin povești și poeme.

– Așa o fi, dar continuă cu istoria acelui Noe!

– De fapt, nu e vorba despre istoria lui Noe, ci despre supărarea lui Dumnezeu pe oameni pentru purtarea lor. Tot ce vedea Dumnezeu pe pământ era numai răutate, de aceea a hotărât să își nimicească de îndată creatura cea mai iubită: omul. Dar Dumnezeu, care e veșnic milostiv, s-a înduioșat de bunătatea lui Noe și s-a hotărât să îl salveze.

– De aceea i-a poruncit să își facă o arcă din lemn rășinos, da, am scris asta mai înainte, răspunse Șamas recitind una dintre tăblițele pe care le avea stivuite lângă curmalul de care se sprijineau. Și măsurile arcei: trei sute de coți în lungime, cincizeci în lărgime și treizeci în înălțime. Ușa arcei era pe o latură, și Dumnezeu i-a poruncit să o construiască cât trei rânduri de înaltă.

– Văd că ai scris tot ce ți-am spus.

– Bineînțeles. Dar această istorie nu îmi place atât de mult ca facerea lumii.

– Și de ce nu?

– M-am gândit mult la Adam și la Eva când s-au ascuns de Dumnezeu rușinați că erau goi. Și la blestemul lui Dumnezeu asupra șarpelui, pentru că a îndemnat-o pe Eva la neascultare.

– Șamas, nu poți scrie doar ce îți place. Mi-ai cerut să îți povestesc istoria lumii. Ei bine, e important să știi de ce a vrut El să îi pedepsească pe oameni și a inundat pământul. Dacă nu vrei să continuăm...

– Ba da, sigur că vreau! Doar că îmi aminteam de *Poemul lui Ghilgameș* și... Copilul își mușcă buza, temându-se să nu fi pricinuit supărarea lui Avram. Te rog, continuă și iartă-mă!

– Unde am ajuns?

Șamas reluă ultimele rânduri scrise pe tăbliță și citi cu voce tare:

– „Și a zis Domnul lui Noe: «Intră tu și toată casa ta în corabie, căci numai pe tine te-am cunoscut drept, înaintea mea, în neamul acesta. Dintre toate dobitoacele cele curate, ia cu tine câte șapte perechi, parte bărbătească și parte femeiască, iar dintre dobitoacele necurate, câte o pereche, parte bărbătească și parte femeiască».“

– Scrie, îl îndemnă Avram. La fel a vrut Dumnezeu ca Noe să ia cu el și din păsările cerului câte șapte perechi, parte bărbătească și parte femeiască. Apoi, Domnul l-a înștiințat că peste șapte zile va slobozi ploaie pe pământ, timp de patruzeci de zile și patruzeci de nopți, și va șterge de pe fața pământului toate făpturile vii. Iar Noe a făcut întru totul, așa precum i-a poruncit Iahve. Și Noe era în vârstă de șase sute de ani, când apele potopului veniră asupra pământului. Și au intrat Noe, și feciorii săi, și femeia sa, și nurorile sale cu el în corabie, din pricina apelor potopului. Din dobitoacele curate, și din cele necurate, și din păsări, și din tot ce se târăște pe pământ, două câte două veniră la Noe în corabie, parte bărbătească și parte femeiască, așa cum îi poruncise Dumnezeu lui Noe. Iar când s-au împlinit șapte zile, apele potopului au pornit pe pământ. În anul șase sute al vieții lui Noe, în luna a doua, în ziua a șaptesprezecea a lunii, în ziua aceea țâșniră toate izvoarele marelui adânc și stăvilarele cerului se crăpară. Și a ținut ploaia pe pământ patruzeci de zile și patruzeci de nopți... Apoi Iahve a închis ușa după Noe.

Copilul lăsa să îi alunece iute condeiul pe lut, impresionat să își închipuie cum se crăpau stăvilarele cerului prin care Dumnezeu revărsa ploaia. Se gândi la un urcior spărgându-se și revărsând deodată apa. Șamas continua să scrie ce îi povestea Avram, fără să ridice privirea.

– Și apele au crescut uriașe pe pământ, afară din cale, încât toți munții cei mai înalți, de sub tot cerul, fură acoperiți. Atunci pieri toată

făptura care se mișcă pe pământ: păsări, dobitoace și fiare, cât și toate vietățile care mișună pe pământ, precum și toți oamenii, până când, într-o zi, Dumnezeu și-a adus aminte de Noe și a lăsat să bată vânt pe pământ și apele au început să scadă. Și s-au închis izvoarele adâncului, și stăvilarele cerului, și ploaia din cer a contenit. Și apele de pe pământ au dat înapoi, puțin câte puțin, și după o sută și cincizeci de zile au scăzut de tot. Iar în luna a șaptea, în ziua a șaptesprezecea a lunii, corabia s-a oprit pe muntele Ararat. Și apele au scăzut mereu, mereu până în luna a zecea, iar în luna a zecea, în cea dintâi zi a lunii, s-au arătat vârfurile munților.[1]

Avram rămase tăcut și își miji ochii. Șamas profită ca să se odihnească. Folosea tăblițele pe amândouă părțile; nu era o sarcină ușoară cea la care se angajase. După ce Avram are să termine de povestit istoria lui Noe, o să-i vorbească despre ceea ce îi tulbură visele. Dorea să se întoarcă la Ur, se simțea străin la Haran, cu toate că acolo se aflau tatăl, mama și frații lui. Dar, de când sosiseră la oraș, fericirea fusese alungată din căminul lor. Acum, de abia îl vedea pe tatăl său, iar mama lui era mereu prost dispusă. Toți tânjeau după răcoarea din casa pe care o construise tatăl lui la porțile orașului Ur. Nu le mai plăcea să meargă de colo până colo, ca înainte.

– La ce te gândești, Șamas?

– La Ur.

– Și la ce anume?

– Că aș vrea să fiu cu bunica mea, chiar și să merg la școală la Ili.

– Nu îți place la Haran? Și aici înveți.

– Da, e adevărat, dar nu e la fel.

– Ce nu e la fel?

– Nici soarele, nici noaptea, nici cum vorbesc oamenii, nici gustul smochinelor nu e la fel.

– Aha, simți nostalgie!

– Ce este nostalgia?

– Amintirea a ceea ce ai pierdut și, uneori, a ceea ce nici măcar nu cunoști.

---

[1] Pasajele anterioare sunt reproduse din BIBLIE, Vechiul Testament, Facerea, versetele 7, 1–12; 16; 19; 21; 8, 1–5, în traducerea preoților profesori Vasile Radu și Gala Galaction, București, Fundația pentru Literatură și Artă „Regele Carol II", 1938, pp. 6–7. (n.tr.)

– Nu vreau să mă despart de trib, dar nu îmi place să trăiesc aici.

– Nu vom sta mult timp.

– Știu că Terah e bătrân, și, când el nu va mai fi, tu ne vei duce în Canaan, dar eu nu sunt convins că vreau să merg în Canaan. Și mamei mele i-ar plăcea să ne întoarcem.

Șamas rămase tăcut, mâhnit că își deschisese prea mult inima. Se temea că Avram îi va spune tatălui lui și acesta se va întrista știind că el nu era fericit. Avram parcă îi ghici gândul.

– Nu îți face griji, nu voi spune nimănui, dar trebuie să ne străduim să fii din nou fericit.

Copilul încuviință ușurat, în vreme ce apuca din nou condeiul ca să continue să scrie ce îi povestea Avram.

– Și așa a aflat că Noe trimise mai întâi un corb și apoi un porumbel ca să vadă dacă se uscase pământul, și că trebui apoi să dea drumul altui porumbel, și unui al treilea, până când acesta din urmă nu se mai întoarse. Și cum Dumnezeu se milostivi de oameni și spuse: „De acum înainte nu voi mai blestema pământul din pricina omului și nu voi mai nimici toate viețuitoarele precum am făcut“.[1] Dumnezeu, îi explică Avram, i-a binecuvântat pe Noe și pe feciorii lui și le-a spus să fie roditori, să se înmulțească și să umple pământul. Tot El le-a dat oamenilor tot ce se mișcă și are viață, precum și toată iarba verde, dar i-a oprit să mănânce carne cu puterea ei de viață, adică cu sângele ei: „Iar Eu vă făgăduiesc că voi cere sângele vostru, îl voi cere de la oricare fiară și de la om, de la toți și de la fiecare în parte voi cere sufletul omului“.[2]

– Adică, ne-a întors înapoi în rai? întrebă Șamas.

– Nu tocmai, dar Dumnezeu ne-a iertat și a făcut din om ființa cea mai importantă din toată Creația Lui, dându-ne tot ce a făcut pe pământ; diferența e că nimic nu va fi dăruit. Oameni și animale luptăm pentru supraviețuire, trebuie să trudim ca să obținem sămânță din pământ, femeile trebuie să sufere ca să ne aducă pe lume urmașii. Nu, Dumnezeu nu ne întoarce înapoi în rai, făgăduiește doar să nu ne șteargă de pe fața pământului. Niciodată nu se vor mai deschide stăvilarele cerului făcând să curgă ploaia ca un torent. Acum e timpul să ne oprim,

[1] *Ibidem*, versetul 8, 21, *op. cit.*, p. 8 (n.tr.)

[2] Adaptare liberă de către autoare a versetului 9, 5 din *op. cit.*, p. 8 (n.tr.)

soarele e la asfințit. Mâine îți voi povesti de ce nu vorbim toți oamenii la fel și de ce, uneori, nu ne înțelegem.

Copilul făcu mirat ochii mari. Avram avea dreptate, abia mai putea vedea, dar el ar fi vrut să continue. Bineînțeles că mama lui l-o fi căutând, iar tatăl lui urma să vadă ce învățase în ziua aceea la școala de scribi. Așa că se ridică dintr-un salt, strânse cu grijă tăblițele și o luă la fugă spre casa de chirpici pe care familia lui o avea drept cămin.

A doua zi, Avram nu veni la întâlnirea cu Șamas. Căuta singurătatea, pentru că simțea înăuntrul lui chemarea glasului lui Dumnezeu. În noaptea aceea, se trezise lac de sudoare, simțind că îl apăsa ceva pe suflet.

După ce se sculă, ieși din Haran și umblă fără țintă ore întregi, până când, la căderea nopții, se așeză să se odihnească într-o plantație de curmali înconjurată de iarbă proaspătă. Aștepta un semn de la Dumnezeu.

Închise ochii și simți o împunsătură în inimă, în vreme ce auzea limpede vocea Lui sfântă:

– Avram, ieși din țara ta, și din nemetul tău, și din casa tatălui tău, și du-te în țara pe care ți-o voi arăta. Și voi face din tine popor mare, și te voi binecuvânta, și voi mări numele tău, încât vei fi binecuvântare și pentru alții. Și voi binecuvânta pe cei ce te binecuvântează, iar pe cine te blestemă îi voi blestema, și se vor binecuvânta întru tine toate neamurile pământului.[1]

Deschise ochii, nădăjduind să îl vadă pe Domnul, dar umbrele nopții puseseră stăpânire pe plantația de curmali, luminată doar de o lună roșiatică și de mii de stele ca niște puncte mărunte strălucind pe cer.

Neliniștea puse din nou stăpânire pe el. Dumnezeu îi vorbise limpede; încă mai putea simți tăria vorbelor Sale pogorându-se înlăuntrul lui.

Știa că trebuia să o pornească spre ținutul Canaanului, cum era voia Domnului. Încă înainte de a fi plecat din Ur, El îi arătase deja destinația pe care o amânase din pricină că Terah era bătrân și voia să se odihnească la Haran, pământul strămoșilor săi.

Zilele și nopțile trecuseră fără ca tribul să se miște din Haran, unde găsiră pășuni bune și un oraș îmbelșugat ca să facă negoț. Se așezară

[1] *Ibidem*, versetele 12, 1–3, *op. cit.*, p. 11 (n.tr.)

întocmai cum voise Terah, dar Avram știuse întotdeauna că șederea aceea era vremelnică, pentru că avea să vină ziua când Domnul îl va îndemna să îi împlinească voia.

Ziua aceea sosise, și simți o amărăciune, știind că trebuia să îi dea ascultare lui Dumnezeu și să îi pricinuiască neplăcere lui Terah.

Bătrânul său tată, cu privirea împăienjenită și mergând anevoie, moțăia o bună parte din zi, pierdut pe meleagurile bântuite de amintiri și de teama lumii de dincolo.

Cum îi va spune lui Terah că trebuie să plece? Durerea îl apăsa pe suflet și lacrimile îi curgeau fără a li se putea împotrivi.

Îl iubea pe tatăl său, care îl călăuzise de-a lungul întregii vieți. De la el învățase tot ce știa și, observându-i mâinile îndemânatice care construiau statui, înțelesese că niște mâini nu fac un Dumnezeu.

Terah credea în Dumnezeu și reușise să facă în așa fel încât acesta să prindă rădăcini în sufletul celorlalți oameni din trib, chiar dacă și azi mai erau încă unii dispuși să preamărească în sanctuare figurinele de lut ale zeilor, împodobiți din belșug.

Avram mergea cu pas ușor. Trebuia să ajungă la casa tatălui său, unde Sara avea să îl aștepte trează, cu toate că soarele asfințise de ceva vreme.

Trebuia să se grăbească, pentru că simțea că Terah avea nevoie de el. Tatăl său îl chema neliniștit.

Când ajunse aproape de Haran, întâlni un bărbat din trib care îl aștepta ca să îl ducă degrabă lângă tatăl său. Cu o seară înainte, îi explică omul, Terah căzuse într-o toropeală din care nimeni nu reușise să îl trezească și bolborosea încontinuu numele lui Avram.

Când intră în casă, le porunci femeilor să iasă din odaia tatălui său și îi ceru fratelui său, Nahor, să îl lase să îl vegheze el pe bătrân.

Nahor, istovit după o lungă zi de trudă, ieși să respire aerul răcoros al nopții, în timp ce Avram avea grijă de Terah.

Cei care erau în casă auzeau șoaptele stinse ale vocii lui Avram, dar li se păru că aud și glasul obosit al bătrânului.

Moartea lui Terah îi surprinse în zori. Sclava soției lui Avram se apropie de cortul acestuia ca să îl anunțe pe Yadin, tatăl lui Șamas, care se grăbi să meargă la casa lui Terah, situată la câțiva pași de a lui. Îi găsi

pe Avram și pe fratele acestuia, Nahor, împreună cu nevestele lor, Sara și Milca, și cu nepotul lor, Lot.

Femeile plângeau și își smulgeau părul, în vreme ce bărbații nu reușeau să rostească nici un cuvânt, atât de mare le era deznădejdea.

Yadin își veni în fire și trimise după soția lui pentru ca, împreună cu celelalte femei, să spele cadavrul lui Terah și să îl pregătească pentru somnul de veci în pământul Haranului.

Terah murise în locul pe care îl iubea mai presus de toate celelalte, căci la Haran, în acel du-te-vino al turmelor, în căutarea pășunilor și a ogoarelor, se născuseră aproape tot atâția strămoși ai lui ca și la Ur.

Tribul aștepta răgazul cuvenit înainte de a încredința trupul lui Terah pământului uscat și sfărâmicios din acea perioadă a anului.

Pe chipul lui Avram se oglindea durerea de a fi rămas orfan. Terah fusese tatăl și călăuzitorul lui, îl învățase tot ce știa. Îl ajutase să îl găsească pe Dumnezeu și niciodată nu îi reproșase că râsese de figurinele de lut pe care ei le transformau în zei la comanda vreunui nobil stăpân sau a regelui însuși.

Terah îl simțise pe Dumnezeu în inima lui, la fel cum îl simțise și Avram. Acum era rândul lui să conducă tribul și să se îngrijească să îl ducă pe pământuri cu pășuni, unde puteau trăi fără teamă. Un pământ făgăduit de Dumnezeu.

– Vom merge în Canaan, anunță Avram. Să ne pregătim de plecare!

Bărbații se sfătuiră asupra drumului pe care aveau să îl urmeze. Unii preferau să se așeze la Haran, alții propuneau să se întoarcă la Ur, dar cei mai mulți aveau să îl urmeze pe Avram oriunde s-ar fi îndreptat acesta.

Yadin se întâlni cu ruda sa, devenită acum conducătorul tribului.

– Avram, nu te vom însoți spre Canaan.

– Știu.

– Știi? Cum e cu putință, dacă până ieri nu știam nici eu?

– Se putea citi în privirea familiei tale că nu mă veți însoți. Șamas visează să se întoarcă la Ur, soția ta tânjește după orașul acela, unde a rămas familia ei, și chiar și tu preferi să îți călăuzești clanul de la Ur la Haran și viceversa, căutând tot timpul pășuni și grâne cu care

să vă hrăniți. Nu, nu am nimic a-ți reproșa. Înțeleg hotărârea ta și mă bucur pentru Șamas.

– Fără îndoială că dorul pe care îl citesc în ochii fiului meu m-a făcut să iau hotărârea de a mă întoarce.

– Șamas e hărăzit să dăinuie prin scrierile lui. Va fi un bun scrib, un om drept și înțelept. Soarta lui nu e să păstorească turme.

– Când vei pleca cu tribul?

– Nu înainte de o lună. Mai am treburi de făcut și, mai cu seamă, nu pot pleca înainte de a termina povestea pe care i-o istorisesc lui Șamas. Trebuie să le explice alor noștri care rămân la Ur și tuturor acelora pe care îi va întâlni de-a lungul vieții cine suntem, de unde venim și care este voința lui Dumnezeu. Nu putem înțelege de ce trebuie să înfruntăm suferința dacă nu înțelegem de ce ne-a făcut Domnul și păcatul săvârșit de acel bărbat dintâi și de prima femeie. Nu dăinuie decât ceea ce este scris și, înainte de a pleca, vreau ca Șamas să scrie tot ce am să îi spun.

– Așa va fi. Îi voi spune fiului meu să te caute și voi pregăti destule tăblițe cât să poată păstra tot ce îi vei spune.

Avram îl aștepta la locul dintotdeauna, în împrejurimile Haranului. Aproape că nu-și mai adresaseră nici un cuvânt de la moartea lui Terah. Copilul se apropie cu un aer șovăitor, încercând să găsească vorbele prin care să îi transmită mâhnirea pe care o simțea pentru moartea bătrânului și pentru durerea lui Avram. Dar nu fu nevoie să spună nimic, pentru că Avram îl strânse de umăr în semn de recunoștință și îl pofti să se așeze alături de el.

– Îmi pare rău că n-o să te mai văd, îl asigură Avram.

– Nu te mai întorci niciodată la Ur, nici măcar la Haran? întrebă Șamas, îngrijorat.

– Nu. Ziua în care mă voi așterne la drum va fi pentru totdeauna și fără să privesc în urmă. Nu ne vom mai revedea, Șamas, dar te voi păstra în inimă și sper ca nici tu să nu mă uiți. Vei rămâne cu tăblițele cu istoria lumii și le vei explica alor noștri ce ți-am explicat eu ție. Trebuie să afle adevărul și să înceteze să mai adore figurinele de lut vopsite în purpură și aur.

Șamas încuviință, copleșit de misiunea dată de Avram, semn al încrederii pe care o avea în el. Îl întrebă timid dacă El îi mai vorbise.

– Da, a făcut-o în ziua în care îl pregătea pe Terah ca să îl redea pământului din care El a modelat primul om. Trebuie să îndeplinesc porunca Lui. Trebuie să știi, Șamas, că stirpea mea se va întinde prin toate colțurile pământului și despre mine se va spune că sunt părintele multora.

– Atunci, te vom numi Avraam, afirmă copilul schițând un zâmbet de parcă nu i-ar fi venit să creadă, pentru că știa că Sara, soția lui Avram, nu-i dăruise copii.

– Tu ai spus-o, așa mă vor cunoaște și fiii fiilor mei, și fiii fiilor lor, și fiii fiilor acestora, și tot așa de-a lungul timpurilor.

Pe copil îl impresionă tăria cu care Avram susținea că avea să devină părintele multor triburi. Dar îl crezu, așa cum îl crezuse întotdeauna, știind că nu îl minți niciodată și că era singurul dintre ei toți care putea vorbi cu Dumnezeu.

– Le voi spune tuturor că trebuie să te numească Avraam.

– Așa vor face. Acum, pregătește-te, pentru că trebuie să scrii. Sunt multe lucruri pe care trebuie să le cunoști înainte de a ne despărți.

Șamas își scoase condeiul și își puse tăblița pe genunchi, gata să scrie tot ce avea să îi povestească Avram.

– Noe a trăit nouă sute cincizeci de ani și a avut trei fii: Sem, Ham și Iafet. Ei au repopulat pământul cu fiii lor și cu fiii acestora. Pe atunci, toți oamenii vorbeau aceeași limbă, limba pe care o vorbea Noe. Mergând oamenii dintr-un loc într-altul, au găsit un șes în ținutul Senaar și au început să lucreze cărămizi, arzându-le în foc. Și s-au slujit de cărămizi, în loc de piatră, și de catran, în loc de mortar, și au hotărât să clădească un turn atât de înalt, încât să se vadă de oriunde de pe pământ. Un turn cu care să ajungă până la cer și să bată la poarta împărăției lui Dumnezeu. Când îl clădeau, El s-a pogorât să vadă lucrarea oamenilor și s-a mâhnit iarăși de trufia lor și iarăși i-a pedepsit.

– Dar de ce? îndrăzni să întrebe Șamas. Nu văd unde e răul că doreau să ajungă până la cer. La Ur, sacerdoții studiază stelele și, de aceea, trebuiau să se apropie de firmament. La Ur, regele se gândea să ridice un zigurat aproape de Safran pentru ca sacerdoții să poată desluși misterele Soarelui și ale Lunii, ale apariției și dispariției stelelor, ale greutăților și

ale măsurilor. Știm că pământul e rotund pentru că așa au socotit sacerdoții observând cerul...

– Taci, taci! îi strigă Avram. Trebuie să scrii ce îți povestesc și nu să te cerți cu Dumnezeu.

Șamas păstră tăcerea. Se temea de Dumnezeu, de acel Dumnezeu care era al lui pentru că era al lui Avram și al clanului acestuia, dar care, fiind în stare să citească în inimile lor, se supăra des pe oameni. Îl va pedepsi oare și pe el pentru că s-a gândit că e nedrept?

– Oamenii aceia, continuă Avram, voiau să sfideze puterea lui Dumnezeu, să clădească un turn în care să se refugieze dacă El hotăra din nou să trimită o pedeapsă cumplită peste Pământ, așa cum fusese potopul. Astfel că, de această dată, hotărî să amestece graiul oamenilor ca să nu se mai înțeleagă între ei. De atunci, fiecare clan are propriul grai și triburile de la miazănoapte nu le înțeleg pe cele de la miazăzi, nici cele de la răsărit pe cele de la apus. Și așa, într-un oraș, găsim oameni care nici ei nu se înțeleg între ei, pentru că au venit dintr-un loc diferit de al celorlalți. Domnul nu îngăduie nici orgoliul, nici trufia la creaturile Sale. Nu te poți înfrunta cu Dumnezeu, nici să pretinzi să te apropii de hotarele pe care le-a stabilit între cer și pământ.[1]

Din nou îi prinse asfințitul soarelui și apariția lunii și porniră spre Haran. Avram îl ajuta pe Șamas să ducă tăblițele. În poarta casei, se întâlniră cu Yadin, care o pofti să intre pe ruda sa și să împartă cu ei o bucată de pâine și niște lapte.

Cei doi bărbați vorbiră despre călătoriile pe care amândoi trebuiau să le înceapă în direcții opuse unul față de celălalt, știind că era puțin probabil să se mai întâlnească vreodată.

Yadin voia să se lase de păstorit și să se așeze pentru totdeauna în Ur, unde Șamas avea să devină un scrib în slujba palatului. Ili va sfârși prin a-l învăța mânuirea acelor *bullae*[2] și *calculi*[3], în care Șamas ieșise în evidență în timpul uceniciei sale la Haran.

---

[1] Prelucrarea de către autoare a versetelor 11, 1–9 din *op. cit.*, p. 10 (n.tr.)

[2] Obiect de argilă în formă de sferă, de con sau de cilindru care se utiliza pentru înregistrarea schimburilor comerciale. (n.a.)

[3] Ansamblu de fise de argilă care marcau cantitățile. (n.a.)

În ultimii ani, Șamas devenise un adolescent conștient că învățătura cerea dăruire. De altfel, scribii din Haran nu aveau cu el nici răbdarea, nici tactul pe care le avusese învățătorul lui de la Ur, și Șamas trebui să se străduiască, pus în fața amenințării că nu aveau să îl mai învețe dacă nu făcea un efort mai mare ca să studieze.

Dar mai trebuia să dobândească încă multe cunoștințe până să devină un *dub-sar* (scrib) și, după mulți ani de exercițiu în această meserie, să obțină gradul de *ses-gal* (mare frate) și să își împlinească viața ajungând un *um-mi-a* (învățător).

Șamas asculta în tăcere conversația dintre tatăl său și Avram, precum și recomandările pe care și le făceau unul altuia.

Iarna se sfârșise, iar primăvara se ivea colorând pământul în verde și vopsind cerul în albastru intens. Era vremea potrivită pentru călătorie.

Avram și Yadin se înțeleseseră să se despartă jertfind un miel, cu speranța că aceasta avea să fie pe placul Domnului.

– Tată, când vom pleca? întrebă băiatul, de cum ieși Avram din casă.

– Ai auzit doar, peste o lună nu vom mai fi aici. Nu vom pleca singuri, și alți membri ai clanului se vor întoarce la Ur cu noi. Nu-ți va părea rău că nu l-ai însoțit pe Avram?

– Nu, tată, doresc să mă întorc acasă.

– Aceasta este casa ta.

– Simt că locul meu este casa în care am crescut la Ur. Îmi voi aminti de Avram, dar el mi-a spus că toți trebuie să ne urmăm calea. El trebuie să facă întocmai cum i-a poruncit Dumnezeu, iar eu simt că de la mine se așteaptă să mă întorc pe pământul strămoșilor mei. Acolo le voi explica alor noștri tot ce știu despre istoria lumii și voi păstra cu grijă tăblițele cu ceea ce mi-a povestit Avram.

– Ți-ai ales soarta.

– Nu, tată, cred că Dumnezeu a ales pentru mine. Avram m-a întrebat ce simt înăuntrul meu, și ceea ce simt este că trebuie să mă întorc.

– Și eu simt tot așa, fiule, și mama ta, la fel. Ea are inima plină de dor și va râde din nou în ziua când ne vom apropia de Ur. Vrea să moară acolo unde s-au născut și au murit ai ei. Aceasta este casa noastră, dar aici se simte străină. Da, trebuie să plecăm.

Șamas încuviință fericit. Așteptarea călătoriei îi pricinuia o emoție lăuntrică. Pentru el, era o nevoie vitală să rupă monotonia. Vor merge în timpul zilei, vor poposi în corturi pe înserat, și femeile vor coace pâinea și bucatele.

Se bucura de pe acum de bălăcelile în Eufrat și de conversațiile din jurul focului.

Se gândi la Avram cu o împunsătură de părere de rău. Avea să îi fie dor de el. Știa că ruda lui era un om deosebit, ales de Dumnezeu să devină părintele multor triburi. Nu știa cum urma să se întâmple aceasta, căci Sara nu îi dăruise fii, dar, dacă Dumnezeu îi făgăduise, așa avea să fie, de asta era convins Șamas.

Scrisese istoria lumii. Facerea Lumii, după cum o știa Avram. Nu avea nici o îndoială că așa fusese.

Legătura lui cu Dumnezeu era anevoioasă. Uneori, credea că era cât pe-aci să înțeleagă misterul vieții, dar, când era pe punctul de a reuși, mintea i se întuneca și nu mai era în stare să gândească.

În alte ocazii, nu înțelegea lucrările lui Dumnezeu, mânia și asprimea cu care îi pedepsea pe oameni. Nu reușea să înțeleagă de ce neascultarea îi era atât de nesuferită Domnului.

Dar faptul că nu îl înțelegea pe Dumnezeu și că îi reproșa în forul său lăuntric vreuna dintre hotărârile Sale în ceea ce îi privea pe oameni nu îl făcea să creadă mai puțin în El.

Credința lui era ca o stâncă așezată pe pământ în vecii vecilor.

Tatăl lui îi ceruse stăruitor să fie prudent când ajungeau la Ur. Nu îi putea pune la îndoială pe Enlil, părintele tuturor zeilor, nici pe Marduk, nici pe Tiamat, nici pe atâtea alte divinități.

Șamas știa cât era de greu să vorbești despre un Dumnezeu care nu avea chip, care nu putea fi văzut, pe care îl simțeai doar în inimă. Așa că trebuia să aibă grijă, atunci când avea să vină vremea să vorbească despre El, și nu trebuia să încerce să îl impună înaintea celorlalți zei. Trebuia să semene credința în inima acelora care aveau să îl asculte și să aștepte ca din semănătură să răsară El.

Sosi și ziua despărțirii. Când se crăpă de ziuă, odată cu răcoarea zorilor, Avram și tribul său și Yadin împreună cu ai săi se pregăteau

de plecare. Femeile încărcau asinii, iar copiii alergau în jurul lor cu ochii urduroși, întrerupându-și mamele din treburi.

Șamas aștepta nerăbdător ca Avram să i se adreseze și se simți fericit când acesta îi făcu un semn, ca să stea de vorbă deoparte.

– Vino, mai avem încă timp să vorbim până când ai noștri termină de pregătit călătoria, îi spuse Avram.

– Acum, că pleci, simt cât de mult îmi voi aminti de tine, îi spuse Șamas.

– Da, amândoi ne vom aminti unul de celălalt. Dar vreau să îți dau o însărcinare, de fapt, ți-am cerut-o cu zile în urmă: să nu se piardă istoria Creației. Așa cum ți-am povestit, așa a făcut Dumnezeu toate lucrurile. Noi, oamenii, uităm că suntem un fir din răsuflarea Lui și înclinăm să credem că nu avem nevoie de El, iar alteori Îi vom reproșa că nu este aproape ca să ne ajute când avem nevoie de El.

– Da, și eu mă întreb de ce.

– Cum să Îl înțelegem pe Dumnezeu? Am fost făcuți din lut, precum acei zei construiți de Terah și de mine. Umblăm, vorbim, simțim, pentru că El ne-a insuflat viață și, atunci când vrea, ne-o ia, la fel cum distrugeam eu taurii înaripați pe care ceilalți îi venerau ca zei. Erau zei creați de mine și care începeau să mai fie zei prin forța mâinii mele. Nu, pe El nu Îl putem înțelege, nici măcar nu putem încerca, și cu atât mai puțin, să-I judecăm faptele. Eu nu îți pot răspunde la întrebări, pentru că nu am răspunsuri. Știu doar că există un Dumnezeu fără de început și fără de sfârșit, creator a tot ce există, care ne-a făcut așa cum suntem și ne-a condamnat să murim, pentru că ne-a permis să alegem.

– Dumnezeu te va însoți oriunde vei merge, Avram.

– Și pe tine, de asemenea, și pe noi toți. El vede tot și simte tot.

– Cu cine voi vorbi despre Dumnezeu?

– Cu tatăl tău, Yadin, care Îl poartă în inimă. Cu bătrânul Iobab, cu Zabulon, cu atâtea dintre neamurile tale cu care începi călătoria, precum și cu mulți dintre cei care au rămas la Ur.

– Și cine mă va călăuzi?

– E un moment în viață când trebuie să căutăm înăuntrul nostru ca să hotărâm. Tu îl ai pe tatăl tău, te poți încrede în afecțiunea și în înțelepciunea lui. Fă-o, va ști să te ajute și vei găsi răspunsuri care să îți mulțumească inima.

Auziră glasul lui Yadin chemându-i să își ia rămas-bun. Șamas simțea un nod în gât și făcea eforturi să nu plângă. Se gândea că, dacă o făcea, aveau să râdă de el, dat fiind că era aproape un bărbat.

Avram îl îmbrățișă pe Șamas, iar băiatul nu își putu opri o lacrimă care i se ivi în colțul ochiului, dar pe care o șterse de îndată cu mâna.

– Să nu te rușinezi să simți durere la despărțirea de cei pe care îi iubești și care te iubesc. Și eu am lacrimi în ochi, chiar dacă nu le las să curgă. Îmi voi aminti mereu de tine, Șamas, și trebuie să știi că, așa cum eu voi fi părintele oamenilor, cum a fost și Adam, datorită ție, oamenii vor cunoaște istoria lumii și o vor povesti fiilor lor, și aceștia, fiilor lor, și tot așa, până la sfârșitul timpurilor.

Avram dădu semnalul de plecare, și tribul porni la drum. În același timp, Yadin ridicase mâna spre soare, arătându-le alor săi că era ora plecării. Fiecare familie mergea în direcții opuse; unii întorceau privirea și ridicau mâna într-un ultim salut. Șamas privea înspre Avram, sperând ca acesta să-și întoarcă ochii către el, dar el mergea semeț, fără să își întoarcă privirea. Doar când ajunse în dreptul plantației de curmali unde petrecuse atâtea seri cu Șamas, se opri câteva clipe, străbătând locul cu ochii. Simți în depărtare privirea lui Șamas și se întoarse, știind că băiatul aștepta acest ultim adio. Nu reușiră să se vadă, dar știau amândoi că se priveau.

Soarele era sus pe cer, și începea numărătoarea inversă a încă unei zile din veșnicie.

17

– Doamnă! Doamnă!

Clara își reveni din visare la strigătele unuia dintre bărbații care o însoțeau.

– Ce se întâmplă, Ali?

– Doamnă, s-a făcut noapte, și șeful satului e supărat. Femeile vă așteaptă la cină.

– Vin acum, nu mai întârzii nici o clipă.

Se ridică în picioare, în vreme ce se scutura de praful galben care i se lipise de haine și de piele. N-avea chef să stea de vorbă cu nimeni și, cu atât mai puțin, cu șeful satului și cu familia lui. Dorea să profite de singurătatea locului, știind că în curând totul avea să se schimbe.

Dăduse frâu liber fanteziei, înzestrându-l pe Șamas cu un chip; îi auzi sunetul vocii și aproape că îi simți pașii.

Probabil că era ucenic de scrib, de unde și caracterele puțin precise ale scrisului său, dar, în același timp, părea o persoană deosebită. Cineva cu un dar și, mai ales, cineva foarte apropiat Patriarhului Avraam, încât acesta îi povestise Creația.

Dar oare ce idee o fi avut Avraam despre Geneză? Să fi fost o imitație a vechilor legende mesopotamiene?

Avraam era nomad, șeful unui trib. Toate clanurile nomade aveau propriile tradiții și legende, dar, în permanentul lor du-te-vino, intrau în contact cu alte triburi, cu alți oameni de culturi diferite, de la care asimilau, la rândul lor, obiceiuri, legende și zeități.

Era evident faptul că potopul relatat de către evrei în Biblie avea legătură cu *Poemul lui Ghilgameș*.

Când ajunse acasă la șeful satului, acesta o aștepta în ușă cu un zâmbet înghețat pe care Clara se prefăcu a nu-l observa. Onoră masa la care fu invitată și apoi se retrase într-o încăpere în care improvizaseră un pat lângă cel al uneia dintre fiicele familiei.

Era obosită, și dormi neîntoarsă, cum nu mai făcuse de când Ahmed părăsise Casa Galbenă.

Casa lui Alfred Tannenberg din Cairo era situată în Heliopolis, zona rezidențială unde locuiau demnitarii regimului.

Prin ferestrele biroului se vedeau un șir de copaci și mai mulți oameni care supravegheau perimetrul casei.

Cu vârsta, devenise încă și mai bănuitor decât în tinerețe. De altfel, acum nu mai avea încredere nici măcar în prietenii săi, în oamenii pentru care înainte și-ar fi dat și viața, convins că și ei, la rândul lor, și-ar fi dat-o pentru el.

Oare de ce se încăpățânau să pună mâna pe Biblia de Lut? Le oferea tot ce avea în schimbul acelor tăblițe, care însemnau viitorul Clarei. Nu era vorba despre bani; nepoata lui avea deja suficient cât să trăiască în belșug tot restul vieții ei. Ce dorea el pentru Clara era respectabilitate, pentru că lumea în care trăiseră se năruia, nu se mai putea lăsa înșelat, chiar dacă se supărase pe toți cei care i-o spuneau. De fapt, rapoartele pe care i le trimitea George de un an de zile nu lăsau loc nici unei îndoieli. Din 11 septembrie 2001, lumea înnebunise.

Statele Unite aveau nevoie să-și precizeze adversarul ca să poată controla sursele de energie, iar arabii credeau că, pentru a scăpa de mizerie și pentru ca lumea să îi respecte, trebuiau să facă uz de forță, astfel că interesele, și ale unora, și ale celorlalți, erau complementare. Doreau război și se aflau în război, iar el era prins la mijloc, dispus să facă afaceri, ca în atâtea alte ocazii. Doar că, acum, îi mai rămâneau câteva luni de viață și se temea pentru viitorul nepoatei sale. Iar viitorul nu trecea nici prin Bagdad, nici prin Cairo. Ahmed, soțul Clarei, știa asta, de aceea avea de gând să fugă. Dar el nu voia ca nepoata lui să fie o refugiată prost văzută peste tot, din pricină că era irakiană și că era cine era, pentru că, mai devreme sau mai târziu, aveau să-i afle trecutul. Singurul mod de a o salva era acela de a o înzestra cu respectabilitate

profesională, și aceasta i-o putea da numai Biblia de Lut. Dar George nu voia să accepte și, deși Frankie și Enrique aveau familie, nici ei nu păreau să-l înțeleagă.

Era singur, singur împotriva tuturor, și cu un inconvenient în plus: puținul timp care îi mai rămăsese de trăit.

Revăzu raportul medical. Voiau să-l opereze din nou, să-i extirpe tumoarea care îi invada ficatul. Trebuia să ia o hotărâre, deși, de fapt, o luase deja. Nu va mai intra în sala de operații, cu atât mai mult cu cât, conform raportului, această intervenție nu îi garanta viața. Putea chiar să și moară, dacă inima se încăpățâna să-i joace o festă. Iar, în ultimul timp, puseurile de tahicardie și tensiunea ridicată erau noi agresiuni la sănătatea lui. Singura lui grijă era să trăiască suficient timp pentru ca nepoata sa, Clara, să sape la Safran înainte ca americanii să înceapă bombardamentele.

Sunetul unor degete bătând în ușa biroului îl făcu să-și ridice privirea de pe raport, așteptând să intre cel care bătea.

Un servitor îi anunță prezența lui Yassir și a altui bărbat, Mike Fernández. Îi aștepta; îi făcu semn să-i poftească.

Se ridică și se îndreptă spre ușa de intrarea în birou ca să-și salute vizitatorii. Yassir înclină ușor din cap, cu un zâmbet amar în colțul gurii. Nu îi ierta palma pe care i-o dăduse la ultima lor întâlnire. Alfred n-avea de gând să-și ceară scuze, pentru că, după o asemenea ofensă, scuzele nu mai serveau la nimic. Yassir îl va trăda de îndată ce va avea cea mai mică ocazie, odată asigurată afacerea pe care o puneau la cale. Trebuia doar să fie atent ca să-i pareze lovitura înainte de a ridica mâna.

Mike Fernández îl măsură pe bătrân, în vreme ce se salutau. Fu surprins de tăria cu care Alfred îi strângea mâna, dar mai ales avu senzația că se afla dinaintea unui om rău. Nu știa de ce, dar așa simțea; nici el nu era tocmai un sfânt; era băgat de multă vreme în afaceri murdare la ordinele lui Dukais și făcuse lucruri de care maică-sa, dacă ar mai fi trăit, n-ar fi fost prea mândră; dar, în ciuda celor trăite în ultimii ani, mai deosebea încă binele și răul, iar din bătrânul acela ieșea răul prin toți porii.

Servitorul intră în birou aducând o tavă cu apă și cu răcoritoare, pe care o puse pe o măsuță joasă, în jurul căreia se așezară. Când servitorul

ieși, Alfred nu pierdu timpul cu amabilități și i se adresă direct lui Fernández:

– Ce plan aveți?

– Aș vrea să arunc o privire la granița Kuwaitului cu Irakul și, de asemenea, vreau să examinez câteva puncte de la frontiera iordaniană și turcă. Aș vrea să știu pe ce infrastructură contăm în diferitele locuri în care vom hotărî să desfășurăm oamenii și, mai ales, ieșirile de urgență. Cred că putem avea o bună acoperire printr-o companie care exportă bumbac, baloturi mari de bumbac, din Egipt spre Europa.

– Și ce altceva? întrebă sec bătrânul.

– Orice doriți să-mi spuneți și să-mi arătați. Dumneavoastră conduceți operațiunea, iar eu voi fi pe teren; de aceea, vreau să văd pe unde va trebui să mă mișc.

– Eu vă voi spune care sunt punctele prin care oamenii vor intra și vor ieși din Irak. De ani de zile, intrăm și ieșim din țară fără ca irakienii, turcii, iordanienii sau kuwaitienii să-și dea seama. Cunoaștem terenul ca pe propriul buzunar. Dumneavoastră vă veți ocupa de oameni, dar la comanda operațiunii de pe teren se vor afla ai mei, și ei vor fi cei care vor intra și vor ieși din Irak.

– Nu așa ne-a fost vorba.

– A fost vorba să se intre și să se iasă în cel mai scurt timp cu putință, trecând neobservați. Mă tem că dumneavoastră vă va fi foarte dificil să vă contopiți cu peisajul și mă îndoiesc că oamenii pe care îi va trimite Paul o pot face. În ceea ce vă privește, se vede de la o poștă că nu sunteți de aici. Dacă veți fi arestat, s-ar duce de râpă toată operațiunea. Noi putem intra și ieși pentru că suntem de aici, ne pierdem în decor, dumneavoastră ați fi la fel de vizibili ca Statuia Libertății. Socotesc că e bine să aveți niște oameni în câteva locuri strategice pe care vi le voi indica eu. În ceea ce privește compania aceea de bumbac, o cunosc, este a mea, dar nu e cea mai potrivită pentru această afacere. Noi avem nevoie ca prietenii noștri de la Washington să ne permită să călătorim în avioanele militare care își au bazele în Kuwait și în Turcia și care fac escală în Europa; odată ajunse acolo, ne vom ocupa de toate celelalte. Oamenii dumneavoastră sunt cei care vor trebui să călătorească în acele

avioane cu dumneavoastră, acolo nu trebuie să intre oamenii mei. Fiecare trebuie să se miște pe terenul său.

– Iar dumneavoastră hotărâți care este terenul fiecăruia.

– Știți? Când călătorești prin deșert, beduinii te iau mereu prin surprindere. Ai convingerea că ești singur și, deodată, ridici privirea și ei sunt acolo. Cum au ajuns sau de când te urmăresc nu știi niciodată. Sunt ca nisipul deșertului. Dumneavoastră ați fi văzut de la kilometri distanță, dar nu i-ați vedea pe ei, chiar dacă ar fi la cinci metri.

– Oamenii dumneavoastră sunt beduini?

– Oamenii mei s-au născut aici, în aceste nisipuri, și sunt invizibili. Știu ce au de făcut, încotro să meargă și pe unde. Nici unul nu va atrage atenția nici la Bagdad, nici la Basra, nici la Mossul, Kairah sau Tikrit. Vor intra și vor ieși la fel de liniștiți cum intrați și ieșiți dumneavoastră din casă. Întotdeauna am făcut așa, ăsta este teritoriul meu, așa că nu accept schimbări în felul în care se fac treburile. Ori nu cumva la Washington au înnebunit cu toții?

– Nu, n-au înnebunit, doar că vor să controleze operațiunea.

– S-o controleze? Eu sunt cel care o controlează.

– Dumneavoastră o conduceți, e adevărat, dar ei vor să aibă aici niște oameni de-ai lor.

– Mă tem că nu va avea loc nici o operațiune dacă nu se face cum spun eu. La Washington se știe că n-ați putea trece nici o singură graniță.

– O să vorbesc cu Dukais.

– Aveți aici telefonul.

Mike Fernández nici nu se ridică. Forțase nota, pur și simplu pentru că nu voia să fie doar un figurant în planurile bătrânului. Dar știa că Dukais avea să se va supere dacă îl suna, fiindcă ordinele fuseseră categorice: trebuia să facă întocmai ce spunea Alfred.

– O să vorbesc cu el mai târziu, spuse Mike Fernández, surprins de duritatea bătrânului.

– Faceți cum doriți, dar să știți că nu-mi plac confruntările și, dacă cineva îmi aruncă mănușa, o pierde. Așa a fost până acum și așa va fi până în ziua când o să mor.

Fernández rămase tăcut. Își măsuraseră puterile, și era clar că Alfred nu era dispus nici măcar să împartă panoul de comandă.

Se gândi că lucrul cel mai inteligent ar fi să accepte situația. La urma urmei, Tannenberg avea dreptate: ăla nu era teritoriul lui, și se aflau în ajunul unui război. Operațiunea s-ar duce de râpă dacă el sau vreunul dintre ai lui ar fi arestat. Așa că el nu vedea nici un inconvenient ca alții să fie cei care să-și asume riscurile.

Timp de o oră, Tannenberg le dădu o lecție de tactică și strategie militară. Desfășură o hartă pe care indică unde trebuiau să se situeze forțele de sprijin ale lui Mike și în ce fel și pe unde trebuiau să se deplaseze până la bazele americane din Kuwait și Turcia, ruta pentru a ajunge până la Amman și chiar o cale alternativă de a ajunge în Egipt.

– Și pe unde vor intra oamenii dumneavoastră, domnule Tannenberg?

– N-o să vă spun asta. Dacă v-aș povesti ar fi ca și cum aș da un anunț prin internet.

– N-aveți încredere în mine? întrebă Mike Fernández.

– Eu n-am încredere în nimeni, dar în cazul ăsta nu e vorba despre neîncredere. Dumneavoastră îi veți povesti lui Paul Dukais planul și, dacă eu vă spun pe unde vor intra oamenii mei, în mod logic îi veți da această informație. Eu n-am nici cea mai mică intenție ca această informație să fie la îndemâna oricui. Asta e afacerea mea, să intru și să ies prin frontierele Orientului Apropiat fără să fiu observat de nimeni. Așadar, cu ce v-am povestit, dispuneți de informația de care aveți nevoie, nu trebuie să știți mai mult.

Mike se aștepta la acest răspuns; știa că bătrânul avea să se arăte inflexibil și că nu putea să mai scoată nimic de la el, dar hotărî să insiste.

– Totuși, mi-ați dat coordonatele unde trebuie să aștepte oamenii mei...

– Așa e, dar, dacă încercați să trageți concluzii pe seama acestor coordonate, vă înșelați; e treaba dumneavoastră.

– Bine, domnule Tannenberg, văd că nu va fi ușor să tratez cu dumneavoastră.

– Vă înșelați, e foarte ușor, eu sper doar ca fiecare să știe ce are de făcut. Îndepliniți-vă partea dumneavoastră, eu mi-o voi îndeplini pe a mea, și treaba e încheiată. Asta nu e o excursie în care să-ți faci prieteni, așa că nu e nevoie să-mi povestiți cum îi vor convinge șefii

dumneavoastră pe băieții de la Pentagon să le împrumute avioanele, nici eu nu vă voi povesti câți oameni de-ai mei vor participa în această operațiune, nici pe unde vor intra și vor ieși. Dar vă voi spune de ce oameni aveți nevoie.

– Dumneavoastră îmi veți spune? întrebă ironic fostul colonel Fernández.

– Da, o să vă spun, pentru că habar n-aveți cum să ajungeți de la punctele pe care vi le-am indicat până la bazele americane. Așa că oamenii dumneavoastră vor fi escortați de câțiva dintre oamenii mei, ca să se asigure că totul ajunge cu bine.

– Și câți oameni trebuie să aduc?

– Nu mai mult de douăzeci, și, dacă e posibil, să vorbească și altceva decât engleza.

– Vă referiți la arabă?

– Firește.

– Nu sunt sigur că vă vom putea face pe plac în această privință...

– Încercați.

– O să-i spun domnului Dukais.

– El știe deja cum trebuie să fie oamenii pentru această misiune, de aceea v-a ales pe dumneavoastră.

În vreme ce coborau pe scara avionului, simțiră căldura uscată a deșertului. Marta zâmbi fericită. Îi plăcea Orientul. Fabián simți că îi lipsea aerul și grăbi pasul în drum spre terminalul aeroportului din Amman.

Așteptau bagajele în fața benzii transportoare, când un bărbat înalt și negricios se îndreptă spre ei, vorbindu-le într-o spaniolă fără cusur.

– Domnul Tudela?

– Da, eu sunt...

Bărbatul îi întinse mâna și i-o strânse hotărât și cu putere.

– Sunt Haydar Annasir. M-a trimis Ahmed Husseini.

– Aha! reuși să spună Fabián.

Marta nu dădu importanță faptului că Haydar nu o salutase și îi întinse, la rândul ei, mâna, spre uimirea acestuia.

– Eu sunt profesorul Gómez, ce mai faceți?

– Bine ați venit, doamnă profesoară, răspunse Haydar Annasir, plecându-și ușor capul, în vreme ce dădea mâna cu Marta.

– Doamna Tannenberg n-a venit? întrebă Marta.

– Nu, doamna Tannenberg e la Safran, vă așteaptă acolo. Dar înainte trebuie să retragem din vamă tot ce ați adus. Dați-mi recipisele, și o să mă ocup să se scoată toate coletele și să fie mutate în camion, preciză Annasir.

– Vom merge direct la Safran? vru să știe Fabián.

– Nu. V-am rezervat camere la hotelul Mariott ca să vă odihniți la noapte; mâine vom trece granița cu Irakul și vom merge la Bagdad, iar de acolo ne vom deplasa la Safran cu elicopterul. Sper ca peste două zile să vă puteți întâlni cu doamna Tannenberg, răspunse Haydar Annasir.

Trebuiră să îndeplinească toate formalitățile de vamă, dar nu întâmpinară nici o problemă, dat fiind că prezența lui Haydar era de ajuns pentru ca funcționarii să nu le pună bețe în roate. Văzură containerele încărcate de-acum în trei camioane care îi așteptau în zona de cargo a aeroportului. Apoi se îndreptară spre hotel. Haydar îi anunță că avea să revină la ora cinei ca să le țină companie; până atunci, dacă voiau, se puteau odihni. A doua zi, urmau să plece în zori, în jur de ora cinci dimineață.

– Cum ți s-a părut personajul? o întrebă Fabián pe Marta, în vreme ce beau ceva la bar.

– Amabil și eficient.

– Și vorbește o spaniolă perfectă.

– Da, cu siguranță că a studiat în Spania; astă-seară ne va spune unde și ce anume.

– Pe tine, la început, nici nu te-a băgat în seamă.

– Da, ți s-a adresat ție; tu ești bărbat și, ca atare, trebuia să trateze cu tine. O să-i treacă.

– Ei bine, am fost uimit că nu i-ai trântit vreo obrăznicie pentru că te-a ignorat.

– N-a făcut-o cu rea intenție. E rodul educației pe care a primit-o. Să nu crezi că voi sunteți mai buni, răspunse Marta râzând.

– Mă rog, ne-am reciclat și am făcut un imens efort să fim la înălțimea fetelor, pentru că am aflat deja că sunteți niște supraoameni.

– Cu siguranță că Nietzsche s-a gândit la sora lui când a elaborat teoria supraomului. Dar, serios vorbind, sunt obișnuită să se întâmple așa când vin să lucrez în Orient. Peste câteva zile, va ceda în fața evidenței și va ști că eu sunt șefa.

– Măi, să fie, tocmai ai pus mâna pe frâiele puterii, îți mulțumesc că mi-o spui.

Mai glumiră încă puțin, golind paharul de whisky cu gheață și așteptându-l pe Haydar Annasir. Acesta apăru la opt și jumătate fix, așa cum îi anunțase.

„N-arată rău", se gândi Marta, examinându-l cu un ochi critic, în vreme ce acesta străbătea barul îndreptându-se spre ei.

Haydar purta un costum albastru-închis, bine croit, și o cravată de la Hermès cu un desen cu elefanți.

„Cravata cu elefanți e un pic cam demodată, dar e elegantă", își spuse Marta, în vreme ce se străduia să nu lase să-i scape nici cel mai ușor zâmbet, ca să nu-l facă să se fâstâcească pe acel bărbat înfumurat care nu știa pe ce teren se află cu acești doi străini.

Îi duse să ia cina într-un restaurant situat în zona rezidențială a Ammanului, unde nu erau decât occidentali. Oameni de afaceri în trecere prin capitala hașemită, care împărțeau masa cu oameni de afaceri și politicieni iordanieni.

Fabián și Marta îl lăsară pe Haydar să comande șefului de restaurant cina și nu făcură nici un moment paradă de faptul că vorbeau araba.

– Sunt curios să știu unde ați învățat spaniola, zise Fabián.

Haydar păru ușor stânjenit, dar răspunse politicos.

– Sunt licențiat în Științe economice la Universitatea Complutense din Madrid. Guvernul spaniol a avut întotdeauna o generoasă politică a burselor pentru ca și cetățenii iordanieni să poată studia în țara dumneavoastră. Am trăit la Madrid șase ani.

– În ce perioadă? vru să știe Marta.

– Din optzeci până în optzeci și șase.

– O perioadă foarte interesantă, insistă Marta, sperând ca Haydar să spună ceva mai mult.

– Da, a coincis cu sfârșitul tranziției și cu primul guvern socialist.

– Ce tineri eram pe vremea aceea! exclamă Fabián.

– Spuneți-mi, lucrați pentru doamna Tannenberg? întrebă Marta fără ocolișuri.

– Nu, nu tocmai. Lucrez pentru bunicul ei. Conduc birourile domnului Tannenberg de la Amman, răspunse Haydar, nu fără o anume stânjeneală.

– Domnul Tannenberg e arheolog? întrebă în continuare Marta, trecând peste stânjeneala evidentă a lui Haydar.

– E om de afaceri.

– Aha! Parcă înțelesesem că, în urmă cu ani de zile, a fost la Haran și că acolo a găsit tăblițele care au pricinuit mare vâlvă în comunitatea arheologică, notă Fabián.

– Îmi pare rău, dar nu știu. Lucrez pentru domnul Tannenberg, dar n-am cunoștință de nici o altă activitate în afara afacerilor sale actuale, insistă Haydar, eschivându-se.

– Și este o indiscreție dacă vă întreb care sunt interesele domnului Tannenberg?

Întrebarea Martei îl luă nepregătit pe Haydar, care nu se aștepta ca ea să îndrăznească să-l supună acestui interogatoriu.

– Domnul Tannenberg are diverse afaceri, este un om respectat și bine văzut, căruia îi place mai cu seamă discreția, răspunse Haydar cu o anume neplăcere.

– Nepoata lui e un arheolog cunoscut în Irak? insistă Marta.

– O cunosc foarte puțin pe doamna Tannenberg; știu că e o persoană foarte apreciată în profesia ei și că e căsătorită cu un reputat profesor de la Universitatea din Bagdad. Dar sunt sigur că îi puteți pune ei toate aceste întrebări când veți ajunge la Safran.

Fabián și Marta se priviră, convenind tacit să nu mai continue cu întrebările. Fuseseră extrem de nepoliticoși față de amfitrionul lor. Acolo era Orientul, și în Orient nimeni nu pune întrebări directe fără riscul de a jigni.

– Veți rămâne cu noi la Safran? întrebă Fabián.

– Voi fi la dispoziția dumneavoastră cât timp durează săpăturile. Nu știu dacă va trebui să rămân tot timpul la Safran sau la Bagdad. Voi fi acolo unde va fi nevoie de mine.

Când se despărțiră la intrarea în hotel, le aminti că avea să îi ia a doua zi de dimineață la ora cinci. Camioanele cu încărcătura plecaseră deja spre Safran.

– L-am pus în încurcătură, afirmă Fabián, după ce se despărțiră în ușa ascensorului.

– Da, a trecut prin momente neplăcute. Mă rog, nu mă interesează. Eu sunt curioasă să aflu în ce fel și când a făcut acest Tannenberg săpături la Haran, fiindcă și eu am săpat în zona aceea. Înainte de a pleca, am căutat toate expedițiile arheologice care s-au făcut la Haran, și în nici una nu figurează vreun Tannenberg.

– De unde să știu eu dacă acest misterios bunic a săpat vreodată în alt loc decât în grădina casei sale? La fel de bine putea să cumpere tăblițele de la vreun hoț.

– Da, și eu m-am gândit. Dar mi se întâmplă același lucru ca și prietenului tău Yves: mă intrigă bunicul Clarei Tannenberg.

Călătoria la Bagdad se dovedi a fi extenuantă din pricina căldurii. Orașul scotea în evidență semnele blocadei pe care o suferea. Se vedea sărăcia, de parcă prospera clasă medie irakiană ar fi dispărut peste noapte.

Marta ameți în elicopter și nu se putu stăpâni să nu vomite, cu toată grija pe care i-o acordase Fabián.

Când ajunseră la Safran, era palidă și se simțea epuizată, dar știa că trebuia să facă un efort pentru că aveau să mai treacă încă multe ore până să se poată odihni.

O surprinse înfățișarea Clarei Tannenberg: brunetă, de statură mijlocie, pielea de culoarea scorțișoarei și ochii albaștri ca oțelul. Era frumoasă. Pur și simplu frumoasă.

Și Clara o măsură pe Marta dintr-o privire. Se gândi că probabil era trecută de patruzeci de ani, mai aproape de patruzeci și cinci; se observa la ea acea siguranță a femeilor occidentale care își datorează totul lor înseși și eforturilor lor și care, în consecință, nu sunt dispuse să hotărască altcineva ce pot sau nu pot face. Nici Clarei nu îi scăpă faptul că Marta era o femeie atractivă. Avea părul negru, era înaltă, cu ochi căprui-închis; purta plete lungi până la umeri și avea unghiile îngrijite.

Se uita întotdeauna la mâinile femeilor. Bunica ei o învățase să facă așa; îi spunea că putea recunoaște după mâini cu ce gen de femei are de-a face. Sfatul nu dăduse greș. Mâinile oglindeau sufletul femeilor și condiția lor socială. Mâinile Martei erau înguste și osoase, cu manichiura făcută recent și cu unghiile acoperite cu un strat subțire de lac transparent care le dădea doar luciu.

După saluturile de rigoare, îi informă că la Safran sosiseră deja camioanele, dar că nu avuseseră încă timp să descarce containerele.

– Puteți dormi într-una dintre casele țăranilor sau, dacă preferați, în corturile pe care le-am instalat. Am început să construim mai multe case din chirpici, foarte simple, precum cele care se construiau în urmă cu secole în Mesopotamia și pe care încă le mai ridică țăranii în ziua de azi. Unele sunt deja gata, dar mai trebuie să sosească de la Bagdad saltele și alte obiecte de interior; peste câteva zile, vor fi aici. Vor servi drept casă – nu știu dacă pentru toți, dar măcar pentru o mare parte din membrii expediției. Nu va fi nimic luxos, dar sper să vă simțiți confortabil.

– Putem arunca o privire prin împrejurimi? întrebă Fabián.

– Vreți să cunoașteți locul unde am găsit edificiul? veni replica Clarei.

– Da, aș vrea, răspunse Fabián cu cel mai plăcut zâmbet al lui.

– Bine, voi spune să vi se ducă bagajele la locurile de cazare, și noi vom merge pe jos până la palat. Nu e departe de aici, și azi nu e prea cald, zise Clara.

– Dacă nu vă deranjează, interveni Marta, aș prefera să merg cu mașina. Călătoria m-a amețit și nu mă simt prea bine.

– Aveți nevoie de ceva? Preferați să rămâneți aici? îi spuse Clara.

– Nu, aș dori doar să beau apă și să mă pot răcori și, dacă e cu putință, să nu merg pe jos, ceru Marta.

Clara dădu câteva ordine și, într-o clipă, bagajul ușor al Martei era instalat în casa șefului satului, în vreme ce al lui Fabián era dus în casa unei familii care locuia alături.

Marta se bucurase de răgazul de a bea apă și a-și reface forțele. Apoi plecară într-un jeep până la locul unde aveau să își petreacă următoarele luni.

Fabián sări din mașină înainte ca soldatul care îl conducea să apuce să oprească. Cu pas grăbit, începu să străbată locul, oprindu-se să observe groapa apărută după explozia unei bombe devastatoare.

– Văd că ați degajat zona, afirmă Fabián.

– Da. Credem că ne aflăm pe acoperișul unui edificiu și că de fapt ceea ce vedem prin breșa aceea este o încăpere unde cu siguranță erau stivuite tăblițele; de aici cantitatea de cioburi pe care le-am găsit. Drept pentru care, fără îndoială, acest loc a fost un templu-palat, răspunse Clara.

– Nu există dovezi că ar fi existat un templu atât de aproape de Ur, spuse Fabián.

– Nu, nu există, dar vă amintesc, profesore, că valoarea oricărei descoperiri este tocmai aceasta: să găsești ceva despre care, în multe cazuri, nu este nici un indiciu că ar exista. Dacă am săpa de-a lungul și de-a latul Irakului, am găsi mai multe zeci de temple-palat, dat fiind că acestea erau centrele administrative ale unor zone întinse, explică Clara.

Între timp, Marta se îndepărtase de ei, căutând un loc de unde să aibă o anumită perspectivă asupra zonei. Fabián și Clara o lăsară, fără să întrerupă acel du-te-vino al Martei.

– E soția dumneavoastră? îl întrebă Clara.

– Marta, nu, nu este. E profesoară de arheologie la aceeași universitate cu mine, Complutense, din Madrid. Și are o îndelungată experiență în munca pe teren. Apropo, cu ani în urmă a fost aproape de Haran, unde bunicul dumneavoastră a găsit acele tăblițe misterioase.

Clara confirmă în tăcere. Bunicul ei îi interzisese categoric să dea vreo informație despre el. Nu trebuia să spună nici un cuvânt mai mult, chiar dacă Fabián ar insista să afle amănunte despre când și de ce fusese la Haran, așa că se hotărî să îndrepte conversația spre alte făgașe.

– Ați fost foarte curajoși să veniți în Irak în împrejurările actuale.

– Să sperăm că totul va merge bine. Nu va fi ușor să lucrăm sub presiunea timpului.

– Da, noi, irakienii, avem convingerea că Bush doar îl provoacă pe Saddam.

– Vedeți să nu vă înșelați. V-a declarat război și, de îndată ce va avea efectivele pregătite, va ataca. Nu cred că vor întârzia s-o facă mai mult de șase sau șapte luni.

– De ce îl sprijină Spania pe Bush împotriva Irakului?

– Nu confundați Spania cu guvernul nostru actual. Majoritatea spaniolilor sunt împotriva războiului, nu împărtășesc motivele lui Bush pentru a porni la război.

– Atunci de ce nu vă revoltați?

Fabián izbucni într-un hohot de râs.

– Are haz să mă întrebați de ce nu ne revoltăm, când dumneavoastră trăiți sub cizma lui Saddam. Uitați ce este, eu nu sunt de acord cu guvernul meu în ceea ce privește sprijinirea Statelor Unite împotriva Irakului, și nici cu foarte multe alte lucruri, dar Guvernul Spaniei este unul democratic. Vreau să spun că-l putem da jos la urne.

– Irakienii îl iubesc pe Saddam, afirmă Clara.

– Nu, nu-l iubesc, și, în ziua când va cădea, pentru că va cădea, îl vor apăra doar câțiva favorizați ai regimului său. Dictatorii sunt tolerați, dar nimeni nu-i iubește, nici măcar cei care au trăit sub regimul lor fără să crâcnească. Din Saddam, singurul lucru care va rămâne va fi amintirea samavolniciilor sale. Uitați, ca lucrurile să fie clare, faptul că suntem împotriva războiului nu înseamnă că-l sprijinim pe Saddam. Saddam reprezintă tot ceea ce detestă un democrat: este un dictator sângeros, are mâinile pătate cu sângele irakienilor care au îndrăznit să i se opună și cu cel al kurzilor pe care i-a asasinat în masă. Nu ne interesează Saddam, și nici soarta pe care o poate avea. Suntem împotriva războiului pentru că nu credem că cineva trebuie să moară ca să dispară un singur om și, mai ales, pentru că e un război din interese nelegitime: să pună mâna pe țițeiul din Irak. America vrea să aibă controlul asupra surselor de energie, pentru că simte în ceafă respirația colosului chinez! Dar insist: să nu vă înșelați, cei care sunt împotriva războiului îl detestă pe Saddam.

– Nu m-ați întrebat dacă sunt adeptă a lui Saddam, îi reproșă Clara.

– Nu mă interesează dacă sunteți sau nu. Ce veți face? Mă veți denunța acestor soldați ca să mă aresteze? Îmi închipui că dacă trăiți în Irak fără să vă lipsească nimic este pentru că sunteți o apropiată

a regimului lui Saddam. N-am putea săpa aici în împrejurările actuale, dacă bunicul dumneavoastră n-ar fi un om puternic în Irak, așa că nu puteți păcăli pe nimeni. În schimb, vă înșelați crezând că noi cei care venim aici suntem dispuși să ne ploconim dinaintea lui Saddam sau să ridicăm osanale regimului său. Este un dictator și ne repugnă profund.

– Dar, chiar și așa, ați venit să faceți săpături.

– Dacă reușim să evităm disputele politice, vom face săpături. Am venit să săpăm într-o împrejurare dificilă pentru noi, și să nu credeți că ne-a fost ușor să luăm hotărârea. Venirea noastră aici poate fi manipulată de către unii care să ne prezinte drept oameni care îl girează pe Saddam, așa că ăsta nu e puțin lucru. Credem că suntem aproape să aflăm dacă într-adevăr ceea ce ați afirmat în congresul de la Roma are vreun temei. Vom lucra fără odihnă și contra cronometru și, dacă nu ne atingem obiectivul, cel puțin vom fi încercat. Ca arheologi, nu puteam lăsa să ne scape ocazia.

– Sunteți prieten cu Yves Picot?

– Da, suntem prieteni de multă vreme. E un tip heterodox, dar unul dintre cei mai buni specialiști și, bineînțeles, doar cineva ca el ar fi fost în stare să ne convingă să venim să ne riscăm pielea în acest loc, afirmă Fabián, lăsându-și privirea să rătăcească în căutarea Martei.

– Câți arheologi vor participa la misiune?

– Din nefericire, mai puțini decât avem nevoie. Echipa nu e îndeajuns de mare pentru ceea ce trebuie să facem. Vor veni doi experți în prospecțiune magnetică, un profesor de arheozoologie, altul de anatolistică[1], șapte arheologi specialiști în Mesopotamia, în afară de mine, de Marta și de Yves, și mai mulți studenți din ultimii ani la arheologie. În total, vom fi vreo treizeci și cinci.

Clara nu-și putu ascunde o grimasă de dezamăgire. Spera ca Picot să fi fost în stare să găsească mai mulți specialiști pentru expediție. Fabián își dădu seama și resimți o anume neplăcere.

– Ar trebui să ziceți mersi, cum spunem noi în Spania în situații din astea. Să vină treizeci și cinci de persoane să muncească aici e un miracol, și am făcut-o pentru Yves. Țara dumneavoastră va fi făcută zob, și

[1] Studiul Anatoliei, denumire dată în Antichitate Asiei Mici (n.tr.)

nimănui n-ar trebui să-i ardă de aventuri arheologice; chiar și așa, Yves ne-a convins să ne abandonăm lucrările, și să nu credeți că e simplu să-i spui decanului facultății tale că pleci în plină lună septembrie, când cursurile sunt pe punctul de a începe. Așa că toți cei care am venit aici am făcut un sacrificiu știind cât de greu va fi să găsim ceva care să merite într-adevăr osteneala și să justifice investiția noastră de timp și de prestigiu profesional.

– Nu puneți problema de parcă mi-ați face o favoare! răspunse Clara exasperată. Dacă ați venit este pentru că ați crezut că veți putea obține ceva, altminteri n-ați fi aici!

Marta se apropiase de ei și auzi ultima parte a conversației.

– Ce-ați pățit? întrebă ea.

– Schimb de opinii, răspunse Fabián.

Clara nu mai spuse nimic, își lăsă privirea în pământ și respiră adânc. Nu dorea să-i iasă la iveală firea năbădăioasă și, cu atât mai puțin, să se întâmple asta exact înaintea începerii lucrărilor. Îi lipsea Ahmed; el era descurcăreț, știa cum să trateze cu toată lumea și să spună ce gândește fără să jignească, dar menținându-se ferm pe poziție.

– Bine, continuă Marta, am aruncat o privire prin împrejurimi. E interesant ce se vede. Pe câți muncitori putem conta?

– În jur de o sută. Aici, în Safran, contăm pe cincizeci, iar restul vor veni din satele din apropiere.

– Avem nevoie de mai mulți. E imposibil să degajăm tot acest nisip dacă n-avem suficientă mână de lucru. Acelea sunt casele care se ridică pentru echipă? întrebă Marta arătând în față.

– Da. Sunt cam la trei sute de metri, nu prea departe. Așa că, locuind lângă șantier, nu vom avea nevoie de mașini ca să ne deplasăm, răspunse Clara.

– Noi am adus corturi solide. După părerea mea, muncitorii vor trebui să termine ceea ce fac, ca să nu lase lucrurile la jumătate, dar prioritatea este să înceapă deja săpăturile.

Tonul Martei nu lăsa loc de îndoială.

– Deja? Înainte să ajungă și restul expediției? întrebă Fabián uimit.

– Da. Nu e timp de pierdut. Sincer, nu cred că putem face treabă într-un timp atât de scurt, așa că trebuie s-o pornim deja. Vom începe

mâine. Dacă sunteți de acord, acum, când ne întoarcem în sat, ar trebui să-i adunăm pe oameni ca să le explicăm anumite amănunte ale muncii pe care o au de realizat. Vom încerca să facem în așa fel încât zona să fie cât mai degajată cu putință pentru când vor sosi Yves și restul echipei. Sunteți de acord?

– Tu comanzi, răspunse Fabián.

– Din partea mea, de acord, afirmă Clara.

– Bine, o să vă explic planul de lucru la care m-am gândit: iată ce putem începe să facem...

18

Hans Hausser intră cu pas hotărât în imensul hol al unui modern edificiu din inima Londrei. Un panou semnala zecile de firme care își aveau sediul în acel monstru de sticlă și oțel. Căută cu privirea numele de Global Group, deși știa că se afla la etajul șapte. Se îndreptă spre ascensor, simțind un ghimpe de neliniște în capul pieptului.

Un ilustru profesor de fizică cuantică urma să angajeze un executant care să asasineze un bărbat și familia acestuia, indiferent de cine și de câți ar fi fost. Nu simțea nici un fel de milă, ci doar îngrijorarea că poate nu va reuși să negocieze cu bărbatul pe care avea să-l întâlnească.

Birourile companiei Global Group păreau asemănătoare cu cele ale oricărei companii multinaționale: pereți de culoare cenușiu-deschis, tavane albe, mobilier modern, tablouri abstracte de bună calitate ale unor pictori cu nume imposibil de reținut, secretare elegante, discrete și amabile.

Tom Martin nu-l făcu să aștepte. Îl întâmpină în ușa biroului, o încăpere împodobită cu o splendidă bibliotecă din lemn de culoare deschisă, care acoperea cei patru pereți, o enormă fereastră prin care putea vedea vechea Londră cu Tamisa curgând liniștit, fotolii din piele și nici un obiect personal. Nici fotografii, nici trofee; pe imensa masă de cristal și oțel nu era nici o hârtie; doar un telefon sofisticat și un computer personal.

Odată instalați în fotolii cu câte o cafea dinainte, Tom Martin se pregăti să-l asculte cu o oarecare curiozitate pe bătrânul dezorientat din fața lui.

– Bine, spuneți-mi cu ce pot să vă ajut...

– Nu vă voi face să pierdeți timpul. Știu că activitatea dumneavoastră este aceea de a trimite oameni în zonele de conflict. Aveți o mică armată de oameni care vin și pleacă în grupuri mari sau reduse, ba chiar individual. Mai știu că activitatea dumneavoastră este aceea de a oferi securitate, dar, dacă trecem peste eufemisme, în firma dumneavoastră se ucide. Oamenii dumneavoastră ucid alți oameni pentru a proteja persoanele care îi angajează sau pentru a apăra interese materiale, fie că sunt edificii, zăcăminte petroliere sau orice altceva.

Tom Martin îl asculta pe bătrân cu un amestec de perplexitate și de amuzament. Unde voia să ajungă omul ăsta?

– Domnule Martin, am nevoie să-l angajez pe unul dintre oamenii dumneavoastră ca să ucidă un bărbat. Mă rog, în realitate, va trebui să ucidă mai mult de o persoană, în acest moment nu știu exact câte, poate două, poate trei, poate cinci, nu știu.

Patronul companiei Global Group nu-și putu ascunde surpriza pe care i-o pricinuia cererea acelui bărbat: un bătrân cu înfățișare distinsă care insistase să obțină, de câteva săptămâni, o întrevedere, prezentându-se drept domnul Burton, și care stătea liniștit în fața lui cerându-i niște asasini plătiți. Simplu ca bună ziua.

– Scuzați-mă, domnule Burton. Burton e numele dumneavoastră?

– Spuneți-mi așa, zise profesorul Hausser.

– Adică, nu vă numiți Burton... În sfârșit, eu n-am nevoie să știu cine sunt clienții mei...

– Dumneavoastră trebuie să știți că veți fi plătit și că veți fi plătit bine. Am de gând să fiu extrem de generos.

– Dacă v-am înțeles bine, vreți să ucideți pe cineva. De ce?

– Asta nu e treaba dumneavoastră. Să zicem că există o persoană ale cărei interese s-au ciocnit cu ale mele și cu ale unor prieteni, persoană care nu s-a dat în lături să folosească împotriva noastră metode expeditive. Așa că vrem să-l eliminăm.

– Și celelalte persoane pe care vreți să le eliminați...?

– Rudele lui directe. Cele pe care le veți găsi.

Tom Martin rămase tăcut, impresionat de calmul cu care bărbatul acela cu înfățișare blajină îi cerea să comită câteva asasinate. I-o ceruse cu aceeași voce cu care ar comanda o cafea într-un bar sau cu care l-ar saluta

dimineața pe portar: plin de cordialitate, fără să acorde vreo importanță gestului.

– Îmi puteți preciza ce a făcut omul acela și de ce trebuie să extindeți sancțiunea asupra familiei sale?

– Nu. Spuneți-mi dacă acceptați treaba și cât mă va costa.

– Să vă explic, eu n-am o agenție de asasini, așa că...

– Haideți, domnule Martin, știu cine sunteți! Oamenii din branșă vă consideră cel mai bun și vă laudă discreția. Mi s-a recomandat să vă prezint lucrurile direct, și asta este ceea ce fac.

– Aș dori să știu cine v-a vorbit despre firma mea.

– O cunoștință comună. Un om care vă știe și care a făcut afaceri cu dumneavoastră spre deplina lui satisfacție.

– Și persoana aceea v-a spus că firma mea este una de asasini?

– Domnule Martin, nu mă cunoașteți, și de aceea n-aveți încredere în mine. Dar cum numiți ceea ce fac oamenii dumneavoastră în minele de diamante când mitraliază un biet negru pentru că s-a apropiat prea mult de împrejmuirea de securitate? Ce îmi spuneți despre acele echipe de protecție a oamenilor de afaceri care nu șovăie să apese pe trăgaci la indicația șefului de tură?

– Trebuie să știu cine sunteți, o referință...

– N-o veți avea, îmi pare rău. Dacă vă temeți că e o cursă, stați liniștit. Sunt bătrân, probabil că nu mi-a mai rămas mult timp de trăit, și ce mi-a mai rămas vreau să-l dedic lichidării unei vechi datorii. De aceea am nevoie ca oamenii dumneavoastră să ucidă un om.

Tom Martin rămase tăcut, examinându-l pe acel bătrân care, cu atâta aplomb și fără ocolișuri, îi cerea să ucidă un om. Nu, sigur nu era polițist. Curiozitatea îl dădu gata și, sărind peste propriile reguli de siguranță, se hotărî să riște.

– Cine este omul pe care vreți să-l ucideți?

– Acceptați treaba?

– Spuneți-mi despre cine este vorba și unde se află.

– Cât va costa?

– Pentru început, va trebui să facem o prospectare a terenului și apoi hotărâm cum și când; și asta înseamnă mulți bani.

– Un milion de euro pentru bărbat și altul pentru familia lui?

Directorul companiei Global Group rămase impresionat. Ori bătrânul îl ispitea cu banii, ori habar n-avea de prețurile pieței.

– Aveți această sumă?

– În acest moment, am trei sute de mii de euro la mine. Dacă încheiem înțelegerea, vi-i voi da. Restul, pe măsură ce se îndeplinește misiunea.

– Pe cine vreți să ucideți, pe Saddam Hussein?

– Nu.

– Cine e bărbatul? Aveți fotografii recente?

– Nu. N-am fotografii ale lui. E bătrân, un om mai în vârstă decât mine, să tot aibă în jur de nouăzeci de ani. Trăiește în Irak.

– În Irak?

Surpriza lui Martin era din ce în ce mai mare.

– Da, cred că în Irak; cel puțin, există acolo o rudă a lui care are o casă. Priviți aceste fotografii ale casei. Nu știu dacă el locuiește acolo sau nu, dar persoana care locuiește e rudă cu el, o femeie care trebuie și ea să moară, dar nu înainte de a ne conduce la obiectivul nostru.

Tom Martin luă fotografiile Casei Galbene pe care le făcuseră oamenii din echipa trimisă de Luca Marini. Le privi cu atenție. Casa era o reședință colonială, bine protejată, judecând după ceea ce prinseseră camerele de luat vederi.

În câteva fotografii, apărea o femeie atrăgătoare, îmbrăcată după moda occidentală, însoțită de o altă femeie, în vârstă, acoperită din cap până în picioare.

– Asta e la Bagdad? întrebă Tom Martin.

– Da, la Bagdad.

– Și asta e femeia... mai mult afirmă decât întrebă Martin, privind altă fotografie.

– Da, cred că e o rudă a individului care trebuie să moară. Are același nume de familie. Ea vă poate conduce până la el.

– Care este numele de familie?

– Tannenberg.

Președintele Agenției Global Group rămase câteva clipe tăcut. Nu era pentru prima dată când auzea acest nume de familie. Nu de mult, prietenul său Paul Dukais îi ceruse oameni ca să se infiltreze într-o expediție arheologică organizată de femeia aceea, acea Tannenberg,

care, după cât se părea, voia să rămână cu ceva care nu era al ei sau, cel puțin, nu era numai al ei.

După cum vedea, familia Tannenberg avea dușmani pretutindeni, dispuși să-i elimine fără menajamente. Oare bărbatul acesta pe care îl avea în față voia același lucru ca Dukais ori motivul lui era diferit?

– Acceptați treaba?

– Da.

– Bine, să semnăm un contract.

– Domnule... domnule Burton, nu se semnează astfel de contracte.

– Eu n-o să vă dau nici un euro dacă nu e cu contract.

– Vom face un contract general, de cercetare a unui anume individ într-un anume loc...

– Da, dar fără să se menționeze numele individului. Vreau discreție.

– Dumneavoastră cereți prea mult...

– Și plătesc la fel de mult. Știu că suma pe care o să v-o dau este mai mare decât ce încasați pentru acest gen de comenzi. Așa că, pentru două milioane de euro, veți face lucrurile cum vă cer eu.

– Bineînțeles că le voi face.

– Și încă ceva, domnule Martin, știu că sunteți cel mai bun, sau cel puțin așa se vorbește. Dar vă plătesc atât de generos pentru că nu vreau greșeli, și nici trădări. Dacă mă trădați, eu și prietenii mei dispunem de suficienți bani ca să vă căutăm și în gaură de șarpe, dacă ar fi nevoie. Întotdeauna va exista cineva care să dorească să facă treaba, inclusiv cineva de aici, dinăuntru.

– Nu vă îngădui să mă amenințați. Dacă aveți dubii în ceea ce mă privește, închei aici această conversație, răspunse foarte serios Tom Martin.

– Nu, nu este o amenințare. Vreau pur și simplu ca lucrurile să fie clare de la început. La vârsta mea, banii pe care-i am nu-i pot nici cheltui, nici nu-i pot duce în mormânt. Așa că, fiind încă în viață, îi investesc în îndeplinirea ultimelor mele dorințe, asta e ceea ce fac.

– Domnule Burton, sau oricum v-ați numi, în branșa mea nu ne îndeletnicim cu trădarea clienților. Cel care o face trebuie să tragă obloanele.

Hans Hausser îi dădu toate informațiile de care dispunea. Nu erau multe, căci Tannenberg detectase echipa lui Marini, și aceștia

nu avuseseră timp să trimită mai multe amănunte despre cine mai locuia în casa aceea de culoare galbenă, în afară de femeie și de soțul ei, împreună cu câțiva servitori.

După două ore, profesorul ieșea din compania Global Group. Se simțea mulțumit pentru că intuia că, în sfârșit, erau aproape de ora răzbunării.

Se plimbă fără țintă, convins că Martin pusese să fie urmărit. Intră în hotelul Claridge și se îndreptă spre restaurant, unde luă masa de prânz, fără prea multă poftă de mâncare. Ieși apoi în hol și căută un ascensor. Cei care l-ar urmări se gândeau probabil că era cazat în hotel, așa că apăsă pe butonul etajului patru. Ieși acolo și căută scările ca să coboare până la etajul doi. Odată ajuns aici, chemă din nou ascensorul și apăsă pe butonul garajului.

Un portar surprins îl întrebă unde era mașina lui, la care el nici măcar nu răspunse, zâmbind ca și cum n-ar înțelege nimic. La vârsta lui, părea inofensiv. Străbătu garajul și, după un moment, ieși pe rampa mașinilor. Coti la primul colț de stradă și se îndepărtă de hotel, căută un taxi, pe care îl găsi imediat, și ceru să fie dus la aeroport. Avionul lui pleca peste câteva ore cu direcția Hamburg. De acolo, urma să ia alt avion spre Berlin și, de acolo, acasă la Bonn. Nu știa dacă reușise să-l deruteze pe Tom Martin, dar măcar îi făcuse lucrurile mai anevoioase.

– Eu sunt.

Carlo Cipriani recunoscu vocea prietenului său. Știa că avea să îl sune, fiindcă primise un e-mail cifrat, iar el îi răspunsese trimițându-i altul cu numărul de telefon mobil la care trebuia să-l apeleze. Odată încheiată convorbirea, se gândea să arunce cartela în Tibru.

– Totul a mers bine. A acceptat și se va pune în mișcare imediat.

– Nu ți-a făcut probleme?

– Era surprins, dar domnul Burton a fost destul de convingător, râse printre dinți Hans Hausser.

– Când îți dă de veste?

– Peste două săptămâni. Trebuie să formeze o echipă, s-o trimită... asta înseamnă timp.

– Măcar de-ar izbuti! răspunse Carlo.

– Facem ceea ce trebuie să facem, și, chiar dacă în anumite privințe vom da greș, important e să mergem mai departe, să nu ne oprim.

Prin telefon, se strecura o voce impersonală chemând pasagerii avionului spre Berlin.

– O să te sun de îndată ce o să știu ceva. Ia legătura cu ceilalți!

– Așa voi face, îl asigură Cipriani.

Hans Hausser închise telefonul public de la care suna de pe aeroportul din Hamburg.

Tocmai se anunța zborul lui la Berlin. De acolo, urma să o sune pe Berta. Fiica lui era îngrijorată de plecările și sosirile lui și începuse să-l someze să-i spună ce se întâmpla. El o mințea, asigurând-o că pleacă în călătorie ca să se întâlnească cu niște bătrâni profesori pensionați ca el, dar Berta nu-l credea. Bineînțeles că nu și l-ar putea închipui niciodată pe tatăl ei angajând asasini ca să ucidă un om. Ar putea jura că e un om pașnic – la universitate fusese întotdeauna în fruntea protestelor împotriva războaielor sau a oricărei expresii de violență, oriunde și oricum s-ar fi întâmplat. În plus, era un vajnic apărător al drepturilor omului, și studenții lui îl adorau cu adevărat, așa că el continua să meargă la universitate ca profesor emerit. Nimeni nu voia ca Hans Hausser să se retragă definitiv.

Mercedes Barreda se grăbi spre dormitor. Își lăsase pe pat geanta în care avea telefonul mobil cu numărul la care vreunul dintre prietenii ei o putea suna.

Deschise iute geanta, temându-se că apelul s-ar putea opri în orice clipă.

– Nu te agita, îl auzi pe Carlo spunându-i, înainte de a avea timp să rostească vreun cuvânt.

– Veneam în fugă.

– Liniștește-te, lucrurile sunt în curs de desfășurare.

– Cum a mers totul?

– Fără probleme. Peste două săptămâni, vom ști ceva mai mult.

– Atât de mult timp?

– Nu fi nerăbdătoare!

– Ba sunt, întotdeauna am fost.

– Nu e ușor ce vrem noi...

– Știu, dar uneori mi-e teamă să nu mor și să nu fi reușit... știi tu.

– Da, și eu am coșmarul ăsta, dar suntem pe ultima linie dreaptă.

Când terminară convorbirea, Mercedes se prăbuși pe canapea. Era obosită. Vizitase două șantiere pe care firma ei de construcții le avea în lucru și, pe deasupra, avusese și o întâlnire cu mai mulți arhitecți și șefi de lucrări care munceau pentru firma ei.

Se gândi că toți banii pe care îi strânsese urmau să aibă cea mai bună întrebuințare, pentru că îi investea în ucigași plătiți să-l omoare pe Tannenberg.

Banii nu o interesaseră niciodată. Îi câștigase muncind, într-adevăr, dar fără un scop anume. Își făcuse testamentul: când o să moară, tot ce avea va ajunge la diferite ONG-uri și la o organizație de ajutorare a animalelor, iar acțiunile firmei vor fi repartizate în părți egale angajaților care lucrau cu ea de mai mulți ani. Nu o spusese nimănui, pentru că își rezervase posibilitatea de a se răzgândi, dar pentru moment așa dispusese.

Menajera îi lăsase pregătite pe masa din bucătărie o salată și un file de pui pane. Le puse pe o tavă și se așeză în fața televizorului. Așa se desfășurau serile ei de când îi murise bunica, iar, de atunci, trecuseră mulți ani.

Casa era refugiul ei, nu invitase niciodată pe nimeni, în afara singurilor ei prieteni: Hans, Carlo și Bruno.

Bruno terminase de luat cina, când soneria telefonului mobil pe care îl purta în buzunarul hainei îl făcu să tresară. Soția lui, Deborah, intră în fugă. Știa că, de la un timp încoace, de când se întorsese de la Roma, soțul ei cumpăra și distrugea cartele telefonice folosite fără să-i explice de ce. Dar nu era nevoie să o facă. Ea știa că trecutul continua să fie prezent în viața lui Bruno. Nici copiii, nici nepoții lor nu reușiseră să-l șteargă. Pentru Bruno Müller, nimic nu era mai important decât cele trăite în urmă cu șaizeci de ani.

Deborah își mușcă buzele ca să nu lase să-i scape nici un reproș, mai cu seamă pentru că, în seara aceea, Sara și Daniel luau masa acasă. Nu era un fapt obișnuit ca amândoi copiii lor să vină deodată, căci Daniel călătorea întruna dintr-o parte într-alta a lumii, acompaniind cu vioara lui cele mai bune orchestre simfonice.

– Scuzați-mă o clipă... spuse Bruno, pe când ieșea din sufragerie spre biroul lui.

– Ce misterios e tata, remarcă Sara.

– Nu poți respecta intimitatea celorlalți? îi reproșă Daniel.

– Haideți, să nu ne supărăm, e doar un telefon, interveni mama lor, căutând un subiect de conversație care să le distragă atenția până când Bruno avea să se întoarcă.

– Totul merge bine, spuse Carlo.

– Ah! Mi s-a luat o piatră de pe inimă, răspunse Bruno; eram îngrijorat.

– E în drum spre casă, și peste două săptămâni ne va spune ceva.

– Dar au acceptat treaba?

– Da, știi că avea o ofertă foarte generoasă la care e greu să spui nu.

– Când o să ne vedem?

– Poate când o să știm ceva concret. Acum nu cred că e necesar.

– Ai dreptate. Ai vorbit cu ea?

– Chiar acum. E bine, e la fel de nerăbdătoare ca noi.

– Am așteptat atât de mult...

– Am ajuns la capăt.

– Ai dreptate.

Când Bruno închise telefonul, scoase cartela din mobil și o tăie în bucăți; apoi merse la baie și o aruncă în toaletă. De când se întorsese de la Roma, așa făcea de fiecare dată după ce vorbea cu prietenii lui.

Luca Marini aștepta să fie anunțat Carlo Cipriani. Petrecuse toată dimineața făcându-și tot felul de analize – controlul anual la care se supunea la clinica prietenului său.

Peste câteva zile, Antonino, fiul lui Carlo, îi va da rezultatele, văzute cu siguranță în prealabil de tatăl lui. Acum mergea să ia masa de prânz cu Carlo, așa cum stabiliseră.

Carlo intră în cabinetul de consultații al fiului lui și își îmbrățișă prietenul.

– Mi s-a spus că stai extraordinar de bine cu sănătatea, nu-i așa, Antonino?

– Așa se pare, răspunse acesta. După cum se vede, nu e nimic pentru care să fiți îngrijorat.

– Și oboseala? întrebă Marini temător.

– Nu ți-a trecut prin cap că ar putea fi vârsta? glumi Carlo. E ceea ce îmi spune Antonino când mă plâng.

Ajunși la restaurant, Carlo Cipriani îl întrebă direct pe prietenul său ce anume îl preocupa.

– Ai mai primit vești de la foștii tăi colegi din poliție?

– Acum două seri am luat cina cu câțiva dintre ei, cu ocazia pensionării unui prieten. I-am întrebat în treacăt și mi-au spus că n-au închis cazul, dar că l-au lăsat deoparte. După primele zile, n-au mai fost presați să continue cercetările, iar prietenul care se ocupă de dosar a hotărât să-l vâre într-un sertar. Dacă va mai fi presat, va spune că se mai ocupă încă.

– Asta e tot?

– Asta e mult, Carlo, nu le pot cere mai mult de atât. Îmi fac o favoare. Dacă se vor face presiuni asupra lor, mă vor anunța; dar, în orice caz, sunt conștienți de faptul că, dacă eu nu le spun adevărul, nu le va fi ușor să găsească nici o pistă.

– Ar putea dori să stea de vorbă cu Mercedes, asta pentru că ai desemnat-o ca fiind persoana care ceruse un raport despre situația din Irak.

– Da, dar nu e un delict să vrei să știi ce se întâmplă în Irak. Fără îndoială că e o poveste greu de înghițit: o antreprenoare catalană, care angajează o agenție de detectivi italieni ca să-i facă un raport despre situația din Irak, ca să știe dacă poate să facă afaceri odată încheiat războiul care se anunță, și totul, la recomandarea unui prieten.

– E cusută cu ață albă... șopti Carlo.

– Tocmai asta face ca povestea să fie credibilă, răspunse Marini; pe deasupra, sunt un actor desăvârșit, glumi el.

– Ai prieteni buni, asta ne-a ajutat.

– Sigur că am prieteni buni, iar tu ești unul dintre ei. Dar, acum, vreau să-ți spun că Mercedes Barreda mi s-a părut o femeie cumplită.

– Nici vorbă. În realitate, este o femeie extraordinară și cu mult curaj, cu un curaj pe care nici nu ți-l poți închipui. Este persoana cea mai curajoasă pe care o cunosc.

– O apreciezi, într-adevăr.

– Țin foarte mult la ea.

– Și de ce nu te însori cu ea?

– E o prietenă foarte dragă, nimic mai mult.

– Pe care o și admiri. Când sunteți împreună, se observă o complicitate specială între voi doi.

– Nu, să nu vezi ceea ce nu este, vorbesc serios. Pentru mine, Mercedes e mai mult decât o rudă. O port mereu în inimă, ca și pe Bruno și pe Hans.

– Sunt prietenii tăi de suflet. De când vă cunoașteți?

– De atât de multă vreme, încât, dacă-mi amintesc, îmi dau seama cât sunt de bătrân.

Carlo schimbă în mod subtil tema conversației. Niciodată nu rostea un cuvânt în plus despre prietenii lui și, cu atât mai puțin, despre trecutul lor comun, care îi unea mai presus de bine și de rău.

19

Se vedea că el comanda în grupul acela atât de pestriț. Nu trebuia să fii foarte perspicace pentru a-ți da seama că bărbatul acela înalt, bine făcut și cu părul blond-închis îi domina pe bărbații și pe femeile care nu încetaseră să râdă și să facă glume tot așteptând să-și culeagă valizele de pe benzile transportoare. Ajunseseră înaintea lui cu o cursă anterioară și se părea că toți aveau bagaje în plus. Tresărise auzindu-i vorbind despre arheologie. Urmau să facă săpături în Irak, și Gian Maria se gândi încă o dată că nu există coincidențe și că dacă el se întâlnise cu un grup de arheologi care mergeau în Irak era pentru că Providența voise să fie așa.

Îi auzise spunând că se îndreptau spre Irak, dar că, în noaptea aceea, înainte de a trece granița, urmau să doarmă la Amman. Preotul, nervos, făcu un efort aproape supraomenesc ca să-și ascundă sfiala și să discute cu șeful grupului înainte ca acesta să dispară din terminalul aeroportului.

– Scuzați-mă, pot vorbi o clipă cu dumneavoastră?

Yves Picot îl privi pe bărbatul care, roșu ca sfecla de jenă, aștepta cu teamă să-i dea verdictul.

– Da, spuneți...

– V-am auzit zicând că mergeți la Bagdad...

– Da, așa este.

– Aș putea merge cu dumneavoastră?

– Cu noi? Dar cine sunteți?

Tânărul se înroși încă și mai tare. Nu voia să mintă, nu putea, dar nici nu avea să-i spună tot adevărul.

– Mă numesc Gian Maria și merg în Irak să văd ce pot face.

– Cum adică să vedeți ce puteți face? Ce anume v-ați propus?

– Printre altele, să dau o mână de ajutor. Am niște prieteni care lucrează într-un ONG și care vin în ajutorul copiilor din cartierele cele mai sărace ale Bagdadului, aprovizionând spitalele cu anumite medicamente. Știți că duc lipsă de toate cele din pricina embargoului... Oamenii mor pentru că n-au antibiotice cu care să combată infecțiile și...

– Destul, știu cum e în Irak, ați venit la întâmplare?

– I-am anunțat pe prietenii mei că sosesc, dar ei nu pot veni să mă ia de la Amman, iar eu... Realmente, nu sunt obișnuit cu astfel de lucruri, și dacă aș putea merge cu dumneavoastră la Bagdad... Voi plăti cât îmi cereți.

Yves Picot izbucni într-un hohot de râs. Îi era simpatic acest bărbat timid, pe care simplul fapt că îi vorbise îl făcuse să devină roșu ca racul.

– În ce hotel stați? îl întrebă Picot.

– În nici unul...

– Și cum v-ați gândit să mergeți la Bagdad?

– Nu știam cum... M-am gândit că o să aflu aici.

– La cinci dimineața plecăm de la hotelul Mariott. Dacă sunteți acolo, vă vom lua cu noi. Întrebați de mine; mă numesc Yves Picot.

Se întoarse cu spatele și îl lăsă pe tânăr uluit, fără să-i dea măcar șansa de a-i mulțumi.

Gian Maria oftă ușurat. Își luă valijoara neagră în care își ducea puținele lucruri și ieși din aeroport ca să caute un taxi. Se gândise să meargă la hotelul Mariott ca să vadă dacă nu găsea și el, cu puțin noroc, o cameră acolo; dacă era cu putință, prefera să fie aproape de echipa de arheologi.

Taxiul îl lăsă la ușa hotelului, și Gian Maria intră cu pași hotărâți, în hol, unde aerul condiționat îl făcu să răsufle ușurat că scăpase de căldura de afară. Grupul lui Picot tocmai se înregistra la recepție. Nu voia să pară sâcâitor, așa că se retrase într-un loc discret așteptând să se elibereze recepția. După douăzeci de minute, se prezentă la ghișeu.

Recepționera îi explică, într-o engleză impecabilă, că n-avea nici o cameră de o persoană; îi rămăsese doar una dublă, pe care, probabil nu o dorea, îi spuse ea.

Gian Maria șovăi câteva clipe. Nu-i prisoseau banii și, dacă plătea o cameră dublă, resursele i s-ar fi redus considerabil, dar ajunse la concluzia că așa era cel mai bine. Drept pentru care, cinci minute mai târziu, era instalat într-o cameră comodă, din care se hotărî să nu iasă până a doua zi. Nu voia să se expună riscurilor și, cu atât mai puțin, să se rătăcească într-un oraș necunoscut. În plus, nu i-ar prinde rău să se odihnească. Simțea nevoia unei pauze după atâtea zile de agitație, căutând modalitatea de a pleca din Roma, fără să trezească bănuieli.

Îl sună la Roma pe superiorul său ca să-i spună că ajunsese cu bine și că a doua zi urma să treacă frontiera în Irak.

Apoi, tolănit în pat și cu o carte în mână, adormi. Nu era nici ora trei dimineața, când se trezi brusc. Peste două ore, echipa de arheologi urma să părăsească hotelul. Temându-se să nu adoarmă la loc, sună la recepție ca să le amintească să-l trezească la patru. Dar nu mai reuși să adoarmă; nu putea, se gândea dacă n-ar trebui să-l întrebe pe arheologul acela care părea șeful echipei, pe Picot, dacă o cunoaște pe Clara Tannenberg. S-ar putea să o cunoască sau măcar să știe unde se află. Dacă mergeau în Irak, și femeia trăia în Irak... Dar, de cum se hotăra să întrebe, se și răzgândea. Nu, nu se putea destăinui nici unui străin. Dacă ajungea să-l întrebe de ea pe Picot, acesta va voi să știe cine era și, în cazul în care ar cunoaște-o, l-ar pune în încurcătură. El nu putea dezvălui nimănui nici de ce, nici cu ce scop merge la Bagdad. Trebuia să păstreze tăcerea, chiar dacă acest lucru nu se dovedea a fi foarte ușor.

Yves Picot nu era binedispus. Se culcase târziu, îl durea capul și îi era somn. N-avea nici un chef să stea de vorbă. Când îl întâlni în hol pe tânărul din aeroport, fu cât pe-aci să-i spună să-și caute alt mijloc de deplasare la Bagdad, dar privirea tristă a acelui bărbat îl făcu să reacționeze cu o generozitate pe care, de fapt, nu o avea.

– Urcați-vă în acel Land Rover și nu deranjați pe nimeni!

Îi spuse doar atât. Gian Maria nu crâcni și intră în mașina pe care i-o indicase, în care șoferul aștepta ca grupul care îi fusese repartizat să urce.

Un minut mai târziu, sosiră trei tinere; nu puteau avea mai mult de douăzeci și doi sau douăzeci și trei de ani.

– Tu ești cel din aeroport! exclamă o blondă cu ochi verzi, mică de statură și subțire.

– Eu? întrebă Gian Maria, surprins.

– Da, te-am observat cât timp așteptam bagajele. Te tot uitai la noi, nu-i așa, fetelor?

Celelalte două râseră, în vreme ce Gian Maria se înroșea.

– Mă numesc Magda, se prezentă blonda cu ochii verzi, și zăpăcitele astea două sunt Lola și Marisa.

Îl sărutară în loc să dea mâna și se așezară lângă el, vorbind întruna.

Gian Maria le asculta, fără să intervină. Doar din când în când i se adresau, și el le răspundea, încercând să nu rostească nici un cuvânt de prisos. Trecură granița fără probleme, și nu era încă ora zece când ajunseră la Bagdad.

Yves Picot avea o întâlnire cu Ahmed Husseini la minister. Expediția se instală în hotelul Palestina, unde rezervaseră camere ca să-și petreacă noaptea. Gian Maria se îndreptă cu ei spre hotel și, de acolo, localiză ONG-ul unde era într-adevăr așteptat.

– Cu ce vă ocupați? îl întrebă deodată Magda.

– Eu? întrebă descumpănit Gian Maria.

– Da, firește, dumneavoastră. Cu ce ne ocupăm noi știu deja!

– Sunteți arheologi, nu-i așa? întrebă el timid.

– Nu, încă nu, răspunse Marisa, o fată lipsită de farmec, cu părul șaten.

– Suntem în ultimul an, precizează Lola. Anul ăsta terminăm facultatea. Dar am venit pentru că e o ocazie unică și, în plus, dă bine în CV... Să sapi sub conducerea lui Yves Picot, cu Fabián Tudela și Marta Gómez, e ceva!

– Sper ca după asta să ne treacă la examen, spuse râzând Magda, pentru că Marta Gómez e o profesoară a dracului. Pe mine m-a picat anul trecut.

– Iar pe mine abia m-a trecut, și m-am prezentat la examen ca-n filme, se plânse Marisa, dar pentru femeia asta niciodată nu știi îndeajuns.

– Să vedem dacă nu-și găsește vreun iubit și se potolește, spuse Lola, izbucnind în râs; aici, bărbații îl au pe vino-ncoace.

– Nu cred că Gómez duce lipsă de bărbați în jurul ei; uită-te numai cum o privesc ceilalți profesori... răspunse Marisa.

– Și colegii noștri, la fel, interveni Magda. Toți se țin după ea.

– Sunteți italian? întrebă Lola.

– Da.

– Dar vorbiți spaniola, insistă Lola.

– Puțin, nu prea mult, spuse Gian Maria, stânjenit de întrebările celor trei fete.

– Bine, și cu ce vă ocupați? întrebă din nou Magda.

– Sunt licențiat în limbi moarte, spuse Gian Maria, rugându-se ca ele să nu mai insiste.

– Dar cui i s-ar năzări să studieze limbile moarte?! Ce chestie plicticoasă! Nimic nu poate fi mai rău, exclamă Magda.

– Adică, vreți să spuneți că vorbiți ebraica, aramaica[1]... vru să știe Lola.

– Și akkadiana, și hurrita[2]... adăugă Gian Maria.

– Dar câți ani aveți?

Întrebarea Magdei îl descumpăni.

– Treizeci și cinci, răspunse Gian Maria.

– Ia te uită, și noi care credeam că sunteți de vârsta noastră! exclamă Marisa.

– Nu vă dădeam mai mult de douăzeci și cinci, declară Lola.

– Și n-aveți nevoie de un job? întrebă Magda.

– Eu?

– Da, dumneavoastră, insistă Magda. Pot să-i spun lui Yves; ducem lipsă de oameni.

– Și ce aș putea face cu dumneavoastră?

– Mergem să facem săpături la Safran, aproape de Tell Mukajjar, anticul Ur, explică Magda, și, dată fiind situația, nu e multă lume care să fi vrut să participe la această misiune.

– În realitate, e o misiune foarte controversată, pentru că mulți arheologi și profesori cred că n-ar fi trebuit să venim acum în Irak; o văd aproape ca pe o frivolitate, spuse Lola.

– Și au oarecum dreptate, pentru că, peste câteva luni, Bush va bombarda Irakul, vor muri mii de oameni, și tocmai în lunile dinainte noi

[1] Limbă semitică vorbită în Antichitate în tot Orientul Apropiat (n.tr.)

[2] Limbă a unei populații antice nesemite, purtând numele de hurriți, originară din munții Armeniei de azi, stabiliți în nordul Mesopotamiei în a doua jumătate a mileniului al III-lea î.H. (n.tr.)

ne apucăm să căutăm tăbliţe, ca şi cum ar fi lucrul cel mai firesc, şi nu este deloc aşa, preciză Marisa.

– Eu colaborez cu un ONG, se scuză Gian Maria. Lucrează în cartierele cele mai mizere, împărţind alimente şi medicamente...

– Bine, dar asta nu vă împiedică să veniţi, dacă doriţi, să ne daţi o mână de ajutor. Veniţi! Eu o să-i spun lui Picot; în plus, se plăteşte splendid în această expediţie, aşa că dacă, la un moment dat, rămâneţi lefter... sugeră din nou Magda.

Când coborâră din maşină la intrarea în hotelul Palestina, dispoziţia lui Picot nu se ameliorase prea mult. Avea nevoie de o cafea tare, aşa că îl lăsă pe Albert Anglade, responsabilul cu partea operativă, să se înţeleagă cu recepţionerul de la hotel.

– Domnule profesor! Domnule profesor! strigă Magda.

Yves se gândi că lucrul de care ar avea cel mai puţin chef era să asculte ideile tinerei, oricât de mult l-ar fi ajutat să convingă câţiva studenţi din Universitatea Complutense să-i însoţească.

– Spune...

– Ştiţi? Gian Maria este specialist în limbi moarte... poate ne-ar fi de ajutor, îi spuse Magda.

– Şi cine e Gian Maria? întrebă Picot, morocănos.

– Băiatul ăla pe care ni l-aţi vârât în maşină şi care a venit în acelaşi avion cu noi.

– Aha! Adevărul e că dumneata eşti foarte eficientă, nu încetezi să ne recomanzi oameni, răspunse prost dispus Picot.

– Mă rog, înţeleg că n-aţi vrut să-l aducem pe învăţătorul bosniac, dar un specialist în limbi moarte... Stăpâneşte akkadiana! insistă Magda.

– Bine, întreabă-l unde va fi în Bagdad, şi, dacă avem nevoie de el, o să-l chemăm, admise Picot.

– Păi, bineînţeles că avem nevoie de el! Dumneavoastră ştiţi care e volumul de tăbliţe pe care le vom avea de descifrat? insistă Magda.

– Domnişoară, te asigur că nu e prima dată când particip la o misiune arheologică. Ţi-am spus să-l întrebi pe tânărul acela dacă e disponibil şi... Mai bine spune-i să vină la bar. O să vorbesc eu cu el.

– Splendid!

Magda ieși în fugă spre holul hotelului, temându-se ca Gian Maria să nu fi dispărut. Băiatul îi era simpatic, nu știa de ce, poate din pricina înfățișării lui de om neajutorat.

– Gian Maria! strigă ea când îl văzu.

– Da? răspunse acesta, înroșindu-se la gândul că îl priveau cu toții.

– Șeful vrea să stea de vorbă cu tine, te așteaptă la bar. Eu, în locul tău, n-aș mai sta pe gânduri. Hai, vino cu noi!

– Dar, Magda, am un angajament, am venit să dau o mână de ajutor, oamenii de aici o duc foarte greu, protestă el în chip de scuză.

– Cu siguranță că la Safran o duc la fel de greu, așa că, în momentele libere, te poți dedica ajutorării oamenilor din sat.

Pe Gian Maria îl uimi vitalitatea fără margini pe care părea să o aibă Magda. Fata era plină de bune intenții, dar era ca un cutremur care face să se năruie totul.

Îl găsi pe Picot bând o ceașcă de cafea.

– Vă mulțumesc că m-ați adus la Bagdad, îi spuse în chip de salut.

– Pentru nimic. Magda spune că sunteți specialist în limbi moarte.

– Da.

– Unde ați studiat?

– La Roma.

– Și de ce?

– De ce?

– Da, de ce?

– Păi, pentru că... pentru că este ceea ce îmi place.

– Vă interesează arheologia?

– Bineînțeles...

– Vreți să vă alăturați nouă? Nu dispunem de mulți experți. Cunoașteți bine akkadiana?

– Da.

– Veniți.

– Nu, nu pot. V-am spus deja că mă aflu aici ca să ajut un ONG.

– Dumneavoastră hotărâți. Dacă vă răzgândiți, ne găsiți la Safran. E un sat pierdut între Tell Mukajjar și Basra.

– Mi-a spus deja Magda.

– Nu e ușor să te miști prin Irak, așa că o să vă dau un număr de telefon. Este al directorului Departamentului de săpături arheologice, Ahmed Husseini; dacă vă hotărâți să veniți la noi, el vă va înlesni totul.

Gian Maria rămase tăcut. Se cutremură la auzul numelui lui Ahmed Husseini. Când reuși să intre în sediul Congresului de Arheologie de la Roma ca să ceară informații despre Tannenberg, i se spuse că singurul nume de Tannenberg îi corespundea unei femei, Clara Tannenberg, care participa împreună cu soțul ei, Ahmed Husseini, la acest congres.

– Ce se întâmplă? Îl cunoașteți pe Ahmed? întrebă curios Picot.

– Nu, nu știu cine este. Să vă explic, sunt puțin obosit și surprins de oferta dumneavoastră, eu... eu am venit să-i ajut pe irakieni și...

– Dumneavoastră hotărâți. Eu vă ofer de lucru, plătim bine... Acum, dacă-mi permiteți, o să văd cum stau lucrurile înainte de a mă întâlni chiar cu Husseini.

Îl lăsă acolo, descumpănit, în mijlocul barului. Câteva clipe mai târziu, intra Magda căutându-l din priviri.

– Te-ai hotărât?

– Păi, încă nu știu...

– Probleme de conștiință?

– Presupun că da.

– N-o să crezi, dar și eu trec prin asta; ce ți-a spus Marisa e adevărat, această situație ne creează tuturor probleme de conștiință, dar asta e! Nu există situații ideale.

– Asta este cea mai proastă cu putință... declară Gian Maria.

– Da, într-adevăr. Peste câteva luni vor muri mii de irakieni... iar noi, între timp, căutăm orașe îngropate în nisip, știind că nu vom putea pleca decât cu cinci minute înainte de a începe bombardamentul. Dacă ne-am gândi mai bine, am lua-o acum la goană, așa că...

– Așa că te-ai hotărât să nu te gândești.

– N-o să mai insist, Gian Maria. Dacă vrei, acum știi unde ne poți găsi.

Se îndreptă spre ieșirea din hotel cu pași nesiguri. Ceea ce i se întâmpla era aproape un miracol. Tocmai găsise acul în carul cu fân. Picot îl cunoștea pe soțul Clarei Tannenberg, iar el făcuse călătoria doar ca să o întâlnească. Dacă soțul ei era la Bagdad, nu va fi greu să o găsească.

Trebuia să-și pună ordine în gânduri înainte de a merge mai departe.

Nu se putea arăta nerăbdător să-i fie prezentat acelui Ahmed Husseini. Hotărî să aștepte două sau trei zile înainte de a încerca să ia legătura cu el. În plus, trebuia să se gândească ce avea să-i spună și în ce fel. Obiectivul lui era să ajungă până la Clara Tannenberg; problema era să-l convingă pe soțul ei să-l ducă până la ea.

Ajuns în stradă, găsi un taximetrist căruia îi arătă adresa pe care o avea scrisă pe o hârtie. Taximetristul zâmbi și îl întrebă în engleză de unde este.

– Din Italia, răspunse Gian Maria, fără să știe dacă asta era bine sau rău, dat fiind că Silvio Berlusconi, șeful guvernului italian, îl sprijinea pe Bush.

Dar pe taximetrist nu părea să-l intereseze prea mult de unde era el, și își continuă conversația plină de întrebări.

– O ducem greu, e mare foamete, înainte nu era așa.

Gian Maria dădea din cap fără să vorbească, de teamă să nu spună ceva care să-l înfurie pe taximetrist.

– Mergeți la Oficiul de Ajutorare a Copiilor?

– Da, am venit să dau o mână de ajutor.

– Oameni de treabă, îi ajută pe copiii noștri... Copiii irakieni nu mai râd, plâng de foame. Mulți mor din lipsă de medicamente.

Ajunseră în sfârșit la adresa unde erau birourile ONG-ului la care se înscrisese ca voluntar.

Plăti taxiul și, cu valiza neagră în mână, intră într-un gang dărăpănat, unde un afiș în arabă și engleză anunța că la primul etaj se află sediul Oficiului de Ajutorare a Copiilor, un ONG care se îndeletnicea cu îngrijirea copiilor din țări aflate în stare de conflict.

Un prieten al lui avea o rudă la Roma în conducerea acestui ONG și, la insistențele sale, îl ajutase să meargă la Bagdad. În mod normal, ONG-urile preferau să primească mai degrabă ajutor în natură decât voluntari entuziaști, care, uneori, mai mult incomodează decât ajută, dar, pentru el, sprijinul unchiului prietenului său fusese un semn de la Dumnezeu.

Explicase insistența lui de a pleca la Bagdad ca pe o obligație de a face ceva pentru cei nevoiași, declarând că nu putea sta cu brațele încrucișate văzând tragedia care se abătea asupra irakienilor.

Îi veni greu să le explice alor săi, dar îl văzură atât de neclintit în decizia sa și, mai ales, fură atât de impresionați de suferința lăuntrică pe care i-o citiră pe chip, încât, până la urmă, îi permiseră să plece, deși fără prea mult entuziasm. Directorul Oficiului de Ajutorare a Copiilor de la Bagdad îi pusese tot felul de opreliști până să cedeze în fața inevitabilului: acea persoană recomandată urma să se prezinte în Irak.

Ușa era deschisă, și mai multe femei cu copii ținându-se de poalele lor păreau că așteaptă neliniștite să le acorde cineva atenție.

O fată tânără le spunea să aibă răbdare, că medicul avea să îi examineze pe micuți, dar că trebuiau să aștepte. Se apropie de ea și așteptă să răspundă la telefon. Când închise, rămase privindu-l de sus până jos.

– Ce doriți? îl întrebă în engleză.

– Să vă explic: eu vin de la Roma și aș dori să-l văd pe domnul Baretti, mă numesc Gian Maria...

– Ah, dumneavoastră sunteți! Vă așteptam. Îl anunț chiar acum pe Luigi.

Tânăra trecuse cu naturalețe de la arabă la italiană. Se ridică și ieși pe un coridor în care dădeau mai multe uși. Intră pe a treia, și, câteva clipe mai târziu, îi făcu semn cu mâna să se apropie.

– Poftiți, îi spuse tânăra întinzându-i mâna, eu sunt Alia.

Luigi Baretti avea în jur de cincizeci de ani. Chelise, avea câteva kilograme în plus și părea energic și deloc dornic să-și piardă timpul.

– Ați pisălogit multă lume ca să veniți și, cum în viață e important să ai neamuri sus-puse, până la urmă ați reușit.

Gian Maria se simți rușinat. Primirea i se păru umilitoare, și ar fi vrut să fie în stare să spună o frază tăioasă, dar rămase tăcut.

– Luați loc, mai degrabă îi porunci decât îl invită Baretti. Presupun că vă gândiți că nu sunt foarte bine-crescut, dar n-am timp de menajamente. Știți câți copii ne-au murit săptămâna asta din lipsă de medicamente? O să vă spun eu: doar la noi au pierit trei. Nu vreau să-mi imaginez câți or fi murit în restul Bagdadului. Iar dumneavoastră aveți o criză spirituală și hotărâți să veniți în Irak ca s-o rezolvați. Am nevoie de medicamente, de hrană, de medici, de infirmiere și de bani, nu de oameni care vor să-și spele conștiința venind puțin ca să privească mizeria de aproape, pentru ca apoi să se întoarcă la viața lor confortabilă de la Roma sau de oriunde altundeva.

– Ați terminat? întrebă Gian Maria, care-și revenise din șocul primirii de care avusese parte.

– Ce spuneți?

– Vă întrebam dacă ați terminat să vă exprimați nemulțumirea sau veți continua să mă insultați.

– Eu nu v-am insultat!

– Ah, nu? Sunt mișcat de primirea dumneavoastră. Vă mulțumesc, sunteți un om extraordinar.

Luigi Baretti rămase tăcut. Nu se aștepta la un contraatac din partea unui om în stare să roșească.

– Luați loc și spuneți-mi ce vreți să faceți.

– Nu sunt medic, nici infirmier, n-am bani, așa că nu pot face nimic, după părerea dumneavoastră.

– Sunt depășit, răspunse în chip de scuză reprezentantul Oficiului de Ajutorare a Copiilor.

– Da, văd. Poate că a venit momentul în care ar trebui să fiți înlocuit, dacă nu mai suportați presiunea acestei situații.

Ochii lui Luigi Baretti ascundeau o furie imensă. Lunganul ăla punea la îndoială capacitatea lui de a conduce organizația, iar locul acela era viața lui. Se afla de șapte ani la Bagdad, după ce fusese și în alte zone de conflict. Hotărî să fie mai prudent, căci tânărul acela părea să aibă oameni importanți care îl susțineau. Dovadă, faptul că era aici, și cine știe dacă nu cumva pentru ca să-i ia locul.

Gian Maria era uimit de el însuși. Nici el nu știa de unde avusese tăria să-i vorbească în felul acela lui Baretti.

– Firește că puteți fi de ajutor, spuse reprezentantul Oficiului de Ajutorare a Copiilor. Aveți permis de conducere? Ne trebuie cineva care să știe să conducă și care să-i poată duce pe copiii cu probleme la spitalul cel mai apropiat, sau să-i transporte acasă, sau să meargă la aeroport să ridice pachetele ce ni se trimit de la Roma și din alte locuri. Bineînțeles că avem nevoie de ajutor.

– Mă voi strădui să vă fiu de folos, afirmă Gian Maria.

– Aveți unde să stați?

– Nu. Mă gândeam să vă întreb dacă știți vreun loc care să nu fie foarte scump.

– Cel mai bine este să închiriați o cameră în casa vreunei familii irakiene. Vă va costa puțin, iar lor le vor prinde bine banii. O s-o întrebăm pe Alia. Când vreți să începeți lucrul?

– Mâine?

– Din partea mea, e bine. Instalați-vă azi, și Alia o să vă spună cum ne organizăm aici.

– V-ar deranja dacă aș suna la Roma să spun că am ajuns și că sunt bine?

– Nu, absolut deloc. Folosiți telefonul meu; între timp, eu o să vorbesc cu Alia.

Gian Maria se întrebă din nou de ce își asuma niște angajamente pe care nu le putea îndeplini. Venise în Irak ca să o întâlnească pe femeia aceea, pe Clara Tannenberg, și, în loc să facă asta, se abătea de la obiectivul lui.

„Dar ce fac acum? De ce îmi scapă de sub control totul? Cine îmi călăuzește sau îmi abate pașii?"

Simțea că în puțin mai mult de douăzeci și patru de ore se transformase. Confruntarea cu lumea din afară îi pricinuise un șoc. Dar ceea ce îl neliniștea cel mai mult era faptul că își pierduse controlul asupra lui însuși.

Alia îi spuse că unul dintre medicii irakieni care colabora cu Oficiul de Ajutorare a Copiilor avea la el acasă o cameră liberă și i-o putea închiria. Urma să meargă cu el până la spital și să îl întrebe, iar în drum puteau duce și o cutie cu antibiotice și pansamente pe care o primiseră în dimineața aceea, trimisă de un ONG din Olanda.

Gian Maria se instală lângă Alia, într-un vechi Renault. Fata conducea cu mare viteză, evitând obstacolele din traficul haotic al Bagdadului.

Nu le trebuiră mai mult de cinci minute să ajungă, pentru că spitalul era aproape. Cu pași hotărâți, Alia îl călăuzi de-a lungul culoarelor unde se amestecau plânsetele cu mirosul de plasmă și cu tânguirile bolnavilor.

Vedea trecând medici și infirmiere cărora li se citea îngrijorarea pe chip, plângându-se de lipsa medicamentelor. Vedeau pacienți murind din cauza asta.

Ajunseră la secția de pediatrie, și acolo întrebară de doctorul Faysal al-Bitar. O infirmieră le arătă ușa sălii de operații cu o expresie obosită.

Așteptară destul de mult până când ieși medicul. Ochii îi erau plini de mânie.

– Alt copil care n-a putut fi salvat, spuse el cu amărăciune, fără să se adreseze cuiva în mod special.

– Faysal! îl strigă Alia.

– Ah! Ești aici? Au trimis antibioticele?

– Da, o cutie.

– Doar atât?

– Doar atât, știi doar ce se întâmplă la vamă...

Medicul își ațintи ochii negri îngrijorați asupra lui Gian Maria, așteptând ca Alia să facă prezentările.

– El e Gian Maria, tocmai a sosit de la Roma, vine să ne dea o mână de ajutor.

– Sunteți medic?

– Nu.

– Cu ce vă ocupați?

– Am venit să ajut, poate vă pot fi de folos la ceva...

– Are nevoie de o cameră, interveni Alia, și, cum mi-ai spus că ai una liberă, m-am gândit că poate i-o închiriezi lui.

Faysal îl privi pe Gian Maria și, schițând un zâmbet care părea mai degrabă o strâmbătură amară, îi întinse mâna.

– Dacă așteptați puțin să termin și mă însoțiți acasă, o să vă arăt camera. Nu e foarte mare, dar poate vă e de folos. Locuiesc cu soția și cu cei trei copii ai mei. Două fete și un băiat. Mama mea locuia cu noi, dar a murit acum câteva luni, de aceea am o cameră liberă.

– Sigur va fi bine, afirmă Gian Maria.

– Soția mea e învățătoare, explică Faysal, și gătește extraordinar, dacă vă place mâncarea noastră.

– Da, sigur că da, fu răspunsul recunoscător al lui Gian Maria.

– Dacă o să lucrați la Oficiul de Ajutorare a Copiilor, cel mai bine ar fi să vă familiarizați cu acest spital. Alia o să vi-l arate.

Tânăra îl conduse prin culoare și cabinete de consultații, oprindu-se să-i salute pe câțiva medici și pe infirmierele pe care le întâlneau în trecere. Toți păreau disperați de lipsa materialelor și a medicamentelor cu care să facă față suferinței pacienților.

O oră mai târziu, se despărțea de Alia la poarta spitalului, ca să meargă cu Faysal acasă la el.

Mașina lui Faysal, alt model depășit de Renault, strălucea pe dinăuntru și pe dinafară.

– Locuiesc în cartierul al-Ganir; în apropiere, e o biserică, dacă doriți să mergeți să vă rugați. Mulți italieni vin la biserica asta.

– O biserică catolică?

– O biserică catolică caldeeană, e mai mult sau mai puțin același lucru, nu-i așa?

– Da, da, bineînțeles.

– Soția mea este catolică.

– Soția dumneavoastră?

– Da, soția mea. În Irak, există o importantă comunitate creștină care a trăit mereu în pace. Acum, nu știu ce se va întâmpla...

– Și dumneavoastră sunteți creștin?

– Da, oficial, da, dar nu sunt practicant.

– Cum de nu sunteți practicant?

– Nu merg la biserică, nu mă rog. De multă vreme i-am pierdut urma lui Dumnezeu; a fost, cu siguranță, într-una dintre acele zile când nu i-am putut salva viața vreunui micuț nevinovat și l-am văzut murind în chinuri groaznice, fără să înțeleg de ce trebuia să fie așa. Și să nu-mi vorbiți de voința lui Dumnezeu, nici că El ne încearcă și că trebuie să-I acceptăm vrerea. Copilul acela avea leucemie, s-a luptat doi ani pentru viață cu o tărie de spirit demnă de toată lauda. Avea șapte ani. Nu făcuse rău nimănui, Dumnezeu n-avea de ce să-l facă să treacă prin nici o încercare. Dacă Dumnezeu există, cruzimea Lui e nemăsurată.

Gian Maria nu se putu abține să nu se închine și să-l privească pe Faysal cu mâhnire, dar mâhnirea lui nu se compara nici pe departe cu durerea și cu mânia medicului.

– Dumneavoastră Îl învinuiți pe Dumnezeu pentru ce li se întâmplă oamenilor.

– Eu Îl învinuiesc pe Dumnezeu pentru ce li se întâmplă copiilor, ființelor nevinovate și lipsite de apărare. Noi, adulții, avem o răspundere pentru cum suntem, pentru ce am făcut, pentru ce facem, dar un nou-născut? Un copil de trei, sau de zece, sau de doisprezece ani? Ce au făcut aceste creaturi ca să trebuiască să moară în chinuri groaznice?

Și să nu-mi vorbiți de păcatul originar, pentru că nu admit să mi se spună prostii. Halal Dumnezeu care împovărează milioane de nevinovați cu o vină pe care nu o au!

– Ați devenit ateu? întrebă Gian Maria, temându-se de răspuns.

– Dacă Dumnezeu există, nu este aici, declară Faysal.

Rămaseră tăcuți până când ajunseră la casa lui Faysal, situată la ultimul nivel al unei clădiri de trei etaje.

În vreme ce medicul deschidea ușa, auziră strigătele unor copii care se încăieraseră.

– Ce se întâmplă? le întrebă Faysal pe două fetițe care semănau ca două picături de apă și care se păruiau în mijlocul unei spațioase camere de zi.

– Mi-a luat păpușa, spuse una din fetițe, arătând-o pe cealaltă.

– Nu e adevărat, răspunse cea menționată, păpușa asta e a mea, dar ea nu le deosebește.

– O să se termine odată povestea asta cu păpușile la fel, declară Faysal, ridicându-le în brațe ca să le dea un sărut.

Micuțele îl sărutară pe tatăl lor, fără să-i acorde atenție lui Gian Maria.

– Astea sunt gemenele, spuse Faysal. Ți le prezint pe Rania și pe Leila. Au cinci ani și o fire năbădăioasă.

O femeie brunetă, cu părul strâns într-o coadă și îmbrăcată în taior, intră în camera de zi cu un copil în brațe.

– Nur, ți-l prezint pe Gian Maria. Gian Maria, Nur este soția mea, iar el este Hadi, mezinul familiei. Are un an și jumătate.

Nur lăsă copilul jos și îi strânse mâna lui Gian Maria, dăruindu-i un zâmbet.

– Bine ați venit în casa noastră. Faysal m-a sunat să-mi spună că veți veni să vă instalați la noi, dacă vă place odaia.

– Sigur că îmi place! fu răspunsul spontan al lui Gian Maria.

– O să locuiți aici? întrebă una din gemene.

– Da, Rania, dacă el vrea, da, răspunse mama ei zâmbind către chipul uluit al lui Gian Maria, care se întreba cum de le putea deosebi, fiind leite.

Faysal și Nur îl însoțiră pe Gian Maria în odaie. Avea o fereastră la stradă; nu era foarte mare, dar părea confortabilă; un pat cu căpătâi

de lemn deschis la culoare, o noptieră, o masă rotundă cu două scaune într-un colț și un dulap alcătuiau mobilierul.

– Mi se pare foarte bine, afirmă Gian Maria, dar încă nu mi-ați spus cât o să mă coste...

– Vă convine trei sute de dolari pe lună?

– Bineînțeles că da.

– Mâncarea e inclusă... păru că se scuză Nur.

– Într-adevăr, îmi convine foarte mult, vă mulțumesc.

– Vă plac copiii, aveți și dumneavoastră? vru să știe Nur.

– Nu, n-am copii, dar îmi plac foarte mult. Am trei nepoți.

– Mă rog, sunteți încă foarte tânăr, o să aveți, afirmă Nur. Acum, dacă doriți să vă instalați...

Gian Maria încuviință. Două minute mai târziu, își puse micul bagaj în dulap, unde găsi și niște prosoape și cearșafuri.

– Avem doar o baie și o mică toaletă cu un duș. Dacă doriți să folosiți toaleta, veți avea mai ușor acces; cu trei copii, e greu uneori să ajungi la baie, îi explică Nur.

– Din partea mea, e bine. Vă mulțumesc. Aș vrea să vă plătesc acum.

– Acum? Dar de abia ați sosit! Așteptați să vedeți dacă vă place la noi... protestă Nur.

– Nu, prefer să vă plătesc o lună în avans.

– Dacă insistați...

– Da, insist.

Între timp, Faysal începuse să lucreze într-un mic birou care dădea direct în camera de zi. De fapt, făcea parte din aceasta, dar, așezând transversal o bibliotecă, creaseră un spațiu oarecum independent.

Casa era spațioasă. Pe lângă camera de zi, avea o bucătărie și încă două odăi, în afara celei pe care tocmai o închiriase.

– O să vă dau niște chei de la casă ca să aveți libertatea de a veni și de a pleca atunci când doriți, dar o să vă cer să aveți în vedere că aceasta e o casă cu copii și...

– Pentru Dumnezeu! Nu e nevoie să-mi spuneți nimic. Mă voi strădui să deranjez cât mai puțin posibil. Știu ce înseamnă să trăiești în familie.

– Veți ști să veniți de la oficiu până aici? vru să știe Faysal.

– O să mă descurc eu. Va trebui să învăț.

– Apropo, știți ceva arabă?

– Puțin, cât să supraviețuiesc.

– Mai bine așa. În orice caz, dacă aveți nevoie de ceva, nu ezitați să-mi spuneți.

– Mulțumesc.

Faysal își coborî privirea pe hârtiile pe care le citea, și Gian Maria înțelese că, dacă dorea să se integreze în viața familiei, nu trebuia să intervină în rutina lor, așa că se hotărî să iasă în oraș. Voia să se familiarizeze cu acel cartier și să analizeze situația. Simțea nevoia să se gândească, și era clar că o va face mai bine plimbându-se decât închis în cameră.

– Eu o să ies să dau o raită. Aveți nevoie de ceva? o întrebă el pe Nur.

– Nu, mulțumesc. Veți lua cina cu noi?

– Dacă nu vă deranjează...

– Nu, deloc. Cinăm devreme, la opt.

– Voi fi aici.

Se învârti prin cartier. Surprinse câteva priviri curioase, dar nici un fel de dușmănie. Femeile erau îmbrăcate ca în Occident, și multe fete umblau în blugi și tricouri cu nume de formații rock scrise pe ele.

Se opri la o tarabă unde un bătrân avea expuse câteva legume și un coș cu portocale. Hotărî să cumpere câte ceva ca să ducă acasă la Nur și la Faysal. Luă câțiva ardei, roșii, ceapă, trei dovlecei și portocale, despre care bătrânul îl asigură că erau din mica lui grădină. Îl întrebă dacă știa unde era biserica, iar el îi arătă cum să ajungă acolo. Trebuia doar să meargă încă două străzi și s-o ia la dreapta.

Gian Maria șovăi; dar, până la urmă, se hotărî să se îndrepte spre biserică; cele două pungi pe care le ducea nu cântăreau prea mult.

Când intră, simți un val de pace lăuntrică. Un grup de femei se rugau, iar șoaptele lor rupeau tăcerea. Căută un ungher și îngenunche. Cu ochii închiși, încercă să găsească înăuntrul său cuvintele cu care să I se adreseze lui Dumnezeu, cerându-I să-i călăuzească pașii, așa cum o făcuse până atunci. În tot ceea ce i se întâmpla, vedea ajutorul lui Dumnezeu: grupul de arheologi din aeroportul din Amman, puterea lui de a-și învinge timiditatea și de a i se adresa șefului lor, profesorul Picot și

faptul că el acceptase să-l aducă până la Bagdad, întâmplarea de a-l fi menționat pe Ahmed Husseini, faptul că acesta era la Bagdad și că, în consecință, acum știa cum să ajungă până la Clara Tannenberg.

Nu, nimic din toată povestea asta nu era întâmplător. Dumnezeu era Cel care voise să-i călăuzească pașii protejându-l și ajutându-l să-și poată îndeplini misiunea.

Dumnezeu era mereu acolo, trebuia doar să fie în stare să-L simtă, chiar și în mijlocul tragediei. Dacă l-ar putea convinge pe Faysal... Se rugă pentru medic, un om bun la suflet, pe care durerea celorlalți îl făcuse să se îndepărteze de Dumnezeu.

Trecuse de șapte când ieși din biserică, și de aceea grăbi pasul. Nu voia să întârzie și să le facă o impresie proastă lui Nur și lui Faysal.

Când ajunse, auzi prin ușă râsetele gemenelor și plânsetul micuțului Hadi.

– Bună! spuse el intrând și adresându-i-se lui Faysal, care continua să lucreze, neluând în seamă larma pe care o făceau copiii lui.

– Ah, ați ajuns deja! fu răspunsul medicului.

– Da, și am adus câte ceva...

– Mulțumesc, dar nu trebuia să vă deranjați.

– Nu e nici un deranj. Mi s-a părut că portocalele arată bine.

– Nur e la bucătărie...

– Bine, o să-i duc pachetele.

Nur încerca să-l facă pe micuțul Hadi să mănânce un piure gros, dar copilul refuza, dând din picioare și închizând gura de fiecare dată când mama lui se apropia cu lingura.

– Nu e chip, mănâncă foarte prost, se plânse mama.

– Ce-i dați?

– Piure de legume cu ou.

– Of, nu mă miră! Și eu când eram mic detestam legumele.

– Aici nu prea ai de ales. Noi încă suntem norocoși, pentru că avem ceva bani ca să cumpărăm. Deși, dacă vreți să vă spun adevărul, ne prinde foarte bine că ați închiriat camera. De luni de zile n-am mai luat leafa întreagă, iar Faysal pățește la fel. Ce-ați adus în pungile alea?

– Niște ardei, dovlecei, roșii, ceapă, portocale. Nu erau prea multe de cumpărat.

– Dar nu trebuia să aduceți nimic!

– Dacă o să locuiesc aici, aș vrea să contribui, în măsura posibilităților.

– Vă mulțumesc, alimentele sunt întotdeauna bine-venite, se găsesc cu greu.

– Am văzut. Am fost și la biserică.

– Sunteți credincios?

– Da, și vă asigur că de-a lungul vieții n-am încetat să văd semnul lui Dumnezeu.

– Atunci, aveți noroc. Noi I-am pierdut urma de multă vreme.

– Și dumneavoastră v-ați pierdut credința?

– Mi-e greu să n-o fac. Dar, ca să fiu sinceră, cred că tot mi-a mai rămas puțină. Și încă eu nu văd ce vede soțul meu la spital în fiecare zi. Dar când îmi povestește că a murit un copil de o infecție pe care i-ar fi putut-o opri dacă ar fi avut antibiotice, atunci și eu mă întreb unde este Dumnezeu.

Nur se ridică făcând un gest de plictiseală, după ce renunțase să mai încerce să-l facă pe Hadi să termine piureul. Se îndreptă spre camera de zi cu copilul în brațe.

– Rania, Leila, veniți aici și aveți grijă de fratele vostru cât timp pregătesc masa.

– Nu, răspunse una din gemene.

– Cum adică nu? spuse Nur, iritată.

– Eu acum mă joc, insistă copila.

Mama ei nu mai continuă, așeză copilul pe covor alături cu jucăriile lui și se întoarse în bucătărie.

Gian Maria o urmă. Nu știa foarte bine ce să facă.

– Pot să vă ajut?

– Da, bineînțeles. Puneți masa. În dulap găsiți fața de masă, și tot acolo sunt paharele și farfuriile. Tacâmurile se află în celălalt sertar.

După cină, Faysal și Gian Maria o ajutară pe Nur să strângă masa, în vreme ce ea punea farfuriile în mașina de spălat vasele. Apoi, Faysal le culcă pe fiicele sale, iar Nur reuși să-l adoarmă pe Hadi, care protesta din leagăn.

Gian Maria spuse noapte bună, conștient că, după o zi întreagă de muncă, venise probabil momentul în care cei doi soți ar profita ca să stea de vorbă liniștiți.

De altfel, trebuia să găsească mijlocul de a se apropia de Ahmed Husseini. Yves Picot îi putea deschide această ușă, dar nu era sigur că ar fi nimerit să ajungă la Ahmed prin intermediul arheologului.

Era epuizat. Ziua fusese agitată, nu erau încă douăzeci și patru de ore de când se afla la Bagdad și i se părea că trecuseră luni de zile. Adormi fără să mai apuce să-și spună rugăciunea.

20

Robert Brown se certa cu Paul Dukais. Erau singuri în biroul celui dintâi.

– Dar cum de ai doar un om? strigă Brown.

– Ți-am mai explicat. Picot l-a respins pe bosniac, dar l-a acceptat pe croat. Așadar, acum avem un om în expediție; dacă n-ai mai țipa, ai auzi ce-ți spun.

– Doar un om ca să-i țină piept lui Alfred?! Ești nebun.

– N-am nici cea mai mică intenție să-i țin piept lui Alfred cu un singur om, deși poate că ar fi lucrul cel mai inteligent. Un singur om nu atrage atenția; mai mulți, este ca și cum ai da un anunț la ziar.

– Croatul știe ce are de făcut? întrebă Brown coborându-și vocea.

– Da. I s-au dat instrucțiuni precise. Pentru moment, trebuie s-o urmărească îndeaproape pe Clara, să cunoască rutina de lucru a echipei și, când va avea o idee clară, să-mi propună un plan de acțiune. Dar, dacă mă asculți, o să-ți spun că s-ar putea să trimit alte două persoane sub acoperire, ca oameni de afaceri dispuși să încalce embargoul. Sunt o pereche de tipi isteți și capabili.

– Ah, da? Și ce o să facă doi oameni de afaceri într-un sat pierdut din sudul Irakului?

– Robert, nu mă lua drept prost! Sunt de mulți ani în afacerea asta și te asigur că sunt în stare să le dau oamenilor mei misiunile potrivite. Așa că o să te scutesc de amănunte.

– Nu, nu mă scuti; eu am să fiu întrebat și vreau să știu ce trebuie să răspund.

– De acord, o să-ți explic, dar să ții seama de faptul că e de ajuns că-l avem pe croat și că oricare dintre ceilalți va trebui să intervină doar dacă e nevoie.

– O să fie nevoie.

– Nu, n-o să fie. Croatul e un asasin care se delectează cu munca lui. A ucis mai mulți oameni decât își amintește. Nu numai că este un trăgător extraordinar, dar mânuiește și cuțitul cu o precizie de chirurg. Asta e tot ce îi trebuie pentru ca doamna Clara Tannenberg să-i predea tăblițele, dacă vor fi găsite.

– Și cum o să plece de acolo? Fluierând?

– O să plece, și poate că o va face fluierând.

Se mai certară o vreme. Dukais nu reuși să-l liniștească pe Brown, dar, în realitate, știa că acesta nu va fi liniștit până în ziua în care el nu va intra în birou și nu îi va înmâna blestematele acelea de tăblițe.

Când Robert rămase singur, îl sună pe mentorul său. Acesta îl invită la cină în seara aceea. Aveau să stea de vorbă liniștiți și fără martori, la el acasă.

Enrique Gómez îl aștepta pe fiul său, José. Cu câteva minute în urmă, sunase George de la Washington. Operațiunea era în curs. Avea un om care o urmărea ca o umbră pe Clara Tannenberg, dispus să facă tot ce ar fi fost nevoie.

Insistase încă o dată pe lângă George să nu i se facă nici un rău lui Alfred, deși știa că, dacă nepoata acestuia ar suferi cea mai mică zgârietură, l-ar durea mai mult decât dacă ar fi el ucis. Dar, în situația dată, trebuia să se folosească de orice ocazie și să încerce să salveze ce se mai putea salva, iar el paria pe Alfred. Erau legați pe vecie, oricât de supărat ar fi George. Dar mai știa și că omul pe care îl plasaseră pe lângă Clara trebuia să ia decizii din mers și că nu-și va pune viața în primejdie ca să împiedice moartea cuiva. Instrucțiunile lui erau clare: să pună mâna pe Biblia de Lut, cu binișorul sau cu forța, și să iasă imediat din Irak prin intermediul contactului ce i se dăduse. Asta avea să facă acel croat, a cărui biografie reprezenta o garanție pentru lucrurile de care era în stare. José intră în biroul tatălui său și se apropie să-l sărute.

– Cum te simți?

– Bine, fiule, bine. Tu?

– Sătul de muncă! N-am stat o clipă toată ziua.

– Dar totul merge bine, nu-i așa?

– Da, dar n-am reușit să încheiem fuziunea acelor două firme. Când par că sunt pe punctul de a ajunge la un acord, careva dintre avocații uneia sau alteia vine cu vreo obiecție.

– Mă rog, dar de-acum te-ai obișnuit, până la urmă tot vor semna.

– Da, presupun că da. Ne-au chemat în iunie ca să arbitrăm operațiunea, și nu e chip să-i punem de acord.

– Nu dispera.

Conversația fu întreruptă de soneria telefonului, la care Enrique răspunse rapid.

– Alo!

– Enrique? Sunt Frankie...

– Ce mai faci? Tocmai am vorbit cu George.

– Ți-a spus că avem un om în expediție? Un croat...

– Da, știu.

– Pe mine tocmai m-a sunat Alfred, e nervos. Ne-a amenințat.

– Cu ce?

– N-a fost foarte clar, a spus doar că, dacă trebuie să moară în luptă, așa va fi. Ne cunoaște și știe că vom încerca să-i smulgem Biblia de Lut.

– Dacă o s-o găsească...

– E de-ai noștri, așa că nu trebuie să se străduiască prea mult ca să-și imagineze cum vom acționa în această situație. Mi-a spus că e sigur că vom avea oameni infiltrați, că îi va descoperi și îi va ucide, și vrea să mai știm că, dacă nu-i vom permite Clarei să rămână cu tăblițele, va face publice dedesubturile afacerii. Spune că, dacă moare în următoarele luni, a dispus prin persoane de încredere să i se facă autopsia ca să se afle dacă moartea lui a fost din cauze naturale sau induse și că, dacă îi facem de petrecanie, se va face public un memorandum care se află în posesia cuiva, la care nici nu ne gândim. După cum se pare, în acest memorandum povestește tot.

– E nebun!

– Nu, e pur și simplu prevăzător.

– Ce propune?

– Nimic diferit de ceea ce a mai propus: să-i lăsăm Clarei Biblia de Lut, iar el va finaliza cu succes operațiunea pe care o avem în curs de desfășurare.

– Dar n-are încredere că ne vom ține acest angajament...

– Nu, n-are încredere.

– Vrea să-i rămână ceva ce nu îi aparține. George are dreptate...

– Cred că suntem pe punctul de a ne sinucide.

– Dar ce spui?

– Că am un nod în stomac și senzația că nu vom putea evita prăbușirea.

– Nu fi irațional!

– Nu sunt, te asigur. O să vorbesc cu el.

– Nu e cam riscant să-l suni din Spania?

– Presupun că da, dar, dacă nu mai e nimic de făcut, o să-l sun. Trebuie să plec într-o călătorie de afaceri; o să văd ce pot face acolo unde voi fi.

– Sună-mă.

Închise telefonul și strânse din pumni. Fiul său îl observa în tăcere. Îl îngrijorau neliniștea și mânia care se oglindeau pe chipul tatălui său.

– Ce se întâmplă, tată?

– Nimic care te privește.

– Halal răspuns!

– Îmi pare rău că sunt nepoliticos, dar nu-mi place să te bagi în treburile mele, doar știi asta.

– Da, știu. Nu pierzi nici o ocazie să-mi amintești că nu trebuie să te întreb și, cu atât mai puțin, să mă amestec în treburile tale. Nu știu ce fel de treburi sunt astea, dar e clar că este ceva de care ne ții cât mai departe.

– Exact; așa a fost și așa va fi mereu. Și acum, aș vrea să mă lași singur, trebuie să dau niște telefoane.

– Ai zis că pleci. Unde?

– Plec câteva zile.

– Da, dar unde și de ce?

Enrique se ridică dând cu pumnul în masă. Era un bătrân de aproape nouăzeci de ani, dar mânia oglindită pe chipul lui era atât de mare, încât José dădu înapoi.

– Nu te băga în treburile mele și nu mă trata ca pe un boșorog! Încă nu m-am ramolit! Du-te! Lasă-mă!

Plin de mâhnire, José se întoarse cu spatele și ieși din biroul tatălui său. Îi venea greu să-l recunoască în acea ființă colerică, dispusă să-l lovească dacă se apropia prea mult.

Enrique se așeză din nou. Deschise un sertar și căută un tub din care scoase două pastile. Simțea că îi plesnește capul. Medicul îi atrăsese atenția în mai multe rânduri că trebuia să evite stresul. Cu ani în urmă, suferise un infarct care nu îi lăsase sechele, dar avea vârsta pe care o avea.

Îl blestemă pe Alfred și se blestemă pe el însuși că intervenise pentru acesta față de George. De ce nu putea Alfred să-și joace rolul ca toți ceilalți? De ce trebuia să iasă din scenariu?

Apăsă pe o sonerie de sub tăblia mesei și, câteva clipe mai târziu, auzi niște ciocănituri ușoare în ușă.

– Intră!

O servitoare, îmbrăcată în negru și purtând un șorț și o bonetă foarte albe, aștepta în prag ordinele lui Enrique.

– Adu-mi un pahar cu apă rece și spune-i donei Rocío că vreau s-o văd.

– Da, domnule.

Rocío intră în biroul soțului ei cu paharul cu apă în mână și, când îl privi, se sperie. Văzu ce mai văzuse și în alte ocazii: o ființă străină, cu o privire înghețată, care părea în stare de orice.

– Enrique, ce se întâmplă? Te simți rău?

– Intră. Trebuie să vorbim.

Femeia încuviință, puse paharul pe birou și se așeză într-un fotoliu aflat în fața lui. Știa că deocamdată nu trebuia să scoată nici un cuvânt. Își trase fusta, acoperindu-și și mai mult genunchii, de parcă în acest fel s-ar fi protejat de furtuna care știa că putea izbucni în penumbra biroului.

– În sertarul ăsta de aici, îi arătă el primul sertar al mesei, se află o cheie de la seiful din bancă. N-am păstrat niciodată hârtii compromițătoare, ci numai câteva referitoare la afacerile mele. În ziua când voi muri, vreau să mergi la bancă și să le distrugi. José nu trebuie să le vadă niciodată. Nu vreau să-i vorbești nici despre trecutul meu.

– N-o voi face!

Se uită stăruitor la soția sa, încercând să scruteze cu privirea cele mai ascunse unghere ale sufletului ei.

– Nu știu, Rocío, nu știu. Până acum, n-ai făcut-o, dar asta pentru că eram eu aici ca să te împiedic. În ziua în care nu voi mai fi...

– Nu ți-am dat niciodată vreun motiv de bănuieli sau de regret...

– Ai dreptate. Dar, acum, jură-mi că vei face exact așa cum îți spun. Nu ți-o cer pentru mine, ci pentru José. Dă-i voie să rămână așa. Ține seama de faptul că, dacă acele documente ies la lumină... prietenii mei vor afla și, mai devreme sau mai târziu, s-ar întâmpla ceva.

– Ce ne-ar putea face? întrebă speriată femeia.

– Nici măcar nu-ți poți imagina. Avem niște reguli, niște coduri, și suntem obligați să le respectăm.

– De ce nu distrugi chiar tu acele hârtii? De ce nu faci să dispară ceea ce nu trebuie să găsim?

– Vei face așa cum ți-am spus. Sunt lucruri de care nu mă pot desprinde cât timp sunt în viață, dar care nu privesc pe nimeni când voi fi mort.

– Vai, să dea Domnul să mor înaintea ta!

– N-am nimic împotrivă să fie așa, dar, pentru orice eventualitate, jură-mi pe Biblie că vei face întocmai cum îți cer.

Enrique puse o Biblie pe masă și o îndemnă pe soția lui să-și așeze mâna pe carte.

Rocío era înspăimântată. Simțea că această cerere a soțului ei ascundea și o amenințare.

Jură cu mâna pe Biblie că avea să facă tot ce-i poruncea Enrique; ascultă apoi instrucțiunile soțului ei, care îi dezvălui că, în afară de documentele păstrate cu mare grijă la bancă, trebuia să le distrugă și pe cele care se găseau în seiful ascuns în spatele tabloului din birou.

Apoi, când rămase din nou singur, Enrique îl sună pe George.

– Da.

– Eu sunt.

– Vreo noutate?

– Ai dreptate. Nu ne permitem să avem slăbiciuni în fața lui Alfred. E în stare să distrugă totul.

– Să ne distrugă pe noi. El este cel care a încălcat regulile. Și eu țin la el, dar ori el, ori noi.

– Noi.
– Mă bucur.

Elicopterele așteptau aliniate în baza militară foarte bine păzită de Garda Republicană. Ahmed Husseini îi demonstra comandantului bazei cât de important era pentru Irak ca misiunea arheologică să ajungă cu bine la Safran. Comandantul asculta plictisit. Avea instrucțiuni precise de la Colonel să-i transporte la Safran pe toți acei străini și numeroasele lor echipamente, și exact asta va face, fără să mai fie nevoie să i se țină o lecție despre antica Mesopotamie.

Yves Picot și asistentul lui, Albert Anglade, îi ajutau pe soldați să așeze în elicopter lăzile cu echipamente și același lucru făceau și ceilalți membri ai expediției, chiar și femeile, pe care soldații le priveau râzând și șușotind.

Picot fusese categoric când le recomandase să opteze pentru pantaloni, ghete și cămăși largi, nici vorbă de șorturi sau tricouri mulate pe corp. Dar, chiar și așa, soldații se desfătau privind acest grup de occidentale care păreau a nu avea altă grijă decât să ajungă tefere și nevătămate la Safran.

Când totul fu încărcat și membrii echipei fură repartizați în cele două elicoptere rămase libere, Yves Picot îl căută din priviri pe Ahmed.

– Îmi pare rău că nu ne însoțiți, îi spuse în chip de rămas-bun.

– V-am anunțat ieri că o să vin la Safran. N-o să pot rămâne mult timp, dar mă voi strădui să vin o dată la două săptămâni ca să arunc o privire. În orice caz, voi fi la Bagdad și, orice s-ar ivi, voi putea rezolva mai bine din biroul meu.

– Bine, sper să nu trebuiască să vă deranjez.

– Vă doresc succes. Ah, și să aveți încredere în Clara! Este un arheolog foarte capabil și are un al șaselea simț prin care detectează tot ce e important.

– Am înțeles.

– Mult noroc.

Își strânseră mâinile, și Yves se urcă în elicopter. Câteva minute mai târziu, dispăreau pe linia orizontului. Ahmed oftă. Pierduse din nou frâiele propriei vieți, era din nou în mâinile lui Alfred Tannenberg. Bătrânul nu lăsase loc de îndoieli: ori participa la afaceri, ori îl ucidea.

Ba, mai mult, l-a amenințat el, poliția secretă a lui Saddam îl va trata ca pe un trădător.

Ahmed știa că Alfred n-ar avea nici o problemă să-l facă să dispară într-una dintre închisorile secrete ale lui Saddam, din care nimeni nu scăpa cu viață.

Alfred îi spusese disprețuitor că, dacă operațiunea ieșea bine și, în plus, Clara găsea tăblițele, ar putea pleca oriunde ar vrea; n-avea de gând să-l ajute să scape, dar nici să-l împiedice.

Ahmed era absolut sigur de faptul că Tannenberg dăduse ordin să fie urmărit zi și noapte. El nu-i vedea pe oamenii lui Alfred, sau poate erau ai Colonelului, dar ei sigur îl vedeau pe el.

Se întoarse la minister. Avea mult de lucru. Ceea ce îi ceruse Alfred nu era ușor de găsit, deși, dacă putea avea cineva acces la astfel de informații, acela era el.

Auzind huruitul celor două elicoptere, Clara simți un fior de emoție. Picot va fi surprins când va ajunge și va constata că deja săpau.

Fabián și Marta se apropiară de ea. Și ei se simțeau mândri de munca realizată.

Când Picot puse piciorul pe pământ, Fabián se apropie de el și se îmbrățișară.

– Mi-ai lipsit, spuse Picot.

– Și tu mie, răspunse Fabián râzând.

Marta și Clara îl încurajau pe Albert Anglade, care tocmai cobora din elicopter, livid. La un semn al Clarei, apăru un sătean cu o sticlă de apă și un pahar de plastic.

– Beți, o să vă facă bine.

– Nu cred că pot, se lamentă Albert, refuzând să bea apă.

– Hai, o să-ți treacă; și eu am amețit, îl consola Marta.

– Te asigur că nu mă mai sui într-o chestie ca asta câte zile oi avea, afirmă Albert. O să mă întorc la Bagdad cu mașina.

– Și eu la fel, răspunse chicotind Marta, care începuse deja să bea apă. Clara are dreptate, o să te simți mai bine.

Fabián îi arătă mândru lui Yves tabăra, casele din chirpici unde urmau să monteze laboratoarele și să clasifice treptat tăblițele și obiectele pe care le găseau, locul unde aveau să instaleze computerele, casa

cu o singură încăpere unde urmau să se adune ca să vorbească și să dezbată în legătură cu munca realizată; îi mai arătă dușurile, latrinele, corturile impermeabilizate unde avea să locuiască o parte a expediției în următoarele luni, dacă nu cumva ar dori să se instaleze în camerele pe care câțiva țărani erau dispuși să le închirieze.

Intrară într-una dintre case, unde Fabián organizase un birou despre care spusese că avea să fie ca un post de comandă. Albert, care îi urma foarte anevoie, se prăbuși pe un scaun, în vreme ce Marta și Clara insistau să bea apă, dându-i, în același timp, un pahar și lui Picot.

– Ați făcut o treabă excelentă, afirmă Yves Picot. Știam eu că a fost o idee bună să veniți voi înainte.

– De fapt, am început deja să lucrăm, afirmă Marta. De două zile, degajăm zona și verificăm îndemânarea muncitorilor. Sunt tot felul de oameni, dar toți hotărâți, așa că sunt sigură că vor munci din greu.

– În plus, deși nu te-am consultat, am numit-o pe Marta șef de echipă și i-am dăruit chiar și un bici, spuse Fabián râzând. Ne-a organizat pe toți; mă rog, de fapt, ne-a militarizat. Dar muncitorii sunt încântați și nu fac o mișcare fără s-o întrebe pe ea.

– Întotdeauna e nevoie de un bun șef de echipă, afirmă Picot, glumind în continuare. Mai rău e că m-a lăsat fără activitate.

Clara îi privea amuzată, dar fără să îndrăznească să participe. În zilele trecute, își dăduse seama că între Fabián și Marta era o prietenie solidă, dar nimic mai mult. Se observa complicitatea dintre ei, se înțelegeau din priviri, și intuia că, în cazul lui Fabián și al lui Picot, avea să se întâmple ceva asemănător.

– Unde dormim noi? întrebă Albert, care nu reușea să-și revină din amețeală.

– În casa de alături am aranjat o odaie pentru tine, alta pentru Yves și alta pentru mine. E o casă cu patru camere, așadar, încăpem toți trei. Sau, dacă preferi, mă uit pe lista țăranilor care pun la dispoziție camere... se oferi Fabián.

– Nu, îmi convine. Dacă nu vă deranjează, mă duc să mă întind puțin, aproape că se rugă Albert.

– Vă conduc ca să vă arăt unde este, se oferi Clara.

Când Clara și Albert plecară, Yves i se adresă lui Fabián:

– Vreo problemă?

– Nici una. Aici, toată lumea are pentru Clara un respect reverențios. Ea n-are nici un fel de obiecție și a acceptat toate sugestiile noastre; mă rog, mai bine zis, ordinele Martei. Își spune părerea, dar, dacă nu ne convinge, nu-și pierde timpul cu discuțiile. E drept că aici toată lumea e atentă la ea, vreau să spun că, în caz de fricțiuni, pe ea o vor întreba și de ea vor asculta. Dar e foarte inteligentă și nu face paradă de faptul că are pâinea și cuțitul în mână.

– E o femeie, Fatima, care are grijă de ea, de parcă i-ar fi mamă. Uneori, o însoțește până la săpături. Și mai sunt încă patru bărbați care nu se despart de Clara nici ziua, nici noaptea, menționă Marta.

– Da, mi-am dat seama încă de la Bagdad; are protecție, ceea ce nu e de mirare, dată fiind situația din Irak. Pe deasupra, soțul ei e un om important al regimului, afirmă Yves.

– Nu, nu numai din pricina situației din țară, i-o tăie Marta. Zilele trecute, gărzile ei au pierdut-o din ochi. Era cu mine, nu puteam dormi, ne-am trezit înainte de zorii zilei și ne-am dus la plimbare. Când ne-au găsit, păreau înnebuniți, iar unul dintre ei i-a amintit că bunicul ei i-ar ucide dacă ar păți ceva și a făcut aluzie la niște italieni. Clara m-a privit și i-a făcut semn să tacă.

– Adică tipa are dușmani, spuse Picot cu voce tare.

– Nu lăsați să vă zboare imaginația, interveni Fabián. Nu știu la ce incident se refereau gărzile ei.

– Dar erau îngroziți, te asigur, insistă Marta. Se temeau că i s-ar putea întâmpla ceva și păreau să fie teribil de înspăimântați de ce le-ar face bunicul Clarei.

– Pe care nu e chip să-l cunosc, se lamentă Yves.

– Și despre care Clara nu vrea să vorbească absolut deloc, comentă Marta.

– Am încercat s-o facem să ne povestească în ce condiții și când a fost bunicul ei la Haran, dar n-a fost chip, nu scoate o vorbă, evită răspunsurile directe. În fine, hai să-ți arătăm restul taberei, propuse Fabián.

Yves îi felicită și se felicită și pe sine că reușise să-l convingă pe Fabián să-l însoțească în această aventură. Aprecie și munca Martei. Era o femeie cu o capacitate înnăscută de a organiza lucrurile.

– Am dat nume caselor în care vom lucra și vom strânge materialul, comentă Marta. Locul unde tocmai am fost se numește

Cartierul General; acolo unde vom depozita tăbliţele va fi, în mod logic, Casa Tăbliţelor, iar echipamentele informatice le vom instala acolo, spuse ea arătând altă construcţie de chirpici, şi îi vom spune simplu Comunicaţii. Magaziile le vom numi tot aşa, dar vor fi numerotate.

Şeful satului organizase o petrecere de bun venit; luaseră masa cu el şi câţiva dintre oamenii cei mai răsăriţi din partea locului. Lui Yves nu îi plăcu deloc omul pe care îl aleseseră ca mai mare peste muncitori; nu ştia de ce, fiindcă bărbatul părea discret şi amabil, dar era ceva la el care sugera că nu ar fi un ţăran la fel ca toţi ceilalţi.

Ayed Sahadi era înalt şi musculos, cu pielea mai deschisă la culoare decât restul localnicilor. Avea un aer marţial şi se vedea că era obişnuit să comande.

Vorbea engleza, ceea ce îl surprinse pe Yves.

– Am muncit la Bagdad, am învăţat acolo, fu singura lui explicaţie.

Clara părea că-l cunoaşte şi îl trata cu o anumită familiaritate, dar el păstra o distanţă respectuoasă faţă de ea.

Oamenii îi dădeau ascultare fără să crâcnească şi chiar şeful satului părea fâstâcit în faţa lui.

– De unde a apărut Ayed? vru să ştie Yves Picot.

– A ajuns la vreo două zile după noi. Clara susţine că-l aştepta pentru că a lucrat cu soţul ei şi cu ea în alte ocazii. Nu ştiu ce să-ţi spun, pare militar, răspunse Fabián.

– Da, aşa mi s-a părut şi mie. Poate că e un spion al lui Saddam, afirmă Yves.

– Mă rog, trebuia să ne aşteptăm că vom fi supravegheaţi şi că spionii vor mişuna peste tot. Aici e dictatură, şi suntem în ajunul unui război, aşa că nu putem să ne mirăm că acest Ayed e spion, spuse Marta cu o imensă naturaleţe.

– Tot nu-mi place, se plânse Yves.

– Să aşteptăm să-l vedem cum acţionează, sugeră Marta.

În seara aceea, odată ce toată echipa se instală, Yves îi adună ca să le explice planul de lucru. Toţi erau profesionişti – studenţii care îi însoţiseră erau în ultimii ani de facultate, şi câţiva participaseră deja

la alte săpături, astfel că Yves nu trebuia să piardă timpul cu vorbe de prisos.

La ora patru dimineața, aveau să fie în picioare. Între patru și cinci fără un sfert, toată lumea trebuia să fi trecut pe la dușuri și să ia micul dejun, și imediat, înainte de cinci, să fie deja la locul săpăturilor. La zece, trebuiau să facă o scurtă pauză de un sfert de oră și apoi să continue să lucreze până la două. De la două la patru, luau masa de prânz și aveau timp să se odihnească; la patru, începeau din nou să muncească până la apusul soarelui.

Nimeni nu se plânse, nici echipa formată de Yves, nici cei angajați de prin sate. Aceștia urmau să primească leafa în dolari, iar suma era de zece ori mai mare decât ar câștiga într-o lună, fapt pentru care erau dispuși să muncească oricât ar fi fost nevoie.

Când ședința se termină, un tânăr de statură mijlocie, cu ochelari și cu înfățișarea cuiva care nu spărsese o farfurie în viața lui, se apropie de Yves Picot.

– Am probleme cu instalarea computerelor. Tensiunea curentului electric e redusă, iar echipamentele sunt foarte puternice.

– Vorbește cu Ayed Sahadi. El o să vă spună cum să rezolvați problema, fu răspunsul lui Picot.

– Nu ți-e simpatic.

Comentariul Martei îl surprinse pe Yves Picot.

– De ce spui asta?

– Pentru că se vede. De fapt, Ante Plaskic nu îi e simpatic nimănui. Nu știu de ce l-ai primit în expediție.

– Mi l-a recomandat un prieten de la Universitatea din Berlin.

– Presupun că toți avem prejudecăți și nu putem să nu ne gândim la uciderea bosniacilor de către sârbi și croați, iar Ante e croat.

– Prietenul meu mi-a explicat că individul e un supraviețuitor, că și satul lui a fost ras de pe fața pământului de către bosniaci ca represalii la un masacru pe care compatrioții săi îl făcuseră înainte. Nu știu. În războiul ăla blestemat, cei care au suferit și care au dus tot greul au fost bosniacii, așa că poate ai dreptate: eu am prejudecăți, chiar și fără să vreau.

– Uneori, ne mișcăm după scheme foarte simple: asta e bine, aia e rău, ăștia sunt toți buni și ăia sunt toți răi, și nu ne pierdem timpul cu nuanțele. Poate că Ante este cu adevărat o victimă a acelui război.

– Sau poate că a fost călău.

– Era foarte tânăr, insistă Marta, căreia îi plăcea să joace rolul de avocat al diavolului.

– Nu chiar. Acum, probabil că are în jur de treizeci de ani, nu-i așa?

– Cred că are douăzeci și șapte.

– În războiul civil din Iugoslavia au fost și copii de paisprezece și de cincisprezece ani care au ucis.

– Trimite-l acasă!

– Nu, după cum spui tu, n-ar fi drept.

– Eu n-am spus asta, protestă Marta.

– Să-l punem la încercare, și, dacă voi continua să simt aceeași neplăcere de fiecare dată când îl văd, o să fac cum ai spus tu și o să-l trimit la plimbare.

Fabián se apropie însoțit de Albert Anglade, asistentul lui Picot.

– Vă văd îngândurați. Ce se întâmplă?

– Vorbeam despre Ante, răspunse Marta.

– Pentru că lui Yves nu-i place nici cât negru sub unghie și regretă acum că l-a făcut să vină, greșesc?

Yves Picot izbucni într-un hohot de râs la comentariul lui Albert. Îl cunoștea bine, lucrau de mulți ani împreună și putea intui dinainte cu cine avea să se înțeleagă bine, cu cine rău și cine avea să îi fie indiferent.

– Are ceva care te neliniștește, spuse în continuare Albert. Nici mie nu-mi place.

– Pentru că este croat, doar de asta, afirmă Marta.

– Copii, astea sunt prejudecăți rasiale.

Comentariul lui Fabián veni ca o lovitură în adâncul convingerilor sale. Toți urau orice idee rasistă și gândul că ar putea resimți chiar și o fărâmă de aversiune față de cineva din pricina originii acestuia le repugna.

– Asta zic și eu că e o lovitură sub centură, se plânse Yves.

– Concluzia e că această conversație nu-și are rostul, spuse foarte serios Fabián. Nu putem judeca o persoană pentru ceea ce au făcut altele din aceeași țară sau comunitate.

– Ai dreptate, dar de fapt nu știm prea multe despre el, interveni Albert, sărind în ajutorul lui Yves.

– Bine, să schimbăm subiectul! Unde este Clara? întrebă Marta.

– Cu Ayed Sahadi. Au rămas să stea de vorbă cu muncitorii. Apoi, cred că a spus că o să se ducă la locul săpăturilor cu unii dintre ai noștri care voiau să arunce o privire, răspunse Fabián.

Ayed Sahadi era ceea ce părea, adică militar, membru al Serviciului de contraspionaj irakian și protejat al Colonelului.

Alfred Tannenberg îi ceruse prietenului său să-l trimită la Safran pe Ayed, pe care îl cunoștea, pentru că acesta colaborase în unele afaceri la care participase Colonelul.

Comandantul Sahadi avea renume de sadic. Dacă vreun dușman al lui Saddam cădea în mâinile lui, se ruga să moară cât mai degrabă, pentru că circulau povești cumplite despre lungile agonii la care își supunea victimele.

Misiunea lui la Safran, în afară de protejarea vieții Clarei, era aceea de a încerca să-i descopere pe oamenii despre care Alfred Tannenberg era sigur că aveau să fie trimiși de prietenii săi ca să pună mâna pe Biblia de Lut.

Sahadi plasase câțiva dintre oamenii lui printre muncitorii angajați la săpături. Militari ca și el, experți în contraspionaj, urmau să câștige mulți dolari dacă această misiune specială le reușea.

Clara îl cunoștea pe Ayed pentru că-l văzuse în câteva ocazii în Casa Galbenă însoțindu-l pe Colonel. Bunicul ei îi spusese clar că Ayed avea să devină umbra ei și că ea trebuia să-l impună ca responsabil cu muncitorii, în același fel în care insistase ca Haydar Annasir să facă parte din echipă ca om de legătură cu Ahmed la Bagdad și cu el însuși.

Știind că era zadarnic să se opună dorințelor bunicului ei, Clara acceptase în silă.

Un clopot îi trezi pe membrii adormiți ai echipei de arheologi.

Într-una dintre casele din chirpici, unde se improvizase o bucătărie, niște femei din sat împărțeau cafea și pâine proaspătă cu unt și marmeladă, pe lângă fructe proaspăt culese.

Yves Picot detesta să se scoale devreme, dar se trezise de la trei dimineața pentru că nu putuse să închidă un ochi; în schimb, spre disperarea lui, Fabián și Albert își petrecuseră toată noaptea sforăind.

Nici Marta nu părea foarte bine-dispusă și mânca în tăcere, răspunzând monosilabic atunci când i se adresa cineva.

Singura care părea fericită era Clara. Picot o privea cu coada ochiului, uimit de cât de guralivă era la ceasul acela din zi.

Nu era încă ora cinci dimineața când începură lucrul. Toți știau ce aveau de făcut și fiecare arheolog conducea un grup de muncitori cărora le dădea instrucțiuni precise.

Ante Plaskic rămăsese în tabără, în casa din chirpici, unde, în afară de echipamentul informatic instalat, dispunea și de o odaie cu un pat de campanie în care să doarmă. Fusese un noroc că îi lăsaseră acel spațiu doar pentru el. Observa aversiunea latentă a echipei față de el, dar hotărâse să nu ia în seamă semnele de antipatie. Era acolo ca să pună mâna pe niște tăblițe și ca să-l ucidă pe cel care ar încerca să-l împiedice; în plus, încetase de multă vreme să mai simtă nevoia de a fi acceptat. Putea trăi fără ceilalți. Dacă ar fi fost după el, i-ar fi ucis unul după altul pe toți membrii misiunii.

Se miră să-l vadă intrând în încăpere pe Ayed Sahadi, fiindcă ar fi trebuit să fie cu restul muncitorilor în zona săpăturilor.

– Bună ziua.

– Bună ziua.

– Aveți nevoie de ceva, e totul în ordine? îl întrebă Ayed.

– Pentru moment, totul e bine, sper să funcționeze sculele astea. Așa ar trebui, pentru că sunt cele mai bune care există.

– Bine, dacă aveți vreo problemă ca ieri, căutați-mă, iar dacă nu mă găsiți, întrebați de Haydar Annasir; el poate suna la Bagdad ca să ceară să ni se trimită orice ați avea nevoie.

– Așa voi face. Oricum, peste puțin timp, o să merg să arunc o privire acolo unde se lucrează; aici, deocamdată, nu sunt multe de făcut.

– Mergeți când doriți.

Ayed Sahadi ieși din casă, gândindu-se la informatician. Era ceva în el, pe fața lui de copil, în ochelarii de intelectual, care îl ducea cu gândul la un impostor, dar își spuse în sinea lui că nu putea începe să vadă fantome doar pentru că observase golul, conștient sau inconștient, pe care îl lăsau ceilalți în jurul acestuia. Nici lui nu-i plăcea croatul ăsta, care cu siguranță o fi asasinat mulți frați musulmani, și el nici măcar

nu era o persoană care să respecte religia lui Mahomed, ci dimpotrivă. Dar, chiar și așa, îi simțea pe bosniaci ca fiind de-ai lui.

Activitatea era frenetică în jurul craterului și al edificiului, care abia lăsa să se ivească o încăpere unde, în trecut, cineva aliniase sute de tăblițe pe rafturi de chirpici. Se hotărî să nu stea cu mâinile-n sân, ci să participe la muncă, și se așeză lângă Clara.

– Spuneți-mi cu ce vă pot fi de ajutor, i se adresă el.

Clara nu se gândi de două ori și îi ceru să ajute la degajarea nisipului din perimetrul pe care îl marcaseră.

21

Lui Tom Martin îi fusese greu să se hotărască. În mod normal, își imagina imediat care era omul potrivit pentru fiecare misiune, dar, în această situație, instinctul lui îi spunea că solicitarea falsului domn Burton implica mai multe pericole decât cele obișnuite.

De aceea, îi luă o săptămână până să găsească omul pe care avea să-l trimită în Irak să-i ucidă pe toți membrii familiei Tannenberg de care ar fi dat. Pentru că despre asta era vorba: mai întâi, trebuia să afle dacă, într-un anume loc din țara lui Saddam, exista un bătrân pe nume Tannenberg, și apoi să-l lichideze pe el și pe descendenții lui. Cel care îl angajase fusese mai mult decât clar: nici un Tannenberg, indiferent de vârsta pe care ar avea-o, nu trebuia să scape cu viață.

Șovăise dacă să trimită sau nu mai mulți oameni, dar optă pentru unul singur; dacă acesta ar avea nevoie de întăriri, le va trimite. Știa că indivizilor care se îndeletnicesc cu asasinatele la comandă nu le plăcea să-și facă treaba în compania nimănui. Fiecare își avea propriile metode și idei fixe, erau oameni foarte speciali.

Își bătuse mult capul dacă să-i vorbească despre această sarcină prietenului său, Paul Dukais, președintele agenției Planet Security. La urma urmei, acesta îi ceruse ajutorul ca să-și camufleze un om într-o misiune arheologică la care participa numita Clara Tannenberg, căreia trebuia să i se ia niște tăblițe, în cazul în care ar fi apărut, și să fie ucisă, dacă ar fi fost nevoie. Până la urmă, hotărâse să nu-i spună nimic lui Paul. Era sigur că tânărul croat pe care i-l recomandase lui Dukais avea să își facă treaba, iar omul său trebuia să și-o facă pe a lui. El pleca însă cu un avantaj: acela de a ști că familia Tannenberg îi supărase pe mulți dintre cei care aveau destui bani de cheltuit în încercarea de a o lichida.

Lion Doyle intră în biroul lui Tom Martin și așteptă în picioare să fie invitat să ia loc.

– Ia loc, Lion. Ce mai faci?

– Bine, tocmai m-am întors din concediu.

– Mai bine, așa vei fi odihnit pentru misiunea pe care vreau să ți-o încredințez.

Timp de o oră, cei doi bărbați trecură în revistă toate informațiile de care dispuneau. Inclusiv cea despre misteriosul domn Burton, pe care Tom Martin îl fotografiase înainte de a ieși din clădirea în care se afla Global Group.

– N-am găsit nimic despre el. Cu siguranță că nu e britanic, deși engleza lui e perfectă, dar prietenii din Scotland Yard n-au în bazele lor de date nici un bărbat care să-i semene. Nici la Interpol n-am găsit nimic.

– Deci este un cetățean anonim care-și plătește impozitele și care n-are de ce să figureze în arhivele nici unei poliții, comentă Doyle.

– Da, dar cetățenii onești nu comandă asasinate; în plus, ba vorbea la persoana întâi, ba spunea „noi": comanda e din partea mai multor indivizi, nu numai a lui.

– După câte văd, familia Tannenberg nu e foarte simpatizată. Au dușmani, se îndeletnicesc cu o afacere periculoasă. Contractul trebuie să fie al cuiva căruia i s-a jucat un renghi, care a fost înșelat.

– Da, cu siguranță că așa este, dar am impresia că îmi scapă ceva.

– Cât, Martin?

– Cât ce?

– Cât îmi oferi pentru contractul ăsta? Nu știi dacă trebuie să ucid un Tannenberg sau patru, dacă, în afară de femeia aia și de acel bătrân invizibil mai sunt și alți Tannenberg, inclusiv copii. Nu-mi place să omor copii.

– Un milion de euro. Asta e ceea ce vei încasa. Un milion de euro curați de impozite.

– Vreau jumătate înainte de a începe.

– Nu știu dacă va fi cu putință. Clientul n-a achitat încă în totalitate.

– Atunci, spune-i că vreau jumătate de milion. Simplu ca bună ziua.

– De acord.

– Știi deja cum trebuie să-mi plătești. Dacă în trei zile am banii, plec în Irak.

– Ai nevoie de o acoperire.

– Da. Ce-mi poți oferi?

– Spune-mi ce preferi...

– Dacă nu te deranjează, o să-mi caut singur acoperirea; în cazul în care am nevoie de tine, o să-ți spun. Am trei zile timp să mă gândesc, o să te sun.

După ce ieși de la Global Group, Lion Doyle se îndreptă spre parcarea unde își lăsase mașina, o mașină monovolum de familie, de culoare gri. Se învârti prin Londra din pură obișnuință, ca să verifice dacă îl urmărea cineva; o luă apoi pe autostrada spre Țara Galilor, unde se stabilise în sfârșit.

Cumpărase o veche fermă, o reamenajase și se căsătorise cu o profesoară de filologie de la Universitatea din Cardiff. O femeie splendidă, care rămăsese nemăritată până la patruzeci și cinci de ani pentru că se dedicase în exclusivitate mediului academic până când devenise profesor titular.

Marian avea părul castaniu-deschis, ochii verzi, era înaltă și mai degrabă plinuță. Se îndrăgostise de el de cum îl cunoscuse. Brunet, cu ochi căprui, bine făcut, Lion Doyle era un bărbat care-i inspira încredere și siguranță.

Lion îi povestise că fusese în armată, dar că se săturase să nu aibă un cămin al lui și că devenise consilier de securitate, afacere cu care prosperase și câștigase niște bani, îndeajuns cât să cumpere ferma, să o reamenajeze și să o transforme în căminul său.

Era prea târziu ca să-și mai poată face planuri de a avea copii, dar amândoi fuseseră de acord că era suficient să se aibă unul pe celălalt și să împartă clipele plăcute până la bătrânețe.

Dacă Marian ar fi știut că soțul ei avea un cont secret în insula Man și că dispunea de suficienți bani cât să nu mai fie nevoit să muncească tot restul vieții și cât să-și poată satisface destule capricii, nu i-ar fi venit să creadă. Era convinsă că între ei nu existau secrete și că, deși se bucurau de o situație materială solidă, nu puteau cheltui chiar fără măsură.

De aceea, Marian se mulțumea cu o femeie care să vină la fermă doar de trei ori pe săptămână ca să se ocupe de curățenie și ca un grădinar să dea o mână de ajutor, din când în când, în grădina de care lui Lion îi plăcea să se îngrijească personal când era acasă.

Soțul ei pleca des și lipsea săptămâni întregi, dar asta era munca lui, și Marian accepta fără să crâcnească. Știa că uneori uita să o sune și că, atunci când ea forma numărul de telefon mobil al lui Lion, îi răspundea robotul. Dar el, atent, se întorcea întotdeauna cu vreun cadou: o geantă, niște cercei, o eșarfă, mici daruri care dovedeau că se gândise la ea. Marian n-avea nici cea mai mică îndoială că Lion avea să se întoarcă întotdeauna acasă.

La ora opt și jumătate dimineață, Hans Hausser obișnuia să fie în biroul lui de la universitate. Îi plăcea să se bucure de câteva clipe de liniște înainte de venirea studenților, și profita de aceste clipe ca să intre pe adresa de e-mail pe care i-o dăduse lui Tom Martin ca să corespondeze cu el. Era o adresă pe numele domnului Burton, înregistrată la Hong Kong.

Tom Martin fusese laconic în e-mailul său: „Luați legătura cu mine".

Hausser o sună pe fiica sa, Berta, ca să-i spună să nu-l aștepte cu masa de prânz, și nici cu cea de seară; trebuia să plece din Bonn, motiv pentru care se putea să nu se întoarcă până a doua zi.

Berta se neliniști. În ultima vreme, o descumpăneau lucrurile pe care le făcea tatăl ei.

Profesorul părăsi campusul și luă un autobuz care-l duse în centrul orașului. De acolo, schimbă autobuzul ca să meargă la gară, unde cumpără un bilet pentru Berlin.

La prima oră a după-amiezii, ajunse la destinație. Când ieși din gară, căută alt autobuz care să-l ducă în centrul orașului.

Berlinul era un furnicar de oameni care umblau de colo până colo, într-un ritm accelerat. Toți păreau că se grăbesc și nimeni nu privea pe nimeni. Ar fi fost într-adevăr dificil să atragi atenția în acea grădină zoologică urbană.

Profesorul Hausser căută un magazin cu articole de telefonie mobilă și cumpără un aparat și o cartelă. Magazinul era plin de lume, și vânzătoarea nu mai făcea față; se ocupa de clienți, aproape fără să-i privească.

Având telefonul în buzunar, o porni pe una dintre arterele principale ale orașului. Se opri într-un colț și sună la numărul personal al lui Tom Martin.

Martin însuși răspunse la telefon.

– Ah, dumneavoastră sunteți! Bine, mă bucur că m-ați sunat. Voiam doar să vă spun că am găsit persoana potrivită, dar cere un avans.

– Cât?

– Jumătate din jumătate.

– Înțeleg... Și dacă nu?

– Nu acceptă comanda. E o treabă dificilă, delicată, de artizan. De fapt, dumneavoastră știți că e foarte complicată comanda pe care ați făcut-o...

– Când îi vrea?

– Cel mai târziu peste trei zile.

– De acord.

Hans Hausser închise telefonul. Vorbiseră un minut și jumătate. Căută un alt magazin și cumpără încă un mobil.

Pasul următor era să vorbească imediat cu prietenii lui. Căută un internet café și plăti pentru o oră. Nu va avea nevoie de atâta, dar, chiar și așa, prefera să nu se simtă presat de timp.

Mai întâi, îi trimise un e-mail lui Carlo, apoi lui Mercedes și, în continuare, lui Bruno. Le trimitea celor trei numărul de telefon al mobilului recent cumpărat, folosindu-se de codul pe care îl inventaseră; în plus, îi anunța că avea să stea în fața computerului încă o jumătate de oră, dacă voiau să ia legătura cu domnul Burton, sau poate că îi va suna el la ultimele numere de telefon pe care le schimbaseră între ei.

Era dificil să i se răspundă imediat, dar așteptă pentru orice eventualitate. Bruno fu cel care îi trimise un e-mail, la care el răspunse rapid.

Ieși apoi din internet café și opri un taxi, căruia îi ceru să-l ducă la aeroport. O sună pe Mercedes pe mobil de la un telefon public.

Conversația nu dură nici un minut. Când închiseră, Mercedes îi spuse secretarei sale că pleacă acasă. Ieși din birou și se îndreptă spre Ramblas în căutarea unui internet café. Când îl găsi, căută un computer așezat într-un colț discret și intră de-acolo în contul pe care îl utiliza doar ca să converseze cu prietenii ei. În afara mesajului trimis de Hans, Bruno îi transmitea că el era la curent, la fel și Carlo, pe care profesorul tocmai îl sunase.

În continuare, Mercedes căută o cabină telefonică de unde își rezervă un bilet de avion la Paris pentru a doua zi, la prima oră a dimineții.

În acel moment, la Roma, Carlo Cipriani tocmai rezerva un bilet pentru un avion care pleca în aceeași noapte spre capitala Franței. Bruno Müller și Mercedes nu putea sosi decât a doua zi.

Hans Hausser avea o slăbiciune pentru Paris. Taximetristul îi distrăgea atenția cu vorbăria lui, la care răspundea monosilabic, asta ca să nu pară prost crescut, în vreme ce-și lăsa privirea să rătăcească pe malul Senei.

În aeroportul din Berlin, avusese timp să-și cumpere o geantă de mână, pe lângă o cămașă, lenjerie intimă și câteva ustensile pentru toaleta zilnică. Recepționerul de la hotelul Du Louvre nu găsi totuși nimic ciudat la acel venerabil domn cu păr cărunt care rezervase o cameră prin telefon, iar acum se prezenta la hotel. Nu se miră nici de faptul că domnul avea să plece la o oră după ce sosise.

O luă pe jos spre Piața Operei și se opri într-o cafenea. Ceru un pahar de vin și o tartină. Îi era foame, nu avusese timp să mănânce nimic toată ziua.

O jumătate de oră mai târziu, un alt domn de aceeași vârstă cu el îi făcu un semn, în vreme ce intra în cafenea. Hans se ridică în picioare, și cei doi bărbați se îmbrățișară.

– Mă bucur să te văd, Carlo.

– Și eu. Ce aventură! Nici nu știi ce a trebuit să inventez ca fiii mei să mă lase în pace. Acasă, am dat instrucțiuni să nu li se spună că plec într-o călătorie. Am senzația că am șters-o fără permisiune, de parcă aș fi un adolescent.

– La fel mi s-a întâmplat și mie. Am sunat-o pe Berta și s-a isterizat, a trebuit să mă cert cu ea și să-i spun că sunt destul de măricel ca să mă lase în pace. Dar știu că i-am pricinuit o supărare, și asta mă întristează. N-ai vrea să luăm cina? Sunt mort de foame.

– Ba da. Știu un bistrou în apropiere unde mâncarea nu e deloc rea.

Hans Hausser îi explică prietenului său prin viu grai ceea ce îi povestise prin e-mail: scurta lui conversație cu Tom Martin și cum acesta îi ceru imediat o jumătate de milion de euro. Îi dăduse trei sute de mii în

ziua când semnaseră contractul, iar costul operațiunii urma să fie de două milioane; dacă îi dădeau acum o jumătate de milion, ar fi ca și cum i-ar plăti aproape jumătate în avans.

– Îi vom plăti, n-avem încotro. Suntem nevoiți să avem încredere în el. Luca mi-a spus că în branșă este considerat cât se poate de cinstit și, dat fiind genul de afaceri cu care se ocupă... În sfârșit, presupun că n-o să ne tragă pe sfoară. Am adus banii cu mine, Mercedes și Bruno vor aduce și ei. Toți am făcut așa cum am convenit, am scos treptat sume de bani din bancă și i-am ținut în casă în cazul în care ar trebui să facem o plată urgentă ca acum.

După ce luară cina, cei doi prieteni se despărțiră. Carlo rezervase o cameră într-un hotel nu departe de cel al lui Hans, hotelul D'Horse.

La ora zece dimineața, în cafeneaua De La Paix nu era prea multă lume. Parisul se trezise sub un cer întunecat, cu o ploaie fină care impregna totul și făcea ca traficul să fie și mai dificil.

Lui Mercedes îi era frig. La Barcelona, vremea era însorită, iar ea purta un taior ușor care nu o proteja nici de umezeală, nici de ploaie. Bruno Müller, mai prevăzător, era îmbrăcat într-un pardesiu.

Cei patru prieteni savurau câte o ceașcă de cafea.

– La două pleacă avionul meu spre Londra, spuse Hans Hausser. Când ajung acasă, o să vă sun.

– Nu, nu putem aștepta până mâine, îl întrerupse Mercedes. Eu aș muri de nerăbdare. Vrem să știm că totul a mers bine. Te rog, sună-ne înainte.

– O să fac ce pot, Mercedes, dar nu vreau să mor de grija că trebuie să vă sun. Nu mai sunt un copil, și nici reflexele mele nu mai sunt foarte bune, destul am grijă să-i derutez pe oamenii lui Tom Martin, care sunt sigur că vor încerca să mă urmărească pentru a afla cine este misteriosul domn Burton, adică eu.

– Hans are dreptate, spuse Bruno, va trebui să avem răbdare.

– Și să ne rugăm, conchise Carlo.

– Să se roage ăla care știe! fu răspunsul contrariat al lui Mercedes.

Hans Hausser ieși din cafenea cu o pungă de la Galeriile Lafayette în care pusese, sub un pulover, plicurile pe care i le înmânaseră prietenii lui: în total, o jumătate de milion de euro, pe care să i-i dea lui Tom Martin.

După Hans, plecă și Mercedes, care insistă să nu o conducă nimeni. Opri un taxi și ceru să fie dusă direct la aeroport. Carlo și Bruno hotărâră să ia masa de prânz împreună, înainte de a pleca și ei din Paris.

La Londra, ploua și mai tare decât la Paris. Hans Hausser se felicită pentru ideea de a fi cumpărat un impermeabil în aeroportul Charles de Gaulle. Se gândi că, având bani în buzunar, putea merge oriunde fără să-și facă griji pentru bagaje.

Era obosit, simțea stresul din ultimele douăzeci și patru de ore, dar, cu puțin noroc, putea fi acasă a doua zi în zori.

O sunase pe Berta, iar fiica sa îl implorase să-i spună unde se afla. Parcă nu fusese el atunci când îi spusese că, dacă se mai amesteca în viața lui, nu mai puteau locui sub același acoperiș. Berta își înăbușise un hohot de plâns înainte de a închide.

Un taxi îl lăsă la trei străzi de sediul companiei Global Group. Merse pe jos cu un pas ușor, atât cât îi permiteau picioarele lui obosite.

Tom Martin se miră când fu anunțat de la recepție că domnul Burton aștepta să fie primit.

– Mă uimiți, îi spuse președintele lui Global Group în vreme ce îi strângea mâna.

– De ce? întrebă sec falsul domn Burton.

– Nu-mi închipuiam că vă veți prezenta așa, fără să anunțați. Puteați face un transfer...

– Așa e mai comod pentru toată lumea. Pregătiți-mi o chitanță cum că ați primit o jumătate de milion de euro, și treaba e terminată. Când va pleca omul dumneavoastră spre Irak?

– De îndată ce va încasa banii.

– V-am avansat trei sute de mii de euro...

– Bineînțeles, dar profesionistul care va executa comanda dumneavoastră voia să se asigure de o sumă substanțială în avans. Își pune viața în joc, pur și simplu.

– N-o fi pentru prima dată.

– Nu, nu este. Dar această misiune e ceva mai specială, dat fiind că nu știe câte persoane va trebui să elimine, nici ce vârstă au și de ce condiție sunt acele persoane. Pe deasupra, acum, oricine intră în Irak

este scris pe listă, și nu doar de poliția lui Saddam. Americanii sunt cu ochii în patru, ca și foștii mei colegi de la MI5[1].

– Așadar, ați lucrat pentru MI5.

– Nu știați? Credeam că știți totul despre mine.

– Nu mă interesează trecutul dumneavoastră, ci prezentul, serviciile pe care le oferiți acum.

– Într-adevăr, am lucrat pentru Maiestatea Sa, dar, într-o bună zi, șefii au hotărât că trebuie să-i pensioneze pe cei care au participat la jocul Războiului Rece. Eram depășiți, dușmanul era altul, au spus ei. Și, într-adevăr, s-au pornit să fabrice un nou dușman: arabii, și asta doar pentru că se tem de chinezi. Arabii sunt săraci, chiar dacă guvernanții lor sunt bogați grație petrolului, dar marea masă trăiește într-o extremă sărăcie, în regimuri dictatoriale, și sunt ușor de manipulat ca să iasă la suprafață frustrarea acumulată.

– Vă rog, scutiți-mă de discursuri!

– Bine, așa o să fac.

Tom Martin pregăti o chitanță de mână pentru o jumătate de milion de euro, pe care o semnă și căreia îi aplică ștampila companiei Global Group. Apoi i-o înmână falsului domn Burton.

– Când o să-mi dați vești? întrebă profesorul Hausser.

– Când le voi avea. Mâine, omul meu va primi banii, poimâine va porni la drum. Trebuie să găsească o acoperire ca să se prezinte în Irak și, odată ajuns acolo, să dea peste familia aceea pe care vreți s-o eliminați. Aveți răbdare, chestiile astea nu se fac de pe o zi pe alta.

– Bine, notați acest număr de telefon. Este un mobil. Când o să știți ceva, sunați-mă.

– Internetul e mai sigur.

– Nu cred. Data viitoare, să mă sunați.

– De acord. Sunteți o persoană specială, domnule Burton...

– Presupun că toți clienții dumneavoastră sunt la fel.

– Bineînțeles, domnule Burton. Ăsta nu e numele real, nu-i așa?

---

[1] Departamentul 5 din Military Intelligence, Serviciul Secret de Contraspionaj al armatei britanice, având responsabilități pe teritoriului național, spre deosebire de MI6, care acționează în străinătate. (n.tr.)

– Domnule Martin, pentru dumneavoastră ar trebui să fie de ajuns că eu sunt domnul Burton, nu credeți? Ofer două milioane de euro ca lucrurile să fie astfel. În plus, detest curioșii.

– În meseria mea, secretele le administrez eu, domnule Burton, și, pentru mine, să vă cunosc identitatea nu e o chestiune măruntă. Dumneavoastră v-ați prezentat în biroul meu ca să-mi dați o comandă, să spunem, delicată. Dumneavoastră ați bătut la ușa mea, nu eu la a dumneavoastră.

– În meseria aceasta, domnule Martin, discreția e vitală. Mă surprinde curiozitatea dumneavoastră, vă spun sincer, și chiar mi se pare o dovadă de neprofesionalism. Nu irosiți timpul angajaților punându-i să mă urmărească. Respectați acordul la care am ajuns, de aceea vă plătesc. Și acum, dacă mă scuzați, trebuie să plec.

– Dumneavoastră comandați, domnule Burton.

Hans Hausser îi strânse mâna lui Tom Martin și ieși din birou, convins fiind că acesta va pune din nou pe cineva să-l urmărească. De data asta însă, nu mai funcționa trucul cu hotelul, și știa că avea să fie și mai dificil să-i evite pe oamenii companiei Global Group.

Ajuns în stradă, o porni pe jos până când văzu un taxi căruia îi făcu semn să oprească și îi ceru să-l ducă la spitalul central. Era uluit el însuși de ceea ce făcea. De fapt, împrumuta toate ideile ca să-și deruteze urmăritorii din numeroasele lui lecturi de thrillere, de care era mare amator. Măcar de n-ar da greș de data asta... Uneori, se simțea un pic ridicol comportându-se așa și se temea să nu întâlnească vreun cunoscut care să-i dea de gol identitatea de reputat profesor de fizică cuantică.

Taxiul îl lăsă la intrarea principală în spital. Intră în imensul hol și se îndreptă spre lifturi. Nu știa dacă îl urmărise cineva sau nu. Așa că urcă în primul lift care se opri la acel nivel. Nu apăsă pe nici un buton. Ascensorul mergea întruna, și oamenii urcau și coborau, în vreme ce el scruta cine ar putea fi urmăritorul. Coborî la penultimul etaj, împreună cu două femei cu înfățișare bolnăvicioasă, un bătrân condus de o femeie într-un scaun cu rotile și un tânăr cu aspect neîngrijit.

„Oricare dintre ei ar putea fi un angajat al companiei Global Group", își spuse el. Toți începură să meargă, în afară de el. Nici unul nu întoarse ochii să-l privească, și Hausser intră în celălalt ascensor. Nici de data aceasta nu apăsă pe vreun buton și repetă manevra

coborând la etajul trei și așteptând următorul lift. Trecu așa o oră. În sfârșit, se hotărî să încerce să iasă din spital fără să fie văzut; așteptă să se golească ascensorul cu care mergea și apăsă butonul pentru subsol. Odată ajuns aici, căută tăblița care indica Urgențele și, cu un pas hotărât, o luă pe un culoar unde o altă tăbliță spunea clar că trecerea oricărei persoane străine era interzisă. Nu intră nimeni după el și merse mai departe până într-un salon unde se aflau mai multe paturi cu bolnavi care tocmai fuseseră aduși cu ambulanțele serviciului de urgențe. Observă în spate o ușă pe unde se intra cu tărgile și se îndreptă numaidecât către locul acela.

– Ce faceți aici?

Medicul care îi vorbea îl privea încruntat, și Hans Hausser se sperie. Se simțea ca un copil prins făcând o năzbâtie.

– În această zonă, rudele pacienților nu pot intra; ieșiți și așteptați afară, ca toată lumea, să vi se dea informații despre ruda dumneavoastră.

Hans Hausser se albise la față din cauza unui puseu de tahicardie.

– Dar ce-i cu dumneavoastră? îl întrebă medicul, văzând că omul se simte rău.

– Un prieten m-a adus la spital, nu mă simt bine, nu pot respira, mă doare brațul drept, am tahicardie și sunt în trecere prin Londra... reuși să spună Hans Hausser, punându-și toată nădejdea în Dumnezeu să-i ierte minciuna.

– Poftiți în salonul acela, îl îndemnă medicul.

Trei minute mai târziu, i se făcea electrocardiograma; îi luară și sânge și îi mai făcură și o radiografie a toracelui. Îl lăsară apoi pe un pat, în salonul de urgență, ca să-l țină sub observație.

Era ora șapte dimineața când medicii de la Urgență hotărâră că bărbatul acela nu avea nici o afecțiune cardiacă, episodul tahicardiei fiind probabil rezultatul unei indispoziții trecătoare.

El se plânse că nu se simțea bine, astfel că personalul spitalului hotărî să-l transporte la aeroport într-o ambulanță, pe care, firește, avea să o plătească din propriul buzunar. Nu voiau să riște ca pe traseu să i se întâmple ceva, și apoi familia să le facă o reclamație.

Hans Hausser plăti în numerar onorariul calculat pentru o noapte de spitalizare și fu urcat în ambulanță într-un scaun cu rotile. În timpul traseului, rezervă un bilet de avion spre Berlin pentru zborul de la ora

nouă. Infirmiera îi spuse să anunțe că sosește cu ambulanța, într-un scaun cu rotile.

Când ajunse la aeroport, infirmiera îl însoți până la ghișeul de îmbarcare, unde menționă că domnul Hausser poate călători, dar că echipajul trebuie să fie cu ochii în patru, în cazul în care ar avea o criză. O însoțitoare de bord împinse scaunul cu rotile până într-un salon unde aproape că nu așteptă deloc, fiind condus direct la avion, fără să mai treacă pe la nici un control.

La Berlin, ploua cu găleata. Cu greu reuși să convingă o amabilă însoțitoare de bord că nu mai are nevoie de scaunul cu rotile și că va lua un taxi spre gară. Avu noroc, pentru că, atunci când sosi, mai erau doar cinci minute până să se închidă ușile trenului care mergea la Bonn.

O sună pe Berta din tren, anunțând-o că avea să fie acasă la mijlocul după-amiezii. Îl sună și pe Bruno, ca să-i spună că era bine. El urma să le comunice lui Carlo și lui Mercedes. Se simțea epuizat și ridicol.

Berta nu își putu ascunde îngrijorarea pe care o simți atunci când, peste câteva ore, îl văzu pe tatăl ei intrând în casă. Hans Hausser nu arăta prea bine, avea înfățișarea unui bătrân bolnav, așa că, în ciuda protestelor acestuia, chemă medicul, un vechi prieten, care sosi imediat și care nu găsi nimic în neregulă, cu toate insistențele Bertei că tatăl ei nu se simțea bine.

În cele din urmă, îl lăsară singur, și Hausser se bucură în sfârșit de lucrul de care avea într-adevăr nevoie: un duș și un somn liniștit în patul lui.

Paul Dukais reciti raportul pe care Ante Plaskic făcuse să-i parvină. Alegerea croatului fusese un succes, avea să îi mulțumească lui Tom Martin că i-l recomandase.

Pe mai multe pagini cu scris citeț și într-o engleză mai mult decât acceptabilă, Ante Plaskic făcea o relatare amănunțită a felului cum decurgeau lucrările misiunii arheologice și a dificultăților cărora trebuia să le facă față:

> Nu am încredere în Ayed Sahadi, iar el nu are încredere în mine. Sahadi este șef de echipă, asupra lui cade responsabilitatea bunului mers

al săpăturilor, tratează cu muncitorii și el este cel care stabilește turele de lucru.

După părerea mea, Ayed Sahadi este mai mult decât șef de echipă; poate fi spion sau polițist. Misiunea lui mi se pare evidentă: să o protejeze pe Clara Tannenberg.

Se străduiește să nu o piardă din ochi. Sunt trei sau patru bărbați care îi stau tot timpul în preajmă, în afară de garda ei personală. E greu să te apropii de ea, fără să intri în vizorul vreunuia dintre acești oameni.

Cu toate acestea, ei îi place să scape de sub privirea gărzilor ei de corp și, în vreo două ocazii, a fost un adevărat șoc, pentru că ea dispăruse, de ambele dăți, în zori; prima dată, ca să meargă să se scalde în Eufrat cu profesoara Gómez. În altă zi, a organizat în secret o escapadă cu mai multe femei care fac parte din expediție. Nimeni nu a aflat, nici măcar Picot.

Cu o altă ocazie, a hotărât să-și petreacă noaptea lângă ruine, unde și-a luat o pătură ca să doarmă sub cerul liber.

Va fi imposibil să-i pot deruta pe oamenii care o păzesc. Doi dintre ei dorm pe pământ la câțiva metri de casa în care locuiește ea.

Există un fel de administrator, un anume Haydar Annasir, cel care îi plătește pe oameni și căruia Ayed Sahadi îi cere orice are nevoie profesorul Picot. Omul acesta a avut o confruntare cu ea: a amenințat-o că îl va suna pe bunicul ei și chiar a făcut-o. De atunci, ea nu încetează să-l privească pe acesta cu ranchiună, căci, în afară de un mic contingent de soldați, a mai sosit de la Bagdad un grup de oameni înarmați care au înconjurat tabăra.

Picot a cerut mai mulți oameni, iar Ayed Sahadi și Haydar Annasir au reușit să angajeze încă o sută de muncitori. Ritmul de lucru este insuportabil, abia te poți odihni, doar câteva ore pe noapte, iar tensiunea începe să apară în rândul echipei. Doi dintre profesorii care îl însoțesc pe Picot s-au înfruntat cu acesta pentru chestiuni referitoare la metoda de lucru, studenții se plâng că sunt exploatați, iar muncitorii cad răpuși de oboseală, cu mâinile jupuite.

Dar nici profesorului Picot, nici Clarei Tannenberg nu pare să le pese de oboseala muncitorilor, și nici de cea a propriei echipe.

Picot se bizuie pe un arheolog care joacă rolul de paratrăsnet, Fabián Tudela, singurul în stare să calmeze spiritele, atunci când pare

că totul va exploda. Dar e inevitabil să explodeze; muncim peste paisprezece ore pe zi.

Se vorbește că ar fi găsit un templu, iar ceea ce a scos la lumină bomba aceea americană este unul dintre nivelurile de sus, unde se spune că era amenajată o bibliotecă, de unde și marea cantitate de tăblițe găsite. S-au degajat deja trei săli și au fost recuperate peste două mii de tăblițe, care erau aliniate în niște nișe.

Studenții, sub supravegherea a patru profesori, clasifică tăblițele, asta după ce au procedat la curățarea lor. După cât se pare, tăblițele conțin în special socoteli ale administrației palatului, deși în sala pe care o degajează acum s-au găsit resturi de tăblițe în care se menționează detaliat lucruri despre minerale și animale.

Sălile descoperite până acum măsoară 5,30 pe 3,60 metri, dar se spune că vom găsi și spații mai mari.

S-au găsit tăblițe cu numele scribilor în partea superioară, probabil că așa era obiceiul; se pare că există câteva ale acelui Șamas cu un catalog al florilor din ținut. Dar, pentru moment, nu s-a descoperit nici urmă de tăblițe cu poeme epice, nici cu fapte istorice, ceea ce o face pe Clara Tannenberg să fie din ce în ce mai nervoasă, iar pe Picot, să fie și mai prost dispus și să se plângă că își pierde timpul.

Acum câteva zile, a avut loc o reuniune a întregii echipe, pentru evaluarea descoperirilor. Expunerea lui Picot a fost pesimistă, dar Fabián Tudela, profesoara Gómez și alți arheologi au spus că se află în fața unora dintre cele mai importante situri arheologice ale secolului, dat fiind că despre acest palat nu exista nici o referință, iar opinia generală este că are o relevanță specială, pentru că se află în apropiere de anticul Ur. Se pare că proporțiile palatului nu sunt foarte mari, dar suficiente cât să adăpostească o bibliotecă importantă care, după cum se vorbește, este cea pe care am găsit-o, dat fiind că ne aflăm la nivelurile superioare.

Profesoara Gómez își dorește ca săpăturile să se extindă dincolo de ceea ce cred ei că ar fi perimetrul templului, ca să localizeze zidurile și casele. Au discutat mai mult de trei ore asupra oportunității de a o face sau nu și, până la urmă, s-a impus opinia Martei Gómez, pentru că Fabián Tudela și Clara Tannenberg însăși au sprijinit-o. De aceea, au angajat mai mulți muncitori și caută încă și mai mulți.

Nu e ușor în aceste momente să găsești oameni, fiindcă țara e în stare de alertă, dar sărăcia e atât de mare, iar familia Tannenberg, atât de influentă, încât se pare că peste câteva zile va veni un grup de oameni din alte părți ale țării ca să participe la săpături.

Funcția mea este aceea de a trece pe suport electronic toate descoperirile, pe care ei le fotografiază din poziții diferite, pe lângă descrierea amănunțită a conținutului acestora.

Ca să o fac, dispun de ajutorul a trei studenți.

La Comunicații vin toți arheologii ca să vadă cum le sistematizăm munca și să dea instrucțiuni, dar cea care și-a asumat controlul asupra noastră este profesoara Gómez, o femeie bănuitoare și meticuloasă, cu adevărat insuportabilă.

Ginerele șefului satului, omul de legătură pe care mi l-ați dat ca să vă trimit rapoartele, este unul dintre șoferii care fac naveta cu satele învecinate în căutare de alimente, și se pare că se bucură de încrederea lui Ayed Sahadi, în cazul în care acest om ar avea încredere în cineva și dacă aici a avea încredere în cineva n-ar fi un act de curaj.

Dacă vor reuși să găsească tăblițele pe care le caută, nu va fi ușor să pun mâna pe ele și, cu atât mai puțin, să plec de aici. Cu bani îi poți cumpăra pe oameni, dar mă tem că aici mereu există cineva dispus să depășească chiar și cea mai bună ofertă pe care aș putea-o face, astfel că nu m-aș mira dacă aș fi trădat, cu excepția cazului în care omul meu de legătură ar fi înștiințat de cineva că nimeni nu poate egala oferta mea pentru a mă ajuta să plec de aici...

22

Smith deschise ușa biroului, însoțit de Ralph Barry și de Robert Brown.

– Domnule...

– Ah, sunteți deja aici. Poftiți înăuntru!

Odată închisă ușa și având fiecare câte un pahar cu whisky în mână, Dukais le predă o fotocopie a raportului.

– Vreau originalul, îi ceru Robert Brown.

– Firește, e al tău, tu plătești. În plus, individul are talent de povestitor. Este pentru prima dată când mă distrează să citesc un raport.

– Ei bine? întrebă Brown.

– Ei bine, ce?

– Cum stau lucrurile? Se pare că n-au găsit nimic. Hai, că blestemata aia de Biblie de Lut n-o să apară, dar au salvat mai multe grămezi de tăblițe, a căror valoare o cunoașteți.

– Nu-l bănuiește nimeni?

– Un anume Ayed Sahadi, șeful de echipă. Croatul crede că e ceva mai mult decât șef de echipă. O fi un om al lui Tannenberg, responsabil cu protecția nepoatei lui.

– Tannenberg o fi pus oameni peste tot, insistă Ralph Barry.

– Da, așa e, admise Dukais, dar ăsta, după cât se pare, e mai special. Yassir ne va confirma.

– Am nimerit-o cu Yassir, afirmă Robert Brown.

– Alfred l-a jignit atât de tare, încât Yassir simte că a scăpat de angajamentul față de el.

– Să nu te lași păcălit de Alfred; el știe că Yassir îl va trăda, și cu siguranță că-l supraveghează. Alfred e mai isteț decât Yassir și decât tine, zise Brown cu obrăznicie.

– Nu mai spune! răspunse nervos Dukais.

– Doar n-o să vă certați... interveni Ralph Bary.

– Yassir are cel puțin o duzină de oameni infiltrați în echipa arheologică, în afară de omul de legătură directă al croatului, continuă Dukais, de parcă nu s-ar fi întâmplat nimic. Dacă acest Ayed Sahadi este mai mult decât pare, o va afla.

Când Robert Brown ieși din biroul lui Dukais, îi ceru șoferului să-l ducă acasă la George Wagner. Trebuia să-i predea personal raportul croatului și să aștepte eventualele instrucțiuni. Nu știa niciodată la ce să se aștepte din partea mentorului său; era rece ca gheața, dar mânia i se oglindea în ochii de culoarea oțelului. Și, când se întâmpla asta, Robert Brown tremura.

23

Gian Maria nu putea ascunde simptomele depresiei. Se simțea absolut incapabil. Motivul călătoriei sale în Irak devenea neclar, de fapt pierduse frâiele propriei vieți, iar acum nici nu mai știa pentru ce se afla acolo.

Aproape că nu mai apuca să se odihnească. Luigi Baretti hotărâse să facă în așa fel încât să-i iasă pe nas venirea la Bagdad, așa că ziua lui de lucru începea la șase și nu se termina niciodată înainte de nouă sau zece noaptea.

Ajungea epuizat acasă la Faysal și la Nur, nemaiavând chef să le acorde atenție nici gemenelor, nici micuțului Hadi.

În mod normal, lua cina singur. Nur îi lăsa o tavă cu mâncare, pe care el o înfuleca așezat la masa din bucătărie. Apoi se trântea pe pat, sleit de puteri.

În dimineața aceea, superiorul lui, părintele Pio, îl sunase de la Roma. Când avea de gând să se întoarcă? Depășise criza spirituală?

Nu știa răspunsul la aceste două întrebări; simțea doar că se aruncase cu capul înainte, știind că acest lucru nu putea să îl conducă nicăieri.

În zadar încercase să o întâlnească pe Clara Tannenberg, și asta, după ce se prezentase în diverse ocazii la Ministerul Culturii, cerând să fie primit de Ahmed Husseini. Funcționarii îl întrebau dacă domnul Husseini îl aștepta, iar, când el spunea că nu, îl invitau să plece sau să le dezvăluie motivul vizitei, pentru a i-l transmite directorului Departamentului de săpături.

Încercă, de asemenea, să-l sune, dar o secretară foarte bine-crescută insista ca el să-i spună ce anume dorea de la domnul Husseini, care era foarte ocupat și nu-l putea primi.

Gian Maria o avea pe conștiință pe Clara Tannenberg, și în fiecare zi căuta prin ziare vreo referire la acest nume. Nu îl găsi menționat pe nicăieri.

Timpul trecuse repede, foarte repede. Se apropia Crăciunul și nu mai putea găsi scuze; știa că are o cheie ca să ajungă la Ahmed Husseini și că această cheie era Yves Picot. Nu dorise să folosească numele arheologului ca să nu-l compromită, dar nu mai avea nimic de făcut decât să cedeze în fața evidenței: Ahmed Husseini nu îl primea dacă nu intervenea cineva, și, în cazul lui, acest cineva nu putea fi decât Yves Picot.

– Azi plec mai devreme, Alia, o anunță el pe secretara Oficiului de Ajutorare a Copiilor.

– Ai o întâlnire? Cu cine? îl întrebă curioasă tânăra.

Hotărî să-i spună adevărul, măcar o parte de adevăr.

– N-am nici o întâlnire. De fapt, vreau să mă văd cu niște prieteni.

– Ai prieteni în Irak?

– Mă rog, nu sunt chiar prieteni, e vorba despre un grup de arheologi pe care i-am cunoscut la venire, m-au adus de la Amman. Știu că sunt la Ur făcând săpături și aș vrea să aflu cum merge treaba. O să încerc să dau de ei.

– Și cum o să faci?

– Mi-au spus că, dacă doresc să intru în legătură cu ei, să-l sun pe un anume Ahmed Husseini, cred că este directorul Departamentului de săpături.

– Măi, să fie, cu ce oameni ai de-a face!

– Eu?

– Da, Ahmed Husseini este un om foarte important, un răsfățat al regimului. Tatăl lui a fost ambasador, iar el e însurat cu o femeie foarte bogată, o irakiană pe jumătate egipteancă, pe jumătate nemțoaică. Familia tipei e cam misterioasă, dar are mulți bani.

– Dar eu nu-l cunosc pe acel Husseini; prietenii mei mi-au spus că de la el voi afla cum să iau legătura cu ei. Și asta este ceea ce vreau să fac.

– Ai grijă, Gian Maria, acel Husseini...

– Fii serioasă, nu vreau decât să-l întreb cum să ajung la niște arheologi!

– Treaba ta, dar ai grijă, sunt oameni de proastă calitate, spuse Alia coborând glasul. Nu duc lipsă de nimic și trăiesc punându-ne nouă,

celorlalți, piciorul pe grumaz. Dacă americanii invadează Irakul, o să vezi tu că nerușinații ăia o să se salveze. Singurul lucru care ar justifica venirea pușcașilor marini ar fi să ne elibereze de toată oroarea asta. Ești de puțin timp aici și încă nu ți-ai dat seama că Saddam e diavolul în persoană și că a făcut din Irak un infern.

– Știu cât suferiți, crezi că nu văd și singur? Dar toate astea se vor termina, sunt sigur. Hai să nu ne indispunem și, dacă te întreabă, spune-i lui Luigi că o să mă întorc după ce mănânc.

Alia își mușcă buza și apoi îl atinse ușor pe umăr.

– Știi, am impresia că suferi, și încă mult; se vede cu ochiul liber. Nu știu de ce, și nici ce te face să suferi, dar, dacă ai nevoie de ajutor...

– Dar ce prostii vorbești! Sunt doar obosit. Luigi nu mă lasă să stau o clipă, cum nu te lasă nici pe tine.

– E adevărat, pe tine te exploatează. În orice caz, am impresia că nu te simți bine cu noi.

– Nici vorbă, serios! Acum, lasă-mă să-l sun pe Ahmed Husseini ăla care nu ți-e deloc simpatic...

La fel ca în alte ocazii, secretara îi spuse că domnul Husseini e ocupat și numai la numele de Yves Picot observă o schimbare în tonul vocii când îi ceru să aștepte.

După un minut, Ahmed Husseini era la telefon.

– Cine sunteți?

– Scuzați-mă că vă deranjez; să vă explic, îl cunosc pe domnul Picot, și el mi-a spus să vă sun pe dumneavoastră ca să iau legătura cu el și...

Husseini i-o reteză scurt. Gian Maria își dădu seama că vorbea fără noimă și că avea să facă o foarte proastă impresie acestui puternic funcționar al regimului.

Răspunse la întrebările puse de Ahmed Husseini, și, când acesta păru satisfăcut, îl invită la el în birou în aceeași după-amiază.

– Dacă sunteți dispus să vă alăturați lor, acesta e momentul. Lipsește mâna de lucru, așa că dumneavoastră le veți fi de mare folos prin cunoștințele pe care le aveți.

În realitate, Gian Maria n-avea nici o intenție să se întâlnească cu Picot și, cu atât mai puțin, să pornească într-o călătorie spre sud ca să ajungă în acel necunoscut Safran. Singurul lucru pe care îl dorea era cel

pe care ar fi trebuit să-l facă în ziua sosirii sale la Bagdad: să-l întrebe pe acest om de soția lui, Clara Tannenberg, și să-i explice că era de o importanță vitală să stea de vorbă cu ea. Pentru că doar ei avea să îi spună de ce se afla acolo. Venise să o salveze, dar nu-i putea explica de ce, nici de cine, fără să trădeze toate acele idei în care credea și pe care se angajase să le păstreze tot restul vieții.

Ahmed Husseini nu părea zbirul de temut al regimului pe care i-l descrisese Alia. În plus, îi atrase atenția faptul că nu purta mustață, atât de mult pe placul irakienilor. Părea mai degrabă un cadru de conducere al unei companii multinaționale, decât funcționar în serviciul lui Saddam Hussein.

Îi oferi un ceai și îl întrebă ce făcea la Bagdad, cum i se părea țara și îi recomandă să viziteze câteva muzee.

– Așadar, vreți să vă întâlniți cu profesorul Picot...

– Mă rog, nu tocmai...

– Atunci, ce doriți? întrebă Ahmed Husseini.

– Aș vrea să știu cum să stabilesc legătura cu ei; știu că mergeau aproape de Ur...

– Într-adevăr, sunt la Safran.

Gian Maria își mușcă buza. Trebuia să-l întrebe de Clara Tannenberg și nu știa cum avea să reacționeze acest bărbat, în aparență blajin, dacă un necunoscut întreba de soția lui.

– Dar dumneavoastră și soția dumneavoastră sunteți tot arheologi, nu-i așa?

– Da, într-adevăr. Ați auzit vorbindu-se despre soția mea? întrebă uimit Ahmed.

– Da, am auzit.

– Presupun că Picot vă va fi explicat că misiunea de la Safran se datorează în parte străduaniei personale a soției mele. Dată fiind situația din țara noastră, nu e ușor să dispui de resurse pentru săpături. Dar ea iubește arheologia mai presus de orice și este o cercetătoare a trecutului țării noastre, astfel că a reușit să-l convingă pe domnul Picot să vină să ne ajute să dezgropăm ceea ce par a fi resturile unui templu sau ale unui palat, încă nu știm în mod cert.

Ușa biroului se deschise și intră Karim, asistentul său, etalând un zâmbet până la urechi.

– Ahmed, e totul gata pentru transportul la Safran. L-am sunat pe Ayed Sahadi să-i spun de plecarea camionului. N-am putut vorbi cu el, dar am avut noroc, pentru că am vorbit cu Clara...

Ahmed Husseini ridică mâna într-un gest prin care ordona ca asistentul său, Karim, să tacă, în vreme ce lui Gian Maria îi apăru un licăr în privire. Tocmai o găsise pe Clara Tannenberg. De fapt, i-o spusese și Ahmed Husseini, dar o confirma omulețul care intrase. Acum, că știa unde este, trebuia să meargă la Safran. Se simți ca un prost că nu luase în considerație posibilitatea ca doamna Clara Tannenberg să participe și ea la expediția lui Picot. Își aminti că, atunci când reușise să intre la Congresul de Arheologie de la Roma ca să o caute pe Clara Tannenberg, funcționara care îl primise îl întrebase ironic dacă nu cumva era interesat să facă parte din expediția pe care dorea s-o organizeze irakiana. De altfel, ziarele făcuseră publică declarația Clarei Tannenberg, susținând că existau niște tăblițe pe care ea le numea Biblia de Lut... Astfel că, dacă Yves Picot se afla acolo, scopul era să găsească acele tăblițe împreună cu soția lui Husseini, iar el nu fusese în stare să facă legătura.

Karim ieși din birou fără să rostească un cuvânt. Îl întrerupsese pe șeful lui, și acesta îi aruncase o privire foarte neprietenoasă.

– Soția dumneavoastră este la Safran... bineînțeles...

– Da, firește, răspunse Ahmed Husseini, descumpănit.

– Sigur că da, e logic, fu singurul răspuns care-i trecu prin minte lui Gian Maria.

– În sfârșit, spuneți-mi, cu ce vă pot ajuta? întrebă Ahmed stânjenit.

– Păi, să vă explic: eu voiam să vorbesc cu profesorul Yves Picot și să văd dacă l-aș putea deranja să merg pentru două luni la Safran. N-am la dispoziție mai mult timp, am venit în Irak ca să dau o mână de ajutor, colaborez cu Organizația de Ajutorare a Copiilor... Dar nu pot rămâne prea mult timp, așa că, dacă pe profesorul Picot nu-l deranjează, aș vrea să merg să dau și acolo o mână de ajutor, chiar dacă pentru puțin timp...

Ahmed Husseini îl găsea ciudat pe omul acela. Nu știa de ce, dar avea impresia că acesta cam improviza. Se gândea să ceară să fie cercetat înainte de a-i înlesni călătoria la Safran.

– Voi vorbi cu profesorul Picot și, dacă e de acord, în ceea ce mă privește, n-am nimic împotrivă să vă ajut să ajungeți la Safran. Știți

că suntem în stare de alertă și, din nefericire, din motive de siguranță, nimeni nu poate merge oriunde dorește fără autorizație.

– Vă înțeleg, dar vă va lua mult timp organizarea călătoriei?

– Nu vă faceți griji, o să vă anunț... Secretara mea vă va lua numărul de telefon și adresa ca să vă putem găsi.

– Voi merge la Safran... reuși să spună Gian Maria temându-se de reacția lui Ahmed.

– Va trebui să așteptați să vă sun eu.

Tonul lui Ahmed Husseini conținea un strop de amenințare. I se părea că tânărul acela avea în el ceva patetic și inocent, dar, la vârsta lui, nu mai avea încredere în nimeni.

Când Gian Maria ieși din minister, era ud de sudoare. Știa că acum nu mai exista cale de întoarcere, că trebuia să fie pregătit pentru orice s-ar putea întâmpla. Ahmed Husseini avea să afle mai multe despre el. Observase că purtarea lui amabilă era, de fapt, o chestie bine gândită. Alia avea dreptate: Ahmed Husseini era un om al regimului și putea face în așa fel încât el să fie arestat sau expulzat din Irak.

Ahmed Husseini nu pierdu timpul și, de îndată ce Gian Maria ieși din biroul lui, îl chemă pe Karim.

– Vreau să-i ceri Colonelului să-l cerceteze pe omul ăsta. E prieten cu profesorul Picot și vrea să meargă la Safran. Dacă Picot e de acord, va merge, dar înainte vreau să știu ceva mai multe despre el.

Peste douăzeci și patru de ore, Karim îi înmână șefului său două pagini cu rezultatul investigației Colonelului și, pe al treilea rând, descoperi de ce acest Gian Maria era ceva mai mult decât părea. Hotărî să-l sune pe Picot.

Yves Picot râse când Ahmed Husseini îi explică la telefon povestea preotului.

– Dar de ce te miri că e preot? îi spuse el lui Husseini. Pe mine nu mă deranjează că mi-l trimiți, suntem depășiți de treburi, și un specialist în akkadiană și în ebraica patriarhală ne-ar prinde cum nu se poate mai bine. În cazul în care copoii tăi au isprăvit să-l cerceteze, suie-l într-un elicopter și trimite-ni-l.

– O să văd, mai am încă de făcut câteva investigații, nu sunt sigur de cum ar trebui să procedez în acest caz.

– Lasă-l să vină. Gian Maria este în Irak ca să vă ajute. N-are de ce să spună peste tot că e preot, dar nici n-a ascuns-o. Nimeni nu l-a întrebat.

– Crezi că Vaticanul e interesat de Biblia de Lut? întrebă Ahmed.

– Vaticanul? Fă-mi plăcerea și nu te lua după cai verzi pe pereți! Vaticanul n-o să trimită un preot să ne spioneze. Picot nu se putea opri din râs. Nu fi paranoic, ești un tip inteligent! Chiar te miră faptul că există oameni cumsecade care vor să aline suferința celorlalți?

– Dar de ce n-a spus că e preot?

– Nici n-a ascuns-o. E scris în pașaportul lui, iar aici suntem în Irak, unde voi spionați pe toată lumea. Câți spioni mi-ai băgat pe gât printre muncitori? întrebă Picot, fără să se oprească din râs.

– Ar trebui să fii mai prudent, îl sfătui Ahmed, temându-se de consecințele pe care le-ar putea avea conversația, care, cu siguranță, era înregistrată de Muhabarat[1].

– Știi tu ceva. Așteaptă, să ți-o dau pe Clara.

– Din partea mea, n-am nimic împotrivă să vină, îl asigura Clara, puțin mai târziu, pe soțul ei. Care e problema că e preot? Sunt înconjurată de creștini. Ce crezi că sunt cei care au venit? Și, după câte știu eu, și în țara noastră există preoți...

– O să ne lipsești...

Nur părea sinceră când spunea că regretă plecarea lui Gian Maria. Cu două zile în urmă, îi anunțase că pleacă la Safran, unde urma să petreacă o vreme cu niște prieteni care se aflau acolo făcând săpături.

Faysal făcu o grimasă când află și nu-i ascunse faptul că i se părea o frivolitate revoltătoare ca niște străini să facă săpături în căutarea unor comori în țara lui, câtă vreme oamenii mureau din lipsa hranei și a medicamentelor. Reproșul îl duru pe Gian Maria, care nu reuși să găsească nici un argument în apărarea sa, ca să evite dezamăgirea ce se oglindea în ochii lui Faysal.

[1] Serviciile secrete irakiene, corespondentul Securității românești din perioada regimului comunist (n.tr.)

Gian Maria termină de împăturit ultima cămașă, închise valijoara neagră și se pregăti să-și ia rămas-bun de la Nur și de la Faysal. Gemenele erau în camera de zi așteptând ca mama lor să le ducă la școală după ce îl lăsa pe Hadi acasă la bunica lui din partea tatălui.

Nu îi fu ușor să se despartă de ei. Ajunsese să aprecieze în mod sincer această familie care făcea față zilnic, cu o nemaipomenită demnitate, dificultăților traiului într-o țară sărăcită, aflată sub un regim dictatorial.

Nu luau parte, cel puțin după câte știa el, la nici o mișcare anti-Saddam, dar ostilitatea lor față de dictator era vădită, cel puțin în conversațiile pe care le aveau cu prietenii care le treceau pragul casei.

Îi explicaseră că știau de oameni care dispăruseră din căminele lor, de la locurile lor de muncă. Atunci când se întâmpla așa ceva, însemna că primiseră vizita Muhabaratului sau a vreunui alt serviciu secret al lui Saddam. Existau familii ruinate pentru că, în încercarea lor de a ști de soarta fiilor, a soților, a taților, a unchilor lor, cineva le spunea că ar cunoaște un polițist, iar acesta îi convingea că pentru o sumă de bani ar reuși să le dea vești și chiar să le facă mai ușor de suportat șederea în închisoarea în care s-ar afla. Așa că își vindeau tot ce aveau și îi dădeau bani polițistului corupt, care, bineînțeles, nu făcea nimic.

Îl urau pe Saddam, dar mulți n-aveau încredere nici în Statele Unite. Irakienii nu înțelegeau de ce armata Statelor Unite și a aliaților lor n-a intrat în Bagdad în timpul războiului din Golf. Păreau că se complac în politica de embargo de pe urma căreia suferea doar poporul irakian, pentru că în palatele lui Saddam nu lipsea nimic.

Cu Nur și cu Faysal trăise realitatea țării, foametea, frica, deznădejdea acesteia.

Avea să-i fie dor atât de ei, cât și de Alia, dar absolut deloc de Luigi Baretti. Reprezentantul Oficiului de Ajutorare a Copiilor îi părea un om depășit de împrejurări și incapabil să le dea, în afară de alimente și medicamente, și puțină afecțiune celor care veneau să-i ceară ajutorul.

Ahmed Husseini îl aștepta în poarta casei lui Faysal ca să-l ducă la aerodrom, de unde urmau să plece amândoi la Safran.

Gian Maria îi prezentă lui Ahmed pe prietenii lui, iar aceștia îl salutară cu răceală. Nu voiau să știe nimic despre cineva care părea să fie prea aproape de Saddam.

– Mă bucur că veniți și dumneavoastră, îi spuse Gian Maria lui Ahmed când erau deja în elicopter.

– Vreau să văd cum merg lucrurile pe acolo.

Huruitul elicelor făcea imposibilă orice conversație, și cei doi bărbați se cufundară în propriile gânduri.

Ahmed spera să nu fi făcut o greșeală în privința preotului, cu toate că ajunsese la concluzia că e inofensiv, după ce îl supusese unei minuțioase investigații.

Clara nu se putu stăpâni să nu alerge spre Ahmed când acesta sări din elicopter. Îi simțise lipsa, mai mult decât i-ar fi plăcut să admită.

Se îmbrățișară, dar îmbrățișarea dură doar câteva clipe, fiind amândoi conștienți că nu mai era cale de întoarcere pe drumul pornit spre divorț.

Fatima îi observa de la o anumită distanță, rugându-se ca Ahmed să se dezică de hotărârea lui de a se despărți de Clara.

Yves Picot îi primi cu bucurie. Ahmed îi era simpatic; poate de aceea nu făcea nici o încercare să o cucerească pe Clara. Femeia îi plăcea mai mult decât era el dispus să recunoască față de Fabián, care îl tachina, spunându-i că se vede de la o poștă acest lucru.

Dar, în codul personal al lui Picot, nu începea posibilitatea de a cocheta cu nevasta unui prieten și, deși Ahmed nu-i era prieten, îl simpatiza destul cât să nu se bage în căsnicia lor.

Îl primi pe Gian Maria bătându-l prietenește pe spate.

– Cum vreți să vă spunem? Părinte? Frate?

– Vă rog, spuneți-mi Gian Maria.

– Mai bine așa. Adevărul e că mi-ați părut cam ciudat, dar nu puteam să-mi imaginez că sunteți preot. Sunteți foarte tânăr.

– Nu chiar atât de tânăr. Peste câteva zile împlinesc treizeci și șase de ani.

– Dar păreți de douăzeci și cinci!

– Întotdeauna am părut mai tânăr decât sunt.

Gian Maria o privea pe Clara cu coada ochiului, așteptând momentul în care avea să îi fie prezentat. Dar, mai înainte, primi o ploaie de reproșuri de la cele trei tinere studente cu care călătorise de la Amman. Magda, Marisa și Lola îi spuseră că erau supărate pe el.

– Și, mă rog, de ce nu ne-ai spus că ești preot? îi reproșă Magda.

– Nu m-ați întrebat, se scuză el.

– Ba da, te-am întrebat și ne-ai răspuns că ești licențiat în limbi moarte, îi aminti Marisa.

– Nu voiai să ne spui, declară Lola.

– Dar de ce? insista Magda.

Fabián se apropie de el împreună cu Marta și cu alți membri ai echipei.

– Ați devenit foarte popular, îi spuse în chip de salut. Sunt Fabián Tudela. Veniți, să vă prezint restului trupei și o să vă spun unde puteți să vă instalați.

Când în sfârșit îl prezentară Clarei, se înroși la față, ceea ce ei îi provocă un hohot de râs.

– Mi s-a zis deja că vă înroșiți din nimic, îi spuse Clara. Sunteți dispus să puneți totul la bătaie muncind?

– Bineînțeles, voi face tot ce mi se cere, eu... În sfârșit, sper să găsiți Biblia de Lut.

– O voi găsi. Știu că este aici.

– Să dea Domnul să aveți noroc.

– Pentru dumneavoastră, ca preot, va însemna și o experiență deosebită.

– Dacă ar fi adevărat că Patriarhul Avraam a ajuns să explice Creația... răspunse șovăitor Gian Maria.

– A făcut-o. Vă asigur că a făcut-o, și o să găsim acele tăblițe.

– Avem timp suficient? întrebă el timid.

– Timp?

– Da, mă rog... Știți că va fi război, nimeni nu se îndoiește că Statele Unite și aliații lor vă vor ataca.

– De aceea lucrăm fără odihnă, dar sunt optimistă și sper ca până la urmă să nu se întâmple nimic și ca totul să rămână în stadiul de amenințare.

– Mă tem că nu va fi așa, răspunse Gian Maria cu tristețe.

Fabián îl însoți până la o căsuță ridicată în rând cu altele, exact la fel.

– Veți dormi aici. Este singurul loc unde mai încape un pat de campanie, îi explică el, invitându-l să intre la Comunicații.

Ante Plaskic îl primi plictisit. Ar fi preferat să se bucure în continuare de relativa independență pe care o avusese până în acel moment. Dar știa că nu poate și că nici nu trebuie să protesteze împotriva instalării acelui preot intrus.

Nici Ayed Sahadi nu părea mai puțin stânjenit de sosirea lui și îi ceruse explicații lui Picot pentru angajarea lui Gian Maria.

– Mă voi strădui să deranjez cât mai puțin posibil, îi spuse Gian Maria lui Ante Plaskic.

– Să sperăm, răspunse Ante fără nici o urmă de simpatie față de nou-venit.

Gian Maria nu știa de ce le trezise atâta antipatie croatului și șefului de echipă, dar hotărî să nu-și facă griji din această pricină. Avea deja destule pe cap în strădania lui de a nu i se întâmpla nimic Clarei Tannenberg. Pentru că asta era misiunea lui, scopul vizitei lui în Irak: să evite ca femeii aceleia să i se întâmple ceva. Nu-i putea spune ce știa, că cineva avea să încerce s-o ucidă, pe ea și, cine știe, dacă nu și pe tatăl și pe frații ei, în cazul în care i-ar fi avut.

Simțea cum îl apasă povara secretului. Nu fusese conștient de faptul că, într-o zi, tragedia avea să se întâmple pe neașteptate.

Ascultase în confesiune oroarea care poate sălășlui în inima oamenilor și plânsese simțindu-se neputincios, din pricină că nu era în stare să aducă alinare în sufletele zdrobite de durere și dispuse la cele mai crude răzbunări. Suflete care cunoscuseră infernul în timpul vieții și în care nu mai încăpea nici urmă de milă.

Acum trebuia să-i câștige încrederea Clarei, să afle dacă mai avea și alte rude în afară de Ahmed și să împiedice ceea ce, în forul său lăuntric, știa că era inevitabil dacă nu intervenea Dumnezeu. Va reuși oare?

Lion Doyle studiase minuțios toate informațiile puse la dispoziție de Tom Martin și ajunsese la o concluzie: ca să se apropie de Tannenberg, trebuia să o găsească pe nepoata lui, Clara, iar aceasta, după cât se părea, era aproape de Tell Mukajjar făcând săpături într-o misiune arheologică la care participau arheologi proveniți din jumătate de Europa.

Știa de-acum că Alfred Tannenberg era aproape inaccesibil, că dispunea de protecție douăzeci și patru de ore pe zi, iar locuința lui, Casa

Galbenă din Bagdad, în afară de propriii zbiri, era păzită și de soldați ai lui Saddam.

Și casa lui Tannenberg de la Cairo dispunea de protecție oficială. Știa că putea să intre și să iasă, dar riscul era prea mare, și, după cât îi spusese Tom, bătrânul era cu ochii în patru, se aștepta ca unii dintre asociații și prietenii lui să-i joace un renghi, așa că o fi sporit măsurile de siguranță. Nepoata avea să fie biletul de liberă trecere ca să intre în casa lui Tannenberg pe ușa principală. De altfel, și ea trebuia să moară, după cum se menționa în contractul pe care-l semnase.

Îl sună pe Tom Martin anunțându-l că avea să treacă pe la Global Group. Urma să se ajute de influența acestuia ca să facă rost de o legitimație, o legitimație de presă autentică.

– Irakul este în prag de război, sunt jurnaliști din aproape toată lumea care relatează ce se întâmplă; în consecință, cel mai bun mod de a trece neobservat este să mă dau drept unul dintre aceștia.

– Ești nebun! Corespondenții de război se cunosc între ei, sunt întotdeauna aceiași la toate conflictele.

– Nu, nu-i adevărat; și, în plus, eu mă voi da drept fotograf. Un fotograf independent, freelancer. Dar am nevoie de o legitimație de la vreo revistă, vreun ziar și, în cazul în care ar fi întrebați, să susțină că sunt interesați de fotografiile mele. Mi-am cumpărat deja, la mâna a doua, un echipament profesionist.

– Lasă-mi vreo două ore, să văd ce pot face. Cred că am soluția.

– Cu cât o ai mai repede, cu atât plec mai devreme.

Nu trecuseră două ore când Lion Doyle intra într-o casă cu două niveluri dintr-un cartier mărginaș al Londrei, pe poarta căreia era lipit un afiș pe care scria: „Photomundi".

Directorul agenției îl aștepta. Era un bărbat zvelt, scund și care, atunci când vorbea, scotea la iveală niște dinți mici și ascuțiți.

– Ați adus o fotografie pentru legitimație?

– Da, o am aici.

– Bine, dați-mi-o. Veți avea acreditarea într-un minut.

– Vorbiți-mi despre această agenție, îi ceru Lion.

– Facem de toate, de la fotografii de nuntă până la cataloage comerciale și chiar fotografii pentru presă, dacă se ivește prilejul. Dacă o revistă are nevoie de un fotograf pentru o treabă concretă, mă sună,

îi trimit fotograful, face fotografiile, mă plătește, și afacerea e încheiată. Îmi ajut și patria. Am prieteni ai unor prieteni care au nevoie de o acreditare, ca dumneavoastră acum, mi-o cer, mi-o plătesc și nu vreau să știu mai mult.

– Și dacă fotograful intră în vreun bucluc?

– E treaba lui. Eu n-am nici unul pe schemă, toți sunt colaboratori pe care îi chem în funcție de necesități. Eu sunt subcontractat, așa că și eu, la rândul meu, subcontractez. Cineva mi-a spus că plecați în Irak și că vreți să faceți fotografii pe care să le vindeți vreunui ziar sau vreunei reviste la întoarcere. O să vă dau o acreditare în care se spune că sunteți colaborator al agenției Photomundi, și aici se termină răspunderea mea. Dacă vă întoarceți cu fotografii, voi suna la vreo doi prieteni din presă ca să văd dacă sunt suficient de bune încât să le cumpere; dacă nu le vor, paguba e a dumneavoastră, nu a mea. Dacă intrați în bucluc, eu nu sunt responsabil de nimic. Înțelegeți?

– Perfect.

O jumătate de oră mai târziu, Lion Doyle ieșea de la agenția Photomundi cu acreditarea de fotograf independent. Acum trebuia doar să-și facă bagajele și să caute un bilet de avion pentru Amman.

Echipa era extenuată, dar erau din nou euforici, pentru că, în urmă cu două zile, când grupul pe care-l conducea Marta Gómez terminase de curățat o nouă sală, găsise aproape intacte două statui de tauri înaripați de o jumătate de metru înălțime și vreo două sute de tăblițe în stare bună.

Gian Maria nu mai pridideа copiind și traducând conținutul tăblițelor. Dar Yves Picot și Clara Tannenberg se arătau nemiloși și îi îndemnau să muncească fără odihnă și pe muncitori, și pe arheologi, deopotrivă.

Clara era întotdeauna amabilă cu el și venea des să-l ajute în munca lui de descifrare a complicatului limbaj al vechilor locuitori din Safran, astfel că petreceau destul de multe ore împreună. El observa disperarea femeii, ca în după-amiaza aceea, când încordarea i se oglindea pe fiecare mușchi al feței.

– Știi, Gian Maria, deși înaintăm și templul se dovedește a fi o comoară arheologică, uneori mă îndoiesc că tăblițele lui Șamas s-ar afla aici.

– Clara, îndrăzni el să-i spună, și dacă n-ar exista această relatare? Și dacă Patriarhul Avraam nu i-a povestit niciodată ideea lui despre Creație?

– Dar este menționată pe tăblițele bunicului meu! Șamas o spune foarte clar!

– Dar Patriarhul putea să se fi răzgândit sau să se fi întâmplat ceva, sugeră Gian Maria.

– De existat, există; ceea ce nu știu este unde se află. Credeam că le vom găsi aici. Când bomba a făcut craterul care a scos la iveală acoperișul templului și am găsit resturi de tăblițe și, pe unele dintre ele, numele lui Șamas, am crezut că e un miracol, că asta nu s-a petrecut din întâmplare... se lamentă Clara.

Gian Maria se gândi că într-adevăr părea un miracol: după atâția ani, familia Tannenberg găsea din nou tăblițele acelui scrib numit Șamas. El credea că totul se întâmplă cu voia lui Dumnezeu, dar, în acest caz, nu știa ce vrea să spună Dumnezeu, cu toate câte se întâmplau.

– Și dacă n-ar fi în templu? întrebă Gian Maria.

– Cum să nu fie în templu? La ce te referi?

În imensii ei ochi de culoarea oțelului se aprinse o scânteie ce părea a trăda o brumă de speranță.

– Hai să vedem: scribii aveau la templu niște funcții precise – se ocupau de ținerea socotelilor, de administrarea locului, de contractele de vânzare-cumpărare... Am găsit un catalog al florei acestui ținut, o listă cu minerale, în sfârșit, totul e normal. Așadar, poate că acel Șamas n-a păstrat în templu tăblițele cu istoria pe care i-a povestit-o Avraam. Poate că le păstra la el acasă sau într-un alt loc.

Clara rămase tăcută, gândindu-se la ceea ce tocmai îi spusese Gian Maria. Poate că avea dreptate, dar nu putea omite faptul că, în antica Mesopotamie, scribii treceau pe tăblițe poemele epice, iar Creația, chiar dacă era în versiunea lui Avraam, tot un poem epic era.

Chiar și așa, evaluă această posibilitate care ar presupune să înceapă să extindă perimetrul excavației încă și mai mult decât planificaseră; dar știa că nu dispuneau de timp. Bunicul ei o sunase de la Cairo și, pentru

prima dată, îl simțise pesimist. Prietenii lui nu lăsaseră nici urmă de îndoială: Irakul va fi atacat, și, de data asta, americanii nu se vor mulțumi doar să-i bombardeze; vor intra în țară.

Pe deasupra, avea să îi fie aproape imposibil să-l convingă pe Picot. El era la fel de disperat ca ea din pricină că nu găseau Biblia de Lut, dar sigur ar fi refuzat să înceapă să facă cercetări dincolo de cele pe care le planificaseră, pentru că asta ar însemna să-i împartă pe muncitori între cele două șantiere, și acest lucru ar fi în detrimentul săpăturilor la templu. Chiar și așa, se gândea să discute cu Yves. Poate că Gian Maria avea dreptate.

Clara simți în ceafă privirea lui Ante Plaskic. Nu putea fi a altcuiva, pentru că nu era pentru prima dată când îl surprindea privind-o pe furiș când intra în Comunicații sau se instala alături de Gian Maria și de alți membri ai echipei ca să curețe tăblițele pe care le așezau pe niște scânduri lungi în fața caselor din chirpici care le serveau de refugiu.

Nici Ayed Sahadi nu o pierdea din ochi, dar, în cazul lui Ayed, acest lucru nu o neliniștea. Bunicul ei îi spusese că omul acela urma să o protejeze dacă ar fi încercat cineva să-i facă vreun rău. De fapt, ea nu se temea de nimeni, se simțea ocrotită. Cunoștea groaza irakienilor de a ridica mâna împotriva oricui se bucura de simpatia lui Saddam, iar ea și familia ei se bizuiau pe prietenia celui mai apropiat cerc al președintelui. N-avea de ce să-și facă griji.

Era duminică, și Yves, conștient de starea de extenuare a echipei, propusese să se odihnească în după-amiaza aceea. Dar Clara și Gian Maria nu-l luaseră în seamă, și de aceea se aflau împreună, curățând tăblițe la lumina înserării. Ante stătea degeaba, conștient de stânjeneala pe care i-o pricinuia femeii.

Avea să-i fie ușor s-o ucidă. Trebuia s-o strângă de gât, fără alte arme, în afară de propriile mâini. De aceea, cerceta curios gâtul Clarei, gândindu-se la momentul în care îi va lua ultima suflare.

N-avea nici un fel de stimă pentru femei, nici pentru ea, nici pentru altcineva. Se simțea respins de toți, și doar acest preot făcea eforturi să fie amabil cu el. Chiar și lui Picot îi venea greu să-i laude munca, pe care el știa că o face cu pricepere și în mod conștiincios.

Dar, în afară de Clara, trebuia să-l ucidă și pe cerberul ei, pe Fatima, șiita care o urma prin toată tabăra ca un câine credincios; îl scotea din minți s-o vadă rugându-se de trei ori pe zi, cu fața spre Mecca. Avea să îl ucidă și pe Ayed Sahadi, căci știa că, dacă nu, putea să ajungă în situația care pe care. Nu mai avea nici o îndoială că șeful de echipă era ceva mai mult decât voia să lase impresia. Militarii de la garnizoana din apropiere luau uneori poziție de drepți când îl vedeau, dar Ayed le făcea rapid un semn să nu-l salute în felul acesta. Frica pe care le-o inspira oamenilor era o dovadă a faptului că aceștia știau că era ceva mai mult decât șef de echipă. Descoperise, de asemenea, că măcar șase oameni vorbeau cu Ayed mai mult decât era normal, ca și cum l-ar fi informat despre alte treburi decât cele privind săpăturile.

Dar Ante știa, de asemenea, că era supravegheat, la rândul său, de șeful de echipă, care se arăta neîncrezător în diverse feluri, de parcă l-ar avertiza să nu încerce nimic. Amândoi erau asasini și se recunoșteau ca atare.

Alfred Tannenberg ieși din spital cu pași hotărâți. Fusese internat vreme de o săptămână și se simțea slăbit, dar voia ca nimeni să nu observe lucrul ăsta. Oamenii, asemenea animalelor, adulmecă slăbiciunea celorlalți și profită de ea ca să atace.

Convorbirea pe care tocmai o avusese cu medicul său nu îi lăsă nici o îndoială: mai avea de trăit cel mult până la primăvară.

Medicul refuzase să-i dea un pronostic despre câte zile îi mai rămâneau de trăit, dar el îl presase până îl făcu să spună că, dacă ar apuca luna martie, ar fi un miracol. Astfel că trebuia să se folosească în mod adecvat de timpul care îi mai rămăsese ca să-i asigure Clarei viitorul.

Urma să mai stea câteva zile la Cairo ca să pună ordine în lucruri, și apoi avea să plece în Irak. Se gândea să-i facă o surpriză nepoatei sale, pentru că voia să se instaleze la Safran, lângă ea, până în clipa în care ar fi trebuit să părăsească ținutul. De fapt, aveau să plece împreună, în cazul în care el ar mai fi în viață în momentul acela. De aceea era important Ahmed. Știa că, după moartea lui, Clara rămânea fără ocrotire și avea nevoie de cineva care să-i fie devotat și care s-o salveze. Oamenii lui primeau bani ca să o protejeze, dar vor înceta să o mai facă după ce

el nu va mai fi, numai dacă nu cumva un alt bărbat ar lua frâiele în mâini. Nu-l interesa că Ahmed și Clara aveau să divorțeze, dar asta trebuia să se întâmple numai după ce plecau amândoi din Irak, în cazul în care s-ar adeveri toate previziunile și americanii ar intra în țară.

Alfred nu se îndoise niciodată că Ahmed va accepta înțelegerea, mai întâi pentru că nu voia să-i aducă vreun prejudiciu Clarei și știa că a o lăsa în Irak ar însemna moartea lui, apoi pentru că a se opune dorințelor sale însemna a-și semna sentința de condamnare la moarte, iar, în al treilea rând, sau poate în primul rând, pentru că urma să primească o sumă substanțială pentru această ultimă treabă făcută pentru organizație, așa că avea să îndeplinească tot ce i se ceruse. De aceea îi dăduse ordin să rămână la Safran începând cu luna februarie. Robert Brown, prin intermediul acelui Mike Fernández, fost colonel al Beretelor Verzi, îi trimisese o informație crucială: atacul va avea loc în martie.

Cu siguranță că Mike Fernández îl aștepta deja. Îl convocase la mijlocul dimineții la locuința lui, spre care se îndrepta acum în Mercedesul negru care nu ținea cont de semafoare.

Fostul colonel al Beretelor Verzi știa deja ce fel de om este și nu-și pierdu timpul încercând să-l înșele. Alfred Tannenberg era întotdeauna cu mulți pași înaintea lui și a lui Paul Dukais; părea să știe nu numai ce făceau, dar și ce gândeau.

În ziua aceea, la amiază, aștepta răbdător în liniștea salonului de primire din casa lui Tannenberg, care părea din ce în ce mai bine păzită.

Observase că se instalaseră camere de supraveghere chiar și în copacii de pe stradă, în apropierea casei. Bătrânul părea sigur că cineva avea să încerce să-l ucidă dacă îi dădea cel mai mic prilej, și nu era dispus să-l ofere.

– Ei bine, colonele, ce noutăți sunt? îl întrebă Tannenberg în chip de salut.

– Ce mai faceți, domnule? fu răspunsul lui Mike Fernández.

– După cum vedeți.

– Oamenii sunt deja aici. Am studiat hărțile cu ei și aș vrea să știu dacă ne-am putea deplasa ca să recunoască terenul unde va trebui să-i așteptăm pe oamenii dumneavoastră.

– Nu, acum nu se poate. Vor trebui să se mulțumească doar cu studierea hărților.

– Dar oamenii dumneavoastră se mișcă fără dificultăți prin toată zona.

– Așa e, dar nu vreau să atrag atenția, nu acum. Când va începe jocul de artificii, va fi altceva. Succesul operațiunii stă în disciplină, în faptul că dumneavoastră și oamenii dumneavoastră veți urma indicațiile alor mei. Dacă o veți face, veți pleca de aici în viață.

– Domnul Dukais a organizat deja dispozitivul pentru ca oamenii și încărcătura să poată pleca în avioane militare până la bazele din Europa.

– Sper că ați ținut seama de recomandările mele și ați dat dispoziții ca o parte din încărcătură să facă escală în Spania, și o altă parte, în Portugalia. Sunt două țări aliate și prietene ale Statelor Unite și sunt devotate cauzei.

– Cărei cauze, domnule? vru să știe fostul membru al Beretelor Verzi.

– Firește, a lui Bush și a prietenilor săi, care sunt și ai noștri. Asta e o mare afacere, prietene.

– O altă parte din încărcătură va merge direct la Washington.

– Da, așa e.

– Și dumneavoastră, domnule, unde veți fi când va începe războiul?

– Asta nu vă privește. Eu voi fi acolo unde va trebui să fiu. Yassir vă va transmite ordinele mele, nu vom întrerupe nicicând legătura, nici măcar atunci când prietenii noștri vor începe bombardamentul.

Mike Fernández era extrem de curios să știe dacă Tannenberg era loial față de ceva sau de cineva și nu rezistă tentației de a-l întreba.

– Presupun, domnule, că veți fi îngrijorat știind că, de această dată, nu numai că vom bombarda, dar vom pătrunde în Irak.

– Și de ce ar trebui să fiu îngrijorat?

– Mă rog, aveți familia acolo și mulți prieteni importanți în preajma lui Saddam...

– Eu n-am prieteni, colonele, am doar interese. Mi-e indiferent cine câștigă sau pierde războiul. Eu voi continua să fac afaceri, banul este un cameleon care ia culoarea învingătorului.

– Dar dumneavoastră trăiți aici... știu că aveți o casă frumoasă la Bagdad...

– Casa mea este acolo unde mă aflu eu. Și acum, dacă-mi permiteți, în loc să vă satisfac curiozitatea, aș vrea să lucrez. Saddam este prietenul meu, iar Bush, de asemenea; grație amândurora, voi face o mare afacere, și dumneavoastră, la fel. Și, împreună cu noi, alte câteva sute de persoane...

– Vor muri și oameni, vom pierde prieteni...

– Eu nu voi pierde nici un prieten și nu e cazul să deveniți sentimental; oamenii mor în fiecare zi, doar că în război mor în masă, asta e tot.

24

Lion Doyle era atent la grupul aflat la celălalt capăt al barului. Erau jurnaliști, se vedea de la o poștă. Doi dintre ei erau costumați în paramilitari: pantaloni verzi de camuflaj, veste kaki, bocanci negri înalți, închiși cu șireturi.

Îi recunoștea pe jurnaliști de la o poștă, din pricina maniei lor de a se îmbrăca în haine militare atunci când erau trimiși să informeze despre vreun război. Mulți nici nu puneau piciorul pe front, și locul unde se aflau cel mai aproape de conflict era barul unui hotel de lux, situat uneori la sute de kilometri de pericolul real. În momentul acela, Kuwaitul era înțesat de jurnaliști în haine de camuflaj, care transmiteau de la piscina hotelului informații despre tensiunile din zonă.

Alții își puneau pielea la bătaie, evitând controalele pe care autoritățile militare încearcă întotdeauna să le impună, indiferent de care parte ar fi.

Cunoscuse jurnaliști într-adevăr curajoși, care, după părerea lui, aveau îndrăzneala fanaticilor, convinși că misiunea lor era aceea de a informa din inima infernului, pentru ca toți cetățenii să afle adevărul. Dar care adevăr?

– Ia te uită, dar e chiar Lion!

Auzindu-și numele, deveni încordat înainte de a se întoarce și de a da ochii cu o femeie pe care o cunoștea.

– Bună, Miranda.

– Să nu-mi spui că ești în vacanță la Amman.

– Nu, nu sunt în vacanță.

– Ești în trecere spre...

– Spre Irak, la fel ca tine.

– Ultima dată ne-am văzut în Bosnia.

– Ultima și prima dată, dacă bine-mi amintesc.

– Și mi-ai povestit că ești șofer de camion pentru un ONG care transportă alimente sărmanilor bosniaci, nu-i așa?

– Hai, Miranda, nu fi ranchiunoasă!

– De ce ar trebui să fiu?

– Poate pentru că a trebuit să plec din Sarajevo fără să am timp să-mi iau la revedere.

Miranda izbucni într-un hohot de râs, în vreme ce se apropia de el și se ridica pe vârfuri ca să-i ajungă la bărbie și să-l sărute pe amândoi obrajii. Apoi îi prezentă un alt bărbat, care, de lângă ea, privea amuzat scena.

– El e Daniel, cel mai bun cameraman din lume. Și el este Lion. Lion nu mai știu cum.

Lion nu-și spuse numele de familie, însă îi strânse mâna lui Daniel. Cameramanul, mult mai tânăr decât el, probabil că nu avea mai mult de treizeci de ani, purta părul lung strâns cu grijă într-o coadă legată cu un elastic. Îi păru simpatic pentru că nu era deghizat în militar, ci, la fel ca Miranda, purta blugi, bocanci, un jerseu gros și un hanorac.

– Pe cine o să ajuți? vru să știe femeia.

– Pe nimeni, acum îți fac concurență.

– Nu mai spune! În ce fel?

– Nu ți-am spus la Sarajevo, dar lucrez ca fotograf pentru o agenție.

Miranda îl privi cu neîncredere. Ea îi cunoștea pe toți corespondenții de război, indiferent din ce țară erau. Se întâlneau în toate conflictele, în regiunea Lagos, la Sarajevo, în Palestina, în Cecenia... Iar Lion în mod sigur nu era unul dintre aceia.

– Sunt fotograf, dar nu de presă, îi spuse el, conștient de suspiciunea pe care i-o trezise Mirandei. Fac fotografii pentru cataloage comerciale și, mă rog, când n-am de lucru, mai fac poze și la nunți. Știi tu, ședințe foto ale unor miri care vor să păstreze un album despre ziua fericită a nunții lor.

– Așadar... vru să știe Miranda.

– Așadar, nu prea e de lucru, și uneori trebuie să fac și alte treburi, ca de pildă să conduc camioane sau ce-o fi. Agenția care mă angajează cu contract pentru cataloage are legături și cu presa. Patronul mi-a spus

că acum ziarele sunt interesate de Irak și că, dacă aș fi în stare să fac fotografii bune, le-ar putea plasa undeva. Așa că o să-mi încerc norocul.

– Și cum se numește agenția? vru să știe Daniel.

– Photomundi.

– A, îi cunosc! afirmă Daniel. Fac contracte la bucată cu fotografii, le dau comenzi și uneori îi lasă baltă, fără să le cumpere fotografiile. Sper ca povestea cu Irakul să-ți iasă bine, că, dacă nu, o să te coste bani că ai venit.

– Mă costă deja, spuse Lion.

– Bine, dacă te putem ajuta cu ceva... se oferi Daniel.

– V-aș fi recunoscător, pentru că eu nu sunt jurnalist; mi-ar prinde bine să mă îndrumați. Nu-i totuna să fotografiezi o conservă de sparanghel pentru un catalog și un război.

– Bineînțeles că nu-i totuna, spuse Miranda pe același ton neîncrezător.

Daniel nu părea atât de suspicios precum colega lui și îl invită pe Lion să se alăture grupului de jurnaliști care se aflau de cealaltă parte a barului.

Lion șovăi o clipă. Nu voia să aibă de-a face cu jurnaliștii mai mult decât strictul necesar, dar nici nu putea refuza invitația cameramanului plin de încredere care o însoțea pe Miranda. Se alătură lor, și fu prezentat unei duzini de corespondenți de război din diferite țări, care organizau călătoria în Irak.

Nu îl băgară prea mult în seamă. Nu-l cunoșteau, și faptul că Miranda îl prezentă ca fotograf de cataloage care dorește să-și încerce norocul în calitate de reporter de presă le trezi tuturor un sentiment de dispreț. Îl priveau cu condescendență; ei erau tăbăciți pe câmpul de luptă și, între două whisky-uri, îi povestiră că văzuseră moartea cu ochii și alte grozăvii din care nu-și vor mai reveni niciodată.

A doua zi, urmau să plece cu mai multe mașini închiriate spre Bagdad, și îl invitară să li se alăture, plătind anticipat partea corespunzătoare pentru vehicul. Lion întrebă cât l-ar costa și, după ce se prefăcu a-și face socotelile, spuse că da, ceea ce-i aduse câteva bătăi prietenoase pe umăr.

De dimineață, erau cu toții somnoroși în holul hotelului Intercontinental. Nu mai păreau aceeași trupă veselă din ajun. Efectele alcoolului și lipsa somnului lăsaseră urme serioase.

Daniel fu primul care îl văzu și ridică mâna în chip de salut, în vreme ce Miranda se strâmba.

– Ce ai cu prietenul tău? vru să știe Daniel.

– Nu e prietenul meu, l-am cunoscut undeva, pe lângă Sarajevo, în mijlocul unui schimb de focuri. De fapt, aproape se poate spune că mi-a salvat viața.

– Cum așa?

– Un grup de paramilitari sârbi ataca un sat, nu departe de Sarajevo. În ziua aceea, eram acolo cu mai mulți colegi de la alte televiziuni. Schimbul de focuri ne-a prins la mijloc. Nu știu cum s-a întâmplat, dar m-am trezit deodată singură pe stradă, ascunsă între două mașini și cu gloanțele șuierând în jurul meu. Era un franctiror pe acolo, pe undeva. Deodată, a apărut Lion, nu mă întreba de unde și în ce fel. Știu doar că l-am văzut lângă mine, m-a obligat să-mi aplec capul și m-a scos de acolo. Sârbii ar fi putut să ne lichideze pe toți, dar, în ziua aceea, au considerat că era mai avantajos pentru ei să apară la televizor, așa că am putut pleca. Lion m-a urcat într-un camion și m-a dus la Sarajevo. Adevărul e că m-a impresionat cum s-a descurcat în situația aceea. Părea... părea soldat, nu camionagiu. Când m-a pus la adăpost, am stabilit să ne vedem mai târziu. A dispărut. Nu l-am mai văzut până aseară.

– Dar nu l-ai uitat.

– Nu. Nu l-am uitat.

– Iar acum ai sentimente contradictorii, nu știi ce să crezi și, mai ales, nu știi dacă vrei să fii aproape de el. Greșesc?

– Hai, Daniel, parc-ai fi psihanalist!

– Doar te cunosc bine, răspunse Daniel cu un zâmbet.

– E adevărat. Am fost nedespărțiți în ultimii trei ani. Îmi petrec mai mult timp cu tine decât la mine acasă.

– Munca e muncă. Esther se plânge de același lucru, că stau mai mult cu tine decât cu ea, și, în plus, când ajung acasă, sunt epuizat.

– Ce noroc ai avut cu Esther...

– Da, e minunată. Alta m-ar fi dat pe ușă afară.

– Nu știu de ce ai vrut să vii, când sunteți pe punctul de a avea un copil.

– Pentru că suntem jurnaliști și trebuie să ne aflăm acolo unde se petrec lucrurile, iar acum, acel loc este Irakul. Esther înțelege. La urma urmei, și ea e de meserie, deși face reportaje despre familia regală.

Lion împărți mașina de teren cu Miranda, cu Daniel și cu alți doi operatori germani.

Miranda nu părea binedispusă și rămase tăcută o bună parte din călătorie, fără să participe la conversația lui Daniel și a colegilor săi.

Lion nu se înșela în privința Mirandei. Cu tot aspectul ei fragil, era o femeie călită nu numai în calitate de corespondent de război, ci și în alte bătălii, în cele ale vieții.

Deși subțire și mică de statură, căci probabil că nu avea mai mult de un metru șaizeci, cu părul negru foarte scurt și ochii de culoarea mierii, Miranda îi părea lui Lion o forță a naturii. Femeia avea caracter, știa să se impună și, mai ales, părea a nu se teme de nimic. Când o cunoscuse în satul acela de lângă Sarajevo, îl mirase faptul că, în ciuda situației, nu devenise isterică.

Șoseaua spre Bagdad era pe cât de lungă, pe atât de plină de praf. Era mai mult trafic decât de obicei, pentru că ONG-urile preferau această rută ca să-și transporte încărcăturile de la Amman; se încrucișară cu două convoaie de camioane, în afară de autobuzele care mergeau în cele două direcții. La granița Iordaniei cu Irakul era un autobuz înțesat de irakieni care încercau să convingă poliția de frontieră să-i lase să treacă. Unii avură noroc; alții, după controlul documentelor, fură arestați în mod brutal.

Jurnaliștii coborâră din mașini să ia imagini ale scenei și să întrebe ce se întâmplă. Nu primiră răspuns, ci doar amenințări, motiv pentru care hotărâră să-și continue drumul. Voiau să evite problemele înainte de a ajunge la destinație.

Hotelul Palestina cunoscuse și vremuri mai bune. Lui Lion îi fu greu să obțină o cameră. N-aveau nimic fără rezervare, îi spuse un amabil recepționer, depășit de avalanșa de gazetari care se înghesuiau în fața ghișeului cerându-și cheile de la camere. Lion alese să-i dea un bacșiș în stare să-l îmblânzească.

O sută de dolari îi deschiseră ușa unei camere de la etajul opt. Robinetul de la baie picura întruna, jaluzelele nu puteau fi coborâte, iar cuvertura de pe pat trebuia dusă la curățătorie, dar măcar avea un acoperiș sub care să se adăpostească.

Știa că urma să îi găsească pe jurnaliști la bar, de îndată ce își vor fi lăsat bagajele în camere. Nici unul nu începea lucrul până a doua zi, chiar dacă porniseră deja să-și caute traducătorii și ghizii. Ministerul Informațiilor avea un centru de presă care punea la dispoziția corespondenților de presă străini interpreți, dar alții se străduiau să-i caute pe cont propriu, conștienți de faptul că autoritățile le cereau interpreților oficiali informații despre jurnaliștii pe care îi însoțeau.

– Vei avea nevoie de cineva care să te însoțească, îi spuse Daniel când se întâlniră la bar.

– Nu. N-am bani pentru astfel de cheltuieli; o să încerc să mă descurc singur. Am investit destul ca să pot ajunge... se scuză Lion.

– Vei fi obligat. N-o să le placă să aibă un fotograf britanic vârându-și nasul peste tot.

– O să mă străduiesc să nu dau de bucluc. Să-ți explic: ideea mea este să fac un reportaj foto despre viața de zi cu zi la Bagdad. Crezi că ziarele ar fi interesate?

– Depinde de calitatea fotografiilor, de conținutul lor. Ar trebui să cauți ceva puțin mai special, îl sfătui Daniel.

– O să mă străduiesc. Mâine, o să plec cu noaptea în cap; vreau să fotografiez Bagdadul dis-de-dimineață, așa că astă-seară o să mă culc devreme; sunt obosit după drum.

– Ia masa cu noi, îl invită Daniel.

– Nu, pentru că voi după aceea rămâneți până târziu. Am coborât să beau un ceai, și apoi mă bag în pat.

Daniel nu mai insistă. Și el era obosit; înțelegea că Lion avea chef să se ducă la culcare.

Lion dormi neîntors. Nu mințise când îi spusese lui Daniel că era obosit. Se trezi în zori și, după un duș rapid, își luă geanta cu aparatele de fotografiat și ieși în stradă. Trebuia să păstreze aparențele, motiv pentru care își petrecu o mare parte a dimineții în bazar și străbătând străzile Bagdadului. Fotografie tot ce îi atrase atenția, dar, mai cu seamă, luă pulsul orașului. Bagdadul se afla sub embargo, și de aceea ducea lipsă

de toate, dar, cum se întâmplă de obicei, unora nu le lipsea nimic. Magazinele erau goale, însă, dacă știai să bați la anumite uși, puteai obține chiar și produse de primă calitate.

În lunga lui plimbare, nu încetase să se gândească la o acoperire ca să se prezinte la Safran.

Când se întoarse la hotel după-amiază, nu mai găsi nici un membru al tribului de corespondenți. Hotărî să se îndrepte spre Ministerul Informațiilor ca să vorbească cu responsabilul cu presa și să-i prezinte intenția lui de a călători la Safran.

Ca aproape toți irakienii, Ali Sidqui purta o mustață neagră, stufoasă. Era un bărbat corpolent, a cărui burtă trecea aproape neobservată din pricina staturii lui înalte și a ținutei impunătoare. Ca al doilea responsabil al Centrului de Presă, se străduia să afișeze cel mai deschis zâmbet al său în fața jurnaliștilor care veneau în fiecare zi, într-un număr tot mai mare, la Bagdad.

– Cu ce vă putem ajuta? îl întrebă el pe Lion.

Îi spuse că era fotograf independent și îi arătă acreditarea agenției Photomundi. Ali îi luă toate datele lui Lion și se interesă ce părere își făcuse despre Bagdad. După o jumătate de oră de conversație prietenească, Lion trecu direct la subiect.

– Vreau să fac un reportaj special. Să vă explic: știu că este în curs de desfășurare o importantă excavație arheologică aproape de Mukajjar, cred că într-un sat numit Safran. Aș dori să merg acolo și să fac un reportaj despre săpături, să prezint lumii cum antica Mesopotamie continuă să-și scoată la lumină secretele. Cred că misiunea e alcătuită din oameni de diverse naționalități, așa că va fi interesant de arătat că, în ciuda embargoului, în Irak se află niște personalități academice.

În vreme ce-l asculta pe Lion, Ali Sidqui se gândea că reportajul pe care acest fotograf britanic își propunea să-l facă putea fi o bună propagandă pentru regim. El nu știa că la Safran ar fi vreo misiune arheologică, dar nu îi spuse acest lucru. Îl ascultă cu interes și îi promise să-l contacteze la hotelul Palestina dacă reușea să-i obțină de la șefii lui un permis de călătorie la Safran.

Lion ar fi putut opta să ajungă la Safran prin mijloace proprii, dar știa că trebuia să se acomodeze cu noul său rol de fotograf și

să procedeze la fel ca și ceilalți reprezentanți ai presei care își făceau apariția la Bagdad.

Își petrecu după-amiaza mergând dintr-un loc într-altul și fotografiind ceea ce i se părea interesant. Se întoarse la hotel pe când dispărea și ultima rază de soare.

Miranda era la recepție cu Daniel. Tocmai ajunseseră și ei.

– Ia te uită, dispărutul! fu salutul Mirandei.

– Am muncit toată ziua. Voi?

– Nici noi n-am stat o clipă. Oamenii ăștia o duc teribil de rău; am văzut un spital de-ți venea să plângi, n-au de nici unele, se lamentă Daniel.

– Da, mi-am dat seama deja de efectele embargoului. M-au mirat oamenii, cât de amabili sunt, în ciuda situației în care trăiesc.

– Care e foarte probabil să se înrăutățească. O să aibă grijă de asta Bush și prietenii lui, afirmă Miranda.

– Mă rog, dar nici Saddam nu e tocmai un îngeraș, replică Lion.

– Nu, nu este, dar Bush n-o să-l facă praf pentru că ar fi îngrijorat din pricina lui Saddam. Ce-l îngrijorează pe el este petrolul.

Tonul vocii Mirandei arăta faptul că era dispusă să se certe, dar Lion n-avea nici un interes să polemizeze. Îi păsa de Bush tot atât cât îi păsa și de Saddam. Era în Irak ca să facă o treabă și pentru ca apoi să se întoarcă la ferma lui liniștită, alături de Marian, așa că nu răspunse, dar Daniel era prea impresionat de periplul său prin Bagdad ca să renunțe la conversație.

– Irakienii trebuie să fie cei care să-l înlăture pe Saddam, nu noi.

– Ai dreptate, dar mi se pare dificil să-l poată înlătura. Aici, cel care face o mișcare sfârșește în închisoare și, cu puțin noroc, e repede ucis. Nu putem pretinde miracole, oamenii îndură pentru că e greu să dărâmi un regim de dictatură. Ori primesc ajutor din afară, ori rămân cum sunt, răspunse Lion.

– Uneori, ceea ce primesc din afară e un rahat. Saddam a fost copilul de suflet al americanilor, așa cum a fost Pinochet sau Bin Laden. Acum, nu le mai e de folos, și i-a venit și lui rândul să fie lichidat. Mă rog, n-au decât s-o facă, în ceea ce mă privește, n-am nimic împotrivă; problema e că, pentru a o face, vor asasina mii de oameni nevinovați și

vor distruge țara asta. Când se va încheia războiul, Irakul va fi încetat să mai existe, declară mânioasă Miranda.

– Să nu ne certăm. Mi se pare că toți am avut azi o zi grea. Hai mai bine să luăm cina!

Daniel spuse că e obosit și că preferă să meargă în cameră, dar Miranda acceptă propunea lui Lion. Se îndreptară spre restaurant, unde întâlniră alți jurnaliști. Se așezară la o masă la care erau doi reporteri spanioli, unul irlandez, trei suedezi și patru francezi. Bine măcar că erau în stare să se înțeleagă în engleză.

Fiecare povesti câte ceva din experiența lui de peste zi, știind că toți păstrau anumite informații. În ciuda solidarității dintre ei, exista și concurență.

După cină, se instalară la bar alături de alți jurnaliști. „Ce mai adunătură!" se gândi Lion, fascinat de conversațiile încrucișate ale unora și ale altora, de extravagantele anecdote pe care și le povesteau și de personalitatea unora dintre ei.

– Ai trimis deja vreo fotografie? vru să știe Miranda.

– O să le trimit mâine. Sper să am noroc. Dacă se vând repede, o să mai rămân; altminteri, va trebui să plec.

– Te dai bătut foarte repede, răspunse Miranda cu sarcasm.

– Eu aș spune că sunt realist și că-mi pot asuma anumite riscuri. Apropo, nu te-am întrebat de unde ești.

– Ce întrebare! Ce-ți veni?

– Păi, nu știu de unde ești. Lucrezi pentru o producătoare independentă de televiziune. Vorbești o engleză perfectă, dar eu aș spune că ai un ușor accent de nu știu unde. Te-am auzit vorbind în franceză, o stăpânești atât de bine, încât, dacă nu te-aș fi auzit vorbind englezește, aș crede că ești franțuzoaică, dar apoi te-ai luat la harță într-o discuție cu tipul de la televiziunea mexicană și, după mușmuluiala pe care i-ai tras-o, aproape fără să-l lași să scoată o vorbă, aș zice că stăpânești și spaniola.

– Adică, ești curios.

– Nu, dar există vreun motiv pentru care nu-mi răspunzi?

– Da, că n-am chef. Să-ți explic: nu sunt de partea nimănui. Urăsc drapelele, imnurile și tot ceea ce îi separă pe oameni.

– Dar te vei fi născut undeva...

– Da, m-am născut undeva, dar nu sunt nici de partea aceea, nici de vreo altă parte. Alegerea mea este să fiu apatridă.

– Ai pașaport de apatridă? întrebă Lion curios.

– Am un pașaport de țară comunitară, pentru că, dacă vrei să mergi dintr-un loc într-altul și să nu fii oprit la graniță, trebuie să te prefaci că ești cineva și că ești de undeva.

– I-auzi, nu mai spune!

– Ba am să-ți spun. Tatăl meu s-a născut în Polonia, dar părinții lui erau germani. Mama s-a născut în Anglia, dar tatăl ei era grec, iar mama ei spanioloaică. Eu m-am născut în Franța; spune-mi, de unde crezi că sunt eu?

– Cu ce se ocupau părinții tăi?

– Tatăl meu era pictor, mama mea, desenatoare. Nu erau de nicăieri și au trăit peste tot. Urau frontierele.

– Și te-au învățat să le urăști și tu.

– Am învățat singură să le urăsc, n-a fost nevoie să fiu instruită.

Miranda nu mai discută cu el și se alătură conversației generale.

Lion reuși să audă că jurnaliștii spanioli pregăteau o călătorie la Basra, în vreme ce suedezii voiau să meargă la Tikrit, locul de naștere a lui Saddam Hussein.

– Și tu, Lion, rămâi la Bagdad?

Întrebarea i-o punea un jurnalist francez din grupul cu care se întâlnise la Amman. Șovăi câteva clipe înainte de a-i răspunde. Hotărî să-i spună adevărul.

– Eu vreau să merg la anticul Ur.

– Să faci ce? vru să știe francezul.

– Mi s-a spus că în apropriere lucrează o expediție arheologică și poate, dacă fac un reportaj bun despre ceea ce excavează, o să reușesc să-l vând.

– Și unde este exact această expediție? insistă francezul.

– Știu acum la ce expediție te referi, spuse un jurnalist german. E cea a profesorului Picot, nu-i așa?

– Cred că da. Adevărul e că nu știu prea multe despre această expediție, dar poate fi interesantă, fu răspunsul lui Lion.

– Cred că au găsit resturile unul palat sau ale unui templu și că ar putea exista niște tăbliță foarte valoroase cu o versiune a Genezei.

Cam așa ceva s-a publicat în *Frankfurter,* explică jurnalistul german. Știu, pentru că în expediție sunt mai mulți profesori și arheologi germani. Dar nu-mi trecuse prin minte că asta ar putea interesa acum.

– Mă rog, pe voi poate că nu, dar, dacă fac un reportaj fotografic bun despre această excavație și agenția i-l vinde vreunei reviste de specialitate... se justifică Lion.

– Nu e o idee rea, cred că acolo se poate face un reportaj bun, spuse o jurnalistă italiancă.

– Până când bombardează Bush, trebuie să umplem ziarele cu alte chestii, cugetă unul dintre jurnaliștii suedezi.

– Oameni buni, să nu-mi suflați reportajul, că eu sunt independent! păru să se lamenteze Lion.

– N-o să-ți suflăm nimic. Aici, împărțim totul, răspunse Miranda.

– Voi lucrați pentru canale de televiziune și pentru ziare, eu am venit fără un scop anume și mi-am plătit călătoria... continuă să se plângă Lion.

– Nu te mai smiorcăi! Povestea cu expediția nu e nici un secret; după câte spune Otto, s-a publicat în ziare, insistă Miranda.

– Și în Italia, afirmă trimisul special al unei agenții din Roma.

Lion mai jucă puțin rolul novicelui îngrijorat; apoi își luă la revedere și se duse la culcare. Trebuia să se pregătească pentru călătoria la Safran, și dacă Ministerul de Informații îi dădea undă verde, și dacă nu.

Îl trezi soneria telefonului. Ali Sidqui, omul de la Ministerul de Informații, părea binedispus.

– Am vești pentru dumneavoastră. Șefii mei consideră că e o idee bună să mergeți la Safran să faceți un reportaj despre misiunea arheologică. Vă ducem noi acolo.

– Sunteți foarte amabil, dar prefer să mă organizez pe cont propriu.

– Nu, nu, nu se poate. Acolo se poate merge doar cu permisiunea guvernului. Este zonă militară, și misiunea arheologică dispune de protecție oficială. Nimeni nu-i poate deranja dacă nu primesc permisiunea de la Bagdad. Așa că, ori mergeți cu noi, ori nu mai mergeți deloc.

Acceptă. N-avea de ales. Ali Sidqui îi spuse să treacă în dimineața aceea pe la centrul de presă al ministerului ca să pună la punct călătoria. Mai știa de vreun coleg interesat să se deplaseze și el la Safran? Lion răspunse că preferă să nu împărtășească ideea nimănui și, în orice caz, îi spuse el, ar fi bine ceilalți să meargă când avea să se întoarcă el cu fotografiile făcute.

La Ministerul de Informații, Ali Sidqui îl prezentă șefului său. Acesta părea entuziasmat de ideea că în Anglia urma să se publice un reportaj despre profesorul Picot și săpăturile acestuia.

– Intelectualii europeni nu ne abandonează, spuse șeful centrului de presă.

Lion încuviință. Îi era indiferent ce îi spunea acel funcționar al lui Saddam, care îl pusese să completeze un chestionar și îi fotografiase pașaportul.

– Vă vom suna peste două zile. Să fiți pregătit. Presupun că n-o să vi se facă rău în elicopter.

– Nu știu, nu m-am urcat niciodată într-unul, minți Lion.

Tom Martin tocmai primise mesajul lui Lion. Directorul agenției Photomundi redirecționase la adresa de poștă electronică pe care i-o dăduse Lion o foarte lungă scrisoare cu impresiile acestuia despre Bagdad, menționând în același timp cât noroc avusese să se poată deplasa într-un loc numit Safran. Îi trimitea, de asemenea, și o colecție de fotografii, rugându-l să facă tot posibilul să le vândă.

Directorul agenției Photomundi nu se interesă în mod special de e-mailul lui Lion. Primea o sumă substanțială ca să nu vadă, să nu audă și să tacă, mai ales să tacă. Însă chiar avea de gând să încerce să-i vândă fotografiile; erau mai bune decât ar fi sperat, deși, de fapt, nu se așteptase să primească ceva de la acel Lion.

Tom Martin se cufundă în lectura mesajului trimis de omul său din Irak. Lion era deja la Safran, nici mai mult, nici mai puțin decât cu binecuvântarea regimului lui Saddam.

> Azi am ajuns la Safran. Elicopterul care m-a transportat era o veche rablă sovietică și făcea un zgomot infernal.

Aici sunt peste două sute de persoane care lucrează; șeful misiunii, profesorul Yves Picot, este obsedat să câștige bătălia cu timpul. E conștient de faptul că nu dispune de prea mult. I-am cunoscut pe oamenii cei mai de seamă ai echipei, care mă instruiesc cu amabilitate asupra importanței muncii pe care o realizează. Unul dintre arheologi, un anume Fabián Tudela, mi-a explicat că templul pe care îl dezgroapă este de pe vremea unui rege care apare în Biblie și care se numea Amrafel[1]. Sper ca fotografiile și reportajul să fie interesante pentru cititori, dată fiind importanța muncii care se realizează aici.

În tabără e o adevărată fierbere, pentru că, după cât se pare, vine să se instaleze aici pentru o vreme bunicul unuia dintre arheologi, Clara Tannenberg. Vestea a ajuns înaintea mea, și toți vorbesc despre acest personaj. Doar la auzul numelui său, unii încep să tremure. Se pare că va ajunge peste trei sau patru zile. Se amenajează o casă, și s-a adus mobilă de la Bagdad ca să i se pună la dispoziție tot ce i-ar putea trebui.

Ca o curiozitate, îți voi spune că pe lângă această Clara stă o femeie, o șiită acoperită din cap până în picioare. Nu mănâncă decât ce-i pregătește femeia asta, e o bătrână servitoare care se va ocupa și de bunic. Am auzit că, în această călătorie, pe bătrân îl vor întovărăși soțul nepoatei sale, care ocupă o funcție importantă în Ministerul Culturii, plus un medic și o infirmieră, cărora li se pregătește și lor cazarea, pe lângă instalarea unui spital de campanie care a sosit de la Cairo. Este evident că omul e bolnav.

Îți vorbesc despre ei pentru că aici totul se învârte în jurul vizitei bunicului acelei doamne.

Acest loc pare mai degrabă un mic fort, decât o nevinovată misiune arheologică, dar sper să duc reportajul la bun sfârșit.

Directorul companiei Global Group zâmbi. N-avea nici o îndoială că Lion Doyle va putea face ceea ce numea eufemistic

[1] Rege al Babilonului, menționat în Geneză, în capitolul 14; a purtat o campanie victorioasă împotriva orașelor de la sud de Marea Moartă, dar a fost învins, la rândul său, de Avraam. (n.tr.)

„un reportaj" și care nu va fi altceva decât „sancționarea" familiei Tannenberg.

Avusese noroc cu acest caz. Găsirea familiei Tannenberg în Irak s-ar fi dovedit mai complicată dacă el n-ar fi știut deja de existența acesteia grație prietenului său, Paul Dukais. Se gândi că viața e plină de coincidențe minunate, pentru că, altminteri, cum s-ar putea explica faptul că Dukais îi ceruse oameni pe care să-i trimită în Irak ca să o controleze pe Clara Tannenberg și că, la scurt timp după aceea, domnul Burton se prezentase la el în birou oferindu-i două milioane de euro ca să elimine această familie?

Încă mai șovăia dacă să-i povestească sau nu lui Paul Dukais despre afacerea pe care el însuși o făcea pe spinarea familiei Tannenberg, dar își spuse din nou că nu trebuia să scoată o vorbă. Era mai bine să păstreze secretul profesional, mai ales că interesele lui și ale lui Paul nu erau opuse.

Formă numărul de mobil al misteriosului și alunecosului domn Burton.

Nu-i răspunse nimeni până la cel de al cincilea țârâit.

– Alo!

– Domnule Burton, voiam să vă informez că un prieten al meu i-a vizitat pe acei prieteni ai dumneavoastră; să știți că sunt bine, atât bunicul, cât și nepoata și soțul acesteia. Din nenorocire, bunicul este bolnav, încă nu cunosc cât de gravă este boala lui, dar sper să aflu în curând.

– Nu mai era nici un alt membru al familiei?

– Nici unul despre care să avem cunoștință.

– Va îndeplini misiunea?

– Bineînțeles.

– Altceva?

– Pentru moment, nimic, doar dacă nu vă interesează vreun alt amănunt.

– Mă interesează să știu tot.

– Prietenii dumneavoastră se află în sudul țării, într-un sat încântător. Nepoata muncește... cum să vă spun... în fruntea unei echipe numeroase, iar bunicul va veni să i se alăture. Dar să nu vă faceți griji pentru ei, sunt protejați, nu numai de efective obișnuite; dispun și de pază particulară.

– Nimic altceva?

– Să spunem că acestea sunt amănuntele esențiale.

– Voi veni să vă văd.

– Nu este nevoie. De îndată ce aflu mai multe, vă sun.

– Așa să faceți.

Berta își ridicase privirea din carte și îl observa îngrijorată pe tatăl său.

– Cine era? îl întrebă ea.

– De la universitate, răspunse Hans Hausser.

– De ce nu te retragi definitiv? N-ai nevoie de această agitație. Spuneai că îți dorești să te pensionezi ca să citești și să te gândești, și, cu toate astea, nu te hotărăști s-o faci.

– Lasă-mă să-mi închei zilele cum îmi place mie. Să merg la universitate și să fiu cu tinerii mă face să mă simt viu. La vârsta mea, timpul devine prea apăsător dacă în jur e doar singurătate.

– Dar tu nu ești singur! protestă Berta. Noi nu contăm, eu și copiii?

– Te rog, fata tatei, tu ești ce am mai de preț! Dar înțelege că trebuie să fiu activ, să cred despre mine că sunt ceva mai mult decât un bătrân și că încă mai pot servi la ceva.

Se ridică și își îmbrățișă fiica. O iubea mai presus de orice și de oricine, era tot ce-i mai rămăsese. Berta simți emoția din îmbrățișarea tatălui ei.

– Ai dreptate, dar îmi fac griji pentru tine, în ultima vreme ai fost foarte ciudat.

– Berta, lasă-mă să am secretele mele!

– Eu n-am avut niciodată secrete față de tine... protestă fiica lui.

– Dar eu sunt tatăl tău, iar părinții nu le povestesc tot copiilor lor. Nici tu nu le povestești tot alor tăi, greșesc?

– Tată, sunt încă mici.

– Și tu ești mică pentru mine. De altfel, e o glumă. N-am secrete față de tine, dar îmi place să fiu independent și să vin și să plec fără să trebuiască să dau explicații. De fapt, singurul lucru pe care-l fac este să vizitez vechi prieteni.

Hans Hausser mai stătu încă puțin de vorbă cu fiica sa, dar simțea un ghimpe de neliniște în stomac. Tom Martin îl anunțase că Alfred

Tannenberg trăiește, astfel că, în sfârșit, puteau duce la îndeplinire jurământul pe care-l făcuseră când erau copii.

Trebuia să-i sune pe Mercedes, pe Carlo și pe Bruno ca să-i anunțe că în sfârșit se materializase ceea ce era o posibilitate extrem de redusă. Acel bătrân bolnav la care se referea Tom Martin nu putea fi decât monstrul care li se cuibărise în suflet.

Mercedes fu cea dintâi pe care o sună. Știa că prietena lui abia dacă mai mânca din ziua când Carlo îi sunase de la Roma ca să le spună că are impresia că îl găsise pe Tannenberg.

Mercedes îl asculta pe Hans Hausser și simțea că inima mai avea puțin și-i sărea din piept.

– Aș vrea să merg până acolo, îi spuse ea lui Hans.

– Ar fi o imprudență, și tu o știi; în plus, n-ai putea face nimic.

– Pe Tannenberg ar trebui să-l omorâm noi cu mâinile noastre și să-i spunem de ce, ca să știe de ce o facem.

– Te rog, Mercedes!

– Sunt lucruri pe care trebuie să le faci personal.

– Da, numai că, în împrejurările date, n-o putem face personal. Este în Irak, într-un sat din sudul țării, păzit de oameni înarmați.

– Ai o fiică și niște nepoți; Carlo și Bruno au și ei copii și nepoți, așa că sunt de părere că voi n-ar trebui să faceți nebunii, dar eu sunt singură, n-am pe nimeni; la vârsta mea, singurul meu viitor este acela de a continua să îmbătrânesc în singurătate. N-am nimic de pierdut.

Hans Hausser se sperie. Se temea că Mercedes ar fi în stare să meargă în Irak și să încerce să-l ucidă cu mâna ei pe Tannenberg.

– Știi, Mercedes? Nu ți-aș ierta niciodată dacă Tannenberg ar rămâne în viață din vina ta.

– Din vina mea?

– Da. Dacă ai merge în Irak, ai fi arestată de îndată ce ai încerca să te apropii de el și ar fi dejucată întreaga operațiune pe care am pus-o în mișcare. Singurul lucru pe care l-ai obține ar fi ca Tannenberg să trăiască în continuare, ca tu să ajungi într-o închisoare din Irak, iar noi... noi am fi de asemenea arestați.

– N-are de ce să se întâmple așa cum spui tu.

– Trufia nu te mai lasă să gândești?

Mercedes tăcu. Se simțea rănită de vorbele lui Hans. Știa că acesta avea dreptate în ceea ce spunea. Totuși... Își petrecuse toată viața visând la momentul în care ar înfige un cuțit în pântecele lui Tannenberg, șoptindu-i ce anume o îndemnase să facă asta.

Petrecuse multe nopți de coșmaruri în care se apropia de omul acela și îi înfigea unghiile în ochi. În altele, îl mușca precum o lupoaică, până făcea să-i țâșnească sângele.

Simțea că ea trebuia să fie aceea care să-i ia viața, că Tannenberg nu trebuia să moară fără să știe de ce.

Vocea lui Hans o readuse la realitate.

– Mercedes, cu tine vorbesc.

– Iar eu te ascult.

– O să vorbesc cu Carlo și cu Bruno; nu sunt dispus să sfârșesc la pușcărie doar pentru că îngâmfarea și mânia ți-au întunecat rațiunea. Dacă te amesteci, nu vreau să mai știu nimic de povestea asta, să nu mai contați pe mine.

– Ce spui?

– Că nu sunt nebun și că refuz să-mi asum riscuri inutile. Suntem patru oameni bătrâni. Da, asta suntem, și trebuie să ne mulțumim cu faptul că îl va ucide cineva pentru noi. Dacă acum te-ai răzgândit, spune-mi-o și, îți repet, să nu contezi pe mine ca să faci o nebunie.

– Simt că te-ai supărat...

– E puțin spus că m-am supărat.

– Singurul scop al vieții mele este ca tot neamul Tannenberg să moară în chinuri.

– Dar nu e nevoie s-o faci tu personal.

– Niciodată nu m-ați lăsa singură. Știu asta.

– Gândește-te la ce ți-am spus! Acum o să-i sun pe Carlo și pe Bruno. Cu bine!

Profesorul Hausser închise telefonul, îngrijorat. Îi părea rău că-i vorbise cu asprime prietenei sale, dar se temea de ea, se temea de ce ar fi în stare să facă.

Viața lui Mercedes nu avusese alt scop decât acela de a-l găsi pe Tannenberg ca să-l ucidă. De altfel, o credea în stare.

Carlo Cipriani se îngrijoră după ce Hans Hausser îi povesti ce reacție avusese Mercedes, acum, când li se confirmase faptul că Tannenberg trăiește. Același lucru i se întâmplă și lui Bruno. Stabiliră ca doctorul Carlo Cipriani să meargă la Barcelona ca să încerce să o facă pe Mercedes să renunțe la ideea de a da peste cap planul asupra căruia căzuseră de acord toți patru. Bruno insistă să-l însoțească, dar atât Hans, cât și Carlo știau că, dacă prietenul lor ar merge la Barcelona, Deborah ar face altă criză de anxietate, așa că îl convinseră să rămână; dacă nici Carlo nu reușea s-o facă pe Mercedes să-i vină mințile la cap, atunci aveau să încerce toți trei, dar asta doar în ultimă instanță.

La Barcelona ploua cu găleata. Carlo își încheie pardesiul și așteptă răbdător să-i vină rândul să se urce într-un taxi, înspre centru. Avea o valijoară cu strictul necesar, în cazul în care ar fi trebuit să rămână peste noapte, dar gândul lui era să se întoarcă la Roma în aceeași seară. Totul avea să depindă de încăpățânarea lui Mercedes.

Clădirea unde era firma lui Mercedes se afla la poalele muntelui Tibidabo. Recepționera îl conduse într-o sală unde trebuia să aștepte până când, îi spuse ea, doamna Barreda va fi anunțată. Nu zăbovi nici o secundă până să revină urmată de Mercedes.

– Dar ce faci aici? îi spuse ea.

– A trebuit să vin la Barcelona, și m-am gândit să trec să te văd.

Mercedes îl luă de braț și îl conduse la ea în birou. După ce sârguincioasa ei secretară le aduse cafeaua și îi lăsă singuri, cei doi prieteni se măsurară din priviri, ațintindu-și ochii unul asupra celuilalt.

– Hans ți-a cerut să vii...

– Nu. Eu am hotărât. Dar Hans m-a neliniștit, și încă mult, la fel ca și pe Bruno. Ce-ai de gând, Mercedes?

Vocea lui Carlo se auzea îndurerată, dar fermă, fără concesii și fără dispoziția sufletească de a o justifica.

– Nu poți înțelege că vreau să-l ucid eu?

– Ba da. Pot înțelege. Pot înțelege dorința ta de a-l ucide, și eu simt la fel, și Hans, și Bruno. Dar nu este ceea ce trebuie să facem. N-am știi s-o facem.

– Nu e greu să înfigi un cuțit în pântecele unui om.

– Greu e să mergi în Irak, greu e să obții permisiunea să te deplasezi până la locul unde se află omul ăla. Greu e să poți explica de ce ești acolo. Greu e să te lase să te apropii de el. Greu e să găsești momentul în care să-i înfigi cuțitul ăla. Asta e greu. De aceea am angajat un profesionist, un om care știe ce să facă în astfel de situații, care știe cum să acționeze și care știe, de asemenea, să ucidă, care va ști să găsească momentul potrivit. Noi nu știm s-o facem, chiar dacă îl urâm din toată inima, chiar dacă simțim că am fi în stare să-l ucidem cu propriile mâini.

– Nici măcar nu mă lăsați să încerc... se plânse Mercedes.

– Te rog! În povestea asta nu există a doua șansă. Dacă încerci și dai greș, nimeni nu se va mai putea apropia de Tannenberg, iar răzbunarea noastră ar deveni imposibilă. N-ai dreptul s-o faci, pur și simplu nu-l ai.

– Și tu o să te superi pe mine, se plânse Mercedes.

– Eu? Te înșeli. Nici eu, nici Bruno, și nici Hans nu suntem supărați pe tine. Nu ne face să-ți spunem ceea ce știi. Sentimentul care ne unește pe noi patru este indestructibil, orice s-ar întâmpla. Numai că, în povestea asta, n-ai dreptul să acționezi fără consimțământul nostru; nu e doar răzbunarea ta, Mercedes, este a tuturor, am jurat că o vom face împreună, nu încălca tu jurământul!

– De ce să nu mergem cu toții?

– Pentru că ar fi o prostie.

Rămaseră tăcuți, fiecare cu propriile gânduri, meditând la ce să-i răspundă celuilalt.

– Știu că aveți dreptate, dar...

– Dacă mergi, ne vei distruge pe noi și nu vei izbuti să-l ucizi pe Tannenberg. Ăsta e singurul lucru pe care îl vei face. Dacă ai de gând s-o faci, spune-mi.

– Te rog, mă faci să mă simt groaznic!

– Simte-te groaznic! Nu-mi pasă; singurul lucru pe care ți-l cer este să gândești, așa cum erai în stare să gândești când erai de-o șchioapă, așa cum ai fost în stare să gândești în toți acești ani, cum ai făcut-o în ultimele trei luni de când am crezut că l-am găsit pe Tannenberg.

– Arabii spun că răzbunarea e o mâncare ce se consumă rece.

– Și au dreptate. Doar așa e cu putință să te răzbuni. Noi n-am uitat, nu vom uita niciodată, dar trebuie să acționăm cu sânge rece. Altminteri, suferința noastră nu va fi servit la nimic.

– Lasă-mă să mă gândesc!

– Nu. Vreau un răspuns acum. Vreau să știu dacă trebuie să anulăm operațiunea din Irak. Nu-i putem pune în primejdie viața omului pe care l-am trimis.

– E un profesionist.

– Tu ai spus-o: profesionist. Astfel că, dacă-i punem viața în primejdie intervenind în treburile lui, va trebui să ne asumăm consecințele. Am angajat o agenție, o agenție de asasini.

– O agenție de securitate!

– Să fim serioși, Mercedes! Oamenii ăia sunt gata să ucidă, de asta sunt plătiți.

– Ai dreptate, hai să ne lăsăm de prostii!

– Ce o să faci?

– Mă mai gândesc, Carlo, mă mai gândesc...

– Așadar, nu te-am convins...

– Nu știu... am nevoie să mă gândesc.

– Pentru Dumnezeu, Mercedes, nu face o nebunie!

– N-o să vă înșel niciodată. N-o să vă spun că nu voi face ceva, gândindu-mă dacă să o fac sau nu. Prefer să mă urâți, decât să vă mint.

– Preferi ca Tannenberg să trăiască, spuse Carlo pe un ton sentențios.

– Nu! strigă Mercedes mânioasă. Cum poți spune asta? Vreau să-l ucid eu însămi! Eu! Eu! Asta vreau!

– Văd că e inutil să discutăm cu tine. O să suspendăm operațiunea. Hans îl va suna pe Tom Martin ca să-și retragă omul. S-a terminat.

Mercedes îl privi pe Carlo cu mânie. Își înfipsese unghiile în palme, și un rictus de amărăciune părea să-i fi deformat chipul.

– Nu puteți face asta... șopti ea.

– Ba da, putem, și este ceea ce vom face. Ai hotărât să încalci jurământul nostru și să pui operațiunea în primejdie. Dacă nu mai ești cu noi, în aceeași barcă, s-a terminat. Renunțăm la răzbunare. Niciodată n-o să ți-o iertăm, niciodată. După atâția ani de căutare, l-am găsit, Tannenberg și nepoata lui sunt acolo; îi puteam ucide, suntem pe punctul de a reuși, dar tu, în mod paradoxal, o să împiedici totul pentru că ai de gând s-o faci personal. Bine, fă ce vrei! Am ajuns împreună până aici; începând de acum, vei merge pe drumul tău.

O venă se desena pe tâmpla stângă a lui Carlo, scoțând în evidență hipertensiunea de care suferea.

Și Mercedes simțea o durere ascuțită în piept, rod al încordării.

– Ce tot spui, Carlo?

– Că n-o să ne mai vedem niciodată. Că eu, Hans și Bruno nu mai vrem să știm nimic de tine pentru tot restul vieții care ne mai rămâne de trăit, că nu te vom ierta.

Carlo se simțea epuizat de duritatea conversației. Ținea profund la Mercedes și intuia imensa suferință a prietenei lui, dar nu putea consimți la ceea ce părea că dorește ea să facă.

– Nu accept ultimatumul! răspunse Mercedes, albă ca varul.

– Nici noi!

Rămaseră din nou în tăcere, o tăcere grea și stânjenitoare, preludiu al sfârșitului unei relații care părea de nezdruncinat.

Carlo se ridică din fotoliu, o privi pe Mercedes și se îndreptă spre ușă.

– Plec. Dacă te răzgândești, sună-ne, dar fă-o până diseară. Mâine, Hans va merge la Londra să rezilieze contractul cu Tom Martin.

Mercedes nu răspunse. Rămase jos, prăvălită pe canapea. Când secretara ei intră după câteva minute, se sperie. Femeia i se părea deodată bătrână, de parcă i s-ar fi ivit mii de riduri mici, pe care le ținuse ascunse, și amărăciunea i-ar fi schimonosit chipul mereu imperturbabil.

– Dona Mercedes, vă simțiți bine?

Mercedes nu o auzea, și nu răspunse. Secretara se apropie de ea și-i puse mâna pe umăr, temându-se de reacția acesteia.

– Vă simțiți rău? insistă secretara.

Mercedes ieși din starea ei de concentrare.

– Da, puțin obosită.

– Vreți să vă aduc ceva?

– Nu, nu e nevoie. Nu-ți face griji!

– Să anulez prânzul cu primarul?

– Nu, dar sună-l pe arhitectul șantierului din Mataró. Când îl ai la telefon, fă-mi legătura cu el.

Secretara șovăi, dar nu îndrăzni să-i mai spună nimic șefei sale; nu era o femeie față de care se putea insista.

Când rămase singură, Mercedes respiră adânc. Îi venea să plângă, dar trecuseră prea mulți ani de când murise bunica ei, de când nu-și mai îngăduise să verse nici o lacrimă, așa că făcu un efort să și le stăpânească, în vreme ce bea un pahar cu apă.

Soneria telefonului o făcu să tresară. Se gândi că poate era Carlo, dar vocea secretarei o anunța că îl avea la telefon pe arhitectul șantierului din Mataró.

Carlo Cipriani era dezolat. Discuția cu Mercedes se dovedise a fi o grea bătălie. Știa că nu reușise să o convingă; trebuia să-i sune pe Hans și pe Bruno ca să decidă ce puteau face.

Dacă Mercedes ar merge în Irak, nu numai că ar fi în primejdie, dar ar da peste cap toată operațiunea. Trebuiau să decidă ce să facă, dar poate că, dacă Bruno ar vorbi cu Mercedes, ar avea mai mult noroc decât Hans și decât el.

În aeroport, de îndată ce avu tichetul de îmbarcare pentru primul zbor la Roma, căută un telefon de la care să-și sune prietenii.

Deborah răspunse la telefon și îi ceru să aștepte până îl anunța pe Bruno.

– Carlo, unde ești?

– În aeroportul din Barcelona, Mercedes nu vrea să se astâmpere, ne-am certat; sunt praf, a fost o discuție foarte dură.

Bruno tăcu. Nădăjduise că prietenul său Carlo avea să fie în stare să o convingă pe Mercedes. Dacă el nu reușise, nimeni n-ar fi putut să o facă.

– Bruno, ești acolo?

– Da, iartă-mă, dar am rămas fără glas. Ce o să facem?

– O să suspendăm operațiunea.

– Nu!

– N-avem încotro. Dacă Mercedes o ține una și bună, ar fi o nebunie să mergem mai departe. Hans trebuie să meargă la Londra...

– Nu! Nu putem suspenda ceea ce am pus în mișcare, așteptăm de o viață întreagă, și doar n-o să ne retragem tocmai acum. Eu n-o voi face!

– Bruno, te rog. N-avem încotro!

– Nu, dacă voi vreți să vă retrageți, n-aveți decât. O să merg la Londra, o să vorbesc cu omul ăla și voi acoperi singur cheltuielile operațiunii.

– Am înnebunit cu toții!

– Nu, cea care a înnebunit e Mercedes. Ea este cea care ne face probleme, șopti Bruno.

– Te rog, să nu ne certăm, trebuie să ne vedem. O să vin la Viena.

– Da, trebuie să ne vedem. Eu o să-l sun pe Hans.

– Lasă-mi câteva minute ca să-l sun eu. Probabil că e nerăbdător să afle ce s-a întâmplat cu Mercedes.

– De acord. Apoi sunați-mă unul din voi ca să-mi spuneți unde ne vedem.

Hans Hausser aștepta nerăbdător telefonul lui Carlo, deși nu-și închipuia că avea să vină atât de curând. Își păstrase speranța de a o fi convins pe Mercedes și, când află că nu fusese așa, simți că i se cască pământul sub picioare. Stabiliră să se vadă a doua zi la Viena. Atunci urmau să decidă ce era de făcut.

Când Carlo ajunse la Roma, se duse direct la cabinet. Voia să-și vadă copiii, să simtă un dram de normalitate.

Lara și Antonino încă nu reveniseră de la masa de prânz, iar Maria, secretara lui, nu era nici ea.

Pe masa de scris, găsi fișa medicală a soției unui prieten pe care urma să o opereze peste două zile fiul său, Antonino. Își făcu griji văzând rezultatul analizelor și ecografia dinaintea operației. Trebuia să stea de vorbă cu fiul său.

Sună la Alitalia și rezervă un bilet de avion pentru Viena. Urma să plece a doua zi la șapte dimineața și să se întoarcă noaptea. Călătoriile dus-întors îl oboseau mai puțin decât atunci când era nevoit să nu doarmă acasă. În plus, aveau avantajul că fiul și fiica sa nu se mai îngrijorau de faptul că se afla la Roma.

Lara sosi prima.

– Nu te-am văzut toată dimineața și nu erai nici acasă, îi spuse ea tatălui său.

– Voiai să-mi spui ceva?

– Să vorbim despre starea sănătății lui Carol.

– I-am văzut analizele și ecografia. Nu sunt deloc bune.

– Antonino e îngrijorat.

– Vreau să-mi spună ce crede el și, înainte de a face ceva, să vorbesc cu Giuseppe.

– Antonino crede că poate n-ar trebui s-o opereze.

– O să mai vedem. O să repetăm toate analizele. În orice caz, vom amâna operația câteva zile, până când vom ști sigur ce avem de făcut.

– Cancerul i s-a extins la intenstin.

În acel moment, intră Maria, urmată de Antonino.

– Bună, tată. Unde te-ai ascuns?

– Am avut niște treburi.

– Pari obosit.

– Să vorbim despre Carol!

– După părerea mea, în afară de stomac, poate avea afectat și intestinul. Nu știu peste ce o să dăm dacă o deschidem.

– Dar trebuie s-o facem.

– E foarte în vârstă...

– Da, are șaptezeci și cinci de ani, la fel ca mine.

– Dar nu e ca tine, protestă Lara.

– Ce propuneți? Un tratament paliativ al durerii și s-o lăsăm să moară?

– Nu, eu cred că trebuie să repetăm analizele, să facem o ecografie de precizie mai mare, și, pentru asta, ar trebui s-o trimitem la spitalul Gemelli, și abia apoi să hotărâm, explică Antonino.

– Bine, o să-l sun pe directorul spitalului Gemelli ca să i se facă azi ecografia. Mâine repetați restul analizelor, iar poimâine o internăm. Acum, lăsați-mă, o să-l sun pe Giuseppe.

Își petrecu restul după-amiezii în cabinet. Când plecă, era aproape nouă. Era obosit, și a doua zi trebuia să se scoale cu noaptea în cap.

Deborah îi primi cu o figură puțin prietenoasă. Bruno era încordat; se vedea că se certase cu soția lui.

– E o încăpățânată, nu înțelege ce facem.

– Știe ce facem? întrebă Hans îngrijorat.

– Nu, nu știe ce vrem să facem, știe doar că l-am găsit. E nevastă-mea... se scuză Bruno.

– Și eu i-aș fi spus nevesti-mii, îl consolă Carlo.

– Și eu, la fel, așa că nu-ți face griji, spuse Hans.

Când Deborah intră în salon cu o tavă cu cafea, îi privi din nou cu resentiment.

– Deborah, lasă-ne, avem de vorbit, îi ceru Bruno.

– Da, o să vă las, dar, mai întâi, vreau să mă ascultați. Și eu am suferit la fel de mult ca voi, și eu am trăit în infern, mi-am pierdut părinții, unchii, prietenii. Sunt o supraviețuitoare, la fel ca voi. Dumnezeu a vrut să mă salveze, și Îi mulțumesc pentru asta. Toată viața mea m-am rugat ca ura și resentimentul să nu-mi altereze sufletul. N-a fost ușor, nici măcar n-o să spun că am reușit. Dar ceea ce știu este că nu ne putem răzbuna cu propriile mâini, pentru că am deveni niște asasini. Există instanțe ale justiției aici, în Germania, și în toată Europa. Ați putea începe un proces. Justiția trebuie să fie cea care să facă dreptate. Ce ați deveni, dacă ați comanda asasinarea unui om și a familiei sale?

– Nimeni n-a spus că vom pune să fie omorât, răspunse Bruno foarte serios.

– Vă cunosc, te cunosc. Ați așteptat momentul ăsta toată viața. V-ați alimentat reciproc setea de răzbunare din pricina acelui jurământ pe care vi l-ați făcut când erați copii. Nici unul dintre voi n-are curajul să dea înapoi de la acel jurământ. Dumnezeu n-o să vă ierte.

– Ochi pentru ochi, dinte pentru dinte, replică Hans.

– Văd că e inutil să stau de vorbă cu voi, spuse Deborah ieșind din salon.

Cei trei bărbați rămaseră tăcuți timp de un minut. Apoi Carlo le relată amănunțit cearta lui cu Mercedes. Căzură de acord s-o sune Bruno; avea să fie ultima încercare.

– Dar nu vom suspenda operațiunea, insistă Bruno.

– Dacă n-o suspendăm, ar trebui să-l informăm pe Tom Martin despre această situație... sugeră Hans.

– Ai putea merge să-l vezi și să-i explici ce se întâmplă, dar, mai întâi, trebuie să așteptăm să vedem dacă Bruno n-are mai mult noroc cu Mercedes. Eu n-am fost în stare s-o conving; poate că ar fi trebuit să mai rămân...

– Să fim serioși, Carlo, ai făcut ce ai putut, îl consolă Bruno. Știm cum e Mercedes. Am mai puține șanse decât tine s-o conving. Hai să nu ne lamentăm!

– E de necrezut cât poate fi de încăpățânată... Poate dacă am merge toți trei s-o vedem... propuse Hans.

– N-ar folosi la nimic, fu răspunsul tăios al lui Bruno.

– Atunci, sun-o acum. O să așteptăm să vorbești cu ea, și apoi o să vedem ce e de făcut, spuse Carlo.

Bruno se ridică și ieși din salon îndreptându-se spre bibliotecă. Prefera să discute cu Mercedes departe de urechile lui Deborah.

Mercedes era în biroul ei. Bruno observă un ton de îngrijorare în glasul ei.

– Bruno, tu ești?

– Da, Mercedes, eu sunt.

– Sunt la pământ.

– Și noi la fel.

– Vreau să mă înțelegeți.

– Nu, nu vrei să te înțelegem. Ceea ce ne ceri este să fim figuranții tăi. Ai hotărât că noi patru nu mai suntem unul, ci patru, încălcând jurământul pe care l-am făcut. Aș vrea să te gândești mai bine, ne faci să suferim extrem de mult.

Nici unul din ei nu mai vorbea. Se auzeau respirând de-a lungul liniei telefonice, dar nici Mercedes nu era în stare să rostească un cuvânt, nici Bruno, motiv pentru care secundele li se păreau interminabile. În cele din urmă, Bruno rupse din nou tăcerea.

– Mă auzi, Mercedes?

– Da, Bruno, te aud, și nu știu ce să-ți spun.

– Vreau să știi că, de atunci, n-am mai suferit niciodată ca acum. Același lucru li se întâmplă și lui Carlo, și lui Hans. Lucrul cel mai rău este că ai zădărnicit rațiunea noastră de a trăi, toți anii ăștia n-au folosit la nimic. Bunica ta n-ar fi procedat așa. O știi bine.

Rămaseră din nou tăcuți. Bruno se simțea la capătul puterilor. Își simțea gura uscată și îl durea stomacul; pe deasupra, era pe punctul de a izbucni în plâns.

– Îmi pare rău pentru durerea pe care v-o pricinuiesc... reuși să murmure Mercedes.

– Ne răpești ani din viață. Dacă o ții tot așa, eu nu mai vreau să trăiesc. Pentru ce? De ce ar mai trebui să trăiesc?

Disperarea lui Bruno era reală. Ceea ce îi spunea ieșea din adâncul ființei sale. Exprima în cuvinte zbuciumul lui și pe cel al prietenilor săi, iar Mercedes știa acest lucru.

– Îmi pare rău! Iertați-mă! N-o să fac nici o mișcare, cred că n-o să fac nici o mișcare.

– Nu-mi folosește să-mi spui „cred că n-o să fac nici o mișcare", am nevoie de adevăr, o somă Bruno.

– N-o să fac nimic. Îți dau cuvântul meu. Dacă mă răzgândesc, o să vă spun.

– Nu ne poți ține așa...

– Nu, nu pot, dar nici nu pot să vă mint. De acord, n-o să fac nimic. N-o să fac nimic, dar, dacă mă voi răzgândi, vă voi anunța.

– Mulțumesc.

– Și Carlo și Hans?

– Sunt la capătul puterilor, la fel ca mine.

– Spune-le să fie liniștiți, n-o să fac nimic. Mai avem alte vești de acolo?

– Nici una. Trebuie să așteptăm.

– O să așteptăm.

– Îți mulțumesc, Mercedes, îți mulțumesc.

– Nu-mi mulțumi, eu sunt cea care trebuie să vă ceară iertare.

– Nu e nevoie, important este ca toți patru să fim uniți.

– Am fost pe punctul de a arunca peste bord prietenia noastră. Îmi pare rău.

– Nu mai spune nimic, Mercedes, nu mai spune nimic.

Bruno închise telefonul fără să-și poată stăpâni lacrimile. Plânse, în vreme ce se ruga mulțumindu-I lui Dumnezeu că îl ajutase s-o convingă pe Mercedes. Apoi se duse la baie să se spele pe față și reveni în salon.

Carlo și Hans erau tăcuți, căzuți pe gânduri și nerăbdători.

– N-o să facă nimic, le spuse el când intră.

Cei trei bărbați se îmbrățișară afectuos, plângând fără să se rușineze. Bruno tocmai purtase o bătălie care li se păruse imposibil de câștigat.

25

Clara era nervoasă, încercând să audă zgomotul elicopterului în care călătoreau bunicul ei și Ahmed.

Soțul ei o surprinse când îi spuse că avea să-l însoțească pe bunicul ei la Safran. Era neliniștită din pricina stării de sănătate a acestuia. Ahmed îi spusese să nu-și facă griji, dar faptul că trimiseseră cu zile în urmă un spital de campanie nu era un semn bun.

Își petrecuse toată ziua ajutând-o pe Fatima să organizeze casa în care avea să se instaleze împreună cu bunicul ei și nu se apropiase de zona de lucru. Știa că bunicul ei era exigent și, de altfel, dacă sănătatea lui se deteriorase, trebuia să dispună de anumite comodități în timpul ședерii sale la Safran. Nu știa cât timp urma să rămână, nici cât timp stătea Ahmed.

De la fereastră îl văzu pe Fabián venind grăbit spre ea.

– Cred că am găsit ceva, îi spuse el cu o voce încărcată de emoție.

– Ce? Spune-mi... îl îndemnă ea neliniștită.

– Am găsit temeliile mai multor case situate la mai puțin de trei sute de metri de templu, în locul unde am început să săpăm în urmă cu o săptămână. Nu par foarte mari, o latură de cincisprezece metri și o încăpere principală de formă dreptunghiulară. Într-una dintre ele, am găsit o imagine, o femeie șezând, vreo zeiță a fertilității. Și, de asemenea, cioburi de ceramică neagră. Dar e mai mult, echipa Martei a găsit într-una dintre încăperile templului o colecție de *bullae* și de *calculi.* Avem mai multe conuri, conuri perforate, sfere mici și mari, în afară de cele perforate, și, de asemenea, două sigilii, unul cu figura unui taur, celălalt pare că are incrustat un leu... Îți dai seama ce înseamnă asta? Yves parcă a înnebunit, iar Marta, nu-ți mai spun.

– Mă duc acolo! strigă ea entuziasmată.

Chipul Fatimei se profilă în ușa casei.

– Tu nu mergi nicăieri. N-am terminat încă, și bunicul tău va sosi dintr-un moment într-altul, o mustră bătrâna servitoare.

Se auzi zgomotul elicopterului, motiv pentru care Clara nu mai spuse nimic. Oricât de mult ar fi dorit să fugă la excavație, știa că n-o putea face până când bunicul ei nu era instalat.

Mai rămâneau câteva ore de lumină, dar ea se gândea să meargă, chiar dacă s-ar fi întunecat între timp.

Ayed Sahadi, escortat de doi bărbați înarmați, intră în odaie cu un pas hotărât.

– Doamnă, elicopterul este pe punctul de a ateriza. Veniți?

– Știu, Ayed, l-am auzit. Da, vin cu voi.

Ieși din casă, urmată de Fatima. Se urcară într-un jeep și se îndreptară spre locul unde aparatul tocmai ateriza.

Clara tresări când îl văzu pe bunicul ei. Bătrânul slăbise atât de mult, încât hainele păreau că plutesc pe oasele abia acoperite de piele.

Ochii albaștri ca oțelul păreau că rătăcesc în orbite, iar el se deplasa cu o oarecare stângăcie, deși încerca să meargă semeț.

Simți că era mai puțină forță în îmbrățișarea pe care i-o dădu și, pentru prima dată în viața ei, se confruntă cu faptul că bunicul ei este muritor, și nu un zeu, așa cum îl văzuse până atunci.

Fatima îl conduse pe Alfred în camera lui, unde aranjase lucrurile așa cum îi plăcea lui, deși spațiul era foarte strâmt. Medicul îi ceru să iasă ca să-l examineze pe Tannenberg și să încerce să evalueze efectul călătoriei de la Cairo la Bagdad și, de acolo, până la Safran. Fatima bombăni când văzu că infirmiera rămânea alături de medic.

Când medicul ieși din cameră, o găsi pe Clara în ușă, așteptând nerăbdătoare.

– Pot să intru?

– Ar fi mai bine să-l lăsați să se odihnească puțin.

Fatima întrebă dacă trebuia să-i ducă bunicului său ceva de mâncare, și medicul ridică din umeri.

– După părerea mea, ar trebui să doarmă. Este epuizat, dar, dacă doriți, întrebați-l acum, când iese Samira. Îi face o injecție.

– Pe dumneavoastră nu vă cunosc, doctore, spuse Clara cu o anume neîncredere față de bărbatul tânăr, înalt și zvelt care îl însoțise pe bunicul ei împreună cu infirmiera foarte îngrijită, care se mai afla încă în dormitorul bătrânului.

– Nu vă mai amintiți, dar ne-am cunoscut la Cairo, în Spitalul American, când a fost operat bunicul dumneavoastră. Sunt asistentul doctorului Aziz, mă numesc Salam Najeb.

– Aveți dreptate, vă cunosc, iertați-mă...

– Nu face nimic, ne-am văzut doar de două ori la spital.

– Bunicul meu este... este foarte grav bolnav.

– Da. Are o tărie extraordinară, dar tumoarea a crescut, nu vrea să se opereze din nou, iar vârsta...

– Dacă s-ar opera i-ar servi la ceva? întrebă Clara, temându-se de răspuns.

Medicul rămase tăcut câteva secunde, ca și cum ar fi căutat cuvintele potrivite să-i răspundă.

– Nu știu. Nu știu ce vom găsi când îl vom deschide. Dar așa cum este...

– Cât timp mai are de trăit?

Vocea Clarei era aproape o șoaptă. Lupta să nu lase să-i scape nici o lacrimă, dar, mai cu seamă, nu voia ca bunicul ei să poată auzi conversația.

– Doar Allah o știe, dar, după părerea doctorului Aziz și a mea personală, nu mai mult de trei sau patru luni, iar eu aș spune că și mai puțin.

Infirmiera ieși din odaie și îi zâmbi timid Clarei în vreme ce aștepta dispozițiile medicului.

– I-ați făcut injecția? întrebă Salam Najeb.

– Da, domnule doctor, acum e liniștit. A spus că vrea să vorbească neapărat cu doamna...

Clara o dădu la o parte pe infirmieră și intră în camera bunicului ei, urmată de Fatima.

Alfred Tannenberg era întins și părea împuținat la trup între cearșafuri.

– Bunicule... murmură Clara.

– Ah, copila mea! Așază-te! Fatima, lasă-ne, vreau să stau de vorbă cu nepoata mea. Dar aș vrea să-mi pregătești ceva bun pentru cină.

Fatima ieși din odaie surâzând. Dacă Tannenberg avea poftă de mâncare, atunci îl va surprinde cu cele mai bune bucate.

– Sunt pe moarte, spuse Tannenberg, apucând mâinile nepoatei sale.

Disperarea se citea pe chipul Clarei, care cu greu își putea stăpâni plânsul.

– Să nu cumva să plângi, niciodată n-am putut suporta oamenii care plâng, o știi bine. Tu ești puternică, ești ca mine, așa că termină cu smiorcăielile și hai să stăm de vorbă!

– Tu nu vei muri, reuși să spună Clara.

– Ba da, voi muri, și ceea ce vreau să împiedic este să fii ucisă. Ești în primejdie.

– Cine vrea să mă vadă moartă? întrebă uimită Clara.

– Încă n-am reușit să aflu cine a fost în spatele acelor italieni care te-au urmărit prin Bagdad. Eu n-am încredere nici în George, nici în Frankie, nici în Enrique.

– Dar, bunicule, sunt prietenii tăi! Mereu ai spus că ei sunt una cu tine, că, dacă într-o zi ți s-ar întâmpla ceva, ei mă vor proteja...

– Da, așa era în trecut. Nu știu cât timp voi mai trăi, doctorul Aziz nu-mi dă mai mult de trei luni, așa că să nu mai pierdem timpul amânând discuțiile pentru mai târziu! Vreau să ai Biblia de Lut, pentru că aceasta va fi biletul tău de liberă trecere pentru a lua viața de la capăt departe de aici; va fi cartea ta de vizită. Trebuie să o găsim, pentru că nu există destui bani pe lume cât să se poată cumpăra respectabilitatea.

– Ce vrei să spui...?

– Ceea ce știi, ceea ce ai știut întotdeauna, chiar dacă n-am discutat despre asta niciodată. Nu-ți pot lăsa moștenire afacerile mele, pentru că nu sunt ceea ce vreau eu pentru tine. Afacerile mele vor muri odată cu mine, iar tu vei dispune de bani ca să trăiești restul vieții fără nici o grijă. Dă-ți toată silința în arheologie, fă-ți un nume, este ceea ce am dorit amândoi întotdeauna, acolo îți vei găsi propria cale. În domeniul ăsta sunt respectat, cumpăr și vând indiferent ce, fac rost de arme pentru grupările teroriste, satisfac capriciile cele mai extravagante ale unor guvernanți și principi, mă ocup ca unii dintre dușmanii acestora

să nu-i mai deranjeze, iar ei îmi fac favoruri; de pildă, închid ochii la jefuirea patrimoniului arheologic și artistic al țărilor lor. N-o să-ți dau amănunte despre cum e afacerea mea, este cea care este, și mă simt satisfăcut de ceea ce am obținut. Ești dezamăgită?

– Nu, bunicule, niciodată nu m-aș putea simți dezamăgită de tine. Te iubesc nespus de mult. Știam unele lucruri, îmi dădeam seama că afacerile tale erau... dificile. Nu te judec, n-aș face-o niciodată, sunt sigură că ai făcut întotdeauna ceea ce credeai că trebuie să faci.

Loialitatea necondiționată a Clarei era singurul lucru care îl emoționa pe bătrân. Știa că în acele ultime momente nu se putea bizui decât pe ea. Putea citi în ochii nepoatei sale și știa că era sinceră față de el, care i se arăta așa cum este.

– În lumea mea, respectul are mare legătură cu teama, iar eu sunt pe moarte, nu e un secret. Sunt sigur că inimosul doctor Aziz nu păstrează secretul asupra stării mele. Astfel că vulturii zboară deasupra capului meu, îi simt, sunt aici. Se vor năpusti asupra ta, de îndată ce eu nu voi mai fi. Credeam că Ahmed se va ocupa de afacere și că te va proteja, dar despărțirea voastră m-a obligat să-mi schimb planurile.

– Ahmed știe totul despre afacerile tale?

– Suficient de mult. Nu e nici pe departe nevinovat, chiar dacă în ultimele luni îl mustră conștiința, dar te va proteja până când vei fi în afara Irakului. L-am plătit bine.

Clarei îi era greață. Îi venea să vomite. Bunicul ei tocmai distrusese pentru totdeauna orice posibilitate de împăcare cu soțul ei. Nu îi reproșa. O pregătea să facă față realității, iar în această realitate era și Ahmed, plătit să o protejeze.

– Cine ar putea dori să mă vadă moartă?

– George, Frankie și Enrique pretind Biblia de Lut. Sunt sigur că aici există oameni de-ai lor gata să ne-o smulgă dacă o găsim. Nu are preț, mai bine zis, prețul ei este atât de ridicat, încât refuză să accepte înțelegerea pe care le-am propus-o.

– Ce le-ai propus?

– Are legătură cu o afacere, cu aceea care va fi ultima mea afacere, dat fiind că nu mi-a mai rămas mult timp de trăit.

– Ar fi în stare să trimită pe cineva să mă omoare?

– Vor Biblia, așa că vor încerca să ne-o fure, de îndată ce am găsi-o. Se vor strădui să nu-ți facă nici un rău dacă vor pune ușor mâna pe ea, dar, dacă nu le-o dăm, vor face orice ar fi necesar. Or fi trimis oameni antrenați special pentru asta, și, dacă e nevoie să ucidă, vor ucide. Și eu aș face același lucru, dacă aș fi în locul lor. Așa că mă străduiesc să le-o iau înainte în tot ce-ar putea întreprinde. Până nu apare Biblia, nu ești în primejdie; din momentul în care o vom găsi, vor începe problemele.

– Și tu ești sigur că aici sunt oameni trimiși de prietenii tăi...

– Cu siguranță. Ayed Sahadi nu i-a descoperit încă, dar sunt câțiva în care n-are încredere. Poate că s-au infiltrat printre muncitori, printre furnizorii care vin în tabără, poate fac parte chiar din echipa lui Picot. Să ucizi pe cineva e doar o chestiune de bani, iar ei au mai mult decât le trebuie, așa cum am și eu ca să te protejez.

Conversația cu bunicul ei o sfâșia pe dinăuntru, dar pentru nimic în lume nu voia să apară în fața lui ca o femeie lipsită de tărie și, cu atât mai puțin, să-l lasă să creadă că îi era rușine cu el sau că îl judeca. De altfel, nu-i reproșa nimic, nu o interesa câtuși de puțin ce făcuse sau ce ar fi făcut bunicul ei. Știuse întotdeauna că existența ei era una lipsită de griji, deși trăia în Orientul agitat, unde doar unii, puțini la număr, dispuneau de tot. Ea aparținea grupului de privilegiați, de aceea avea o escortă de bărbați înarmați, gata să o protejeze cu propriile vieți. Bunicul ei îi plătea pentru asta. De mică, îl știuse puternic și neîndurător, iar ei îi plăcea să fie tratată cu deosebit respect la colegiu și apoi la universitate. Nu, nu ignorase niciodată puterea bunicului ei, și dacă nu pusese întrebări fusese pentru că nu voia să i se dea răspunsuri care i-ar fi putut pricinui necazuri. Se complăcuse într-o ignoranță pe cât de comodă, pe atât de ipocrită.

– Care e ideea ta?

– Ca prietenii mei să-ți lase Biblia de Lut, iar ei, în schimb, să rămână cu întregul câștig de pe urma operațiunii pe care o avem în desfășurare. E mult ceea ce le ofer, dar nu vor să accepte.

– Biblia de Lut este o obsesie și pentru ei...

– Sunt prietenii mei, Clara, și țin la ei ca la mine însumi, dar nu mai mult decât la tine. Trebuie să pleci de aici. Trebuie să găsim Biblia de Lut înainte de sosirea americanilor. De îndată ce va fi în mâinile noastre, trebuie să pleci imediat. Alianța cu profesorul Picot e un succes;

e un tip controversat, dar nimeni nu-i neagă calitățile de arheolog. Astfel că, de mână cu el, poți intra într-o lume nouă, dar acest lucru va fi posibil doar dacă ai Biblia de Lut.

– Și dacă n-o găsim?

– O vom găsi. Dar, dacă nu va fi așa, va trebui să pleci din Irak fără doar și poate, să mergi la Cairo. Acolo, vei putea trăi destul de liniștită, dar eu am visat întotdeauna că vei merge în Europa, că vei trăi la... oriunde ai hotărî tu că dorești să trăiești, Paris, Londra, Berlin... Nu banii îți vor lipsi.

– N-ai vrut niciodată să merg în Europa.

– Nu, dar trebuie să mergi doar cu Biblia de Lut, altminteri s-ar putea să trebuiască să te confrunți cu niște probleme pe care chiar nu ți le doresc, n-aș suporta să-ți facă cineva vreun rău.

– Cine mi-ar putea face rău?

– Trecutul, Clara, trecutul, care uneori năvălește ca un tsunami, spulberând prezentul.

– Trecutul meu nu este important.

– Nu, nu e. Nu despre trecutul tău vorbesc. Acum, explică-mi cum merge treaba!

– Lui Gian Maria i-a venit ideea că Șamas putea să fi păstrat Biblia de Lut la el acasă și nu la templu, așa că am început să extindem perimetrul excavației. Azi, s-au găsit resturi de temelii ale unor case ale satului ce se îngrămădea în jurul templului, poate că vom da peste cea a lui Șamas... În templu au apărut, în afară de tăbliță, *bullae* și *calculi*, câteva statui. Avem nevoie doar de puțin noroc pentru a găsi resturile a ceea ce a fost casa lui Șamas.

– Preotul ăla, Gian Maria, v-a făcut probleme?

– Cum de știi că e preot?

Clara râse gândindu-se la absurdul întrebării sale. Bunicul ei era informat de tot ce se întâmpla în tabără; Ayed Sahadi, șeful de echipă, l-o fi informând în amănunțime despre tot și, în afară de el, o fi având și alți oameni care n-ar lăsa să le scape nici un detaliu fără să i-l comunice.

Alfred Tannenberg luă o gură de apă, în vreme de aștepta răspunsul nepoatei sale. Simțea oboseala călătoriei, dar era satisfăcut de conversația cu Clara. Erau aidoma, ea nici nu tresărise auzind că cineva o putea ucide. O încasase fără să clipească, fără să pună întrebări stupide,

și nici nu fusese surprinsă asemenea unei fecioare nevinovate aflând despre afacerile necurate ale familiei.

– Gian Maria este un om bun și foarte capabil. S-a specializat în limbile moarte; akkadiana, ebraica, aramaica și hurrita nu sunt un secret pentru el. Se arată sceptic în privința faptului că Avraam ar fi putut dicta o versiune proprie a Creației, dar muncește fără să crâcnească. Nu-ți face griji, nu e periculos, este preot.

– Dacă știu ceva este că oamenii nu sunt întotdeauna ceea ce par.

– Dar Gian Maria este preot...

– Da, într-adevăr, am verificat.

– Așadar, știi că nu e periculos.

Tannenberg închise ochii, și Clara îi mângâie cu tandrețe chipul brăzdat de riduri.

– Acum aș vrea să dorm puțin.

– Dormi. Astă-seară Picot va dori să te cunoască.

– Mai vedem. Acum, du-te!

Fatima îl instalase pe Salam Najeb într-o casă învecinată, iar pe infirmieră, într-o odaie apropiată de cea a lui Tannenberg, deși credea că numita Samira nu făcea nimic din ceea ce ea n-ar fi putut face. Îl cunoștea atât de bine pe Tannenberg, încât știa de ce anume avea nevoie acesta, chiar dacă nu i-ar fi spus. Un gest, o mișcare a mâinii, felul în care își apleca trupul într-o parte, semnale care o ajutau să anticipeze ceea ce urma să-i ceară domnul. Dar medicul se arătase de neclintit: Samira trebuia să fie aproape de bolnav și să-l anunțe pe el pentru orice eventualitate. De fapt, casa pe care o pregătiseră pentru el era perete în perete cu cea a lui Tannenberg.

– Ce-i cu tine, copila mea? o întrebă pe Clara când aceasta intră în bucătărie să o caute.

– E foarte rău...

– O să trăiască, o asigură Fatima, o să trăiască până când o să găsești tăblițele alea. N-o să te părăsească.

Clara se lăsă îmbrățișată de bătrâna ei ocrotitoare, știind că se putea bizui pe ea indiferent de împrejurări. Iar cele care se apropiau erau cum nu se poate mai neliniștitoare: bunicul ei tocmai o anunțase că urma să se atenteze la viața ei.

– Și medicul, și infirmiera?

– Se ocupă de organizarea spitalului de campanie.

– Bine, mă duc la excavație. O să mă întorc pentru cină, nu știu dacă bunicul meu o să vrea să mănânce singur, cu mine sau cu ceilalți.

– Nu-ți face griji, mâncarea n-o să lipsească dacă vrea să aibă invitați.

Jeepul era parcat în poarta casei și o duzină de oameni așteptau ca ea să spună unde voia să meargă.

Cinci minute mai târziu, era la situl arheologic.

Lion Doyle se apropie de ea zâmbitor.

– Ați aflat vestea? S-au găsit resturi de case, colegii dumneavoastră sunt entuziasmați.

– Da, am aflat, n-am putut veni mai repede. Cum merge reportajul fotografic?

– Bine, mai bine decât speram; de altfel, Picot m-a angajat.

– V-a angajat? Pentru ce?

– Se pare că o revistă de arheologie i-a cerut să trimită o relatare despre săpături, ilustrată, dacă e cu putință, și mi-a cerut să mă ocup de realizarea fotografiilor. Călătoria mea nu va fi în zadar.

Clara strânse din dinți, supărată. Așadar, Picot se gândea să-și însușească gloria cu anticipație, trimițând un reportaj unei reviste de arheologie.

– Și despre ce revistă este vorba?

– Cred că se numește *Arheologia științifică*. Mi-a spus că are ediții în Franța, în Regatul Unit, Germania, Spania, Italia, Statele Unite... În sfârșit, se pare că e o revistă importantă.

– Sigur că este. S-ar putea spune că există doar ceea ce se publică în *Arheologia științifică,* ceea ce nu se publică nici nu merită osteneala.

– Dacă spuneți dumneavoastră, așa o fi; nu înțeleg nimic din asta, deși recunosc că m-am molipsit de entuziasmul dumneavoastră.

Îl lăsă baltă pe Lion Doyle și se îndreptă spre zona unde lucrau Marta și Fabián.

Dezgropaseră alt sector al templului și găsiseră un silabar[1]; părea că acel loc înceta deodată să mai fie un mister și că își oferea roadele prin efortul îndârjit al acelui grup pestriț.

[1] Culegere elementară de tăbliță cuneiforme, pentru uzul copiilor, în care cuvintele sunt descompuse în silabe, ceva asemănător unui abecedar din zilele noastre. (n.tr.)

– Unde e Picot? întrebă Clara.

– Azi e o zi nemaipomenită; a dat peste resturile zidurilor din Safran. E acolo, răspunse Marta, arătând spre locul unde Picot, împreună cu un grup de muncitori, păreau că sapă pământul cu propriile mâini.

– Știi, Clara, cred că ne aflăm deja la a doua terasă a templului. Pare un zigurat, dar nu sunt sigur, am găsit aici resturi ale zidului interior și am început să curățăm ceea ce pare o scară, o informă Fabián.

– Am avea nevoie de mai mulți muncitori, afirmă Marta.

– O să-i spun lui Ayed, dar nu cred că va fi ușor să facem rost de mai mulți oameni. Țara e în stare de alertă, răspunse Clara.

Yves Picot era cu o echipă de muncitori, cu mâinile vârâte în moloz, absorbit de ceea ce făcea, motiv pentru care nici măcar nu o văzu venind.

– Bună, am aflat deja că azi e o zi mare, fu salutul Clarei.

– Nici nu-ți imaginezi. Se pare că norocul e de partea noastră. Am găsit resturi ale zidului exterior, și, lipite de acesta, se văd clar temeliile câtorva construcții. Vino, privește!

Picot o conduse prin nisipul galben arătându-i resturile de cărămizi perfect suprapuse, unde doar ochiul unui expert putea spune că aceea fusese o casă.

– Am pus mai mult de jumătate dintre oameni să lucreze în zona asta. Dar Fabián ți-o fi spus deja că s-a avansat mult la movilă și că templul pare clar un zigurat.

– Da, l-am văzut. O să rămân să lucrez în sectorul ăsta.

– Bine. Crezi că am putea face rost de mai mulți oameni? Avem nevoie de mai mulți muncitori, dacă vrem să degajăm totul destul de repede.

– Știu, Fabián și Marta mi-au spus și ei. O să văd ce se poate face. Apropo, fotograful, Lion ăla, mi-a spus că l-ai angajat.

– Da, i-am cerut să facă un reportaj fotografic despre ceea ce realizăm.

– Nu știam că te-ai înțeles cu cineva să publici munca noastră.

Clara apăsă pe cuvântul „noastră“ pentru ca Picot să-și dea seama de neplăcerea ei. El o privi amuzat și lăsă să-i scape un hohot de râs.

– Hai, Clara, nu te burzului, nimeni n-o să-ți fure nimic! Cunosc niște oameni la revista *Arheologia științifică,* mi-au cerut să-i informez despre treaba pe care urma s-o fac aici. Toată lumea este interesată de Biblia de Lut. Dacă o găsim, va fi o piatră de hotar în istoria arheologiei. Nu numai că vom demonstra că Avraam a existat, dar și că avea cunoștință de istoria Genezei. Va fi o revoluție. Dar, chiar dacă nu vor apărea tăblițele acelea, ceea ce găsim acum are destulă substanță ca să ne simțim mândri. Suntem pe cale să dezgropăm un zigurat despre care nu se știa nimic și care e într-o stare mai bună decât am fi putut spera. Nu-ți face griji, dacă va fi un succes, va fi al tuturor. Partea mea de vanitate e acoperită, doamnă, iar cariera mea e deja făcută. Ah, și ai zis bine când ai spus „munca noastră", pentru că nimic din toate astea n-ar fi cu putință fără Fabián Tudela, Marta Gómez și ceilalți colegi.

Yves se aplecă și continuă să lucreze ignorând-o pe Clara, care, fără să mai spună vreun cuvânt, se îndreptă spre grupul de muncitori care degajau în momentul acela o porțiune de teren.

Soarele se ascundea când Picot anunță că ziua de lucru se încheie. Oamenii erau sleiți de puteri și flămânzi și nu doreau decât să ajungă la casele lor, unii în sat, alții în tabără, ca să se odihnească și să-și refacă forțele.

Fatima o aștepta pe Clara în ușa casei și părea binedispusă.

– Bunicul tău s-a trezit. Îi e foame și te așteaptă.

– Trebuie să fac un duș. O să merg la el după aceea.

– Mi-a spus că preferă să luați cina singuri, o să-i primească pe arheologi mâine.

– Mă bucur.

Tocmai terminau de luat masa, când Fatima intră în încăpere ca să anunțe că Yves Picot dorește să-l salute pe domnul Tannenberg.

Clara fu gata să replice, dar Alfred nu-i lăsă timp și îi spuse Fatimei să-l poftească înăuntru.

Cei doi bărbați se cântăriră din priviri pentru o fracțiune de secundă, atât cât dură să-și strângă cu putere mâinile și să se privească în ochi.

Lui Picot nu îi plăcu Tannenberg. Privirea lui albastră ca oțelul reflecta cruzime; la rândul său, Tannenberg îl examină pe Picot și reuși să capteze forța ce emana din francez.

Alfred Tannenberg conduse conversația, motiv pentru care Picot fu cel care vorbi în cea mai mare parte a timpului, răspunzând la întrebările pertinente ale bătrânului, care voia să afle chiar și cele mai neînsemnate amănunte ale muncii pe șantier. Picot răspunse cu minuțiozitate curiozității bunicului Clarei, așteptând momentul să-i vină și lui rândul să pună întrebări.

– Eram dornic să vă cunosc. N-am reușit s-o fac pe Clara să-mi povestească nici în ce fel, nici când anume ați găsit la Haran acele tăblițe, care ne-au adus pe toți până aici.

– S-a întâmplat cu mult timp în urmă.

– În ce an a fost expediția? Cine a condus-o?

– Prietene, a trecut atât de mult timp, încât nici nu-mi mai amintesc. Înainte de Marele Război, când în Orient ajungeau expediții ale unor romantici, care erau amatori mai mult de aventură decât de arheologie și când mulți dintre ei săpau bazându-se pe intuiție. Nu, n-a fost o expediție a unor arheologi, ci a unor persoane pasionate de arheologie. Am săpat în zona Haranului și am găsit acele tăblițe în care Șamas, sacerdot sau scrib, se referă la Avraam și la Creație. De atunci, am crezut că într-o zi vom găsi și restul tăbliței la care se referă scribul. Eu le numesc Biblia de Lut.

– Așa le-a numit și Clara la Congresul de Arheologie de la Roma și a contrariat comunitatea arheologilor.

– Dacă Irakul ar fi trăit o perioadă de pace, s-ar fi pornit mai multe expediții arheologice în încercarea de a obține favoarea lui Saddam ca să li se dea exclusivitate pentru realizarea săpăturilor. Dumneavoastră ați riscat venind în cel mai prost moment, ați avut curaj.

– De fapt, n-aveam nimic mai bun de făcut, răspunse Yves cu un anume cinism.

– Da, știu, sunteți bogat, așa că nu vă vedeți constrâns de dura realitate pentru a primi un salariu la sfârșitul lunii. Mama dumneavoastră provine dintr-o veche familie de bancheri, nu-i așa?

– Mama mea este britanică, fiică unică, iar bunicul meu, într-adevăr, are o bancă în insula Man. Știți dumneavoastră, un paradis fiscal.

– Știu. Dar dumneavoastră sunteți francez.

– Tatăl meu este francez, alsacian, iar eu am crescut făcând naveta între insula Man și Alsacia. Mama mea a moștenit banca, iar tatăl meu este cel care o conduce.

– Iar pe dumneavoastră nu vă interesează nimic din lumea finanțelor, afirmă, mai curând decât întrebă, Tannenberg.

– Într-adevăr, singurul lucru care mă interesează în legătură cu banii este cum să-i cheltuiesc în modul cel mai plăcut cu putință, și exact asta fac.

– Într-o bună zi veți moșteni banca. Ce veți face cu ea?

– Părinții mei se bucură de o sănătate excelentă, așadar, sper ca ziua aceea să fie departe; pe deasupra, am o soră mult mai inteligentă decât mine, care este dispusă să se ocupe de afacerea familiei.

– Nu vă preocupă să lăsați ceva concret copiilor dumneavoastră?

– N-am copii, și nici nu-mi doresc să las urmași.

– Noi, bărbații, avem nevoie să știm că în urma noastră rămâne ceva.

– Doar unii bărbați, eu nu.

Clara asista tăcută la conversația lui Yves cu bunicul ei, observând că arheologul nu făcea nimic ca să-i devină simpatic bătrânului. Samira fu cea care puse punct întâlnirii. Intră urmată de Fatima, care încerca s-o împiedice să năvălească în cameră.

– Domnule Tannenberg, e ora injecției.

Alfred Tannenberg o privi mânios pe infirmieră. Avea să-i tragă o palmă de îndată ce rămâneau singuri, pentru că îndrăznise să intre și să i se adreseze în astfel de termeni, de parcă ar fi fost dădaca lui.

– Ieși!

Tonul bătrânului era rece ca gheața și prevestea o furtună. Fatima o apucă de braț pe infirmieră și o scoase din odaie, reproșându-i comportamentul.

Tannenberg prelungi întâlnirea încă o jumătate de oră, neluând în seamă oboseala Clarei, care se stăpânea cu greu să nu caște. Apoi își luă la revedere de la Yves Picot, promițându-i că avea să dispună de o echipă suplimentară de muncitori.

Câteva minute mai târziu, un țipăt sfâșietor rupse liniștea nopții. Apoi se auzi plânsetul unei femei stingându-se încet, până se pierdu din nou în tăcere.

Clara se zvârcolea în pat. Știa că bunicul ei o făcuse pe Samira să plătească pentru îndrăzneala de a-l fi întrerupt și de a-l fi tratat ca pe un copil, amintindu-i de ora injecției. Infirmiera trebuia să învețe că Alfred Tannenberg își plătea foarte bine angajații, dar că nu ierta nici o greșeală. Își imagină că o fi biciuit-o pe femeie; nu era pentru prima dată când îi pedepsea în acest fel pe cei care îl deranjau cu atitudinea lor.

Ayed Sahadi dăduse ordin ca Lion Doyle și Ante Plaskic să fie supravegheați; n-avea încredere în nici unul din ei, fiind sigur că nu erau cine spuneau că sunt.

Și Lion Doyle, la rândul său, era cu ochii în patru față de Ayed Sahadi; intuia că era mai mult decât un șef de echipă. În privința lui Ante Plaskic, era sigur că e un asasin, la fel ca el, poate un alt om trimis de Tom Martin sau de prietenii acestuia, dar n-avea nici o îndoială asupra faptului că tânărul croat nu era pașnicul informatician care părea să fie.

Cei trei bărbați se recunoșteau între ei ca fiind ceea ce erau: asasini, mercenari gata să-l slujească pe cel care plătea mai bine.

Galezul intuia că se apropia momentul să acționeze. Nu găsiseră încă Biblia de Lut, dar lucrările de excavație avansau în marș forțat, și, de altfel, în tabără se simțea din ce în ce mai multă încordare. Veștile care soseau din afară nu erau prea bune: în orice moment, trupele Statelor Unite puteau lăsa să cadă tone de bombe asupra Irakului.

Muncitorii glumeau, susținând că îi vor vâna pe americani ca pe niște iepuri, că nu le vor permite niciodată să calce pe pământul sfânt al Irakului, dar știau că fanfaronada lor le servea doar ca să-și dea curaj, pentru că mulți dintre ei aveau să moară îngropați sub bombe.

Clara nu părea să se îndoiască de Lion. Nu-i evita niciodată compania și îi prezenta cu răbdare roadele de lut smulse din pământ, explicându-i importanța fiecărui obiect și cum trebuiau să fie fotografiile ca să aibă valoare arheologică.

Lion râse cu poftă când află de la directorul agenției Photomundi că fotografiile lui de la Bagdad fuseseră cumpărate de o agenție de știri și că reportajul din *Arheologie științifică* se dovedise a fi un succes,

nu numai din pricina textului lui Picot, dar și a fotografiilor care îl ilustrau. Singurul inconvenient era că reportajul făcuse canalele de televiziune să le ceară trimișilor lor în Irak să dea cu nasul pe la Safran și să relateze ce se întâmplă acolo: un grup de arheologi din mai multe țări care săpau, surzi la tobele războiului.

Așa că Lion Doyle nu se miră când o văzu pe Miranda, însoțită de Daniel, cameramanul, și de un alt grup de jurnaliști, care, sub auspiciile Ministerului de Informații, aterizaseră la Safran.

– Ia uite-l și pe fotograf! îi spuse Miranda în chip de salut.

– Mă bucur să te văd. Cum merg lucrurile pe la Bagdad?

– Prost, îngrozitor de prost. Oamenii au ajuns la limită. Prietenul tău Bush insistă că Saddam are arme de distrugere în masă, și acum două zile, în 5 februarie, Colin Powell[1] a luat cuvântul într-o reuniune a Consiliului de Securitate al Națiunilor Unite arătând fotografii luate din satelit în care, cică, se văd relocări ale soldaților, în afară de locurile unde se bănuiește că ar fi adăpostite blestematele alea de arme.

– Care tu crezi că nu există.

– Nici tu nu crezi.

– Eu nu știu.

– Să fim serioși, Lion, nu face pe inocentul!

– N-am chef de ceartă, bine?

Ca să aplaneze conflictul, Daniel hotărî să schimbe subiectul conversației.

– Cum ați petrecut Crăciunul în locul ăsta? întrebă el din curiozitate.

– N-am sărbătorit Crăciunul. Aici nu e timp de odihnă, se muncește optsprezece ore pe zi.

– Dar nu s-au oprit nici măcar pe 25? întrebă Daniel.

– Singura schimbare a fost că am primit mâncare mai bună.

– La Bagdad, am improvizat o petrecere. Am venit fiecare cu ce-a putut.

---

[1] Colin Luther Powell (n. 1937), general american, consilier pentru Apărare al președintelui Ronald Reagan, șeful Statelor Majore Reunite ale Forțelor Armate ale Statelor Unite ale Americii între 1989–1993, comandant al operațiunii Furtună în Deșert din timpul primului război din Golf (august 1990–februarie 1991), Secretar de Stat al Apărării în Administrația George W. Bush (n.tr.)

Miranda îi părăsise și străbătea tabăra privind curioasă de jur împrejur. I se vorbise despre Yves Picot și despre Clara Tannenberg și se gândea să le ia un interviu amândurora. Faptul că plecase de la Bagdad ca să-și facă apariția pe acest petic de pământ galben i se părea la fel ca excursiile pe care le făcea cu școala când era mică și care o ajutau să învingă monotonia.

Picot și Clara cooperară foarte bine cu jurnaliștii aflați în deplasare, deși nu puteau să nu afișeze o oarecare nemulțumire, pentru că trebuiră să-și întrerupă ritmul de lucru. Era nevoie de toate mâinile, și de ale Clarei, și de ale lui.

Clarei nu-i scăpă faptul că Picot părea fermecat de Miranda. Nu se despărțea de ea, îi vedea vorbind și râzând împreună, străini de tot ce se întâmpla în jurul lor. Se gândi că poate se cunoșteau dinainte, și nu-și putu stăpâni un ghimpe de gelozie.

Miranda era tot ce nu era ea: o femeie puternică, independentă, sigură, dintre cele care nu datorează nimic nici unui bărbat, obișnuită să-i trateze ca de la egal la egal, fără nici un fel de concesii. Nu se mira că părea să-l cunoască pe Lion Doyle; la urma urmei, toți erau jurnaliști.

La ora prânzului, Miranda împărți masa cu Marta Gómez, Fabián Tudela, Gian Maria și Albert Anglade, pe lângă Daniel și Haydar Annasir, asistentul lui Tannenberg, chiar și cu Clara. Lion li se alătură, în ciuda privirii agasate cu care îl întâmpină Miranda.

– Sunt manifestații în toată Europa, oamenii nu vor războiul ăsta, afirma Daniel.

– Care război? Încă nu suntem în război, poate că până la urmă Bush n-o să atace și încearcă doar să-l sperie pe Saddam, spuse timid Haydar Annasir.

– O să atace, afirmă Miranda, și o s-o facă în martie.

– De ce în martie? întrebă Clara.

– Pentru că la data aceea va avea pregătit tot dispozitivul lui de luptă. Mai târziu, se va face prea cald, și băieții lui nu sunt obișnuiți să se bată sub un soare orbitor precum cel din țara asta, adică vor veni în martie sau, cel mai târziu, în aprilie.

– Să sperăm că vor întârzia, spuse Picot.

– Până când stați aici? vru să știe Miranda.

– După socoteala dumneavoastră, mai avem o lună, fu răspunsul lui Picot.

– După socoteala mea? întrebă Miranda.

– Tocmai ați spus că vor ataca în martie, și suntem în februarie.

– Aha! Păi, aveți dreptate, mai e o lună. Și cum o să plecați de aici? Soldații nu vă vor mai proteja; de îndată ce vor începe bombardamentele, Saddam o să aibă nevoie de toți bărbații disponibili, și, mai devreme sau mai târziu, muncitorii dumneavoastră vor fi și ei mobilizați.

Comentariul Mirandei îi cufundă în tăcere. Deveniseră dintr-odată conștienți că lumea urma un ritm diferit de cel al satului pierdut în care se izolaseră cu câteva luni în urmă, încercând să găsească în nisip un secret tot atât de vechi precum timpul, un secret care era, poate, doar o himeră.

Marta Gómez rupse tăcerea care se așternuse peste ei.

– Ați văzut deja, am descoperit un templu, pare o parte dintr-un zigurat, deși nu suntem siguri; după părerea noastră, datează de acum două mii de ani înainte de Hristos și nu se știa de existența lui. Suntem în curs să dezgropăm și resturi ale unor temelii de case din aceeași epocă, dar, din nefericire, a rămas prea puțin din ele. Studiem sute de tăblițe găsite în două încăperi ale ziguratului, avem mai multe statui în stare bună, *bullae* și *calculi*... Vreau să vă spun, Miranda, că munca pe care am realizat-o într-un timp atât de scurt este extraordinară. Ceea ce am făcut în aceste cinci luni ar fi însemnat ani de muncă în împrejurări normale. Înțeleg că, în aceste momente, oamenilor din orice parte a lumii puțin le pasă de munca arheologilor, dat fiind faptul că țara asta se află în pragul războiului, dar, dacă bombele nu distrug ceea ce am găsit, vă asigur că acesta va fi unul dintre siturile arheologice cele mai importante din Orientul Apropiat, în cazul în care ne vom putea întoarce atunci când se va încheia blestematul ăsta de război. Cred că toți ar trebui să fim mulțumiți de ceea ce am făcut.

– Ați avut avizul lui Saddam ca să puteți lucra, afirmă Miranda, în chip de răspuns pentru Marta.

– Da, bineînțeles. Nu poți merge să lucrezi într-o țară fără permisiunea autorităților, oricare ar fi acestea. Ne-a permis să facem săpături,

și am dispus de mijloace pentru asta, mijloace pe care profesorul Picot le plătește din propriul buzunar, fu răspunsul lui Fabián Tudela.

– Credeam că doamna Tannenberg e coresponsabilă și cofinanțatoare a expediției...

Clara se hotărî să profite de întrebarea Mirandei ca să rămână clar stabilit faptul că aceea era expediția ei și că tot ce ieșise la lumină și tot ce ar mai putea ieși la lumină îi aparținea ei tot atât cât și lui Picot.

– Într-adevăr, acesta e un proiect pe care l-am pornit eu și profesorul Picot. Este un proiect costisitor și dificil, date fiind împrejurările, dar, așa cum v-a explicat doamna profesor Gómez, și-a arătat deja roadele, niște roade extraordinare.

– Dar dumneavoastră căutați ceva mai mult; cred că dumneavoastră, într-un congres ținut anul trecut la Roma, ați vorbit despre niște tăblițe în care cineva afirma că Patriarhul Avraam urma să-i relateze Creația și că apoi, din întâmplare, ați găsit aici alte tăblițe cu numele aceluiași scrib. Greșesc?

De această dată, Picot fu cel care se hotărî să-i răspundă Mirandei.

– Nu, nu greșiți. Clara se află în posesia a două tăblițe, pe care le-am putut data, în care un scrib numit Șamas povestește că un anume Avraam urma să-i dezvăluie istoria lumii. Clara susține ipoteza conform căreia Avraam la care se referă Șamas este Patriarhul Avraam, și, dacă teoria ei se confirmă, descoperirea ar fi extraordinară.

– Să țineți seama de faptul că știința pune la îndoială existența patriarhilor, nimeni n-a putut demonstra până acum că au fost într-adevăr făpturi în carne și oase. Dacă vom găsi tăblițele la care se referă cele pe care le are deja Clara, nu numai că s-ar demonstra că Biblia are dreptate, dar și că Geneza a fost revelată de Avraam. Dumneavoastră nu vă puteți imagina importanța pe care ar avea-o acest fapt nu numai pentru arheologie, pentru știință, dar și pentru religie, explică Fabián.

– Dar n-ați găsit încă tăblițele acelea... vru să știe Miranda.

– Nu, încă nu, răspunse Marta, dar am găsit multe tăblițe cu numele lui Șamas, așa că mai nutrim încă speranța de a găsi Biblia de Lut.

– Biblia de Lut?

– Miranda, ce altceva ar fi niște tăblițe cu legenda Creației? întrebă Marta, la rândul ei.

– Ai dreptate; de altfel, îmi place numele... Biblia de Lut. Și dumneavoastră ce credeți despre toate astea? Cred că sunteți preot.

Întrebarea Mirandei îl făcu pe Gian Maria să se înece, înroșindu-se în același timp până în vârful nasului.

– Ia te uită, e pentru prima dată când cunosc un bărbat care se înroșește! râse Miranda.

– Hai, Gian Maria, că ți-a pus doar o întrebare, îl încurajă Marta.

Preotul nu-și găsea cuvintele ca să răspundă. Fața îi ardea, simțindu-se ținta tuturor privirilor. Fabián încercă să-i vină în ajutor, abătând atenția asupra sa.

– Gian Maria este expert în limbi moarte; ne ajută extrem de mult, muncește pe brânci la descifrarea tăblițelor. Fără el, n-am fi putut avansa atât de repede. În orice caz, până când nu vom găsi tăblițele acelea și până nu le vom analiza nu numai noi, ci și alți experți calificați, nu se va putea afirma că ele reprezintă Biblia de Lut. Până acum, ne mișcăm pe terenul ipotezelor. Există două tăblițe scrise de o mână puțin experimentată și care par mai degrabă pagini dintr-un jurnal personal, un jurnal de lut, în care cineva anunță că i se va povesti ceva. Cum v-a spus Marta, chiar dacă n-am găsit celelalte tăblițe, ceea ce am dezgropat până acum justifică munca noastră aici.

– De ce spuneți că acele două tăblițe, care sunt cauza prezenței dumneavoastră aici, sunt scrise de o mână puțin experimentată? întrebă Miranda.

– Din pricina trăsăturilor. Este ca și cum acel Șamas n-ar fi stăpânit mânuirea condeiului care, după cum știți, este un bețișor de trestie cu care se făceau incizii în lut. Mai mult decât atât, tăblițele pe care le-am găsit aici, și care poartă și ele numele lui Șamas în partea superioară, nu seamănă deloc la scris cu cele pe care le are Clara. Șamas de aici a fost un scrib care stăpânea scrisul și aritmetica, pe lângă faptul că era un expert naturalist care ne-a lăsat moștenire o listă a faunei din zonă, răspunse din nou Fabián.

– S-ar putea ca Șamas care a scris tăblițele descoperite la Haran și Șamas de aici să nu fie aceeași persoană, deși Clara susține că este, notă Marta.

– Și de ce credeți că este aceeași persoană? vru să știe Miranda.

– Pentru că, deși e adevărat că scrisul de pe tăblițele de la Haran e diferit de cel de pe tăblițele găsite, există aici linii, semne care par să fi fost făcute de aceeași mână, chiar dacă sunt mai ferme. Teoria mea este că Șamas a putut scrie tăblițele de la Haran pe vremea când era adolescent sau copil, iar pe cele de aici, la vârsta maturității.

Clara nu ezită să răspundă. Cunoștea tăblițele ca pe propriul buzunar, iar laboratorul nu lăsase nici o urmă de îndoială: tăblițele de la Haran și cele de la Safran păreau scrise de aceeași mână.

– Dar aș vrea să știu ce crede Biserica despre toate astea, insistă Miranda, adresându-i-se lui Gian Maria.

Preotul, revenindu-și din tresărirea inițială pricinuită de faptul că i se adresaseră lui, se înroși din nou, dar răspunse curiozității jurnalistei.

– Eu nu pot răspunde în numele Bisericii, sunt doar un preot.

– Atunci, spuneți-mi ce credeți despre toată povestea.

– Cunoaștem din Biblie despre existența Patriarhului Avraam. Firește, eu cred că a existat într-adevăr, că a fost un om în carne și oase, indiferent dacă există sau nu dovezi arheologice.

– Și credeți că Avraam știa despre Creație și, în plus, a povestit-o cuiva?

– Biblia nu spune nimic despre asta și este destul de explicită în legătură cu viața Patriarhului Avraam. Așa că... mă rog, sunt sceptic, nu-mi vine să cred că există o Biblie de Lut. Dar, dacă vor apărea acele tăblițe, Biserica va fi aceea care va trebui să avizeze autenticitatea lor.

– Dar pe dumneavoastră v-a trimis Vaticanul? întrebă Miranda.

– Nu, pentru Dumnezeu! Vaticanul n-are nici o legătură cu șederea mea aici, răspunse temător Gian Maria.

– Atunci, ce faceți aici? insistă Miranda.

– Mă rog, a fost o pură întâmplare...

– Atunci, explicați-mi-o, îl somă jurnalista, în ciuda evidentei stânjeneli a preotului.

– Nu l-ai putea lăsa în pace? interveni Lion Doyle, care, până în momentul acela, tăcuse.

– Ia te uită la Cavalerul Rătăcitor! Vii mereu în ajutorul celui care are nevoie de el, fie că e o femeie prinsă într-un schimb de focuri, fie că e un preot ajuns în încurcătură.

– Ești imposibilă, Miranda! răspunse Lion indispus.

– Nu, n-am nimic împotrivă să răspund, spuse Gian Maria cu un firicel de voce. Să vă explic: eu eram la Bagdad colaborând cu un ONG, dar, din întâmplare, îl cunoscusem pe profesorul Picot, și am venit aici să-i văd munca; el știa că sunt expert în limbi moarte și... mă rog... am rămas.

– Și, preot fiind, dumneavoastră faceți ce poftiți? insistă Miranda.

– Am permisiunea să mă aflu aici, răspunse Gian Maria, înroșindu-se din nou.

În restul după-amiezii, Miranda și Daniel îi filmară pe arheologi în vreme ce munceau. Le luară interviuri lui Picot și Clarei, precum și Martei Gómez și lui Fabián Tudela, care, la fel ca restul echipei, trebuiră să-i primească și să repete același lucru pentru alți jurnaliști sosiți la Safran.

– Sunt obositori, în special Miranda, chiar dacă îmi e simpatică.

– Hai, Marta, își fac treaba, cum și noi ne-o facem pe a noastră.

– Tu ești mereu înțelegător, dar ne-au făcut să pierdem toată ziua.

Fabián Tudela își aprinse o țigară și-și lăsă privirea să-i rătăcească printre rotocoalele de fum. Marta avea dreptate, mai ales dacă relatările jurnaliștilor se potriveau cu realitatea – cu alte cuvinte, că războiul putea începe în martie, cel mai târziu în aprilie.

Se aplecă lângă Marta și începu să curețe nisipul de pe o latură ce părea a fi o terasă care lăsa să se întrevadă o curte pătrată cu resturi de cărămizi arse și cu ceramică.

Lumina soarelui se stinsese aproape complet când hotărâră să revină în tabără. Muncitorii protestau din pricina oboselii. Dar îi neliniștea mai cu seamă știrile furnizate de jurnaliști: războiul nu mai putea fi evitat și era pe punctul de a începe.

Clara dăduse dispoziții pentru organizarea unei cine în jurul focurilor de tabără unde se frigeau încet o jumătate de duzină de miei condimentați cu ierburi aromate.

Un jurnalist olandez filma entuziasmat scena, în vreme ce unul dintre colegii lui de la radio se plângea de problemele de conectare cu satelitul ca să trimită cronica zilei.

Yves Picot se ocupa de unii și de alții, dând dovadă de o răbdare infinită și străduindu-se să rezolve problemele pe care le întâmpina cu ajutorul bunului Haydar Annasir, care avea mereu soluții pentru orice.

– Se vede că sunteți mulțumit.

Picot se întoarse auzind vocea Clarei.

– N-am motive să nu fiu.

– Dar în noaptea asta păreți mai vesel.

– Mă rog, e multă vreme de când n-am mai avut contact cu lumea civilizată, și oamenii ăștia ne-au adus vești proaspete, amintindu-mi că mai există și o altă realitate decât cea a săpăturilor arheologice.

– Adică v-a cuprins melancolia.

– Ce concluzie! Nu tocmai, dar săpăm de cinci luni de zile, înghițind praf; n-am făcut altceva decât să muncim, și aproape că am uitat că dincolo de aceste gropi există o viață adevărată.

– Vă gândiți să plecați?

– Mă îngrijorează siguranța echipei. Mâine o să-l sun pe soțul dumneavoastră. Vreau ca Ahmed să-mi explice planul de evacuare. S-a angajat să pregătească mijloacele necesare pentru a ne scoate de aici când vor cădea primele bombe.

– Și dacă nu găsim până atunci Biblia de Lut?

– Vom pleca indiferent de rezultat. Doar nu veți pretinde să rămânem să săpăm în vreme ce americanii bombardează Irakul. Credeți că vor face o excepție și nu vor bombarda Safranul pentru că un grup de nebuni sapă aici? Sunt răspunzător pentru oamenii ăștia, au venit pentru mine, unii îmi sunt prieteni și nu există nimeni și nimic pentru care să merite ca eu să le pun viețile în primejdie, nimic, nici măcar Biblia de Lut.

– Când aveți de gând să plecați?

– Nu știu, încă nu am habar. Dar vreau să fiu pregătit. Mi se pare că a venit momentul să punem totul cap la cap. Vreau să vorbesc cu oamenii mei, vom hotărî cu toții, dar să nu ne mințim singuri, i-ați auzit pe băieții din presă.

– Lucrurile nu stau mai prost decât acum cinci luni, nu s-a schimbat nimic.

– Ei spun că da.

– Jurnaliștii exagerează, din asta trăiesc.

– Vă înșelați. Poate că unii exagerează, dar nu toți, iar aici avem trei jurnaliști olandezi, doi greci, patru britanici, cinci francezi, doi spanioli...

– Opriți-vă, am înțeles...

– Nu se poate să exagereze cu toții sau să inventeze că Bush este gata de invazie.

– Eu voi rămâne în continuare.

Yves Picot o privi stăruitor pe Clara. Nu-i putea cere să lase totul baltă, dar îl irita faptul că ar putea continua fără el.

– Veți lucra sub o ploaie de bombe.

– Poate că prietenii dumneavoastră nu vor câștiga.

– Cine sunt prietenii mei?

– Cei care ne vor bombarda.

– Ați intrat într-o criză de naționalism? Nu vă jucați de-a provocarea unui complex de vinovăție în ceilalți; cel puțin, n-o faceți cu mine, pentru că vă pierdeți timpul. Uitați ce e, o să vă mai spun încă o dată: mie, Saddam ăsta al dumneavoastră mi se pare un dictator sângeros care merită să stea la închisoare. N-aș da doi bani pe el, mă lasă rece soarta lui. Ce regret este că mulți irakieni vor plăti din vina lui.

– Din pricina lui Saddam sau pentru că vor să ne fure petrolul?

– Din ambele motive. Saddam este alibiul, nu mă îndoiesc de acest lucru. Eu nu iau parte la jocul politicii, m-am dat jos cu mult timp în urmă din trenul ăsta.

– Dumneavoastră nu credeți în nimic.

– Când aveam douăzeci de ani, eram de stânga, un militant pasionat, și am ajuns să cunosc atât de bine pe dinăuntru partidul visurilor mele, încât am luat-o la fugă scârbit. Nimeni nu era ceea ce părea a fi și, cu atât mai puțin, ce spunea că este. Am înțeles că politica și impostura merg foarte des mână în mână, așa că m-am detașat. Apăr democrația burgheză care ne permite să credem în iluzia că ne putem bucura de libertate, asta e tot.

– Și ceilalți? Ce se întâmplă cu noi cei care nu ne-am născut în lumea dumneavoastră privilegiată? Ce trebuie să facem sau să sperăm?

– Asta nu știu, dar îmi este clar că sunteți victime ale intereselor celor mari, dar și victime ale propriilor guvernanți și ale dumneavoastră înșivă. Sunt francez și apăr Revoluția Franceză; cred că toate țările

ar trebui să aibă o asemenea revoluție care să facă loc luminii și rațiunii. Dar, în această parte a lumii, persoanele cultivate, ca dumneavoastră sau ca bunicul dumneavoastră, își întemeiază bogăția și puterea pe mizeria compatrioților voștri, așa că nu mă întrebați pe mine ce puteți face. Nu mă simt vinovat de nimic.

– Considerați cultura dumneavoastră ca fiind superioară în comparație cu a noastră...

– Vreți să vă spun adevărul? Ei bine, da, asta cred. Islamul îi împiedică să facă revoluția burgheză. Până când nu veți separa politica de religie, n-o veți scoate la capăt. Mie îmi face scârbă să le văd pe unele dintre compatrioatele dumneavoastră acoperite din cap până în picioare, ca femeia aia care vă urmează pretutindeni, Fatima se numește, nu-i așa? Mă indignează faptul că merg în spatele soților lor sau că nu pot sta de vorbă liniștite cu un bărbat.

Fabián se apropie de ei cu câte un pahar în fiecare mână.

– Ce noroc că asta nu e o țară cu obiceiuri islamice stricte și că putem să ciocnim un pahar.

Îi oferi fiecăruia câte un pahar. Atât Clara, cât și Picot îl luară ca niște roboți.

– Ce-i cu voi? întrebă Fabián.

– I-am spus Clarei că trebuie să începem să ne gândim la plecare.

– După câte ni s-au povestit, n-ar trebui să mai așteptăm mult, încuviință Fabián.

– Mâine o să-l sun pe Ahmed ca să stabilească împreună cu Albert amănuntele evacuării noastre. Vom sta atâta timp cât nu riscăm nimic, dar nici o secundă mai mult.

Tonul vocii lui Picot nu admitea replici, și Clara își dădu seama că pierduse bătălia.

– Doamnă Tannenberg, am obținut mult. Nu vă dați seama? spuse Fabián în încercarea de a o îmbărbăta.

– Ce am obținut? răspunse ea furioasă.

– Am scos la lumină un templu necunoscut, un sat despre care nu se știa nimic. Din punct de vedere profesional, această campanie a meritat osteneala, nu plecăm cu mâinile goale, putem fi mândri de treaba făcută. Am dispus de oameni extraordinari, care nu s-au plâns de zilele

epuizante de muncă. De cinci luni nu facem altceva decât să săpăm, să săpăm, să săpăm... Doar nu vreți să ne punem și viața în joc, nu-i așa?

Clara îl privi fix pe Fabián, dar nu știu ce să răspundă. În adâncul sufletului era conștientă că Picot și Fabián aveau dreptate, dar să o recunoască era ca și cum s-ar fi dat bătută.

– Când vreți să plecați? reuși ea să întrebe.

– Nu voi ști până nu vorbesc cu Ahmed. Vreau să mai discut și cu doi prieteni de la Paris și cu părinții mei. Bancherii știu întotdeauna când se va dezlănțui un război. Tu, Fabián, ar trebui să stai de vorbă cu oamenii tăi de la Madrid să vezi ce îți povestesc.

– Da, o să sunăm mâine. Acum, ar trebui să ne ocupăm de jurnaliști și să ne înfruptăm din acești minunați miei. Sunt mort de foame.

De la ferestruica din odaia Clarei aproape că nu se vedea nimic. Era o noapte fără lună.

De câtva timp, nu se mai auzea în tabără nici cel mai ușor zgomot. Conversația cu Picot o tulburase la fel de tare ca aceea avută ulterior cu Salam Najeb, medicul care îl îngrijea pe bunicul ei.

Acesta nu fusese prea delicat: bunicul ei leșinase, iar rezultatul analizelor era îngrijorător. După părerea lui, ar trebui mutat într-un spital adevărat.

Clara intrase să-l vadă pe bunicul ei și fu uimită că, doar într-o zi, îmbătrânise atât de mult. Avea ochii înfundați în orbite și respirația întretăiată. Când auzise că se gândeau să-l transporte la Bagdad și de acolo la Cairo, bunicul ei respinsese ideea dând din cap. Nu, nu va pleca până nu vor găsi Biblia de Lut. Ea nu avu curajul să-i spună că Picot era pregătit de plecare.

Ceasul arăta trei dimineața și vremea era rece; își puse un trening călduros și, cu lumina stinsă, ieși din odaie, îndreptându-se spre cea a Fatimei. Femeia avea somnul adânc și nu se trezi când Clara deschise fereastra ca să sară afară.

Gărzile care o escortau dormeau la intrarea principală și în vestibulul casei, dar se părea că nu păzeau și ușa din spate.

Așteptă câteva secunde până să i se liniștească bătăile inimii și, aplecată printre umbre, începu să se îndepărteze de tabără, îndreptându-se

spre zigurat. Simțea nevoia să atingă vechile cărămizi de argilă și să simtă adierea nopții, ca să-și liniștească spiritul.

Gărzile moțăiau fără grijă. Ayed Sahadi i-ar omorî dacă ar ști că fusese cineva în stare să se strecoare în perimetrul arheologic fără ca ei să prindă de veste. Dar nu Clara avea să fie cea care să-i pârască. Căută un loc unde să se așeze ca să se poată gândi. Simțea că viața ei era pe punctul de a se schimba iremediabil. Unde înainte nu era decât siguranță și certitudine acum își făcuseră loc durerea și singurătatea și, pentru prima dată, își dădu seama că niciodată nu stătuse cu adevărat să chibzuiască; pur și simplu trăise, fără să-și facă griji pentru nimic, fără să vrea să vadă nimic din ceea ce nu convenea comodității și egoismului ei.

Nu, nu era mai bună decât Ahmed, care urma să încaseze o sumă substanțială ca să o protejeze, doar că ea măcar nu era la fel de ipocrită ca el, pentru că pe ea nu o mustra conștiința.

Adormi ghemuită pe patul de pământ și de argilă și îl căută în vis pe Șamas.

26

Ili obținuse distincția de *um-mi-a* (învățător) și era autoritatea supremă în templul acela, de unde își plăteau dările către stăpânirea din regiune.

Regele dorise să-și extindă puterea dincolo de Ur și poruncise să fie ridicat acel zigurat de mici dimensiuni, unde oameni învățați acumulau cunoștințele ai căror păstrători erau, precum și alte roade ale observării a tot ce era în jurul lor, flori, plante și cer, până când le puteau dezlega misterele.

Dimineața aceea era una specială; un *dub-sar* (scrib) avea să obțină calitatea de *ses-gal* (mare frate).

Bătrânul Yadin, ai cărui ochi împăienjeniți de vreme nu puteau să-l vadă pe Șamas, avea să fie prezent la ceremonia de acceptare, râzând cu gura aproape fără dinți. Trecuse ceva vreme de când soția lui, mama lui Șamas, devenise ochii lui Yadin și îi povestea soțului ei amănunte despre tot ce se întâmpla în jurul lor. Își va ține capul sus, mândră să știe cât de important ajunsese neastâmpăratul ei fiu.

Învățătorul se bucura dinainte de preparativele ceremoniei de sărbătorire a celui mai drag elev al său. Șamas îi pricinuise multe dureri de cap și nu de puține ori trebuise să-și stăpânească mânia lovindu-se de îndărătnicia elevului său și de obrăznicia întrebărilor acestuia.

Șamas nu se mulțumise niciodată cu răspunsurile simple. Simțea nevoia să disece tot ce i se spunea și să găsească logica lucrurilor; nu accepta adevărul celorlalți decât dacă era clar și evident.

Reușise să-l convingă de faptul că era indicat ca, măcar în public, să nu manifeste dispreț pentru zei.

Unchiul său, Avraam, îl luminase pe tânărul Șamas că nu există decât un singur Dumnezeu și că totul fusese creat din voința Lui. El, Ili, îi explica, la rândul său, că ordinul Creației pornise într-adevăr de la Elohim[1], însă după aceea aveau dispute asupra existenței și a altor zei pe care Șamas îi renega.

Dar timpul nu trecu în zadar, iar Șamas își domoli cugetul și deveni cel mai bun dintre scribi; acum obținea încă o demnitate, cea de *ses-gal*, și într-o bună zi avea să ajungă *um-mi-a*, un *um-mi-a* al tuturor, fiindcă înțelepciunea lui era vădită, rod al observației, al studiului și al faptului că nu se mulțumea niciodată cu ceea ce era evident.

Soția lui Șamas, o tânără numită Lia, îl ajută să-și pună tunica și își luă la revedere de la el cu un surâs.

În ziua aceea, Șamas deveni *ses-gal* sub oblăduirea lui Ili, în vreme ce își lăsa mintea să rătăcească pe alte teritorii, la multe zile distanță.

Se gândea la Avraam; și-l închipuia pe pământul Canaanului, devenit părinte al multor triburi, căci ajunseseră până la Ur veștile despre paternitatea sa. Dumnezeu îi făgăduise și Dumnezeu se ținu de cuvânt.

Dumnezeu îi părea în continuare lui Șamas o ființă capricioasă și de nepătruns și, deși credea din inimă în El, nu reușea să-L înțeleagă, dar își spunea că, până la urmă, el era doar un om, rod al răsuflării divine care dăduse viață lutului din care ieșiseră oamenii.

Uneori, avea impresia că i-ar exploda capul dacă ar mai încerca mult să urmeze logica Creației. Avea momente când credea că înțelegea tot, dar această himeră se spulbera imediat și își simțea din nou mintea cuprinsă de întuneric. Ili, dregându-și vocea, îl readuse la realitate. Nu auzise cuvintele învățătorului său și de abia le dăduse atenție scribilor și sacerdoților, care, alături de el, se rugau la zeița Nidaba.

Dorea cu înfocare să rămână singur cu Ili ca să-i ofere un dar la care lucrase în ultimii ani, dând ce avea mai bun în el. Era vorba despre niște tăblițe în care, cu semne clare și elegante, relatase tot ce îi povestise Avraam, istoria Facerii Lumii, mânia lui Dumnezeu față de oameni pentru fărădelegile lor, distrugerea turnului Babel și amestecul graiurilor... Trei frumoase legende scrise pe argilă, pe care ar fi vrut să le vadă

[1] „Cei puternici", denumire dată în mitologia ebraică arhaică unei divinități plurale, creatoare a Universului, predecesor al lui Iahve, creatorul unic din Geneză (n.tr.)

îmbogățind una dintre încăperile în care se păstrau alte istorii și poeme epice.

La căderea serii, învățătorul și discipolul se bucurară de câteva momente de singurătate pe care le dedicară mărturisirilor.

Pe capul lui Ili nu mai rămăsese nici un fir de păr, iar mersul lui încet, precum și sprâncenele de culoare albă arătau că ajunsese la bătrânețe.

– Vei ajunge să fii un bun *um-mi-a,* îi spuse Ili.

– Sunt mulțumit de ceea ce sunt. Este un privilegiu să muncesc aici, alături de tine, unde în fiecare zi învăț un lucru nou.

– Care nu ți-e niciodată îndeajuns, pentru că râvnești să cunoști mai mult, mult mai mult. Încă mai întrebi care este cauza existenței, și nici măcar Dumnezeul tău nu-ți dă răspunsul.

Șamas tăcu. Ili avea dreptate: erau mai multe întrebările care îi stăteau pe buze decât răspunsurile pe care era în stare să le obțină de la oamenii care îl înconjurau.

– Ești om în toată firea, continuă să-i spună Ili, și trebuie să accepți că sunt întrebări pentru care nu există răspuns, indiferent ce zei invoci. Dar cel puțin ai învățat să respecți zeii; de altfel, m-ai făcut să sufăr nu o dată, temându-mă că îndrăzneala ta va ajunge la urechile stăpânului nostru. Dar nimeni nu te-a trădat, nici măcar cei care nu te înțeleg.

– Da, Ili, dar tu știi la fel de bine ca mine că zeii pe care îi păstrăm în templu sunt doar lut.

– Așa este, însă când dorim ceva de la zei, nu lutul îl invocăm. Ci spiritul lor, și asta este ceea ce tu nu admiți, că lutul este doar reprezentarea unui zeu, pentru că e greu să te rogi la nimic, la un zeu care nu are nici chip, nici formă și care nu se vede.

– Avraam spunea că Dumnezeu a creat oamenii după chipul Său.

– Așadar, este ca noi? Seamănă cu tine, cu mine, cu tatăl tău? Dacă ne-a creat după chipul Său, înseamnă că Îl putem reprezenta în lut ca să ne adresăm Lui.

– Dumnezeu nu este în lut.

– Te-am auzit spunând că Dumnezeul tău este pretutindeni, poate că și în lutul acela din care i-a făcut pe oameni.

Purtau aceeași discuție de ani de zile, dar trecerea timpului le permisese să dezbrace cuvintele de orice semn de neînțelegere. Pur și

simplu stăteau de vorbă, nu se mai certau încercând să-și impună unul altuia ideea proprie asupra divinității.

– Ți-am adus un dar, îi spuse Șamas, zâmbind la vederea chipului surprins al învățătorului.

– Îți mulțumesc, dar cel mai frumos dar a constat în faptul că mi-ai fost învățăcel, și acum te văd asemenea mie, pentru că m-ai făcut să mă depășesc zi de zi, știind că trebuia să răspund întrebărilor tale.

Cei doi bărbați râseră. Ajunseseră să se prețuiască în mod sincer și să se accepte unul pe celălalt așa cum erau, dar această ucenicie nu fusese lipsită de durere.

Șamas îl conduse pe Ili într-o încăpere mică unde îi plăcea să lucreze și îi înmână mai multe tăblițe învelite în pânză.

Ili le dezveli cu grijă și se minună de precizia semnelor făcute de condeiul celui care fusese cel mai neascultător dintre elevii lui.

– Este istoria Facerii Lumii așa cum mi-a povestit-o Avraam. Aș vrea să fie ale tale.

Ochii lui Ili se împăienjeniră de emoție în vreme ce lua din mâinile lui Șamas pânza în care fuseseră învelite.

– Mi-ai vorbit atât de mult despre legendele lui Avraam...

– Le ai aici, așa cum mi le-a povestit el. Păstrez tăblițele pe care le-am scris la Haran, dar pe atunci mâna mea nu era atât de sigură și încă nu făcuseși din mine ceea ce sunt. Pe acestea sper că le aprobi.

– Mulțumesc, Șamas, mulțumesc. Le voi păstra cu mine până în ultima zi a vieții mele.

În noaptea aceea, Lia îl asculta atentă pe soțul ei, încântată să-l știe ajuns un om important în ierarhia templului.

Mai târziu, când soția sa dormea, Șamas dezveli vechile lui tăblițe, cele pe care le adusese de la Haran, și le privi în liniște. Vederea lor îl purta cu gândul la copilăria lui, la adolescența lui, la anii de păstorit alături de tatăl și de tribul său. Nu avea nostalgia trecutului, pentru că era mulțumit de prezent; îi era în continuare dor de Avraam, dor să stea de vorbă cu el despre Dumnezeu. Chiar și pentru familia lui, Dumnezeul lui Avraam era încă un zeu, nu singurul, nu atotputernicul, ci un zeu mai puternic decât alții.

Înveli din nou tăblițele în pânză și le așeză cu grijă pe un raft din mica sală, lângă alte tăblițe perfect stivuite. Se întrebă ce avea să se aleagă

de ele după moartea lui. Fiii lui, o știa bine, nu erau interesați de un Dumnezeu pe care nu-l vedeau.

– Șamas, trezește-te, trezește-te!

Vocea Liei vădea frică și neliniște. Șamas deschise ochii și se ridică în pat în capul oaselor, văzând că prin fereastră pătrundea prima rază a zorilor de zi.

– Ce se întâmplă?

– Ili a trimis vorbă după tine, du-te la templu.

– Atât de devreme? A spus de ce?

– Nu, tânărul care a venit s-a mărginit să spună că Ili te așteaptă.

Șamas nu zăbovi cu pregătirile, îngrijorat de graba învățătorului său.

Când ajunse în sala dreptunghiulară unde îl aștepta Ili, împreună cu alți scribi, înțelese că se întâmplase ceva grav.

– Șamas, stăpânul palatului ne vrea pământurile. Este invidios pe prosperitatea templului.

– Dar ce vrea de la noi?

– Tot ce avem. Grâu, fructe, plantațiile de curmali, apa. Ne vrea vitele și gospodăria. Spune că pe pământurile lui lipsesc fructele și că pâraiele lui au secat. Vrea să mărească zeciuiala, zice că e puțin ce primește el, în comparație cu ceea ce posedăm noi.

– Avem în depozite grâne îndeajuns cât să nu dispere din pricina lipsurilor.

– Nu-i lipsește nimic, ci se lăcomește, crede că e mult ceea ce avem noi și vrea să dispună de tot. Este nepotul predecesorului meu, ultimul mare învățător, și crede că are dreptul să guverneze nu numai asupra palatului, ci și asupra templului. Are pretenția ca un administrator să ne controleze munca și să hotărască în numele său ce parte trebuie să meargă în vistieria regală și ce parte să rămână templului. N-am vrut să-ți spun ieri, pentru că era o zi importantă pentru tine, dar acum câteva zile mi-a dat un ultimatum, și azi, înainte de ivirea zorilor, unul dintre soldații săi a venit să-mi ceară răspunsul. Am crezut că vom putea sta de vorbă în continuare, că îl voi putea convinge, dar m-am înșelat.

– Și dacă ne împotrivim lui?

– Ne va nimici, ne va pustii pământurile, ne va prăda depozitele... Ce putem face? se lamentă Ili.

Scribii tăceau amărâți, temându-se de deznodământul conflictului pricinuit de *ensi*[1]. Unii îl priveau pe Șamas, așteptând o rezolvare de la mintea lui cea fără de astâmpăr.

– Suntem oameni pașnici, nu știm să ne luptăm, spuse Ili.

– Putem cere ajutorul suveranului din Ur, propuse Șamas. E mai puternic decât *ensi* al nostru, și acesta nu va îndrăzni să se confrunte cu el.

Hotărâră să trimită un emisar la Ur ca să ceară ajutorul regelui și să-i implore protecția. Ili îl desemnă pe un tânăr scrib să plece de îndată. Dar oare se va îndura de ei?

Regii sunt capricioși, și logica lor n-are nici o legătură cu cea a muritorilor de rând, astfel că suveranul din Ur ar putea cere pentru ajutorul său un preț și mai mare decât cel cerut de *ensi* din Safran.

Soarele strălucea în toată splendoarea lui, luminând pământurile galbene ale Safranului, când țipătul unui bărbat se înălță peste vacarmul din piață.

Ili și Șamas se priviră, știind că acel țipăt prevestea moarte și distrugere.

Toți scribii se duseră la porțile templului, unde sosiseră deja soldații hotărâți să intre.

Trosnetul focului și plânsetul femeilor se risipeau în văzduh împreună cu strigătele soldaților și ale bărbaților care își apărau căminele.

Șamas înțelese că nu puteau face nimic altceva decât să se aplece ca trestiile care creșteau pe malul Eufratului și să aștepte să treacă furtuna. Dar instinctul lui se dovedi a fi mai puternic, și îi înfruntă pe soldați, cu toate că Ili îl îndemna să cedeze.

Știa că strădania lui era zadarnică, dar nu se putea da bătut cu una, cu două în fața nedreptății ce se săvârșea.

Cât timp trecuse? Poate o secundă sau poate ore; se simțea groaznic de istovit, iar în capul lui domnea confuzia.

„Nici un om nu e veșnic, chiar dacă e rege. Într-o zi, cineva în templul acesta va trăi din nou în pace, administrând pământurile, vitele și gospodăriile oamenilor care se încred în treaba bine făcută a scribilor, care, la fel ca noi, muncesc din zori și până-n seară ca să fie ordine și

[1] Titlu sumerian dat conducătorului unui oraș din Mesopotamia (n.tr.)

dreptate în comunitate“, se gândea Șamas, în vreme ce era târât de un soldat căruia îi ținuse piept.

Îl văzu pe Ili, învățătorul său, căzut la pământ cu o rană la cap din care se scurgea un firicel de sânge. Alți scribi zăceau morți în jurul lui, asemenea servitorilor templului care veniseră să apere locul acela unde, până atunci, își petrecuseră liniștiți viața.

Îl durea capul, își simțea grele oasele trupului, abia mai putea să-și miște un braț și, pe deasupra, ochii i se împăienjeniseră.

„Oare sunt și eu pe moarte, la fel ca tovarășii mei? Nu cumva am murit deja?“

Se gândi că durerea pe care o simțea era prea intensă ca să fie mort, așa că îi mai rămânea încă un firicel de viață, dar până când? Și Lia, oare Lia mai trăia? Soldatul îi trase un picior în față și îl azvârli între morți; îl credea unul dintre aceștia, fiindcă abia dacă mai respira.

Nu voia să moară, dar nu știa ce putea face. De ce hotărâse Dumnezeu ca acesta să fie sfârșitul lui? Știa că zâmbește; Ili i-ar reproșa că, într-un asemenea moment, pune întrebări, o întrebare lui Dumnezeu. Dar oare ceilalți nu îl implorau pe Marduk?

Dacă Avraam ar fi acolo, l-ar întreba de ce îi făcea plăcere lui Dumnezeu ca făpturile sale să moară violent. Era nevoie de un astfel de sfârșit? Nu știa dacă avea ochii închiși, pentru că nu vedea nimic; își pierdea viața din lăcomia unui om. Cât de absurd i se părea totul! Unde era Dumnezeu? Îl va vedea oare până la urmă? Tresări la auzul unui glas, glasul lui Avraam cerându-i să aibă încredere în Dumnezeu. Apoi o lumină albă străluci în ungherul unde zăcea și simți o mână puternică apucând-o pe a lui și ajutându-l să se ridice în picioare. Nu mai simțea nici o durere, și înțelese că se contopea cu Veșnicia.

27

– Clara? Da, ea este.

Vocea Mirandei o smulse din somnul adânc în care se întâlnise cu Șamas. Clara simțea o durere intensă în piept și respira cu greutate. O dureau toate oasele și se simțea incapabilă să-i răspundă Mirandei, care o privea îngrijorată.

Daniel își lăsă camera de filmat lângă blocul de cărămizi de argilă și se aplecă, apropiindu-se de Clara, care părea că dârdâie de frig.

– Vă simțiți bine?

Soldații veniră grăbiți să vadă cu cine conversau jurnaliștii și se speriară văzând-o pe Clara ghemuită pe nisipul galben, cu privirea rătăcită, de parcă s-ar fi aflat la mulți kilometri distanță de acolo.

Comandantul strigă la oamenii săi, și unul dintre ei plecă în fugă să caute o pătură.

Clara stătea nemișcată și, pentru o clipă, chiar și ea se temu să nu fi rămas paralizată. Nu știa de ce, dar vocea nu-i ajungea în gâtlej, iar picioarele și brațele nu ascultau ordinul de a se mișca.

Simți că Daniel îi trecea brațul pe sub cap și că o ajuta să se ridice în picioare; apoi îi dădu să bea puțină apă.

Miranda îi luă pulsul cu o figură îngrijorată, în vreme ce comandantul privea scena îngrozit. Dacă i s-ar întâmpla ceva acelei femei, el ar fi făcut răspunzător.

– Are pulsul slab, dar cred că e bine, nu pare să aibă nici o rană, spuse Miranda.

– Ar trebui s-o ducem în tabără ca s-o vadă un medic, răspunse Daniel.

În momentul acela, sosi soldatul cu pătura, și Daniel o înveli. Clara simți cum căldura îi învăluie trupul.

– Sunt bine, șopti ea. Îmi pare rău, probabil că am adormit.

– Aproape c-ați înghețat, spuse Daniel. Cum de v-a trecut prin minte să rămâneți peste noapte într-un loc ca ăsta?

Clara îl privi și ridică din umeri. N-avea un răspuns pentru jurnalist. Sau poate că răspunsul pe care-l avea s-ar fi dovedit foarte complicat în împrejurarea aceea.

– O să vă conducem în tabără, îi spuse Miranda.

– Nu, nu... vă rog... L-ați speria pe bunicul meu. Sunt bine, vă mulțumesc, reuși să spună Clara.

– Păi, atunci, să-i dăm o cafea ca să se încălzească. Comandante, puteți să ne faceți rost de cafea?

Întrebarea Mirandei era un ordin pe care comandantul, îngrijorat, acceptă să-l îndeplinească fără să crâcnească. Câteva minute mai târziu, Clara, însoțită de Miranda și de Daniel, stătea în cortul ce le servea drept popotă soldaților care păzeau situl arheologic. Cafeaua îi readuse culoarea în obraji și se simțea de-acum în stare să vorbească.

– Ce vi s-a întâmplat? vru să știe Miranda.

– Am ieșit să mă plimb printre ruine. Îmi place că aici pot medita în liniște. Și am adormit, asta e tot, răspunse Clara.

– Ar trebui să aveți mai multă grijă; noaptea, aici e frig.

Tonul patern al lui Daniel o făcu pe Clara să zâmbească.

– Nu vă faceți griji, poate că am răcit, dar atât și nimic mai mult. Vă rog însă să nu spuneți nimic, eu... Mă rog, îmi place să mă plimb singură noaptea, mă ajută să îmi limpezesc gândurile, dar aici mi-e greu să fiu singură, iar bunicul meu își face griji că aș putea păți ceva. Pe deasupra, dată fiind situația politică, aici e plin de soldați, așa că mă străduiesc să mă fofilez fără să mă vadă nimeni.

– Nu trebuie să ne dați explicații, o asigură Daniel, doar că ne-am speriat când v-am văzut întinsă pe jos.

– Am adormit. Sunt obosită, muncim contra cronometru... se justifică ea.

– Noi voiam să filmăm ruinele în lumina răsăritului, ca să facem ceva diferit de ceilalți colegi. Adevărul e că toate astea sunt foarte frumoase, spuse Miranda.

– Iar dacă dumneavoastră vă simțiți bine, o să profităm înainte ca soarele să răsară de tot. Tu, Miranda, poți rămâne cu Clara, propuse Daniel.

Cele două femei rămaseră singure. Miranda nu opusese rezistență la ideea colegului ei, pentru că o intriga Clara. Femeia aceea avea ceva altfel, și nu știa ce anume.

– Sunteți irakiană, dar nu păreți, comentă Miranda, ca să tatoneze terenul.

– Sunt irakiană... mă rog, aici n-ar spune nimeni că nu par.

– Aveți ochii atât de albaștri, iar culoarea pielii... Ei bine, nu e precum cea a compatrioatelor dumneavoastră.

– Familia mea e de prin alte părți, suntem un amestec.

Miranda simți imediat un val de simpatie pentru Clara, deoarece acest amestec se regăsea și în sângele ei.

– Aha! Așa se explică ochii și înfățișarea dumneavoastră. Spuneți-mi, cum suportați să trăiți aici?

Întrebarea o luă pe nepregătite pe Clara, care se puse în gardă imediat, temându-se că nu avea să-i fie ușor să se eschiveze față de jurnalistă.

– La ce vă referiți?

– La felul în care o femeie cultă, sensibilă e în stare să suporte un regim ca acesta.

– N-am intrat niciodată în politică, nu mă interesează, fu răspunsul sec al Clarei.

Miranda o studie din cap până-n picioare și își dădu seama că doamna Tannenberg nu avea să-i fie chiar atât de simpatică precum crezuse.

– Politica ne afectează pe toți; chiar dacă unii spun că nu-i interesează, adevărul e că nu poți scăpa de ea.

– Mi-am dedicat toată viața studiului, nimic mai mult.

– Presupun că în afara studiului veți fi aflat ce se întâmplă în jurul dumneavoastră, insistă Miranda, enervată.

– O să vă spun ce era în jurul meu: unul dintre puținele regimuri laice din Orient, o societate cu o incipientă clasă mijlocie înainte de blocadă, o anume prosperitate și o existență pașnică pentru majoritatea irakienilor.

– A irakienilor devotați regimului. Ce aveți de spus despre persoanele dispărute, asasinate, despre masacrarea kurzilor, despre toate ororile săvârșite de Saddam?

– Ce aveți de spus despre sprijinul Statelor Unite dat lui Pinochet sau juntei militare argentiniene? Sau despre ajutorul dat lui Saddam atâta vreme cât le-a convenit? Vor bombarda toate țările care nu sunt ca ale dumneavoastră? Îndrăznesc să vă asigur că nu vor mișca un deget împotriva saudiților, nici împotriva Emiratelor, nici a Chinei, nici a Coreei. Sunt sătulă de dubla morală a Occidentului.

– Și eu, și, cum denunț această dublă morală, mă simt liberă să spun cu voce tare ce gândesc. Și asta este o dictatură dintre cele mai rele.

– Ar trebui să fiți mai prudentă atunci când vă exprimați opiniile.

– Mă veți denunța? întrebă Miranda ironic.

– Nu, ce spuneți?! Ce prostie!

– Eu nu aprob războiul împotriva țării dumneavoastră, sunt împotriva lui, dar doresc ca irakienii să se elibereze de Saddam.

– Și dacă nu vor?

– Nu fiți cinică, dumneavoastră știți că nu pot.

– Țara asta are nevoie de o mână forte care să o conducă.

– Cât dispreț aveți pentru compatrioții dumneavoastră!

– Nu, nu-i disprețuiesc, exprim o realitate. Dacă nu e Saddam, va fi altul, dar, dacă nu e o mână forte, țara se va duce de râpă, asta e realitatea.

– Pentru dumneavoastră, drepturile omului, democrația, libertatea, solidaritatea... înseamnă ceva?

– Același lucru ca și pentru dumneavoastră, dar să nu uitați că aici suntem în Orient. Greșiți dacă ne aplicați unitatea dumneavoastră de măsură.

– Drepturile omului sunt cele care sunt, aici sau în Pernambuco.

– Dumneavoastră nu-i cunoașteți pe arabi.

– Eu cred în libertatea și în demnitatea ființelor omenești, indiferent unde s-au născut.

– Faceți foarte bine, n-o să vă contrazic. Dumneavoastră judecați Irakul cu propriii ochi, și asta vă împiedică să vedeți realitatea.

– Acum un an, în călătoria mea anterioară, am cunoscut un jurnalist de la un radio local. Când am ajuns, în urmă cu câteva luni, l-am sunat, și n-a răspuns nimeni la el acasă. M-am dus la postul de radio; acolo am fost informată că „a dispărut". Într-o zi, la postul de radio s-au prezentat cei din Muhabarat și l-au luat pe sus. Nu l-a mai văzut nimeni de-atunci. Soția lui a vândut tot ce avea, pentru că i s-a spus că în felul

acesta l-ar putea îmblânzi pe vreun funcționar corupt ca să-i dea vești despre soțul ei. A vândut tot, casa, mașina, tot ce avea, și i-a dat toți banii unui nerușinat care a denunțat-o de îndată ce a primit suma. A dispărut și ea. Copiii lor trăiesc ca vai de lume cu bunica lor.

Clara ridică din umeri. N-avea un răspuns când cineva îi spunea că faptele astea se întâmplau în Irak; tăcea. Ea era fericită, era singurul lucru pe care îl putea spune. Asta și că în palatele lui Saddam fusese întotdeauna bine primită. Nu, n-avea de gând să-l judece pe Saddam Hussein: bunicul ei nu i-ar fi permis, și nici ea n-avea chef să o facă.

– Dumneavoastră știți că se întâmplă toate astea, insistă Miranda.

Tăcerea Clarei începea să o deranjeze pe jurnalistă.

– Orientul are nevoie de o revoluție, dar o revoluție adevărată, care să termine cu atâția guvernanți criminali, cu aceste regimuri medievale care n-au nici cel mai mic respect pentru ființele omenești. În ziua în care oamenii își vor da seama de cancerul pe care-l au înăuntru și vor hotărî să-l extirpe, în ziua aceea, Orientul va deveni o forță, insistă Miranda.

– Și pe cine interesează să fie așa? întrebă Clara pe un ton ironic.

– Pe nimeni, bineînțeles. Îi interesează ca ei să continue să fie subjugați de guvernanții lor corupți și să creadă că vina pentru toate relele o are Occidentul, necredincioșii și că soluția este să-i măcelărească. Îi țin pe oameni în ignoranță ca să se folosească de ei, și lucrul cel mai rău e că oameni ca dumneavoastră nu fac nimic, stau cu brațele încrucișate, se izolează de tot ce se întâmplă în jurul lor, pentru că nu le lipsește nimic.

– Dumneavoastră de ce parte vă aflați? întrebă Clara.

– Eu? Nu, nu sunt nici cu Bush, nici în favoarea războiului, știți de-acum asta, dar nici nu sunt o progresistă de salon în genul celor care există în Occident, care au hotărât că e corect din punct de vedere politic să spui că tot ce e musulman e minunat și că trebuie să fie respectate particularitățile fiecăruia. Eu nu respect nimic și pe nimeni care nu este de acord de la început până la sfârșit cu *Declarația drepturilor omului*, iar în această parte a lumii nu există nimeni care s-o facă.

– Trăiți în contradicție.

– Vă înșelați, nu sunt ipocrită, doar incorectă din punct de vedere politic.

– Vorbiți ca Yves... șopti Clara.

– Yves? Ah, profesorul Picot! Mi s-a părut un tip nemaipomenit.

– Chiar este, deși are ciudățeniile lui.

Clara o privi pe Miranda și înțelese deodată că Picot simțea nevoia să plece nu numai din pricina războiului ce se apropia, ci și de dorul altor lucruri de care, acum era sigură, jurnalista îi amintise.

Expedițiile arheologice nu durau niciodată atâta timp fără întrerupere, și, în orice caz, oamenii veneau și plecau. Ei erau izolați de șase luni la Safran, ceea ce, pentru Picot și prietenii lui, fără îndoială că era prea mult.

– Sunteți o femeie... specială, spuse Miranda.

– Eu? De ce? Sunt un arheolog convins că aici, dedesubt, se află Biblia de Lut.

– Doamna profesoară Gómez mi-a spus că nici măcar nu e sigur că a existat Patriarhul Avraam.

– Dacă vom găsi tăblițele, vom demonstra că Avraam nu e o legendă. Eu sunt convinsă că a existat, că a plecat din Ur ca să meargă la Canaan, că a fost ceva care l-a făcut să devină monoteist și că, din acel moment, a purtat sămânța credinței în Dumnezeu pe oriunde s-a dus. De aceea trebuie să găsim acele tăblițe în care scribul Șamas a lăsat consemnată ideea Creației după Avraam.

– E curios că, atunci când ați fost la Roma la Congresul de Arheologie, nici o înaltă față ecleziastică nu a intrat în legătură cu dumneavoastră, măcar pentru a vedea acele două tăblițe aflate în posesia dumneavoastră.

– Nu, n-a făcut-o nimeni, dar nici nu mă așteptam. Biserica nu pune la îndoială existența patriarhilor. Dacă găsim tăblițele, cu atât mai bine, dar, dacă nu le găsim, e același lucru, nu afectează fundamentele religiei.

– Și preotul, acel Gian Maria, de ce se află aici?

– Ne ajută, nimic mai mult. E o persoană cumsecade și foarte eficientă.

– Dar e preot și n-are ce căuta aici.

– Cine v-a spus că nu există preoți arheologi? Gian Maria este expert în limbi moarte, așa că aportul lui la această expediție este esențial.

– Ce veți face când vor pleca Picot și oamenii lui?

– Îmi voi ține firea și voi săpa.

– Bombele nu aleg.

Clara ridică din umeri. Războiul i se părea o entelehie, ceva ce nu credea că avea să se întâmple și în orice caz n-avea nici o legătură cu ea.

Huruitul jeepurilor sfâșie liniștea zorilor. Echipa de arheologi începea să sosească. Una dintre mașini se opri în fața cortului în care stăteau de vorbă cele două femei. Ayed Sahadi sări din mașină și, fără să-și ascundă mânia, se îndreptă spre Clara.

– Iar ne-ați păcălit! Bunicul dumneavoastră a poruncit să fie biciuiți oamenii care se ocupă de siguranța dumneavoastră, iar pe mine... pe mine nu știu ce mă așteaptă. Vă amuză să provocați o nenorocire?

– Cum îndrăznești să-mi vorbești așa?

Miranda observa fascinată scena. Mânia acestui bărbat nu era cea a unui simplu șef de echipă, chiar dacă îi fusese prezentat astfel cu o zi în urmă. Ținuta lui era de militar, dar în țara lui Saddam erau mulți.

Clara și Ayed Sahadi se priveau furioși, de parcă ar fi fost pe punctul de a sări unul la gâtul celuilalt. Secundele deveneau interminabile, dar Miranda văzu că Ayed Sahadi respira adânc și își recăpăta controlul.

– Urcați în mașină. Bunicul dumneavoastră vrea să vă vadă imediat.

Ayed Sahadi ieși din cort și se așeză la volan așteptând-o pe Clara să se hotărască să-l însoțească.

Clara termină de băut încet cafeaua și o privi pe Miranda.

– Bine, o să ne vedem mai târziu.

– Bunicul dumneavoastră poruncește să fie biciuiți oamenii?

Întrebarea Mirandei o prinse pe nepregătite. Pentru ea era firesc ca bunicul ei să procedeze cum credea de cuviință și era obișnuită din copilărie ca el să poruncească să fie biciuit acela care încălcase vreuna dintre normele sale.

– Nu-l luați în seamă pe Ayed, e modul lui exagerat de a vorbi.

Ieși din cort blestemându-l pe șeful de echipă, care-l dăduse de gol pe bunicul ei în fața jurnalistei. Spera ca nefericitul comentariu al lui Ayed să nu aibă urmări, dar, dacă le va avea, ea însăși va fi cea care va da ordin să fie biciuit până o va implora să-l ierte.

Miranda îi văzu plecând și căzu pe gânduri. Nu o crezuse pe Clara, era convinsă că Ayed spusese adevărul. Hotărî să meargă în tabără,

să încerce să-l cunoască pe bunicul Clarei și să afle dacă fusese cineva biciuit. Simți un fior doar la gândul că ar putea fi adevărat.

Clara se dădea jos din jeep când Salam Najeb, medicul bunicului ei, ieșea din casă.

– Vreau să vorbesc cu dumneavoastră.

– Ce se întâmplă? întrebă ea alarmată.

– Starea bunicului dumneavoastră se înrăutățește, ar trebui să-l transportăm la Cairo, aici... aici o să moară.

– Așadar, nu puteți face nimic?

– Ba da, l-aș putea opera, dar n-am mijloacele adecvate și ar putea muri.

– Și la ce folosește sala de operații pe care bunicul meu a vrut-o aici?

– Pentru urgențe... dar bunicul dumneavoastră e într-o stare mai proastă, nu va rezista.

– Dumneavoastră nu vreți să vă asumați răspunderea pentru ceea ce i s-ar întâmpla, nu-i așa?

– Nu, nu vreau. Totul este o nebunie. Are cancer la ficat, cu metastaze la alte organe, și noi ne aflăm în mijlocul unui sat înecat în praf; nu are sens. Dumneavoastră hotărâți.

Nu-i răspunse și intră în casă. Fatima o aștepta cu ochii scăldați în lacrimi în ușa odăii bunicului ei.

– Copila mea, domnul se simte mai rău.

– Știu, dar să nu te vadă bocind; nu suportă, și nici eu.

O dădu la o parte și intră în încăperea aflată în penumbră, unde Samira, infirmiera, îl veghea.

– Clara?

Vocea lui Alfred Tannenberg se auzea stins.

– Da, bunicule, sunt aici.

– Ar trebui să dau ordin să fii și tu biciuită.

– Iartă-mă, n-am vrut să te sperii.

– Dar ai făcut-o. Dacă ți s-ar întâmpla ceva, ar muri cu toții, îți jur că ar muri cu toții.

– Hai, bunicule, liniștește-te! Cum te simți?

– Pe moarte.

– Nu vorbi prostii! N-o să mori, și cu atât mai puțin acum, când suntem pe punctul de a găsi Biblia de Lut.

– Picot vrea să plece.

– De unde știi?

– Știu tot ce se întâmplă aici.

– Vom avea timp să găsim tăblițele, nu-ți face griji, și, dacă pleacă, o să continuăm noi.

– Am dat ordin să fie chemat Ahmed.

– O să vină?

– Trebuie să vină, trebuie să-mi spună cum merge operațiunea la care lucrăm și trebuie să definitivăm unele detalii pentru ca tu să pleci de aici.

– Nu voi pleca!

– Vei face ce-ți spun eu! Nici unul din noi doi nu va rămâne aici! Dacă mor înainte, mi-e indiferent unde mă îngropi, dar, dacă sunt în viață, dacă îmi mai rămâne un strop de viață, mă voi agăța de el și nu mă voi lăsa ucis de bombele nimănui. Așa că o să plecăm amândoi, ori la Cairo împreună, ori vei pleca tu cu Picot.

– Cu Picot? De ce?

– Pentru că așa spun eu. Și acum, lasă-mă, simt nevoia să mă odihnesc și trebuie să mă gândesc. În această după-amiază va sosi Yassir și vreau să mă găsească pe scaun. Încă îi e frică de mine, dar, dacă mă vede chircit în pat, va încerca să mă omoare.

Clara îl sărută pe frunte și ieși din cameră. Nu-i vorbise despre indiscreția lui Ayed Sahadi, ca să nu-l necăjească și mai mult. Bunicul ei avea dreptate, trebuia să se simtă bine sau cel puțin să pară că se simte bine, iar ea avea să îl ajute în strădania lui.

Îl găsi pe Salam Najeb în spitalul improvizat instalat puțin mai încolo. Medicul aranja în mod mecanic instrumentarul din sala de operații.

– Bunicul meu trebuie să trăiască.

– Toți vrem să trăim.

– Atunci, țineți-l în viață, faceți orice!

– Dacă am fi la Cairo, încă am mai putea încerca.

– Dar suntem aici, și aici vă veți face treaba; vă plătim bani grei pentru asta, trebuie să faceți tot posibilul ca el să reziste.

– Eu nu sunt Dumnezeu.

– Bineînțeles că nu, dar trebuie să cunoașteți vreo modalitate de a prelungi viața unui bătrân incurabil. Alinați-i durerile, administrați-i orice ca să rămână treaz și să poată da impresia că se simte bine. Vom vedea dacă ne întoarcem la Cairo, dar, câtă vreme suntem aici, bunicul meu trebuie să pară cel care a fost.

– E imposibil.

– Atunci, faceți imposibilul!

– Ceea ce îmi cereți este să-i dau niște medicamente care ar putea să-i scurteze viața.

– Faceți ce v-am spus!

Tonul rece al Clarei nu lăsa loc îndoielilor. Salam Najeb o privi pe femeie, dar, în locul figurii atrăgătoare și al privirii albastre transparente, se izbi de o grimasă în chip de surâs și niște ochi tulburi. Semăna cu bunicul ei, era replica lui fidelă.

Miranda o aștepta la câțiva metri de spital. Jurnalista se îndreptă spre ea în vreme ce fuma o țigară de foi.

– Aș dori să-l văd pe bunicul dumneavoastră.

– Nu primește pe nimeni, răspunse Clara cu răceală.

– De ce?

– Pentru că e un bătrân cu sănătatea șubrezită, și ultimul lucru la care l-aș supune ar fi o întâlnire cu presa.

Clara intră în casă și închise ușa, fără să-i lase Mirandei timp să o urmeze. Se aruncă pe pat și izbucni în plâns. Simțea nevoia să se descarce.

Când Fatima intră în camera Clarei peste o jumătate de oră, o găsi cu ochii roșii și cu buzele tremurânde.

– Copila mea, trebuie să fii tare.

– Sunt, nu-ți face griji!

– Yassir o să sosească după-amiază. Convinge-l pe doctor că bunicul tău trebuie să pară puternic.

– Așa o să fie.

– Bărbații nu respectă decât forța.

– Nimeni nu va înceta să-l respecte pe bunicul meu cât timp este în viață.

– Așa trebuie să fie. Spune-mi, unde te duci?

– Jurnaliștii pleacă la amiază, trebuie să-i conducem. Vreau să vorbesc cu Picot și să aranjez lucrurile pentru când va sosi Yassir.

Fatima își dădu seama că draga ei Clara părea să se fi înăsprit în ultima oră. Vedea în ochii ei dârzenia feroce a bunicului ei și știu că în acele momente ceva sau cineva făcuse ca din ea să iasă la iveală ce era mai rău în neamul Tannenberg.

Yves Picot vorbea cu jurnaliștii. Clarei nu-i scăpară privirile pe care i le arunca Mirandei.

„Se plac, se gândi ea, se simt atrași unul de celălalt și nu o ascund. De asta vrea el să plece cât mai degrabă, s-a săturat să mai stea aici; de cum o să plece, o să meargă după ea."

Fabián și Marta stăteau și ei la taclale, la fel ca Gian Maria și Lion Doyle.

– Salut, cum de nu muncești? întrebă Clara, încercând să aibă un ton nepăsător.

Marta Gómez o cercetă pe furiș, dându-și seama că în ochii Clarei erau urme de lacrimi.

– Ne luăm la revedere de la prietenii noștri, explică Fabián.

– Sper că vi s-a părut interesant ceea ce facem noi aici, spuse Clara, adresându-se tuturor și nimănui în mod special.

Jurnaliștii încuviințară, mulțumind pentru amabilitatea cu care fuseseră tratați, și conversația continuă pe subiecte banale, dar Clara se simțea privită de Miranda și de Marta. Își pusese colir în ochi ca să-i dispară urmele bocelii, dar știa că jurnalista și profesoara își dăduseră seama că plânsese.

Timpul i se păru nesfârșit până când îi văzu pe jurnaliști urcați în elicopter. Fabián părea necăjit că plecau, ceea ce o irită încă și mai mult.

Miranda se apropie de Clara. Cele două femei se priviră în ochi într-un duel mut și surd pentru ceilalți, cu excepția Martei Gómez, care le observa.

– Mi-a făcut plăcere să vă cunosc, spuse Miranda, sper să ne revedem. Presupun că vă veți întoarce la Bagdad la un moment dat; eu voi rămâne acolo cât timp va dura războiul, dacă n-o să fiu ucisă.

– Veți rămâne la Bagdad?

– Da. Vom rămâne mulți jurnaliști.

– De ce?

– Pentru că cineva trebuie să povestească ce se întâmplă, pentru că singurul mod de a încerca să oprești oroarea este să relatezi despre ea. Dacă am pleca, ar fi și mai rău.

– Mai rău pentru cine?

– Pentru toată lumea. Ieșiți din castelul dumneavoastră, priviți de jur împrejur și veți înțelege!

– Vă rog, scutiți-mă de predici! M-am cam săturat să mi se vorbească tot timpul cu acest aer de superioritate.

– Îmi pare rău, n-aveam intenția să vă supăr.

– Drum bun!

– Vă voi vedea la Bagdad?

– Cine știe...

Picot se apropie de Miranda și o trase de mână râzând, pentru că elicopterul era pe punctul de a decola.

– Rămâi cu noi până plecăm! îi spuse el.

– N-ar fi o idee rea, dar mă tem că șefii mei n-ar înțelege.

Se sărutară pe obraji, și el o ajută să urce în elicopter, apoi ridică mâna în semn de salut, în vreme ce aparatul se înălța, pierzându-se la orizont.

– Se pare că v-ați înțeles bine cu Miranda, îi spuse Clara supărată.

– Într-adevăr, este o femeie minunată. Mi-a făcut plăcere s-o cunosc și sper să am ocazia s-o revăd în altă parte decât aici.

– O să rămână la Bagdad.

– Da, știu, e la fel de nesăbuită ca dumneavoastră. Amândouă credeți într-o cauză și sunteți dispuse să vă puneți pielea în joc ca să ajungeți până la capăt.

– N-avem nimic în comun.

Clara era din ce în ce mai iritată.

– Nu, doar încăpățânarea, dar asta este, cu siguranță, comună tuturor femeilor.

– Pe noi, celelalte, lasă-ne în pace, interveni râzând Marta.

– Să ne întoarcem la lucru, oamenii ăștia ne-au întârziat, și, cât timp suntem aici, trebuie să mergem mai departe, spuse Fabián.

– Fabián are dreptate. Apropo, ai putut vorbi cu Bagdadul? vru să știe Marta.

– Da, Ahmed vine încoace. Cred că sosește după-amiază, așa că să vedem ce ne povestește și vom hotărî după aceea. Dar, dacă va trebui să plecăm, o să-i cer lui Lion Doyle să fotografieze tot ce am găsit și locul unde au apărut. Vreau să rămână foarte clar totul, pentru că, dacă

vin băieții Unchiului Sam și aruncă bombele aici, toate astea vor dispărea. Nu vreau doar fotografii, vreau casete video, sper ca Lion să fie în stare să le realizeze.

– Ca de obicei, Yves se gândește la toate, observă Fabián.

– Nu e vorba că mă gândesc la toate, dar mi se pare că a sosit momentul retragerii și vreau să fim pregătiți, în cazul în care ar trebui să plecăm la repezeală.

– Bine, Yves, Lion pare un adevărat profesionist. Cel puțin reportajul din *Arheologia științifică* e foarte bun.

– Și tu, Marta, ai ieșit foarte bine, răspunse Picot.

– Aș vrea să vorbim despre viitorul plan de lucru, și dacă rămâneți, și dacă plecați, interveni Clara.

– Treaba este gata, ne rămâne doar să găsim Biblia de Lut și, de altfel, iată templul, peste două sute de tăblițe în stare bună, resturi de ceramică, statui... Expediția a fost un succes. Nu regret că am venit. Marta, Fabián, voi?

– Știi că nici noi. A fost o experiență deosebită să lucrăm în aceste condiții. Cred că am devenit niște roboți, iar jurnaliștii ne-au amintit că există și o altă realitate. Nu mă deranjează să continuăm, dar îți mărturisesc că nici nu mă deranjează să ne întoarcem. Tu, Marta?

– Eu, Fabián, în afară de faptul că mi-e dor de o baie bună, trebuie să spun că nu mi-ar plăcea să plec fără să fi găsit Biblia de Lut.

Clara o privi pe Marta cu recunoștință. Ajunsese să o aprecieze pe profesoara severă în stare să i se impună în mod firesc chiar și lui Picot.

– Căutam o legendă și am dat peste o realitate. Nu e de ajuns? întrebă Fabián.

– Căutam Biblia de Lut și am găsit un templu, nu e rău, dar... eu aș forța timpul ceva mai mult, insistă Marta.

– Nu e o problemă să forțăm timpul, ci faptul că americanii sunt pe punctul de a bombarda, ai auzit și tu, și nu sunt dispus să ne punem viața în primejdie. Am adus o grămadă de oameni, studenți care au toată viața înainte și cărora nu le putem cere să riște săpând în continuare, doar-doar om găsi tăblițele alea, protestă Picot.

– Yves, știu că ai dreptate, dar, ca să-ți spun adevărul, am chef să rămân, afirmă Marta.

– Ar fi o prostie. Știi că, dacă izbucnește războiul, misiunea arheologică se va duce pe apa sâmbetei, bărbații vor fi obligați să se înroleze și va începe acel atât de omenesc „scapă cine poate".

– Știu, Fabián, știu. Îmi exprim doar un sentiment, nimic mai mult. Dacă ne întoarcem, ne întoarcem împreună, nu sunt deloc o aventurieră sinucigașă.

– În orice caz, Clara, mi se pare potrivit să recapitulăm ceea ce s-a făcut și ceea ce rămâne de făcut. Dacă vă convine, vom face acest lucru după ce vom vorbi cu soțul dumneavoastră, în cazul în care sosește după-amiază, așa cum era prevăzut. De acord?

Clara aprobă propunerea lui Picot. Nu avea de ales.

28

Robert Brown ieși din biroul lui George Wagner, mentorul său. Președintele fundației Lumea Antică era mulțumit de rezultatul întrevederii. Acum, nu mai rămânea decât ca Paul Dukais să se priceapă să ducă la bun sfârșit planul stabilit și, mai ales, se gândi el, ca nebunul de Alfred Tannenberg să nu zădărnicească toată operațiunea de dragul proastei lui de nepoate.

Nu se înșela. Știa că, fără Tannenberg, operațiunea n-ar fi posibilă, că totul depindea de bătrânul acela bolnav, de care mulți încă se mai temeau.

Îl sună pe mobil pe Paul Dukais și îl convocă la biroul său o oră mai târziu. Operațiunea Adam era pe punctul de a începe. Chiar el o numise astfel, ca o aluzie la faptul că Dumnezeu îl făcuse pe primul om din lutul anticei Mesopotamii.

În vremea asta, mentorul său vorbea la telefon cu un bărbat, la mii de kilometri distanță. Enrique Gómez aștepta de zile bune apelul prietenului său.

– Așadar, va fi pe 20... spunea Enrique Gómez.

– Da, pe 20 martie, mi s-a confirmat acum câteva ore.

– Dukais are totul pregătit?

– Robert zice că da. Și tu?

– Nici o problemă. Când transportul o să ajungă aici, îl voi prelua, cum am făcut și în alte ocazii.

– De data asta, va sosi la bordul unui avion militar.

– Știu, dar omul de legătură pe care mi l-ai dat la baza militară este deja sub control și a încasat în avans o parte din onorariu. Știe,

de asemenea, ce i se poate întâmpla dacă i-ar trece prin minte să șovăie sau să ne facă probleme.

– Ai vorbit cu el?

– Eu? Nu, mă folosesc în continuare de o persoană care mi-a fost credincioasă de când am ajuns aici. Ți-am vorbit despre el, despre Francisco...

– Să n-ai încredere în nimeni.

– Loialitatea lui Francisco este una bine plătită.

– Ai stabilit legătura cu cumpărătorii?

– Cu cei obișnuiți, dar, mai întâi, vreau să văd materialul. Cum vei face loturile?

– Robert Brown dispune de un om competent, Ralph Barry, un fost profesor la Harvard, expert în zona aceea. Va fi în Kuwait când va sosi materialul. Ahmed Husseini a pus la punct o listă provizorie.

– Bună idee. Știi, George, cred că ar trebui să ne gândim la retragere. Suntem prea bătrâni ca să mai continuăm cu povestea asta.

– Bătrâni? Nu, nu suntem bătrâni. Bineînțeles că eu n-o să accept să mor cu o pătură pe genunchi, privind pe fereastră. Nu-ți face griji, Enrique, totul o să fie bine, te vei putea bucura de o viață liniștită la Sevilla. Întotdeauna mi-a plăcut orașul tău, și ceea ce mă surprinde cel mai mult e cum ai reușit să te integrezi acolo.

– Dacă n-ar fi fost Rocío, n-aș fi reușit.

– Ai dreptate, ai avut noroc cu soția ta.

– Ar fi trebuit să te însori și tu...

– Nu, n-aș fi suportat, cu asta chiar n-aș fi reușit să mă prefac.

– Știi? Până la urmă, te obișnuiești.

– Niciodată nu m-aș putea obișnui să am lângă mine trupul unei femei.

Cei doi bărbați rămaseră tăcuți câteva clipe, lăsându-și mintea să rătăcească.

– Așadar, pe 20 va începe războiul.

– Da, pe 20. O să-l sun chiar acum pe Frank.

Frank Dos Santos vorbea însuflețit, călărind alături de fiica sa, Alma.

– Mă bucur că m-ai convins să te însoțesc. A trecut prea multă vreme de când nu m-am mai suit pe un cal.

– Te-ai cam lenevit, tată.

– Nu, fata tatei, muncesc prea mult.

Sunetul agasant al mobilului întrerupse conversația. Alma se încruntă, supărată că nu putea să se bucure în continuare de momentul acela de liniște alături de tatăl ei.

– Bună, George! Păi, unde să fiu? Călăresc cu Alma, dar sunt prea bătrân pentru asta, mă dor toate oasele.

Frank Dos Santos tăcu, ascultându-l pe prietenul său, care îi repeta același lucru ca lui Enrique Gómez: războiul avea să înceapă pe 20 martie.

– De acord, am totul pregătit. Clienții mei sunt nerăbdători să vadă marfa. Ahmed va fi în stare să pună mâna pe lista de obiecte pe care ți-am trimis-o? Pentru că, dacă reușește, afacerea va fi perfectă. Bine, o să te sun, oamenii mei sunt pregătiți pentru ziua Z.

Vârî mobilul în buzunar și oftă, știind că fiica sa îl observa.

– În ce afaceri te-ai băgat acum, tată?

– În cele dintotdeauna, fiica mea.

– Odată și odată, va trebui să-mi povestești câte ceva.

– Mulțumește-te să cheltuiești banii pe care-i câștig.

– Dar, tată, sunt singura ta fiică.

– De asta ești favorită, răspunse râzând Dos Santos. Hai, să ne întoarcem acasă!

Robert Brown, însoțit de Ralph Barry, aștepta sosirea lui Paul Dukais. Președintele agenției Planet Security întârzia, ca de obicei.

– Hai, Robert, calmează-te, o să sosească dintr-o clipă într-alta.

– Dar, Ralph, omul ăsta mereu întârzie. Crede că poate dispune de timpul celorlalți, m-am săturat de el!

– În branșa lui, e cel mai bun. Așa că n-avem de ales.

– Nimeni nu e de neînlocuit, Ralph, nimeni, nici chiar Paul.

Când Paul Dukais intră surâzător în birou, Robert Brown pufni de necaz.

– Se poate și de ce râzi?

– Tocmai m-a sunat nevastă-mea să-mi spună că are o migrenă și că de aceea n-o să mergem astă-seară la operă. Ce noroc pe capul meu!

Ralph Barry nu se putu împiedica să nu zâmbească la rândul său. Nu se înșela în privința lui Dukais, știa că sub aparenta-i vulgaritate era un om inteligent, cu o minte meticuloasă, mult mai cult decât lăsa să se vadă și, mai ales, în stare de orice.

– Băieții de la Pentagon au stabilit deja data invadării Irakului. Va fi pe 20 martie, i-o trânti Robert Brown.

– Invadare? Așadar, n-o să ne mulțumim doar să bombardăm.

– Invadare. Vom intra în Irak ca să rămânem.

– Cu atât mai bine pentru afaceri! Cu cât soldații noștri vor ajunge mai devreme, cu atât mai repede vom începe să câștigăm bani.

– Ralph pleacă în Kuwait. Vorbește cu colonelul ăla al tău, Fernández, să-i organizeze un comitet de primire.

– Nu e colonel, e fost colonel, și Mike se află deja în zonă. O să-l sun, nu-ți face griji. Dar, mai înainte, trebuie să-l anunțăm pe Yassir, pentru că azi pleacă la Safran. Alfred a trimis vorbă să-l cheme, ca și pe Ahmed. Bătrânul nu lasă frâiele din mână.

– Bine, atunci, ia legătura cu el. Trebuie să-i dăm de știre și lui Alfred.

– O poate face Yassir, propuse Dukais.

– Nici unul dintre noi nu-l poate suna. Știi și tu foarte bine că acum sunt interceptate toate comunicațiile.

– Voi folosi curierul obișnuit, pe nepotul lui Yassir, care trăiește la Paris. E omul lui Alfred. Îi datorează acestuia tot.

– Și unchiul lui? vru să știe Ralph.

– Yassir este unchiul lui, într-adevăr, dar loialitatea nepotului merge către Tannenberg. Îi datorează tot ce este, așa că, în cazul în care nu e sigur, va paria pe Alfred.

– Mai sunt cincisprezece zile, șopti Ralph Barry.

– Da, dar totul este pregătit, nu-ți face griji. Am încredere în Mike Fernández, și, dacă el zice că toată operațiunea e bine unsă, atunci așa e, susținu Dukais.

– Eu în Alfred am încredere. El știe cum se fac treburile astea. Așa că nu te mai împăuna atâta. Singura problemă a lui Alfred este nepoata lui, faptul că se încăpățânează să-i lase o moștenire care nu e doar a lui.

– Avem oameni în tabăra arheologilor. Fata n-are de ce să fie o problemă.

– Dacă îi atingem un fir de păr, operațiunea se va duce pe apa sâmbetei, nu-l cunoști pe Alfred, afirmă Robert Brown.

– Tu ai spus că, dacă ar fi necesar să acționăm, o vom face...

– Doar dacă ar fi necesar, absolut obligatoriu... Firește, nimeni și nimic nu poate zădărnici operațiunea, asta e clar pentru toată lumea, nu-i așa?

– Oamenii vor hotărî la fața locului. Să sperăm că îi vor putea manipula pe Alfred și pe nepoata aia a lui.

– Să facă exact ce trebuie să facă, dar, dacă dau greș, sunt niște oameni morți. Bine, vrei să începem noi demersurile sau vorbești tu personal cu oamenii noștri de legătură de la Pentagon?

– Nu-ți face griji, mă ocup deja de restul operațiunii. Iar tu, Ralph, ar trebui să pleci cât mai curând.

– Plec mâine.

– Splendid. Așadar, vom ataca pe 20. Era și timpul! O să-i cam țâțâie fundul pramatiei ăleia de Saddam.

– Nu fi vulgar, scutește-mă de expresiile astea ale tale, protestă Robert Brown.

– Hai, Robert, nu mai face pe delicatul, suntem la tine în birou, nu ne aude nimeni.

– Te aud eu, și asta e de ajuns.

– Acum o să vă certați? întrebă Ralph.

– Nu, n-o să ne certăm, o să ne punem pe treabă. Plec. Am multe de făcut.

Paul Dukais ieși din biroul lui Brown fără să-și ia la revedere. Președintele fundației Lumea Antică îl deranja cu manierele lui rafinate. La urma urmei, nu era decât un delincvent la fel ca el, pentru că asta erau, își spuse Dukais; uneori, marile afaceri nu sunt altceva decât mari acte de delincvență organizată. Totul depindea de cine le săvârșea și în ce fel și, mai cu seamă, important era să nu fii prins.

Nu, Brown nu era mai bun decât el, deși era un fudul, fost student al celor mai bune universități americane.

Ahmed Husseini și Yassir se aflau în elicopter cu căștile antifonice pe urechi, când un soldat se apropie în fugă de aparat făcând semne să nu decoleze.

Cei doi bărbați îl priviră intrigați pe soldatul care, roșu din pricina cursei, se opri și îi înmână lui Yassir un plic închis.

– A fost trimis de la birou. Mi s-a spus că e foarte urgent.

Yassir luă plicul și, fără să-i mulțumească soldatului, scoase dinăuntru o foaie de hârtie scrisă pe o singură față.

> Domnule, ați primit un e-mail de la nepotul soției dumneavoastră, cel care trăiește la Roma. Spune că, în ziua de 20 martie, va veni să vă vadă, împreună cu niște prieteni, și că e urgent ca dumneavoastră să o știți; nu vrea să-i spuneți soției dumneavoastră, și nici restului familiei, pentru că vrea să le facă o surpriză, dar zice că va trebui să le-o spuneți prietenilor dumneavoastră. A insistat că trebuie să aflați imediat că va veni.

Vârî hârtia în plic și plicul în buzunarul hainei, apoi îi făcu semn pilotului să decoleze. Dukais îi confirma data izbucnirii războiului. Trebuia să i-o spună lui Ahmed și, fără doar și poate, lui Alfred. De fapt, mesajul acela era pentru bătrân, nu pentru el. Oamenii primeau ordine doar de la Alfred Tannenberg; chiar și știindu-l pe moarte, tot se temeau de el. Aveau motive să se teamă. O știa și el foarte bine.

La căderea nopții, elicopterul ateriză la câteva sute de metri de Safran. Luminile din case sclipeau ca niște licurici și vântul adia încărcat de răcoare.

Ayed Sahadi și Haydar Annasir îi așteptau cu un jeep ca să-i transporte în centrul taberei.

– Ce-i cu tine, Haydar, te văd necăjit?! îl întrebă Ahmed pe omul de încredere al lui Tannenberg.

– Să trăiești în satul ăsta a devenit de nesuportat. Sunt de prea multe luni aici.

– Cineva trebuie să țină socotelile acestei misiuni arheologice, și domnul Tannenberg are încredere în tine, răspunse Ahmed Husseini.

– Soția ta te așteaptă împreună cu domnul Tannenberg; la fel, Picot și statul lui major. Sunt nervoși, pentru că jurnaliștii pe care ni i-ai trimis au spus că războiul e inevitabil și că, așa cum stau lucrurile, Bush va ataca într-una din zilele astea, explică Haydar Annasir.

– Da, mă tem că au dreptate. Sunt manifestații în toată Europa, chiar și în Statele Unite, dar președintele Bush a pus în funcțiune mașina de război și nu va da îndărăt.

– Așadar, ne vor ataca, spuse Ayed Sahadi, care, până în momentul acela, fusese tăcut.

– Da, așa se pare, fu răspunsul laconic al lui Ahmed, dar pentru moment trebuie să rămâi aici. Colonelul mi-a comunicat că putem dispune în continuare de tine.

Ayed Sahadi îi informă că Yassir avea să se instaleze în casa primarului, în vreme ce Ahmed urma să împartă casa cu soția sa și cu Tannenberg.

Întâlnirea dintre Clara și Ahmed se dovedi stânjenitoare. Dintr-odată, nu știau cum să se poarte unul cu celălalt, și nici ce să-și spună.

– Va trebui să dormi în odaia mea, am instalat un pat de campanie. Îmi pare rău, dar ar fi greu să explic că nu dormi aici; prefer ca, pentru moment, să nu existe comentarii despre noi.

– Mi se pare corect. Singurul lucru pe care îl regret este că o să te incomodez din lipsă de spațiu.

– Va trebui să ne descurcăm cu ce avem. Până când rămâi?

– Nu știu, imediat ce vorbesc cu bunicul tău, ar trebui să plec, am de rezolvat treburi care nu pot aștepta. Bunicul tău o să-mi spună ce vrea să fac.

– Firește, doar te plătește pentru asta.

Clarei îi păru rău că pronunțase această frază, dar nu mai era cale de întoarcere și, pe deasupra, voia ca el să știe că nu o va mai putea înșela niciodată.

– Despre ce vorbești?

– Despre faptul că lucrezi pentru bunicul meu, că participi la cine știe ce afacere de-a lui și că te plătește pentru asta. Sau nu-i adevărat?

– Ba da, este adevărat.

– Bine, așadar, la asta m-am referit.

– Ai spus-o într-un fel...

– Am spus-o în felul meu, n-am chef să fiu diplomată.

– Până acum, am evitat confruntarea dintre noi, nu mi-ar plăcea să terminăm prost.

– Nu, n-o să ne confruntăm, pentru că nu vreau să mă confrunt cu tine. Să lăsăm lucrurile așa cum sunt. Bunicul meu vrea să vă vadă cât mai degrabă.

– Lasă-mi un minut să mă aranjez și apoi mă duc să-l văd.

– Trebuie să-l aștepți pe Yassir, vrea să vă vadă pe amândoi. Când sunteți gata, anunțați-o pe Fatima.

Clara se îndreptă spre odaia bunicului ei. Medicul tocmai îi făcea o injecție. Cu mai puțin de zece minute în urmă, terminase de făcut o transfuzie de sânge care părea să fi readus culoarea în obrajii scofâlciți ai lui Alfred Tannenberg.

Salam Najeb o privi pe Clara și îi făcu semn să se apropie.

– Sper ca transfuzia și injecțiile să-l facă pe domnul Tannenberg să se simtă mai bine și să poată face față muncii din următoarele zile. Dar, i-am spus-o deja și lui, va trebui să-i facem zilnic o transfuzie, este singurul mod de a... de a... mă rog, de a se simți în formă.

– Vă mulțumesc foarte mult, șopti Clara.

– Mă simt mult mai bine, îi asigură Alfred Tannenberg.

– Dar este o ameliorare temporară, insistă doctorul Najeb.

– Știu că nu-mi puteți oferi mai mulți ani de viață, dar măcar mențineți-mă în această stare până când o să vă spun eu.

Tonul vocii bătrânului nu lăsa loc de replică.

– Voi face tot ce-mi stă în puteri, domnule.

– Dacă reușiți, nepoata mea va fi extrem de generoasă cu dumneavoastră.

– Bineînțeles, bunicule.

Clara se apropie de bunicul ei și îl sărută pe frunte. Mirosea a săpun.

Salam Najeb îndeplinise instrucțiunile bunicului și ale ei înseși: îi ceruseră să facă orice voia, dar Alfred trebuia să pară îndeajuns de sănătos pentru ca nimeni să nu se îndoiască de poziția lui de șef. Medicul fusese de acord cu aceste cerințe. Cu banii pe care urma să îi primească, nu mai trebuia să-și facă nici o grijă pentru următorii ani.

– Bine, doctore, credeți că bunicul meu poate să iasă din dormitor și să suporte o conversație scurtă în camera de zi? întrebă Clara.

– Da, dar nu prelungiți prea mult întrevederea, ar putea...

Câteva ciocănituri scurte în ușa camerei, urmate de intrarea Fatimei, îl întrerupseră pe medic.

– Domnul Yassir și domnul Ahmed vă așteaptă în camera de zi, anunță Fatima.

– Bunicule, ridică-te și ia-mă de braț. Poți?

– O să merg singur, n-o să mă agăț nici măcar de brațul tău. Hienele alea ar crede că sunt pe moarte și, chiar dacă e adevărat, nu trebuie s-o știe, nu încă.

Clara deschise ușa și ieșiră din odaie. Când intrară în camera de zi, Yassir și Ahmed se ridicară în picioare.

– Domnule... reuși Ahmed să spună.

– Alfred... fu singurul lucru pe care-l spuse Yassir.

Alfred Tannenberg îi măsură de sus până jos. Știa că oamenii se așteptau să-l vadă într-o stare mai proastă decât era. Îi privi cu răutate, râzând cu poftă.

– Credeați că ați venit la înmormântarea mea? Aerul din Safran îmi face bine și faptul că sunt cu Clara îmi dă putere să trăiesc, iar pofta de viață nu-mi lipsește.

Nici unul din cei doi bărbați nu răspunse, schițară un zâmbet, așteptând ca Tannenberg să ia loc, dar acesta preferă să se plimbe prin camera de zi, observându-i pe furiș.

– Bunicule, ai nevoie de ceva?

– Nu, copila mea, nu vreau nimic, doar apă, dar cu siguranță că musafirilor noștri le este foame. Să aducă Fatima ceva de mâncare, avem multe de vorbit.

Cei trei bărbați rămaseră singuri. Alfred Tannenberg îi domina prin simpla lui prezență. Știa că Ahmed și Yassir credeau că aveau

să-l găsească într-o stare mai proastă de sănătate și râdea în sinea lui de stupoarea pe care cei doi bărbați nu reușeau să și-o ascundă.

Yassir îi înmână lui Alfred nota nepotului său. Acesta o citi și o vârî în buzunarul hainei.

– Așadar, războiul va începe pe 20 martie. Bine, cu cât mai repede, cu atât mai bine, oamenii mei sunt pregătiți. Ai făcut ce ți-am cerut? îl întrebă el pe Ahmed.

– Da. A fost o treabă complicată. Oricât de incredibil ar părea, nu tot patrimoniul muzeelor e catalogat. A trebuit să cheltuiesc mai mult decât era prevăzut pentru ca anumite persoane de încredere să-mi dea o listă a celor mai importante opere pe care le avem în fiecare muzeu. I-am predat listele lui Yassir, așa cum mi-ai spus.

– Știu. Enrique și Frank au stabilit deja legătura cu clienții lor și există un număr important de cumpărători dispuși să pună mâna pe comorile acestei țări. Și George și-a anunțat clienții prin Robert Brown, așa că afacerea e pregătită. Ce se întâmplă cu Bereta Verde a lui Dukais?

Yassir își drese vocea înainte de a răspunde. Știa că lui îi pune această întrebare.

– Și Mike Fernández e gata. Oamenii lui se află unde ai spus că trebuie să se afle. Nu vor fi probleme cu transportul mărfii. Nu ne rămâne decât să așteptăm.

– Asta e cea mai mare operațiune de vânzare de opere de artă pe care am făcut-o vreodată, afirmă Tannenberg. De fapt, facem o favoare omenirii salvând patrimoniul artistic al Irakului. Dacă nu-l scoatem de aici, bombele îl pot distruge și, în plus, odată ce va izbucni războiul, hoardele vor încerca să pună mâna pe tot ce este de valoare, fără să fie în stare să deosebească o tăbliță de un cilindru sumerian.

Nici Yassir, nici Ahmed nu răspunseră la comentariul lui Tannenberg. Erau jefuitori, într-adevăr, dar nu li se părea necesar să se mai aducă în discuție comportamentul lor reprobabil.

– Câte piese socotești că vom putea scoate? îl întrebă Tannenberg pe Ahmed.

– Dacă totul merge bine, peste zece mii. Am făcut o listă exhaustivă cu ceea ce trebuie să ia oamenii din fiecare muzeu. Au planuri

amănunțite ale fiecăruia în parte, cu locurile unde se află piesele cele mai importante. Sper să nu pricinuiască distrugeri...

– Cât ești de sentimental! râse Tannenberg. Vom jefui, vom jefui această țară, o vom lăsa fără nici o piesă de valoare, și tu îți faci griji ca oamenii noștri să ducă operațiunea până la capăt, fără să le cadă vreo tăbliță.

Ahmed strânse din dinți umilit. Simțea râsul lui Alfred Tannenberg ca pe o palmă.

– De cum vor începe bombardamentele, echipele vor intra în muzee. Trebuie să pună mâna pe piesele valoroase în cel mai scurt timp posibil și să iasă din țară imediat. Nu va fi o problemă să ajungă în Kuwait; să sperăm că, acolo, Bereta Verde va ști să-și facă treaba, insistă Tannenberg.

– Și tu ce o să faci? Până când stai aici?

Întrebarea lui Yassir nu îl luă prin surprindere. De fapt, Tannenberg o aștepta, știa cât de nerăbdător era acesta.

– Asta nu e problema voastră, dar nu-ți face griji, Yassir, n-o să mor de bombele prietenilor noștri. Când o să le dea drumul, voi fi într-un loc sigur, încă nu m-am hotărât să mor.

– Și Clara? întrebă Ahmed.

– Clara o să plece. Încă mai trebuie să hotărăsc dacă o să meargă cu echipa lui Picot sau dacă o trimit la Cairo, veni răspunsul lui Tannenberg.

– Nu mai e mult timp, ceva mai mult de cincisprezece zile, dacă americanii atacă pe 20, insistă Ahmed.

– Dacă o să fie nevoie, o să-ți spun când o să plece Clara. Mai avem câteva zile ca să încercăm să găsim Biblia de Lut.

– Dar nu mai e timp! protestă Ahmed.

– Ce știi tu? Nimeni nu ți-a cerut părerea, așa că abține-te! Ascultă ordinele și mulțumește-te cu banii; în felul ăsta, ai să scapi cu viață.

Tannenberg își turnă un pahar cu apă și o bău încetișor. Nici Ahmed, nici Yassir nu se atinseseră de mâncarea pe care le-o servise Fatima. Cei doi bărbați erau încordați, și din acest motiv nu puteau să-și abată atenția de la bătrân.

– Bine, să terminăm de revăzut operațiunea. Acum, o să-l chem pe Haydar Annasir ca să pun la punct ultimele detalii financiare.

O să câștigăm bani mulți, dar a și trebuit să investim mult. Oamenii mei știu întotdeauna că au în bancă în avans un depozit garantat, pentru ca familiile lor să-și ia partea, în cazul în care ei ar suferi vreun necaz.

Fatima nu permise nimănui, cu excepția lui Haydar Annasir și, mai târziu, a lui Ayed Sahadi, să intre în camera de zi. Tannenberg îi dăduse instrucțiuni precise: nici măcar Clara nu trebuia să-i întrerupă. Nici doctorul, doar în cazul în care l-ar chema el.

Clara luă cina cu Picot și cu restul echipei. Era nervoasă. Prezența lui Ahmed o iritase. Nu avea să fie ușor să împartă odaia cu el, nici măcar pentru o noapte. Mai rău decât atât, îl simțea ca pe un străin.

– Când îl vom vedea pe soțul dumneavoastră? întrebă Fabián.

– Presupun că mâine. Astă-seară s-a întâlnit cu bunicul meu, vor termina târziu.

– Rămâneți în Irak sau veți încerca să plecați înainte să izbucnească războiul? vru să știe Marta.

– Nimeni nu știe când va începe războiul. Jurnaliștii care au fost aici n-au dat nimic drept sigur. Spuneau că, după cum cred ei, războiul e inevitabil, dar nimeni n-are cum să știe ce se va întâmpla, răspunse Clara.

– Ăsta nu e un răspuns, o provocă Marta.

– Este singurul pe care vi-l pot da. În orice caz, vreau să rămân aici până când... mă rog, până când va deveni imposibil de stat. După aceea, voi vedea. Dacă izbucnește războiul, o să vedem atunci unde mă aflu și ce pot face ca să supraviețuiesc.

– Veniți cu noi!

Invitația lui Picot o lăsă fără glas, dar se gândi că tonul indiferent al acestuia nu lăsa loc îndoielii despre cât de puțin îi păsa de soarta pe care ea ar putea să o aibă.

– Vă mulțumesc, o să țin seama de propunerea dumneavoastră. Îmi acordați azil politic? răspunse ea, încercând să fie ironică.

– Eu? Mă rog, dacă nu mai e nimic de făcut, ne vom strădui să vi-l dea cineva. Fabián, crezi că o putem introduce fraudulos când ne întoarcem?

– N-o luați în bătaie de joc, le spuse Marta. Și Clara e la strâmtoare și trebuie s-o ajutăm.

Rămaseră tăcuți, iar Lion Doyle profită de tăcere ca să-i ceară ceva Clarei.

– Știți deja că Yves vrea să-i fac un amplu reportaj despre tot ce ați găsit aici. Mâine voi începe să fotografiez tot și pe toată lumea. Credeți că bunicul dumneavoastră ar poza pentru mine? Nu i-aș răpi mult timp, dar mi se pare drept ca o persoană care a investit atât de mult în povestea asta... În sfârșit, să fie recunoscut pentru această contribuție.

– Bunicul meu este om de afaceri, el finanțează o parte din această expediție. Nu cred că va dori să apară în nici un fel de reportaj, chiar dacă l-aș ruga.

– Vă mulțumesc. Chiar dacă bunicul dumneavoastră e un om modest, cred că ar trebui să pozeze, măcar cu dumneavoastră.

– V-am spus că o să-l întreb, dar nu mai insistați.

– Eu aș vrea să rămân.

Vocea suavă a lui Gian Maria îi readuse pe toți la realitate. Clara îl privi cu drag. Ajunsese să-i poarte o autentică afecțiune preotului, care o urma pretutindeni, de parcă ar fi fost un câine de pază. Gian Maria suferea când ea dispărea sau când o pierdea de sub ochi. Îi dovedea un devotament care o mișca și nu înțelegea de ce l-ar fi meritat.

– Până când n-o să vorbim cu Ahmed, e mai bine să nu luăm hotărâri, afirmă Yves Picot.

– În regulă, dar, dacă Clara rămâne să lucreze, o să rămân și eu, fu răspunsul lui Gian Maria.

– Dar ce spuneți! Nu puteți rămâne aici. Dacă începe războiul, credeți că veți putea continua să lucrați? N-o să rămână nici un om care să vă ajute, vor fi mobilizați sau, în orice caz, n-o să sape în vreme ce bombele cad în jurul lor.

Picot era furios. Și lui ajunsese să-i fie drag Gian Maria. Se simțea responsabil pentru ceea ce i s-ar putea întâmpla.

– Aveți dreptate, dar, dacă rămâne Clara, rămân și eu, insistă preotul.

– Gian Maria, nu fi încăpățânat! îl somă Marta.

– Când se va termina războiul, poate că ne vom întoarce, îi spuse Fabián în chip de consolare.

Clara tăcu, fără să știe ce să spună. O surprindea fermitatea cu care Gian Maria insista să rămână cu ea. Preotul îi dovedea o loialitate pe care nu și-ar fi putut-o imagina vreodată.

Discuția continuă, pentru că restul membrilor echipei interveniră ca să încerce să-l convingă pe Gian Maria că trebuia să se întoarcă împreună cu ei, dar strădania lor se dovedi zadarnică.

Gian Maria rămase așezat în ușa locuinței pe care o împărțea cu Ante Plaskic și cu Lion Doyle.

N-avea chef să doarmă și îi plăcea în mod special să fie singur când toată tabăra dormea.

Își aprinse o țigară și își lăsă privirea să rătăcească pe cerul înțesat de stele. Simțea nevoia să-și pună ordine în cuget. Era aici de multe luni de zile, și uneori se întreba cine este, cine a fost, ce va fi de el.

Credința lui în Dumnezeu continua să fie de neclintit. Ăsta era singurul lucru care nu se schimbase; n-avea îndoieli nici asupra vocației sale sacerdotale. Nu voia să fie altceva decât preot, dar i se părea un sacrificiu insuportabil să se întoarcă la liniștea locuinței sale din mănăstire unde trăise de când devenise preot. Înainte de a pleca din Roma, viața lui se desfășura fără spaime. Pentru el fusese o surpriză când superiorul lui îl trimisese să primească spovedanii la bazilica San Pietro. Mai întâi, se simțise copleșit de răspundere și își manifestase îndoielile asupra pregătirii sale ca să primească spovedania pelerinilor sosiți din toate colțurile lumii, dar superiorul său îl convinsese că acela era locul de unde trebuia să slujească Biserica. „Vaticanul, îi spusese el, are nevoie și de tineri, de preoți tineri care să ia contact cu realitatea lumii, și, pentru asta, nimic nu e mai potrivit decât un confesional din bazilica San Pietro."

De aceea, atunci când nu studia sau când nu preda, asculta sufletele zbuciumate care veneau să-și găsească alinarea, convinse fiind că acolo, la Vatican, erau mai aproape de iertarea lui Dumnezeu.

Trebuia să se întoarcă, dar nu mai putea fi același. Avea să îi lipsească viața în aer liber, camaraderia pe care o cunoscuse alături de acea echipă eterogenă.

În fiecare zi, înainte ca tabăra să se trezească, el se ridica din pat și, după ce se ruga, ținea slujba. O slujbă în care se întâlneau singuri, el și

Dumnezeu, căci nimeni nu-și manifestase interesul de a participa, și nici el nu ceruse nimănui să o facă.

La Roma avea să-i lipsească această senzație de libertate care i se cuibărise în suflet.

Se gândi la Clara și își spuse că avea pentru ea o sinceră afecțiune. Tot încercând să o protejeze, o simțea ca pe o soră, o soră dificilă, cam neprietenoasă, dar soră.

Poate că sosise momentul să-i spună că se afla acolo ca să-i salveze viața sau măcar ca să încerce să împiedice să ridice mâna asupra ei. Dar nu, nu o putea face fără să încalce un secret, fără să-L trădeze pe Dumnezeu și pe omul care i se spovedise.

Secretul confesiunii este sacru, așa că nu-i putea explica nici măcar cum de știa că avea să se încerce uciderea ei și a lui Alfred Tannenberg, a amândurora.

Clara se apropie încet de poarta casei lui Gian Maria și se așeză lângă el. Își aprinse și ea o țigară și-și lăsă privirea să rătăcească în zare.

– Nu trebuie să rămâneți, profesorul Picot are dreptate.

– Știu, dar o să rămân. N-aș fi liniștit, știindu-vă aici.

– Poate că bunicul meu o să mă oblige să plec la Cairo.

– La Cairo?

– Da, știți că o parte a familiei mele este de acolo. Avem o casă, unde vă invit să veniți când doriți.

– Să-nțeleg că totuși plecați? o întrebă el, fără să-și ascundă îngrijorarea.

– Voi rezista cât voi putea de mult, dar, dacă izbucnește războiul, e posibil ca bunicul meu să mă oblige să plec. Dumneavoastră, care sunteți bun, I-ați putea cere lui Dumnezeu să ne ajute să găsim tăblițele acelea.

– O să-i cer, dar cereți-I și dumneavoastră. Vă rugați vreodată?

– Nu, niciodată.

– Sunteți musulmană?

– Nu, nu sunt nimic.

– Chiar dacă nu sunteți practicantă, tot aveți vreo religie.

– Mama mea era creștină, eu sunt botezată, dar n-am călcat niciodată într-o biserică, nici n-am intrat în vreo moschee, nici măcar din curiozitate.

– Atunci, de ce această obsesie pentru a găsi Biblia de Lut? Doar din vanitate?

– Sunt copii care cresc ascultând povești cu zâne și cu prinți fermecați. Eu am crescut ascultându-l pe bunicul meu vorbind despre Biblia de Lut. Îmi repeta că spera ca eu s-o găsesc și îmi spunea povești în care eu eram eroina, un arheolog care găsea o comoară, comoara cea mai importantă din lume, Biblia de Lut.

– Și vreți ca visul din copilărie să devină realitate.

– Dumneavoastră tot nu credeți că Patriarhul Avraam i-a vorbit unui scrib despre Creație.

– Biblia nu spune nimic în această privință și e atât de precisă în relatarea istoriei Patriarhului...

– Dumneavoastră știți că arheologia n-a găsit câteva dintre orașele descrise în Biblie și nici măcar nu certifică existența unora dintre personajele sale, dar, cu toate acestea, credeți în tot ce spune Cartea Sfântă.

– Clara, eu nu spun că n-ar exista o Biblie de Lut. Avraam a trăit pe acest pământ, cunoștea legendele despre Facerea Lumii, despre Potop; a putut foarte bine să vorbească despre aceste legende cu cineva, sau poate că Dumnezeu i-a revelat Adevărul... nu știu. Sincer, tot nu știu ce să cred despre această poveste.

– Dar sunteți aici, ați muncit ca nimeni altul și acum vreți să rămâneți. De ce?

– Dacă există Biblia de Lut, și eu vreau s-o găsesc. Ar fi o descoperire extraordinară pentru creștini.

– Ar fi o descoperire precum cea a Troiei, sau a cetății Micene, sau a mormintelor faraonilor din Valea Regilor... Cine va găsi Biblia de Lut va intra în istorie.

– Vreți să intrați în istorie?

– Eu vreau să găsesc tăblițele acelea ale bunicului meu, vreau să i le pot înmâna, vreau să-i îndeplinesc visul.

– Îl iubiți mult.

– Da, îl iubesc nespus de mult pe bunicul meu și... cred că el nu m-a iubit decât pe mine.

– Oamenii se tem de el, chiar și Ayed Sahadi.

– Știu, bunicul meu... bunicul meu este exigent, îi place lucrul bine făcut.

Gian Maria nu vru să-i spună că oamenii susțineau că lui Alfred Tannenberg îi făcea plăcere durerea celorlalți, că îi umilea pe cei supuși lui și că îi pedepsea cu sadism pe cei care i se împotriveau. Nu vru să-i spună nici tot ce știa despre el.

Doar într-o ocazie Gian Maria se întâlnise cu Alfred Tannenberg, în urmă cu câteva zile, când, într-o seară, venise să-i predea Clarei o copie a traducerii ultimelor tăblițe găsite.

Tannenberg citea așezat în camera de zi, și îl poftise să intre. Îl interogase amănunțit timp de cincisprezece minute, apoi păruse să se plictisească și îl trimisese la poarta din stradă să o aștepte pe Clara să iasă. Gian Maria părăsise casa știind că văzuse în Tannenberg o manifestare a diavolului în persoană. Era sigur că Necuratul își făcuse cuib în bărbatul acela.

– Nu semănați cu bunicul dumneavoastră, afirmă preotul.

– Ba eu cred că da. Tatăl meu spunea că sunt la fel de încăpățânată ca bunicul meu.

– Nu, nu mă refer la încăpățânare, mă refer la sufletul dumneavoastră. Sufletul dumneavoastră nu este precum cel al bunicului dumneavoastră.

– Dar dumneavoastră nu-l cunoașteți pe bunicul meu, protestă Clara. Nu știți cum este el.

– Am reușit să vă cunosc pe dumneavoastră.

– Și ce credeți despre mine?

– Că sunteți o victimă. Victima unui vis, cel al bunicului dumneavoastră. Un vis care nu v-a permis să aveți propriile visuri și care v-a determinat viața atât de mult, încât sunteți prizonieră fără s-o știți.

Clara îl privi stăruitor și se ridică. Nu era supărată pe Gian Maria, nu putea fi supărată pe el, simțea că tot ce îi spusese era adevărat, și, de altfel, preotul îi vorbise cu afecțiune, fără intenția să o jignească, aproape întinzându-i mâna, ca să o călăuzească prin întuneric.

– Îți mulțumesc, Gian Maria.

– Noapte bună, Clara, odihnește-te!

Fatima o aștepta în poarta casei și îi făcu un semn să nu vorbească. Apoi o conduse în odaia bunicului ei, unde Samira, infirmiera, îi făcea acestuia o injecție sub privirea atentă a doctorului Najeb.

– A făcut un efort supraomenesc pentru a demonstra că se simte bine, șopti medicul.

– A avut vreo criză? vru să știe Clara.

– De cum a ajuns în cameră, a leșinat. Noroc că Samira era aici, așteptând să-i facă injecția înainte de a adormi, altminteri nu știu ce s-ar fi întâmplat, explică doctorul Najeb.

Samira o ajută pe Fatima să-l culce pe bătrân, și acesta întinse mâna spre Clara, care se așeză lângă el.

– Ai mers prea departe. N-o să se mai repete, îl certă ea, în vreme ce-l mângâia pe mână.

– Mă simt bine, sunt doar obosit. Oamenii ăia erau ca niște hiene, au venit să constate dacă am murit, ca să se arunce asupra mea. A trebuit să le demonstrez că, dacă se apropie, ei vor fi aceia care vor muri.

– Bunicule, n-ar trebui să ai încredere în mine?

– Am încredere în tine, ești singura persoană în care am încredere.

– Atunci, explică-mi care este operațiunea aceea atât de importantă, spune-mi ce vrei să se facă, iar eu îi voi obliga să-ți îndeplinească ordinele. Pot s-o fac.

Alfred Tannenberg închise ochii, în vreme ce strângea mâna nepoatei sale. Pentru o clipă, fu ispitit să-i explice Clarei amploarea operațiunii Adam, astfel încât, în felul acesta, să se poată odihni, dar n-o făcu, pentru că știa că, dacă o punea în acel moment pe nepoata sa în fruntea afacerii, prietenii și dușmanii săi ar interpreta acest lucru ca pe un semn al slăbiciunii sale. De altfel, își spuse el, Clara nu era pregătită să trateze cu oamenii pentru care hotarul dintre viață și moarte era ușor de trecut, în cazul în care ar fi vorba despre moartea celorlalți.

– Doctore, vreau să rămân singur cu nepoata mea.

– Nu trebuie să vă obosiți...

– Afară!

Fatima deschise ușa, hotărâtă să ducă la îndeplinire porunca lui Tannenberg. Samira ieși prima, urmată de doctorul Najeb, apoi Fatima închise ușa în urma ei.

– Bunicule, nu te mai forța...

– Americanii vor ataca pe 20 martie. Ai cincisprezece zile ca să găsești Biblia de Lut.

Șocul veștii o făcu pe Clara să amuțească. Una era să fii încredințat că avea să fie război, și altceva, cu totul altceva, să știi cu exactitate ziua în care urma să izbucnească.

– Așadar, e inevitabil.

– Așa este și, mulțumită războiului, vom câștiga mulți bani.

– Dar, bunicule...

– Hai, Clara, ești femeie în toată firea și presupun că ai învățat deja că nu există o afacere mai rentabilă decât războiul. Eu întotdeauna am participat la războaie. Ne-am clădit averea grație prostiei celorlalți. Citesc în ochii tăi că nu vrei să-ți spun adevărul, bine, s-o lăsăm baltă! Nu trebuie să spui nimănui că pe 20 o să înceapă războiul.

– Picot vrea să plece.

– Să se ducă, nu contează, doar că va trebui să te străduiești să mai rămână câteva zile în plus, să plece de aici pe 17 sau pe 18. Până atunci, puteți lucra.

– Și dacă nu găsim tăblițele?

– Vom fi pierduți. Voi fi pierdut singurul vis pe care l-am avut în viață. Mâine o să vorbesc cu Picot. Vreau să-i propun ceva, pentru ca toată această muncă să nu fi fost în zadar și, mai ales, ca să te salvez.

– Mergem la Cairo?

– O să-ți spun. Ah, și ai grijă cu bărbatul ăla al tău! Nu te lăsa îmbrobodită.

– Eu și Ahmed ne-am despărțit.

– Da, dar vei moșteni o avere uriașă, iar eu sunt pe moarte. S-ar putea să încerce o reconciliere. Prietenii mei au încredere în el, îl știu un om capabil, motiv pentru care nu i-ar deranja ca el să-mi ia locul în fruntea afacerii, dacă eu mor.

– Pentru Dumnezeu, bunicule!

– Copila mea, trebuie să vorbim despre tot, nu e timp pentru delicatețuri. Și acum, lasă-mă să dorm! Mâine, oferă-le oamenilor salariu dublu ca să muncească mai cu râvnă, trebuie să continue să dezgroape blestematul ăla de templu până vor găsi Biblia de Lut.

Când ieși din odaia bunicului ei, Clara le găsi pe Samira și pe Fatima așteptând-o.

– Doctorul a spus să-l veghez în noaptea asta, explică Samira.

– I-am spus că pot rămâne eu... se plânse Fatima.

– Tu nu ești infirmieră, îi răspunse Clara cu blândețe.

– Dar știu să-l îngrijesc, fac asta de cincizeci de ani.

– Te rog, Fatima, du-te să te odihnești. Casa asta nu funcționează fără tine, și, dacă nu dormi, aici va fi un adevărat haos.

O îmbrățișă pe bătrâna servitoare și îi făcu semn Samirei să intre în odaia bunicului ei. Apoi se îndreptă spre camera ei.

Ahmed citea stând pe patul de campanie. Clara observă că el nu-și pusese pijamaua, doar niște pantaloni scurți și un tricou.

– Noapte bună, Clara.

– Noapte bună.

– Pari epuizată.

– Chiar sunt.

– Te-am căutat, dar mi s-a spus că stai de vorbă cu preotul.

– Ne-am așezat să fumăm o țigară.

– V-ați împrietenit?

– Da, e o persoană cumsecade, iar eu n-am cunoscut prea mulți asemenea oameni în viața mea.

– Bunicul tău se simte rău, nu-i așa?

– Nu, și mă mir că ai această impresie.

– Mă rog, s-a aflat până la Cairo.

– Presupun că Yassir este purtătorul acestor știri, dar sunt false. Bunicului meu nu i s-a înrăutățit starea de sănătate, dacă asta vrei să știi.

– Bineînțeles, are în continuare mintea limpede, dar pare... nu știu, mai fragil ca înfățișare, mai slab.

– Dacă spui tu... Ultimele analize sunt excelente, așa că nu te îngrijora că i s-ar întâmpla ceva.

– Hai, lasă ironiile!

– Nu sunt ironică, știu că ai vrea să-l vezi mort pe bunicul meu, că ai vrea să-l vezi pe lumea cealaltă, dar n-o să-ți facă pe plac.

– Clara!

– Hai, Ahmed, că ne cunoaștem bine. Mi-a venit greu să observ, dar e evident că-l urăști pe bunicul meu. Presupun că, în fond, te irită faptul că ești angajatul lui.

Ahmed Husseini se ridică brusc și strânse din pumni. Clara îl privi sfidător, știind că n-ar îndrăzni să ridice mâna, pentru că asta ar fi ca și cum și-ar semna sentința la moarte.

– Am crezut că vom putea să ne despărțim civilizat, fără să ne facem rău unul altuia, replică Ahmed, străbătând odăița ca să ia o sticlă cu apă minerală.

– Despărțirea noastră n-are nici o legătură cu adevărul.

– Și care este adevărul, Clara?

– Că ești un angajat al bunicului meu, că ai fost nevoit să rămâi în Irak pentru că vei primi o sumă importantă pentru colaborarea ta la această ultimă afacere împreună cu prietenii lui, Enrique, Frank și George.

– Lucrez pentru bunicul tău de ani de zile, asta nu e o noutate pentru nimeni. Ce-mi reproșezi?

– Nu-ți reproșez nimic.

– Ba da, îmi reproșezi, dar nu reușești să-mi spui ce anume. Presupun că toți suntem nervoși din pricina războiului.

– De ce n-ai plecat deja?

– Vrei să știi adevărul?

– Da.

– Bine, poate că este momentul să începem să ne spunem deschis anumite lucruri pe care le-am trecut sub tăcere. N-am plecat pentru că bunicul tău m-a împiedicat. M-a amenințat că va face în așa fel încât să fiu arestat de Muhabarat. Ar fi făcut-o fără probleme, nu trebuia decât să dea un telefon ca să mă trimită în infern. Alfred Tannenberg are multă putere în țara asta. Așa că i-am acceptat condițiile. Nu te lăsa păcălită, n-am făcut-o pentru bani, ci ca să supraviețuiesc.

Clara îl ascultă fără să i se miște un mușchi de pe față. Înțelese că Ahmed era dispus să-i spună tot ce trecuse sub tăcere timp de mulți ani și vedea în ochii lui o mânie atât de mare, încât știu că avea să încerce să dărâme piedestalul pe care ea îl așezase pe bunicul ei.

– Știi în ce constă această ultimă afacere? O să-ți spun, sunt sigur că bunicul tău ți-o ascunde și că, de altfel, tu te străduiești să nu afli. Întotdeauna ai preferat să trăiești ignorând adevărul, pentru ca nimic să nu-ți tulbure sentimentele față de el. Bunicul tău a făcut avere grație operelor de artă. Este cel mai mare jefuitor de comori din Orientul Apropiat.

– Ești nebun!

– Nu, nu sunt nebun. Ăsta-i adevărul. Unele dintre misiunile arheologice pe care le-a finanțat au avut un singur scop: ca el să rămână cu cele mai valoroase piese pe care le putea găsi. Nici n-a avut mari

probleme să corupă funcționari care abia câștigă cât să le ajungă până la sfârșitul lunii și care au închis ochii, permițând ca hoții să ia cu ei piese din anumite muzee. Ești surprinsă? Este o afacere foarte rentabilă, care pune în mișcare milioane de dolari și care i-a făcut bogați pe bunicul tău și pe foarte respectabilii săi prieteni. Ei vând piese unicat unor clienți speciali. Bunicul tău se ocupă de această parte a lumii, Enrique, de Bătrâna Europă, iar Frank, de America de Sud. George este nucleul afacerii. Vinde la fel de bine o sculptură romanică dispărută dintr-o sihăstrie din Castilia ca și o pictură pe lemn dintr-o catedrală sud-americană. În lume, există persoane foarte capricioase care văd ceva și și-l doresc, fiind doar o chestiune de bani ca să-l poată obține. Grupul capricioșilor amatori de artă nu e foarte amplu, dar e foarte generos când e vorba să plătească. Ești palidă, vrei niște apă?

Ahmed luă sticla cu apă minerală și umplu un pahar pe care i-l dădu Clarei. Bărbatul savura situația. De ani de zile își reprima indignarea față de atitudinea infantilă a soției sale, care prefera să nu audă și să nu vadă ce se întâmpla în jurul ei. Clara se mărginea să trăiască, netezind ceea ce se interpunea în calea ei, apucând ceea ce îi era pe plac, întotdeauna de pe poziția calculată a unei neștiutoare care o făcea să pară nevinovată în privința afacerilor murdare ale lui Alfred Tannenberg.

– Bunicul tău nu m-a lăsat să plec fiindcă avea nevoie de mine pentru această ultimă operațiune. Fără mine, i-ar fi fost mai greu, și de aceea n-am avut de ales. Am să-ți spun în ce constă toată treaba. Îți amintești primul război din Golf? Bunicul tău a știut dinainte ziua exactă în care americanii urmau să înceapă să ne bombardeze și a conceput un plan ingenios. Când bombele aveau să înceapă să cadă, oamenii lui urmau să intre în anumite muzee și să ia cu ei mai multe piese valoroase. A făcut o listă foarte precisă cu unele obiecte care erau în Muzeul din Bagdad. Nu erau multe, vreo douăzeci, dar de mare valoare. A fost o afacere uriașă, și asta i-a făcut pe el și pe prietenii lui să pregătească una și mai mare. Au informații, George are cele mai bune informații despre planurile Pentagonului. La urma urmei, este „un șoim" cu legături importante în administrația americană. Îi cunoaște pe toți. Așa că lui George nu i-a fost greu să afle data exactă când va începe războiul. Știi în ce constă această operațiune?

Ahmed se opri, așteptând ca fosta lui soție, Clara, să-i ceară să continue. Da ea tăcu, privindu-l stăruitor, fără să clipească.

– Este un jaf la scară mare. Alfred Tannenberg va lua tot ce e de valoare în țara asta. Oamenii lui vor intra în cele mai importante muzee din Irak, nu numai în cel din Bagdad. Vrei să știi cine le-a înlesnit lista cu piese unice a căror valoare e incalculabilă? Eu. Eu am pregătit această listă cu obiecte care sunt... care sunt patrimoniu universal. Dar care vor sfârși în muzeele secrete ale unor milionari capricioși care tânjesc să bea din aceeași cupă cu Hammurabi. Dar, dat fiind că vor intra după aceste piese, statui, tăblițe, sigilii, cupe, fresce și chiar și obeliscuri, vor profita să ia cu ei tot ce găsesc. Să zicem că le-am pregătit două liste, una cu obiecte unice, alta cu obiecte importante.

– Este... este imposibil, reuși Clara să spună.

– E foarte ușor. În 20 martie, va începe războiul, nu ți-a spus bunicul tău? Ei bine, în ziua aceea, oamenii lui vor intra în muzee și vor ieși rapid. Fiecare grup trebuie să se îndrepte spre o frontieră, cea cu Kuwaitul, cu Turcia, cu Iordania, unde alte echipe vor aștepta ca să ducă încărcătura la locul de destinație. Enrique le-a promis deja niște piese unor cumpărători importanți, la fel ca Frank, de altfel, și, bineînțeles, George. Alte piese vor fi păstrate și le vor scoate la vânzare treptat, în funcție de legea cererii și a ofertei. Nu se grăbesc, deși, dacă te gândești bine, toți patru sunt bătrâni.

– Dar, în mijlocul bombardamentelor...

– Ah, asta face lucrurile și mai ușoare! Când va începe războiul, nimeni nu va mai avea grijă să păzească muzeele, toată lumea va încerca să-și salveze pielea. Oamenii lui Alfred sunt foarte buni, sunt cei mai buni tâlhari și asasini din Orientul Apropiat.

– Taci!

– Nu țipa, Clara, nu te isteriza, răspunse Ahmed cu o voce pe cât de liniștită, pe atât de înghețată.

Clara se ridică din fotoliu și începu să se agite prin încăperea strâmtă. Simțea nevoia imperioasă să fugă, să iasă de acolo. Dar se stăpâni. Nu, nu va face nimic din câte spera Ahmed ca ea să facă sau să zică. Se întoarse spre el, privindu-l cu ură din pricină că îi călcase în picioare lumea ei, o lume ireală și falsă, în care se instalase din copilărie, în urma deciziei bunicului ei.

– Ai spus că războiul va începe pe 20 martie.

– Așa este. George ne-a transmis informația. În ziua aceea, ar fi bine să nu mai fii aici, dacă mai vrei să trăiești.

– Când trebuie să plecăm de aici?

– Nu știu, bunicul tău nu mi-a spus.

– Cum vei pleca din Irak?

– Alfred a promis c-o să mă scoată, numai el poate s-o facă.

Rămaseră tăcuți. Clara simți că îmbătrânise dintr-odată și că îl urăște pe Ahmed. Se întrebă cum de putuse să-l iubească pe omul acela care o privea cu răceală, așteptându-i reacția.

Nu încercase să combată nimic din câte îi spusese, pentru că știa că era adevărat. De aceea îl ascultase fără să rostească nici un cuvânt, absorbind toate informațiile care fuseseră întotdeauna în fața ochilor ei, oricât de mult ar fi orbit-o afecțiunea față de bunicul ei.

Se gândi că puțin îi pasă de ceea ce face sau făcuse bunicul ei. Îl iubea la fel de mult, nu-i reproșa nimic și hotărî în adâncul ființei sale că avea să îl apere de oricine ar fi dorit să-l vadă mort, precum Ahmed sau Yassir.

Ahmed o observa foindu-se dintr-o parte într-alta a încăperii, temându-se să nu o vadă cum se prăbușește fără să-și poată stăpâni lacrimile. Fu surprins să vadă cum se stăpânea și cum își recăpăta controlul asupra ei înseși, fără să lase vreo șansă șirului nesfârșit de emoții ce o copleșeau.

– Sper că tu și Yassir sunteți la înălțimea sarcinii pe care v-a încredințat-o bunicul meu. Bineînțeles că voi fi atentă să nu faceți nici un pas greșit. Dacă îl faceți...

– Acum mă amenințI? întrebă Ahmed, fără să-și ascundă surpriza.

– Da, așa este, te amenințI. Presupun că nu te miră, venind din partea unei Tannenberg.

– Vrei să-ți faci loc în marea afacere a delincvenței?

– Scutește-mă de ironii și vezi să nu te înșeli în privința mea! Cred că nu mă cunoști, Ahmed, mă subestimezi, și asta este o greșeală pentru care ai putea să plătești scump.

Bărbatul nu-și revenea din uimire. I se părea într-adevăr că femeia aceea alături de care trăise în ultimii ani îi era cu desăvârșire necunoscută.

Și, într-adevăr, o crezu; auzind-o vorbind așa cum vorbea, știu că femeia aceea ar fi în stare de orice.

– Îmi pare rău că ți-am pricinuit o supărare, dar era de-acum momentul să afli adevărul.

– Nu fi cinic și, acum, odihnește-te dacă vrei! Mă duc să mă culc în odaia Fatimei, aici duhnește, duhnește a tine. Pleacă de îndată ce poți și, când se va termina operațiunea, străduiește-te să nu-mi mai ieși în cale. Eu nu voi fi atât de generoasă ca bunicul meu.

Clara ieși din odaie închizând încet ușa. Nu simțea nimic, absolut nimic pentru Ahmed, regreta doar anii pierduți alături de el.

Fatima tresări când auzi ciocăniturile seci în ușă. Femeia se ridică din pat și întredeschise ușa.

– Clara! Ce-i cu tine?

– Pot să dorm aici?

– Vâră-te în patul meu, eu o să mă culc pe jos.

– Fă-mi loc, încăpem amândouă.

– Nu, nu, patul e foarte mic.

– Nu mai discuta, Fatima, o să mă întind în pat lângă tine, îmi pare rău că te-am trezit.

– Te-ai certat cu Ahmed?

– Nu.

– Atunci, ce s-a întâmplat?

– Ahmed a vrut să mă rănească explicându-mi... explicându-mi în ce constă unele dintre afacerile bunicului meu. Jafuri, asasinate... O fi crezut că aveam să încetez să-l mai iubesc pe bunicul meu? Atât de puțin mă cunoaște oare?

– Copila mea, noi femeile nu trebuie să ne amestecăm în afacerile bărbaților, ei știu mai bine ce trebuie să facă.

– Ce prostie! Te iubesc mult, Fatima, dar niciodată n-am înțeles supunerea ta fără margini față de bărbați. Soțul tău jefuia sau ucidea?

– Bărbații ucid, ei știu de ce.

– Și pe tine nu te deranjează să trăiești cu bărbați care ucid?

– Noi, femeile, avem grijă de bărbați și îi avem pe fiii lor, le aducem bunăstarea în casă, dar nu vedem, nici nu auzim, nici nu vorbim, altminteri n-am fi bune soții.

– E atât de ușor cum spui tu? Să nu vezi, să n-auzi, să taci...

– Este așa cum trebuie să fie. De când există lumea, bărbații se bat între ei. Pentru pământ, pentru hrană, pentru copiii lor, și mor, și ucid. Așa stau lucrurile, și nici tu, nici eu nu le vom schimba; de altfel, cine vrea să le schimbe?

– Fiul tău e mort, a fost ucis, și eu te-am văzut plângând.

– Îl plâng zi de zi, dar așa e viața.

Clara se trânti pe pat și închise ochii. Era epuizată, dar conversația cu Fatima o făcea să se liniștească. Bătrâna servitoare părea că e împăcată cu tragediile pe care le rezerva viața.

– Tu știai că bunicul meu are afaceri... afaceri în care e nevoie uneori să ucizi?

– Eu nu știu nimic. Domnul face ce trebuie să facă, el știe mai bine decât noi de ce e nevoie.

Somnul le învinse, până când prima rază de soare se strecură printr-o crăpătură a ferestrei.

Fatima se ridică din pat și, după puțin timp, intră cu o tavă pe care o așeză dinaintea Clarei.

– Mănâncă degrabă, profesorul Picot vrea să te vadă.

Când ajunse la excavație, membrii misiunii lucrau de ceva timp. Marta se apropie de ea cu niște cioburi de argilă în mână.

– Uită-te la argila asta, aici a fost un incendiu. Am găsit resturi care arată că templul a suferit un incendiu, nu știu dacă întâmplător sau provocat. E ciudat, dar în dimineața asta se pare că avem noroc, am putut degaja perimetrul unei alte curți interioare și au ieșit la iveală mai multe trepte și arme, spade și lănci frânte, mâncate de pământ. Mă gândesc că acest templu a fost poate atacat, distrus în cine știe ce bătălie.

– În mod normal, templele erau respectate, răspunse Clara.

– Da, dar, în anumite ocazii, nevoia de bani i-a făcut pe unii regi să se confrunte cu puterea religioasă. De pildă, în timpul domniei lui Nabonid[1], nevoia lui de bani l-a făcut să introducă schimbări în relațiile dintre puterea regală și cea religioasă. L-a suprimat pe scribul templului, l-a înlocuit cu un administrator regal, un *reș-șarry,* a cărui autoritate era

[1] Ultimul rege al Babilonului (556–539 î.H.), învins și luat prizonier de către regele Persiei Cirus al II-lea (n.tr.)

mai presus de cea a sacerdotului administrator al templului, așa-numitul *qipu*, și a lui *șatammu*, responsabilul cu activitățile comerciale. Sau poate că s-a întâmplat ca, în vreo invazie sau în vreun război între regi, templul să fi suferit aceeași soartă ca alte incinte sau orașe.

Clara asculta cu atenție explicațiile Martei, pentru care simțea un mare respect, nu numai datorită cunoștințelor ei, ci și felului ei de a fi. O invidia pentru respectul de care se bucura din partea tuturor celor care lucrau la misiune, inclusiv Picot, care o trata întotdeauna ca de la egal la egal.

Se gândi că, în toată viața ei, nu-și câștigase dreptul de a fi respectată ca Marta. La urma urmei, își spuse ea, în biografia ei nu era nimic demn de a fi scos în evidență, absolut nimic, în afara numelui, Tannenberg, care în unele locuri din Orient era respectat și temut. Dar respectul și teama erau față de bunicul ei. Ea nu făcea decât să profite de faptul că era nepoata lui.

– Profesorul Picot le-a văzut?

– Yves? Da, bineînțeles, și am hotărât să folosim mai mulți oameni în sectorul ăsta, azi vom lucra până târziu. De fapt, trebuie să profităm de timpul care ne-a mai rămas.

Fabián, legat cu o frânghie și suspendat de un scripete mânuit de niște muncitori sub privirea atentă a lui Picot, se strecura printr-o spărtură care părea să conducă spre o încăpere necunoscută, unde totul era în întuneric.

– Ai grijă, pare adânc, îi spunea Picot.

– Nu-ți face griji, dați drumul mai departe la frânghie, o să vedem acum unde duce asta.

– Ba îmi fac griji. Și aprinde odată lanterna! Dacă jos e loc, vin și eu.

Îl coborâră încet pe Fabián până când se pierdu în adâncul unei găuri întunecate care părea să fie un alt nivel inferior al templului; sau poate doar un puț. Nu puteau ști până când arheologul nu ieșea din nou la lumină. Picot părea nervos, și se aplecă din nou pe marginea spărturii, strigându-l pe Fabián.

– Cum merge?

– Mai coborâți-mă puțin, încă nu ating nimic, răspunse Fabián, dar vocea lui se auzea din ce în ce mai îndepărtată.

Auziră apoi un zgomot surd și în continuare tăcere. Picot începu să-și lege o frânghie în jurul taliei, la fel cum făcuse și Fabián.

– Așteaptă, lasă ca Fabián să ne spună ce e acolo jos, îi ceru Marta.

– Nu vreau să-l las singur.

– Nici eu, dar nu se va întâmpla nimic dacă așteptăm câteva minute. Dacă nu primim nici un semnal, coborâm, spuse Marta.

– Eu o să cobor, răspunse Picot.

Marta nu mai zise nimic. Știa că aveau să adopte această hotărâre în funcție de împrejurări, așa că evită discuția.

După câteva minute, văzură cum se întinde frânghia, semn că Fabián îi chema. Yves Picot se apropie mai mult de gura spărturii și reuși doar să zărească un fascicul de lumină în întuneric.

– Ești bine? strigă el cu speranța ca Fabián să-l audă.

Simțiră din nou o smucitură în frânghia prinsă de scripeți.

– Cobor. Legați-mă și mergeți să căutați reflectoare ca să luminăm ce poate fi acolo jos.

– N-avem reflectoare, răspunse unul dintre muncitori.

– Atunci, lămpi, lanterne, ce avem, răspunse Picot indispus, în vreme ce se asigura că e bine prins în scripeți. Marta, o să cobor; rămâi tu responsabilă pentru tot.

– Cobor și eu.

– Nu, tu stai aici. Dacă ni se întâmplă ceva, cine rămâne la conducerea misiunii?

– Eu.

Marta și Picot o priviră pe Clara, care spusese un „eu" atât de categoric, încât îi uimi.

– Vă amintesc, profesore, că această misiune este a amândurora. Sunt sigură că nu se va întâmpla nimic, dar, în orice caz, eu sunt aici.

Yves Picot o privi pe Clara de sus până jos, cântărind dacă trebuia sau nu să o numească responsabilă a expediției, apoi ridică din umeri și, cu un gest al mâinii, îi indică Martei să-l urmeze.

El se strecură primul și simți umezeala pământului lipită de haine. Marta îl urmă îndeaproape.

Zece metri mai jos, atinseră solul și văzură că Fabián, așezat pe vine, la câțiva metri, părea că răzuiește o porțiune de zid cu spatula.

– Mă bucur că am companie, le spuse Fabián, fără să se întoarcă spre ei.

– Pot să știu ce faci? îl întrebă Picot.

– Cred că aici e o ușă sau ceva care împiedică trecerea în altă încăpere, răspunse Fabián, dar mai sunt și urme de pictură. Dacă vă apropiați, o să vedeți, e un taur înaripat, foarte frumos, firește.

– Ce e asta? vru să știe Marta.

– Pare o sală. Sunt resturi de scânduri de lemn; dacă priviți peretele din fața mea, o să vedeți că scândurile sunt fixate în perete, deci asta probabil că a fost o sală unde, poate, la un moment dat, s-au depozitat tăblițele. Nu știu, n-am avut mult timp să privesc, le spuse Fabián.

Marta așeză pe jos două lanterne puternice pe care le purta legate în talie, și același lucru făcu și Picot. O lumină palidă lăsa să se vadă ceea ce părea a fi o încăpere dreptunghiulară, unde, așa cum tocmai le spunea Fabián, erau resturi de scânduri de lemn care păreau mai degrabă rafturi pe care, în trecut, se rânduiseră tăblițele.

Pe jos, era plin de rămășițe formate din cioburi de argilă și bucăți de lemn, precum și din sticlă topită.

Picot îl ajuta pe Fabián să curețe porțiunea de perete unde apăreau urmele unui taur pictat, în vreme ce Marta continua să studieze pardoseala încăperii, unde găsise resturi de plăci cu basoreliefuri pe care figurau tauri, lei, șoimi, rațe...

– Veniți să vedeți asta!

– Ce-ai găsit? vru să știe Picot.

– Basoreliefuri, mă rog, ce-a mai rămas din ele, dar ce se vede e splendid.

Cei doi bărbați nu luară în seamă invitația și își continuară lucrul.

– Dar de ce nu veniți? vru să știe Marta.

– Pentru că aici e ceva, lângă relieful acestui taur. Peretele pare gol pe dinăuntru, ca și cum ar mai fi o altă încăpere, spuse Fabián.

– În regulă, eu voi continua cu treaba mea, dar ar trebui să anunțăm sus că suntem bine.

– Fă-o tu, îi ceru Picot.

Marta se deplasă spre latura prin care se strecuraseră și trase de frânghie de trei ori, ca să indice echipei că erau bine. Apoi se concentră din nou pe examinarea solului.

O oră mai târziu, cei trei erau din nou la suprafață, afișând un zâmbet de satisfacție.

– Ce e jos? vru să știe Clara.

– Alte încăperi ale templului. Până acum, am excavat cele două niveluri superioare, dar sunt mai multe, nu știu dacă patru sau cinci, dar sunt mai multe. Problema e că trebuie să sprijinim ce e acolo jos, pentru că se poate prăbuși. Nu va fi ușor, și, cum nu avem timp... explică îngrijorat Picot.

– Putem face rost de mai mulți oameni... sugeră Clara.

– Chiar și așa... Nu știu, va fi greu, asta e o lucrare de luni de zile, de ani, și nu știm cât timp vom mai putea sta aici, își exprimă Fabián îngrijorarea.

– Apropo, vreau să vorbim mai târziu cu Ahmed și cu domnul Tannenberg. Aseară a fost imposibil să-l văd pe soțul dumneavoastră, iar azi-dimineață încă mai dormeați când am trecut eu pe acolo.

– În seara asta, când ne întoarcem, o să puteți vorbi. Acum, spuneți-mi ce facem cu ce e acolo jos.

– O să încercăm să salvăm tot și să vedem ce mai e, dar nu sunt sigur că vom reuși. Nu putem lupta împotriva timpului.

Clara se întoarse la tabără înaintea celorlalți. Fatima trimisese un om să o caute.

Când intră în casă, tăcerea îi indică faptul că trebuia să se ducă imediat în camera bunicului ei.

Intră fără ca nici doctorul Najeb, nici infirmiera Samira, nici Fatima, care avea ochii înecați în lacrimi, să-și dea seama de prezența ei.

Rămase nemișcată, observându-l pe medic în vreme ce acesta punea o mască de oxigen pe chipul bunicului ei, iar infirmiera schimba flaconul de ser. Doar după ce își terminară treaba cu bolnavul, părură să-și dea seama de prezența ei.

Medicul îi șopti Samirei să rămână lângă Tannenberg, în timp ce îi făcea semn Clarei să iasă din odaie cu el.

Clara îl duse în micuța cameră de zi pe care o aranjaseră în chip de birou improvizat pentru bunicul ei.

– Doamnă, sunt foarte îngrijorat, nu cred să mai pot face față în continuare acestei situații.

– Ce s-a întâmplat?

– Azi-dimineață, domnul Tannenberg și-a pierdut cunoștința și a suferit un preinfarct. Noroc că, în acel moment, tocmai îl examinam și am putut acționa cu rapiditate. Am încercat să-l mut în spitalul de campanie, dar refuză, vrea să nu știe nimeni de starea lui de sănătate, așa că mă obligă să mă ocup de el în camera în care, după cum vedeți, am adus câteva aparate din spital... dar, dacă nu-l ducem într-un spital adevărat, nu va mai rezista mult timp.

– E pe moarte, spuse Clara pe un ton atât de liniștit, încât îl sperie pe medic.

– Da, e pe moarte, asta o știți deja, dar aici va muri mai curând.

– Vom respecta dorința bunicului meu.

Salam Najeb nu știu ce să spună. Se simțea incapabil să lupte împotriva atitudinii aparent irațională a bătrânului și a nepoatei sale. Amândoi i se păreau niște ființe ciudate, cu niște reguli de comportament pe care nu reușea să le înțeleagă.

– Vă asumați răspunderea pentru ceea ce se va întâmpla, spuse medicul.

– Firește că mi-o asum. Acum spuneți-mi dacă bunicul meu e în stare să vorbească.

– Acum este pe deplin conștient, dar, după părerea mea, ar trebui să-l lăsați să se odihnească.

– Trebuie să vorbesc neapărat cu el.

Lehamitea se oglindi pe chipul medicului, care ridică din umeri, știind că orice ar fi spus era inutil. În consecință, o însoți pe Clara în odaia bunicului ei.

– Samira, doamna dorește să stea de vorbă cu domnul Tannenberg. Așteaptă la ușă!

Clara, la rândul ei, îi făcu un semn Fatimei să iasă și ea din odaie, apoi se apropie de pat și apucă mâna bunicului ei. O neliniștea să-l vadă cu masca de respirat acoperindu-i fața, dar făcu un efort să zâmbească.

– Bunicule, cum te simți? Nu, nu încerca să vorbești, vreau să stai liniștit. Știi, cred că norocul ne surâde: am ajuns la un alt nivel al templului. Picot a coborât cu Marta și cu Fabián și, când au urcat, erau entuziasmați.

Alfred Tannenberg păru că vrea să vorbească, dar Clara îl împiedică.

– Te rog, ascultă-mă! Nu face nici un efort. Bunicule, aș dori să ai încredere în mine, așa cum am eu încredere în tine. Aseară am vorbit cu Ahmed și mi-a povestit tot.

În ochii bătrânului se oglindi mânia, în vreme ce, făcând un efort supraomenesc, se ridică în capul oaselor, smulgându-și aparatul care îl ajuta să respire.

– Ce ți-a spus? o întrebă el pe Clara cu un firicel de voce.

– Lasă-mă s-o chem pe Samira să-ți pună asta, eu... eu vreau să vorbim, dar nu-ți poți scoate masca de oxigen...

Clara se sperie văzând reacția bunicului ei; se simțea vinovată pentru ceea ce i s-ar putea întâmpla.

– Nu pleca! îi porunci acesta. Să vorbim, apoi o chemi pe infirmieră sau pe cine vrei tu, dar acum spune-mi ce ți-a zis prostul ăla.

– Mi-a povestit despre operațiunea care... care e în curs de desfășurare, despre participarea prietenilor tăi, a lui George, a lui Enrique și a lui Frank, mi-a explicat că e o mare afacere.

Alfred Tannenberg închise ochii, în vreme ce-i strângea mâna Clarei ca să o împiedice să iasă în căutarea infirmierei sau a medicului. Când reuși să-și calmeze respirația, deschise din nou ochii și o privi stăruitor pe Clara.

– Nu te amesteca în afacerile mele!

– Te poți încrede în altcineva decât în mine? Te rog, bunicule, gândește-te în ce situație suntem. Ahmed mi-a spus că războiul va începe pe 20 martie, peste mai puțin de o lună. Tu... tu nu te simți bine și... mă rog, cred că ai nevoie de mine, de mine ai tu nevoie. Te-am auzit spunând nu o dată că, uneori, pentru ca o afacere să iasă bine, trebuie să cumperi loialitatea, și, dacă se știe că ești bolnav, mă rog, s-ar putea ca unii dintre oamenii tăi să se vândă celui care plătește mai bine.

Bătrânul închise din nou ochii, gândindu-se la vorbele Clarei. Îl surprindea răceala cu care vorbea nepoata lui, naturalețea cu care își asuma faptul că pregătea un mare jaf de obiecte de artă care avea să lase Irakul fără patrimoniul său artistic. Ea, care iubea atât de mult țara aceea, care crescuse visând să descopere orașe pierdute, care mângâia orice obiect din trecut, îi apărea deodată ca o femeie dispusă să pună mâna pe frâiele unei afaceri care consta, fără doar și poate, într-un jaf.

– Ce vrei, Clara?

– Vreau ca nici Ahmed, nici Yassir să nu încerce să profite de situația noastră. Vreau să-mi spui ce trebuie să fac, ce trebuie să le spun, cum dorești să se procedeze.

– O să-i smulgem Irakului trecutul său.

– Știu.

– Și nu te deranjează?

Clara șovăi câteva clipe înainte de a-i răspunde. O deranja, bineînțeles, dar loialitatea față de bunicul ei era mai presus de orice altă loialitate și, de altfel, credea că avea să fie imposibil ca oamenii lui Alfred să poată lua cu ei totul. Nu era ușor să golești un muzeu, și, după cum părea, urmau să devalizeze mai multe.

– N-o să te mint. Când Ahmed mi-a explicat în ce constă operațiunea, aș fi vrut să nu-l cred, să nu fie adevărat, dar nu pot schimba lucrurile, și nici pe tine, așadar, cu cât se va termina mai repede această poveste, cu atât mai bine. Ce mă preocupă pe mine este faptul că ești bolnav și că încearcă să ți se joace un renghi, asta este ceea ce mă deranjează cu adevărat.

– Dat fiind că știi tot, poți începe să-ți asumi responsabilități. Dar să nu dai greș, nu suport erorile!

– Ce vrei să fac?

– Nu sunt schimbări în operațiune. I-am spus deja lui Ahmed ce aștept de la el, la fel ca și de la Yassir și...

Bătrânul nu mai putu să vorbească. Ochii i se împăienjeniră, și Clara îi simți mâna înghețată într-ale ei, o mână fără viață. Începu să țipe, și țipătul ei se auzi ca un urlet.

Doctorul Najeb și Samira intrară imediat, îndepărtând-o de lângă bolnav. Fatima veni în urma lor, și o îmbrățișă pe Clara.

Doi oameni cu pistoalele scoase din teacă intrară și ei în fugă în odaia lui Tannenberg. Credeau că cineva îl atacase pe bătrân.

– Ieșiți cu toții! porunci medicul. Și dumneavoastră, îi spuse el Clarei.

Fatima fu prima care-și reveni și își asumă comanda, văzând-o pe Clara tulburată și alte persoane înghesuindu-se în ușă cu armele în mână.

– A fost o sperietură, nimic mai mult. Domnul este bine, spunea Fatima, încercând să fie convingătoare.

În sfârșit, Clara păru să reacționeze și li se adresă celor doi bărbați care așteptau, fără să știe ce să facă.

– Totul este bine, a fost un mic accident, am căzut și m-am lovit. Îmi pare rău, îmi pare rău că am pricinuit această agitație.

Oamenii o priveau, fără să o creadă: țipătul sfâșietor pe care îl auziseră nu era al unei femei isterice care s-ar fi lovit într-o căzătură. De altfel, Clara nu părea să fi suferit nici o lovitură. Își dădură seama că mințea.

Clara se ridică în picioare știind că de ceea ce se întâmpla în momentul acela avea să depindă reacția ulterioară a oamenilor în alte împrejurări.

– Am spus că nu s-a întâmplat nimic! Duceți-vă la treburile voastre! Ah, și nu vreau să aud bârfe! Cel care își va da drumul la limbă și la imaginație va trebui să suporte consecințele. Voi doi, rămâneți aici, le porunci ea celor doi bărbați care intraseră în odaia lui Tannenberg.

Fatima îi împinse pe ceilalți oameni afară din casă și închise ușa ca s-o împiedice pe Clara să vadă îngrijorarea pe care o manifestau gărzile lui Alfred.

– Nu vreau să comenteze nici o vorbă despre ce au văzut mai înainte.

– Nu, doamnă, răspunse una din gărzile de corp.

– Dacă o fac, vor plăti scump. Dacă-și țin gura, voi ști să-i răsplătesc cu generozitate.

– Doamnă, știți că suntem cu domnul de mulți ani, el are încredere în noi, protestă una din gărzile de corp.

– Știu că încrederea are un preț, așa că să nu comită greșeala de a vinde informații despre ce se întâmplă în casa asta. Și acum, rămâneți la ușă și nu lăsați pe nimeni să intre!

– Da, doamnă.

Clara se îndreptă din nou spre odaia bunicului ei și intră, străduindu-se să nu facă zgomot. Doctorul Najeb îl privea îngrijorat pe bunicul ei.

– Ce s-a întâmplat? întrebă Clara.

– Asta voiam să vă întreb eu pe dumneavoastră.

– Și-a scos masca de oxigen, stăteam de vorbă, și deodată și-a dat ochii peste cap și a avut un spasm.

– N-o să vă spun mai mult, dar ori îl ducem pe bunicul dumneavoastră de aici, ori mă îndoiesc profund că va mai putea rezista.

– Bunicul meu va rămâne aici în continuare. Și acum spuneți-mi în ce stare se află.

– Starea lui începe să devină critică. I-a cedat din nou inima. Trebuie să așteptăm rezultatul analizelor pe care tocmai i le-am făcut. Radiografia ficatului ne arată că au apărut noi tumori. Dar acum inima e cea care mă îngrijorează.

– Este conștient?

– Nu, nu este. Ar trebui să mă lăsați să-mi fac treaba. Plecați, o să vă țin la curent. N-o să mă mișc de lângă el.

– Faceți tot ce vă stă în puteri, dar nu-l lăsați să moară.

– Se pare că vă ambiționați să nu-l lăsați să trăiască.

Cuvintele lui Salam Najeb avură efectul unei palme peste obraz, dar nu-i răspunse, pentru că știa că n-ar înțelege-o.

Îl găsi pe Ahmed în ușa odăii bunicului ei, supărat că Fatima îl împiedica să intre.

– Ce s-a întâmplat? Oamenii sunt tulburați, spun că ai țipat și cred că i s-a întâmplat ceva bunicului tău.

– Am căzut și am țipat, asta e tot. Bunicul meu e bine, puțin obosit, nimic mai mult.

– Ar trebui să vorbesc cu el, azi am fost la Basra.

– Va trebui să vorbești cu mine.

Ahmed o privi, încercând să întrevadă în atitudinea Clarei un indiciu despre ce se întâmplase în realitate.

– Plec mâine și vreau să mă consult cu el asupra unor lucruri. După câte știu eu, bunicul tău este la comanda operațiunii, nimeni nu m-a anunțat că ar fi vreo schimbare. În orice caz, nimeni n-ar accepta un ordin din partea ta, nici chiar eu.

Clara cântări vorbele soțului ei și hotărî să nu pornească acum o bătălie cu el, convinsă că ar pierde-o. Dacă s-ar încăpățâna să discute cu ea, Ahmed și-ar da seama de înrăutățirea stării de sănătate a bunicului ei și ea nu știa ce ar putea dezlănțui acest lucru, așa că hotărî să se comporte precum Clara dintotdeauna, dar din care nici ea însăși nu știa cât mai rămăsese.

– Bine, dar va trebui să aștepți ziua de mâine. Încă ceva, caută-ți alt loc unde să dormi. M-am săturat să mă mai prefac față de ceilalți.

– Crezi că e o idee bună să se știe că ne vom despărți? Vei avea numai de pierdut. Bărbații nu te vor respecta, dacă vor ști că ai rămas fără soț, acum că bunicul tău e pe patul de moarte.

– Bunicul meu nu va muri, să-ți iasă din cap că-l vei vedea mort, răspunse Clara mânioasă.

– N-am nici un interes să dorm în odaia ta. Dacă vrei, rămân în camera de zi, așa n-o să te deranjez.

Insistența lui Ahmed o irita, știa că el voia să rămână ca să afle ce se întâmplă de fapt în casă. Dacă s-ar opune, l-ar face să bănuiască și mai mult decât bănuia deja, dar nu se putea împiedica să nu-l respingă.

– Mă deranjează să dorm sub același acoperiș cu tine, pentru că știu că ne dorești răul, și bunicului meu, și mie, așa că prefer să-ți cauți alt loc.

– Nu-ți doresc răul.

– Știi, Ahmed? Ți se citește pe față. Nu știu în ce moment am trecut amândoi peste hotarul dintre afecțiune și dispreț, dar este evident că am făcut-o. Nu vreau ca în casa mea să doarmă străini, iar pe tine te simt ca pe un necunoscut.

– Bine, spune-mi unde să dorm.

– În spitalul de campanie este un pat pliant, îți va fi de folos.

– La ce oră pot să-l văd mâine pe bunicul tău?

– O să te anunț.

– Picot mi-a spus că vrea să stăm de vorbă. Vii și tu?

– Da, știu că a convocat o reuniune ca să decidă când va pune punct final expediției. O să te întrebe dacă ai prevăzut un plan de evacuare a echipei în cazul în care izbucnește războiul. Jurnaliștii care au fost aici susțin că războiul e inevitabil și că Bush va da ordinul de atac în orice clipă.

– Data o știi deja, 20 martie, așa că n-a mai rămas mult timp, dar nu le putem spune lor acest lucru.

– Da, știu asta.

– Bine, o să-mi iau geanta ca să mă instalez în spital.

– Fă-o!

Clara îi întoarse spatele, îndreptându-se din nou spre odaia bunicului ei. Deschise ușa cu grijă și se rezemă de perete observându-i pe doctorul Najeb și pe Samira, care, în momentul acela, păreau că-i fac o altă

cardiogramă bunicului ei. Așteptă ca ei să termine ca să-și facă simțită prezența.

– V-am spus că e mai bine să nu stați aici, spuse medicul când o văzu.

– Sunt îngrijorată.

– Aveți și de ce, e foarte rău.

– Mai poate vorbi? îndrăzni ea să întrebe, temându-se de răspunsul medicului.

Dar Salam Najeb părea să se fi dat bătut în fața evidentei inutilități de a mai insista asupra gravității stării bolnavului.

– Chiar acum, nu. Poate mâine, dacă depășește această criză.

– E necesar ca oamenii să-l vadă și... mă rog, să poată întreține o conversație, măcar și scurtă.

– Ceea ce doriți dumneavoastră este un miracol.

– Ceea ce doresc eu este ca visul bunicului meu să nu se evapore fără să-l fi dus la bun sfârșit.

– Și care este visul ăsta? o întrebă medicul pe un ton resemnat.

– Ați auzit deja ce facem aici. Căutăm niște tăblițe care vor însemna o revoluție în lumea arheologiei și, de asemenea, în istoria omenirii. Acele tăblițe sunt o Biblie, o Biblie de Lut.

– Mulți oameni își pierd viața urmărind visuri imposibile.

– Bunicul meu va încerca până la capăt. Nu se va da bătut acum, nu voia să se dea bătut.

– Nu știu cum va fi mâine, nu știu nici măcar dacă va mai fi în viață. Acum, lăsați-l să se odihnească! Dacă va interveni vreo schimbare în starea lui, voi trimite după dumneavoastră.

– Dar să fiți discret.

– Nu vă faceți griji, bunicul dumneavoastră m-a instruit cu privire la valoarea tăcerii.

29

Yves Picot luase o hotărâre. De fapt, hotărârea îi fusese influențată de Marta și Fabián.

Dat fiind faptul că plecarea era inevitabilă, trebuiau măcar să reușească să sustragă un număr cât mai mare de obiecte: basoreliefuri, sculpturi, tăblițe, sigilii, *bullae* și *calculi*... recolta fusese bogată.

Marta își imagina o mare expoziție girată de vreo universitate, dacă ar fi posibil, chiar a ei, Universitatea Complutense din Madrid, în colaborare cu vreo fundație dispusă să-și asume cheltuielile de organizare.

Fabián spunea că munca realizată trebuia să fie cunoscută de comunitatea științifică, ținându-se seama de faptul că, dacă avea să fie război, era posibil ca din acel templu să nu mai rămână nimic. De aceea, credea el, asemenea Martei, că trebuiau să valorifice descoperirea făcută și că acest lucru urma să se întâmple nu numai printr-o expoziție, ci și prin publicarea unei cărți cu fotografiile lui Lion Doyle și cu desenele, planurile și textele tuturor.

Dar, ca să ducă la bun sfârșit ideea prietenilor săi, trebuia să-l convingă pe Ahmed să-i lase să scoată din Irak comorile găsite, însă el prevedea că acest lucru avea să fie destul de dificil, dat fiind că făceau parte din patrimoniul artistic al țării și, în acele împrejurări, nici un funcționar al lui Saddam n-ar îndrăzni să scoată vreun ciob de argilă ca să-l împrumute țărilor care urmau să le declare război.

Se gândea că Alfred Tannenberg și-ar putea folosi influența pentru ca Saddam să le permită să ia în custodie obiectele găsite. Era dispus să semneze tot ce ar fi fost necesar, susținând că acele obiecte erau și aveau să fie întotdeauna ale Irakului și că, în orice caz, trebuiau să revină în țară.

Sigur că, atât pentru Alfred Tannenberg, cât și pentru nepoata lui, scopul expediției nu fusese atins: nu găsiseră Biblia de Lut, așa că probabil avea să refuze să-i ajute, ca să-i oblige să continue, deși doar un nebun s-ar gândi să rămână într-o țară care, în orice moment, putea să intre în război.

După ce luară cina, și membrii echipei se împrăștiară care încotro, Picot împreună cu Marta și Fabián îi invitară pe Lion Doyle și pe Gian Maria să li se alăture, ca să participe la întâlnirea cu Ahmed și Clara.

Prinsese drag de preot, iar Lion Doyle îi era simpatic. Era mereu binedispus și gata să dea o mână de ajutor cui avea nevoie. În plus, era inteligent, iar Picot prețuia foarte mult acest lucru.

I se păru că doamna Clara Tannenberg era nervoasă și cam absentă, iar Ahmed, puțin încordat. Presupuse că se certaseră și că se vedeau obligați să-și păstreze calmul în fața lor, la urma urmei, niște necunoscuți.

– Ahmed, vrem să cunoaștem părerea dumneavoastră în legătură cu situația reală. Jurnaliștii care au fost aici susțin că războiul e în curs de desfășurare.

Ahmed Husseini nu-i răspunse imediat lui Picot. Își aprinse o țigară egipteană, scoase fumul, îl privi zâmbind și de abia atunci articulă un răspuns.

– Și noi am vrea să știm dacă până la urmă ne vor ataca și, mai ales, când.

– Haideți, Ahmed, nu vă eschivați, ăsta e un lucru foarte serios. Spuneți-mi când credeți că trebuie să plecăm și, în orice caz, dacă aveți un plan de evacuare pentru cazul în care ați fi atacați prin surprindere, insistă Yves, văzând o anume stânjeneală.

– Nu știm decât că există țări care încearcă prin toate mijloacele să evite dezlănțuirea conflictului armat. Ceea ce nu vă pot spune, dragi prieteni, este dacă vor reuși. Cât despre dumneavoastră... mă rog, eu nu pot hotărî ce trebuie să faceți. Cunoașteți situația politică, la fel ca mine. Deși n-o să mă credeți, n-avem mai multe informații decât cele de care puteți dispune și dumneavoastră și care provin de la mediile occidentale de comunicare. Eu nu pot afirma că va fi război, dar nici nu pot susține contrariul; firește că, din punctul meu de vedere, Bush merge prea departe, așa că... În sfârșit, după modesta mea părere, sunt

mai multe posibilități să fie război decât să nu fie. În legătură cu data când... totul va depinde de momentul în care credeți că sunteți pregătiți.

Yves și Fabián schimbară priviri vădind neplăcerea pe care le-o pricinuia Ahmed. Nu-l recunoșteau în omul acela cinic și alunecos pe arheologul eficient și inteligent cu care trataseră cu luni în urmă. Simțeau că erau înșelați.

– Nu ne luați așa, insistă Picot, fără să-și ascundă supărarea. Spuneți-mi când credeți c-ar fi bine să plecăm.

– Dacă dumneavoastră vreți să plecați chiar acum, voi organiza totul cu multă plăcere, ca să puteți ieși cât mai curând din Irak.

– Ce s-ar întâmpla dacă războiul ar începe acum, la noapte? Cum ne-ați scoate de aici? insistă Fabián.

– Aș încerca să vă trimit elicoptere, dar nu e sigur că aș putea dispune de ele dacă am fi atacați efectiv.

– Așadar, ne recomandați să plecăm, afirmă, mai degrabă decât întrebă, Marta.

– Cred că situația este critică, dar nu sunt în stare să prevăd ce se va întâmpla. Dar, dacă doriți un sfat, vi-l voi da: plecați înainte de a vă fi greu să o faceți, fu răspunsul lui Ahmed.

– Clara?

Faptul că Marta o întrebase pe ea o surprinse chiar și pe Clara, darămite pe Picot și pe Ahmed.

– Eu nu vreau să plecați, cred că încă mai putem găsi Biblia de Lut, cred că suntem aproape să reușim, dar avem nevoie de mai mult timp.

– Clara, singurul lucru pe care nu-l avem este timpul, îi spuse Picot. Trebuie să acționăm ținând cont de realitate, nu de dorințele noastre.

– Atunci, hotărâți dumneavoastră, de fapt, contează prea puțin părerea pe care aș putea s-o am.

– Domnule Yves, vă deranjează dacă îmi spun și eu părerea? întrebă Lion Doyle.

– Nu, bineînțeles, spuneți. V-am invitat la această reuniune pentru că mă interesează să știu ce gândiți. Vreau să cunosc și părerea lui Gian Maria, răspunse Picot.

– Trebuie să plecăm. Nu e nevoie să fii foarte ager ca să știi că Statele Unite vor ataca. Informațiile colegilor mei din presă nu lasă loc de îndoială. Franța, Germania și Rusia au pierdut bătălia cu Națiunile

Unite, iar Bush se pregătește de luni de zile să atace. Militarii de la Pentagon știu că e cea mai bună perioadă ca să pornească un război împotriva unei țări ca aceasta. Clima este hotărâtoare, așa că probabil sunt pe punctul de a o face. E o chestiune de săptămâni, cel mult două luni. Poate că doamna Clara Tannenberg are dreptate și, dacă am continua lucrul, am putea găsi acele tăblițe pe care dumneavoastră le numiți Biblia de Lut, dar nu avem timp pentru asta. Așadar, ar trebui să demontați tabăra și să plecați de aici cât mai degrabă. Dacă vor începe să bombardeze, noi vom fi cea mai măruntă dintre problemele lui Saddam. Ne va lăsa în voia sorții, nu va trimite elicoptere ca să ne scoată și, în plus, ar fi un act de curaj să ne suim într-un elicopter dacă americanii încep să bombardeze. Ieșirea din țară pe șosea ar fi, de asemenea, o alegere sinucigașă. În ceea ce mă privește, mă voi pregăti de plecare, nu cred să pot face mult mai mult aici.

Lion Doyle își aprinse o țigară. Îl ascultară fără să scoată un cuvânt și nimeni nu se hotărî să rupă tăcerea. Gian Maria fu cel care le întrerupse meditația.

– Lion are dreptate, eu... eu cred că trebuie să plecați.

– Cum adică? Dumneavoastră rămâneți? vru să știe Marta.

– Eu o să rămân, dacă rămâne și Clara. Aș vrea s-o ajut.

Ahmed îl privi descumpănit pe preot. Știa că o urma pe Clara pretutindeni, că nu se desprindea de lângă ea. Părea un câine credincios, dar de aici și până la a se arăta dispus să rămână într-o țară în prag de război era ceva care îl descumpănea. Cu siguranță că între soția lui și preot nu era altă relație decât cea pe care o puneau amândoi în evidență, dar, chiar și așa, nu înțelegea atitudinea lui Gian Maria.

– Vom urma sfatul dumneavoastră, Lion. Mâine vom începe să strângem și să ne pregătim să mergem la Bagdad, iar de acolo acasă. Când credeți că ne puteți scoate de aici? îl întrebă Picot pe Ahmed.

– De îndată ce-mi spuneți că sunteți gata.

– Poate peste o săptămână, cel mult două, trebuie să avem totul gata, încuviință Picot.

Fabián își drese vocea privind-o pe Marta, căutându-i ajutorul. Nu se putea hotărî să plece cu una, cu două, iar Picot se părea că uitase de ideea lui: să scoată din Irak tot ce găsiseră în excavația de la Safran.

– Yves, cred că ar trebui să-l consulți pe Ahmed în legătură cu posibilitatea de a organiza o expoziție cu tăblițele, cu basoreliefurile... în sfârșit, cu tot ce am găsit.

– Ah, da! Să vă explic, domnule Husseini. Fabián și Marta s-au gândit că ar trebui să încercăm să facem cunoscute comunității științifice descoperirile de la Safran. Știți că tot ce am găsit are o valoare incalculabilă. Ne gândim la o expoziție care ar putea fi dusă în diferite țări. Noi vom încerca să facem asta sub patronajul unor universități și fundații particulare. Dumneavoastră ne-ați putea ajuta la organizarea expoziției; la fel și Clara.

Ahmed cântări vorbele lui Picot. Francezul îi cerea să-l lase să scoată din țară tot ce găsiseră, așa, nici una, nici două. Simți un val de amărăciune. Multe dintre obiectele găsite erau deja vândute unor colecționari particulari, nerăbdători să li se livreze marfa. Clara, bineînțeles, nu știa, și nici Alfred Tannenberg, dar Paul Dukais, președintele agenției Planet Security, fusese categoric în această privință în timpul ultimei sale conversații cu Yassir. Erau colecționari care știau de existența obiectelor dezgropate din reportajele publicate în revista *Arheologia științifică* și care se puseseră în legătură cu intermediari care sunaseră la biroul lui Robert Brown, președintele fundației Lumea Antică, paravanul sub care se ascundeau afacerile murdare ale lui George Wagner, Frank Dos Santos și Enrique Gómez, asociații lui Alfred Tannenberg.

– Ceea ce îmi cereți este imposibil, fu răspunsul tăios al lui Ahmed Husseini.

– Știu că e dificil; ba chiar mai mult decât atât, dată fiind situația actuală, dar sunteți arheolog, cunoașteți importanța descoperirii acestui templu. Dacă lăsăm aici ce am găsit... ei bine, munca noastră, toate aceste luni de sacrificiu nu vor avea sens. Dacă ne ajutați ca șefii dumneavoastră să înțeleagă importanța pe care o are pentru arheologie faptul că lumea va cunoaște această descoperire, țara dumneavoastră va fi prima care va avea de câștigat. Bineînțeles că toate obiectele vor reveni în Irak, dar, mai întâi, permiteți ca lumea să le cunoască. Să încercăm să organizăm o expoziție itinerantă la Paris, Madrid, Londra, New York, Berlin. Guvernul poate să vă desemneze pe dumneavoastră drept comisar al acestei expoziții, din partea Irakului. Cred că o putem face.

Nu vrem să luăm nimic, vrem ca lumea să cunoască tot ce am găsit. Am muncit din greu, Ahmed.

Picot tăcu, încercând să cântărească din expresia lui Ahmed răspunsul acestuia, dar Clara fu cea care luă cuvântul.

– Profesore Picot, nu credeți că pe mine m-ați uitat?

– Absolut deloc. Dacă am ajuns până aici a fost datorită dumneavoastră. Nimic din ceea ce am făcut n-ar fi fost cu putință fără dumneavoastră. Nu vrem să vă scoatem din scenă, dimpotrivă. Ne aflăm aici numai datorită efortului pe care l-ați făcut. De aceea, vreau să fiți de acord să întrerupeți săpăturile și să veniți cu noi. Sunteți o parte fundamentală a proiectului nostru, avem nevoie de dumneavoastră ca să pregătiți expoziția, să țineți conferințe, să participați la seminarii, să însoțiți obiectele găsite, oriunde le-am duce. Dar nu vom putea face nimic dacă soțul dumneavoastră nu obține permisiunea guvernului irakian de a scoate din această țară ceea ce am găsit.

– Poate că soțul meu n-o poate face, dar bunicul meu, da.

Afirmația Clarei nu îi surprinse. De fapt, Picot se gândise să discute cu Alfred Tannenberg, dacă Ahmed se arăta prea reticent. Lunile petrecute în Irak îl învățaseră că nu exista nimic pe care Tannenberg să nu-l poată obține.

– Ar fi minunat ca Ahmed împreună cu bunicul dumneavoastră să convingă membrii guvernului să ne permită să arătăm lumii comoara pe care trecerea timpului a ascuns-o la Safran, spuse Picot.

Ahmed se gândi că nu era înțelept din partea lui să ducă o bătălie împotriva Clarei, nici măcar a lui Picot. Era mai bine să câștige timp, susținând că avea să facă tot ce-i stătea în putință și chiar să arate entuziasm. De altfel, poate că asta era șansa lui să scape din Irak. Picot îi oferea o acoperire nesperată. Problema era că multe dintre obiectele găsite nu aveau să iasă niciodată din Irak, nici cu el, nici cu Picot.

– Voi face tot ce pot ca să-l conving pe ministru, afirmă Ahmed.

– Ministrul nu e de ajuns, trebuie să vorbim cu Saddam. Doar el poate autoriza ieșirea unor obiecte de artă din Irak și, cu atât mai mult, dacă sunt antichități, precizează Clara.

– Așadar, veniți cu noi? o întrebă Marta pe Clara.

– Nu, cel puțin nu pentru moment, dar mi se pare o idee bună ca lumea să cunoască tot ce am dezgropat la Safran. Eu voi rămâne aici,

știu că pot găsi tăbliţele. Bineînţeles, dumneavoastră nu veţi scoate nici un obiect fără ca mai înainte să se semneze un contract în care să se menţioneze cum şi cine a făcut posibilă această expediţie, spuse Clara pe un ton sfidător.

Discutară încă o vreme despre amănuntele părăsirii grabnice a Irakului şi, mai ales, despre cum îşi imaginau că trebuia să fie expoziţia.

Nu se auzea nici un zgomot în tabără când Clara, însoţită de Gian Maria, se îndreptă spre locul ei de cazare, sigură că Fatima o aştepta trează. Ahmed intrase discret în spitalul de campanie unde urma să îşi petreacă noaptea.

– Ţi-e somn? îl întrebă ea pe Gian Maria.

– Nu, sunt obosit, dar în clipa asta n-aş fi în stare să adorm.

– Mie îmi place noaptea, profit de linişte, este cel mai bun moment ca să mă gândesc. Mă însoţeşti la săpături?

– Acum? întrebă Gian Maria, fără să-şi poată ascunde surpriza la auzul acestei propuneri.

– Da, acum. Mai rău e că, aşa cum ştii, am doi oameni permanent pe urmele mele, dar sunt obişnuită să am escortă încă de mică, şi, atunci când nu pot scăpa de ei, uit că există.

– Bine, dacă vrei, te însoţesc. Luăm maşina?

– Nu, să mergem pe jos! E o plimbare lungă, ştiu asta, dar simt nevoia să mă mişc un pic.

Oamenii care o escortau pe Clara rămaseră cu câţiva paşi în urma lor, fără să-şi manifeste neplăcerea pe care o presupunea renunţarea la orele de somn din pricina dorinţei nepoatei lui Tannenberg de a se plimba.

Când ajunseră aproape de excavaţie, Clara căută un loc unde să se aşeze şi-l invită pe Gian Maria să i se alăture.

– Gian Maria, de ce vrei să rămâi aici? Poţi fi în pericol dacă americanii încep să ne bombardeze.

– Ştiu, dar nu mi-e frică. Să nu crezi că sunt un inconştient, dar acum nu mi-e frică.

– Dar de ce nu pleci? Eşti preot şi, aici... mă rog, aici nu ţi-ai putut exercita vocaţia. Suntem cu toţii nişte cazuri pierdute, dar, într-adevăr, nici tu n-ai încercat să ne catehizezi, ai fost foarte respectuos faţă de noi.

– Clara, aș vrea să te ajut să găsești Biblia de Lut. Dacă ar fi adevărat că Avraam cunoștea Geneza... și dacă o cunoștea, să fie oare aceeași Geneză care a ajuns la noi?

– Așadar, rămâi din curiozitate.

– Rămân ca să te ajut, Clara. Eu... n-aș fi liniștit dacă te-aș lăsa singură.

Clara râse. O emoționa faptul că Gian Maria se gândea că o putea proteja tocmai pe ea, pe care o păzeau zi și noapte oameni înarmați. Cu toate astea, preotul părea să creadă că posedă o putere taumaturgică deosebită, care făcea cu neputință ca ea să pățească ceva.

– Ce își spun cei din congregația ta când vorbești cu ei?

– Superiorul meu insistă să-i ajut pe cei aflați la ananghie. Este la curent cu neajunsurile din Irak.

– Dar tu, de fapt, nu ajuți pe nimeni. Ești aici, cu noi, lucrând într-o misiune arheologică.

Spunând acestea, Clara își dădu seama cât era de ciudat faptul că preotul se afla printre ei de două luni, muncind ca oricare alt membru al echipei.

– Ei știu acest lucru, dar, chiar și așa, cred că pot fi de folos persoanelor care se află aici.

– Nu cumva o fi Biserica pe urmele Bibliei de Lut? întrebă Clara cu o anume neliniște.

– Te rog, Clara! Biserica n-are nimic de-a face cu șederea mea la Safran. Mă doare că te poți îndoi de cuvântul meu. Am permisiunea superiorului meu să mă aflu aici, știe ce fac și nu se opune. Mulți preoți muncesc. Nu sunt singurul, și deci nu e ciudat că mi se permite să lucrez într-o misiune arheologică. Firește că, la un moment dat, va trebui să mă întorc la Roma, dar îți aduc aminte că sunt aici de două luni, nu de doi ani, chiar dacă ție ți se pare un timp foarte îndelungat.

– Nu, doar că... mă rog, dacă mă gândesc, mi se pare ciudat ca un preot să fi nimerit în această expediție.

– Nu cred că ți-am dat nici un motiv să-mi judeci comportamentul ca fiind ciudat. Nu pot să fiu ipocrit, Clara.

– Știi, Gian Maria, deși n-am vorbit niciodată despre chestiuni personale, uneori am impresia că ești singurul prieten pe care-l am aici, singurul care m-ar ajuta dacă aș avea o problemă.

Rămaseră din nou tăcuți, lăsându-și privirea să rătăcească prin infinitatea cerului înstelat, delectându-se cu liniștea nopții, fără să aibă nevoie să-și spună ceva.

Stătură așa o vreme, pierduți în gânduri, fără să fie tulburați de zgomotele nopții amplificate de liniște.

Apoi frigul puse stăpânire pe locul acela, și hotărâră să meargă la culcare.

Clara intră în casă, străduindu-se să nu facă zgomot, și se îndreptă spre odaia bunicului ei, sigură că Samira și Fatima îl vegheau. Casa era în întuneric.

Intră pe vârfuri în încăpere, surprinsă de întunericul deplin care o înconjura. Pipăi peretele ca să nu se împiedice și șopti numele Samirei, fără să primească răspuns. În aer plutea un miros dulceag și greu. Nu vedea nimic, și nici Samira, nici Fatima nu răspundeau la chemarea ei. Găsi întrerupătorul. Era furioasă, gândindu-se că femeile adormiseră, în loc să-l vegheze pe bătrân.

Când putu să vadă odaia, își înăbuși țipătul care se lupta să-i scape. Se rezemă de perete, încercând să-și stăpânească greața care îi răscolea stomacul.

Samira era trântită pe jos cu ochii deschiși. Un firicel de sânge părea să fi rămas inert în colțul buzelor palide, lipsite de viață.

Infirmiera ținea în mână ceva pe care Clara nu reușea să-l identifice, pentru că lacrimile și spaima o orbeau.

Nu știu cât timp rămase acolo lipită de perete fără să se miște, dar Clarei i se păru că trecuse o veșnicie, până când în sfârșit îndrăzni să se apropie de patul bunicului ei, temându-se să nu-l găsească mort, ca pe Samira.

Bunicul ei, alb ca varul, zăcea fără cunoștință, iar masca de oxigen îi atârna de o parte a patului. Clara îi apropie degetele de gură și simți răsuflarea slabă a bătrânului. Își lipi apoi urechea de inima lui și auzi bătăile stinse ale celui care era pe punctul de a părăsi viața. Nu știu cum făcu, dar îi așeză la loc masca de oxigen și ieși apoi în fugă din odaie, fără să vadă că, într-un ungher, zăcea alt trup.

Când ieși, își dădu seama că și cei doi oameni care păzeau ușa bunicului ei erau întinși pe jos, morți. Simți din nou un atac de panică. Era singură, și, acolo, în casa aceea, se afla un asasin.

Ieși în fugă, și în ușa de la intrare răsuflă ușurată găsindu-i pe oamenii care păzeau de obicei casa. Aceiași care o salutaseră cu câteva minute mai înainte, când o văzuseră despărțindu-se de Gian Maria. Cum era posibil să fi intrat cineva în casă fără ca acești oameni să-și fi dat seama?

– Doamnă, ce se întâmplă? i se adresă una dintre gărzile de corp care se apropie, văzând-o apărând în prag cu ochii ieșiți din orbite și cu o expresie de panică oglindită pe chip.

Clara făcu un efort să vorbească, să găsească o urmă de putere ca să-l înfrunte pe bărbatul care putea să fie un asasin, asasinul Samirei și al celorlalte două gărzi.

– Unde e doctorul Najeb? întrebă ea cu un glas ce abia se auzea.

– Doarme la el acasă, doamnă, răspunse bărbatul, arătând spre casa în care se odihnea Salam Najeb.

– Cheamă-l!

– Imediat.

– Acum!

Strigătul Clarei îi trăda disperarea.

Apoi trimise un alt bărbat să-i caute pe Gian Maria și pe Picot. Știa că trebuia să-l anunțe pe Ahmed, dar nu voia să o facă până când nu soseau francezul și preotul. N-avea încredere în soțul ei.

Medicul apăru după aproape două minute. Nu avusese timp să se pieptene ca să apară prezentabil, deoarece garda de corp nu-l lăsase, așa că abia dacă reușise să-și pună o pereche de pantaloni și o cămașă înainte de a ieși să o întâlnească pe Clara.

– Ce se întâmplă? o întrebă el, alarmat de înfățișarea femeii.

– La ce oră l-ați părăsit pe bunicul meu? îl întrebă Clara, fără să răspundă la întrebarea pe care tocmai i-o punea medicul.

– După ora zece. Era liniștit, Samira a rămas de gardă. Ce s-a întâmplat?

Clara intră în casă urmată de medic și îl duse până în odaia lui Tannenberg. Salam Najeb rămase înmărmurit în ușă, în vreme ce pe chipul lui se oglindea oroarea pe care i-o pricinuia situația aceea. Apoi, cu un pas hotărât, fără să bage în seamă trupul neînsuflețit al Samirei, se apropie de patul lui Alfred Tannenberg. Îi luă pulsul, uitându-se pe monitorul care afișa slabele semne de viață ale bătrânului. Îl examină conștiincios până când se asigură că nu pățise nimic și îi potrivi din nou

masca de oxigen. În continuare, pregăti o injecție și îi schimbă flaconul cu ser și cu medicamente în care abia mai rămăseseră câteva picături de lichid. Se luptă o vreme ca să smulgă un semnal de viață din trupul inert al bătrânului.

Când termină, se întoarse spre Clara, care aștepta tăcută.

– Nu pare să fi pățit nimic.

– Dar este inconștient, îngăimă Clara.

– Da, dar sper să înceapă să reacționeze.

Medicul aruncă o privire prin cameră și se apropie de Samira. Îngenunche și examină cu grijă cadavrul femeii.

– A fost strangulată. Probabil că a încercat să se apere sau să-l apere pe el, spuse medicul, arătând spre Alfred Tannenberg.

Apoi se ridică și se îndreptă spre un colț al camerei unde era Fatima, întinsă într-o baltă de sânge. Până în momentul acela, Clara nu observase trupul femeii, dar acum nu-și putu înăbuși un țipăt.

– Liniștiți-vă, e în viață, respiră, dar are o rană la cap. Ajutați-mă s-o ridic, o s-o ducem în spitalul de campanie, aici nu mă pot ocupa de ea. Mă duc să-i examinez pe oamenii de afară.

Clara îngenunche, plângând, lângă Fatima, încercând să o ridice. Două dintre gărzile de corp care priveau scena așteptând instrucțiuni se apropiară și o luară pe femeie ca să o ducă la spital, așa cum ordonase medicul.

Când Clara îi văzu intrând pe Yves Picot și pe Gian Maria, simți imediat o ușurare și izbucni în plâns.

Gian Maria se apropie și o îmbrățișă, în vreme ce Picot încerca să o facă să-i răspundă la întrebări.

– Liniștiți-vă! Sunteți bine? Ce s-a întâmplat? Dumnezeule! exclamă el, văzând cadavrul Samirei.

– Spuneți-le gărzilor să ducă trupul neînsuflețit la spital, îi ceru doctorul Najeb Clarei. Oamenii de afară au fost împușcați. Cred că asasinul a tras asupra lor de foarte aproape. Probabil că a folosit un pistol cu amortizor. Am cerut deja să fie duși la spital.

– Și bunicul meu? strigă Clara.

– Am făcut tot ce puteam face. Cineva ar trebui să rămână cu el, să nu se miște de lângă el și să mă cheme dacă se întâmplă ceva. Dar acum trebuie să mă ocup de femeia aceea, iar dumneavoastră ar trebui

să chemați autoritățile ca să cerceteze ce s-a întâmplat aici. Samira a fost asasinată.

Salam Najeb le întoarse spatele. Nu voia să fie văzut plângând, iar el plângea. Plângea pentru Samira și plângea pentru el, pentru că acceptase să călătorească la Safran ca să-l îngrijească pe bătrânul Tannenberg. O făcuse pentru bani. Alfred Tannenberg îi oferise leafa pe cinci ani ca să-l îngrijească, în afară de faptul că îi promisese în dar un apartament într-o zonă rezidențială din Cairo.

Ayed Sahadi se întâlni cu medicul în pragul casei. Șeful de echipă părea tulburat, era palid, știind că Tannenberg avea să îl facă responsabil de orice nenorocire și că șeful lui, Colonelul, ar fi în stare să-l tortureze el personal dacă sistemul de securitate de care era răspunzător ar fi dat greș.

Când intră în odaia lui Tannenberg, doi dintre oamenii lui tocmai scoteau cadavrul Samirei. Clara plângea în continuare, iar Picot poruncea unuia dintre oamenii săi să meargă să-l caute pe primarul satului și să găsească vreo femeie în stare să aibă grijă de bolnav.

– Unde erai dumneata? îi strigă Clara lui Ayed Sahadi când îl văzu intrând.

– Dormeam, răspunse acesta furios.

– O să te coste mult cele întâmplate, îl amenință Clara.

Șeful de echipă nu-i răspunse, nici măcar nu o privi. Începu să examineze încăperea, fereastra, podeaua, poziția obiectelor. Oamenii care-l însoțeau erau în așteptare, neîndrăznind să se miște fără permisiunea lui.

Câteva minute mai târziu, sosi comandantul contingentului de soldați responsabili cu protecția Safranului și a sitului arheologic.

Comandantul nu-i luă în seamă pe Clara și pe Picot și începu să se certe cu Ayed Sahadi. Le era frică amândurora, pentru că știau că superiorii lor erau și mai cruzi decât ei înșiși și, mai ales, că erau stăpâni pe viețile lor.

Clara observa semnalele care apăreau pe monitoarele la care era conectat bunicul ei. I se păru că acesta își mișcă pleoapele, dar presupuse că era rodul imaginației sale.

Când sosi primarul, însoțit de soția lui și de două dintre fiicele sale, Clara le explică acestora din urmă ce dorea de la ele. Urmau să se ocupe

de casă, iar cele două tinere nu aveau să se miște de lângă patul lui Alfred Tannenberg.

Ayed Sahadi și comandantul garnizoanei păreau de acord asupra faptului ca oamenii lor să năvălească în toate casele și corturile în căutarea vreunui indiciu care să-i conducă la persoana suspectată de asasinarea Samirei, dar mai ales la acela care fusese în stare să ajungă chiar până la patul lui Alfred Tannenberg. În afară de asta, toți membrii taberei, indiferent cine ar fi fost, urmau să fie percheziționați și interogați de către soldați. Hotărârea cel mai greu de luat fu aceea de a-l chema pe Colonel. Fiecare dintre ei avea să îl informeze personal pe acesta.

Alfred Tannenberg se mișca neliniștit, și Clara se temu să nu i se înrăutățească și mai mult starea, motiv pentru care o trimise pe una din fiicele primarului să-l caute pe doctorul Najeb. Copila se întoarse, dar însoțită de Ahmed Husseini.

– Îmi pare rău, n-am venit mai devreme pentru că eram cu domnul doctor. Mi-a explicat ce s-a întâmplat și l-am ajutat cu Fatima. Este inconștientă, a pierdut mult sânge. A fost lovită în cap cu ceva contondent. De fapt, nu cred să ne poată spune ceva până mâine, pentru că este sedată.

– O să trăiască? întrebă Clara.

– Ți-am mai spus că da, cel puțin asta e ceea ce crede doctorul Najeb.

– Unde este doctorul? întrebă Gian Maria.

– O coase la cap pe Fatima. O să vină de îndată ce termină, fu răspunsul lui Ahmed.

Fabián și Marta intrară în cameră, după ce ocoliră câțiva bărbați înarmați care erau la intrare. Yves Picot se apropie de ei și îi puse la curent cu cele întâmplate. După ce îl ascultă, Marta preluă comanda.

– Cred că ar trebui să mergem în camera de zi și să continuăm discuția acolo, dată fiind starea domnului Tannenberg. Aici deranjăm cum nu se poate mai mult. Dumneata, adăugă ea adresându-i-se nevestei primarului, du-te să pregătești cafeaua, noaptea va fi foarte lungă, și când e gata, adu-o în cameră.

Clara o privi recunoscătoare. Avea încredere în Marta, știa că era în stare să pună ordine în tot acel haos.

Marta li se adresă comandantului și lui Ayed Sahadi, care continuau să discute într-un colț al camerei.

– Ați examinat cu atenție încăperea? îi întrebă ea.

Cei doi bărbați răspunseră jigniți. Știau să-și facă treaba. Marta le trecu răspunsul cu vederea.

– Atunci, cel mai bine ar fi să ieșiți din odaie și să mergeți în camera de zi sau unde credeți că e mai potrivit. Voi două, le spuse ea fiicelor primarului, veți rămâne cu domnul Tannenberg, cum vi s-a spus, și, după părerea mea, ar trebui să mai rămână doi bărbați în încăpere, dar nimeni altcineva. Să mergem în camera de zi, bine? spuse ea, fără să se adreseze cuiva anume.

Ieșiră toți din odaie și merseră în micuța cameră de zi, așa cum le ceruse Marta. Gian Maria nu se dezlipea de lângă Clara, iar Yves Picot și Fabián făceau speculații despre cele întâmplate.

– N-ar fi mai bine să ne spună Clara ce s-a întâmplat? zise Marta.

Comandantul și Ayed Sahadi își dădură seama că n-o întrebaseră pe Clara cum și când intrase în odaia lui Tannenberg și găsise cadavrul Samirei.

Soția primarului intră cu o tavă încărcată cu cafea și cești. Femeia pusese și niște biscuiți pe o farfurie.

Ayed Sahadi își ațintì ochii asupra Clarei, și aceasta simți că omul acela pe care bunicul său îl făcuse responsabil cu securitatea taberei o privea cu mânie.

– Doamnă Husseini, explicați-ne la ce oră ați intrat în odaia bunicului dumneavoastră și de ce. Ați auzit ceva ciudat?

Clara, cu o voce monotonă, răpusă de oboseală și de spaimă, relata plimbarea ei cu Gian Maria, conversația avută în apropiere de templu, dar nu, nu-și amintea la ce oră se întorseseră. Le spuse că nu observase nimic ciudat. Oamenii care păzeau exteriorul casei erau la posturile lor, așa că urcase încrezătoare în odaia bunicului ei, căutând-o pe Fatima.

Descrise toate amănuntele pe care și le amintea despre scena peste care dăduse când aprinsese lumina. Și, într-adevăr, acum, că i se spunea, își aminti că nu-și dăduse seama de absența celor doi bărbați care păzeau ușa bunicului ei și pe care mai târziu îi găsise morți.

Timp de o oră, răspunse la întrebările lui Ayed Sahadi și ale comandantului, care o presau să-și amintească orice amănunt.

– Bine, întrebarea care trebuie să vi se pună dumneavoastră, spuse Picot, adresându-se comandantului și lui Ayed Sahadi, este următoarea:

Cum e posibil ca, fiind casa înconjurată de oameni, cineva să intre fără să fie văzut și, pe deasupra, să reușească să ajungă până în odaia domnului Tannenberg, ucigând în prealabil două gărzi, o infirmieră și rănind-o pe Fatima?

– Da, asta e o întrebare la care vor trebui să răspundă amândoi. Colonelul va sosi mâine și va cere explicații.

Cei doi bărbați se priviră. Ahmed Husseini le dăduse cea mai proastă veste: sosirea Colonelului.

– L-ai chemat? îl întrebă Clara pe soțul ei.

– Da. Azi-noapte, au fost uciși o femeie și doi bărbați care erau responsabili cu paza bunicului tău. Nu e greu să-ți imaginezi că acela pe care voiau să-l ucidă era chiar el. Așa că obligația mea a fost să informez la Bagdad. Presupun, comandante, că deja știți, veți fi fost sunat ca să vi se comunice, dar, dacă n-au făcut-o, vă spun eu: un detașament al Gărzii Republicane vine încoace ca să ne păzească. E clar că dumneavoastră n-ați știut sau n-ați putut s-o faceți, și nici prietenul nostru Sahadi, ca șef de echipă, n-a fost în stare să prevină trădarea.

– Trădare? Trădare din partea cui? întrebă nervos Ayed Sahadi.

– Trădarea cuiva care se află aici, în această tabără, nu știu dacă este irakian sau străin, dar n-am nici o îndoială că asasinul se află printre noi, spuse Ahmed sentențios.

– Inclusiv tu.

Toți o priviră pe Clara. Faptul de a-l acuza direct pe soțul ei că se află pe lista persoanelor suspecte scotea la iveală ruptura relației lor, ceea ce, după cum ea știa prea bine, era o greșeală.

Ahmed o privi furios. Nu-i răspunse, dar se observa efortul pe care-l făcea ca să se stăpânească.

– Întrebarea este de ce și pentru ce, spuse Marta.

– De ce? întrebă la rândul său Fabián.

– Da, de ce a intrat cineva în odaia domnului Tannenberg: ca să-l asasineze, cum crede Ahmed, sau a fost pur și simplu un hoț care a vrut să fure și a fost surprins de Samira și de gărzi? Sau...

– Marta, e greu de crezut că intră cineva să fure tocmai în casa lui Tannenberg, care e înconjurată de oameni înarmați, o întrerupse Picot.

– Dumneavoastră ce părere aveți, doamnă Husseini?

Întrebarea directă a Martei o luă pe Clara prin surprindere. Nu știa ce să răspundă. Bunicul ei era un om temut și puternic, așa că avea nenumărați dușmani – oricare dintre ei ar fi putut dori să-l vadă mort.

– Nu știu, nu știu ce să cred, eu... sunt... sunt epuizată... totul este oribil.

Un soldat intră în camera de zi și se apropie de comandant. Îi șopti ceva la ureche și ieși la fel de repede cum intră.

– Bine, spuse comandantul, oamenii mei au început să-i interogheze pe muncitori și pe săteni. Pentru moment, se pare că nimeni nu știe nimic. Domnule Picot, îi vom interoga și pe membrii echipei dumneavoastră și inclusiv pe dumneavoastră.

– Înțeleg. În ceea ce mă privește, sunt dispus să colaborez la anchetă.

– Atunci, cu cât începem mai degrabă, cu atât mai bine. Aveți ceva împotrivă să fiți primul? îl întrebă comandantul pe Picot.

– Absolut deloc. Unde vreți să stăm de vorbă?

– Chiar aici. Doamnă, ne permiteți să lucrăm aici?

– Nu, răspunse Clara, căutați alt loc. Cred că domnul Picot vă poate spune unde să vă instalați, poate într-unul dintre depozite.

Comandantul ieși urmat de Picot, Marta, Fabián și Gian Maria. Aveau să fie interogați primii. În camera de zi, în afară de Clara, rămaseră soțul ei și șeful de echipă, Ayed Sahadi.

– E ceva ce nu ne-ai spus? o întrebă Ahmed pe Clara.

– Am povestit tot ce-mi amintesc, dar dumneata, Ayed, va trebui să explici cum a putut ajunge cineva până în odaia bunicului meu.

– Nu știu. Am verificat ușile și ferestrele. Nu știu pe unde a intrat, nici dacă a fost un singur om sau mai mulți. Oamenii de la poartă jură că n-au văzut nimic, spuse șeful de echipă. E imposibil să intre cineva fără să fie văzut.

– Ei bine, cineva a intrat. Și trebuie să fi fost o persoană în carne și oase, nu o fantomă, pentru că fantomele nu trag de la mică distanță, nici nu strangulează femei lipsite de apărare, afirmă Ahmed supărat.

– Știu, știu... Fapt e că nu-mi explic cum s-a putut întâmpla. Nu încape decât posibilitatea să fi fost cineva din interiorul casei, sugeră Ayed Sahadi.

– În casă, nu se aflau decât Fatima, Samira și oamenii care păzeau ușa de la odaia bunicului meu, insistă Clara.

– Erați și dumneavoastră. La urma urmei, dumneavoastră ați fost cea care a găsit cadavrele...

Clara tresări, se ridică în picioare și se îndreptă furioasă spre Ayed Sahadi. Îi trase o palmă atât de tare, încât îi rămaseră pe obraz urme de degete. Ahmed se ridică dintr-o săritură și, temându-se de reacția lui Ayed, o apucă pe Clara.

– Ajunge, Clara! Stai jos! Am înnebunit cu toții? Și dumneata, Ayed, nu mai face nici un fel de insinuări! Te asigur că nu sunt dispus să admit vreo necuviință nici față de soția mea, nici față de familia mea.

– Au fost trei asasinate, și, până nu se găsește vinovatul, toți sunt suspecți.

Ahmed Husseini se apropie de el. Părea că avea să-l lovească. Dar nu o făcu, murmură doar printre dinți:

– Și dumneata ești pe lista suspecților, poate te-a cumpărat cineva ca să-i curmi viața lui Tannenberg. Vezi să nu greșești, să nu greșești, că o să plătești foarte scump!

Șeful de echipă ieși din camera de zi, în vreme ce Clara se prăbușea în fotoliu. Soțul ei se așeză pe un scaun lângă ea.

– Ar trebui să încerci să te stăpânești, să nu cedezi nervos. Atragi atenția.

– Știu, dar sunt distrusă, mă simt îngrozitor.

– Bunicul tău se simte foarte rău, ar trebui să-l transporți la Cairo sau măcar la Bagdad.

– Ți-a spus doctorul Najeb?

– Nu e nevoie să-mi spună nimeni, trebuie doar să-l vezi ca să-ți dai seama că e pe moarte. Recunoaște, nu încerca să ne înșeli, ca și cum am fi niște tâmpiți, nu poți continua cu povestea asta cum că se simte bine.

– A suferit un șoc, de aceea l-ai văzut așa...

– Nu fi ridicolă! Pe cine crezi că păcălești? În tabără, umblă zvonul că e pe moarte, crezi că ai reușit să ascunzi asta?

– Lasă-mă în pace! Ți-ar plăcea să moară bunicul meu, dar el o să trăiască, o să vezi că o să trăiască și o să vă sfâșie pe toți, ca pe niște trădători și buni de nimic ce sunteți!

– Dacă nu pot discuta cu tine, mai bine mă duc acolo unde pot fi de ajutor. În locul tău, aș încerca să mă odihnesc.

– Mă duc s-o văd pe Fatima.

– Bine, merg cu tine.

Nu apucară să iasă din casă, pentru că se întâlniră la poartă cu doctorul Najeb. Medicul părea epuizat.

Le spuse că încă nu cunoștea gravitatea consecințelor loviturii primite de Fatima. Fără îndoială că fusese lovită cu un obiect greu, care îi deschisese o rană adâncă la cap prin care pierduse mult sânge.

– Comandantul a plasat oameni înarmați în toate corturile.

– Este singura persoană care ne poate spune ce s-a întâmplat, în cazul în care a avut timp să-și dea seama ce se petrecea în jurul ei.

Alfred Tannenberg respira cu dificultate, și semnele lui vitale erau slabe. Doctorul Najeb le certă pe femei că nu îl anunțaseră. Clara își reproșă că nu rămăsese la căpătâiul bunicului ei, în vreme ce observa că Ahmed evalua starea bolnavului, fără să-și ascundă o sclipire de satisfacție. Acesta îl ura pe bunicul ei atât de tare, încât nici măcar nu mai era în stare să se prefacă.

Medicul pregăti un flacon cu plasmă și îi trimise să se odihnească, asigurându-i pe toți că nu avea să se miște de lângă Tannenberg.

Zgomotul elicopterului sfâșie liniștea grea ce învăluia tabăra. Picot convenise cu Fabián și cu Marta să pună capăt aventurii în care îi îmbarcase. De îndată ce li se permitea, aveau să înceapă să demonteze tabăra, ca să se întoarcă acasă.

Nu puteau rămâne nici o zi mai mult decât ar fi fost necesar, deși Marta era adepta ideii conform căreia, în ciuda împrejurărilor, ar trebui să încerce să-l convingă pe Ahmed să facă demersurile necesare pentru scoaterea din Irak a tuturor obiectelor dezgropate, cu scopul de a organiza marea expoziție pe care o plănuiau.

Erau la fel de obosiți ca restul taberei, mai ales pentru că, exact înainte de răsăritul soarelui, sosise un detașament al Gărzii Republicane, temutul corp de elită al lui Saddam Hussein.

Picot o observă pe Clara îndreptându-se cu soțul ei spre elicopter. Palele aparatului încă se mai învârteau, când un bărbat corpolent, cu părul negru și o mustață deasă, care părea o copie a lui Saddam însuși, sări sprinten. Apoi coborâră alți doi militari și o femeie.

Bărbatul îmbrăcat în militar inspira autoritate, dar Picot se gândi că și în acesta era ceva sinistru.

Colonelul îi strânse mâna lui Ahmed și o bătu pe umăr pe Clara, apoi îi însoți până la casa lui Tannenberg, făcându-i semn femeii să-i urmeze.

Femeia părea impresionată să se afle în locul acela, și o expresie de încordare i se oglindea în colțul gurii. Clara se îndreptă spre ea, urându-i bun venit. Colonelul tocmai îi spunea că femeia este infirmieră, o infirmieră de încredere de la un spital militar. Crezuse potrivit să o aducă să-l ajute pe doctorul Najeb după ce aflase că Samira fusese asasinată.

Soarele dogorea, când un soldat veni să-l caute pe Picot ca să-l anunțe că nou-venitul dorea să-i vorbească.

Clara nu era în camera de zi, și nici Ahmed; doar bărbatul pe care îl numeau Colonelul, fumând o havană și bând o ceașcă de cafea.

Nu îi întinse mâna. Nici el nu făcu gestul de a continua salutul dincolo de o scurtă înclinare a capului. Hotărî să ia loc, deși militarul nu-l invitase să o facă.

– Bine, spuneți-mi ce părere aveți despre cele întâmplate, i se adresă direct Colonelul.

– N-am nici o idee.

– Dar o teorie tot aveți.

– Nu. N-am nici una. L-am văzut pe domnul Tannenberg o singură dată, așa că nu se poate spune că-l cunosc. De fapt, nu știu nimic despre el și nu pot risca să spun de ce a intrat cineva în camera lui și le-a ucis pe infirmieră și pe cele două gărzi de corp care îl protejau.

– Bănuiți pe cineva?

– Eu? Absolut pe nimeni. Să vă explic: nu mă împac cu ideea că există un asasin printre noi.

– Ei bine, există, domnule Picot. Sper ca Fatima să poată vorbi. Există posibilitatea ca ea să-l fi văzut. În sfârșit... oamenii mei îi vor interoga și pe membrii echipei dumneavoastră...

– Au făcut-o deja, am fost interogați azi-noapte.

– Îmi pare rău de deranj, dar veți înțelege că este necesar.

– Fără îndoială.

– Bine, vreau să-mi spuneți cine este fiecare. Trebuie să știu tot despre oamenii care sunt aici, fie irakieni, fie străini. Cu irakienii nu e nici o problemă, voi afla tot ce se poate afla, chiar mai mult decât știu ei înșiși despre ei, însă în ceea ce-i privește pe oamenii dumneavoastră... Vă rog să colaborați, domnule Picot, și să-mi povestiți tot.

– Uitați ce este, îi cunosc de multă vreme pe cei de aici. Sunt arheologi și studenți respectabili. Nu veți găsi asasinul printre participanții la această misiune arheologică.

– Ați fi surprins să aflați unde pot fi găsiți oameni dispuși să asasineze. Îi știți pe toți? Există cineva pe care l-ați cunoscut recent?

Yves Picot rămase tăcut. Colonelul îi pusese o întrebare la care nu voia să răspundă, pentru că, dacă spunea că există membri ai misiunii pe care nu-i văzuse niciodată înainte de a veni în Irak, îi transforma în suspecți, și asta era ceva care îi repugna, mai ales pentru consecințele pe care le-ar fi putut avea asupra lor măcar și umbra unei bănuieli. În Irak, oamenii dispăreau pentru totdeauna.

– Gândiți-vă, nu vă pripiți, îi spuse Colonelul.

– De fapt, îi cunosc pe toți, sunt persoane recomandate de prieteni apropiați în care am mare încredere.

– Cu toate acestea, eu trebuie să mă îndoiesc de toată lumea. Doar așa vom obține rezultate.

– Domnule...

– Spuneți-mi Colonele.

– Colonele, eu sunt arheolog, nu sunt obișnuit să am de-a face cu asasini, iar membrii misiunilor arheologice nu obișnuiesc să se îndeletnicească și cu uciderea cuiva. Întrebați ce doriți, interogați-ne cât este nevoie, dar mă îndoiesc sincer că-l veți găsi pe asasin printre noi.

– Mă sprijin pe colaborarea dumneavoastră.

– Voi contribui cât îmi va sta în putință, dar mă tem că n-am nimic de spus.

– Sunt sigur că mă veți ajuta mai mult decât vă închipuiți. Am aici o listă a membrilor echipei. Vă voi întreba pe rând despre fiecare dintre ei; poate scoatem ceva la lumină, poate nu. Sunteți de acord să începem?

Yves Picot încuviință. N-avea de ales. Omul acela sinistru nu era dispus să accepte un refuz, așa că trebuia să discute cu el, deși era ferm hotărât să nu spună nimic altceva decât fleacuri.

Nu începuse încă să vorbească atunci când Clara intră în camera de zi. Fu uimit să o vadă zâmbind. Cu trei cadavre și un asasin în libertate nu prea avea de ce s-o facă.

– Colonele, bunicul meu vrea să vă vadă.

– Așadar, și-a recăpătat cunoștința... șopti militarul.

– Da, și spune că se simte mai bine ca oricând.

– Vin imediat. Domnule Picot, vorbim mai târziu...

– Când doriți.

Colonelul ieși din camera de zi însoțit de Clara. Picot oftă ușurat. Știa că nu avea să scape de interogatoriu, dar măcar câștiga timp să se pregătească. Deocamdată trebuia să îi caute pe Fabián și pe Marta ca să vorbească despre asta.

Doctorul Najeb le făcu semn Clarei și Colonelului să nu se apropie de patul lui Tannenberg până când infirmiera nu-i schimba flaconul cu plasmă.

Femeia părea eficientă și, un minut mai târziu, își terminase treaba.

Salam Najeb era pe punctul de a adormi de-a-n picioarelea; semnele de oboseală pricinuite de veghea îndelungată, precum și de încrâncenarea de a lupta pentru viața lui Alfred Tannenberg, erau evidente pe chipul lui.

– Se pare că și-a revenit într-un mod miraculos, dar n-ar trebui să-l obosiți, le spuse el Clarei și Colonelului în chip de sfat, chiar dacă știa că aceștia nu-i vor lua în seamă recomandarea.

– Ar trebui să vă odihniți, doctore, îi răspunse Clara.

– Da, acum, că domnișoara Aliya este aici, voi merge să mă spăl și să mă odihnesc puțin. Dar înainte trec s-o văd pe Fatima.

– Oamenii mei o interoghează, spuse Colonelul.

– Le-am cerut să n-o facă până când nu le voi spune eu dacă e în stare să răspundă, protestă medicul.

– Haideți, nu vă supărați! A revenit din lumea morților și poate să ne fie de mare folos. Doar domnul Tannenberg și Fatima știu ce s-a întâmplat în această încăpere, așa că obligația noastră este să vorbim cu ei. Avem trei cadavre, doctore, răspunse Colonelul, fără să lase nici urmă de îndoială că ar putea interveni cineva sau ceva în hotărârile sale.

– Femeia aceea e într-o stare gravă, iar domnul Tannenberg...

Salam Najeb se opri. Privirea Colonelului era îndeajuns de sugestivă pentru ca un om prudent să nu-și răcească gura de pomană.

Infirmiera se dădu la o parte, lăsându-i pe Clara și pe Colonel să se așeze lângă bolnav. Clara luă mâna bunicului ei într-ale sale și o strânse, fericită să-l simtă în viață.

– Nu ți-au venit de hac, bătrâne prieten, fu salutul Colonelului.

Alfred Tannenberg avea ochii înfundați în orbite, și paloarea obrajilor arăta că moartea îi dădea târcoale în continuare, dar privirea feroce confirma dorința lui de a trăi, lupta îndârjită cu moartea.

– Ce s-a întâmplat? întrebă bătrânul.

– Asta numai tu poți să ne spui, răspunse Colonelul.

– Nu-mi amintesc nimic precis, cineva s-a apropiat de patul meu, am crezut că este infirmiera, mi-a luminat fața, am auzit apoi niște zgomote înfundate, am încercat să mă ridic în capul oaselor și... nu știu, cred că am reușit să-mi scot masca de oxigen. Lumina era stinsă și nu vedeam nimic... cred că am fost împins... sunt confuz, nu-mi amintesc bine ce s-a întâmplat, de fapt, n-am văzut nimic. Dar știu că era cineva aici, cineva care s-a apropiat de mine. Puteam să fiu ucis! Vreau să-i pedepsești pe oamenii răspunzători pentru paza casei. Sunt niște nulități; nici viața mea, nici țara asta nu sunt sigure în mâinile lor.

– Nu-ți face griji pentru asta, o să mă ocup eu de ei, vor regreta tot restul vieții faptul că au permis să se întâmple una ca asta, îl asigură Colonelul.

– Presupun că nimic din toate astea nu va fi dăunat muncii misiunii. Clara încă mai poate găsi ceea ce căutăm, afirmă Tannenberg.

– Picot pleacă, bunicule.

– N-o să-i permitem, va rămâne aici, spuse bătrânul pe un ton sentențios.

– Nu, nu putem face așa ceva, ar fi... ar fi o greșeală. E mai bine să plece, eu o să mai rămân cât timp mai este, dar tu ar trebui să pleci de aici. Colonelul este de acord.

– O să rămân cu tine! strigă Tannenberg.

– Ar trebui să-ți schimbi atitudinea, prietene. Doctorul Najeb insistă că trebuie să te scoatem de aici. Garantez pentru siguranța Clarei, o să am grijă să nu se mai întâmple nimic, dar tu trebuie să pleci, spuse Colonelul.

Alfred Tannenberg nu răspunse. Se simțea sleit și era conștient că viața-i atârna de-un fir de păr. Dacă îl duceau la Cairo, poate că reușea să mai trăiască încă puțin, dar cât timp? Simțea că nu trebuie să o părăsească pe nepoata lui în pragul războiului, fiindcă, odată ce începea, nimeni nu se mai ocupa de ea.

– O să mai vedem, încă mai avem timp. Acum, vreau să ținem o ședință cu Yassir și cu Ahmed. Ceea ce s-a întâmplat nu se poate răsfrânge asupra afacerii.

– Ahmed pare în stare să continue treaba, comentă Colonelul.

– Ahmed nu e în stare să facă nimic dacă nu i se spune ce are de făcut. Încă n-am murit și, chiar dacă voi muri, nu el va fi cel care mă va moșteni, spuse Tannenberg pe un ton sentențios.

– Am aflat de neînțelegerile voastre, dar poate că în aceste momente ar trebui să fii mai flexibil. Nu te simți bine, nu-i așa, Clara?

Clara nu răspunse la întrebarea Colonelului. Îi va fi loială bunicului ei până la ultima suflare, și, de altfel, nici ea n-avea încredere în Ahmed.

– Bunicule, dacă vrei să ții o ședință, mă duc să caut pe cine vrei tu.

– Spune-i bărbatului ăluia al tău să vină. Vreau să-i văd și pe Ayed Sahadi, și pe Yassir. Dar, mai întâi, o să mă pregătesc să-i primesc. Spune-i infirmierei să mă ajute să mă îmbrac.

– Dar nu poți să te ridici din pat! exclamă Clara speriată.

– Ba pot. Fă cum ți-am spus!

Oamenii Colonelului nu reușiseră să o facă pe Fatima să povestească nimic relevant. Femeia de abia putea vorbi și plângea încontinuu. Se afla lângă patul lui Alfred Tannenberg și adormise, în vreme ce Samira pregătea flacoanele cu ser de care socotea că bătrânul avea nevoie de-a lungul întregii nopți. Auzise un zgomot în afara odăii, dar nu deschisese ochii; își imaginase că le-o fi căzut ceva oamenilor care păzeau ușa.

Deodată, alt zgomot, de data asta în odaie, o făcuse să se întoarcă spre locul unde era Samira. Văzuse pe cineva îmbrăcat în negru, din cap până în picioare, cineva care o strângea de gât pe aceasta. Nu avusese timp să strige, pentru că silueta tăbărâse asupra ei, îi astupase gura și

o lovise cu un obiect pe care-l avea în mână. Dăduse de mai multe ori, până când își pierduse cunoștința. Asta era tot ce-și amintea.

Nu, nu știa dacă acela care o atacase era un bărbat, dar trebuie să fi fost, pentru că era foarte puternic. Purta mănuși, pentru că ea încercase să-l muște de mâna cu care îi astupa gura și simțise că era acoperită cu o pânză elastică.

Nu, nu-și amintea nici un miros deosebit, nici ca acea siluetă să fi rostit un singur cuvânt, doar că îi era frică, o frică absolută, profundă, pentru că simțea viața scurgându-i-se din trup. De aceea, îi mulțumea lui Allah că îi ținuse în viață și pe ea, și pe domnul.

30

Lion Doyle se învârtea prin tabără căutând răspunsuri. Cineva intrase în odaia lui Tannenberg, și acela nu fusese el; așadar, ori clienții care îl angajaseră, nerăbdători că întârziau rezultatele, trimiseseră pe altcineva, ori vreunul dintre dușmanii lui Tannenberg voise să-și încerce norocul, căutând să-l elimine.

Oamenii Colonelului îl interogaseră. Erau mai degrabă neghiobi, decât pricepuți. Se vedea că se obișnuiseră să obțină mărturisiri sub tortură, așa că erau furioși că trebuiau să se mulțumească să asculte, fără să-și poată utiliza propriile metode ca să-l găsească pe asasinul Samirei și al celor două gărzi de corp.

Lui Doyle nu îi fu greu să treacă de interogatoriu, și nici să joace rolul de fotograf independent; de fapt, era un actor desăvârșit și de multe ori fusese surprins de capacitatea lui de a adopta diverse personalități și de a se simți cu fiecare pe placul său.

Vorbise cu Picot, dar profesorul avea și el mai multe întrebări decât răspunsuri. Fabián și Marta erau impresionați, dar nici ei nu știau mai nimic, și nici Gian Maria, care nu-și ascundea tulburarea pricinuită de cele întâmplate.

Singurul care nu arăta nici o emoție era croatul. Ante Plaskic, după ce fusese interogat de oamenii Colonelului, se așezase din nou în fața computerului ca să-și termine treaba rămasă din ziua anterioară.

Lion își spuse că întotdeauna bănuise că Ante Plaskic era mai mult decât informatician, așa cum nici el nu era fotograf sau cum șeful de echipă Ayed Sahadi se vădise deodată a fi un militar la ordinele Colonelului, chiar dacă umbla îmbrăcat civil.

Așa că Lion Doyle se hotărî să meargă să stea la taclale cu Ante Plaskic ca să încerce să găsească o portiță prin care să întrezărească adevărul despre cele întâmplate. Știa că era greu să poată găsi acea portiță, pentru că Ante i se părea un profesionist ca și el, dar, chiar și așa, avea să încerce.

Când intră în depozitul în care lucra croatul, fu surprins să-l găsească acolo pe fiul primarului din sat. Nu că ar fi fost ciudat să-l afle acolo, dat fiind că era șeful uneia dintre echipele de muncitori și, în mod obișnuit, venea și pleca de la situl arheologic în tabără. Discutau înflăcărați, dar rămaseră tăcuți când îl văzură intrând.

Admiră stăpânirea de sine a croatului care stăpânea atât de bine situația. Ante Plaskic scoase un oftat și i se adresă lui Doyle.

– Lion, muncitorii sunt neliniștiți. Omul ăsta mă întreabă dacă o să continue lucrările și ce se va alege de ei când noi vom pleca. Se tem de ce s-ar putea întâmpla și că vreunuia dintre ei i s-ar pune în cârcă asasinatele. Zice că profesorul Picot nu le-a spus nimic. În sfârșit, dacă tu știi ceva...

– Știu același lucru ca tine, adică aproape nimic. Presupun că va trebui să așteptăm să se lămurească situația și să-l prindă pe asasin sau pe asasini, nu știm nimic. În ceea ce privește plecarea noastră, mă rog, se pare că aici au rămas puține de făcut și că, date fiind împrejurările, ar fi mai prudent să plecăm.

Ante Plaskic ridică din umeri și nu spuse nimic. Fiul primarului bâigui niște cuvinte de părere de rău și plecă.

Lion Doyle îl privi stăruitor pe croatul Plaskic. Acesta îi susținu privirea. Fură câteva secunde în care cei doi bărbații se măsurară, recunoscându-se așa cum erau și înștiințându-se unul pe celălalt că, dacă s-ar înfrunta, rezultatul ar fi fatal pentru unul din ei.

– Ce crezi că s-a întâmplat în casă? îl întrebă Lion Doyle, rupând tăcerea.

– N-am de unde să știu.

– Sigur ai o părere.

– Nu, n-am, nu fac niciodată speculații în legătură cu ceea ce nu știu.

– Bine... în sfârșit, presupun că-l vor prinde pe asasin. Trebuie să fie aici.

– Dacă spui tu...

Își încrucișară din nou privirile în tăcere, și Lion îi întoarse spatele și plecă. Croatul se așeză în fața computerului și păru că se concentrează asupra ecranului.

Ante Plaskic era sigur că Lion Doyle îl bănuia pe el, dar mai știa și că fotograful nu avea nici un element pe care să-și întemeieze bănuielile.

Fusese extrem de grijuliu, în nici o clipă nu lăsase garda jos. Nimeni nu-și dăduse seama de relația lui cu Samira. În realitate, nu se petrecuse nimic între ei, doar că infirmiera îi arunca priviri intense și se străduia să-i iasă în cale ca din întâmplare. Vorbeau; de fapt ea vorbea, el o asculta fără nici un interes. Femeia își dorea să găsească un bărbat care să o scoată din Irak, și se părea că hotărâse că acel bărbat ar putea fi chiar el. Nu știa de ce, dar fapt e că mereu insinua că ar fi dispusă să înceapă o relație, indiferent cum ar fi.

N-o atinsese niciodată. Nu-i plăceau femeile musulmane, nici măcar cele blonde și cu ochi albaștri de pe meleagurile lui; cu atât mai puțin femeia aceea cu pielea închisă la culoare, cu părul negru și nasul lățăreț, ce părea că pufnește întruna.

Dar nu îi respinse apropierea, știind că-i era de folos. De folos, pentru că îl informa despre tot ce se întâmpla în casă, despre starea lui Alfred Tannenberg, despre cine îl chema, cine îl vizita și despre problemele Clarei și ale soțului acesteia, Ahmed Husseini.

Samira era un izvor nesecat de informații, care îi permiteau ca, la rândul lui, să transmită rapoarte demne de încredere la agenția care îl angajase, Planet Security. În realitate, el își scria rapoartele și i le preda fiului primarului, un om al lui Yassir, egipteanul acela care fusese mâna dreaptă a lui Alfred Tannenberg, dar în ultima vreme cei doi bărbați se urau. Astfel că Yassir făcea în așa fel încât rapoartele lui să ajungă în mâinile potrivite, adică ale celor care îl angajaseră, și tot prin el primea instrucțiuni.

Yassir sosise în tabără împreună cu Ahmed și îi ceruse un raport credibil asupra stării de sănătate a lui Tannenberg. Nici Ahmed, nici chiar Yassir nu reușiseră să obțină confirmarea bănuielilor lor, și anume că Tannenberg era pe moarte. Doctorul Najeb refuza categoric să le dea această informație.

De aceea, Plaskic îi ceru Samirei o întâlnire, iar ea acceptă entuziasmată. La căderea nopții, când toată tabăra avea să doarmă, ea urma să îi înlesnească intrarea.

Samira îi spuse că, dacă el era în stare să se fofileze printre umbrele nopții și să evite gărzile, s-ar fi putut întâlni. Îi explică faptul că toți cei zece bărbați care înconjurau casa, cinci în față și cinci în spate, obișnuiau să se strângă, după miezul nopții, să fumeze o țigară și să bea cafea. Trebuia doar să aștepte momentul acela ca să se strecoare în spatele casei. Acolo era o ferestruică dând într-o încăpere pe care o foloseau drept cămară. Avea să o lase întredeschisă; trebuia doar să intre și să aștepte ca ea să poată veni.

Ante Plaskic acceptă planul, dar intenția lui nu era să o aștepte în odaia din spate, ci să intre în camera bătrânului și să vadă cu ochii lui care era starea acestuia, nefiind mulțumit doar să o descoasă pe Samira.

În parte, totul decurse așa cum plănuiseră. Așteptă ca Picot să încheie reuniunea cu grupul său de încredere. Apoi așteptă să se stingă toate luminile din tabără și să se facă liniște. Era miezul nopții când se ridică din patul de campanie și, fără să facă zgomot, se târî până în spatele casei lui Tannenberg. Fu nevoit să mai aștepte în umbră încă o jumătate de oră înainte ca una din gărzile din față să vină să-i caute pe tovarășii lor ca să-i invite la cafea. De fapt, aceștia nu-și părăseau de tot postul de observație: rămâneau într-o latură a casei, pe pământul nimănui, dar aveau un unghi de vedere pe care-l credeau suficient cât să garanteze că nimeni nu se apropie din spate.

Se înșelau. Ante Plaskic reuși să-i păcălească, să se apropie de ferestruică și să intre în casă. Doi bărbați dormitau pe scaune de o parte și de alta a ușii, așezați în fața odăii lui Tannenberg. Nici măcar nu îl văzură intrând; înainte de a-și da seama, fiecare dintre ei zăcea cu câte un glonț în burtă. Amortizorul pistolului își făcuse treaba. Singurul zgomot fu cel al trupurilor prăbușindu-se la pământ.

Împinse apoi ușa. Samira avea dreptate. Bătrâna servitoare dormea, și nici măcar nu își dădu seama că intrase cineva.

Samira îl văzu cu pistolul în mână și se sperie. Crezu că avea de gând să îl ucidă pe Tannenberg și încercă să-l împiedice să se apropie de bătrân. Plaskic îi puse mâna la gură și îi ceru să nu țipe și să stea liniștită,

dar ea nu îl luă în seamă, așa că trebui să o ucidă. O strânse de gât, dar vina, își spuse el, era a ei, pentru că nu îl ascultase. Dacă ar fi rămas tăcută și liniștită, ar mai trăi încă.

Și bătrâna servitoare hotărî să-i facă probleme, căci, atunci când îl văzu, sări din scaunul pe care ședea. Fu nevoit să-i astupe gura și să o lovească în cap cu pistolul. Crezu că o omorâse, fiindcă o lăsase pe jos cu capul spart, sângerând, și cu ochii dați peste cap. Vrăjitoarea aia nenorocită scăpase cu viață. Ar fi preferat să o știe moartă, dar nici nu era îngrijorat că trăiește; nu-l văzuse, purta o cagulă ce-i acoperea fața, iar odaia se afla în penumbră, așa că era imposibil să-l fi văzut și, cu atât mai puțin, să-l fi recunoscut.

La fel ca în alte ocazii, Ante îl informase pe fiul primarului, omul lui Yassir, despre ce văzuse în casa lui Tannenberg. Doar că de această dată nu scrisese nici un rând; îi dădu doar un raport detaliat despre starea în care se găsea bătrânul: monitorizat, cu o perfuzie de sânge în brațul stâng și cu una de ser în celălalt.

Fiul primarului îl întrebă dacă el fusese cel care o ucisese pe infirmieră și pe cei doi bărbați, dar Ante nu îi răspunse, ceea ce îl înfurie pe celălalt, care îi reproșă că, până la urmă, Colonelul avea să îi aresteze pe toți. Acela fu momentul când Lion Doyle îi întrerupse. Și Ante se gândea că englezul era mai mult decât ceea ce părea; de fapt, era încredințat că Doyle se afla acolo cu o misiune similară cu a lui.

A doua zi, Colonelul părea și mai prost dispus decât în alte ocazii. Ahmed Husseini îl asculta cu răbdare, străduindu-se să nu spună nimic care să atâțe și mai mult furia militarului. Și Yassir era tăcut.

– N-o să plec de aici până nu-l prindem pe asasin. Trebuie să fie aici, printre noi, și-și bate joc de mine; dar o să-l prind, și atunci o să-și dorească să fie mort.

Aliya, infirmiera, intră în camera de zi. Clara o trimisese ca să-i anunțe că bunicul ei îi aștepta.

Îl găsiră pe Alfred Tannenberg așezat în fotoliu, cu o pătură pe genunchi și fără nici o perfuzie.

Părea să se fi împuținat la corp, era numai piele și os și impresiona prin paloarea chipului.

Lângă el, stând jos, Clara zâmbea satisfăcută. Îl convinsese pe doctorul Najeb să facă imposibilul pentru ca bunicul ei să-l poată primi pe Colonel stând în fotoliu și prefăcându-se că se simte mai bine.

Medicul pregătise o injecție cu un cocteil de medicamente care avea să îi permită lui Tannenberg să reziste câtva timp. Și transfuziile de sânge îl ajutaseră să stea drept. Alfred Tannenberg nu-și pierdu timpul cu amabilități. Tocmai pentru că timpul era ceea ce-i lipsea, trecu direct la subiect.

– Prietene, spuse Tannenberg adresându-i-se Colonelului, vreau să-ți cer o favoare. Știu că e dificil și că doar un om ca tine poate izbuti.

Ahmed Husseini îl privi intrigat pe bătrân, în vreme ce observa cu coada ochiului siguranța de care făcea paradă Clara, de parcă Tannenberg ar fi trăit într-adevăr veșnic.

– Cere-mi orice dorești, știi că te poți bizui pe mine, spuse Colonelul.

– Profesorul Picot și echipa lui vor să plece. Mă rog, îi înțeleg, în împrejurările date, nu-i putem reține. Clara va mai rămâne câteva zile, și apoi li se va alătura, ca să participe la pregătirea unei mari expoziții cu descoperirile de la Safran. Va fi o expoziție importantă, care va străbate mai multe capitale europene, vor încerca s-o ducă chiar și în Statele Unite; am certitudinea că prietenul nostru George va înlesni acest lucru prin fundația Lumea Antică.

– Ce favoare vrei să-ți fac? întrebă Colonelul.

– Să faci rost de autorizații pentru ca Picot să poată lua cu el tot ce a găsit în templu. Știu că sunt piese foarte valoroase și că va fi greu să-l convingi pe iubitul nostru președinte Saddam, dar tu vei putea reuși. Este urgent să dispui de elicoptere și de camioane pentru ca Picot și oamenii lui să părăsească Irakul cât mai degrabă cu prețioasa încărcătură.

– Și care ar fi câștigul pentru noi? întrebă Colonelul fără ocolișuri.

– Pentru tine, câștigul ar fi că vei găsi în contul tău secret din Elveția o jumătate de milion de dolari în plus, dacă îmi faci această favoare cu aceeași eficiență cu care ai acționat și în alte ocazii.

– Vorbești cu palatul? vru să știe Colonelul.

– De fapt, am și făcut-o. Deja fiii liderului nostru sunt informați, și îl așteaptă nerăbdători pe curierul meu.

– Atunci, dacă Bagdadul este de acord, o să-l sun pe nepotul meu Karim să pornească operațiunea.

– Clara ar trebui să plece, spuse Ahmed.

– Clara o să plece când va considera că e cazul, la fel ca mine, de altfel, dar, pentru moment, va continua să sape. Vreau ca lucrările arheologice să se reia mâine, să nu se oprească din pricina celor întâmplate, răspunse Tannenberg furios.

– Sunt piese dintre cele găsite care... în sfârșit, ar fi delicat să le lăsăm să iasă, afirmă Ahmed.

– Le-ai vândut deja? întrebă Tannenberg, surprinzându-i pe Ahmed și pe Yassir, care se uitau în pământ.

– Niciodată n-ai încredere în cei din jurul tău, protestă Ahmed.

– Pentru că îi cunosc prea bine. Astfel că s-ar putea ca strălucitul nostru președinte al fundației Lumea Antică, Robert Brown, să fi primit din partea lui George misiunea de a intra în legătură cu cei mai buni clienți ai noștri ca să-i anunțe de descoperirile de la Safran și ca aceștia, avizi de noutate, să fi scos deja din buzunar vreo sumă în contul obiectelor promise. Greșesc, Yassir?

Întrebarea directă a lui Tannenberg îl lăsă cu gura căscată pe egiptean, care se simți brusc cuprins de un val de sudoare care-i îmbibă impecabila lui cămașă albă. Nu răspunse și îl privi pe Ahmed, implorând ajutor. Se temea de reacția lui Tannenberg.

Colonelul fu cel care luă cuvântul, îngrijorat de întorsătura pe care o lua conversația.

– Așadar, există un conflict de interese cu prietenii tăi de la Washington...

Tannenberg nu-l lăsă să continue. Improviză un răspuns, știind că prietenul său, Colonelul, nu voia să se trezească într-un război de acest gen.

– Nu, nu e nici un fel de conflict de interese. Dacă la Washington au hotărât să se vândă unele dintre piesele pe care le-am găsit, îmi pare bine, asta e afacerea noastră, dar un lucru nu-l exclude pe celălalt. Piesele pot ieși de aici ca să fie prezentate într-o expoziție,

doar că nu se vor mai întoarce în Irak, ci le vom preda noilor proprietari. Dar aceștia vor trebui să aștepte câteva luni, poate chiar un an întreg, înainte de a le avea în posesie, ceea ce nu va fi nici o noutate pentru ei, sunt obișnuiți. Din momentul în care cer o piesă până când aceasta ajunge în mâna lor trec uneori și doi ani, așa că nu e nici o problemă. Vor avea ceea ce au cumpărat.

– Îmi place să fac afaceri cu tine. Ai întotdeauna o soluție la orice problemă, afirmă mai liniștit Colonelul.

– În acest caz, nu e nici o problemă, doar dacă nu vom putea scoate piesele pentru expoziție...

– Dacă ai vorbit deja cu palatul, totul e în ordine. Lasă restul în seama mea.

– Ce-ai aflat despre asasinate? vru să știe Tannenberg.

– Nimic, și asta mă îngrijorează. Asasinul trebuie să fie un tip isteț și alunecos, care, pe deasupra, mai e și foarte bine deghizat și are un alibi și mai bun. Important e că trăiești, bătrâne prieten, îl asigură Colonelul.

– Trăiesc pentru că n-a vrut să mă omoare. De asta sunt în viață, scopul n-a fost moartea mea.

Colonelul rămase tăcut, cugetând la vorbele lui Alfred Tannenberg. Bătrânul avea dreptate; n-au vrut să-l omoare, dar atunci, ce căutau în camera lui?

– O să găsim omul. E o chestiune de timp, de aceea vreau să-l mai reții câteva zile pe Picot, poate fi cineva din echipa lui.

– Fă-o, dar străduiește-te să nu treacă prea mult timp, azi suntem în 25 februarie.

– Știu, știu.

– Vreau ca Picot să fie afară cel mai târziu pe 10 martie, porunci Tannenberg.

– Dar tu și Clara când veți pleca?

– Nu-ți face griji, de asta mă ocup eu, dar, când va începe războiul, nu vom fi aici, te asigur, afirmă bătrânul.

Colonelul își luă rămas-bun de la prietenul său și îl lăsă cu Ahmed Husseini și cu Yassir. Și Clara ieși din încăpere după ce îi dădu un sărut bunicului ei. Voia să vorbească cu Picot și să-l anunțe că puteau începe să se gândească la expoziție, dar, bineînțeles, avea să îi ceară mai întâi

să se întoarcă la lucru. Colonelul fusese de acord cu cererile bunicului ei. Misiunea arheologică nu se putea opri, muncitorii trebuiau să lucreze în continuare; nu era timp de pierdut.

– Așadar, m-ați și trădat, declară Tannenberg.

Yassir și Ahmed se foiră stânjeniți în scaunele lor. Se temeau de reacția acelui om, în stare să poruncească chiar în clipa aceea să li se ia viața, fără ca nimeni să poată împiedica acest lucru, nici măcar Colonelul.

– Nimeni nu te-a trădat, reuși să spună Ahmed.

– Nu? Atunci, cum de s-au vândut deja piese de la Safran fără ca eu să știu? N-ar fi trebuit să fiu informat? Atât de prost mă cred prietenii mei încât îndrăznesc să încerce să mă tragă pe sfoară?

– Te rog, Alfred! se văicări Yassir. Nimeni nu vrea să te tragă pe sfoară...

– Yassir, tu ești un trădător. De fapt, de-abia aștepți să mă vezi mort, iar ura îți întunecă judecata și scoate la iveală toate faptele tale mizerabile.

Yassir își plecă rușinat capul din pricina vorbelor bătrânului, îl privi pe Ahmed cu coada ochiului și îl văzu la fel de nervos ca el.

– Aveam de gând să-ți spunem, de asta am venit. George voia să știi că are cumpărători pentru piesele de la Safran.

– Ah, da? Și de ce nu mi-ați spus serile trecute? Când vă gândeați să-mi faceți surpriza?

– Abia dacă am reușit să te vedem, și nu părea momentul... protestă Ahmed.

– Ești slab de înger, Ahmed, ești doar o slugă, ca și Yassir, și asta vei fi tot restul zilelor tale. Oamenii ca tine nu comandă, doar se supun ordinelor.

Ahmed Husseini se înroși, simțindu-se umilit. I-ar fi tras o palmă bătrânului cu mare plăcere, dar nu îndrăzni să o facă, așa că rămase tăcut.

– Bine, acum o să vorbesc cu George, el o să-mi explice în ce constă noul joc.

– E sinucidere curată! se văicări Yassir. Sateliții-spion culeg toate apelurile, știi bine. Dacă-l suni pe George, ar fi ca și cum ai da un anunț în *New York Times*.

– George este cel care încalcă regulile jocului, nu eu. Din fericire, ești un dobitoc, și mi-ai spus fără să vrei ce pun la cale prietenii mei. Acum, plecați, trebuie să lucrez!

Cei doi bărbați ieșiră, siguri că Alfred Tannenberg nu avea să stea cu brațele încrucișate. Își exprimase disprețul pe care-l avea față de ei și se temeau de consecințe.

Când Alfred Tannenberg o strigă pe Aliya, îi porunci să anunțe una din gărzi, iar aceasta să-l caute pe Ayed Sahadi, falsul șef de echipă, unul dintre asasinii cei mai eficienți din echipa Colonelului, căruia îi plătea de ani de zile sume considerabile ca să-l slujească fără știrea șefului său.

Ayed Sahadi fu surprins să-l găsească pe Alfred Tannenberg așezat într-un fotoliu, la fel de furios ca întotdeauna. Dar fu și mai surprins când auzi ce aștepta de la el. Cântări inconvenientele misiunii pe care i-o încredința bătrânul Tannenberg, dar banii pe care-i avea să-i primească îi risipiră orice urmă de îndoială.

Clarei îi fu greu să-l convingă pe Picot că trebuiau să-și reia lucrul.

– Nu poți pleca și lăsa misiunea de izbeliște. Eu rămân, poate că o să găsesc tăblițele, poate că nu, dar măcar lasă-mă să încerc încă puțin.

Fabián era de aceeași părere cu prietenul său Picot: cu cât vor pleca mai repede, cu atât mai bine. Marta fu cea care interveni în favoarea Clarei, convingându-i pe cei doi bărbați că n-ar pierde nimic dacă ar continua lucrările arheologice.

– Clara are dreptate, i-ar fi de mare ajutor ca muncitorii să creadă că totul merge mai departe ca până acum și că tu ești încredințat că încă se mai poate găsi ceva. De altfel, nici nu știm când vom putea pleca. În loc să stăm cu brațele încrucișate, ar fi mai bine să lucrăm.

– Trebuie să ambalăm ceea ce am adus, și asta necesită timp, protestă Fabián.

– De acord, dar nu ne împiedică să lucrăm în continuare. N-au nimic de-a face una cu alta. În plus, Clara a obținut ceea ce doream: să fim lăsați să luăm cu noi piesele pentru expoziție... le aminti Marta.

– Ce șantajistă ești! spuse Fabián.

– Nu, nu sunt șantajistă. Încerc să fiu corectă. Fără ea, n-ar fi posibilă această expoziție la care ne-am gândit și care justifică șederea noastră aici. I-o datorăm.

Privirea recunoscătoare a Clarei o surprinse chiar și pe Marta. Sfârșise prin a o aprecia pe Clara, deși era o femeie cu care n-avea nici o afinitate, dincolo de faptul că amândouă erau arheologi.

Se gândi că doamna Tannenberg se rătăcise în lumea aceea masculină care era Irakul, Orientul, și o vedea ca pe o victimă a acelei societăți care o împiedicase să fie ea însăși, aflată mereu la cheremul bunicului și al soțului ei.

– De acord, încuviință Picot, putem lucra în timp ce ne organizăm ieșirea din țară. Dar nu vreau să rămân nici o zi mai mult decât e nevoie. Simt că aici încep să mă sufoc. În plus, povestea cu asasinatele ne-a răvășit pe toți, nu știu cum de mai aveți chef de lucru.

– Viața merge mai departe, afirmă Clara.

– Pentru că nu dumneavoastră sunteți cea moartă, răspunse Picot, fără să-și ascundă supărarea pentru insensibilitatea Clarei.

– Gian Maria, o să rămâi cu mine, așa cum ai spus? vru să știe Clara.

– Da, o să rămân, reuși să spună preotul.

– Ei bine, e o imensă prostie să faceți asta. Cel mai înțelept este să veniți cu noi, aventura asta s-a încheiat, nu vă dați seama?

Preotul dădu din cap la întrebarea lui Picot. Nu avea să o părăsească pe Clara. Crezuse că femeia și bunicul ei nu erau în pericol, că nimeni nu încerca să le facă vreun rău, că trecutul nu-i cerea socoteală bătrânului bolnav, și deci nici ei. Dar acum știa că nu era așa, și trebuia să rămână ca să îi protejeze.

Picot îi strânse pe membrii echipei și îi anunță că trebuiau să înceapă să împacheteze materialul, ca să fie pregătiți atunci când aveau să fie înștiințați că puteau fi scoși din Safran. Clara îi asigurase că nu se gândeau să stea mai mult de cincisprezece zile, motiv pentru care trebuiau să se grăbească. Fură surprinși când Picot le spusese că urmau să lucreze până în ultima zi. Aveau să continue să sape, încercând să smulgă încă vreun secret din pământul de culoarea șofranului al acelui ținut.

Avură loc niște proteste pe care Picot le potoli imediat, încercând, în plus, să-i entuziasmeze cu proiectul expoziției la care trebuiau să participe cu toții.

Clara se întoarse lângă bunicul ei. Aliya îl culcase, și doctorul Najeb îl conectase din nou la aparatele de monitorizare. Bătrânul era epuizat din pricina efortului.

– Totul o să fie bine, îl asigură Clara.

– Nu sunt atât de sigur. Prietenii mei joacă murdar, și asta face ca lucrurile să fie mai dificile.

– O să îi învingem, bunicule.

– Dacă o să găsești Biblia de Lut.

– O s-o găsesc, bunicule, o s-o găsesc...

Salam Najeb se întâlni cu Clara și îi spuse adevărul fără ocolișuri: nu știa dacă Alfred Tannenberg avea să mai reziste nici măcar câteva zile.

– Îmi spuneți că ar putea muri în orice clipă?

– Da.

Clara era pe punctul de a izbucni în plâns. Se simțea îngrozitor de obosită și, mai ales, simțea de zile întregi amărăciunea singurătății. Ca să facă față unei situații precum aceea cu care se confrunta, arăta față de bunicul ei o forță și niște resurse care, de fapt, îi lipseau. Și, de parcă toate astea n-ar fi fost îndeajuns, nici nu se putea bizui pe Fatima, căci femeia zăcea în spitalul de campanie mai mult moartă decât vie.

– Dacă l-am muta de aici ar servi la ceva?

Medicul ridică din umeri. De fapt, se gândea că Tannenberg era deja condamnat și că nici în cel mai bun spital din lume nu ar reuși să-l salveze.

– După părerea mea, ați întârziat prea mult timp până să luați în considerație această opțiune. V-am spus asta întruna, dar n-ați vrut să mă băgați în seamă.

– Răspundeți-mi! Dacă îl ducem mâine la Cairo, va trăi?

– Nu știu dacă va rezista călătoriei, răspunse medicul cu sinceritate.

– Știu că bunicul meu v-a plătit cu prisosință, dar eu o să vă dau o sumă și mai mare, dacă reușiți să-l țineți în viață câteva zile în plus și, mai ales, dacă-i alinați suferința.

– Eu nu sunt Allah, n-am putere asupra vieții.

– Sunteți asemenea unui zeu în carne și oase, dumneavoastră cunoașteți secretele vieții.

– Nu, nu le cunosc, dacă Allah vrea să-l ia, îl va lua indiferent ce aș face.

– Încercați, în orice caz, și să nu excludeți posibilitatea ca eu să vă anunț în orice clipă că plecăm de aici. Mai bine zis, vom pleca de aici peste câteva zile.

– Mă tem că veți pleca singură.

– Asta, cum spuneți dumneavoastră, numai Allah o știe.

Fiul primarului părea nervos. Tatăl lui le tot oferea dulciuri invitaților săi, Yassir și Ahmed, convins că se conformează astfel legilor ospitalității.

Yassir și Ahmed refuzară să mănânce mai mult și, ca să nu fie nepoliticoși, lăsară să treacă timpul cuvenit înainte de a-și lua rămas-bun de la amfitrionul lor. Fiul primarului se oferi să-i conducă până în tabără, care era instalată la câteva sute de metri de sat.

Mergeau încet și în tăcere, savurând țigările de foi dăruite de primar. Ahmed nu avu timp să-și dea seama ce se întâmplă, când, pe neașteptate, din întuneric apărură trei bărbați care se postară de o parte și de alta, lăsându-i în mijloc pe Yassir și pe el. O clipă mai târziu, Yassir scotea un strigăt ascuțit și cădea la pământ cu un pumnal înfipt în inimă. Mâinile fiului primarului erau pătate de sânge, de sângele lui Yassir. Cei trei bărbați care apăruseră se făcură imediat nevăzuți, luând cu ei cadavrul lui Yassir, fără ca Ahmed să fi apucat să rostească un cuvânt. Ceea ce fiul primarului nu putu evita fu ca Ahmed să se oprească și să vomite. În vreme ce își ștergea urmele de sânge de pe mâini cu o batistă, aștepta ca Ahmed să se oprească din vomitat.

– De ce? îl întrebă Ahmed când își reveni.

– Domnul Tannenberg nu iartă trădarea. Vrea s-o știți și dumneavoastră, și oricine.

– Pe mine când o să mă omoare? îndrăzni să întrebe Ahmed.

– Nu știu, nu mi s-a spus, răspunse simplu fiul primarului.

– Lasă-mă, vreau să fiu singur!

– Mi s-a poruncit să vă însoțesc.

Ahmed grăbi pasul, îndepărtându-se de omul acela care curmase viața lui Yassir fără să-i tresară un mușchi de pe față, dar acesta îl ajunse din urmă, și acum mergea chiar lângă el.

– Am primit sarcina să vă spun că domnul Tannenberg vă va supraveghea și, chiar dacă el nu va mai fi, în cazul în care îl trădați, cineva se va „ocupa" de dumneavoastră, așa cum am făcut eu cu domnul Yassir.

– Sunt sigur de asta. Acum, lasă-mă!

– Nu, nu pot, trebuie să vă însoțesc, ca să nu vi se întâmple ceva.

Ayed Sahadi se apropie de caravană. Cămilele se odihneau eliberate de povară. Un bărbat înalt îl primi cu o îmbrățișare.

– Allah să te ocrotească.

– Și pe tine, răspunse Sahadi.

– Vino să bei o ceașcă de ceai cu noi, îl invită bărbatul.

– Nu pot, trebuie să mă întorc. Dar vreau să-mi faci o favoare, o să te răsplătesc.

– Doar suntem prieteni.

– Știu, de asta ți-o cer. Ia asta, îi spuse el, înmânându-i un pachet bine învelit. Străduiește-te să ajungă cât mai curând în Kuwait.

– Cui trebuie să i-l predau?

– În plicul ăsta e scrisă adresa. Va trebui să-l înmânezi împreună cu pachetul. Ia banii, și Allah să te însoțească!

Bărbatul luă teancul de dolari cu care îl plătea Ayed Sahadi. Nu fu nevoie să-i numere, știa că, la fel ca în alte ocazii, suma era satisfăcătoare. Alfred Tannenberg îi plătea întotdeauna bine serviciile.

Liniștea zorilor fu sfâșiată de un țipăt care trezi toată tabăra.

Picot ieși din casă urmat de Fabián, și amândoi rămaseră împietriți; alții săriseră din pat ca să vadă ce se întâmplă, și nici ei nu puteau scoate o vorbă.

Acolo, în mijlocul taberei, legat de un stâlp, era trupul unui bărbat. Fusese torturat. Avea membrele rupte și îi lipseau mâinile și labele picioarelor. Orbitele ochilor erau goale și nu mai avea nici urechi.

Unii oameni nu suportară vederea cadavrului ciopârțit și nu-și putură opri greața și voma; alții rămaseră încremeniți, neștiind

ce să facă, uşuraţi să-i vadă pe soldaţi venind şi ocupându-se de acel trup mutilat.

– Vreau să plec de aici cât mai degrabă! O să ne omoare pe toţi! strigă Picot, intrând furios în casa pe care o împărţea cu Fabián şi cu secretarul său, Albert Anglade.

– Ce se întâmplă n-are de-a face cu noi, afirmă Fabián.

– Atunci, cu cine are de-a face? strigă Picot.

– Calmează-te! N-o să rezolvăm nimic dacă ne pierdem cu firea.

Albert Anglade ieşi din baie după ce vomitase, palid şi cu ochii plini de lacrimi.

– Ce oroare! Asta e prea de tot, reuşi el să spună.

Marta Gómez intră în casă, surprinzându-i pe cei trei bărbaţi. Se aşeză pe un scaun, îşi aprinse o ţigară, dar nu scoase nici un sunet.

– Marta, eşti bine? vru să ştie Fabián.

– Nu, nu sunt bine. Sunt îngrozită, nu ştiu ce se întâmplă aici, dar locul ăsta devine un cimitir, eu... cred că trebuie să plecăm, dacă e posibil, chiar azi.

– Linişteşte-te, îi ceru Fabián. Trebuie să ne liniştim cu toţii înainte de a lua o hotărâre. Şi trebuie să vorbim de îndată cu Clara şi cu Ahmed. Ei ştiu ce se întâmplă şi au obligaţia să ne spună.

– Omul ăla... omul ăla este cel care-l însoţea pe Ahmed, spuse Marta.

– Da, ăla era cadavrul mutilat al lui Yassir, un om care, după cum spunea Ahmed, lucra pentru domnul Tannenberg, afirmă Fabián.

– Dar... dar cine a putut face aşa ceva? insistă Marta.

– Hai, linişteşte-te, încercă să o consoleze Fabián.

– Vreau să-l văd pe bunicul tău.

Tonul vocii lui Ahmed era cel al unui om învins de spaimă. Clara fu surprinsă să-l vadă astfel: neîngrijit, cu ochii roşii şi plânşi, cu mâinile tremurânde.

– Ce s-a întâmplat?

– N-ai ieşit să vezi? Ai pierdut spectacolul cu care bunicul tău ne-a dat bună dimineaţa? După ce că l-a omorât, mai era nevoie să-i profaneze şi cadavrul? E un monstru, omul ăsta e un monstru...

– Nu ştiu despre ce vorbeşti, reuşi să bâiguie Clara.

– Yassir... l-a ucis pe Yassir și i-a profanat cadavrul. L-a expus acolo, în mijlocul taberei, ca să-l vedem cu toții, ca să nu uităm că el e zeul nostru, stăpânul nostru, al tuturor...

Ahmed plângea disperat, nebăgând în seamă gărzile de corp, care îl priveau fără să-și ascundă disprețul pentru această dovadă de slăbiciune.

Clara simțea nevoia să o ia la goană, să urle, dar reuși să se stăpânească, sigură de faptul că oamenii nu l-ar respecta pe bunicul ei, și nici pe ea, dacă s-ar lăsa cuprinsă de panică.

– Bunicul meu nu te poate primi, se odihnește.

– Trebuie să-l văd, vreau să știu când o să mă omoare, strigă Ahmed.

– Taci din gură! Nu mai spune grozăvii în prezența mea! Pleacă! Trebuie să te întorci la Bagdad să pui în mișcare ceea ce ți-a încredințat bunicul meu. Și acum, lasă-ne în pace!

Sosirea Colonelului o descumpăni pe Clara, dar se strădui să nu se lase înspăimântată de privirea rece a bărbatului.

– Vreau să-l văd pe domnul Tannenberg.

– Nu știu dacă s-a trezit. Așteptați aici.

Clara îl lăsă pe Ahmed în camera de zi și se duse în odaia bunicului ei. Aliya tocmai îl bărbierea, și doctorul Najeb se pregătea să-i scoată acul din venă, lăsându-l fără nici o perfuzie cu ser sau cu plasmă.

– V-am spus că nu trebuie să mai facă eforturi, îi spuse el Clarei în chip de salut.

– Tăceți odată din gură! Și, dacă credeți că sunt gata, lăsați-ne singuri. V-am mai spus că azi am nevoie să arăt bine.

– Dar nu arătați bine, iar eu nu-mi mai pot lua nici o răspundere pentru ceea ce fac...

– Lăsați-mă cu nepoata mea, porunci Tannenberg.

Infirmiera și medicul ieșiră din odaie fără să protesteze. Le era frică de Tannenberg. Știau că era periculos să-l contrazică.

– Ce se întâmplă, Clara?

– Colonelul vrea să te vadă. E foarte grav. A venit și Ahmed... spune că a apărut trupul lui Yassir... că tu ai pus să fie ucis și mutilat...

– Așa este. Ești surprinsă? Nimeni nu trebuie să se îndoiască de ce ar putea păți dacă se pune cu mine. E un avertisment către oamenii de aici și către prietenii mei de la Washington.

– Dar... dar ce-a făcut Yassir?

– A complotat împotriva mea, m-a spionat în folosul prietenilor mei, a făcut afaceri în spatele meu.

– De unde știi?

– Ce? De unde știu? Ești surprinsă că știu ce făcea Yassir, pentru că sunt aici, în patul ăsta, fără să mă mișc? Dar chiar și de aici am ochi și urechi peste tot.

– Chiar trebuia să fie ucis? îndrăzni Clara să întrebe.

– Trebuia, eu nu fac niciodată nimic inutil. Și acum, spune-i Colonelului să urce, și nemernicului ăluia de soț al tău să plece. De-acum știe ce are de făcut.

– Ai de gând să-l ucizi?

– E posibil, totul depinde de ce se va întâmpla în următoarele zile.

– Te rog... te rog, nu-l ucide.

– Copila mea, nici chiar pentru tine n-aș înceta să fac ceea ce cred că e necesar pentru ca afacerile mele să funcționeze. Dacă șovăi, dacă nu fac ceea ce știu ceilalți că pot face, atunci ne-o fac ei nouă. Astea sunt regulile, și nu mă pot abate de la ele. Moartea lui Yassir a servit pentru ca George, Enrique și Frankie să știe că sunt în viață; și asociații mei de aici, inclusiv Colonelul, au înțeles mesajul. Acum, du-te și fă ce ți-am spus!

– Ce să le spun? șopti Clara.

– Cui?

– Lui Picot, Martei... Vor vrea să știe ce se întâmplă...

– Nu le spune nimic. Să sape și să se străduiască să găsească Biblia înainte de a pleca, sau voi fi nevoit să-i împiedic să plece.

Două ore mai târziu, tabăra revenise la normal. La o aparentă normalitate. Clara nu știa de unde mai avea putere, dar, după ce purtase o discuție cu Picot, care îi cerea explicații în legătură cu cele întâmplate, se dusese să sape cu o echipă de muncitori.

Nici el, nici restul echipei sale nu voiră să o însoțească la templu și îi reproșară că, după toate cele întâmplate, era în stare să continue munca de rutină. Nu le dădu atenție, le înghiți reproșurile fără să se schimbe la față, știind că n-avea de ales, că, dacă șovăia sau dădea semne de slăbiciune, putea sfârși prin a se prăbuși, și asta era ceva ce nu-și putea permite.

Săpa, când auzi în depărtare zgomotul elicopterelor decolând. Știu că Ahmed plecase, și asta o mai liniști. Nu-l mai iubea, dar n-ar fi suportat ca bunicul ei să dea ordin să fie ucis. Asta i-ar fi năruit toate falsele ei mijloace de apărare. Prefera ca el să fie departe.

Nu știa dacă plecase și Colonelul, dar îi era totuna, bunicul ei stabilise foarte clar că el deținea în continuare frâiele, că încă nu murise.

La amiază, se hotărî să coboare prin spărtura care ducea la încăperea pe care o găsiseră cu zile în urmă. Ayed Sahadi îi ceru să nu o facă, dar ea îi porunci să tacă. Gian Maria, care o urma în tăcere peste tot, se oferi să coboare cu ea.

– De acord, dar mai întâi o să cobor eu, și, după ce voi vedea cum stau lucrurile, voi hotărî dacă să mă însoțești sau nu.

Legată cu frânghia prinsă de scripeți, începu să coboare în întunericul pământului, până atinse solul ferm. Mirosea a stătut, și asta îi provocă o senzație de vomă, dar reuși să se stăpânească. Era hotărâtă să exploreze sala aceea pe care o descoperiseră cu zile în urmă și pe care Picot și Fabián o cercetaseră, susținând că era intrarea către alte zone ale templului.

Aprinse lanternele pe care le avea legate de centură și le așeză în locuri care-i părură strategice. Începu apoi să pipăie pereții și podeaua.

Pierdu noțiunea timpului, dar trăgea din când în când de frânghie, ca să se știe că e bine, fără însă a da semnalul ca Gian Maria să i se alăture. Stabilise foarte clar că putea coborî doar dacă îl anunța ea.

Nu știu cum, dar, lovind cu mânerul spatulei pe care o avea în mână, unul dintre pereți se prăbuși, învăluind-o într-un nor de moloz și de praf. Când deschise ochii, rămase nemișcată, îngrozită, pentru că simți că ceva trecea peste piciorul ei drept. De abia mai îndrăznea să respire, convinsă că ceea ce îi trecea peste picioare era un șarpe sau un șobolan.

Secundele îi părură fără sfârșit. Nu găsea curajul să privească în jos și rămăsese atât de nemișcată, încât părea țintuită de podea. Deodată, o lumină îi alunecă pe chip, iar pașii fermi ai unui bărbat care-i vorbea o scoaseră din starea în care fusese până în acel moment.

– Clara, ești bine?

Îl zări pe Gian Maria în umbră și niciodată nu se bucură atât de tare ca în momentul acela că se întâlni cu o altă ființă omenească.

– Nu te mișca, e ceva aici...

– Unde? Nu văd nimic. Ce s-a întâmplat?

– Nu vezi, sigur că nu vezi nimic...

– Clara, nu e nimic, nu văd nimic.

Găsi curajul să privească la picioare, și într-adevăr nu era nimic. Animalul trecuse indiferent pe lângă ea. Oftă ușurată și îi întinse mâna lui Gian Maria.

– Cred că a trecut un șarpe sau un șobolan, nu știu, dar mi-a trecut peste picioare. Noroc că port bocanci.

– Ce sperietură am tras! De ce nu ieșim de aici?

– Atunci spune-mi de ce ai mai coborât, dacă vrei să pleci...

– Am coborât să te caut, eram îngrijorat.

– Îți faci prea multe griji pentru mine.

– Da, într-adevăr, așa e, admise preotul.

– Ajută-mă, vreau să arunc o privire pe aici, o să le cer muncitorilor să coboare și să degajeze tot. E evident că ne aflăm la un alt nivel al templului. Trebuie să-l scoatem la lumină.

– Nu va fi simplu, comentă Gian Maria.

– Nu, nu va fi, dar nu putem dormi, nu avem timp.

Clara trimise o echipă de muncitori în interiorul spărturii, în vreme ce alt grup degaja exteriorul. Dădu ordin să se instaleze reflectoare puternice în toată zona. Aveau să lucreze și peste noapte, nu voia să iroseasă nici un minut, deși era conștientă că punea în primejdie viața acelor oameni cărora le promisese o plată suplimentară dacă munceau în tura de noapte.

Știa că Picot avea să se supere, dar nu-i păsa. La urma urmei, ea conducea împreună cu el excavația, iar bunicul ei acoperea grosul finanțării. Era momentul să-și exercite autoritatea.

Lion Doyle citi faxul pe care i-l înmână Marta.

– Mi se pare că e de la agenția ta, tocmai mi l-a dat Ante. Împarte acum corespondența, dar nu știa unde ești.

– Îți mulțumesc.

Faxul era trimis de directorul agenției Photomundi, dar Lion reuși să citească printre rânduri și află că în spatele cuvintelor era șeful lui, Tom Martin, directorul companiei Global Group.

Nu știu nimic de tine de ceva vreme, și clienții noștri sunt nerăbdători să afle noutăți. Ce se întâmplă cu reportajul promis? Dacă nu-l poți face, trebuie să te întorci, pentru că mass-media nu te poate plăti pentru fotografii la bucată.

Vreau vești imediat sau, dacă nu, întoarce-te!

Tom Martin îl presa, pentru că și clienții îl presau pe el. Cei care-l doreau mort pe Alfred Tannenberg nu erau dispuși să mai aștepte, iar președintele companiei Global Group îl anunța că ori îl ucidea imediat pe Tannenberg, ori considerau contractul reziliat.

Încasase deja un avans substanțial, dar știa că Martin avea să i-l ceară înapoi.

Se duse la magazia care servea drept birou și-l găsi pe Fabián cu alți doi arheologi dându-i instrucțiuni lui Ante Plaskic pentru a începe să așeze în cutii tot materialul informatic și să facă o listă a arhivelor.

– Vreau să trimit un fax, le spuse el.

– Păi, trimite-l, îi răspunse Fabián. Azi-dimineață, șeful tău ți-a trimis unul, a fost dus cu restul corespondenței.

– Da, mai are un pic și înnebunește. Vrea un reportaj cu ambianță de război, și aici nu există așa ceva. Se pare că ziarele nu mai sunt interesate de reportaje despre săpături arheologice.

– Adevărul e că suntem în preajma unui război, afirmă unul dintre arheologi.

– Da, așa este. Cred că o să vorbesc cu Picot, să văd cum pot pleca la Bagdad.

– Așteaptă, o să plecăm cu toții. Yves vrea să plece deja, mai bine azi decât mâine, dar trebuie să așteptăm ca Ahmed să ne dea semnalul de plecare și, mai ales, ca acel faimos Colonel să obțină autorizația ca să putem lua cu noi pentru expoziție ce am găsit, explică Fabián.

– De acord, o să aștept. Ante, pot folosi vreunul dintre computerele tale ca să-i scriu câteva cuvinte șefului meu?

– Ăla de acolo e conectat la imprimantă, îi arătă croatul.

– Ce porcărie că nu avem internet! se plânse Lion.

– Mă rog, aici nu sunt linii telefonice pentru așa ceva, mulțumește-te cu ce avem. Scrie ce vrei și lasă foaia pe tava aceea. Astă-seară va merge cineva la Tell Mukajjar să trimită faxurile și să pună scrisorile la poștă.

Răspunsul lui Lion Doyle către falsul său șef de la agenția Photomundi fu scurt: „Săptămâna asta vei avea reportajul".

31

Tom Martin deschise plicul pe care tocmai i-l adusese secretara. Îl aștepta. Directorul agenției Photomundi îl sunase ca să-l anunțe că avea un fax de la Doyle.

Citi scurta notă și rupse hârtia. Trebuia să îl sune imediat pe misteriosul domn Burton. Omul era supărat. Așa îi spusese la telefon cu câteva zile în urmă. Plătise bani mulți în avans, îi aminti el, și voia rezultate. Dacă omul trimis în Irak îl găsise deja pe Tannenberg și pe nepoata acestuia, dacă reușise să se infiltreze printre ei, de ce nu ducea la bun sfârșit treaba pentru care fusese angajat?

Directorul companiei Global Group îi spuse că misiunea din Irak nu era ușoară, că, dacă omul lui nu își făcuse încă treaba era pentru că îi fusese realmente imposibil și că aștepta momentul prielnic; îi ceru să aibă răbdare, dar domnul Burton îl asigură că și-o pierduse.

Căută ultimul număr pe care i-l comunicase domnul Burton și îl formă. Era un număr de telefon britanic, dar de fapt habar n-avea unde se află domnul Burton.

– Alo!

– Domnul Burton?

– Da, spuneți-mi, domnule Martin.

– Ah, știați că sunt eu!

– Vă ascult.

– Mi s-a spus că săptămâna asta misiunea va fi îndeplinită.

– Îmi garantați?

– Vă transmit ce mi-a spus omul meu.

– Când vom ști dacă a îndeplinit într-adevăr misiunea?

– V-am spus deja că sper ca săptămâna asta să vă dau veşti bune.

– Vreau dovezi, veştile nu sunt suficiente.

– Domnule Burton, poate că asta e mai dificil, cel puţin în primul moment.

– Este stipulat în contractul nostru.

– Eu îmi respect clauzele din contract, domnule Burton.

– Este obligaţia dumneavoastră, domnule Martin.

– Bine, o să vă sun din nou.

– Aştept veşti.

Hans Hausser închise telefonul şi se uită iarăşi la cartea pe care o citise până în momentul când fusese întrerupt de apelul preşedintelui companiei Global Group.

Era târziu, trecut de şapte, dar trebuia să-i sune pe Carlo, pe Mercedes şi pe Bruno. Aşteptau nerăbdători să afle ce se întâmplă în satul acela pierdut din Irak unde se părea că monstrul se cuibărise împreună cu nepoata lui.

Se ridică, îşi luă pardesiul şi se pregăti să iasă, străduindu-se să nu facă zgomot ca să nu o alerteze pe fiica sa, Berta, care în momentul acela le pregătea copiilor cina. Dar Berta avea auzul fin, aşa că ieşi în vestibul.

– Tată, unde pleci?

– Simt nevoia să-mi dezmorţesc picioarele.

– Dar e foarte târziu şi plouă.

– Berta, te rog, încetează să mă mai tratezi ca pe unul din copiii tăi! Stau toată ziua în casă şi am chef să merg pe jos. Fac o plimbare şi mă întorc degrabă.

Închise uşa fără să-i lase fiicei sale timp să dea vreo replică. Ştia că o face să sufere, dar n-avea încotro, n-ar fi corect faţă de prietenii săi dacă nu i-ar informa imediat.

Profesorul Hausser merse destul de mult, îndepărtându-se de casă. Urcă apoi într-un autobuz, coborî peste patru staţii şi căută o cabină telefonică.

Doctorul Carlo Cipriani era la clinică, în sala de operaţii, asistând la intervenţia chirurgicală la care era supus un prieten căruia fiul său,

Antonino, îi extirpa un rinichi. Maria, secretara lui, îl asigură că doctorul Cipriani avea să îl sune de îndată ce revenea în cabinet.

Următorul număr pe care îl formă era cel al unui telefon mobil de care Bruno Müller nu se despărțea în ultimele zile.

– Bruno...

– Hans... Ce mai faci?

– Bine, prietene, bine. Am vești: mi s-a spus că săptămâna asta se va realiza comanda noastră.

– Ești sigur?

– Este ceea ce mi s-a spus, și sper să se țină de cuvânt.

– Am așteptat atâția ani, încât presupun că mai putem sta încă o săptămână...

– Da, dar îți mărturisesc că sunt mai nerăbdător ca oricând. Măcar de-am termina odată cu toată povestea asta ca să putem reveni la o viață normală.

Bruno Müller rămase câteva clipe tăcut. Simțea în piept aceeași apăsare pe care știa că și prietenul său o simte. Își doreau la fel de mult să știe că Tannenberg e mort. În ziua aceea, cum spunea Hans, vor trăi din nou, viața li se va schimba în mod definitiv și irevocabil.

– Ai vorbit deja cu Mercedes și cu Carlo?

– Carlo era cu fiul său, Antonino, în sala de operații. Pe Mercedes o sun acum. Mi-e teamă de nerăbdarea ei.

– Când vorbești cu Carlo, nu-l întreba de mezinul lui. Tot nu are vești de la el, e distrus.

– Încă n-a aflat unde e?

– Nu, zilele trecute am vorbit cu el. Mi-a spus că nu le-a scris, nici nu i-a sunat, și că de la el de acasă i se spune doar că e bine, dar nu l-au informat unde este, doar că trece printr-o profundă criză de identitate. Carlo se simte vinovat, nu mi-a spus de ce, dar zice că el e singurul responsabil.

– Și prietenul lui, președintele Agenției de Investigații și Asigurări, nu poate face nimic să-l ajute?

– Mă tem că tânărul a lăsat vorbă că, dacă tatăl lui îl caută, va rupe relațiile cu el pentru totdeauna.

– Copiii sunt un izvor de bucurii, dar și de amărăciuni.

– Da, într-adevăr, dar n-am fi nimic fără ei.

– Știu, prietene, știu. Bine, o s-o sun pe Mercedes, și, de îndată ce aflu ceva, îți comunic.

Mercedes Barreda tocmai termina să se machieze. În seara aceea, urma să meargă la teatrul El Liceo. Era invitată în loja consilierului delegat al uneia dintre băncile cu care firma ei menținea deschisă o linie de credit și nu putuse să scape de invitație.

Nu se prea dădea în vânt după operă, dar era pasionată de muzica clasică. Refuza mai ales spectacolul social, participarea doar de dragul de a fi văzut și de a vedea, fără a manifesta însă interes pentru evenimentul artistic propriu-zis.

O irita peste măsură să participe la acest spectacol social și, de aceea, era cât se poate de prost dispusă.

Auzi soneria mobilului și se gândi să nu răspundă. Tresări subit, conștientă că nu suna telefonul ei personal, ci acela pe care îl cumpărase cu o zi înainte în așteptarea apelului din partea lui Hans și al cărui număr îi fusese transmis prin internet.

– Da, răspunse ea cu o umbră de neliniște în glas.

– Am crezut că nu ești acasă.

– Am confundat soneria de la mobilul ăsta cu celălalt și m-am pierdut. Spune-mi, cum merg lucrurile?

– Bine, se pare că se va face săptămâna asta.

– Ce garanții avem?

– Mi s-au dat asigurări în această privință, așa că nu ne rămâne decât să așteptăm.

– M-am săturat să tot aștept.

– Hai, mai e doar o săptămână, doar n-o să ne enervăm în ultimul moment.

– Ai dreptate. Când mă suni?

– De îndată ce aflu ceva.

– Fă-o, te rog!

– Știi că o s-o fac, vei fi prima pe care o voi suna.

– Îți mulțumesc.

– Ai grijă de tine.
– Și tu, la fel.

Hans Hausser ieși din cabină și se plimbă prin ploaie, până când, ud leoarcă, se hotărî să oprească un taxi ca să se întoarcă acasă. Era înghețat și începea să tușească. Fiica sa Berta avea să îl certe dacă răcea.

Robert Brown deschise ușa casei sale. Paul Dukais sunase la sonerie de mai multe ori, dar nerăbdarea nu era o caracteristică a președintelui agenției Planet Security.

– Suntem toți? îl întrebă Dukais pe Brown.

– Da. Ralph Barry tocmai a sosit, și l-am sunat pe mentorul meu. De îndată ce-mi vei spune ce e atât de urgent, o să mă duc să-l văd.

Dukais intră în salonul lui Brown și admiră eleganța simplă a acelei încăperi ce vădea bunul-gust al președintelui fundației Lumea Antică. Ralph Barry stătea jos cu un pahar de whisky în față. Mă rog, era mai bine că se afla și Barry acolo, dat fiind că era părtaș la afacere, ca director al fundației.

Ramón González, servitorul lui Brown, îl întrebă politicos ce dorea să bea.

– Un whisky dublu cu gheață și fără apă.

Când avu paharul în mână și după ce Ramón ieși din salon, îi privi pe cei doi bărbați, imaginându-și spaima pe care avea să le-o citească pe chip atunci când urma să îi informeze despre asasinarea lui Yassir.

– Alfred Tannenberg a ordonat asasinarea lui Yassir. Dar nu s-a mulțumit doar să-i ia viața. A poruncit să i se taie mâinile și labele picioarelor și să i se scoată ochii, și toate astea le-a pus într-o cutie, a legat-o cu panglici și ne-a trimis-o în dar. Tocmai mi-a sosit, de asta v-am chemat. Am și o scrisoare de la Tannenberg însuși pentru mentorul tău, Robert, și pentru asociații săi. Și am reușit să vorbesc cu unul dintre oamenii mei de la Cairo, care la rândul lui a putut vorbi cu Ahmed, și mi-a spus că acesta, șocat de asasinarea lui Yassir, pare să-și fi pierdut mințile.

Paul Dukais nu îi scuti de vederea rămășițelor lui Yassir și deschise o cutie metalică din care scoase, la rândul ei, o altă cutie, pe care

o deschise, lăsând la vedere o grămadă de carne și de oase amestecate cu sânge închegat și niște ochi pe punctul de a se descompune.

Oripilat, președintele fundației Lumea Antică se ridică în picioare palid, schimbat la față, cu gura căscată și ochii ieșiți din orbite.

Ralph Barry era și el în stare de șoc. Nici unul din cei doi nu părea capabil să rostească un cuvânt. Deodată, Barry ieși în fugă, stăpânindu-și un spasm de vomă.

– Ascunde chestia aia! strigă isteric Robert Brown.

Paul Dukais acoperi cutia și o introduse din nou în cea metalică. O închise pe aceasta din urmă cu o cheie, pe care o băgă în buzunar, și-și aținti privirea asupra lui Robert Brown, care, se gândi el, făcuse o mutră de nebun la vederea rămășițelor lui Yassir.

– Dumnezeule, ce oroare! Tannenberg este un diavol!

Dukais nu răspunse. Se gândi că nici Robert Brown nu era mai bun decât el sau decât Tannenberg; și el comandase jaful și asasinatul, doar că de departe, evitând să fie împroșcat cu sânge. Nu-l deosebea de oamenii pe care îi folosea ca asasini plătiți decât faptul că aceștia erau cei care își puneau viața în joc; în timpul ăsta, el bea whisky, așteptând rezultatul comenzii.

Ralph Barry reveni de la toaletă cu chipul descompus.

– Ești un nemernic! îi reproșă el lui Dukais.

– Nici mie nu mi-a plăcut să văd asta, spuse Dukais, arătând spre cutia pe care o așezase pe o măsuță din apropierea canapelei, dar asta este, și n-o s-o rezolv eu singur. Voi sunteți părtași la afacere, așa că n-am de ce să vă scutesc de nici un amănunt.

Paul Dukais se ridică și se servi cu generozitate din sticla de whisky.

– Whisky-ul îți ia gustul rău din gură.

Nici Brown, nici Barry nu se mișcară de la locurile lor, încă tulburați de vederea rămășițelor lui Yassir. În sfârșit, Robert Brown se smulse din această stare și încercă să afle mai multe amănunte.

– Ce-a spus Ahmed?

– Și Ahmed, și oamenii mei de la Safran erau de părere că Alfred este pe moarte. Nu-i mai dădeau nici o săptămână de viață, dar s-au înșelat. Modul lui de a ne spune că trăiește a fost să-l ucidă pe Yassir. Vrea să știm că acela e în continuare teritoriul lui și că nu ne putem mișca fără permisiunea lui.

– Dar ce-a spus Ahmed? insistă Robert Brown.

– Omul meu de la Cairo spune că singurul lucru pe care-l vrea Ahmed este să fugă cât îl țin picioarele. Oricum, el va îndeplini partea lui din misiune. Omul meu i-a spus clar că din afacerea asta nimeni nu iese când dorește. Nu trebuie să facem nici o schimbare, trebuie doar să așteptăm. Mai sunt foarte puține zile până când o să înceapă blestematul ăla de război.

– Și Clara Tannenberg? întrebă Ralph Barry.

– După cât se pare, Ahmed crede că și ea a devenit un diavol, la fel ca bunicul ei.

– Au găsit tăblițele?

– Nu, Ralph, nu le-au găsit, dar, după cât se pare, Clara este dispusă să mai mute câteva tone de pământ. Ah! Ahmed a anunțat că Picot a convins-o pe Clara, iar ea pe bunicul ei, să scoată din Irak toate piesele pe care le-au găsit în excavație. Plănuiesc să organizeze o mare expoziție în mai multe capitale europene și se gândesc chiar s-o aducă și aici, așa că, mai devreme sau mai târziu, cu siguranță că te vor suna. Tu ești prieten cu Picot, nu-i așa?

Ralph Barry bău o înghițitură mare de whisky și oftă înainte de a-i răspunde lui Dukais.

– Ne cunoaștem. În lumea academică ne cunoaștem toți cei care am ajuns să fim cineva.

– Așadar, piesele de la Safran nu vor ajunge împreună cu celelalte, șopti Robert Brown.

– Nu, asta e una dintre micile surprize ale Clarei și ale bunicului ei. Se pare că Alfred nu se opune vânzării lor, este de acord ca piesele să dispară, dar numai după ce nepoata lui se va fi plimbat prin lume cu ele. Cred că Alfred consideră că trebuie să avem răbdare, pentru că este doar o chestiune de timp.

– E nebun! afirmă disprețuitor Robert Brown.

– Eu aș zice că e în continuare înțelept, spuse pe un ton sentențios Paul Dukais.

Președintele agenției Planet Security își deschise mapa și scoase trei dosare, pe care i le înmână lui Robert Brown.

– Aici ai un raport detaliat, cu o relatare amănunțită despre toate cele întâmplate în ultimele zile la Safran, inclusiv moartea unei tinere infirmiere și a două gărzi de corp.

– Dar cum de nu ne-ai spus nimic de asta? Ce s-a întâmplat? întrebă Ralph Barry din ce în ce mai supărat.

– Vă spun acum. Veți citi în raport. Mi-ați cerut să aflu care este adevărata stare de sănătate a lui Tannenberg, dar el e practic invizibil, mai ales de la sosirea lui la Safran, motiv pentru care unul dintre oamenii meu a reușit să intre în odaia lui. După cât se pare, a întâmpinat dificultăți și s-a văzut obligat să le lichideze pe infirmieră și pe cele două gărzi. De asemenea, a rănit-o grav pe bătrâna servitoare a lui Tannenberg. L-a văzut pe Alfred conectat la mai multe aparate și trăgând să moară. Dar se pare că a renăscut. Aveți aici totul. Acum, vă las. Să-mi spuneți dacă trebuie să facem vreo schimbare.

– Nu, n-o să facem schimbări, n-o să ne îndepărtăm de la planul stabilit, insistă Robert Brown.

Paul Dukais se ridică și plecă fără să salute. Era la fel de tulburat ca Brown și Barry, dar nu-și putea permite să o arate. El conducea o organizație de oameni dispuși să ucidă din motivele cele mai respingătoare și în modul cel mai brutal, așa că nu era cazul să se arate impresionat de o pereche de picioare, de o pereche de mâini și de o pereche de ochi dintr-o cutie.

Singurul lucru care îl liniștea era faptul că Mike Fernández, fostul colonel de la Beretele Verzi, susținuse că planul era pregătit meticulos și că n-avea de ce să se ducă pe apa sâmbetei. Avea încredere în Mike mai mult decât în oricare dintre soldații săi, și dacă el îi spunea că planul merge înainte însemna că putea să continue.

Robert Brown și Ralph Barry rămaseră o vreme tăcuți, fiecare cufundat în propriile gânduri. Cei doi rafinați oameni din lumea artelor erau tulburați. Mai neplăcută dintre toate, se gândea Robert Brown, avea să fie reacția mentorului său. George Wagner o să fiarbă de mânie, chiar dacă nu o să ridice tonul deloc. Se temea de el mai cu seamă din pricina răcelii afișate. Duritatea privirii lui lăsa să se vadă cât se poate de clar de ce era în stare. De fapt, semăna foarte bine cu Alfred, doar că se mișca prin birourile mochetate de la Washington, câtă vreme

Tannenberg făcea acest lucru prin străduțele întunecate ale cine știe cărui oraș din Orient.

– Mă duc să dau un telefon, așteaptă-mă un minut, îi ceru el lui Ralph Barry.

Acesta încuviință. Știa că șeful lui urma să facă față unei conversații dificile. George Wagner nu era un om care să accepte provocări, nici măcar din partea vechiului său prieten Tannenberg.

Oamenii erau sleiți de puteri. Clara aproape că nu le permitea să se odihnească. În ultima săptămână, mișcaseră din loc tone de nisip, degajând templul de dărâmături.

Yves Picot o lăsa să facă tot ce dorea, dar abia dacă participa la munca frenetică pe care Clara le-o impusese muncitorilor.

Echipa de arheologi o ajuta și în același timp ambala materialul ca totul să fie pregătit când Ahmed Husseini avea să îi anunțe că puteau pleca. Chiar și așa, nu erau în stare să refuze anumite solicitări ale Clarei, care era în continuare păzită de Ayed Sahadi.

Alfred Tannenberg îl avertizase pe militarul care făcea pe șeful de echipă că, dacă se mai producea un incident în tabără, el avea să fie acela care va plăti cu viața.

Nici Gian Maria nu se dezlipea de Clara. Părea să tresară de fiecare dată când nu o vedea.

Fabián și Marta se străduiau să fie cât mai de folos, uimiți de determinarea de care dădea dovadă Clara, care dormea pe apucate și nici nu-și pierdea timpul să mănânce.

Părăsea excavația doar cât să meargă să-i vadă pe bunicul ei și pe Fatima, cu care petrecea doar câteva minute, și se întorcea imediat la munca ei de pe șantier.

Clara își reproșa că nu petrece mai mult timp cu bunicul ei, știind bine că erau ultimele lui zile de viață. Alfred Tannenberg era vlăguit și doar enorma lui voință părea să-l mai țină în viață.

Fatima se ridica deja din pat și, deși nu putea face mai nimic, îl implorase pe doctorul Najeb să-i permită să stea în casă aproape de stăpânul ei.

– Doamnă Husseini.

Clara nu-l luă în seamă pe acela care o numea astfel și continuă să curețe cu o spatulă și o perie resturile unei piese ce părea să fie un capitel. Hotărâse să nu răspundă când cineva i se adresa cu numele soțului ei. Nu o spusese, dar spera ca toți să-și fi dat seama și să înceteze să o mai facă. Dar vocea insista.

– Doamnă Husseini...

Se întoarse enervată. Un băiat de vreo zece ani aștepta privind-o și temându-se de mânia ei. Fusese deja prevenit că doamna era nesuferită și că are obiceiul să țipe. Se liniști când o văzu zâmbind.

– Ce vrei?

– Mi s-a poruncit să vă spun să mergeți acasă. Doctorul Najeb vrea să vă vadă.

– Ce s-a întâmplat? întrebă ea îngrijorată.

– Nu știu, mi s-a spus doar să vin să vă caut.

Clara se ridică alarmată și îl urmă pe copil, care alerga din nou spre tabără. Se temea de ce era mai rău. Dacă doctorul Najeb trimisese să fie chemată înseamnă că starea bunicului ei se înrăutățise.

Intră în casă, și liniștea de acolo îi dădu de înțeles că se întâmplă ceva rău. Odaia bunicului ei era goală, și nu putu să se împiedice să nu izbucnească în plâns nevăzându-l acolo. Ieși din casă țipând.

Băiatul se apropie de ea și îi arătă spitalul de campanie. „Vă așteaptă acolo", îi spuse el.

Doctorul Najeb și Aliya încercau să-l reanime pe Alfred Tannenberg. Îl mutaseră la spital, după ce bătrânul suferise un atac cerebral.

Inconștient și cu jumătate de trup paralizată, Tannenberg lupta pentru viață din adâncurile pierdute ale conștiinței, de unde doamna cu coasa îl invita să o urmeze.

Rămase liniștită, observând ce făceau medicul și infirmiera. Nici unul din ei nu se apropie să-i vorbească, și doar doctorul Najeb o privi și îi făcu un semn disperat.

Nu-și dădu seama cât timp trecu până când doctorul Najeb se îndreptă spre ea și, prinzând-o de braț, o scoase din spital.

– Nu știu cât va mai rezista, poate câteva ore, o zi... dar mă îndoiesc că-și va mai reveni.

Clara izbucni în plâns. Era epuizată din pricina bătăliei contra timpului, dar mai ales pentru că nu se simțea în stare să meargă

mai departe fără prezența bunicului ei. Ca ea să poată trăi avea nevoie să-l știe în viață.

– Sunteți sigur? îngăimă ea.

– Nu știu cum de a rezistat atâta. A făcut un atac cerebral. Nu cred să-și recapete cunoștința, dar, dacă o face, cel mai sigur este că nu va putea vorbi, poate că nici măcar nu vă va recunoaște. Nici nu se va putea mișca. Starea lui e critică. Îmi pare rău.

– Și dacă îl ducem de aici? întrebă ea, căutând o licărire de speranță.

– V-am cerut-o de repetate ori, dar nici dumneavoastră, nici bunicul dumneavoastră n-ați vrut să mă ascultați. Acum, e prea târziu. Dacă-l transportăm, nu cred că va supraviețui călătoriei.

– Ce putem face?

– Ce putem face? Nimic, tot ce se putea face am făcut deja. Acum nu rămâne decât să așteptăm să vedem ce se întâmplă. Eu și Aliya n-o să ne mișcăm de lângă el, iar dacă aș fi în locul dumneavoastră, aș sta pe aproape. V-am spus deja că poate muri dintr-un moment într-altul.

Ayed Sahadi aștepta răbdător la câțiva pași de Clara și de doctorul Najeb, încercând să nu piardă nici un cuvânt din conversație. Gian Maria stătea lângă șeful de echipă, pregătit să o ajute pe Clara în tot ce ar avea nevoie.

Ea se îndreptă de spate, căutând să-și ascundă lacrimile. Și le șterse cu mâna, lăsând pe față o dâră de nisip fin. Nu-și putea arăta slăbiciunea într-un moment ca acela. Bunicul ei o avertizase: acolo, oamenii se mișcau doar la sunetul tobei și al biciului.

– Ayed, dublează paza în jurul spitalului! Bunicul meu a suferit o criză, dar o va depăși, bunul nostru doctor face tot posibilul, spuse ea privindu-l stăruitor pe Salam Najeb, care nu îndrăzni să o contrazică.

– Da, doamnă, reuși să răspundă șeful de echipă.

– Bine, fă ce ți-am spus, și nimeni să nu înceteze lucrul. Nu e nici un motiv s-o facă. Eu o să mai rămân puțin aici.

– Și eu la fel, afirmă Ayed Sahadi.

– Tu o să faci întocmai cum ți-am spus. Du-te la excavație și ai grijă ca oamenii să muncească!

– Domnul Tannenberg mi-a interzis să mă despart de dumneavoastră.

Clara se postă dinaintea lui Ayed, care, văzând mânia ce i se oglindea în ochi, se temu să nu-l lovească.

Apoi, cu o voce foarte scăzută, îi repetă ordinul:

– Ayed, când vei fi sigur că totul merge cum vreau eu, te întorci! Ai înțeles?

– Da, doamnă.

– Bine că ai înțeles!

Clara se întoarse cu spatele și intră în spital, urmată de Gian Maria, care-i puse mâna pe umăr, cerându-i să-l asculte.

– Clara, nu știu dacă bunicul tău a fost creștin practicant, dar, dacă tu vrei... dacă tu vrei... eu sunt preot, pot să-i dau ultima împărtășanie ca să-l ajut pe drumul lui până să-l întâlnească pe Domnul.

– Ultima împărtășanie?

– Da, ultimul sacrament. Ajută-l să moară ca un creștin, chiar dacă viața lui n-a fost a unui creștin. Dumnezeu este milostiv.

– Nu știu dacă bunicul meu ar consimți să primească ultima împărtășanie... dacă ar fi... dacă ar fi conștient...

– Nu vreau decât să-l ajut și să te ajut pe tine. Este obligația mea, sunt preot, nu pot vedea murind un om care s-a născut în religia lui Hristos fără să-i ofer ultima mângâiere din partea Bisericii.

– Bunicul meu nu credea în nimic. Nici eu nu cred. Dumnezeu n-a făcut parte niciodată din viața noastră, pur și simplu n-a existat, n-aveam nevoie de nici un zeu.

– Nu-l lăsa să moară fără ultima împărtășanie, insistă Gian Maria.

– Nu, nu te pot lăsa să-i dai ultima împărtășanie, el nu mi-a spus niciodată să chem un preot când va fi pe moarte. Dacă te-aș lăsa să-i faci o slujbă, ar fi... ar fi ca un sacrilegiu.

– Dar cum poți să spui așa ceva? Nu știi ce vorbești! protestă preotul.

– Îmi pare rău, Gian Maria. Bunicul meu va muri așa cum a trăit. Dacă Dumnezeul tău există și e milostiv, cum spui tu, îi va fi totuna dacă îi dai sau nu bunicului meu ultima împărtășanie.

– Clara, te rog! Lasă-mă să te ajut, lasă-mă să-l ajut. Amândoi aveți nevoie, chiar dacă nu o știți.

– Nu, Gian Maria, nu. Îmi pare rău.

Îi întoarse spatele și intră în spital. Nu era dispusă să-l supună pe bunicul ei nici unei ceremonii fără permisiunea lui. De fapt, nu știa în ce consta ultima împărtășanie. Ea nu era catolică, nici creștină; nici

musulmană nu era. Dumnezeu nu ocupase nici un loc nici în Casa Galbenă, nici în căminul lor de la Cairo. Bunicul și tatăl ei nu-i vorbiseră niciodată despre Dumnezeu. Pentru ei, religia era o treabă a fanaticilor și a ignoranților.

Gian Maria rămase nemișcat, neștiind ce să facă. Clara se arătase de neclintit, iar el nu-i putea impune nimic.

Hotărî să rămână aproape de spital și să-i ceară lui Dumnezeu să o lumineze pe Clara, ca să-i permită să-i dea bunicului ei ultima împărtășanie.

Picot, Fabián și Marta se apropiară de spital ca să-i ofere Clarei orice ajutor de care ar putea avea nevoie. Același lucru făcură și ceilalți membri ai echipei de arheologi.

Marta merse mai departe și se oferi să se întoarcă la excavație până când Clara se putea reintegra în echipă.

– Îți mulțumesc, Marta. Dacă tu ești acolo, sunt mai liniștită. Oamenii ăia nu sunt în stare să facă nimic fără să fie dirijați.

– Nu-ți face griji, o să-ți țin locul până când te vei întoarce.

Noaptea aceasta fu cea mai lungă din viața Clarei. Îl vedea murind pe bunicul ei și se simțea neputincioasă în fața morții.

Salam Najeb îi spuse că nu credea că bolnavul avea să apuce ziua de mâine. Se înșelase. Dis-de-dimineață, Alfred Tannenberg deschise ochii. Văzându-l, aveai impresia că se-ntorsese de undeva de departe, iar privirea lui rătăcită exprima zbucium și durere.

Bătrânul părea că o recunoaște pe Clara. Dar nu era în stare să rostească nici un cuvânt. Avea jumătate din corp paralizată și se simțea extrem de slăbit.

Clara urmărea în tăcere fiecare mișcare a doctorului Najeb, așteptând ca medicul să-i spună ce puteau spera, dar, de abia mai târziu, în cursul dimineții, medicul îi făcu un semn să iasă cu el din spital.

– Starea bunicului dumneavoastră e stabilă, mergeți să vă odihniți.

– Vreți să spuneți că n-o să moară?

– Nu știu, nu știu dacă peste o oră nu va suferi un alt atac și va intra iar în comă, nu știu dacă va rezista așa încă o zi, două sau trei săptămâni. De fapt, nici măcar nu-mi explic cum a reușit să depășească situația critică în care se afla.

– Și acum, ce-o să facem? Ce-o să faceți?

– Pentru moment, o să fac un duș și o să mă odihnesc puțin, iar dumneavoastră ar trebui să faceți exact același lucru, pentru că nu știu ce se poate întâmpla. Odihniți-vă! Sunteți epuizată și, în felul acesta, nu veți fi de nici un ajutor nimănui.

– Dar dacă i se întâmplă ceva?

– Aliya este lângă el. Ea e odihnită, pentru că a reușit să tragă un pui de somn. În momentul ăsta, n-are nevoie de noi. Și Fatima face la fel. Nu înseamnă că și-a revenit, dar, în caz de ceva, ne poate anunța imediat.

Hotărî să urmeze recomandarea medicului. Era epuizată și nu mâncase nimic de aproape o zi întreagă, dar nici nu-i era foame. De cum se trânti în pat, căzu într-un somn adânc.

Bărbatul o chemă pe Marta. Lovitura de târnăcop deschisese o breșă prin care se puteau întrezări resturile unei încăperi.

– Doamnă, uitați-vă, o altă sală... îi arătă muncitorul.

Marta privi prin spărtură și văzu o încăpere mică și niște resturi de ceramică. Încă o sală a templului, dar aceasta părea mai mică decât celelalte.

Le spuse muncitorilor să facă o deschidere mai mare, dar cu minimum de distrugeri, ca să se poată ajunge în sală. După două ore, sprijiniseră resturile zidului și lărgiseră intrarea în noua încăpere.

Nimeni nu părea să fie deosebit de entuziasmat. Doar dacă ar găsi cumva o statuie sau un basorelief intact, altfel, sala aceea ar fi încă una din multele pe care le avea templul-palat.

Podeaua era plină de cioburi de argilă, de tăbliță căzute în toiul bătăliei. La un capăt al zidului sălii, păreau să existe niște scobituri acolo unde, cândva demult, or fi fost așezate scândurile pentru depozitarea tăbliței.

Examină câteva tăbliță sparte, dar nimic din ce citi nu-i atrase atenția în mod deosebit. Poeme, poeme sumeriene cunoscute și repetate. Porunci totuși ca toate resturile să fie strânse cu grijă și duse în depozit ca să fie studiate și clasificate.

Găsiră, de asemenea, mai multe statui de mici dimensiuni, sparte, precum și resturi de condeie.

Trimiseră un muncitor să-i anunțe pe Picot și pe Fabián ca să vadă această nouă încăpere și să analizeze dacă avea ceva deosebit.

Când cei doi bărbați sosiră și examinară locul, fură de acord cu ea: acolo nu era nimic ieșit din comun, dar, chiar și așa, era mai bine să examineze ceea ce mai rămăsese din tăblițe.

Nu erau multe, dar unele bucăți erau suficient de mari pentru a se putea citi mai multe fraze întregi.

După-amiaza o petrecură înlăturând molozul din această parte a templului, în vreme ce strângeau cu grijă tăblițele în vederea clasificării lor.

– Gian Maria ar trebui să ne dea o mână de ajutor, cugetă Marta, dar umblă de parcă i s-au înecat corăbiile, dând târcoale prin spital.

– Dacă vrea să fie de folos, atunci să fie cu adevărat. Trebuie să arunce o privire peste tăblițele astea și să vadă dacă merită osteneala, afirmă Picot.

Fabián plecă să-l caute pe preot ca să-i ceară să se întoarcă la lucru, și acesta acceptă, convins fiind că doamna Clara Tannenberg nu avea să-i permită să se apropie de bunicul ei.

Timp de două zile, rutina părea să se fi instalat din nou în tabără, dar tensiunea membrilor echipei de arheologi, care așteptau nerăbdători momentul plecării, începuse să iasă la suprafață.

Luna martie năvălise cu putere, prelungind și mai mult zilele și dăruind, în afară de lumină, și căldură. De aceea, apelul lui Ahmed Husseini fu primit cu ușurare din partea tuturor.

Picot zâmbea fericit după convorbirea lui telefonică cu Ahmed. Acesta îi dăduse vestea cea bună conform căreia guvernul hotărâse să permită scoaterea obiectelor din templu ca să poată fi expuse în afara Irakului. O expoziție, atrase atenția Ahmed, ai cărei comisari vor fi el și Clara. În plus, Picot trebuia să semneze un document care îl făcea pe deplin responsabil pentru toate piesele și, firește, garanta restituirea lor către poporul irakian.

Dacă erau gata, iar Picot îl asigură că erau, elicopterele aveau să îi ia peste o săptămână, în zorii zilei de joi. Îi duceau la Bagdad și, de acolo, la granița cu Iordania. Peste cel mult zece zile erau acasă.

Clara primi vestea cu indiferență. Singura preocupare era bunicul ei, și puțin îi păsa de ceea ce se hotărâse la Bagdad, dar în unele momente își spunea că tânjea după liniște, iar pentru ea liniștea însemna să rămână singură pe acel pământ de culoarea șofranului, fără prezența lui Picot și a colegilor acestuia. Tânjea după această singurătate pe care cineva o poate găsi doar în mijlocul alor săi.

Alfred Tannenberg supraviețuia. Părea să fi depășit în mod miraculos atacul cerebral, chiar dacă doctorul Najeb îi atrăgea atenția că acea ameliorare era înșelătoare.

De fapt, bătrânul nu vorbea și aproape că nu se putea mișca. Uneori, părea că o recunoaște pe Clara, alteori, privirea îi rătăcea prin ținuturi inabordabile celor din jurul lui.

– Domnul trebuie să iasă din spitalul ăsta, susținea bătrâna Fatima, convinsă că Tannenberg s-ar simți mai bine sub îngrijirile ei în micuța casă decât în spitalul de campanie, dar doctorul Najeb se arătă de neclintit în această privință.

Ceea ce o durea cel mai tare pe Clara era faptul că nu-l putea însoți pe bunicul ei pe tărâmurile unde părea să rătăcească. Chiar și așa, nu se dezlipea de lângă el. Nu îndrăznea să meargă la excavație, dar știa tot ce se întâmplă din cele povestite de Marta.

Într-o seară, când Clara îl veghea pe bunicul ei prinzându-l strâns de mâini, acesta începu să bâiguie niște cuvinte pe care nu reuși să le înțeleagă. Crezu că recunoaște vreo vorbă în germană, limba lui maternă, dar nu-l putea înțelege.

Tannenberg părea agitat și încerca să se miște, iar în ochii lui se ivi mânia. Doctorul Najeb nu găsi nici o explicație pentru ce se întâmpla, iar Clara refuză să i se dea vreun calmant, convinsă că bunicul ei încă mai era în stare să-și recapete glasul. Îl convinse pe doctorul Najeb să-l așeze pe bolnav într-un fotoliu și să-l scoată să respire aerul cald al serii. Asta, cum spunea și Fatima, avea să-i facă bine.

Așezată lângă el, fu surprinsă să-l vadă pe bunicul ei privind cu interes tot ce-l înconjura, parcă ar fi fost pentru prima dată. Râse apoi văzându-l cum schița un zâmbet.

– Bunicule, bunicule, mă auzi? Bunicule, mă recunoști? Bunicule, te rog, vorbește-mi! Mă auzi? Mă auzi?

Alfred Tannenberg deschise larg ochii și își lăsă privirea să rătăcească de jur împrejur. În ușa unui cort, arheologii stăteau la taclale fără griji. Erau oameni pe care nu-i cunoștea, nu îi văzuse niciodată, dar îi era totuna.

O privi pe femeia de lângă el, care părea că-i vorbește, dar nu reușea să o audă. Da, era Grete, dar nu-și amintea să-l fi însoțit în călătoria aceea. Închise ochii și respiră parfumul înserării. Se simțea plin de viață, chiar dacă cineva insista să-i vorbească, smulgându-l din starea plăcută în care se afla.

32

– Domnule Tannenberg, mă auziți? Cu dumneavoastră vorbesc! Mă auziți?

Tânărul deschise ochii și-l privi cu indiferență pe bărbatul care îi vorbise.

– Ce doriți, profesore?

– Ar trebui să lucrați împreună cu ceilalți colegi ai dumneavoastră. V-am cerut să veniți să lucrați la zidul din vest, și dumneavoastră stați aici și dormiți.

– Mă odihnesc, mă odihnesc și aștept poșta. Sunt nerăbdător să aflu ce se petrece la Berlin.

– Întoarceți-vă la excavație! Nu sunteți cu nimic mai presus decât ceilalți!

– Bineînțeles că sunt. Mă aflu aici pentru că familia mea vă plătește pe dumneavoastră și plătește această expediție. Toți sunteți angajații mei.

– Cum îndrăzniți?

– Dumneavoastră, profesore, sunteți un jidan obraznic! Tatăl meu n-ar fi trebuit să vă încredințeze această misiune arheologică.

– Tatăl dumneavoastră nu mi-a încredințat nimic, universitatea este cea care ne-a trimis!

– Haideți, profesore, și cine este donatorul cel mai generos al universității noastre? Dumneavoastră și profesorul Wesser sunteți de doi ani în Siria grație contribuțiilor universității. De ce nu vă întoarceți? Ar trebui să fiți acolo unde sunt toți jidanii. Într-o zi, directorul universității va trebui să răspundă pentru că vă ține aici pe amândoi.

Profesorul, un bărbat cu înfățișare severă, înaintat deja în vârstă, se pregătea să-i răspundă, când se văzu întrerupt de strigătele unui băiat care fugea spre el.

– Profesore Cohen, veniți! Repede!

Profesorul așteptă ca băiatul să ajungă până la el.

– Ce se întâmplă, Ali?

– Profesorul Wesser vrea să veniți, zice că pe tăblițe este ceva extraordinar.

Tânărul Ali zâmbea, se vedea că era bucuros. Avusese norocul să fie angajat de nebunii ăia care săpau în pământ ca să găsească statui și păreau că se mulțumesc și cu cioburi de argilă cu inscripții ciudate.

Profesorul Wesser și profesorul Cohen conduceau acel grup de tineri care se instalaseră la Haran. Aveau să plece în curând, pentru că tocmai începuse luna septembrie, iar cu un an înainte plecaseră cam la aceeași dată. „Dar se vor întoarce, își spuse Ali, se vor întoarce să caute alte cioburi de argilă pentru care arată atât de mult interes."

Profesorul Cohen îl urmă pe Ali până la puțul situat la câteva sute de metri de situl arheologic unde săpau în ultimele luni. Nici măcar nu își dădu seama că Alfred Tannenberg îl urma, intrigat de descoperirea pe care o făcuse profesorul Wesser.

– Jakob, uite ce scrie aici! îi arătă profesorul Wesser profesorului Cohen, întinzându-i două tăblițe.

Jakob Cohen își scoase ochelarii din tocul metalic pe care-l păstra în buzunarul hainei și începu să-și treacă degetul arătător peste rândurile de semne scrise pe o tăbliță de vreo treizeci de centimetri. Când termină de citit, îl privi pe colegul său și se îmbrățișară.

– Binecuvântat fie Dumnezeu! Aaron, nu pot crede că e adevărat.

– Este, prietene, este adevărat, și le-am găsit grație lui Ali!

Băiatul zâmbi cu mândrie. El fusese acela care îi povestise profesorului Wesser că, în apropiere de acel loc, era un puț făcut din cărămizi care aveau aceleași desene ca tăblițele atât de apreciate de el. Aaron Wesser nu se gândi de două ori și se lăsă condus de tânăr până la puț, știind că nu era ceva neobișnuit ca țăranii să fi utilizat resturi de tăblițe ca material pentru construcții, așa cum făceau și la propriile case.

Puțul nu atrăgea atenția prin nimic și doar niște ochi experți ar fi observat că unele cărămizi nu erau, de fapt, cărămizi.

Profesorul Wesser începu să le examineze una câte una, descifrând înțelesul acelor semne atât de fascinante pentru Ali, care nu putea pricepe din ce motiv spuneau străinii că acelea erau literele pe care le foloseau strămoșii lui.

Deodată, profesorul Wesser scoase un strigăt. Ali tresări, îngrijorat că acesta ar fi putut fi mușcat de vreun șarpe sau înțepat de un scorpion. Dar singurul lucru pe care îl dorea profesorul Wesser era să i se aducă uneltele ca să desprindă două cărămizi, operație care, așa cum constată Ali, n-ar afecta cu nimic structura puțului.

Așa că dădu fuga la casa în care dormea profesorul Wesser, luă uneltele și i le duse cât de repede putu.

– Acum știm că, atunci când Patriarhul Avraam a plecat spre Pământul Făgăduinței, a luat cu el istoria Genezei. Dumnezeu i-a revelat-o, afirmă Aaron Wesser.

– Dar cine o fi fost acel Șamas? întrebă profesorul Cohen. În Biblie nu e nici o referire la vreun Șamas, iar relatarea despre patriarhi este minuțioasă...

– Ai dreptate, dar aceste tăblițe nu lasă nici urmă de îndoială. Acum, trebuie să găsim această relatare, tăblițele în care Șamas a scris Geneza povestită de Avraam, observă profesorul Wesser.

– Trebuie să fie aici. Avraam a petrecut vreme îndelungată la Haran înainte de a întreprinde călătoria spre Canaan. Trebuie să le găsim! exclamă entuziasmat profesorul Cohen.

– Așadar, strămoșii noștri au cunoscut Geneza prin Avraam, șopti Aaron Wesser.

– Dar faptul cel mai important, prietene, este că dacă aceste două tăblițe nu mint, există o Biblie, o Biblie scrisă în lut, o Biblie inspirată de Avraam.

– Biblia de Lut! Dumnezeule, dacă reușim să găsim acele tăblițe, aceasta va fi descoperirea cea mai importantă care s-a făcut vreodată!

Alfred Tannenberg asculta fascinat conversația celor doi profesori care, în entuziasmul lor, nu băgaseră de seamă prezența acestuia. Tocmai avea de gând să smulgă tăblițele din mâinile profesorului

Cohen, când unul dintre tovarășii săi de expediție, tot un tânăr universitar la fel ca el, sosi în goană, agitând o telegramă!

– Război! Război! Alfred, am intrat în război! Le vom lua polonezilor ce ne-au furat! Portul Danzig va face din nou parte din patria noastră binecuvântată! Îți dai seama, Alfred? Hitler îi va reda Germaniei demnitatea. Ține, și tu ai primit o telegramă!

– Îți mulțumesc, Georg, azi e o zi mare! Trebuie s-o sărbătorim, spuse tânărul Tannenberg și începu să citească avid telegrama sub privirea îngrijorată a celor doi profesori, care amuțiseră auzindu-i pe cei doi tineri.

– Tatăl meu spune că le tragem o bătaie zdravănă polonezilor, afirmă Georg.

– Iar al meu spune că Franța și Regatul Unit ne vor declara război. Georg, trebuie să ne întoarcem, nu vreau să pierd momentul ăsta, trebuie să fim alături de Hitler. El îi va reda Germaniei măreția de odinioară, și vreau să fiu prezent.

– Sunteți nebuni!

Cei doi tineri îl priviră cu ură pe profesorul Cohen.

– Cum îndrăzniți să ne insultați? sări Alfred Tannenberg, apucându-l pe bătrânul profesor de pieptul cămășii.

– Dați-i drumul profesorului Cohen! îi porunci Aaron Wersser.

– Taci din gură, jidan împuțit! spuse tânărul numit Georg.

Ali privea înspăimântat scena ce se desfășura dinaintea ochilor lui. Se temea de ce i-ar putea face cei doi tineri, care începuseră să-i lovească pe profesori, iar aceștia abia se puteau apăra.

Când cei doi bărbați căzură la pământ plini de sânge, Georg și Alfred îl băgară de seamă pe Ali. Schimbară între ei o privire răutăcioasă și începură să dea cu picioarele în băiat, care nu reușea să-și ferească nici măcar capul de loviturile pe care i le trăgeau.

– Ajunge! Ajunge! Îl ucideți! striga profesorul Cohen.

Alfred Tannenberg scoase un mic revolver pe care îl purta ascuns în pantaloni și trase în profesorul Cohen. Apoi se întoarse spre locul unde se afla profesorul Wesser și îl împușcă între ochi. Ultimul glonț fu pentru micuțul Ali, care zăcea agonizând după bătaia primită.

– Erau niște porci de jidani, îi declară Alfred Tannenberg prietenului său Georg, care îl privea amuzat.

– Nu-mi pasă că i-ai ucis, răspunse Georg, dar spune-mi cum ieșim basma curată.

Alfred Tannenberg se așeză pe jos și își aprinse o țigară, distrându-se cu rotocoalele de fum pe care le lăsa să-i scape și să se risipească la adierea înserării.

– O să spunem că i-am găsit morți.

– Așa de simplu?

– Așa de simplu. Oricine i-ar fi putut ucide ca să-i jefuiască, nu-i așa?

– Dacă spui tu, Alfred... Bine, să facem un plan ca să nu ne contrazicem. Știi? Ai dreptate. Germania trebuie să facă în așa fel încât visul lui Hitler să devină realitate. Străinii ăștia ne sug sângele și ne spurcă patria.

– Trebuie să-ți spun ceva, ceva important, pe care îl vom împărtăși doar cu Heinrich și cu Franz.

– Ce este? întrebă Georg, interesat.

– Privește puțul!

– Îl văd.

– Observă că lipsesc două porțiuni, două cărămizi. Sunt alea de acolo.

– Și ce e așa de extraordinar cu acele cărămizi?

– După părerea bătrânilor, sunt două tăblițe de o importanță extraordinară. După cât se pare, Patriarhul Avraam a fost cel care a transmis Geneza... neamului său. Mai exact... ceea ce povestește Biblia despre Creație am fi aflat-o din dezvăluirile lui Avraam.

Georg se aplecă și ridică de pe jos cele două tăblițe, fără să reușească să înțeleagă secretul scrierii cuneiforme. Până la urmă, acesta avea să fie cel de al doilea curs al său la universitate.

Cei doi voiau să fie arheologi, ba chiar toți patru, pentru că Franz și Heinrich erau cei mai buni prieteni ai lor. Fuseseră la aceeași școală, aveau aceleași pasiuni, își aleseseră aceeași profesie și, pe deasupra, părinții lor erau prieteni din copilărie. Își cimentaseră prietenia, pe cât de profundă, pe atât de indestructibilă, într-una dintre școlile național-socialiste patronate de Adolf Hitler, în care caracteristicile fizice și rasiale erau una dintre condițiile de admitere. Se căutau tineri germani robuști, fără sânge amestecat.

Faptul că fuseseră acceptați în școala nazistă fusese o onoare pentru ei și pentru familiile lor, fiindcă nu erau admiși decât acei tineri ale căror înfățișare și foaie matricolă erau pe măsură.

Istoria, geografia, biologia, matematicile, muzica și sportul, mai cu seamă sportul, erau, între altele, activitățile acestor școli speciale care se organizaseră după modelul vechilor institute de cadeți, unde se formaseră ofițerii Germaniei imperiale și ai Prusiei. De aceea, se antrenau ca paramilitari, jucându-se de-a „capturarea" unui pod, de-a descifrarea unei hărți topografice, de-a evacuarea unei păduri ocupate de un alt grup sau de-a mărșăluitul pentru o noapte pe vreme rea.

Dar acele școli de cadeți n-aveau nici o legătură cu școlile naziste inspirate de Hitler, pornite să formeze elita la care visa el. De aceea, odraslele aparținând claselor înstărite urmau aceeași instruire a copiilor din clasa muncitoare care se evidențiaseră în școlile locale și care aveau înfățișarea fizică atât de dragă lui Hitler.

Când Alfred, Georg, Heinrich și Franz își încheiară perioada de formare în școala nazistă și trecură examenul de absolvire, trebuiră să hotărască încotro să se orienteze: spre armată, spre partid, spre administrație și industrie sau spre viața academică. În cazul celor patru, nu existară îndoieli, părinții lor nu le permiseră să-și spună cuvântul și stabiliră de comun acord că trebuiau să intre la universitate și să obțină doctoratul.

Cei patru năzuiau să contribuie la redresarea Germaniei sărăcite, deși nici unuia dintre ei nu-i lipsea nimic.

Tatăl lui Alfred era patronul unei întreprinderi textile. Cel al lui Heinrich, avocat, la fel ca al lui Franz, în vreme ce tatăl lui Georg era medic.

Adolf Hitler era eroul lor, al părinților lor și al majorității prietenilor lor. Credeau în omul acela, de parcă ar fi fost vorba despre un zeu, și vibrau la discursurile sale înflăcărate, convinși că tot ce spunea contribuia la măreția Germaniei.

Se puseră de acord asupra celor ce aveau să spună și ascunseră tăblițele cu grijă. Aveau să-i ceară profesorului Keitel, un credincios susținător al lui Hitler și membru, la fel ca ei, al acelei expediții arheologice și cercetător al scrierii cuneiforme, să le dezvăluie conținutul exact al acelor tăblițe.

Profesorul Keitel îi era îndatorat tatălui lui Alfred. El și familia lui munciseră în fabrica de textile până când el reușise să intre la universitate grație domnului Tannenberg, care îl luase sub protecția sa, punându-și în mișcare relațiile ca să-i obțină un post de asistent universitar. Din nenorocire, fusese plasat pe lângă profesorul Cohen, un jidan pe care-l disprețuia din tot sufletul, dar profesorul Keitel suportă umilința pe care o presupunea faptul de a lucra cu un jidan în așteptarea zilei când aceștia aveau să fie înlăturați din societate.

Cu un pas grăbit și o expresie îndurerată, sosiră în tabăra instalată aproape de locul unde se dezgropau rămășițe milenare.

Interpretară la perfecție rolul tinerilor surprinși de tragedie.

Relatară, fără multe amănunte, cum găsiseră trupurile profesorilor și pe cel al sărmanului Ali.

Profesorul Wesser îi anunțase că avea să meargă să arunce o privire în zona unde era vechiul puț.

Profesorul Cohen îi spuse lui Alfred că era îngrijorat de întârzierea colegului său și că avea să se ducă să-l caute însoțit de micuțul Ali. Cum nu mai reveneau, Alfred se apropiase de puț urmat de Georg, care voia să-i înmâneze telegrama pe care o primise de acasă. Când ajunseseră, îi găsiseră morți pe profesori și pe Ali. Nu știau ce se întâmplase, dar, spuseră ei, erau șocați.

Însoțiți de alți arheologi și studenți, se întoarseră la puț ca să ajute la ridicarea cadavrului profesorului Cohen și al profesorului Wesser. Unii dintre membrii expediției nu putură suporta să vadă trupurile celor doi bătrâni morți și nu făcură nimic să-și ascundă emoțiile.

Fără să-și piardă cumpătul, Alfred și Georg jucară rolul discipolilor mâhniți. Pentru nici unul dintre colegi, și nici pentru profesori, nu era un secret că ei erau antisemiți. Dar făcură o demonstrație publică de durere, spunând că n-ar fi vrut ca acei doi bărbați să-și găsească un asemenea sfârșit.

La stăruința tinerilor, profesorul Keitel deveni șeful provizoriu al expediției arheologice. Lui îi reveni sarcina să informeze autoritățile locale despre crime și să trimită o corespondență consulului german ca să explice nefericitele fapte și să obțină ajutorul acestuia pentru a li se comunica familiilor celor două victime vestea îngrozitoare.

Profesorul Keitel anunță, de altfel, că lucrările expediției erau încheiate, dat fiind că Germania intrase în război și că patria putea avea nevoie de ei.

Când ajunseră la Berlin la sfârșitul lunii octombrie, profesorul Keitel reușise deja să descifreze secretul tăbliței: un anume Șamas susținea că Patriarhul Avraam urma să-i povestească istoria Facerii Lumii. Înainte de a pleca de la Haran, încercaseră să găsească acele tăblițe misterioase, fără să le dea însă de urmă, dar cei patru prieteni juraseră că aveau să se întoarcă foarte curând ca să le caute; nu se întoarseră însă în țara lor cu mâinile goale. E foarte adevărat că profesorul Keitel închise ochii la jaful celor patru protejați ai săi care ascunseră în bagaje câteva dintre obiectele descoperite în nisipul de la Haran.

– Nu, Alfred, nu, nu-ți voi permite să te înrolezi în armată. Trebuie să-ți continui studiile, există și alte domenii unde poți fi la fel de folositor.

– Germania are nevoie de mine.

– Da, dar nu luptând pe front. Trebuie să-ți desăvârșești pregătirea.

– Georg se va înrola săptămâna asta, și Franz și Heinrich, de asemenea.

– Să fim serioși, fiule! Doar nu crezi că părinții lor le-o vor permite? Ei gândesc la fel ca mine, că trebuie mai întâi să obțineți doctoratele la universitate. Germania are nevoie de oameni bine pregătiți.

– Germania are nevoie de oameni dispuși să își riște viața.

– De murit, poate muri oricine, dar Germania nu-și poate permite ca tinerii ei cei mai buni să piară pe câmpul de luptă.

Herr Tannenberg își ațintи privirea asupra fiului său, știind că nu reușise să-i învingă încăpățânarea. Avea să i se supună, bineînțeles, dar fără să se dea bătut, insistând și argumentându-și obligația de a-și servi patria pe front.

– De acord, tată, voi face cum spui tu, dar aș vrea să te mai gândești. Măcar un pic!

– De acord, Alfred, o să mă gândesc. Acum, vorbește cu mama ta! Organizează o serată muzicală și vrea să asiști și tu. Va veni familia Hermann cu fiica lor, Grete. Știi că ne gândim că această tânără e potrivită

pentru tine. Sunteți la fel, arieni puri, puternici și inteligenți, un cuplu care îi va dărui țării noastre cei mai buni fii.

– Credeam că vrei să mă concentrez asupra studiilor.

– Este ceea ce dorim eu și mama ta, dar ai deja vârsta la care să începi să-i faci curte unei fete cu care să te însori într-o bună zi. Am dori ca această fată să fie Grete.

– Nu mă interesează să mă însor cu nimeni.

– Înțeleg că la vârsta ta încă nu vrei să te angajezi la nimic, dar, cu timpul, va trebui s-o faci și e mai bine să te gândești de pe acum la ce e mai convenabil pentru tine.

– Tu ai ales-o pe mama sau tatăl tău a ales-o pentru tine?

– Nu fi obraznic.

– Nu, tată, nu sunt, vreau doar să știu dacă e o tradiție de familie ca părinții să decidă cu cine trebuie să se însoare copiii lor. Dar nu te necăji, mi-e totuna dacă va fi Grete sau oricare alta. Cel puțin Grete e drăguță, dar e proastă ca noaptea.

– Cum îndrăznești să spui asta? Într-o zi, va fi mama copiilor tăi.

– Eu n-am spus că vreau să mă însor cu o femeie inteligentă. O prefer pe Grete, știi? Cred că are chiar o calitate: tace tot timpul.

Herr Tannenberg încheie conversația cu fiul său. Nu voia să-l mai audă legându-se de fiica prietenului său, Fritz Hermann.

Fritz era un important ofițer în SS, un om apropiat lui Himmler[1], care petrecuse cu acesta multe zile la castelul din Wewelsburg, aproape de orașul istoric Paderborn, din Westfalia.

Acolo se întâlnea o dată pe an elita trupelor SS, adunarea secretă a ordinului. Fiecare membru avea un jilț cu o plăcuță de argint pe care era gravat numele său. *Herr* Tannenberg știa precis că prietenul său, Fritz, avea propriul jilț, pentru că făcea parte din grupul celor aleși.

Grație prieteniei sale cu Fritz Hermann, mica sa fabrică de textile funcționa cu profit și nu suferea de pe urma crizei în care era cufundată economia germană.

[1] Heinrich Himmler (1900–1945), om politic german, șef al Gestapoului (1934) și al poliției Reichului (1938), apoi ministru de interne al lui Hitler (1943). A condus represiunea împotriva adversarilor regimului nazist și a organizat lagărele de concentrare. (n.tr.)

Fritz Hermann îi sfătuise pe superiorii săi să comande anumite piese de îmbrăcăminte pentru armată la fabrica prietenului său Tannenberg, iar acesta începuse să confecționeze cravatele și cămășile trupelor SS.

Dar Tannenberg voia să cultive și mai mult relația avantajoasă pe care o întreținea cu Fritz Hermann. În acest scop, nimic mai bun decât pecetluirea alianței lor printr-o căsătorie, cea a fiului său celui mare, Alfred, cu fiica cea mare a lui Hermann.

Grete nu era tânăra cea mai plină de grație, dar nici urâtă nu era. Blondă, cu ochi albaștri prea jucăuși și piele foarte albă, fata avea tendințe de îngrășare care se observau la mâinile plinuțe. Mama ei, doamna Hermann, își supunea fiica la diete stricte ca să-i controleze tendința spre surplusul de greutate, iar tatăl ei o obliga să facă exerciții fizice, cu speranța deșartă că aveau să i se subțieze membrele.

Ceea ce nimeni nu putea nega era faptul că Grete era o virtuoză a violoncelului. Părinții ei insistaseră în zadar ca ea să învețe să cânte la pian asemenea celorlalte tinere de aceeași condiție, căci Grete se arătă de neclintit, până când reuși să obțină permisiunea paternă de a lua lecții de violoncel. În rest, era o fiică ascultătoare care nu le făcuse niciodată nici cea mai mică problemă părinților ei. Cei trei frați ai ei, de zece, treisprezece și cincisprezece ani, o adorau, pentru că, deși avea doar optsprezece ani, regăseau în ea o a doua mamă.

La universitate, nu mai rămăseseră profesori evrei. Majoritatea fuseseră nevoiți să fugă lăsându-și în urmă toate bunurile; cei care rămăseseră, convinși că poate rațiunea avea să se impună în cele din urmă, fiindcă nu făcuseră nimic rău și erau tot atât de buni germani precum cei mai mulți, se aflau acum în lagăre de concentrare. De aceea, nimănui nu-i păsă că nici bunul profesor Cohen, nici bunul profesor Wesser nu se mai întoarseră de la Haran. De fapt, cei doi bătrâni, deși erau cele mai mari autorități în materie de limbă sumeriană, stăteau deoparte de orice activitate academică și se duseseră la Haran doar pentru că directorul universității, pe care studenții îl suspectau că ar fi putut avea și el sânge evreiesc, reușise să-i scoată din Germania cu doi ani în urmă, făcându-i să participe la această misiune arheologică.

Îi ținuse la Haran în ultimii doi ani, chiar dacă participanții la misiune se întorceau în Germania odată încheiate lunile prevăzute să lucreze acolo. Din nefericire, cei doi bătrâni profesori își găsiseră moartea în acea regiune din nordul Siriei.

Alfred își invitase prietenii la serata muzicală organizată de mama sa. Se gândea că, în felul acesta, obligația impusă de tatăl său avea să îl apese mai puțin. Îi plăcea muzica, dar nu acele concerte în familie, la care mama lui se așeza la pian, iar prietenele și fiicele ei cântau la alte instrumente, încercând să-i uimească pe toți cu piese pe care le exersaseră vreme de săptămâni.

O admira pe mama sa. În realitate, credea că nu există nici o femeie mai frumoasă decât ea. Înaltă, zveltă, cu părul castaniu și ochi de un albastru-cenușiu, Helena Tannenberg era o femeie de o eleganță naturală, care trezea mereu murmure de admirație pe oriunde mergea.

Să o vadă alături de Grete însemna să-și amintească de povestea cu rățușca cea urâtă și lebăda. Firește, lebăda era doamna Tannenberg.

– Așadar, tatăl tău vrea să te însori cu Grete. Ce noroc pe tine! glumea Georg, înțepându-l pe Alfred.

– Să vedem pe cine o să aleagă tatăl tău pentru tine.

– Știe că e în zadar chiar și să încerce. N-o să mă însor niciodată, afirma Georg.

– Va trebui s-o faci, toți trebuie s-o facem, Führerul nostru ne vrea pe toți înșurați și zămislind copii de rasă ariană pură, spuse râzând Heinrich.

– Ei bine, voi puteți avea câți copii poftiți și unul în plus pentru mine. Eu n-am de gând să las urmași, insistă Georg.

– Hai, Georg, precis că-ți place vreuna din aceste tinere! Nu sunt chiar de lepădat... intervenea Franz.

– Încă nu v-ați dat seama de lipsa mea de interes pentru femei?

Tonul pe jumătate cinic, pe jumătate amar al prietenului lor îi făcu să abată conversația spre alte teme, mai puțin compromițătoare. Nici unul nu voia să audă ceea ce le-ar fi putut spune Georg în această privință. Dacă o făcea, prietenia pe care i-o purtau n-ar mai fi putut rămâne la fel.

Tatăl lui Alfred se apropie cu Fritz Hermann de grupul format din fiul său și prietenii acestuia.

Hermann se interesă de studiile tinerilor și îi îndemnă să înceapă să contribuie la apărarea Germaniei.

– Studiați, dar nu uitați că Reichul are nevoie de tineri ca voi în prima linie.

– Am putea fi admiși în SS?

Întrebarea lui Alfred îl luă pe nepregătite pe tatăl său și chiar și pe prietenii săi.

– Voi în SS? Dar ar fi fantastic! Reichsführerul[1] ar fi mândru să poată dispune de tineri ca voi. Eu vă pot înlesni imediat intrarea în SS. Mâine după-amiază vă aștept în biroul meu, știți unde se află cartierul general al Biroului de Siguranță a Reichului, în Prinz Albrechtstrasse. Această serată s-a dovedit a fi mult mai reușită decât mă așteptam! exclamă satisfăcut Fritz Hermann.

De îndată ce domnul Tannenberg și domnul Hermann fură solicitați de un alt grup de invitați, Georg îl luă la rost pe Alfred.

– Pot să știu ce-ai de gând? N-am nici un chef să mă înrolez nici în SS, nici în Gestapo, nici în vreun alt corp glorios al Reichului! Intenția mea este să-l ajut pe tatăl meu și să sap în continuare acolo unde mi se va permite. Vreau să fiu arheolog, nu soldat, și credeam că și voi vreți același lucru.

– Hai, Georg! Știi că nu putem sta mult fără să ne înrolăm în armată, în SS ori în vreun alt corp. Părinții noștri nu mai sunt atât de bine văzuți. Tatăl meu nu vrea ca eu să merg în armată; ei bine, voi intra în SS, unde sper ca viitorul meu socru să-mi găsească un post comod, unde să nu trebuiască să-mi fac griji pentru nimic. Și voi ar trebui să faceți exact același lucru, se scuză Alfred.

– Știi, prietene? interveni Heinrich, ai dreptate. Eu o să te însoțesc la întrevederea ta cu Hermann. Nu mi-ar prinde rău un post în SS, ca să nu mai depind de tatăl meu.

– Așadar, vom fi SS-iști, admise Franz.

– Ai vreo idee mai bună? îl întrebă Alfred.

---

[1] „Conducătorul Imperiului", altă denumire dată lui Adolf Hitler (în germ. în orig.; n.tr.)

– Nu, într-adevăr, nu. Și eu sunt de partea ta, afirmă din nou Franz.

– Sunteți niște proști! Ce rost are toată povestea asta?

În vocea lui Georg se simțea o oarecare disperare.

– Are rost, pentru că suntem în război și avem obligația să facem ceva pentru Germania. Tatăl meu are dreptate, de murit, poate muri oricine, așa că trebuie să fim acolo unde putem fi de folos fără să fim uciși și, pe deasupra, ar fi bine ca locul să ne poată avantaja într-un fel sau altul. Cred că o să-i cer lui Hermann să mă trimită la vreun lagăr, poate la Dachau. E un loc bun să-ți petreci războiul.

Secretarul lui Fritz Hermann le ceru să aștepte într-o sală de lângă birou și le dădu de înțeles că șeful lui era în momentul acela cu însuși Himmler.

Cei patru prieteni așteptară răbdători o jumătate de oră până să fie primiți de Hermann.

– Poftiți, poftiți! Ce bucurie să vă am aici! I-am vorbit Reichsführerului despre voi și, de îndată ce veți îndeplini toate formalitățile și veți aparține de SS, o să vă duc să-l cunoașteți.

Fritz Hermann ascultă cu răbdare pretențiile tinerilor, cu care fu de acord: Alfred și Heinrich voiau să fie repartizați la biroul politic al unuia dintre lagărele unde erau prizonieri dușmanii Germaniei, Franz prefera să meargă pe front într-una dintre unitățile SS, și anume Waffen[1], iar Georg ceru să fie încorporat într-o unitate a serviciilor de informații.

– Perfect! Perfect! În SS veți putea să vă dezvoltați cel mai bine inteligența și calitățile!

În după-amiaza aceea, cei patru prieteni ieșiră din biroul lui Hermann convertiți în membri ai SS. Fritz Hermann se dovedise a fi extrem de eficient și, în mai puțin de două ore, le găsise fiecăruia un post în cadrul Cartierului General; în felul acesta, puteau să-și continue studiile la universitate aparținând, în același timp, de SS.

– Să bem pentru Germania! spuse Alfred ridicând o halbă de bere.

– Să bem pentru noi, îi răspunse Georg.

[1] Trupele de șoc aparținând de SS, create în 1940, angajate în marile bătălii ale celui de al Doilea Război Mondial, în care s-au înrolat și voluntari străini de armata germană. (n.tr.)

Petrecură o noapte lungă, așa încât nu se întoarseră la casele lor până în zori. Începeau o nouă etapă din viață, dar cei patru jurară că nimeni și nimic nu avea să le distrugă prietenia, indiferent unde s-ar afla fiecare dintre ei în viitor. Aveau înaintea lor doi ani până când Fritz Hermann urma să-i trimită la posturile lor. Un post care, în cazul lui Alfred Tannenberg, va fi în Austria, ca om de legătură cu Serviciul Central de Siguranță a Reichului.

Heinrich avea să îl însoțească pe Alfred în Austria ca inspector al Serviciului Central de Administrație și Economie al SS, un organism însărcinat cu inspectarea lagărelor, cum era, în cazul Austriei, cel de la Mauthausen, unul dintre lagărele preferate ale lui Himmler. Franz se înrolă într-una dintre unitățile speciale de comando ale SS, iar Georg fu admis în SR, serviciul de informații controlat de temutul Reinhardt Heydrich[1] și care era un serviciu la concurență cu un alt serviciu de informații, nu mai puțin eficient, cel al Abwehrului[2], controlat de amiralul Canaris[3].

Franz Zieris, comandantul lagărului de la Mauthausen, îi primi cu destulă reținere pe cei doi tineri trimiși de la Berlin, mai ales pe Alfred Tannenberg. Venea de la Cartierul General și, pe deasupra, era un protejat al lui Fritz Hermann, cu a cărui fiică, Grete, tocmai se însurase. De aceea, nu trebuia să-i spună cineva lui Zieris că Tannenberg avea să facă o carieră strălucită. Atât Alfred, cât și Heinrich erau ofițeri SS de o categorie specială, cea a absolvenților de universitate, spre deosebire de comandantul Zieris, a cărui profesie fusese cea de tâmplar.

Adevărul este că Tannenberg se dovedi a fi un ofițer mult mai competent decât își închipuise Franz Zieris. În plus, avea niște idei ingenioase pentru a duce la îndeplinire ordinele lui Himmler de a se descotorosi de deținuții care nu erau de nici un folos. Dar, mai ales, atât Alfred, cât și Heinrich știau cum să atingă scopul Reichsführerului lor

[1] Om politic german (1904–1942), „protector al Reichului" în Boemia și Moravia (1941), a murit ucis de patrioții cehi. (n.tr.)

[2] „Apărare", serviciul de informații al Statului-Major german (în germ. în orig.; n.tr.)

[3] Wilhelm Canaris (1887–1945), amiral, șef al serviciilor de informații ale armatei germane între 1935–1944, executat la ordinele lui Hitler (n.tr.)

în privința prizonierilor: să-i facă să muncească până la extenuare timp de câteva luni și, odată deveniți niște adevărate ruine umane, să-i elimine.

Viața în satul acela, situat în inima văii Dunării și înconjurat de brazi, se dovedi a fi tot atât de plăcută pe cât o doreau cei doi prieteni. Locul nu putea fi mai pitoresc, cu ferme risipite pe pajiști și cu fluviul năvalnic deschizându-și drum printre copaci. Peisajul liniștit contrasta cu mașina morții, adică lagărul de la Mauthausen, care se extinsese cu filiale prin tot ținutul, ținând seama de volumul de prizonieri ce soseau săptămână de săptămână.

Organizarea lagărului de la Mauthausen era similară cu cea a altor lagăre. Consta dintr-un Birou Politic, un Departament de pază a deținuților, din serviciul sanitar, administrația și comandamentul garnizoanei.

Zieris îi însoți în timpul vizitei lor la Mauthausen, dar apoi îl însărcină pe unul dintre oamenii lui, comandantul Schmidt, să le explice cum funcționa lagărul.

– Ca să-i deosebim pe deportați, aceștia poartă cusut un triunghi care ne indică delictul fiecăruia. Verdele este culoarea delincvenților de drept comun; negrul, pentru cei neintegrați în societate – țigani, cerșetori, borfași; rozul este pentru homosexuali; roșul, pentru delincvenții politici; galbenul, pentru porcii de jidani, iar violetul, pentru cei care obiectează din motive de conștiință.

– Au existat încercări de evadare? întrebă Heinrich.

– Vrei să vezi o tentativă de evadare? îl întrebă la rândul său comandantul Schmidt.

– Nu vă înțeleg...

– Veniți, o să vă ofer un spectacol de evadare pe viu. Însoțiți-mă la cariera de piatră.

Heinrich și Alfred se priviră uimiți, dar îl urmară pe comandant. Coborâră cele o sută optzeci și șase de trepte ale scării cunoscute sub numele de „scara morții", care despărțea cariera de lagăr. Schmidt îl chemă pe unul dintre *kapo*[1] responsabil cu supravegherea prizonierilor. *Kapo* purta un triunghi verde și, după cum le povesti comandantul,

[1] Cuvânt de origine incertă, desemnând în lagărele naziste de concentrare deținutul de drept comun numit de conducerea lagărului ca mai-mare peste ceilalți prizonieri. (n.tr.)

bărbatul acela omorâse mai mulți oameni. Înalt, vânjos și chior, *kapo* le inspira o frică profundă prizonierilor, care simțiseră pe pielea lor, în numeroase ocazii, brutalitatea acestuia.

– Hans, alege-l pe unul dintre nemernicii ăștia, îi spuse comandantul Schmidt lui *kapo*.

Asasinul nu stătu pe gânduri și se duse după un omuleț cu părul cărunt, cu mâinile jupuite și într-o asemenea stare de slăbiciune, încât părea imposibil să mai aibă putere să se miște. Triunghiul pe care-l purta era roșu.

– Un blestemat de comunist, dădu asigurări *kapo,* în vreme ce-l împingea spre locul unde se aflau comandantul și cei doi noi ofițeri SS.

Comandantul Schmidt nu rosti nici un cuvânt. Îi smulse boneta pe care o purta și o azvârli spre gardul de sârmă ghimpată.

– Ia-o de pe jos, îi porunci el prizonierului.

Acesta începu să tremure și șovăi dacă să dea sau nu ascultare ordinului, deși știa că n-avea de ales.

– Du-te după beretă, strigă Schmidt.

Omulețul o porni spre gardul de sârmă ghimpată cu pas încet, până când, din nou, vocea poruncitoare a comandantului, îndemnându-l să alerge, îl obligă să înceapă o fugă istovitoare. Când ajunse în apropierea gardului de sârmă ghimpată unde îi căzuse bereta, nu avu timp nici măcar să se aplece să o ridice. O rafală de automat trasă de una dintre santinele sfârși cu ce-i mai rămăsese din viață.

– Uneori, bereta cade pe gardul de sârmă ghimpată și, când o apucă, prizonierul primește o descărcare de înaltă tensiune care îi curmă viața. O gură mai puțin de hrănit.

– Impresionant... grăi Heinrich.

– Prea ușor, spuse Alfred pe un ton sentențios.

– Prea ușor? întrebă îngrijorat comandantul Schmidt.

– Da, e un mod foarte simplu de a le face de petrecanie lepădăturilor.

– De fapt, domnule, avem alte metode.

– Arătați-ni-le, îi ceru Heinrich.

În aparență, aceea era o sală cu dușuri, dar mirosul impregnat în pereți indica faptul că nu era apă ceea ce ieșea pe țevi.

– Folosim gaz Cyclon B, care este un compus de hidrogen, azot și carbon, îi informă comandantul Schmidt.

– Și cu asta le faceți baie prizonierilor? întrebă Heinrich, scoțând un hohot de râs.

– Într-adevăr. Îi aducem aici și, când încep să-și dea seama, sunt deja morți. Aici ne descotorosim de nou-veniți. Când comandamentul trimite mai mulți prizonieri decât cei de care trebuie să ne descotorosim rapid, imediat ce ajung în lagăr, îi aducem să facă un duș, din care nu scapă niciodată. Ceilalți deportați habar n-au ce se întâmplă aici, altminteri, ar putea fi ispitiți să se răzvrătească în momentul în care îi aducem aici. Când sunt de ceva vreme la Mauthausen și nu mai sunt buni de nimic, îi trimitem la Hartheim. Bineînțeles că și acolo sunt alte dușuri, nu mai puțin eficiente.

– Alte dușuri? vru să știe Heinrich.

– Da, experimentăm un nou sistem ca să scăpăm de indezirabili. Când termină lucrul la cariera de piatră, îi trimitem să facă duș acolo, în bazinul acela, la capătul esplanadei. Se dezbracă și trebuie să suporte apa înghețată timp de o jumătate de oră. Majoritatea cad răpuși, după părerea doctorului, din pricina problemelor de circulație.

Vizita continuă și după-amiază. Schmidt îi însoți la castelul din Hartheim. Locul părea încântător, iar servitorii de la castel, amabili și eficienți.

Comandantul îi conduse la vechile temnițe care se închideau cu trape și chepenguri. De fapt, în acel subsol se instalase o altă cameră de gazare, pentru prizonierii care erau de mai multă vreme la Mauthausen.

– Când sunt foarte bolnavi, le spunem că îi mutăm aici, în acest castel care, de fapt, e un sanatoriu. Ei urcă plini de încredere în mijloacele de transport. Odată ajunși aici, le cerem să se dezbrace, îi fotografiem și îi conducem în această subterană. După ce îi gazăm, sunt arși în crematoriu. E adevărat, avem o bună echipă de dentiști, atât aici, cât și jos, la Mauthausen, ca să li se scoată acestor nemernici dinții de aur. În plus, la Hartheim sunt primiți, de asemenea spre lichidare, acele ființe care ne dezonorează societatea: am scăpat de peste cincisprezece mii de bolnavi mintali veniți din toată Austria.

– Impresionant, afirmă Alfred.

– Nu facem decât să îndeplinim dispozițiile Führerului.

Alfred Tannenberg și Heinrich învățară la Mauthausen să se cunoască pe ei înșiși. Descoperiră că le făcea plăcere să ia viața altor oameni. Alfred prefera, la fel ca Zieris, comandantul suprem de la Mauthausen, să ucidă trăgând un glonț în ceafa prizonierilor.

Heinrich se distra cu jocul de-a aruncatul beretei prizonierilor în sârma ghimpată, așa cum le arătase comandantul în prima zi.

Erau seri când ucideau prin această metodă zeci de oameni disperați, dintre care unii înaintau spre moarte de parcă ar fi fost drumul spre eliberare.

Se împrieteniră, de asemenea, cu unii dintre medicii lagărului cărora le plăcea să facă experimente pe prizonieri.

– Știința avansează grație faptului că dispunem aici cu prisosință de material ca să cunoaștem mai bine secretele trupului nostru, îi povestea Alfred lui Grete la desert, în lungile nopți de iarnă, explicându-i cu lux de amănunte cum li se inoculau bărbaților, femeilor și copiilor încă sănătoși diferiți viruși, ca să vadă evoluția bolii. Îi operau, de asemenea, de boli inexistente, ca să cunoască mai bine ascunzișurile mașinăriei care este trupul omenesc.

Grete încuviința supusă tot ce îi spunea soțul ei, fără să pună sub semnul întrebării nici una dintre vorbele sale. La Mauthausen și în celelalte lagăre pe care Alfred trebuia să le viziteze atât de des, nu erau ființe omenești, cel puțin nu erau oameni ca ei, ci doar jidani, țigani, comuniști, homosexuali și delincvenți, de care societatea se putea lipsi foarte bine. Germania nu avea nevoie de asemenea lepădături, și, dacă trupurile lor serveau pentru ca știința să progreseze, viețile lor vor fi avut măcar un rost, se gândea Grete, privindu-l entuziasmată pe soțul ei.

– Heinrich, azi am vorbit cu Georg. Spune că Himmler e mulțumit de acordurile la care am ajuns cu marii industriași. Noi le furnizăm mâna de lucru, iar ei contribuie la măreția Germaniei și a cauzei noastre. Fabricile au nevoie de muncitori, bărbații noștri sunt pe front. În plus, Himmler dorește să fim pregătiți ca, după război, noi, SS-iștii,

să fim independenți din punct de vedere economic. Aici avem oameni cu prisosință, care ne pot fi de folos în acest scop.

– Să fim serioși, Alfred, aici mâna de lucru nu servește la mai mult decât pentru a căra pietre de la carieră. De altfel, nu sunt de acord cu această politică. Trebuie să terminăm cu ei, altminteri nu vom rezolva niciodată problema Germaniei.

– Le putem folosi mai mult pe femei... sugeră Alfred.

– Pe femei? Pe ele trebuie să le exterminăm mai întâi, este singurul mod de a le împiedica să aibă copii și de a evita ca aceștia să sugă din nou sângele Germaniei, argumentă Heinrich.

– Mă rog, vrând-nevrând, ordinele sunt ordine și trebuie să le îndeplinim. Trebuie să selecționezi prizonierii care sunt într-o stare mai bună. Fabricile noastre au nevoie de muncitori, și Himmler vrea să facem rost de mână de lucru.

– Și eu am vorbit cu Georg.

– Știu, Heinrich, știu.

– Atunci, știi că va veni peste două zile cu tatăl lui.

– De ore întregi organizez totul, Zieris nu vrea greșeli. Tatăl lui Georg este unul dintre medicii preferați ai Cartierului General, iar unchiul lui Georg, care vine și el, este un ilustru profesor de fizică. Restul membrilor expediției sunt civili care se bucură de sprijinul Führerului și sunt foarte interesați să cunoască experimentele medicilor de la Mauthausen.

– Știi, Alfred? De-abia aștept să-l văd pe Georg...

– Și eu la fel, Heinrich. Dar, pe deasupra, Georg ne pregătește o surpriză: s-ar putea să-l aducă pe Franz. Nu mi-a spus, dar m-a anunțat că o să ne facă o surpriză, și cea mai bună surpriză ar fi să ne întâlnim din nou toți patru.

– Ultima scrisoare a lui Franz era descurajantă, lucrurile nu merg bine pe frontul rusesc.

– Lucrurile nu merg bine nicăieri, și tu o știi. Mă rog, dar să nu mai vorbim despre politică!

– Alfred, știi ce experiment vor să-i arate tatălui lui Georg și medicilor de la Berlin?

– Cățelele alea sunt o povară greu de suportat. Au venit în lagăr însărcinate, nu putem cheltui banii statului cu întreținerea acestor persoane. Medicii vor să vadă nivelul de rezistență a femeilor în împrejurări extreme. Doctorul crede că putorile alea pot suporta mai mult decât se pare. Le-am sugerat să le aducă aici, și ele să fie cele care să coboare la carieră și să suie cu bolovanii încărcați în spinare. Vom vedea câte rezistă și câte caută gloanțele gardienilor, dar știi deja că eu cred că e o greșeală să li se permită să moară atât de ușor. E o moarte rapidă, prea rapidă pentru scursurile alea. Cred, de asemenea, că le vor deschide ca să studieze fetușii, nu știu ce vor să dovedească, dar, după părerea doctorului, asta va servi la extinderea cunoștințelor științifice ale omenirii.

– Și copiii lor? întrebă Heinrich. Unele au fost aduse în lagăr cu bastarzii lor.

– Îi vom duce și pe ei la cariera de piatră, și apoi, să asiste la tratamentul medical la care le vom supune pe mamelor lor. Veniți, haideți să vorbim cu doctorul. El este cel care a dezvoltat formula pentru injectare. Să vedem ce efect are când sunt înțepate cu acul în inimă. Bineînțeles că unora li se va face mai întâi o baie.

– Cu câte se va face experimentul?

– Am selecționat cincizeci, jidoavce, țigănci și deținute politic. Unele sunt mai mult moarte decât vii, așa că, până la urmă, ne vor fi recunoscătoare.

Ziua răsărise cenușie, stropită cu o ploaie fină și un vânt înghețat care se strecura prin crăpături, dar vremea urâtă nu părea să-i afecteze pe cei doi ofițeri SS care priveau nerăbdători la ceas, așteptând să se deschidă porțile lagărului, ca să lase să intre șirul de mașini plecate de la Berlin.

În picioare, aliniate pe mai multe rânduri și stând nemișcate, cincizeci de femei își așteptau în tăcere soarta pe care ofițerii aceia o gândiseră pentru ele. Știau că era o zi deosebită, pentru că așa îi auziseră vorbind pe *kapo* din lagăr, care, între hohote de râs și priviri conspirative, le anunțau că nu aveau să uite niciodată ceea ce urma să li se întâmple.

Unele dintre ele erau de doi ani în lagăr, muncind pentru fabricile care furnizau material mașinii de război germane; altele erau de doar câteva luni, dar pe chipul tuturor se oglindea cu aceeași asprime foamea și deznădejdea.

Suferiseră tot felul de torturi și abuzuri din partea gardienilor, care le puneau să muncească din zori și până în noapte, arătându-se nemiloși față de orice semn de oboseală sau de slăbiciune.

Când vreuna se oprea din lucru și cădea sleită de puteri, primea o ploaie de lovituri cu vâna de bou și cu bastonul, instrumente de care erau atât de atașați gardienii din lagăr.

Dar erau încă în viață în mijlocul acelui coșmar în care li se scurgea existența, căci apucaseră să le vadă murind pe multe dintre tovarășele lor, fără să le poată veni în ajutor.

Unele cădeau epuizate la pământ, unde erau răpuse cu lovituri de picior de către cei mai cruzi *kapo;* altele cădeau fulgerate de o criză de inimă după ce ajungeau la limita rezistenței; erau și unele care dispăreau, cele mai extenuate, cele care nu mai puteau munci și pe care veneau în fiecare dimineață să le ia. Nu le mai vedeau niciodată, nu reușeau să afle care le fusese soarta.

Când lăsau fii în urma lor, celelalte femei, făcând un efort supraomenesc, se străduiau să-i protejeze ca pe ai lor, până când aceștia creșteau și erau duși în secția de bărbați, fie în altă baracă, fie în alt lagăr.

Mașinile sosiră încet pe esplanadă. Civilii care coborâră din ele păreau nerăbdători, privind curioși de jur împrejur. Mauthausen era considerat unul dintre cele mai importante lagăre ale Reichului, un model urmat de alte lagăre.

Georg și Alfred să îmbrățișară călduros după ce se salutară cu brațul întins și rostiră obligatoriul „*Heil, Hitler!*" Înainte să apuce să se desprindă din îmbrățișare, auziră exclamația veselă a lui Heinrich:

– Franz! Sfinte Dumnezeule, ai venit!

– Franz!

Alfred îl îmbrățișă pe prietenul său.

Cei patru își arătară fără nici o jenă bucuria pe care le-o pricinuia întâlnirea, fără să le pese de privirile critice ale comandantului lagărului

de la Mauthausen, Zieris, și nici de ale celorlalți șefi din SS. Se știau siguri pe ei, de neatins, favoriți ai regimului.

Tatăl lui Alfred fabrica mare parte dintre uniformele de care aveau nevoie soldații; cel al lui Franz, avocatul, devenise un diplomat desăvârșit la ordinele lui Hitler, fiindcă reușise, cu ani în urmă, să convingă un mare număr de țări să participe la Jocurile Olimpice de la Berlin, ceea ce îl făcuse să devină un om de cea mai mare încredere din cercul Führerului; tatăl lui Heinrich era unul dintre avocații care-și pusese talentul în elaborarea eșafodajului legal al noii Germanii, în vreme ce tatăl lui Georg era medicul de încredere al celor mai înalți comandanți ai SS.

Femeile îi priveau pe acești patru tineri ofițeri care ieșeau în evidență față de toți ceilalți, în vreme ce unele se înfiorau și îi strângeau de mână pe copii, pe care fuseseră obligate să-i aducă pe esplanada lagărului.

Copiii abia se țineau pe picioare, epuizați cum erau, dar le dădeau ascultare mamelor lor, conștienți de oroarea care se putea dezlănțui dacă li se împotriveau acelor bărbați în negru.

Cei patru ofițeri, care păreau atât de bucuroși, se apropiară să le privească pe prizoniere. Disprețul și scârba se oglindeau în ochii tinerilor la vederea acelor femei care erau doar puțin mai mult decât niște ruine omenești.

– Ce spectacol! spuse Franz.

– Să mergem, prietene, să vezi cum o să te mai distrezi! Azi va fi o zi mare! îl asigură Heinrich.

– Bine, am venit să ne distrăm, să văd ce ne-ai pregătit, vru să știe Georg.

– Azi va fi o zi de neuitat, vă asigur, decretă Alfred.

Apoi, Alfred Tannenberg făcu un semn către *kapo,* și aceștia începură să prindă bolovanii de spinarea prizonierelor.

Tannenberg spuse din nou:

– O să ne distrăm, asta n-o s-o uitați niciodată.

Femeile tremurau de frică la vorbele acelor ofițeri SS și o expresie de deznădejde și mai mare decât cea pe care o purtau pe chip păru să pună stăpânire pe ele.

– O zi de neuitat, șopti din nou ofițerul SS, în vreme ce zâmbea.

33

Clara îl privea dormind pe bunicul ei, dar, din când în când, acesta întredeschidea ochii și părea să zâmbească unor ființe imaginare care nu se găseau acolo.

Era obosită, dar aparenta ameliorare a stării bunicului ei o umplea de speranță. Nu credea că Alfred Tannenberg ar putea redeveni el însuși, dar cel puțin era în viață și, în împrejurările date, era mai mult decât se aștepta. Hotărî să meargă la excavație ca să vorbească cu Ayed Sahadi, după care avea să îi invite la cină pe Picot, pe Fabián și pe Marta; se gândea să le spună și lui Gian Maria și lui Salam Najeb să li se alăture.

Cu ajutorul infirmierei, îl duse pe bunicul ei înăuntru în spitalul de campanie și îl culcară în pat. Tannenberg încerca să se opună, dar cele două femei se dovediră de neclintit. Bătrânul avea nevoie de odihnă.

După ce îi schimbă flaconul de ser și îi dădu una dintre pastilele pe care doctorul Najeb le lăsase, Aliya se așeză lângă bolnav, hotărâtă să nu-l piardă din ochi, așa cum îi poruncise Clara.

Salam Najeb trecu pe la spital înainte de a merge la cina organizată de Clara. Îl găsi pe bolnav agitat, dând ordine într-o limbă ce i se păru ciudată. Când se apropie să-i injecteze un calmant, teroarea se oglindi în ochii lui Tannenberg, care încercă să-l împiedice cu brațul pe care-l putea mișca. Aliya, împreună cu una din gărzile de corp, îl ținu strâns, pentru ca doctorul Najeb să-i poată face injecția. Nici unul nu înțelegea ce le spune, dar știa că îi insultă. Apoi se cufundă într-un somn agitat.

– Să nu vă mișcați de lângă el, și, dacă observați vreo schimbare, să mă anunțați imediat, îi spuse Aliyei.

– Așa voi face, doctore.

Infirmiera se așeză lângă Tannenberg și scoase o carte ca să-i treacă timpul, în vreme ce auzea întețindu-se zgomotele din tabără, căci se apropia ora cinei. Oftă resemnată. Pentru asta fusese ea angajată, să aibă grijă de bătrân, în momentele în care ceilalți își luau o pauză. Hotărî să nu se mai gândească și să se cufunde în lectură, așa că stinse toate luminile, cu excepția unei lămpițe care-i lumina paginile cărții pe care o ținea pe genunchi.

Nu auzi nimic, nici nu văzu figura care se năpusti asupra ei astupându-i gura. Ultimul lucru pe care îl simți fu răceala oțelului care îi deschise gâtul. Nu putea țipa, nici măcar nu se putea mișca. Muri fără să știe cine o ucisese.

Lui Lion Doyle îi păru rău că trebuise să o ucidă pe Aliya. Dar n-avea de ales. Nu putea lăsa martori.

Se apropie iute de patul unde Alfred Tannenberg dormea adânc, deși somnul lui era încărcat de coșmaruri. Nu pierdu nici o secundă, îi tăie gâtul la fel cum o făcuse cu infirmiera, și apoi se asigură că nu avea să supraviețuiască, înfigându-i cuțitul în burtă de jos în sus.

Bătrânul nici nu își dădu seama, și Lion Doyle ieși din spital în liniște, tot atât de repede cum intrase. În noaptea aceea, nimeni nu mai avea nevoie de el: Picot, Fabián și Marta erau cu Clara. Restul echipei își termina de făcut bagajele, fiindcă a doua zi trebuiau să vină elicopterele să-i ducă la Bagdad. Pleca și el, nu găsise nici o scuză plauzibilă ca să mai rămână. De fapt, își reproșa că nu-l lichidase pe Tannenberg mai înainte. Se înșelase, spunându-și că erau prea multe dificultăți. Într-adevăr, așa era; dar la fel de adevărat era și faptul că îi plăcuse să se afle în locul acela, integrat în echipa lui Picot. Îi părea rău că nu este cel care spunea că este. Îi lipsea doar Marian și știa că, dacă ar fi fost acolo, și ea ar fi fost fericită.

Ascuns în umbrele nopții, se fofilă într-un loc din tabără unde urma să aștepte să fie descoperite cadavrele. Avea să fumeze, să fumeze până când auzea semnalul de alarmă.

Când terminară cina, Clara hotărî să-l însoțească pe doctorul Najeb la spital ca să vadă cum se simțea bunicul ei.

Merseră în tăcere unul lângă celălalt. Cina fusese plăcută pentru că, fără să se fi pus de acord, păreau că toți hotărâseră că era mai bine să nu vorbească nimic despre cele întâmplate în ultimele săptămâni.

Fabián îi amuzase povestind o mulțime de anecdote despre numeroșii lui ani din învățământ.

Oamenii care păzeau spitalul le spuseră noapte bună.

Clara intră prima, urmată de medic, și țipătul ei răsună în toată tabăra. Fu un țipăt ascuțit, îndelung, care părea că nu se mai termină.

Aliya era pe jos, în mijlocul unei bălți de sânge. Alfred Tannenberg era alb ca varul, cu mâinile crispate, ținându-se de cearșafurile pătate de sânge.

Doctorul Najeb încercă să o scoată pe Clara din încăpere, dar ea nu se oprea din țipat și nu îl lăsa să se apropie și, văzându-i intrând pe oamenii de gardă, tăbărî asupra lor, lovindu-i cu pumnii și cu picioarele, insultându-i în mod grosolan.

Doctorul Najeb nu o putu împiedica pe Clara să pună mâna pe unul din pistoalele gărzilor de corp și să înceapă să tragă în toate direcțiile, în vreme ce-i insulta, nimerindu-i cu gloanțe pe doi dintre ei.

– Porcilor! Sunteți niște porci buni de nimic! O să vă omor pe toți! Porcilor!

Țipetele Clarei răsunară în tăcerea nopții precum cele ale unei fiare rănite, înfiorându-i pe toți cei care o auziră. Picot, Fabián și Marta veniră în fugă până la spital, urmați de Gian Maria și de alți membri ai expediției, între care se aflau și Lion Doyle și Ante Plaskic, dar înaintea tuturor ajunse Ayed Sahadi, cel care reuși până la urmă să-i ia arma și să o imobilizeze.

Gian Maria o scosese din spital, după ce doctorul Najeb reuși să-i facă o injecție cu un tranchilizant puternic.

Fu o noapte lungă în care se auziră țipete, reproșuri și în care domni confuzia. Nimeni nu văzuse nimic, nici una din gărzile de corp care supraviețuiseră gloanțelor Clarei nu putea povesti ce se întâmplase, pentru că nu văzuseră și nu auziseră nimic. Nici metodele brutale ale lui Ayed Sahadi interogând gărzile, nici cele mai puțin brutale ale comandantului garnizoanei din Safran nu folosiră la obținerea altei declarații decât a aceleia că nu știau nimic.

– Avem un asasin printre noi, spuse Picot pe un ton sentențios.

– Da, cu siguranță că aceeași persoană care i-a ucis pe domnul Tannenberg și pe Aliya i-a asasinat și pe Samira și pe cele două gărzi de corp și aproape i-a curmat viața Fatimei, răspunse Marta mâhnită.

Lion Doyle asculta aceste speculații cu un aer trist, care se regăsea și pe chipurile celorlalți membri ai echipei, dar simțea în spate privirea rece a lui Ante Plaskic.

– Vreau să plecăm din locul ăsta.

– Și eu, Fabián, și eu... îi răspunse Yves Picot prietenului său. Din fericire, mai avem doar o zi, cea de azi, mâine plecăm. Pentru nimic în lume n-aș mai rămâne aici nici un minut în plus.

Clara nu putu să-și ia la revedere de la ei. Doctorul Najeb îi administrase o doză bună de tranchilizante care o țineau în stare de apatie, fără să-și dea seama de ce se întâmpla în jurul ei. Între timp, Fatima, în ciuda slăbiciunii ei, preluase conducerea.

Plecaseră toți membrii misiunii arheologice, în afară de Gian Maria.

Lion Doyle știa că era încă dator cu uciderea Clarei, dar să încerce în aceste împrejurări ar fi fost curată sinucidere.

Își reproșa că nu-și făcuse treaba mult mai înainte, în ciuda faptului că încerca să-și ascundă sentimentul de frustrare, spunându-și că misiunea era peste măsură de complicată, aproape imposibilă: uciderea unui protejat al lui Saddam și a nepoatei sale, amândoi fiind păziți douăzeci și patru de ore pe zi. Astfel că se gândea, din când în când, că faptul de a-l fi ucis pe Tannenberg fusese un succes pentru care trebuiau nu numai să-i completeze plata, dar să-l și felicite, însă Tom Martin, șeful lui de la compania Global Group, nu era dintre cei care te bat prietenește pe umăr, ci aștepta doar ca angajații săi să-și facă treaba. El îndeplinise cel puțin jumătate din misiune, și această misiune i se părea mai importantă, pentru că nu reușea să-și imagineze ce putea să fi făcut Clara pentru a dori cineva să o vadă moartă. Bineînțeles că asta nu era problema lui, și nici el nu avea de ce să se bage în motivele celorlalți; el era un profesionist, atât și nimic mai mult.

Dar Lion Doyle nu se înșela prea mult, astfel că recunoștea că lunile petrecute în Irak îi lăsaseră grele sechele.

Ayed Sahadi postase șase oameni în ușa de la odaia Clarei, în afară de faptul că poruncise să înconjoare casa, nelăsând nici o palmă de teren fără supraveghere. Colonelul își anunțase sosirea și îi făcuse deja cunoscută supărarea din cercul lui Saddam pentru asasinarea lui

Alfred Tannenberg. I se ceruse un vinovat, iar Colonelul era hotărât să-l găsească.

Gian Maria se ruga în tăcere pentru sufletul lui Tannenberg și al bietei Aliya, care, la fel ca infirmiera dinainte, Samira, fusese omorâtă doar pentru că îl îngrijea pe bătrânul în agonie. Știa că asasinul avea să încerce să-i curme viața Clarei și nu și-ar fi iertat-o niciodată dacă n-ar fi fost în stare să-l împiedice.

Îi ceruse Fatimei permisiunea de a rămâne în casă alături de Clara, dar femeia refuzase, și nici Ayed Sahadi nu îl sprijinise, pentru că socotea că era absurd ca preotul să încerce să joace rolul de gardă de corp.

Colonelul nu sosise până după-amiază, provocând un adevărat șoc în tabăra militară și în sat. De data aceasta, venea însoțit de o echipă mai mare, doisprezece dintre oamenii lui cei mai buni, anchetatori tăbăciți în înfruntarea cu cei mai duri adversari ai regimului lui Saddam, oameni care cu metodele lor erau în stare să facă să vorbească până și pietrele.

Ahmed Husseini aranjase ca echipa de arheologi să petreacă două zile la Bagdad înainte de a fi transportați la frontiera cu Iordania, de unde urmau să călătorească la Amman și, de acolo, fiecare spre casa lui: Picot, la Paris, Marta Gómez și Fabián, la Madrid, alți profesori, la Berlin, Londra, Roma... Toți erau tensionați și doreau să plece cât mai curând din Irak, dar Ahmed le ceruse să aibă un pic de răbdare, pentru că nu era simplu să dispună de elicoptere în momentul acela, și nici nu era recomandabil să o ia pe șoseaua spre frontiera iordaniană.

În holul hotelului Palestina, îi întâlniră pe unii dintre jurnaliștii care îi vizitaseră la Safran și care spuneau că erau siguri că războiul avea să înceapă în câteva zile; cel puțin asta li se comunica din redacțiile lor. Unii se pregăteau să se întoarcă înainte de a se declanșa invazia, dar majoritatea se organiza pentru atunci când urma să înceapă războiul și pentru ceea ce se putea întâmpla, strângând alimente și apă îmbuteliată.

Lion Doyle trimise un fax limpede și categoric la sediul agenției Photomundi: „Mă întorc mâine. Aduc suficient material, dar nu în

întregime. În ultimele zile, a fost greu să lucrez. Dar ce era mai important s-a făcut".

În noaptea aceea, Picot și restul echipei de arheologi luară cina împreună cu Miranda și cu alți jurnaliști.

– De ce nu vii? îi propuse Picot Mirandei.

– Pentru că n-aș fi eu dacă aș pleca acum. N-am rezistat tot acest timp ca să fug în ultimul moment.

– Te invit să petreci câteva zile cu mine la Paris; de fapt, mi-ar plăcea să rămâi cât timp dorești.

Miranda îl privi pe Picot cu un zâmbet complice. Jurnalistei îi plăcea arheologul tot atât de mult cât și ea îi plăcea lui, dar amândoi știau că viețile lor erau paralele, că nu se puteau intersecta niciodată și că, dacă s-ar întâlni, și-ar putea face rău unul altuia.

– Las-o baltă, Yves!

– De ce? Mi-ai spus că ești singură.

– Chiar sunt.

– Atunci...

– Atunci, nimic. Ești un tip nemaipomenit, într-atât încât nu mă tentează să fii o aventură de o noapte.

– Nu-ți propun o aventură de o noapte, protestă Picot.

– Știu, dar, dată fiind situația ta și a mea, mă îndoiesc că ne-am putea oferi ceva mai mult.

–Te rog, Miranda, dă-ți o șansă și, până una-alta, dă-mi și mie!

– Când o să scap de blestematul ăsta de război care e pe punctul de a începe, o să vin la Paris sau oriunde ai fi, și atunci, la rece și departe de acest moment, ori o să râdem de ce vorbim acum și o să bem un pahar și apoi fiecare o s-o ia pe drumul lui, rămânând prieteni, ori... ori o să vedem.

Picot nu mai insistă. Știa că Miranda avea să rămână la Bagdad și simți un ghimpe de neliniște gândindu-se la pericolul care o păștea.

Ahmed Husseini, și el la cină, bea whisky, fără să se poată abține, pahar după pahar. Fabián încerca să-l calmeze pe individul acela care aproape că nu mai avea nimic în comun cu omul care fusese.

Elegantul și puternicul director al Departamentului de săpături arheologice era acum un bărbat neîngrijit, cu cearcăne adânci și cu

zbuciumul oglindit în privirea neliniștită, care umbla dintr-un loc într-altul de parcă s-ar fi temut pentru viața lui.

– Mergeți la Safran? vru să știe Marta Gómez.

– Nu știu, doctorul Najeb nu m-a lăsat să vorbesc cu Clara, sper să-mi permită mâine. O să fac ce vrea ea, o să mă duc, dacă îi pot fi de folos cu ceva.

– Dar e soția dumneavoastră! Cum să nu-i fiți de folos într-un moment ca acesta? protestă Marta.

– Nu știu, doamnă profesoară, nu știu... eu... În sfârșit, tot ce s-a întâmplat e cumplit, și acum războiul... Nu știu ce va fi... În orice caz, Clara trebuie să se întoarcă la Bagdad, nu cred că poate rămâne multă vreme singură.

Fabián îi făcu un semn Martei cerându-i să nu mai insiste și îndreptă conversația spre viitoarea expoziție pe care se gândeau să o organizeze.

– Vă suntem recunoscători că ați reușit să convingeți autoritățile irakiene să ne permită să facem o expoziție cu cele găsite la Safran.

– Da, profesorul Picot a semnat deja documentele, spuse Ahmed.

– Și dumneavoastră, când vă alăturați nouă? îl întrebă Fabián.

– Eu? Nu știu, depinde de Clara, eu aș vrea să plec deja, chiar mâine, dacă aș putea... Dar nu e ușor să pleci din Irak, și acum că Tannenberg a murit, nu mă vor lăsa să plec...

Soneria de la telefonul mobil al lui Ahmed le întrerupse conversația. Acesta nu se ridică să vorbească discret în alt loc, ci ascultă în tăcere vocea care, de la celălalt capăt al firului, părea să-i dea ordine.

Ahmed Husseini încuviință fără să crâcnească, cu o expresie din ce în ce mai crispată.

– Cine era? întrebă Marta, fără să-i pese că e indiscretă.

– Era... era Colonelul, dumneavoastră nu știți cine e. Mă rog, o persoană foarte importantă...

– Colonelul? Ba da, îl cunoaștem, a fost la Safran, a sosit cu o echipă de anchetatori după asasinarea Samirei și a celor două gărzi de corp, își aminti Fabián.

– Părea un om cumplit, șopti Marta.

– Mâine, la prima oră, plec la Safran cu o delegație de personalități din țara mea ca să iau parte la înmormântarea lui Tannenberg. La palatul prezidențial se dorește să fie îngropat cu toate onorurile.

Mi s-a ordonat să merg, să fiu cu Clara și să o conving să se întoarcă la Bagdad.

– Așa e cel mai înțelept, spuse Lion Doyle.

– Și ce se întâmplă cu noi? întrebă Picot pe un ton îngrijorat.

– Dumneavoastră veți pleca în elicoptere poimâine, la prima oră. Nu sunt schimbări în programul dumneavoastră. Karim, asistentul meu, este nepotul Colonelului și va avea grijă să nu întâmpinați probleme; el vă va însoți la bază, dacă eu nu sosesc la timp. Dar cred că o să mă întorc chiar mâine și, dacă e posibil, împreună cu Clara.

Ahmed Husseini dădu de înțeles că masa de seară se terminase. N-avea nici un chef să mai stea acolo, iar excesul de alcool își făcea efectul: se învârtea totul cu el, îi venea să vomite și îl usturau ochii. Știa că lucrul cel mai bun pe care-l putea face era să încerce să doarmă, numai să reușească.

Picot era obosit, dar n-avea chef să se culce, așa că propuse grupului să bea ceva la bar, și aproape toți acceptară. De fapt, doar Ante Plaskic își luă la revedere, ca să meargă la culcare.

– Ce tip ciudat, afirmă Miranda, în vreme ce Ante traversa holul spre ascensoare îndreptându-se spre camera sa.

– Într-adevăr, spuse Picot.

– N-a făcut nimic ieșit din comun, îi luă Marta apărarea.

– Ai dreptate, dar toate lunile astea s-a arătat distant față de noi toți, n-a făcut nici cea mai mică încercare de a fi amabil, îi replică Picot.

– A lucrat bine, s-a arătat întotdeauna bine-crescut, a făcut tot ce i-am cerut... Mi se pare nedrept să i se reproșeze că nu e simpatic, mai ales că era conștient de faptul că echipa nu-l plăcea, insistă Marta.

– Mă rog, nu contează, adevărul e că e ciudat, insistă Picot.

Băură până târziu și discutară despre război, fiind siguri că era pe punctul de a izbucni. Nimeni nu știa când, putea fi peste câteva zile sau peste o lună, dar nu erau convinși că Bush avea să invadeze Irakul.

Trei elicoptere aterizară pe pământul de culoare gălbuie, la câțiva metri de ceea ce rămăsese din tabăra arheologilor.

Clara, împreună cu Colonelul, aștepta cu un aer absent ca bărbații regimului să coboare din aparate: mai mulți generali și doi miniștri, în afară de câteva rude apropiate ale clanului lui Saddam.

Toți îi strânseră mâna transmițându-i condoleanțe și susținând că Irakul pierduse pe unul dintre cei mai buni prieteni și aliați ai săi. De abia îi auzea; de fapt, îi era greu să audă ce-i spuneau, pentru că nu era în stare să acorde atenție la nimic altceva decât la durerea care o sfâșia atât de tare, încât credea că nu avea să mai respire.

Nu își putea scoate din cap imaginea bunicului ei cu gâtul tăiat. Cel care îl asasinase căutase nu numai să-l elimine, ci și să-i facă ei rău, să-i întoarcă cine știe ce afront.

Niciodată nu se simțise singură până în momentul acela, nici măcar atunci când părinții ei muriseră în acel fatal și ciudat accident. Nu putea suporta durerea pricinuită de faptul evident că bunicul ei era mort și nu era în stare să găsească alinare în nici unul dintre cuvintele pe care le auzea, nici măcar în cele atât de sincere ale Fatimei, care o strânsese în brațe ca atunci când era mică, încercând să-i redea seninătatea pierdută.

Ahmed se apropie de Clara și o sărută ușor pe obraz, apoi o apucă de braț, conducând-o spre casă.

Clara nu opuse rezistență. Îi era totuna dacă Ahmed se afla sau nu acolo, deși Fatima îi anunțase prezența, insistând pe lângă ea să-l lase s-o însoțească, măcar pentru salvarea aparențelor într-un moment ca acela. Ajunși înăuntrul casei, Fatima le servi ceai și dulciuri bărbaților, în așteptarea cortegiului care trebuia să se formeze pe drumul spre locul unde urma să fie înmormântat Alfred Tannenberg.

Într-un prim moment, Clara se gândi să-i ceară Colonelului ca un elicopter să o transporte împreună cu sicriul bunicului ei până la Cairo, ca să-l îngroape acolo; apoi se gândi că bunicului ei i-ar fi fost totuna: ea ajunsese să-l cunoască bine și știa că nu simțise niciodată o sinceră apreciere pentru vreun loc anume. Dar ea chiar credea în valoarea simbolurilor, așa că se hotărî să-l îngroape pe bunicul ei aproape de ruinele templului unde, cu atâta râvnă, încă mai căutau acele tăblițe care fuseseră obsesia bunicului ei.

Nu rămase cu bărbații, ci se închise în încăperea în care bunicul ei zăcea în sicriu.

Fatima spălase și pregătise trupul neînsuflețit al bărbatului căruia îi fusese credincioasă timp de patruzeci de ani, și o făcuse cu același respect și venerație cu care ar fi făcut-o dacă ar fi fost în viață.

Clara apucă mâna inertă a bunicului ei și nu se putu abține să nu plângă cu disperare.

– Bunicule... bunicule... de ce? De ce ți-au făcut asta? Dumnezeule, ajută-mă să găsesc asasinul! Bunicule, nu mă părăsi... nu mă părăsi, te rog...

Niște ciocănituri ușoare în ușă îi anunțară prezența Fatimei, care intră să-i spună că sosise momentul ca sicriul să fie luat.

Clara izbucni și mai tare în plâns și îmbrățișă trupul lipsit de viață al bătrânului, strigându-și deznădejdea.

Cu ajutorul lui Ahmed, Fatima o dădu la o parte, în vreme ce Colonelul închidea sicriul și, ajutat de alți bărbați, îl scoteau din casă până la mașina care urma să îi conducă la câteva sute de metri, unde era pregătită deja groapa în pământul de culoarea șofranului în care Tannenberg avea să se odihnească pe vecie.

Doctorul Najeb se apropie de Clara și îi oferi o pastilă, însă ea o refuză. Voia să iasă din toropeala în care se afla de cu două zile în urmă, când îl găsise asasinat pe bunicul ei, chiar dacă durerea amenința s-o sfâșie pe dinăuntru. Salam Najeb nu insistă.

Diminețile de martie sunt calde în Irak, și ziua aceea nu făcea excepție. Toți bărbații și femeile din Safran, pe lângă soldații din garnizoană, precum și autoritățile din satele și orașele din apropiere se îmbulzeau în jurul locului unde se pregătise mormântul lui Alfred Tannenberg.

Sătenii îi priveau curioși pe generalii și pe miniștrii sosiți de la Bagdad, și câte unul șoptea că în ultimul minut ar putea apărea chiar Saddam în persoană.

Nu avu loc nici un ritual religios, nici catolic, nici musulman. Și nici nu pronunță nimeni vreun discurs de adio. Fusese dorința expresă a Clarei ca bunicul ei să fie înmormântat fără vreo altă solemnitate decât aceea a durerii celor care l-au iubit, și ea știa că, dintre toți cei adunați acolo, doar ea și Fatima țineau la el.

Bărbații coborâră sicriul până îl depuseră pe nisipul uscat al mormântului, și țipătul Clarei rupse liniștea dimineții. Ahmed o apucă ferm, dar nu putu evita ca femeia să nu încerce să se arunce în golul în care pământul începea să acopere sicriul. Mâna fermă a Colonelului fu cea care o opri pe Clara, împiedicând-o să-și ducă gestul până la capăt.

Ea țipă și plânse fără jenă, până când o duseră din locul acela, de îndată ce sicriul fu acoperit de pământ.

Pe drumul de întoarcere domni calmul.

Colonelul veni în încăperea care îi servise drept birou lui Alfred Tannenberg ca să vorbească cu Clara și cu Ahmed.

– Putem să discutăm ceva? o întrebă el afectuos.

– Da, da... răspunse ea, ștergându-și lacrimile care încă îi înecau ochii.

– Atunci, ascultă-mă și acceptă-mă ca pe tatăl pe care nu-l mai ai, fiindcă bunicul tău a fost totul pentru tine. Ahmed mi-a spus că ai cunoștință de afacerile bunicului tău. Dacă așa este, vei înțelege că nu putem opri operațiunea care este în desfășurare. Soțul tău va fi în fruntea întregii afaceri, iar tu vei pleca. După părerea mea, cu cât pleci mai degrabă din Irak, cu atât mai bine. Cred că ar trebui să mergi la Cairo, la casa pe care o aveți acolo. La Cairo vei fi în siguranță până când va trece totul. Apoi, te poți ocupa de expoziția aceea pe care o pregătește profesorul Picot. Nu știu ce se va întâmpla peste o lună, nici dacă vom mai fi în viață, sper că da, dar am încredere că omul acela, Picot, se va ține de cuvânt și vei participa și tu la expoziție.

– Nu vreau să plec, șopti Clara.

– Războiul, fetițo, este pe punctul de a începe. Așa că ar fi absurd să rămâi aici, numai dacă nu cumva vrei să mori. Nu te sfătuiesc s-o faci, cu siguranță că bunicul tău n-ar fi vrut să fii ucisă.

– Vreau să mai rămân câteva zile.

– Fă-o, dar trebuie să ieși din Irak înainte de 20 martie. În orice caz, nu pot să mai mobilizez aici prea mulți soldați, iar toți bărbații disponibili, inclusiv cei din sat, vor fi chemați să-și îndeplinească datoria față de patrie.

– Clara, întoarce-te cu mine la Bagdad, îi ceru Ahmed.

– O să mai rămân câteva zile... Vreau să stau aici. O să mă întorc pe 17 sau pe 18...

– Dacă o să zăbovești mai mult, n-o să te mai pot scoate din Irak, spuse Colonelul pe un ton sentențios.

Când elicopterele decolară, Clara se simți ușurată. Cortegiul de la Bagdad rămăsese doar cinci ore la Safran, dar ea simțea nevoia imperioasă de a fi singură, de a nu trebui să vorbească sau să asculte

pe nimeni, de a încerca să se refacă pe dinăuntru ca să poată înfrunta viața fără bunicul ei.

Gian Maria se ținuse la o distanță respectuoasă în timpul înmormântării și câtă vreme stătuseră reprezentanții Guvernului lui Saddam. Putuse vorbi câteva minute cu Ahmed, căruia îi spusese că avea să se îngrijească de Clara și să o convingă să se întoarcă la Bagdad cât mai repede cu putință.

Ahmed îi ceruse să-l sune ca să le trimită vreun mijloc de transport care să-i ducă în capitală sau direct la frontiera cu Iordania.

Comandantul contingentului de soldați dădu ordin pentru a se începe demontarea taberei. Apoi trebuiau să revină la cazarmă.

Șeful satului șovăia dacă să meargă sau nu acasă la Clara ca să o întrebe dacă oamenii urmau să muncească în continuare la excavație sau trebuiau să se întoarcă la îndeletnicirile lor anterioare. Unii primiseră deja ordinul de mobilizare militară.

Clara îl primi însoțită de Fatima, de Ayed Sahadi și de doctorul Najeb, pe care Colonelul îi însărcinase să aibă grijă de ea.

Spre uimirea Fatimei și a doctorului Najeb, Clara îl asigură pe șeful satului că lucrările arheologice aveau să continue câteva zile și că avea nevoie de toți oamenii disponibili. Era dispusă să le dubleze salariul dacă munceau zi și noapte.

După ce bărbatul plecă, Ayed Sahadi o întrebă îngrijorat dacă n-ar fi mai bine să considere încheiată misiunea.

– Vom mai rămâne câteva zile, poate zece, și în acest timp vom lucra fără odihnă. Poate că totuși o să găsim ceea ce caut.

Oamenii nu îndrăzniră să o contrazică, dată fiind starea ei de deznădejde. Ayed Sahadi o asigură că aveau să muncească de zor, dar îi atrase atenția că erau mai puțini muncitori decât cei pe care contaseră până în momentul acela, căci, așa cum o anunțase șeful satului, mulți fuseseră mobilizați. Dar Clarei se părea că nu-i păsa și insista asupra faptului că ea avea să continue să lucreze și de una singură.

Lion Doyle nu reușea să adoarmă. Se gândise să rămână la Bagdad.

La întoarcerea sa de la Safran, Ahmed le povestise că domnul Colonel voia ca și Clara Tannenbgerg să se întoarcă la Bagdad, dar că ea insistase să mai rămână câteva zile și că acceptase să se întoarcă, iar Doyle

se întreba dacă merita să riște să o ucidă în orașul acela în stare de război sau să aștepte să i se alăture lui Picot într-o capitală europeană, unde nu avea să-i fie greu să-i facă de petrecanie. Fu ușor să intre în Irak, mai greu era s-o șteargă, dacă izbucnea blestematul ăla de război, așa că ori pleca împreună cu echipa de arheologi, ori nu mai știa nici cum, nici când ar putea s-o facă și, mai ales, dacă avea să poată îndeplini cealaltă jumătate a contractului.

Ca să rămână, îi trebuia o scuză, dar asta, își spuse el, n-ar fi greu, era suficient să spună că rămâne ca să muncească în continuare, mai ales în momentul acela când trimișii speciali susțineau că războiul este iminent. Hotărî să-l sune la Londra pe directorul agenției Photomundi și să-i explice falsului director al acesteia cele întâmplate în ultimele ore. O fi primit deja faxul, care cu siguranță că se afla în mâinile lui Tom Martin, dar ar fi mai bine să aibă o conversație în care să nu mai încapă îndoieli în legătură cu moartea lui Alfred Tannenberg. Mai mult decât atât: s-ar acoperi cerând instrucțiuni. Să fie Tom Martin cel care să decidă dacă să rămână ori să se întoarcă.

Cel care se hotărâse într-adevăr să rămână era Ante Plaskic. Croatul auzise conversațiile purtate în timpul cinei, așa că acum știa că doamna Clara Tannenberg avea să fie în curând la Bagdad, iar el trebuia să se asigure că femeia se întorcea cu ceva, cu acele tăblițe blestemate pe care le căutau de luni de zile. Dacă era așa, el trebuia să pună mâna pe ele și să le scoată din Irak. Era hotărât să-și îndeplinească misiunea pentru care urma să fie plătit atât de generos.

Plaskic se întreba cine să fi fost asasinul lui Tannenberg și nu-i putea ieși din cap ideea că omul care-l ucisese pe bătrân și pe infirmieră era fotograful ăla, Lion Doyle, deși îl bănuia și pe șeful de echipă, pe Ayed Sahadi. Se gândi că era mai probabil să fi fost Sahadi, pe care l-ar fi putut plăti oricine ca să săvârșească o răzbunare împotriva acelui om puternic care fusese Alfred Tannenberg.

Era improbabil ca doamna Clara Tannenberg să găsească tăblițele, dar nu putea risca, așa că trebuia să rămână. Lui Picot urma să îi spună că se întâlnise cu niște prieteni și că avea să se întoarcă peste câteva zile. Îi era totuna dacă-l credea sau nu.

34

Tom Martin termină de citit faxul pe care directorul agenției Photomundi i-l trimisese în dimineața aceea. Nu îl putu citi mai devreme, pentru că tocmai sosise de la Paris, unde își petrecuse ziua în reuniuni cu colegii din branșă. Secretara lui îl anunțase de primirea faxului, și de aceea venise direct la birou. Hotărî să-l sune imediat pe directorul agenției Photomundi.

Bărbatul dormea când țârâitul telefonului îl smulse dintr-un somn adânc.

– Alo.

– Salut, sunt eu.

– Adică cine, mai precis...? Ah, scuzați-mă, sunt încă adormit. Cât e ceasul?

– Două noaptea.

– Și începeți munca la ora asta? întrebă prost dispus directorul agenției fotografice.

– Mai devreme, mult mai devreme, de fapt, lucrez douăzeci și patru de ore pe zi. Spuneți-mi, ați primit vreo comunicare din partea colaboratorului dumneavoastră de la Bagdad?

– Nu.

– Nici un apel telefonic?

– Nici măcar.

– Bine, atunci treziți-vă și mergeți la birou, sunt sigur că va lua din nou legătura cu dumneavoastră.

– Da, dar nu la ora asta... protestă bărbatul.

– Nu mai pierdeți timpul, nici pe al dumneavoastră, nici pe al meu, și faceți ce v-am spus. Aștept vești, și știu că le vom primi chiar în noaptea asta.

Directorul agenției Photomundi mormăi ceva înainte de a accepta să îndeplinească ordinul lui Tom Martin. Nu-l putea refuza, pentru că era client permanent, unul dintre cei mai buni, așa că, dacă-i cerea să se scoale la ora două noaptea și să meargă imediat la birou, n-avea încotro și trebuia să o facă.

Bineînțeles că Lion Doyle avea numărul lui de mobil, așa că putea să-l găsească în orice clipă, chiar și într-un moment ca acela, când stătea liniștit în pat. În orice caz, se trezi și se vârî sub duș ca să se dezmeticească. O să meargă la birou să aștepte să-l sune blestematul ăla de Lion Doyle.

Își punea cravata, când se auzi soneria mobilului. Vocea lui Lion Doyle era inconfundabilă; apăsă butonul reportofonului ca să-i dea apoi lui Tom Martin înregistrarea cu discuția telefonică.

– Mă bucur să vă salut, ați primit faxul?

– Da, l-am primit. Ce mai faceți?

– Sunt surprins că nu m-ați sunat; vreau să mă întorc, mai ales din pricina evenimentelor din ultimele zile, nici nu știți ce cumplite au fost. A fost găsit asasinat bunicul Clarei Tannenberg, da, acea doamnă arheolog care cofinanțează expediția împreună cu profesorul Picot. Bunicul ei era bătrân și bolnav și nimeni nu-și explică de ce ar fi vrut cineva să-l ucidă. Era păzit douăzeci și patru de ore. Chiar și așa, cineva le-a păcălit pe gărzi și i-a retezat gâtul; la fel și infirmierei care-l îngrijea. Vă puteți imagina situația, dar acum, din fericire, suntem la Bagdad, pregătiți să ne întoarcem chiar în dimineața asta, numai dacă nu cumva doriți să rămân să fac vreun reportaj special. Întotdeauna mai e ceva de făcut. Apropo, chiar dacă nu vor servi la nimic, am făcut câteva fotografii cu tragedia de la Safran, mă rog, nu se știe niciodată...

Directorul agenției Photomundi încuviință tot ce-i spunea, asigurându-l că avea să se intereseze la toate ziarele și revistele, să vadă dacă merită osteneala să mai rămână. Urma să îl sune mai târziu, trebuia doar să nu țină linia telefonică ocupată.

La ora trei fix, Tom Martin primea în biroul lui înregistrarea cu convorbirea dintre Lion Doyle și directorul agenției Photomundi, pe

care unul dintre oamenii lui fusese să o ia de acasă de la acesta din urmă.

Zâmbi auzind explicațiile cinice ale omului său. „Lion este un actor desăvârșit", se gândi directorul companiei Global Group.

Lion îndeplinise cel puțin jumătate din contract, fără îndoială, partea cea mai dificilă, eliminarea lui Alfred Tannenberg, așa că, se gândi el, clienții săi se puteau declara satisfăcuți. Bineînțeles că trebuia să-i consulte imediat ca să știe dacă renunțau la uciderea Clarei Tannenberg sau era absolut obligatoriu ca femeia aceea să moară. Lui îi era indiferent, dar considera că faptul de a se fi dus la îndeplinire uciderea bătrânului chiar că era un tur de forță într-o țară ca Irakul, mai ales pentru că Tannenberg era un protejat al regimului lui Saddam.

N-avea altă soluție decât să-l sune pe falsul domn Burton, chiar dacă era ora trei și zece minute noaptea.

Profesorul Hausser avea somnul ușor al unui om care lăsase deja în urmă tinerețea și maturitatea. Se trezi imediat ce auzi sunetul unuia dintre mobilele pe care le ținea permanent deschise. Aprinse veioza și răspunse la telefon.

– Alo!

– Domnul Burton?

– În persoană.

– Sunt Tom Martin...

Hans Hausser simți o contracție dureroasă în stomac, în vreme ce se uita la ceasul care arăta ora unu și jumătate noaptea.

– Vă ascult.

– Comanda a fost executată, mă rog, jumătate din comandă, să zicem că partea cea mai importantă. Obiectivul principal a fost eliminat.

– Sunteți sigur?

– Absolut sigur.

– Aveți dovezi?

– Bineînțeles.

– Și ce s-a întâmplat cu... cu cealaltă parte?

– A fost un miracol că s-a obținut, sau, mai bine spus, s-a reușit ceea ce mi-ați cerut. Cunoașteți situația de la fața locului?

– Bine, când se va încheia definitiv comanda?

– De asta v-am sunat, s-ar putea realiza aici, în Europa. Acolo, șansele sunt mai mici, date fiind împrejurările: sunt multe riscuri, dar, dacă dumneavoastră doriți, putem încerca. De asta v-am sunat, am nevoie de instrucțiuni: ori așteptăm puțin ca să se îndeplinească și partea a doua, ori încercăm din nou. Vă spun însă că acolo posibilitățile sunt mai reduse.

Profesorul respiră adânc ca să câștige timp, fără să știe ce să spună. Nu putea lua el singur hotărârea, trebuia să se consulte cu prietenii lui.

– Lăsați-mi câteva minute și vă sun înapoi.

– Da, o să aștept, dar trebuie să-mi dați un răspuns înainte de ora șase dimineața.

– O să-l aveți mult mai repede.

Carlo Cipriani citea. Participase la o cină cu niște vechi prieteni, medici la fel ca el, și, când se întorsese acasă, se așezase să citească liniștit în tăcerea nopții. Când auzi sunetul telefonului, sări ca ars și răspunse imediat.

– Carlo...

– Hans?

– Da, prietene, eu sunt.

– Ce se întâmplă? întrebă temător medicul.

– S-a făcut. Nu mai există.

– Cum? Ce vrei să spui...?

– A murit, a murit. Tocmai m-au sunat și mi-au spus și sunt dovezi că așa este.

– Dar... ești sigur, Hans?

– Sunt sigur. S-a terminat.

Rămaseră tăcuți, neștiind ce să spună, căutând fiecare în sufletul lui vreo emoție specială pe care nu reușeau să o găsească, în ciuda faptul că își petrecuseră toată viața așteptând această clipă.

– Monstrul este mort... reuși să murmure Carlo Cipriani.

– Da, am reușit. Știi? Mă simt gol pe dinăuntru, afirmă Hausser cu o voce lipsită de emoție.

– Și totuși...

– Și totuși trebuia s-o facem, n-am fi murit împăcați dacă n-am fi făcut-o.

– I-ai sunat pe Bruno și pe Mercedes?

– Nu, te-am sunat mai întâi pe tine. Trebuie să luăm chiar acum o hotărâre în privința nepoatei lui.

– Trăiește? întrebă Carlo Cipriani.

– Da. Dificultățile în îndeplinirea comenzii au fost imense, și mai lipsește ea. M-au întrebat dacă vrem să încerce în continuare acolo sau dacă poate acționa aici, în Europa unde, după cât se pare, ea o să vină.

– Unde?

– Nu știu, dar pleacă de acolo.

– Hans, ce crezi că trebuie să facem?

– Nu știu, putem lăsa lucrurile așa cum sunt sau...

– Mercedes nu se va mulțumi doar cu atât, afirmă mâhnit Carlo Cipriani.

– Dar noi, Carlo? Noi ne mulțumim?

– Crezi că biata noastră conștiință poate face față la toate?

– Conștiința mea poate, te asigur, prietene, afirmă profesorul Hausser, fără nici o urmă de șovăire.

– Ai dreptate. Presupun că încă mai sunt în stare de șoc...

– Și eu sunt, îl asigură Hausser.

– Poate că ar trebui să-i lăsăm pe ei să ia hotărârea asupra celui mai adecvat loc pentru a realiza... comanda, spuse doctorul Cipriani, gândindu-se că Mercedes nu avea să renunțe la ideea ca răzbunarea să fie completă.

– Sunt de acord.

– În orice caz, spune-le că nu renunțăm la partea a doua.

– Nu putem renunța, am așteptat o viață întreagă, și azi Dumnezeu a vrut să ne dăruiască vestea despre sfârșitul monstrului.

– Dumnezeu n-a fost niciodată de partea noastră, Hans, niciodată. N-a fost acolo, n-a fost în toți acești ani. Mercedes are dreptate: dacă există, pe noi ne-a părăsit.

Rămaseră din nou tăcuți, fiecare pierdut în propriile cugetări, bântuiți de fantomele unui trecut care refuza să se risipească.

– O să-l sun pe Bruno, și apoi pe Mercedes, dacă e vreo noutate o să îți telefonez din nou.

– Fă-o, Hans, fă-o, asta va fi o noapte foarte lungă.

– Eu o să dorm în pace, Carlo.

– Noapte bună, Hans.

Deborah tresări când auzi soneria telefonului și sări din pat.

– Deborah, fii liniștită, e doar telefonul, îi spuse soțul ei.

– Dar, Bruno, e aproape ora două noaptea, dacă sună cineva nu poate fi decât o veste proastă, o nenorocire...

Bruno Müller se ridică din pat și se îndreptă spre salon ca să răspundă la telefon. Deborah îl urmă temătoare, dârdâind de frig, de frigul pe care îl produce incertitudinea.

– Cine este? întrebă cu o voce răspicată Bruno Müller.

– Bruno... sunt Hans...

– Hans, ce se întâmplă? întrebă Bruno alarmat.

– Monstrul este mort.

– Dumnezeule! exclamă muzicianul.

– Dumnezeu n-a avut de-a face cu moartea lui, noi am avut.

Bruno Müller simți un val de căldură străbătându-i trupul, și apoi, un fel de fior de gheață ce i se cuibărea în inimă. Chipul lui oglindea atâtea emoții, încât părea pe punctul de a-și pierde cunoștința.

– Bruno! Bruno! Ce se întâmplă? întrebă Deborah foarte iritată.

– Lasă-mă, Deborah, întoarce-te în pat!

– Dar, Bruno... se plânse femeia.

– Fă ce-ți spun! strigă pașnicul violonist.

Hans Hausser auzea conversația prin telefon, simțind și el aceleași emoții care străbăteau în clipa aceea sufletul prietenului său.

– Hans, ești sigur? întrebă Bruno, temător.

– Sunt sigur, monstrul nu mai există, am terminat cu el.

– Am reușit, până la urmă l-am învins... voi putea muri împăcat.

Hans Hausser încuviință în sinea lui cuvintele prietenului său.

Mercedes dormea adânc. Luase o pastilă ca să se odihnească, pentru că în ultimele luni abia dacă reușea să doarmă câteva ore pe noapte.

Telefonul sună insistent până când ea reuși să-l audă și să răspundă.

– Da...

– Mercedes?

– Da...

Lui Hans Hausser i se păru că prietena lui îi vorbea de dincolo de mormânt. Tonul catifelat al vocii și dificultatea în articularea cuvintelor îl îngrijorară.

– Te simți bine?

– Cine e? reuși să spună Mercedes, căreia îi era greu să se desprindă din lumea viselor.

– Sunt Hans...

– Hans? Hans... Dumnezeule! Ce se întâmplă?

– Vești bune, de asta te sun acum, văd că ai somnul adânc.

– Hans... spune-mi!

– Monstrul a murit.

Femeia scoase un strigăt care părea mai degrabă un urlet. Un țipăt îndurerat ieșit din adâncul sufletului. Luă paharul cu apă de pe noptieră și bău o înghițitură, încercând să risipească în grabă ceața în care se afla. Apoi reuși cu mare greutate să se așeze și să-și coboare picioarele jos din pat.

– Mercedes, te simți bine? vru să știe Hausser.

– Eram... eram foarte adormită, am luat o pastilă pentru că mi-e greu să dorm și... Hans, e adevărat?

– Da, e adevărat, e mort; avem și dovezi.

– Cum a fost? Când? îl presa Mercedes.

– A fost deja îngropat.

– A suferit?

– Nu știu, încă nu cunosc amănuntele.

– Sper să fi suferit, ca în ultimul moment să fi știut de ce moare. Și ea? Nepoata...

– Trăiește.

– De ce? Nu există iertare pentru nici unul dintre descendenții lui, afirmă Mercedes, pe un ton isteric.

– Nu există iertare, tu ai spus-o, dar lucrurile trebuie făcute bine. După cum se pare, au fost dificultăți în desăvârșirea comenzii, și acum

ne întreabă dacă să rămână acolo sau poate să încerce în Europa, pentru că ea are de gând să vină aici.

– Și cum să știm noi ce e mai bine? răspunse Mercedes supărată.

– Mi s-a atras atenția că o treabă bine făcută necesită timp, uneori luni, și așa a fost, au trecut câteva luni. Acum, ce facem?

– Să facă tot ce am cerut, să îndeplinească tot contractul, și cu cât mai repede, cu atât mai bine.

– Atunci...

– Hans, ești sigur? E adevărat că monstrul nu mai există?

– Sunt sigur, Mercedes, sunt sigur...

Mercedes începu să plângă, și suspinele ei îl emoționară atât de tare pe vechiul său prieten, încât nici acesta nu-și mai putu stăpâni lacrimile.

– Mercedes, nu mai plânge, pentru Dumnezeu, liniștește-te, Mercedes, nu mai plânge... te rog, Mercedes, trebuie să fii tare, Mercedes, nu mai plânge...

35

– Mercedes, nu mai plânge. Te rog, fetița mea, nu mai plânge...

Fetița, agățată de mâna mamei sale și tremurând de frig și de foame, de abia se ținea pe picioare. Gardianul o împinsese, pentru că nu stătuse liniștită, aliniată în rând cu celelalte prizoniere și cu copiii lor. Căzuse pe jos, cu fețișoara în noroi. Se ridicase imediat, pentru că mama ei trăsese de ea, cuprinsă de groază. În lagăre, prizonierii se străduiau să se confunde cu cenușiul cerului ca să nu atragă atenția SS-iștilor, nici a vreunui *kapo*, nici a vreunuia dintre oamenii aceia dispuși să-i facă să sufere.

Mama ei o strângea de mânuță, în vreme ce îi cerea cu voce joasă și neliniștită să nu mai plângă. Gardianului care o împinsese îi atrăsese atenția alt copil care ieșise din rând, și, în acele secunde prețioase, Mercedes încerca să-și stăpânească lacrimile, așa cum îi cerea mama ei.

Observă un grup de ofițeri din SS îmbrățișându-se călduros cu alți ofițeri care tocmai coborâseră din niște mașini negre. Oamenii păreau bucuroși, și unul dintre ei îl asigura pe un altul că ziua aceea avea să fie de neuitat.

Timp de câteva clipe, Mercedes se gândi ce-ar putea face oamenii aceia atât de deosebit încât ziua respectivă să devină una de neuitat și se înfioră din nou.

Unul dintre *kapo*, pe nume Gustav, se apropie de locul unde erau și le ordonă copiilor să formeze un rând în fața mamelor lor. Cei mai mici refuzau să se desprindă din mâinile acestora, dar unul dintre gardienii SS-iști se apropie cu o vână de bou în mână și începu să împartă lovituri, astfel că femeile fură cele care își implorară copiii să le dea imediat ascultare.

– Auziți! strigă un ofițer SS pe un ton care-i sperie pe micuți. De la Berlin a venit să vă vadă un comitet științific, continuă să pună SS-istul. Veți ajuta știința, măcar pentru asta să fiți de folos. Voi toate veți coborî până la cariera de piatră; acolo vă așteaptă un cadou cu care va trebui să urcați imediat. Bastarzii voștri vor rămâne aici – pentru ei avem alt mic dar.

Alfred râse la cuvintele camaradului său din SS, iar Georg îl întrebă curios cât avea să dureze proba.

– O să vedem de ce sunt în stare cățelele astea, răspunse el.

Mercedes își înghițea lacrimile, în vreme ce mama ei îi zâmbea, încercând să o liniștească, pe când începea coborârea la carieră. Femeia era însărcinată în luna a opta. Fusese adusă cu șapte luni în urmă la una dintre secțiile depinzând de Mauthausen, și ea însăși se minuna că supraviețuise până în momentul acela. Credea că tăria ei era o moștenire de la părinți, truditori ai ogoarelor, ca și bunicii și toți strămoșii ei până la cei pe care reușise să-i afle. Alte femei în situația ei muriseră, incapabile să reziste torturilor și muncii din zori și până în noapte. Unele dispăruseră după ce fuseseră chemate la infirmerie ca să se constate evoluția sarcinii. Dar ea era încă și mai slabă decât înainte de a rămâne însărcinată, și pântecele ei puțin umflat nu atrăgea atenția.

O arestase Gestapoul în Franța Guvernului de la Vichy[1] când încerca să fugă cu fiica ei. Fuseseră deportate în Austria într-un tren de vite, închise într-un vagon, din care nu li se mai permisese să coboare nici ziua, nici noaptea. Acolo, îngrămădite cu alte sute de prizonieri, își spunea că, atât timp cât aveau să fie în viață, nu-și pierdea speranța. Soțul ei era spaniol și, la fel ca ea, colabora cu Rezistența. Fusese ucis într-o încăierare cu Gestapoul în plin centru al Parisului, când încerca să scape dintr-o razie. Rămăsese singură, fără să știe că era însărcinată. Încercase să fugă în Spania ca să se refugieze la familia soțului ei, decimată în timpul Războiului Civil. Se gândea să meargă la Barcelona și să o caute pe mama lui, fiind sigură că aceasta avea să le ajute. Șefii din Rezistență acceptaseră să o ducă la graniță, dar, de îndată ce reușise să ajungă la barieră, fusese arestată.

[1] Guvern al statului francez sub ocupația germană între iulie 1940–august 1944, condus de mareșalul Philippe Pétain, care a dus o politică de colaborare cu Germania lui Hitler. (n.tr.)

Odată ajunsă în lagăr, i se ordonase să se dezbrace la fel ca restul prizonierelor și i se dăduseră haine, pe care trebuia să le poarte, cu un triunghi roșu în mijlocul căruia era litera „F". Triunghiul roșu era cel al prizonierilor politici, litera, cea a naționalității sale.

Aflase abia mult mai târziu că aștepta un copil. Credea că i se oprise ciclul de frică, din pricina torturilor, a înfometării și a epuizării. Când devenise conștientă de faptul că avea să fie din nou mamă, plânsese deznădăjduită, învinuindu-se că fiul ce urma să se nască devenea prizonier, din prima zi a existenței sale. Apoi deznădejdea lăsă loc speranței și dorinței de a trăi, căci faptul de a se ști însărcinată îi dădu noi puteri: trebuia să rămână în viață pentru fiul care urma să se nască și pentru Mercedes. Amândoi aveau nevoie de ea, nu mai era nimeni pe lume care să-i ajute, dar o făcuse pe Mercedes să memoreze adresa bunicii ei de la Barcelona, pentru cazul în care, într-o zi, ar fi reușit să scape de acolo.

– De ce bastarzii ăștia nu coboară și ei după pietre? întrebă Georg.

– E o idee, dar lor le-am rezervat o altă surpriză. O să facă duș acolo. Să vedem cât rezistă, răspunse Heinrich printre hohote de râs.

– Să coborâm să vedem ce mai fac cățelele alea, le propuse Alfred.

Fericitul grup de ofițeri și de civili coborî mai multe trepte ale „scărilor morții" ca să vadă mai bine ce se petrecea pe fundul carierei de piatră, unde femeile abia cărau cu mare efort bolovanii ce li se legau în spinare. Câțiva soldați le împingeau, strigându-le să nu se oprească, dar multe dintre ele nu puteau căra povara și cădeau la pământ, strivite de pietre. Din cincizeci de femei, cincisprezece au murit sub loviturile date cu picioarele și cu bastoanele de către soldații care le mai și sileau să se ridice în picioare și să urce cele o sută optzeci și șase de trepte care duceau de la cariera de piatră până la esplanada lagărului.

Chantal de abia mai putea respira. Doar imaginea lui Mercedes și dorința de a-l vedea născându-se pe fiul ei o făceau să capete puteri din cele mai ascunse unghere ale sufletului ei. Mergea aplecată de spate, târându-și picioarele și încercând să-și stăpânească greața și, deși expresia ei era îndurerată, în sinea ei zâmbea, simțindu-se în stare să depășească fiecare pas.

Unu, doi, trei... Deodată, ridică privirea și văzu cu groază cum gardienii îi împingeau pe copii să coboare până la cariera de piatră.

O zări cu greu pe Mercedes și își închipui cât de speriată era, pe punctul de a izbucni în plâns. Se îndreptă de șale pentru ca fiica ei să o vadă, încercând să-i transmită forța care, de fapt, îi lipsea și ei. Se temea de ceea ce SS-iștii ar fi putut să născocească, pentru că nu reușea să înțeleagă de ce îi împingeau pe copii spre ele.

Ideea îi aparținea căpitanului Alfred Tannenberg și fusese foarte aplaudată de prietenii săi. Copiii trebuiau să meargă, lovindu-le pe femei cu bețe peste fund, de parcă ar fi fost animale de povară.

– Ele sunt catârce, le spuse Alfred râzând, iar voi, cei care le mânați. Trebuie să fiți duri: dacă vreuna se împiedică și cade, o loviți cu putere, nu contează că e mama voastră. Dacă n-o faceți, o să vă încărcăm pe voi cu pietre și o să fiți biciuiți până ajungeți sus.

Micuții erau terorizați, dar aproape că nu îndrăzneau să plângă, știind că, dacă o făceau, aveau să fie pedepsiți. Fiecare luă bățul care i se dădu și coborâră toți temători scara. Femeile, care cu mare greutate pășeau pe primele trepte, îi priveau în așteptare, până când înțeleseră jocul crud născocit de acele minți perverse ale oamenilor din SS.

– Cel care nu va lovi catârca va fi pedepsit, striga Alfred Tannenberg, în hohotele de râs ale prietenilor săi și ale celorlalți invitați la spectacol.

– Haideți, haideți! Începeți! strigau *kapo*.

Copiii le priviră îngrijorați pe mamele lor, neîndrăznind să ridice bețele.

– Mercedes, lovește-mă cu bățul, pentru Dumnezeu, copilă, nu-ți face griji! o implora Chantal pe fiica ei.

Deodată, o femeie căzu, și chipul ei se cufundă în noroi. Un *kapo* se apropie de ea și o călcă în picioare, dar Alfred îi strigă să se oprească, căutându-l pe copilul prizonierei.

– Ei, tu! Vino aici! îi porunci unei fetițe atât de slabe, încât părea un spectru.

Copila, de vreo opt ani și care abia avea putere să țină bățul în mână, se apropie temătoare, la câțiva pași de acel ofițer SS.

– E mama ta? întrebă căpitanul Tannenberg.

Micuța încuviință fără cuvinte.

– Atunci începe să lovești catârca până se ridică. Hai, dă-i drumul!

Fură câteva clipe de tăcere. Copila nu se mișcă. Abia dacă auzise ceea ce-i spunea omul acela, pentru că era surdă și încă nu era în stare să citească iute de pe buzele celui care-i vorbea.

Căpitanul Tannenberg se înfurie văzând-o că nu se mișcă și apucă bățul cu care o lovi fără milă pe femeia care zăcea în noroi. Micuța îl privi cu groază și se aruncă la pământ lângă mama ei, în vreme ce ofițerii SS-iști izbucneau în râs.

Deodată, un băiat, doar cu doi ani mai mare decât fetița, se apropie, încercând să le ajute pe femeie și pe copilă să se ridice. Tannenberg îl privi cu ochii scoși din orbite de furie.

– Cum îndrăznești? Bastardule!

O clipă mai târziu, scoase pistolul din teacă și trase asupra copilei, după care îl doborî pe micuț cu o lovitură de picior. Acesta rămase întins pe a treia treaptă, în vreme ce mama abia dacă mai avea putere să geamă. Femeia încercă să se apropie, târându-se până la trupul inert al fiicei sale, dar un picior tras de Tannenberg în figură o prefăcu într-o grămadă de carne însângerată. Băiatul încercă să se ridice, dar nu putu, pentru că ofițerul îl lovi din nou cu picioarele până îl lăsă inconștient. Rămase căzut acolo, lângă cadavrul mamei și al surorii sale.

– Haideți, catârcelor! Haideți! Cine nu merge de bunăvoie va sfârși ca aia, iar voi, ori îmboldiți catârcele, ori o s-o pățiți la fel ca nefericitul ăla. Maică-sa era o blestemată de comunistă, o putoare de italiancă, dar s-a făcut dreptate. Scroafa naibii a fătat-o pe ființa aia pe care o numea fiică. Aia era o copilă? Era un monstru! striga Tannenberg, înflăcărat de spectacolul din care el însuși făcea parte.

Mercedes începu să tremure înspăimântată văzându-l pe prietenul ei, Carlo, întins pe jos fără să se miște. Carlo era mai mare decât ea, avea zece ani, dar se arăta întotdeauna milos și amabil și îi spunea că nu trebuie să-i fie frică.

Oamenii din SS le strigau să le lovească pe femei, și Mercedes lăsă să-i scape o lacrimă. Nu voia s-o lovească pe mama ei și privi disperată în jur: nici unul dintre prietenii ei nu ținea bățul ridicat. Simți o mână pe brațul ei. Era mâna lui Hans, care o îndemna din priviri să meargă.

– Mercedes, te rog, nu te opri. Mișcă bățul, dar fără s-o lovești pe mama ta.

– Nu, nu... scânci copila.

O femeie însărcinată țipă cu disperare, căzând la pământ. Avorta acolo, pe scările acelea, zvârcolindu-se, cuprinsă de o teribilă durere. Doamna Müller era austriacă, o evreică austriacă, profesoară de pian, care stătuse ascunsă în casa unor prieteni, dar cineva o denunțase, și erau deja patru luni de când sosise în infernul acela, împreună cu micuțul ei Bruno.

Căpitanul Tannenberg se apropie de ea și o privi cu răceală. Îi făcu apoi semn unui medic din lagăr.

– Doctore, crezi că fetușii de jidani sunt ca toți ceilalți? Ar trebui să ne convingem, nu cred că scroafa asta mai poate fi de vreun folos.

Rămaseră cu toții tăcuți în așteptare, în vreme ce medicul se apleca și cu un bisturiu deschidea pântecele femeii care urla de durere. Își chirci apoi trupul și încetă să mai țipe – era moartă. Ceilalți medici se apropiaseră curioși să participe la acea cezariană improvizată, făcută fără nici un fel de anestezie.

Micuțul Bruno izbucni disperat în plâns. Încercă să se îndepărteze, dar un *kapo* îl prinse cu putere, obligându-l să privească măcelul la care era supusă mama lui.

Câțiva copii începură să vomite, incapabili să suporte acea scenă dantescă, în vreme ce vizitatorii de la Berlin aplaudau entuziasmați.

Urcaseră cincisprezece trepte, când Chantal se împiedică și căzu. Un fir de sânge îi scăpă prin colțul buzelor.

Căpitanul Tannenberg o împinse pe Mercedes spre mama ei.

– Lovește-o! Haide! Femeia asta e un animal! E doar o catârcă! Fă ce-ți spun!

Mercedes era paralizată de groază. Nu era în stare să scoată nici un sunet și îl privea cu ochii scoși din orbite pe omul acela care o împingea.

– Lovește catârca! Fă ce-ți ordon! strigă căpitanul Tannenberg, din ce în ce mai furios.

Chantal nu putea vorbi, simțea cum i se scurgea viața, fără să își poată ocroti fiica și copilul care avea să se nască. Reuși să întindă mâna spre Mercedes, și aceasta îngenunche alături de mama ei, izbucnind în plâns.

Căpitanul Tannenberg se apropie de Chantal și îi trase o lovitură de picior în pântece, lăsând-o inconștientă, în vreme ce sângele începea să-i curgă printre picioare. Ridică apoi vâna de bou ca să o lovească, dar nu apucă să o facă: niște dinți mici și ascuțiți i se înfipseră în încheietura

mâinii cu o forță neobișnuită, provocându-le un hohot de râs spectatorilor sosiți de la Berlin.

Mercedes îi mușca mâna căpitanului cu toată puterea ei. Avea doar cinci ani și era un pachet de oase, dar undeva găsise tăria și curajul de a înfrunta o asemenea fiară de om.

Căpitanul Tannenberg o împinse și o trânti la pământ. Era furios că fusese atacat de copila aceea zdrențăroasă, avea de gând să o împuște, dar devie pistolul spre pântecele lui Chantal. Trase în pântecele ei ca într-o țintă, un glonț în mijloc și alte patru de jur împrejur; apoi scoase cuțitul regulamentar al SS-iștilor din teacă și o spintecă de sus până jos ca pe un animal, smulgând din măruntaiele moarte cadavrul copilului care nu avea să se mai nască niciodată. Îl azvârli spre Mercedes, nimerind-o pe față cu rămășițele acelei creaturi.

Țipetele copilei erau cumplite, dar căpitanul Tannenberg încă nu terminase cu ea: o ridică într-o singură mână și o aruncă pe scări în jos. Trupul fetiței rămase zdrobit între pietrele de granit, iar sângele îi șiroia dintr-o rană la cap.

Micuțul Hans Hausser alergă pe scări în jos ca să încerce să o salveze, fără să audă geamătul zbuciumat al mamei sale, care se temea de represaliile acelui căpitan SS-ist.

Un *kapo* îl luă pe sus și nu-l lăsă să ajungă acolo unde zăcea trupul inert al lui Mercedes.

– Tu, jidane! Vrei s-o sfârșești ca ea?

Kapo îl ciomăgi pe micul Hans sub privirea indiferentă a căpitanului Tannenberg și a prietenilor săi, care urmăreau cu mult interes chinurile femeilor de a ajunge „la culme", la capătul scărilor.

Dintre cele cincizeci de femei, sosiseră doar șaisprezece, celelalte ori se împiedicaseră, căzând pe scări în jos, ori se îndreptaseră deznădăjduite către santinele, sperând să fie împușcate, așa cum auziseră că făceau cu bărbații.

Doamna Hausser fu una dintre puținele care ajunseră pe esplanada lagărului, dar nu-și făcea iluzii, știa că prin asta nu-și putea cumpăra viața. Privi în urma ei, încercând să afle unde era fiul ei, și plânse văzând cum un *kapo* îl lovea cu un băț.

Marlene Hausser găsi puteri să strige, încercând disperată ca fiul ei să o audă.

– Hans, trebuie să trăiești! Fiule, să nu uiți asta niciodată! Trăiește! Trăiește!

O santinelă o trimise la pământ cu o lovitură. Primul lucru pe care îl văzu când deschise ochii erau cizmele strălucitoare ale unui ofițer SS.

– Femeia asta suferă de inimă, trebuie s-o operăm urgent, spuse tânărul acela blond cu înfățișare angelică, învești mântat în odioasa uniformă neagră.

Unul dintre *kapo* o ridică de pe jos și, îmbrâncind-o, o duse la infirmerie împreună cu celelalte femei. Medicii veniți de la Berlin și colegii lor de la Mauthausen se pregăteau să le opereze pe supraviețuitoare de afecțiuni de care nu suferea nici una.

– O să prăpădim anestezicele? întrebă unul dintre infirmierii asistenți.

– Să le facem anestezie doar cât să nu se miște prea mult, nu-mi place să operez cu țipete, răspunse unul dintre medici.

O așezară pe Marlene Hausser pe un pat pliant și îi legară mâinile și picioarele. Femeia simți o înțepătură în braț și, după puțin timp, o cuprinse somnul. Nu se putea împiedica să nu închidă ochii, dar auzea tot ce se spunea în preajma ei. De abia putu scoate un țipăt când bisturiul îi pătrunse în piept, deschizând-o până mai jos de cutia toracică. Durerea era insuportabilă, și plângea neputincioasă, dorindu-și să moară.

Chiar și așa, reuși să articuleze o rugăciune pentru fiul ei, Hans. Dacă Dumnezeu exista cu adevărat, nu avea să se mai înverșuneze și asupra micuțului nevinovat, ci avea să îi îngăduie să trăiască.

Înainte de a-și da ultima suflare, simți că îi strângeau inima.

Cadavrul lui Marlene Hausser fu ciopârțit de oamenii aceia care își spuneau medici și care doreau cu înflăcărare să exploreze cele mai ascunse cotloane ale trupului omenesc.

Una după alta, cele șaisprezece supraviețuitoare ale „scării morții" fură operate de boli de care nu sufereau. Inimă, creier, ficat, rinichi... organe vitale disecate în mici bucăți, în vreme ce medicii participanți făceau disertații asupra cunoștințelor lor.

Oamenii aceia se distrară cu unele cadavre ale femeilor ce rămăseseră pe treptele morții. Ba chiar îi tăiară capul micuței italience surde, ca să-i studieze pe îndelete urechile bietei nefericite.

În timpul acesta, mai mulți *kapo,* la îndemnul căpitanului Tannenberg, le ordonaseră băieților și fetelor să se dezbrace și să se vâre sub duș. Un bazin plin cu noroi, cu apa înghețată care cădea peste capetele chinuite ale acelor făpturi care tocmai rămăseseră orfani, fu ultima distracție pe care Tannenberg le-o dărui invitaților săi de la Berlin.

Unii copii muriră congelați, iar alții leșinară. Reușiră să supraviețuiască doar șase dintre ei, dar muriră câteva ore mai târziu.

În noaptea aceea, oamenii de la Berlin se desfătară cu o cină copioasă, și nici unul nu vorbi despre ce era mai important: Germania era pe punctul de a pierde războiul. Toți se comportau de parcă armata lor ar fi fost un colos care încă mai pustia pământul înghețat al Europei. Doar mai târziu, când Alfred Tannenberg rămase singur cu Georg, Heinrich și Franz, dădură frâu liber îngrijorării. Atunci își spuseră ceea ce n-ar fi spus niciodată în fața altora, ci doar între ei, și începură să se gândească la căile de salvare în momentul în care Hitler pierdea războiul.

– Eu o să vă dau de știre, îi asigură Georg, vreau ca tu și Heinrich să fiți pregătiți. Lui Franz i-am spus deja că trebuie să ceară transferul la Cartierul General, influența tatălui său și a părinților mei va fi de ajuns ca să reușească. Nu trebuie să se întoarcă pe front.

– Ești atât de sigur că o să pierdem războiul? întrebă Alfred neliniștit.

– L-am pierdut deja, presupun că doar nu crezi în propaganda lui Goebbels[1]. Soldații noștri au început să dezerteze. Hitler nu mai e ce a fost, nu e în stare să înțeleagă ce se întâmplă, iar oamenilor care îl înconjoară le e prea frică de el ca să i-o spună. Să fim practici și să înfruntăm realitatea: aliații vor dori să-i dea Germaniei o pedeapsă exemplară, și vom plăti toți cei care i-am fost credincioși Führerului, așa că trebuie să ne pregătim de pe acum căile de salvare. Îl cunoașteți pe unchiul meu, este un adevărat savant. Înainte de război, un coleg american l-a invitat în Statele Unite la universitatea acestuia, ca să lucreze într-unul dintre laboratoarele secrete ale guvernului. Unchiul meu lucrează de luni de zile la o bombă care ar putea pune punct final războiului, dar mă tem că nu va fi gata la timp. Dar avem noroc, colegul lui american a reușit

[1] Joseph Paul Goebbels (1897–1945), om politic german, ministru al propagandei și informațiilor între 1933–1945 în guvernul național-socialist al lui Hitler (n.tr.)

până la urmă să ia legătura cu el. S-a oferit să-l scoată din Germania. Există oameni puternici în țara lui, dispuși să fie generoși și să-i ierte pe oamenii de știință care vor să colaboreze cu Statele Unite. Unchiul meu mai întâi s-a speriat, apoi mi-a povestit tot. L-am îndemnat să rămână mai departe în legătură cu prietenul lui, și acum ne poate fi de mare folos ca să fugim.

– Dar, Georg, nu cred să ne poată scoate și pe noi, afirmă Heinrich.

– Noi trebuie să începem să ne pregătim propriul plan de evadare, îl întrerupse Alfred.

– Vom avea nevoie de identități noi... spuse Franz.

– M-am ocupat eu de asta, am comandat cu luni în urmă să se pregătească documente false pentru niște prieteni ai mei foarte speciali, răspunse Georg râzând. Partea bună când lucrezi în serviciile secrete este că ai posibilitatea să cunoști niște lepădături foarte interesante, cu îndemânări nebănuite. O să vă fac rost de o nouă identitate, lăsați asta în seama mea. Important este să fiți pregătiți să fugiți de cum vă dau de știre. Tu, Franz, ai fost pe front, dar pe Heinrich și pe Alfred îi informez acum care este situația, deși lui Alfred îi vine greu să creadă că Germania ar putea fi înfrântă. Dar este cum vă spun, așa că trebuie să aveți bagajele gata pregătite.

– Din partea noastră, nu e nici o problemă, spuse Heinrich, vorbind în numele său și al lui Alfred.

– Eu sunt în permisie, așa că nimeni nu va avea nevoie de mine, pentru moment, pe front, iar mâine, când o să ajungem la Berlin, o să cer transferul, le comentă Franz.

– În regulă, spuse Georg, și acum, haideți să ne gândim ce vom face când vom pleca din Germania...

Mercedes delira. Carlo, Hans și Bruno o priveau speriați, temându-se să nu moară. Supraviețuiseră printr-o minune, trântiți acolo pe treptele înghețate unde căzuseră mamele lor, călcate în picioare de gardienii care pe ei îi crezuseră morți. Apoi, când oamenii importanți de la Berlin intrară în infirmerie ca să urmărească operațiile pe viu, nimeni nu păru să se intereseze de cadavrele care zăceau pe „scările morții", nici de copiii aceia răniți, mai mult morți decât vii.

Când Hans se apropiase de Mercedes ca să o ajute, una dintre santinele îl lovise până când își pierduse cunoștința. Chiar și așa, reușise să audă strigătul mamei sale, cerându-i să trăiască.

O echipă de prizonieri fu obligată să curețe „scările morții" și, imediat ce putură, îi ridicară pe copii și îi duseră într-unul dintre pavilioane. Îi puseră pe un prici, și un medic polonez, numit Lechw, încercă să-i reanime doar cu niște bucăți de pânză îmbibată în apă cu care îi spălă de sânge.

Starea fetiței era cea mai gravă. Era inconștientă, și prizonierul polonez înjura cu voce joasă, neputincios, din cauză că nu avea tot ce-i trebuia ca să o poată salva. Se gândi că pe băieți i-ar fi lăsat acolo, pentru că își pierduseră mamele, dar pe fetiță ori o răpuneau pe loc, ori o făceau dispărută la infirmerie, de unde puțini bolnavi reușeau să iasă în viață.

Medicul polonez îi cusu lui Mercedes rana de la cap cu un ac și ață cu care deținuții își cârpeau hainele. Unul dintre prizonieri, un rus, scoase de nu se știe unde o sticlă cu resturi de votcă pe care i-o întinse doctorului ca să-i dezinfecteze rana fetiței. Aceasta gemea și se zvârcolea de durere, dar nu reușea să iasă din starea de inconștiență pricinuită de lovituri.

Unul dintre prizonieri îi avertiză că era periculos să țină acolo o fetiță.

– Dacă o descoperă, îi pot face orice, iar nouă, la fel...

– Și ce sugerezi, s-o predăm unui *kapo?* Nemernicul ăla de Gustav ar fi în stare s-o strângă de gât cu propriile mâini. Mă îndoiesc că ar fi dusă la secția de femei de unde au venit copiii ăștia... răspunse medicul.

– De fapt, cu părul ăsta tuns chilug, nu se știe dacă e fată sau băiat, interveni alt prizonier.

– Dar voi sunteți nebuni! Dacă o să fie descoperită, o să ne stâlcească în bătaie! spuse un bărbat în vârstă.

– Eu n-o s-o predau, faceți ce poftiți, răspunse polonezul, în vreme ce-i curăța cheagurile de sânge de pe cap.

Fetița aceea îi amintea de a lui, despre care nu mai știa ce-i rezervase soarta. Niște prieteni îl asiguraseră că aveau să le ocrotească pe soția și pe fiica lui, dar oare chiar făcuseră asta sau micuța se afla într-un lagăr precum cel de la Mauthausen? Dacă așa era, se ruga la Dumnezeu să

aibă cineva milă de ea, aceeași milă pe care o simțea el pentru fetița aceea care zăcea inconștientă și despre care nu era sigur că avea să supraviețuiască.

– Vă rog, n-o predați.

Oamenii îl priviră pe băiatul care încercase cu ore în urmă să-și apere mama și sora pe scările morții.

– Cum te cheamă? îl întrebă medicul polonez.

– Carlo Cipriani, domnule.

– Ei bine, Carlo, trebuie să ne ajutați să nu fim descoperiți. Străduiți-vă ca nimeni să nu vă bage de seamă; e greu să treci neobservat de către *kapo,* dar nu imposibil, îi explică polonezul.

– Da, domnule, așa vom face, nu-i așa? spuse Carlo adresându-li-se prietenilor săi, Bruno și Hans.

Copiii încuviințară; n-ar fi făcut pentru nimic în lume ceva care să o trădeze pe Mercedes. Se așezară apoi pe jos, aproape de priciul pe care se găsea micuța, așteptând să revină la viață. Și ei erau răniți, dar cele care sângerau cel mai mult erau rănile din suflet. Mamele lor fuseseră ucise cu sălbăticie sub ochii lor, făcându-i să se simtă neputincioși pentru că nu reușiseră să le ajute.

În noaptea aceea, Mercedes intră în comă, navigând printre întunecimile dense din preajma morții. Fu un miracol că în dimineața următoare își recăpătă cunoștința, după cum spuse medicul polonez.

De cum o văzu deschizând ochii, Carlo o strânse de mânuță. O veghease toată noaptea cu Hans și cu Bruno. Se rugaseră toți trei, rugându-se la un Dumnezeu pe care nu-l cunoșteau să se milostivească de prietena lor. Medicul le spuse că Dumnezeu îi auzise și o smulsese din întuneric.

Când mai mulți *kapo* veniră în pavilion poruncindu-le oamenilor să iasă să se alinieze, nu le dădură atenție copiilor răniți care își făceau de lucru, înspăimântați, într-un ungher.

O acoperiseră pe Mercedes, care abia se zărea, și nimeni nu se apropie de prici să vadă micuțul balot care nici nu se mișca.

De îndată ce rămaseră singuri, Hans îi dădu lui Mercedes să bea puțină apă. Fetița îl privi recunoscătoare. O durea capul, era amețită, dar mai ales îi era frică, o frică profundă, cuibărită în sufletul ei. Simțea

gustul sângelui pe buze, sângele fratelui ei mort, pe care omul acela din SS i-l aruncase în față.

– Trebuie să-l ucidem... șopti Carlo, și cei trei prieteni ai lui așteptau privindu-l.

Abia dacă se puteau mișca din pricina loviturilor primite și a rănilor necicatrizate, dar se apropiară ca să audă vorbele șoptite ale copilului.

– Să-l ucidem? întrebă Mercedes.

– Trebuie să-l ucidem, el le-a ucis pe mamele noastre, insistă Carlo.

– Iar frățiorii noștri... nu se vor mai putea naște, spuse Mercedes cu ochii plini de lacrimi.

Nici Hans, nici Bruno, nici Carlo nu lăsară să le scape vreo lacrimă, cu toată imensa durere care le sfâșia sufletul.

– Mama mea spunea că, dacă îți dorești ceva mult de tot, se îndeplinește, șopti Hans, timid.

– Eu vreau să-l ucidem, insistă Carlo.

– Și eu, la fel, spuse Bruno.

– Și eu, afirmă Mercedes.

– Atunci, îl vom ucide, spuse Hans în cele din urmă, dar cum?

– De îndată ce o să putem, răspunse Bruno.

– Aici o să fie greu, spuse Hans, mâhnit.

– Atunci, când o să ieșim de aici, n-o să mai stăm multă vreme, insistă Bruno.

– Asta e aproape imposibil, nu cred să scăpăm cu viață de aici, spuse Hans, pe un ton sentențios.

– Mama mea zicea că aliații vor învinge, știa ea, insistă Bruno.

– Cine sunt aliații? întrebă Mercedes.

– Păi, cei care sunt împotriva lui Hitler, îi răspunse Hans.

– Să jurăm, propuse Carlo.

Își puseră mâinile peste cea a lui Mercedes și închiseră ochii, conștienți de solemnitatea momentului.

– Jurăm să-l omorâm pe omul acela hain care le-a ucis pe mamele și pe frații noștri.

Copiii repetară vorbele lui Carlo întărind cu priviri arzătoare acel jurământ care îi angaja pentru restul vieții lor. Se ținură de mânuțe, strângându-se ca să imprime tărie jurământului și să se încurajeze unii pe alții.

Își petrecură restul zilei imaginându-și momentul în care aveau să îl ucidă, discutând despre cum și cu ce urmau să îi ia viața. Când oamenii sosiră noaptea la baracă, îi găsiră rebegiți de frig, flămânzi, dar cu o privire strălucitoare pentru care nu găsiră altă scuză decât febra pe care o aveau toți patru ca urmare a rănilor suferite.

Medicul polonez îi examină, și pe chipul lui se oglindi îngrijorarea. Rana de la cap a lui Mercedes se infectase. O curăță din nou cu resturile de votcă ale acelui prizonier rus înzestrat cu darul de a pune mâna pe ceea ce nu-i aparținea.

– Avem nevoie de medicamente, declară medicul.

– Nu te frământa, nu e nimic de făcut, răspunse un alt prizonier polonez, inginer minier.

– N-o să mă dau bătut! Sunt medic și o să mă lupt pentru viața acestor copii până la ultima suflare!

– Nu vă supărați, interveni alt polonez. Ăsta de aici, spuse el arătându-l pe rus, îi cunoaște pe cei care fac curățenie în infirmerie, poate să le ceară să ne aducă ei ceva.

– Dar am nevoie acum, se tângui medicul.

– Lasă-ne timp, îi ceru prietenul său.

Se crăpa de ziuă când medicul polonez simți că îl strângea cineva de braț. Adormise în timp ce veghea somnul copiilor. Prietenul său și rusul îi înmânară un pachețel, și apoi fiecare merse la priciul său.

Medicul desfăcu cu grijă pachețelul și abia își stăpâni un strigăt de bucurie când văzu ce conținea. Pansamente, dezinfectant și analgezice – cea mai bună pradă visată vreodată.

Se ridică în picioare cu grijă ca să nu trezească pe nimeni și observă somnul agitat al celor patru copii. Scoase bucata de pânză cu care înfășurase capul lui Mercedes și îi dezinfectă din nou rana. Copila se trezi, și el îi făcu semn să nu țipe, ci să suporte durerea. Micuța mușcă pătura cu care era învelită și, palidă ca moartea, rămase nemișcată, în vreme ce medicul părea absorbit, îngrijindu-i rana. Apoi acceptă paharul cu apă și cele două pastile pe care i le dădu acesta.

Hans, Bruno și Carlo primiră și ei îngrijirile medicului, care le curăță din nou rănile ce le acopereau micuțele trupuri. Primiră, de asemenea, un analgezic, ca să suporte mai bine durerea, cu care aproape că se obișnuiseră.

– L-am auzit pe un *kapo* spunând că războiul merge prost, afirmă un comunist spaniol, privindu-l pe medicul polonez în vreme ce termina de îngrijit copiii.

– Și tu crezi? îl întrebă doctorul.

– Da, cred. Îi povestea altui *kapo;* după cât se pare, auzise un comentariu al unuia dintre ofițerii veniți de la Berlin. Și am un prieten care face curățenie în sala de radio și care susține că nemții sunt nervoși, ascultă BBC-ul de dimineața până seara, și unii încep să se întrebe ce va fi de ei dacă Germania pierde războiul.

– Să te audă Dumnezeu! exclamă polonezul.

– Dumnezeu? Ce treabă are Dumnezeu în toate astea? Dacă Dumnezeu ar fi existat, n-ar fi îngăduit această monstruozitate. Eu n-am crezut niciodată în Dumnezeu, dar mama mea credea, și presupun că acum se roagă să mă vadă într-o zi din nou acasă. Dar, dacă o să ieșim de aici, nu Dumnezeu va fi cel care ne va scoate, ci aliații. Nu cumva tu crezi în Dumnezeu? întrebă spaniolul pe un ton în care se ghicea ironia.

– Eu cred; dacă n-ar fi fost așa, n-aș fi suportat toate astea. El mă ajută să supraviețuiesc.

– Și de ce nu le-a dat o mână de ajutor mamelor acestor bieți nefericiți? îl întrebă spaniolul, arătând spre copii.

Mercedes asculta conversația fără să piardă o vorbă, făcând un mare efort să înțeleagă ce spuneau cei doi bărbați. Vorbeau despre Dumnezeu. Când era la Paris, mama ei o ducea uneori la biserică, mergeau la Sacré Coeur, pentru că locuiau în apropiere. Nu rămâneau niciodată foarte mult înăuntru, mama ei intra, își făcea semnul crucii, părea că șoptește ceva și apoi plecau. Mama ei îi spunea că Dumnezeu avea să îl ocrotească pe tatăl ei și că mergeau la biserică pentru a-I cere lui Dumnezeu să aibă grijă de el. Dar tatăl ei dispăru, și ele trebuiră să fugă, iar Dumnezeu nu făcu nimic ca să împiedice acest lucru.

Se gândi la ce spunea spaniolul acela, că Dumnezeu nu era acolo, și îi dădu dreptate în tăcere. Nu, la Mauthausen nu era Dumnezeu, despre asta n-avea nici o îndoială. Închise ochii și începu să plângă, străduindu-se ca nimeni să nu audă. O vedea pe mama ei, zdrobită pe pietrele acelor scări interminabile.

Se simți consolată auzindu-i pe bărbați punându-se de acord în ceea ce-o privea. Prietenii ei, Carlo, Hans și Bruno, îi implorară pe oamenii

aceia s-o lase să stea cu ei, promiseră să aibă grijă de ea, jurară că nu aveau să deranjeze pe nimeni și își luară angajamentul să nu plângă ca să nu fie descoperită.

Așa că urma să rămână în continuare acolo, în pavilionul acela, și cum era vorba despre un băiat, trebuia să se poarte ca atare și, mai ales, să încerce să treacă neobservată; dacă ar fi descoperită, ar plăti-o cu toții, și pentru nimic în lume ea n-ar fi făcut ceva care să-i rănească pe ceilalți.

Alfred Tannenberg era nervos. Apelul lui Georg cerându-i să vină de urgență cu Heinrich la Berlin sosise la numai o săptămână după vizita lui la Mauthausen.

Georg nu-i dăduse nici o explicație. Îi spusese doar că îl aștepta în ziua următoare, la prima oră, în biroul său.

Zieris, comandantul lagărului de la Mauthausen, încercă să-l tragă de limbă când îl anunță că avea să plece. Bineînțeles, i-o reteză scurt: el, Tannenberg, pleca la Berlin din ordinul Serviciului Central de Siguranță a Reichului, la fel ca prietenul său, Heinrich.

Călătoriră o bună parte din noapte și ajunseră la Berlin tocmai când se crăpa de ziuă. Heinrich propuse să meargă fiecare acasă la părinții lui, ca să îi îmbrățișeze și să facă baie înainte de a se prezenta la biroul SCSR, și lui Alfred i se păru o idee bună. Îi era dor să-și îmbrățișeze tatăl și chiar să asculte pălăvrăgeala mamei sale, care cu siguranță că avea să se văicărească văzându-l atât de slab.

La ora opt fix dimineața, cei doi ofițeri se prezentară în biroul lui Georg, unde îl găsiră și pe Franz. După salutul hitlerist, cei patru prieteni se îmbrățișară călduros.

– Am pierdut, e doar o chestiune de zile ca totul să se năruie, rușii au depășit pozițiile noastre. Hitler și-a ieșit din minți, dar a pierdut războiul, iar în Germania nu mai conduce nimeni. Trebuie să plecăm.

– Și Himmler? întrebă Alfred.

– Pe Himmler l-am convins că trebuie să merg în Elveția și să mă întâlnesc acolo cu un grup al agenților noștri. Dată fiind întorsătura pe care o lua războiul, l-am convins cu luni în urmă de necesitatea de a ne pregăti pentru ceea ce s-ar putea întâmpla. De aceea, ca măsură de prevedere la căderea Reichului, avem oameni în mai multe țări care organizează sosirea alor noștri.

Georg scoase dintr-un sertar trei dosare și le dădu câte unul fiecăruia dintre prietenii săi. Le deschiseră și examinară noile lor documente de identitate.

– Tu, Heinrich, vei pleca la Lisabona, și, de acolo, în Spania. Avem buni prieteni în cercul generalului Franco. Te vei numi Enrique Gómez Thomson. Tatăl tău e spaniol, mama ta englezoaică, de aceea nu vorbești limba, pentru că ai trăit întotdeauna în afara Spaniei. Ai aici numărul unuia dintre cei mai buni oameni ai mei, un agent care a organizat încetul cu încetul, de mai mult timp, infrastructura necesară pentru a primi câțiva prieteni, în cazul în care am pierde războiul. Este un vechi prieten al nostru de la universitate, Eduard Kleen.

Heinrich încuviință, fără să-și desprindă privirea de pe acele documente care îl converteau în alt om.

– Cum voi ajunge la Lisabona?

– Vei pleca mâine după-amiază cu avionul, sper ca aliații să nu te doboare, răspunse Georg râzând. Oficial, mergi cu delegația ambasadei noastre de la Lisabona, ai acolo ordinul cu numirea ta ca aghiotant al atașatului militar. Dar, de îndată ce se anunță sfârșitul războiului, pleacă din Lisabona. Înainte, te vei pune în legătură cu prietenul nostru Eduard Kleen, el va pregăti călătoria ta în Spania. Mai întâi la Madrid, apoi îți va spune el. Eduard a făcut o treabă bună, aceste documente sunt într-adevăr spaniole, de la prietenii noștri franchiști, nu e nimic ce ei să nu poată, dacă le pui pe masă un teanc gros de bancnote.

– Și pe mine mă trimiți în Brazilia... comentă Franz, în vreme ce parcurgea datele de pe noul său pașaport.

– Da. Trebuie să mergem în locuri unde să nu ne caute nimeni, unde să avem prieteni, unde guvernele să închidă ochii și să n-aibă nici un interes să cerceteze cine suntem. Brazilia este o bună ascunzătoare. Acolo, am un alt agent dintre favoriții mei. Este un *bon vivant* care, la fel ca Eduard, pregătește de luni de zile mai multe ascunzători pentru câteva persoane importante, care n-au nici cea mai mică intenție să-și petreacă restul zilelor la închisoare.

– Eu nu vorbesc portugheza, se plânse Franz.

– N-avem ce-i face! Este o bună destinație, Franz, nu te plânge. Nu putem pleca împreună și în același loc. N-ar fi un lucru inteligent, ci o nebunie prostească.

– Georg are dreptate, interveni Alfred, care era satisfăcut de identitatea de care-i făcuse rost.

Elvețian, va fi un elvețian din Zürich, dar destinația sa finală va fi Cairo.

– Și tu, Georg? vru să știe Frank.

– Eu plec chiar mâine, v-am spus deja, mai întâi în Elveția, însoțindu-l pe unchiul meu, și de acolo prietenii noștri americani ne vor duce în minunata lor țară. Părinții mei au plecat azi, vor rămâne în Elveția cu o identitate falsă. În ceea ce îi privește pe ai voștri, vreau să vorbiți cu ei și, cel mai târziu peste două ore, să-mi spuneți ce vor să facă. Îi pot trece în Elveția și pot să le dau documente false, dar trebuie s-o facem azi; mâine, eu nu voi mai fi aici și n-am încredere în nimeni în afară de mine și de voi. Aveți două ore. Mergeți acasă, vorbiți cu familiile voastre, dar vă sugerez să fiți discreți; dacă află cineva și ajunge la urechile cui nu trebuie, vom fi împușcați. Peste două ore, vă aștept aici.

– Dar Himmler nu va accepta să dispari... comentă Franz.

– Fapt este că nu voi dispărea. Mă voi ocupa de supervizarea ascunzătorilor pe care le-au ales agenții noștri. Și, în mod logic, avem prieteni și în Statele Unite, mult mai mulți decât vă imaginați.

Alfred Tannenberg aștepta nerăbdător răspunsul tatălui său. Acesta rămăsese tăcut, pierdut în gândurile sale, fără să ia în seamă cererile pline de frământări ale soției sale.

– Tată, te rog, vreau să plecați, insistă Alfred Tannenberg.

– O să plecăm, fiule, o să plecăm, dar nu vreau să mergem foarte departe de Germania. Chiar dacă o să pierdem războiul, asta este țara noastră.

– Tată, n-avem timp...

– Bine, o să ne pregătim.

Nici lui Franz, nici lui Heinrich nu le fu greu să-și convingă părinții; erau dispuși să treacă granița și să se instaleze în Elveția, de unde aveau să urmărească evenimentele. De multă vreme, banii lor, ai tuturor, se aflau puși bine la adăpost în băncile elvețiene, astfel că pentru nici unul dintre ei nu era o problemă să trăiască în țara vecină.

Georg își demonstră enormele sale calități de organizator, pentru că, atunci când, peste două ore, prietenii săi intrară în biroul lui, avea deja pașapoartele semnate pentru ei toți și pentru fiecare dintre membrii familiilor lor. Trebuiau să plece în aceeași după-amiază, cel mai târziu la noapte, pentru că, insista el, războiul era pe punctul de a se încheia.

Îi invită apoi la prânz la el acasă.

– Bine, acum trebuie să abordăm partea a doua – ce vom face când vom fi departe de aici.

– Să ne însurăm, afirmă Franz fără șovăire.

– Să ne însurăm? întrebă Heinrich.

– Da, am vorbit cu Alfred, și este lucrul cel mai inteligent. Trebuie să ne însurăm imediat cu o femeie din țara în care vom fi sortiți să trăim. El nu poate, pentru că e deja însurat cu Grete, dar e o idee bună.

– Însurați-vă voi, eu n-am de gând să mă căsătoresc, spuse Georg, și prietenii săi nu făcură nici un comentariu.

– Am un plan pe care vreau să vi-l propun.

Cuvintele lui Alfred ațâțară curiozitatea prietenilor săi. Toți aveau cunoștință de inteligența lui întortocheată, de capacitatea lui de improvizație în împrejurările cele mai dificile. O dovedise cu vârf și îndesat.

– Părinții noștri au bani, așa că n-ar trebui să ne facem griji, dar mă tem că poate nu va fi foarte simplu să obținem fonduri ca să trăim. Da, știu că avem deja banii noștri, pe care i-am strâns în toți acești ani, dar s-ar putea să nu reușim să-i scoatem pe toți. Pe deasupra, nu știu ce se va întâmpla, nici cât se vor chinui aliații să ne urmărească. Suntem ofițeri ai SS, numele noastre sunt cunoscute, nu suntem niște oarecare, pentru că nici părinții noștri nu sunt. Cred că vor sta în Elveția mai mult timp decât au ei impresia și mă tem că, dacă vor începe să caute responsabili pentru... pentru ceea ce s-a petrecut aici, cineva ar putea decide că și noi avem partea noastră de vină. Vreau să spun că trebuie să punem pe picioare propria afacere, și vă asigur că va fi o afacere prosperă.

Îl ascultau plini de nerăbdare, știind că ideea lui Alfred avea să îi surprindă, fără îndoială.

– Ne vom dedica artei, antichităților, profesiunii noastre, doar suntem arheologi, nu-i așa?

– Hai, Alfred, despre ce e vorba? îl întrebă Franz pe un ton nerăbdător.

– Destinația mea e Cairo, a lui George, Boston, tu mergi în Brazilia, iar Heinrich, în Spania: este perfect!

Alfred vorbea mai mult pentru el decât pentru prietenii săi.

– Explică-te, îl presă Georg.

– Încă mai am tăblițele pe care le-am luat de la bătrânii ăia la Haran, în afară de alte tăblițe și obiecte pe care le-am adus, vă amintiți?

– Da, bineînțeles, răspunse Heinrich.

– Bine, atunci, haideți să vindem antichități, obiecte unicat, care constituie visul oricărui colecționar! Orientul este plin de antichități mai vechi de două mii de ani.

– Și de unde o să scoatem aceste obiecte? întrebă Franz.

– Văd că la universitate n-ai fost un student sârguincios. Nu-ți amintești nici un curs despre jefuitorii de morminte? Țările din Orient au guverne corupte, e o chestiune de bani, bani ca să săpăm unde și cum poftim, bani ca să punem mâna pe ceea ce vom găsi, bani ca să cumpărăm chiar și unele obiecte care se află în muzee și care în acele țări nu interesează pe nimeni, pentru că nici măcar nu știu ce au. Vă asigur că în lume există oameni dispuși să plătească oricât am cere pentru anumite obiecte. Astfel că eu organizez afacerea de la Cairo. Mă voi deplasa prin Siria, Transiordania, Iran, Palestina... și voi furniza materia primă, iar voi o veți vinde. Tu, Georg, te vei ocupa de piața americană, Heinrich, de cea europeană, iar Franz, de cea latino-americană. Bineînțeles că avem nevoie de paravane, dar la asta ne vom gândi când va veni momentul.

Alfred Tannenberg vorbea cu atâta entuziasm, încât îi molipsi și pe prietenii săi. Cei patru bărbați își lăsară imaginația să zboare, făcând planuri pentru viitorul imediat.

– În definitiv, vom jefui la scară mare, vom rămâne cu comorile acelor ignoranți care nu știu ce au, îi asigură Alfred.

– Ar trebui să punem pe picioare o firmă de import-export cu birouri în locurile unde ne vom instala, propuse Heinrich.

– Tu, Georg, care vei trăi la Boston, ar trebui să înveți cum se pune în funcțiune o asociație culturală care se ocupă de promovarea artei. Americanii au fundații... nu știu dacă o fundație ne poate servi drept

paravan, dar avem nevoie de o acoperire având legătură cu arta, o asociație sau o fundație care, cu timpul, să finanțeze expediții arheologice, cu ale căror roade bineînțeles că vom rămâne noi. O fundație este întotdeauna lipsită de transparență, astfel că, plecând de acolo, putem opera ca să vindem artă cui vrea să cumpere, îi asigură Alfred.

– Fundațiile nu sunt firme, sări Franz.

– Fundația noastră va fi, chiar dacă nu va părea. Va fi ca noi, va părea un lucru, dar va fi altceva. Avem nevoie de respectabilitate, îi răspunse Alfred.

– Dar nu e ușor să ai o fundație. Fundațiile depind de bănci, de universități, iar eu nu știu peste ce voi da în Statele Unite, comentă Georg, îngrijorat.

– Vei da peste faptul că americanii îl vor plăti bine pe unchiul tău, îl vor introduce imediat în cercurile academice, îl vor pune să lucreze la proiecte secrete... Veți cunoaște oameni importanți. Totul va depinde de cum te organizezi tu, de felul în care te vei integra în acel mediu, de cum vei profita de calea deschisă de unchiul tău. Nu, nu vom putea avea o fundație nici în primul, nici în al doilea an, înainte trebuie să facem parte din societatea în care fiecare dintre noi va fi sortit să trăiască. Atunci când nu vom mai atrage atenția, când vom face parte din peisaj, atunci vom începe să ne punem în funcțiune planul. Între timp, eu voi strânge treptat material pentru când va sosi momentul. În ceea ce privește firma de import-export pe care s-o avem, mi se pare o idee bună: în Europa vor avea nevoie de multe, i-am făcut una cu pământul, trebuie totul reconstruit, iar tu tocmai ai spus că avem în Statele Unite mai mulți prieteni decât ne imaginăm. Pacea ne va face bogați, spuse Alfred râzând.

– Vindem tăblițele de la Haran? vru să știe Georg.

– Nu. Vreau să găsesc și restul. Dacă am da peste tăblițele scrise de acel Șamas, am revoluționa lumea arheologiei, ca să nu mai zic că am deveni extrem de bogați. Dar nu trebuie să ne pripim, eu o să sap în continuare la Haran, să caut în nisipul din deșert, oriunde s-ar afla, acele tăblițe în care este scrisă versiunea Genezei pe care Patriarhul Avraam i-a povestit-o numitului Șamas. Ce știa Avraam despre Creație? Versiunea lui este aceeași cu cea din Biblie? Vă asigur că nu mă voi opri până

nu voi da peste toate tăblițele. Când le voi avea, hotărâm ce facem, și ceea ce vom face va fi de importanță mondială.

– Nu ne convine să ne expunem, răspunse Georg neliniștit.

– Fii liniștit, nu ne vom expune, ține minte că peste câteva zile vom fi deja alții. În plus, întotdeauna vor fi oameni care să ne servească drept paravan. Nu v-am spus, dar singurul meu vis este să pun mâna pe acele tăblițe... Dumnezeule, ce n-aș da să le găsesc!

– Voi n-a trebuit să-l suportați toți acești ani în contul tăblițelor de la Haran, se plânse Heinrich, dar n-a fost zi în care să nu fi vorbit despre ele, e obsedat!

– Trebuie să ne fie foarte clar ce vom face și cum vom face. Mi se pare important să punem la punct modul în care vom lua legătura între noi. Cât despre tăblițele de la Haran... le voi împărți cu voi, bineînțeles, dar lăsați-mă să fiu eu acela care să-și ia sarcina de a le găsi primul, și apoi vom decide ce vom face cu ele, le ceru Alfred.

– Din partea mea, așa să fie, consimți Heinrich.

– Ce se va întâmpla cu Führerul?

– Presupun că n-o să devii sentimental, nu-i așa, Franz? Ne e totuna. Nu ne putem asocia cu un perdant. A avut o idee mare pentru Germania, dar n-a știut să câștige războiul, așa că ar fi absurd să ne lăsăm învinși alături de el, fu răspunsul rece al lui Georg.

– Dar unde este? insistă Franz.

– Se pare că l-au convins să se instaleze în buncăr[1], nu știu, și nici nu mă interesează. Eu o șterg de aici, la fel ca voi. Crezi că el își face vreo grijă pentru oricare dintre noi? Să ne salvăm noi cei care putem, este singurul lucru care mai poate fi făcut. El își are deja locul în istorie.

Se despărțiră, știind că avea să treacă multă vreme până când să se poată revedea, dar își jurară loialitate până la sfârșitul zilelor, bucurându-se de afacerea gândită de Alfred. Aveau să jefuiască, să smulgă din măruntaiele Orientului cele mai prețioase comori ale sale. Le era indiferent cui ar fi aparținut, erau dispuși să le vândă celui care plătea mai mult, și știau că aveau să găsească întotdeauna colecționari lipsiți de

[1] Este vorba despre buncărul construit la Berlin sub Cancelaria Reichului în care Hitler, împreună cu cei mai apropiați colaboratori, a petrecut ultimele luni ale celui de-al Doilea Război Mondial, înainte de a se sinucide. (n.tr.)

scrupule și dornici să dețină piese unicat, ce nu erau la îndemâna muritorilor de rând.

La Mauthausen, primăvara nu reușea să sosească. Era frig, și prizonierii, mai mult morți decât vii, observau neliniștea gardienilor, convinși că nu mai era mult până să se întâmple ceva. În ultimele zile, santinelele se arătau și mai brutale, împușcându-i și numai dacă se împiedicau.

Alfred Tannenberg privea în afara lagărului de la fereastra biroului lui Zieris. Peste noapte, se lăsase gerul, și santinelele care păzeau lagărul își frecau neliniștiți mâinile înghețate. Alfred și Heinrich sosiseră abia de o oră la Mauthausen, și se prezentară imediat la biroul lui Zieris ca să-i arate hârtiile cu noile lor ordine. Comandantul lagărului îi ascultă curios, neîndrăznind să pună întrebări pe care era sigur că ofițerii aceia cu relații atât de bune aveau să le ocolească. Trebuia să încerce el, prin mijloace proprii, să afle motivul pentru care cei doi ofițeri fuseseră chemați pentru niște misiuni în afara Austriei, într-un loc nedeterminat.

De îndată ce se despărțiră de Zieris, Heinrich și Alfred se îndreptară spre casele lor, situate în afara lagărului, în încântătorul sat care-i dădea și numele, Mauthausen.

În mai puțin de două ore, Heinrich își făcuse bagajul și își strânsese toate obiectele personale din casa în care trăise în ultimii ani sub îngrijirea lui *Fräulein*[1] Heines. Menajera lăsă să-i scape o lacrimă atunci când află că acel bine-crescut ofițer SS pleacă și, în mod previzibil, nu avea să se mai întoarcă niciodată, dar înțelese că nu era momentul pentru sentimentalisme și îl ajută pe domnul ei să-și strângă lucrurile în două valize și o ladă. Apoi, în momentul despărțirii, el îi strecură mai multe bancnote care, îi spuse el, aveau să îi fie de folos până când găsea o altă casă unde să-și poată oferi serviciile eficiente.

Cincisprezece minute mai târziu, Heinrich bătea cu putere în poarta casei lui Tannenberg. Când prietenul său îi deschise, știu că se întâmplase ceva care îl îngrijora peste măsură. Știa că Grete, soția lui Alfred, așteaptă un copil, dar încă mai erau vreo două luni până să nască.

– Ce se întâmplă? întrebă Heinrich, fără să-și ascundă starea de neliniște pricinuită de chipul îngrijorat al lui Alfred.

[1] „Domnișoară" (în germ. în orig.; n.tr.)

– Grete... se simte rău, foarte rău. Am trimis după medic. Sper să nu piardă copilul, nu i-aș ierta-o...

– Hai, nu spune asta! Lasă-mă s-o văd...

– Poftește înăuntru, dar nu te sfătuiesc să intri în cameră, servitoarea încearcă s-o ajute...

– Atunci, nu rămân, trebuie să plec, iar tu, de asemenea. Ține minte că Georg vrea ca mâine să fim departe de aici.

– Nu-ți face griji, întoarce-te la Berlin și ia avionul spre Lisabona, eu... eu o să văd ce pot face, dar acum n-am altă soluție decât să rămân aici.

– Georg a spus să plecăm cât mai degrabă!

– Georg n-are o soție însărcinată, așa că o să fac ce pot, iar în acest moment nu pot pleca.

– Trebuie să treci granița mâine-noapte... insistă Heinrich.

– Nu știu dacă o să pot, dar pleacă tu, fă-mi această favoare, pleacă de aici cât mai degrabă. Nu voi fi liniștit până n-o să vă știu pe toți în siguranță.

Se îmbrățișară îndelung. Îi lega nu numai copilăria și anii de universitate, ci și anii trăiți la Mauthausen, care îi marcaseră pentru totdeauna. Transformaseră suferința celorlalți în cel mai grozav amuzament, încât pierduseră din memorie numărul prizonierilor pe care îi torturaseră și îi asasinaseră ei personal.

– Ne vom revedea, îl asigură Alfred.

– Sunt sigur de asta, îi răspunse Heinrich.

Medicului îi luă mult până să sosească, și, când ajunse, Alfred îl amenință că avea să plătească scump întârzierea. Grete urla de durere, și servitoarea nu fusese în stare să-i dea vreun ajutor.

Timp de o oră, Alfred așteptă în bucătărie bând rachiu, în vreme ce medicul se lupta să-i salveze viața fiului său și lui Grete. Nu se rugă la Dumnezeu cerându-I ajutorul, pentru că nu credea în nimic, astfel că timp de o oră făcu un plan ca să încerce să iasă cât mai curând din Austria, dat fiind că în noaptea aceea nu putea proceda așa cum prevăzuse Georg.

Când îl văzu pe medic în pragul ușii și, în spatele lui, o observă pe servitoare plângând, știu că ieșise ceva prost. Se ridică de pe scaun și, apropiindu-se de doctor, așteptă ca acesta să vorbească.

– Îmi pare rău, a fost imposibil s-o salvez pe fetiță, iar soția dumneavoastră... mă rog, starea doamnei Tannenberg este foarte delicată. Ar trebui s-o transportați la spital, a pierdut mult sânge. Dacă o lăsați aici, nu cred să poată rezista.

– Fetița? Era fetiță? reuși să întrebe el, roșu de furie.

– Da, era fată.

Alfred Tannenberg îi trase o palmă medicului, iar acesta nu opuse rezistență. Niciodată n-ar fi îndrăznit să înfrunte un ofițer din SS, și, cu atât mai puțin, un om precum acela, a cărui privire lăsa să se vadă că nu cunoaște nici o limită.

Nu îndrăzni nici măcar să se miște, astfel că rezistă în picioare, cu obrazul înroșit de lovitură și de rușine și simțind o durere insuportabilă în ureche.

– Fă rost de o ambulanță, în clipa asta! strigă Tannenberg. Și dumneata, îi spuse servitoarei, du-te la soția mea!

Femeia ieși în grabă din bucătărie, temându-se să nu o lovească și pe ea. Grete gemea pe jumătate inconștientă, chemând-o pe fiica ei pierdută.

Ambulanța întârzie încă o oră, și, la momentul acela, Grete intrase într-o stare de comă profundă care lui Tannenberg i se păru vecină cu moartea.

Când ajunseră la spital, Grete era deja un cadavru, și singurul lucru pe care medicii reușiră să-l facă fu să îi constate decesul.

Tannenberg arătă mai curând furie decât durere, o furie despre care medicii și infirmierele crezură că era din pricină că își pierduse soția, dar, în realitate, ceea ce îl înfuria pe căpitanul SS era că pierduse niște ore prețioase pentru planurile lui de fugă.

Acum, trebuia să-i anunțe pe părinții lui Grete și să-i aștepte să vină ca să asiste la înmormântare, ceea ce avea să îl întârzie cel puțin două zile, iar Georg lăsase foarte clar de înțeles că timpul era împotriva lor. Măcar Heinrich și Franz îndeplineau planul prevăzut. El trebuia să rămână până la înmormântarea lui Grete; altfel, ar fi comis un afront față de influentul său socru, Fritz Hermann, ceea ce ar însemna să-l supere pe Himmler, și, atâta vreme cât Germania nu cădea definitiv, acești oameni erau cei care trăgeau sforile în Reichul de-acum vlăguit.

Se întoarse acasă cu trupul neînsuflețit al lui Grete și îi porunci servitoarei să-l acopere. Nu-i regreta prea mult moartea, deși fusese o soție iubitoare și credincioasă care nu-i înșelase niciodată așteptările, pentru că se supusese tuturor capriciilor lui fără să le pună sub semnul întrebării și fără să protesteze. Trecură mai mulți ani până să conceapă un copil, o fiică, spusese doctorul, și Grete se simțea nespus de fericită din acest motiv. Lui începuse să-i placă ideea de a avea descendenți și se simțea tulburat de faptul că Grete purta un copil în pântece. Și-l închipuia blond, cu pielea foarte albă și cu privirea albastră, zâmbitoare și fericită.

Comandantul lagărului de la Mauthausen se arătă îndatoritor când află de moartea lui Grete și îl întrebă de misiunea lui din afara Austriei, la care întârziase, dar Tannenberg nu îi răspunse; îl informă doar că socrul său, Fritz Hermann, era pe punctul de a sosi și că trebuia să dea dispozițiile necesare pentru a-i face onorurile cuvenite unuia dintre oamenii cei mai apropiați lui Himmler.

Zieris înțelese mesajul și nu mai insistă, dar îi făcu încă o confidență.

– În aceste ultime ore, am primit un telefon de la Berlin. Crucea Roșie insistă pe lângă Himmler să i se permită să viziteze lagărul de la Mauthausen. De luni de zile încearcă să intre în lagăre. Am prieteni care m-au asigurat că Reichsführerul nostru are de gând să negocieze o soluție cu aliații. Mă tem că totul este pierdut... Rușii au ocupat deja o parte din Germania, iar aliații sunt pe punctul de a ocupa Austria, dar presupun că dumneavoastră știți deja toate astea, sau mă înșel?

Tannenberg nu îi răspunse, ci rămase tăcut, în picioare, privindu-l stăruitor pe comandantul lagărului.

– Ce păcat că plecați, un contingent de SS-iști vine să ne ajute să evacuăm lagărul, trebuie să scăpăm de unii dintre prizonieri. Ăsta trebuie să pară... mă rog, doar un lagăr de prizonieri. Castelul de la Hartheim va fi transformat imediat în orfelinat. Și trebuie să ștergem orice urmă a camerelor de gazare, a cuptoarelor de incinerare a cadavrelor... în sfârșit, ne așteaptă o sarcină anevoioasă, îmi pare rău că nu ne puteți da o mână de ajutor, pentru că nu avem prea mult timp ca să facem ceea ce ni s-a ordonat.

Comandantul nu reuși să-l scoată pe Alfred Tannenberg din tăcerea în care se instalase. Nu era greu să-ți dai seama că pe Alfred Tannenberg nu-l mai interesa nimic din ceea ce îi povestea Zieris.

Herr Hermann și soția sa plânseră neconsolați moartea fiicei lor, Grete, și a nepoatei nenăscute. Acum, că Reichul se prăbușea, lui Tannenberg i se păru că socrul său, cândva influent, era doar un simplu om, prea lipsit de imaginație ca să încerce să se salveze. Nu îi spuse că el pleacă, ci doar că i se încredințase misiunea de a face în așa fel încât, orice s-ar fi întâmplat, SS-ul să supraviețuiască și, într-o zi, să încerce să-i redea Germaniei măreția.

Fritz Hermann îl asculta, în vreme ce își ștergea lacrimile.

Când socrii săi, mai degrabă nedumeriți decât lămuriți, își luară la revedere de la el ca să se întoarcă la Berlin, Tannenberg oftă ușurat. În sfârșit, putea să-și organizeze propria fugă, pentru că era evident că nu mai avea timp de pierdut.

Căută documentele pe care i le dăduse Georg și le puse într-o servietă de piele. Apoi, cu o valijoară în care păstra cele două tăbliță de la Haran și ceva îmbrăcăminte și cu încă două genți, una cu dolari și alta plină cu inele, ceasuri și bijuterii smulse de la prizonierii care soseau în lagăr, era pregătit să părăsească Mauthausenul pentru totdeauna.

O mașină cu șofer îl aștepta în poarta casei. Ieși fără să-și ia măcar la revedere de la servitoare și nu îl salută nici pe soldatul care urma să-l transporte în Elveția.

Când ajunseră la graniță, zâmbi ușurat. De îndată ce avea să ajungă la Zürich, se gândea să îi caute pe părinții săi, dar nu putea rămâne mult timp în Elveția. Odată stabilite contactele prevăzute de Georg, trebuia să plece imediat la Cairo. Însă, mai întâi, trebuia să ajungă la Zürich și, acolo, să adopte noua identitate de care îi făcuse rost prietenul său.

Părinții lui se instalaseră într-un hotel discret aproape de centrul orașului, care în zilele acelea era înțesat de agenți de prin toate colțurile lumii în căutare de informații, dar era, mai ales, un loc ideal pentru a privi sfârșitul celui de al Treilea Reich.

Mama sa îl îmbrățișă ușurată, și nici tatăl lui nu își ascunse emoția când îl văzu, dar mama sa izbucni în lacrimi când îi anunță despre decesul lui Grete și pierderea fiicei sale.

– Cât timp rămâi? vru să știe tatăl său. La Berlin, mi-ai spus doar că ne vedem aici și că ți s-a încredințat o misiune delicată.

– Nu voi rămâne decât două zile, cât să găsesc un avion care să mă ducă la Lisabona sau la Casablanca și, de acolo, la Cairo.

– La Cairo? De ce trebuie să mergi în Egipt?

– Tată, nu mai trebuie să-ți spun că am pierdut războiul.

– Nu spune asta! Germania încă mai poate câștiga! Hitler nu se va preda niciodată!

– Hai, tată, ai acceptat să vii în Elveția pentru că erai conștient de situație.

– Am făcut-o pentru că m-ai convins că e mai bine să aștept aici sfârșitul războiului, dar nu-l consider încă pierdut.

– Ei bine, consideră-l pierdut; cu cât îți asumi mai curând acest fapt, cu atât mai bine pentru familie. Și știu deja că vei dori să te întorci când se va termina, dar eu în locul tău n-aș face-o. Aliații îi vor căuta pe toți aceia care au avut un rol important alături de Hitler și îi vor judeca asemenea Führerului. E mai bine să accepți realitatea, de aceea plec la Cairo. Voi începe o nouă viață, las tot, nu mai pot face nimic pentru Germania.

Amărăciunea puse stăpânire pe *Herr* Tannenberg, care îl privea neîncrezător pe fiul său.

– Ne lași și pe noi...? îl întrebă direct mama sa.

– Într-un anume fel, da, vă las. Trebuie să ne despărțim. Nu vă pot lua cu mine. Dacă m-ați asculta, ați rămâne aici, în Elveția. Tată, aici avem bani, suficienți cât să trăiți comod tot restul vieții voastre. Dacă te întorci în Germania când se va termina războiul, îi vei pierde pe toți.

– O să ții legătura cu noi? îl întrebă mama sa.

– Da, o să mă străduiesc să vă înștiințez ce mai fac și să am vești de la voi și de la restul familiei. Dar nu știu nici când, nici cum o voi putea face. Trec în clandestinitate: o să-mi schimb numele și trebuie să adopt o nouă identitate, astfel că nu-mi va fi ușor să iau legătura cu voi în mod regulat. O s-o fac când o să pot, când n-o să mai fie riscuri pentru mine sau pentru voi.

Mama lui începu să plângă, în vreme ce tatăl, în picioare, se plimba prin cameră, cugetând la vorbele fiului său.

– Am vorbit cu părinții lui Georg și cu ai lui Heinrich; ai lui Franz sunt deja la Geneva.

– Știu, Georg a pregătit totul în mod meticulos. Aici o să vă simțiți bine, sunt mulți germani, mulți prieteni care știu că Reichul este pe ducă. Dacă aș fi în locul tău, tată, aș începe să mă gândesc să pun pe picioare vreo afacere, ceva care să-ți permită să prinzi rădăcini în Elveția și să te țină ocupat. Și aș mai face ceva, aș începe să spun cu voce tare că sunt dezamăgit de Hitler, care a dus Germania la ruină, că mă simt înșelat.

– Dar asta ar însemna o infamie!

– Asta ar însemna că accepți realitatea. Peste câteva luni, Hitler va fi un ciumat, aliații îl vor judeca și îl vor spânzura. Îi vor căuta pe toți cei care au colaborat cu el, ca să le facă același lucru, așa că e momentul să te distanțezi.

– Am crezut că în SS ai învățat ce înseamnă onoarea, se plânse tatăl său.

– În SS am fost învățat mai ales să supraviețuiesc, și asta este ceea ce am de gând să fac.

– Ce-o să faci la Cairo, fiule? îl întrebă blând mama sa.

– O să mă însor, de îndată ce-o să pot.

– Dumnezeule! Dar, fiule, abia au trecut patru zile de când ai rămas văduv!

– Știu, mamă, știu. Dar nu folosește la nimic să port doliu. Trebuie să încetez a mai fi Alfred Tannenberg, trebuie să încep o viață nouă, și, pentru asta, am nevoie de cineva care să-mi înlesnească să trăiesc în acord cu noua mea identitate.

– N-o să te mai numești Tannenberg? Ți-e rușine cu numele tău? îl întrebă tatăl său, roșu de mânie.

– Nu, nu mi-e rușine că sunt un Tannenberg, dar nu vreau să fiu împușcat din acest motiv, așa că, până nu știm ce se va întâmpla când va cădea Reichul, cel mai bine este să trec neobservat, iar un ofițer SS trece neobservat destul de greu.

– Fiule, insistă mama lui, spune-ne ce-o să faci la Cairo, de ce ai nevoie, cere-ne orice...

– Am nevoie de bani, franci elvețieni, dolari, orice poți să-mi dai, tată. Cât despre ceea ce-o să fac... bine, eu, Heinrich, Georg și Franz am ajuns la un acord; de îndată ce va fi cu putință, vom pune pe picioare

o firmă de import-export, dacă e posibil, de antichități. Dar asta mai târziu; mai întâi, să ajung la Cairo, să caut legătura pe care mi-a indicat-o Georg și să mă pierd în peisaj până la sfârșitul războiului. Nu știu sigur ce demersuri voi face, va trebui să improvizez, dar fiți siguri că modul cel mai bun de a fi altcineva este să găsesc o familie care să mă primească și să mă protejeze și, de aceea, o să mă însor imediat ce-o să pot.

În seara aceea, luă cina cu părinții și cu surorile sale, precum și cu părinții lui Heinrich și ai lui Georg. Aceștia se arătară îngrijorați, la fel ca părinții lui, față de hotărârea adoptată de fiii lor, deși, în cazul părinților lui Georg, faptul că știau că fiul lor era cu unchiul lui în drum spre Statele Unite îi mai liniștea cât de cât.

Cu toții se opuneau ideii de a se exila pentru totdeauna și vorbeau despre întoarcerea în Germania de îndată ce se încheia războiul. Își afirmau convingerea că, până la urmă, aliații nu aveau să îi judece pe civili, pentru că, dacă ar face-o, ar trebui să așeze pe banca acuzaților o bună parte a Germaniei.

– O să vedeți voi că viitorii conducători ai Germaniei vor fi unii dintre deținuții politici care azi sunt prizonieri în lagărele de concentrare, numai dacă nu cumva o să aibă cineva prevederea de a-i ucide înainte, comentă Alfred.

După două zile, Alfred Tannenberg se despărțea de părinții săi. În adâncul sufletului, știa că era pentru totdeauna. Nu putea să dea îndărăt și, cu atât mai puțin, să se întoarcă în Germania, astfel că, oricare ar fi fost soarta părinților săi, drumurile lor se despărțeau acolo în mod iremediabil.

Când avionul aterizează la Cairo, simți un nod în stomac. Din acel moment, începea restul vieții lui, și nu reușea să vadă altceva decât incertitudine. Călătorise cu pașaportul său autentic, așa cum îi recomandase Georg. Trebuia să utilizeze documentele false atunci când instinctul îi spunea că sosise momentul, cu alte cuvinte, atunci când devenea oficial faptul că Germania pierduse războiul – o chestiune de săptămâni sau poate de zile.

Un taxi îl duse la un hotel discret din apropierea ambasadei americane. Zâmbi în sinea lui gândindu-se la cât de aproape era

de dușmanii săi, care n-ar fi bănuit niciodată că un ofițer SS se instalase în preajma lor.

Hotelul mirosea a mucegai, și oaspeții săi erau în marea lor majoritate europeni: refugiați, spioni, diplomați, aventurieri. Îi înmână recepționerului pașaportul.

– Să vedem, domnule Tannenberg, mi-a rămas doar o cameră dublă; dacă o doriți, va trebui să plătiți ca și cum ar fi ocupată de două persoane, îi spuse omul de la recepție, știind dinainte că neamțul acela înalt și cu privirea de oțel nu avea să refuze să plătească dublu.

Alfred Tannenberg acceptă, conștient de faptul că acestea erau regulile jocului și că nu i-ar folosi la nimic să protesteze și, cu atât mai puțin, să-l facă hoț pe omulețul ăla zâmbăreț.

– Îmi convine; de altfel, mai aștept o persoană, spuse el trăgând o minciună.

– Ah, da? Și când va sosi persoana? vru să știe recepționerul.

– O să vă spun, răspunse Tannenberg, pe un ton indiferent.

Camera nu era prea spațioasă, dar, de la fereastră, se vedea Nilul. Un pat mare, noptiera cu o veioză, o canapea care putea deveni la rândul ei pat, o masă cu două scaune și un dulap era tot mobilierul. O ușă dădea către o mică baie. Tannenberg își spuse că acela avea să fie un cămin provizoriu până când îl găsea pe agentul lui Georg, un ofițer din SS, având și el misiunea de a găsi ascunzători pentru alți camarazi care, cunoscând situația din Germania, găsiseră pretexte plauzibile ca să fugă la timp.

În realitate, toți plecaseră de la Berlin cu binecuvântarea șefilor lor. Georg, ca să-i supervizeze, chipurile, pe agenții din străinătate, Franz, ca să se înroleze în efectivele SS din America de Sud, Heinrich, ca să facă parte din reprezentanța diplomatică a Germaniei în Portugalia, iar el, ca să lucreze cu grupul de agenți marcanți de la Cairo. Toți aveau o acoperire oficială și, pe deasupra, documente false, pentru ca în orice moment să-și asume noua lor identitate.

Hotărî să fie prudent, așa că, după ce studie harta orașului Cairo, plecă să caute locul unde, după cum îi spusese Georg, avea să îl întâlnească pe omul său de legătură. Merse pe jos aproape o oră, constatând că orașul era înțesat de europeni. Îi atrase atenția circulația haotică: taxiurile traversau străzile fără ca șoferii să privească nici la stânga, nici

la dreapta, automobiliștii păreau să-și țină degetul lipit de claxon, iar pietonii evitau pericolele din trafic cu indiferență.

Zâmbi satisfăcut atunci când văzu firma localului: „Restaurantul Kababgy".

Împinse ușa și intră. Un chelner cu o uniformă impecabilă se apropie serviabil, vorbindu-i englezește.

Alfred Tannenberg vorbea cursiv engleza, dar fu uimit de faptul că și acel chelner din Cairo o vorbea la fel de bine. Acesta confundă perplexitatea noului client cu necunoașterea englezei și îl întrebă ce limbă vorbește.

– Franceză, germană, italiană, spaniolă...?

– Germană, reuși să spună Tannenberg.

– Ah, bine ați venit! Aveți rezervare?

– Nu, n-am avut timp, tocmai am sosit și... mă rog, un prieten mi-a spus că ăsta e unul dintre cele mai bune restaurante din oraș.

– Vă mulțumesc, domnule... îmi puteți spune cine e prietenul dumneavoastră?

– Bine, e posibil ca dumneavoastră să nu cunoașteți numele, este... este german, la fel ca mine.

– Printre clienții noștri avem mulți europeni ca dumneavoastră... Dar poftiți, o să vă caut o masă.

Restaurantul gemea de lume, și rămăsese liberă doar o măsuță situată într-un colț discret, la care îl conduse chelnerul.

Cină cu poftă, observându-i pe ceilalți clienți din restaurant. Fără doar și poate, clientela era pestriță. Când se întoarse la hotel, își spuse că a doua zi avea să plece să-l caute pe omul său de legătură. Georg îi dăduse o adresă în apropiere de cartierul Khan el Khalili, locul unde bătrânii meșteșugari din Cairo își realizau și își păstrau comorile.

Se trezi cu puțin înainte de răsăritul soarelui și se simți plin de viață. Dorea să continue să descopere orașul, să meargă la piramide, să călătorească până la Alexandria, dar își spuse că toate aceste excursii trebuiau să mai aștepte.

Khan el Khalili se dovedi a fi un oraș în oraș, străzile strâmte, întortocheate i se păreau toate la fel, iar mirosul greu al mirodeniilor îi producea o plăcută gâdilătură în stomac. Umblă mult timp, incapabil să găsească adresa pe care o căuta, până când se hotărî să-l întrebe

pe un bărbat, așezat în ușa micii sale prăvălii, care fuma o țigară lungă, aromatizată. Omul îi explică amabil pe unde trebuia să meargă și, când se despărțiră, îi spuse că nu avea să se rătăcească, pentru că la Cairo toată lumea cunoștea prăvălia lui Yassir Mubak.

Clădirea cu trei niveluri părea mai îngrijită decât celelalte case din zonă. O pancartă spunea că acolo se afla sediul unei firme de import-export, pe lângă un magazin unde se promiteau antichități autentice.

Când împinse ușa, fu uimit să se trezească brusc într-o prăvălie înțesată de obiecte. Nu era un centimetru liber, dar o privire rapidă îi fu de ajuns ca să-și dea seama că acele antichități erau de fapt niște obiecte de doi bani și imitații. Un tânăr cu aspect îngrijit se apropie de el.

– Cu ce vă pot ajuta?

– Îl caut pe domnul Mubak.

– Vă așteaptă?

– Nu, de fapt, nu știe că sosesc azi, dar spuneți-i că vin din partea lui *Herr* Wolter.

Tânărul îl privi de sus până jos și se codi, dar apoi îi arătă un scaun pe care să aștepte, în vreme ce el se pierdea pe o scară ce ducea la etajele superioare.

Tannenberg așteptă mai mult de un sfert de oră, știindu-se observat, înainte ca Yassir Mubak să coboare scara și să se apropie zâmbitor de el.

– Poftiți, poftiți, prietenii lui *Herr* Wolter sunt întotdeauna bine-veniți. Fiți bun și urmați-mă în biroul meu!

Urcară niște scări până la primul etaj, și bărbatul îl conduse printr-o ușă într-o încăpere amplă, decorată după moda occidentală, unde o altă ușă dădea în biroul domnului Mubak. Nu știa de unde, dar auzea voci și zgomotul unor mașini de scris, ceea ce vădea că în locul acela erau mai mulți oameni care munceau.

– Bine, domnule... Mi-ați spus cum vă numiți?

– Nu, nu v-am spus. Sunt Alfred Tannenberg și trebuie să mă întâlnesc destul de urgent cu domnul Wolter.

– Sigur, sigur că da... Iată cum vor proceda: eu îi voi trimite vorbă domnului Wolter că doriți să-l vedeți, iar el va lua legătura cu dumneavoastră. Vreți să-i lăsați vreun mesaj sau să-i transmiteți ceva în mod special?

Tannenberg scoase un plic sigilat și i-l înmână lui Yassir Mubak.

– Dați-i-l din partea mea lui *Herr* Wolter și spuneți-i că stau la hotelul Național.

– Sigur că da. Cu ce altceva v-aș mai putea fi de folos?

Era pe punctul să-i răspundă, când se deschise ușa biroului și intră o femeie brunetă, semănând oarecum cu Yassir Mubak, îmbrăcată la fel ca el, după moda occidentală. Femeia purta un sobru taior gri cu o bluză albă, pantofi negri cu tocul înalt și părul strâns într-un coc.

– Îmi pare rău! Credeam că ești singur...

– Intră, intră... Alia, ți-l prezint pe domnul Tannenberg. Este sora mea și, în plus, mi-e de mare ajutor în afaceri.

Alfred Tannenberg se ridică în picioare și lovi din călcâie, înclinându-și capul. Nu îndrăznea să-i întindă mâna, pentru că, deși femeia părea foarte occidentalizată, se temea să nu considere drept ofensă intenția unui bărbat de a o atinge.

– Doamnă...

– Încântată, domnule Tannenberg, îi răspunse Alia într-o germană acceptabilă.

– Vorbiți limba mea!

– Da, am trăit câțiva ani la Hamburg, însoțind-o pe sora mea mai mică, măritată cu un om de afaceri din țara dumneavoastră.

– Cumnatul meu e fabricant de îmbrăcăminte și cumpăra de la noi bumbac. A cunoscut-o pe sora mea și... mă rog, s-au îndrăgostit, s-au căsătorit și au trăit fericiți la Hamburg până acum doi ani. Războiul i-a obligat să părăsească Germania, și acum sunt aici, îi explică Yassir.

– Iar eu am locuit multă vreme la Hamburg, ajutând-o pe sora mea să-i crească pe cei patru copii neastâmpărați ai ei, îi explică la rândul său Alia.

Yassir Mubak îl invită pe Tannenberg să bea un ceai, și acesta acceptă, observând-o fără încetare pe Alia. Femeia nu era nici frumoasă, nici urâtă, nici înaltă, nici scundă, dar avea un farmec deosebit – fără doar și poate, exercita asupra lui un anumit magnetism. Timp de o oră cât stătu în birourile lui Mubak, nu încetă să se uite la Alia cu coada ochiului. Tannenberg calculă că femeia avea în jur de treizeci de ani și părea foarte sănătoasă. Acela fu momentul în care luă hotărârea. Avea să se însoare cu Alia Mubak, în cazul în care agentul SS i-ar confirma că familia aceea este de încredere, deși trebuia să fie, dat fiind că birourile

lui Mubak erau punctul de întâlnire dintre agenții SS care soseau din Germania.

În aceeași seară, primi vizita lui *Herr* Wolter, în realitate comandantul SS Helmut Wolter.

Aveau mai mult sau mai puțin aceeași vârstă și păreau frați gemeni. Wolter era blond, cu ochi albaștri ca oțelul și cu pielea albă, acum arsă de soare. Înalt, cu o constituție atletică, era modelul de ofițer pe care Himmler l-ar fi vrut pentru SS.

Comandantul Wolter îl informă despre situația din Egipt. Ca și în celelalte țări din zonă, egiptenii erau simpatizanți ai cauzei lui Hitler, iar ura lor față de jidani era proporțională cu cea a nemților. Aici se aflau în siguranță, n-aveau nimic de ce să se teamă și, în toți acești ani, el și alți agenți puseseră bazele unei organizații închise. Acum, că războiul părea pierdut, aveau să o consacre protejării alor săi, cu speranța ca situația să se schimbe din nou în Germania.

– Trupele SS, îi spuse el, nu se vor da niciodată bătute.

Dincolo de discursul patriotic, pe care Alfred presupuse că Wolter se vedea obligat să i-l țină, simți un val de simpatie pentru agentul acela care deja era la Cairo de cinci ani îndelungați și care călătorise prin Orient, studiind terenul și împărțind bani ca să cumpere bunăvoință.

– Yassir Mubak e de încredere? întrebă Alfred.

– Da, bineînțeles că da. Este cumnatul unui întreprinzător german, nazist ca noi, care a făcut multe servicii Reichului. Yassir și restul familiei sunt simpatizanți ai cauzei noastre și ne-au oferit ajutor necondiționat. Ne putem încrede în Yassir ca în noi înșine, îl asigură comandantul Wolter.

– Lucrează pentru noi?

– Colaborează cu noi, ne dă multe informații bune. Yassir are propria rețea de agenți distribuiți în tot Orientul Apropiat. Este comerciant și susține că un comerciant trebuie să fie bine informat. Colaborarea lui e gratuită, n-a acceptat niciodată bani.

– Nu-mi plac oamenii care nu primesc bani pentru munca lor, spuse Tannenberg.

– El nu lucrează pentru noi, lucrează cu noi, asta este diferența, căpitane.

– Și familia lui?

– Yassir este însurat, are cinci sau șase copii, mai mulți frați și surori, niște părinți de-acum bătrâni și nenumărați unchi, veri și alte neamuri. Dacă îi sunteți simpatic, vă va invita într-o zi să intrați în sanctuarul său familial, vă asigur că e o experiență nemaipomenită.

– Am cunoscut-o pe sora lui, Alia.

– Ah, da, Alia! Este o femeie deosebită, fata bătrână a familiei, îl ajută pe Yassir în afaceri, fiindcă vorbește engleza și germana. A învățat-o la Hamburg, a fost acolo în calitate de mătușă a celor patru copii ai surorii ei.

– De ce fată bătrână?

– Are treizeci de ani și, în Egipt, dacă o femeie ajunge la vârsta asta fără să se mărite, cu mare greutate își va găsi un soț, numai dacă nu cumva familia i-ar da o zestre extraordinară. Dar ea nu pare îngrijorată că va rămâne nemăritată. În plus, aici e considerată puțin cam ciudată, nu vrea să se îmbrace precum celelalte femei și nu e bine văzută din această pricină, dar nimeni nu îndrăznește să spună nimic, pentru că Yassir este un om cu multe relații cu oficialitățile guvernului.

Alfred Tannenberg ascultă cu atenție informațiile despre familia Mubak pe care i le dădea comandantul Wolter. Apoi, cei doi bărbați discutară despre viitorul imediat și despre rolul pe care Alfred însuși îl putea avea în serviciul secret al SS din Egipt.

În zilele următoare, căpitanul Tannenberg începu să-și urzească propriul plan de acțiune. Veștile care soseau din Germania erau categorice, aliații erau din ce în ce mai aproape de câștigarea războiului, și nici în sânul comunității internaționale, care în zilele acelea umplea până la refuz cele mai bune hoteluri din Cairo, nu încăpeau îndoielile: odată cu înfrângerea Germaniei, începea o nouă eră.

Într-o după-amiază, când Tannenberg îl vizită pe Yassir în clădirea din Khan el Khalili, îi făcu deschis două propuneri.

– Domnule Mubak, scuzați-mă dacă vă ofensează ceea ce o să vă spun, dar aș vrea să am permisiunea dumneavoastră să-i fac curte Aliei. Intențiile mele sunt limpezi ca apa: dacă ea vrea și familia dumneavoastră ne dă binecuvântarea, pentru mine ar fi o onoare să o iau de soție.

Yassir rămase privindu-l uimit. Nu putea înțelege că bărbatul acela care arăta atât de bine și care, pe deasupra, dispunea de o avere deloc neglijabilă ar fi pus ochii pe iubita lui soră. Alia nu era atrăgătoare,

se gândi el, nici nu ieșea cu nimic în evidență, decât prin cunoașterea englezei și a germanei și prin faptul că învățase să scrie la mașină. El se îndoia că ar fi putut fi o bună soție, iar în familie se resemnaseră deja cu gândul că Alia avea să rămână fată bătrână, și, deodată, neamțul acela îi cerea permisiunea să-i facă curte. De ce?

– Nu voi face nimic fără consimțământul tău, îi spuse Tannenberg, văzând ivindu-se o bănuială în privirea noului său prieten.

– O să vorbesc cu tatăl meu, el este cel care trebuie să vă dea permisiunea. Dacă tatăl meu va lua în seamă propunerea dumneavoastră, o să vă înștiințez.

Dar lui Yassir îi mai rămânea încă o surpriză.

– Bine, prietene, acum aș vrea să vorbim despre afaceri. Vreau să pun pe picioare o firmă, o firmă de antichități, și vreau, de asemenea, să finanțez săpături arheologice. Știți că sunt arheolog, mă rog, eram înainte de război.

De când se afla la Cairo, Tannenberg cumpănise ce fel de om era Yassir Mubak și ajunse la concluzia că singurul lucru care-l interesa pe comerciant era să câștige bani, cu cât mai mulți, cu atât mai bine. Cu ajutorul lui Yassir, ar putea duce la bun sfârșit unele dintre ideile sale; de fapt, ar putea îndeplini obiectivul împărtășit și de camarazii săi, de Georg, Franz și Heinrich: jefuirea comorilor arheologice din Orient și scoaterea lor la vânzare. Era sigur că Yassir avea să fie asociatul potrivit pentru această acțiune.

După cinci ore, timp în care Yassir ceru să nu fie deranjat de nimeni, ajunseră la un acord ca să creeze o companie care urma să se ocupe de antichități. Yassir își continua afacerile și avea să fie asociatul lui Tannenberg în cea pe care căpitanul dorea să o pună pe picioare. Legăturile unuia împreună cu ideile celuilalt puteau să-i facă să devină încă și mai bogați decât erau. În plus, aveau ceva în comun: lipsa de scrupule.

Răspunsul tatălui Aliei și al lui Yassir veni după o săptămână printr-o notă trimisă de bătrân, în care îl invita să ia masa de prânz cu familia sa vinerea următoare.

Alfred Tannenberg zâmbi satisfăcut. Lucrurile nu-i puteau merge mai bine: tocmai pusese pe picioare o afacere și, în plus, urma să se însoare. Căsătoria cu Alia îi aducea multe avantaje, între altele, faptul că el avea să ajungă să facă parte din clanul Mubak. Acest lucru îi oferea

protecția uneia dintre principalele familii din Egipt, iar acum, când războiul era în faza lui finală, avea nevoie mai mult ca oricând de așa ceva. Asocierea cu Yassir avea să îi deschidă, de asemenea, porțile în tot Orientul, unde un străin ar fi putut să nu prezinte încredere, dar nu și dacă era vorba despre un membru al respectatei familii Mubak.

Avantajul de a trăi într-o epocă extraordinară ca aceea a războiului îi oferi posibilitatea de a-l convinge pe tatăl Aliei să nu întârzie prea mult nunta, dar, chiar și așa, fu nevoit să accepte să lase să treacă niște luni.

În ziua în care comandantul Wolter îi telefonă ca să-l informeze despre sinuciderea lui Hitler, fu surprins el însuși gândindu-se că-i era totuna și că singura lui grijă era situația căreia trebuiau să-i facă față SS-iștii aflați în Egipt și în alte locuri din Orient. Dar comandantul Wolter îi recomandă să pună în aplicare planurile prevăzute și să treacă în clandestinitate. Aveau documente de identitate false și bani în acest scop. Războiul ajunsese la final, și aliații aflaseră că infernul exista pe pământ, și anume, în lagărele de concentrare risipite prin Germania, Austria, Polonia... prin toate acele țări peste care călcase cizma lui Hitler.

– Dacă n-ar fi fost blestemații ăia de americani, am fi câștigat, se plânse comandantul Wolter.

– Am început să pierdem războiul în Rusia, Hitler s-a înșelat, l-a judecat greșit pe Stalin, îi răspunse Alfred.

– Mă întreb de ce nu l-a înțeles America pe Hitler, insistă Wolter.

Alfred Tannenberg chibzui împreună cu Yassir și cu Wolter dacă trebuia sau nu să adopte o nouă identitate. Comandantul Wolter îl îndemnă să o facă. Yassir, la rândul său, îi spuse că nimeni nu avea să-l caute în Egipt și că tatălui său nu i-ar plăcea ca una dintre fiicele lui să se mărite cu un bărbat cu identitate falsă. Argumentul îl făcu pe Alfred să decidă să se numească în continuare Tannenberg. Știa că-și asuma riscuri, dar era de acord cu Yassir, care considera că în Egipt ar putea supraviețui fără a-și schimba identitatea.

La un an după încheierea războiului, Alfred Tannenberg se însurase deja cu Alia Mubak și, ceea ce era și mai bine, afacerile începuseră să-i meargă mult peste așteptări. Reușise să se pună în legătură cu Georg, care, sub protecția unchiului său, începea să-și clădească noua sa viață

în Statele Unite. Heinrich era la Madrid, bucurându-se de noua identitate, sub aripa protectoare a regimului lui Franco, iar Franz se arăta nespus de încântat în Brazilia, unde rețeaua SS se dovedise a fi cum nu se poate mai eficientă în protejarea alor săi. Firește că mai trebuia să treacă un timp până când avea să înceapă să funcționeze afacerea de jefuire a antichităților, așa cum o concepuseră, dar Tannenberg făcea tot ce putea pentru a începe să caute obiectele pe care să le scoată pe piață atunci când ar fi venit momentul oportun.

Yassir îi prezentă persoanele potrivite, jefuitori de morminte care cunoșteau Valea Regilor ca pe propriul buzunar. Dar chiar el, Tannenberg însuși, fu cel care, aplicând cunoștințele de istorie antică, făcu un plan amănunțit pentru finanțarea săpăturilor în Siria, Iordania, Irak... și, mai ales, depuse un efort deosebit în a conduce el personal o echipă care se puse pe treabă la Haran.

Visa să găsească tăbliețele lui Avraam, tăbliețele scrise de acel Șamas, care relatau istorii povestite de Avraam.

Tannenberg o molipsi și pe Alia de pasiunea lui pentru tăbliețele biblice și îl convinse pe Yassir de importanța acțiunii.

Acele tăblițe erau o obsesie, principalul motor al vieții sale; era convins că, în ziua în care le-ar fi adunat pe toate, în ziua aceea avea să intre pe poarta cea mare a istoriei și că trecutul său n-ar mai fi interesat pe nimeni. Nu că s-ar fi căit de ceva din câte făcuse la Mauthausen, dimpotrivă, dar era conștient de faptul că puterile aliate voiau să-i vadă judecați pe toți cei care lucraseră în lagărele de concentrare. Pe el aveau să îl caute, dar își dădu seama în curând că nu o făceau cu destulă râvnă, și, cum spunea Yassir, nimeni nu ar fi venit să-l caute acolo.

În Egipt, mai târziu în Siria și în Irak, găsi un refugiu sigur, la fel ca mulți dintre camarazii săi. Despre procesul de la Nürenberg[1] află pe când săpa din nou la Haran, visând să găsească tăbliețele despre Facerea Lumii. Acolo, la Haran, Alia l-a adus pe lume pe fiul său, Helmut, în vreme ce lui i se pierdea urma printre nisipurile din deșerturile Orientului Apropiat.

---

[1] Proces organizat între 20 noiembrie 1945 și 1 octombrie 1946, intentat de un tribunal militar internațional împotriva a douăzeci și patru de membri ai partidului național-socialist și a opt organizații ale Germaniei hitleriste, acuzați de crime de război și de conspirație împotriva umanității (n.tr.)

36

– Mercedes, te rog, nu mai plânge...

Cuvintele lui Bruno nu reușeau să găsească ecou în sufletul lui Mercedes, care nu izbutea să-și stăpânească lacrimile.

Carlo îi aduse un pahar cu apă, și Hans scoase din buzunarul hainei o batistă albă, imaculată, și i-o întinse prietenei sale.

La ora aceea a după-amiezii, în Barcelona, zarva străzii se strecura prin ferestrele întredeschise ale casei lui Mercedes.

Ideea de a se reuni toți patru fusese a lui Hans și, doar în câteva ore, aterizaseră cu toții la Barcelona, îngrijorați, de altfel, de șocul emoțional căruia îi căzuse pradă Mercedes din momentul când aflase vestea morții lui Alfred Tannenberg.

– Îmi pare rău, îmi pare rău, se scuză Mercedes, nu mă pot stăpâni, am plâns încontinuu de când m-ați sunat...

– Mercedes, te rog, nu mai plânge, insista Carlo.

– Știi? Mi se pare un miracol că am putut ucide monstrul. Întotdeauna m-am gândit că vom reuși într-o zi, dar uneori eram deznădăjduită și...

Mercedes lăsă din nou să-i curgă lacrimile.

– Haide, haide, te rog, nu mai plânge, trebuie să fim bucuroși, spuse Bruno, încercând să găsească vorbe de consolare.

– Încă mai țin minte ziua când au sosit americanii la Mauthausen... Tu erai ascunsă în pavilionul acela cu noi. Păreai un băiat; bunul medic polonez ți-a salvat viața și i-a convins pe ceilalți să rămâi acolo, își aminti Carlo.

– Dacă te-ar fi descoperit... spuse Hans.

– Nu știu ce am fi pățit, dar cu siguranță că bestiile alea i-ar fi făcut să plătească pe medic și pe toți bărbații din pavilion, se gândi Bruno.

– Pe atunci, erai mai puternică decât acum și nu plângeai atâta, încercă să facă o glumă Carlo.

Mercedes își șterse lacrimile cu batista lui Hans și luă o înghițitură de apă.

– Iertați-mă... mă duc... mă duc să mă spăl pe față, vin imediat.

Când femeia ieși din salon, cei trei prieteni se priviră fără să-și ascundă neliniștea.

– Mă întreb cum de e posibil ca monstrul să fi trăit toți acești ani în Orientul Apropiat, fără ca nimeni să-l denunțe, se lamentă Bruno.

– Mulți naziști s-au refugiat în Siria, în Egipt, în Irak, precum și în Brazilia, Paraguay și în alte țări latino-americane. Cazul lui Tannenberg nu este unic, încă mai există mulți naziști ajunși la bătrânețe care trăiesc liniștiți fără ca nimeni să-i deranjeze.

– Să nu uitați că marele muftiu de la Ierusalim a fost un aliat statornic al lui Hitler și că arabii au fost mai toți adepți ai regimului nazist, așa că, de ce să ne mirăm? răspunse Carlo.

– Cum de n-am reușit să-l găsim în toți acești ani? se întrebă Bruno.

– Pentru că este mai ușor să găsești un om într-o țară democratică, chiar dacă și-a schimbat identitatea, decât într-o țară cu un regim feudal sau dictatorial, răspunse Carlo.

Mercedes reveni în salon mai liniștită, dar cu ochii înroșiți de plâns.

– Încă nu v-am mulțumit că ați venit, le spuse ea, schițând un zâmbet.

– Trebuia să ne vedem și să fim împreună, răspunse Hans.

– Dumnezeule, ce drum lung am străbătut! exclamă Mercedes.

– Da, dar a meritat osteneala. Toți acești ani de suferințe, de coșmaruri au avut până la urmă o singură compensație posibilă: răzbunarea, răspunse Bruno.

– Răzbunarea, da, răzbunarea; în toți acești ani, nu m-am îndoit nici o clipă că trebuie să ne îndeplinim jurământul. Ceea ce am trăit noi... a fost... a fost infernul, de aceea mă gândesc că, dacă Dumnezeu există și ne pedepsește, niciodată nu va putea fi mai rău decât la Mauthausen, spuse Mercedes, din nou cu ochii înecați în lacrimi.

– Ai mai vorbit cu Tom Martin? îl întrebă Carlo pe Hans, ca să încerce să-i abată atenția lui Mercedes.

– Da, și i-am spus că trebuie să-și termine treaba. M-a asigurat că omul lui va îndeplini înțelegerea și mi-a reconfirmat uriașele dificultăți pe care le-a avut de înfruntat ca să-și îndeplinească sarcina. Crede că nu știu să apreciez ce înseamnă să te infiltrezi în Irak și să ucizi un om protejat de Saddam, răspunse Hans.

– I-a luat destul timp să-și îndeplinească sarcina, comentă Bruno.

– Da, dar numai astfel a putut s-o facă și de aceea ne-a costat cât ne-a costat. Global Group nu e o agenție de asasini obișnuiți. Dacă ar fi fost așa, cu siguranță că nu l-ar fi putut ucide pe Tannenberg. În orice caz, am insistat pe lângă el că partea a doua a trebii, eliminarea Clarei Tannenberg, va trebui să fie mai rapidă decât cea a bunicului ei, explică Hans.

– S-ar putea ca eliminarea Clarei Tannenberg să devină mai complicată; toate ziarele par să fie sigure că Bush va da în orice moment ordinul de atacare a Irakului, și, dacă e așa, dacă începe războiul, omului lui Tom Martin nu-i va fi ușor să îndeplinească sarcina, declară Carlo pe un ton îngrijorat.

– Dar nu știm dacă până la urmă va fi război, chiar dacă ziarele spun că e iminent, răspunse Bruno.

– Va fi război, cu siguranță. Administrația americană este hotărâtă. Sunt multe lucruri în joc, răspunse Carlo.

– Știi, întotdeauna m-a uimit faptul că poți fi comunist, îi spuse Hans.

Carlo râse, dar râsul lui era plin de amărăciune.

– Mama mea se afla la Mauthausen tocmai pentru că era comunistă. Mă rog, de fapt, pentru că tatăl meu fusese comunist. El a murit înainte de a ajunge în lagăr, iar mama mea... mama mea îl adora și și-a asumat ideologia lui, care era și cea a părinților ei. Ce altceva puteam fi eu? Dar, în plus, cred în continuare că există și valori în ideologia comunistă, în ciuda ororilor suferite în spatele Cortinei de Fier, cu Stalin și cu gulagurile lui.

– În orice caz – și nu știu dacă mă interesează prea mult motivele lui –, Bush va elibera lumea de un ticălos, de un asasin, pentru că asta e Saddam, comentă Hans.

– Dar, ca să termine cu Saddam, vor trebui să moară mulți nevinovați, și asta, prietene, este inacceptabil din punct de vedere moral. Dar eu nu voi fi niciodată antiamerican, le datorăm viața, interveni Bruno.

– Câți nevinovați au murit ca să fim noi eliberați? îi răspunse Hans. Dacă Statele Unite n-ar fi sacrificat mii de oamenii de ai lor, noi am fi murit la Mauthausen.

– Amândoi aveți dreptate, interveni Mercedes.

Rămaseră tăcuți, pierduți în gânduri. Viziunea lor asupra realității fusese întotdeauna marcată de ororile de la Mauthausen.

Carlo se ridică din fotoliul în care ședea, bătu din palme și, pe un ton care încerca să fie vesel, le propuse prietenilor săi să meargă să sărbătorească undeva cu o masă bună.

– Ești amfitrioana noastră, așa că uimește-ne! Dar vezi ca prânzul să fie memorabil, ni l-am câștigat, așteptăm acest moment de cincizeci de ani.

Cei patru erau conștienți că trebuiau să facă un efort și să depășească emoțiile din ultimele ore. Mercedes le promise că avea să-i invite la cel mai bun prânz la care ar putea visa.

Nici unul dintre cei patru nu-și putuse învinge vreodată foamea. Trecuseră mulți ani de când lăsaseră în urmă chinurile de la Mauthausen, dar aveau durerea și foamea întipărite în străfundurile ființei lor.

37

Gian Maria curăța cu grijă o tăbliță pe care abia se vedeau semnele cuneiforme, când un muncitor intră strigând în încăperea în care lucra acesta.

– Veniți, domnule! Veniți! Am găsit altă sală! A mai căzut un zid! strigă bărbatul, cuprins de o mare agitație.

– Ce s-a întâmplat? La ce zid vă referiți?

Ieși în urma bărbatului care alerga spre excavație. Ayed Sahadi, foarte nervos, dădea ordine grupului de muncitori care găsiseră din întâmplare o altă încăpere, când unul dintre ei lovi un zid cu târnăcopul.

– Ce s-a întâmplat? îl întrebă Gian Maria pe șeful de echipă.

– Omul ăla de acolo a lovit zidul, care s-a dărâmat. Am găsit o altă încăpere cu resturi de tăblițe. Am trimis după domnișoara Clara.

În momentul acela, Clara sosea în fugă, urmată de Fatima.

– Ce-ați găsit? întrebă ea.

– Altă încăpere și mai multe tăblițe, răspunse Gian Maria.

Clara le ceru muncitorilor să sprijine încăperea aceea și să strângă toate tăblițele care se aflau acolo. Gian Maria se așeză pe jos ca să arunce o privire la noile descoperiri. Îl dureau ochii de cât citise acele semne devenite aproape de nedeslușit prin trecerea timpului, dar știa că, mai devreme sau mai târziu, Clara avea să îi ceară să examineze tăblițele găsite.

Nu găsi nici una care să-i atragă atenția și începu să le alinieze cu grijă pentru ca muncitorii să le ducă în tabără unde, în ultimele zile, așezau într-un container unele dintre piesele pe care Picot nu le luase cu el.

Se gândi ce bine le prinsese întoarcerea lui Ante Plaskic. Ahmed Husseini o sunase pe Clara ca să o anunțe că, în ultimul moment, croatul hotărâse să rămână în Irak și să se întoarcă la Safran, neținând seama de opinia lui Picot, care spusese plin de supărare că nu-l mai interesează de soarta lui.

Ante Plaskic îl convinsese pe Ahmed să-i înlesnească întoarcerea la Safran, în ciuda faptului că acesta din urmă îl asigurase că doamna Clara Tannenberg nu avea să rămână mai mult de o săptămână. Insistă atât de mult, încât, în pofida haosului ce domnea la Bagdad, reuși să vină înapoi cu un elicopter militar. De când se întorsese, nu încetase să muncească, ajutând-o pe Clara în strădania ei de a săpa în continuare.

– Câte tăblițe sunt? îl întrebă Clara pe Gian Maria, făcându-l să tresară, căci era concentrat la clasificarea tăbliților sub privirea atentă a lui Ante Plaskic.

– Vai, ce m-ai speriat! exclamă Gian Maria.

– Merită osteneala? insistă Clara.

– Nu știu, unele sunt resturi de tranzacții comerciale, altele par rugăciuni, dar n-am avut timp să le examinez cu atenție. În orice caz, mâine le vom introduce în container, pentru că presupun că vei dori să le duci la Bagdad.

– Da, dar aș vrea să faci un efort și... te rog, să le examinezi cu atenție, în cazul în care...

– Clara! Încă mai crezi că vei găsi tăblițele pe care le căuta bunicul tău?

– Sunt aici! Trebuie să fie aici! îi răspunse Clara, iritată.

– În regulă, nu te supăra. Măcar fii realistă: aproape că n-au mai rămas muncitori. Ayed face tot ce poate, dar oamenii sunt pregătiți de plecare. Îi cheamă armata, iar alții... mă rog, știi ce se întâmplă, preferă să se îngrijească de casele lor. Parc-au mirosit că vine războiul.

– Mai avem două zile, Gian Maria, numai două. Peste două zile, Ahmed ne va scoate de aici. Ministerul consideră încheiate săpăturile.

Ante Plaskic asista în tăcere la conversația dintre Gian Maria și Clara. De fapt, nu spunea niciodată nimic, doar stătea acolo.

De când bunicul ei fusese asasinat, Clara era prea nervoasă și tulburată ca să mai fie preocupată și de altcineva decât de propria persoană sau de altceva decât de dorința ei de a găsi tăblițele lui Șamas. Așa că

o interesa prea puțin faptul că informaticianul croat se întorsese, nici măcar nu-și pusese întrebări în legătură cu motivele prezenței sale acolo. Îl primise cu indiferență; în realitate, n-avea nevoie de el absolut deloc.

Relația ei cu Gian Maria era diferită. Ajunsese să simtă afecțiune pentru preot, genul de afecțiune pe care îl ai față de un copil. Gian Maria era mereu în preajma ei, dispus să o ajute, iar ea îi mulțumea fără cuvinte.

Trecuseră doar câteva zile de când plecaseră Picot și echipa de arheologi, dar Clarei i se părea o veșnicie. Acolo unde înainte era tabăra mereu în plină zarvă, acum nu mai era nimic, cu excepția depozitelor goale și a unei liniști permanente. Timpul se oprise din nou în locul acela pierdut din sudul Irakului.

Rămăseseră doar câțiva muncitori, dat fiind că armata mobilizase aproape toți bărbații. Cei care rămăseseră o priveau altfel, sau cel puțin așa i se părea Clarei, convinsă că dispariția bunicului ei atrăsese după sine o scădere a considerației pe care i-o purtau oamenii aceia.

Doar datorită prezenței lui Ayed Sahadi se păstra cât de cât ordinea, iar muncitorii continuau să lucreze aproape fără odihnă.

Clara știa că invazia avea să înceapă pe 20 martie și că trebuia să fie afară din Irak cel mai târziu pe 19, dar simțea că o reține ceva pe acel pământ plin de praf și de forța timpul, conștientă totuși că, dacă ar rămâne, ar putea muri. Avioanele de luptă nu făceau distincție între prieteni și dușmani, între trădători și devotați.

Ceasul arăta ora cinci dimineața când o trezi soneria telefonului mobil. Auzind vocea agitată a lui Ahmed, se sperie.

– Clara...

– Dumnezeule, Ahmed! Ce se întâmplă?

– Clara, trebuie să vii imediat.

– Este... este vreo noutate?

– Sunt îngrijorat.

– Ești depășit de situație.

– Indiferent cum aș fi eu, tu n-ar trebui să întinzi atâta coarda. Aseară am vorbit cu Picot, este foarte încântat.

– Unde este?

– La Paris.

– La Paris? oftă Clara.

– Spune că a început să se agite cu organizarea expoziției și vrea să știe dacă până la urmă vei merge și tu.

– Unde să merg?

– Nu știu, presupun că acolo unde o vor organiza, nu l-am întrebat.

– Dar tu, Ahmed, mergi?

– Vreau să te însoțesc, răspunse Ahmed cu prudență.

Știa că Ministerul de Interne înregistra toate convorbirile și că, după asasinarea lui Alfred Tannenberg, ordonase o anchetă amănunțită. În anturajul lui Saddam, oamenii fuseseră întotdeauna obsedați de trădare, de aceea se credea că asasinul lui Tannenberg aparținea cercului de apropiați ai bătrânului.

– E ora cinci dimineața, dacă nu mai ai nimic să-mi spui...

– Ba da, că trebuie să vii, azi e 17 martie...

– Știu, o să rămân până pe 19, azi am găsit o altă încăpere și mai multe zeci de tăblițe.

– Nu, Clara, nu mai poți rămâne. Trebuie să fii la Bagdad, la tine acasă. Armata va mobiliza toți bărbații, aproape că nu mai ai muncitori care să te ajute.

– Încă două zile, Ahmed.

– Nu, Clara, nu. Trimit elicopterul azi...

– Azi nu plec, Ahmed, așteaptă măcar până mâine.

– Atunci, mâine, în zori.

Gian Maria nu dormise toată noaptea. Rămăsese treaz ca să clasifice în continuare ultimele tăblițe găsite, înainte ca muncitorii să le ambaleze ca să le depoziteze în containerul pe care aveau să îl ia cu ei la Bagdad.

Îl dureau ochii de cât de mult își ațintise privirea asupra semnelor neclare imprimate în lut. Încă mai avea de examinat câteva tăblițe, când luă una dintre ele la întâmplare. Preotul sări în sus și fu cât pe-aci să scape tăblița din mână și să o facă bucățele. În partea superioară a tăbliței, apărea numele lui Șamas. Simți că pulsul i-o ia razna și începu să citească, trecându-și degetul peste liniile regulate ale semnelor cuneiforme.

– „La început, a făcut Dumnezeu cerul și pământul. Și pământul era fără chip, și pustiu și întuneric era deasupra adâncului, iar Duhul lui

Dumnezeu se purta pe deasupra apelor. Și a zis Dumnezeu: «Să fie lumină!» și s-a făcut lumină. Și a văzut Dumnezeu că lumina este bună și a despărțit Dumnezeu lumina de întuneric. Și a numit Dumnezeu lumina ziuă și întunericul l-a numit noapte. Și a fost seară, și a fost dimineață: ziua întâia."[1]

Ochii preotului se umplură de lacrimi. Era profund emoționat și simțea nevoia imperioasă să cadă în genunchi și să-I mulțumească lui Dumnezeu.

Îmbrățișă acea bucată de lut plină de semnele desenate cu peste trei mii de ani în urmă de un scrib care susținea că Patriarhul Avraam îi dictase istoria Creației pentru ca oamenii să afle Adevărul.

Tăblița aceea de lut aduna cuvintele lui Avraam inspirate de Dumnezeu și care, multe secole mai târziu, aveau să fie strânse în cartea prin excelență care este Biblia.

Gian Maria reuși cu greu să citească mai departe, atât de mare era emoția pe care o simțea.

– „Și a zis Dumnezeu: «Să fie o tărie în mijlocul apelor, care să despartă apele de ape». Și a făcut Dumnezeu tăria cerului și a despărțit apele care sunt dedesubtul tăriei de apele care sunt deasupra tăriei. Și s-a făcut așa. Și a numit Dumnezeu tăria cer; și a fost seară, și a fost dimineață: ziua a doua..."[2]

Continuă să citească fără să-și dea seama că o făcea cu voce tare. Se simțea aproape de Dumnezeu, așa cum nu se simțise niciodată. Și știu că, în afară de tăblița aceea, în vraful care încă mai rămăsese de clasificat, avea să găsească și altele cu semnătura lui Șamas.

Începu să caute, nerăbdător, îndreptându-și atenția în partea de sus a tăbliței, acolo unde scribii își puneau numele. Mai întâi, găsi o porțiune de tăbliță, apoi altele, și așa reuși să pună alături cioburi și tăblițe întregi, opt în total, opt bucăți de lut cu numele lui Șamas.

Preotul se ruga, râdea, plângea, într-atât de diverse erau emoțiile care puneau stăpânire pe el pe măsură ce găsea tăblițele de lut în acel morman descoperit în urmă cu niște ore.

---

[1] Pasajul anterior este reprodus din BIBLIE, Vechiul Testament, Facerea, versetele 1, 1–5, în traducerea preoților profesori Vasile Radu și Gala Galaction, București, Fundația pentru Literatură și Artă „Regele Carol II", 1938, p. 1. (n.tr.)

[2] *Ibidem,* 1, 6–8, *op.cit.,* p. 1 (n.tr.)

Știa că trebuia să o anunțe pe Clara, dar simțea nevoia să savureze în singurătate momentul acela, atât de încărcat de spiritualitate pentru el. Aceea era o minune, își spunea el, și Îi mulțumea lui Dumnezeu că îl alesese pe el să fie cel care să găsească lutul ars în care erau întipărite urmele divine.

Încerca să descifreze semnele întipărite cu grijă de condeiul lui Șamas și se întreba la cine ar fi putut fi acel scrib, de ce îl cunoștea pe Patriarhul Avraam și cum ajunsese acesta să-i povestească istoria Creației.

Își punea întrebări, de asemenea, în legătură cu ciudatul parcurs al acelui om ale cărui prime tăblițe fuseseră scrise la Haran, căci acolo găsise bunicul Clarei cele două tăblițe care povesteau că Patriarhul Avraam avea să-i relateze Geneza. Și, cu toate acestea, același Șamas își lăsase urma și la Safran, în templul din apropiere de Ur, unde găsiseră resturi de tăblițe cu dispoziții legale, comunicate oficiale, liste de plante, poeme...

Pe unele dintre ele apărea numele lui Șamas, pe altele, numele altor scribi.

Încăperea unde apăruseră ultimele resturi de tăblițe nu era extraordinară. Mai degrabă mică, fără nici o decorațiune, doar scobiturile în pereți unde odinioară vor fi fost rafturile pe care scribii așezau tăblițele. Dar Clara spusese că aceea părea camera unui bărbat, din pricina dimensiunilor reduse și pentru că tăblițele găsite nu erau unele obișnuite. Acolo găsiră doar fragmente de poeme, ceea ce dovedea că aceea nu era o dependință oficială a templului, ci poate locul de lucru al lui *um-mi-a*, învățătorul.

Gian Maria se gândi la întorsătura pe care o luase viața lui în ultimele luni. Lăsase în urmă siguranța zidurilor de la Vatican, rutina confortabilă împărtășită cu alți preoți, liniștea spirituală...

Nu-și mai amintea când dormise ultima dată bușteau, pentru că înainte de a fi părăsit Roma în căutarea Clarei, toate nopțile lui fuseseră bântuite de teamă. Teama că nu avea să fie în stare să oprească mâna dispusă să săvârșească o crimă.

Ochii i se umplură din nou de lacrimi, în vreme ce citea cuvintele care îl purtau în clipa când Dumnezeu crease omul.

– „Și a zis Dumnezeu: «Să facem om, după chipul nostru și după asemănarea noastră, care să aibă stăpânire peste peștii mării, și peste păsările cerului, și peste dobitoace, și peste tot pământul, și peste toate jivinele care se târăsc pe pământ». Și a făcut Dumnezeu pe om, după chipul său, după chipul lui Dumnezeu l-a făcut, bărbat și femeie i-a făcut. Și i-a binecuvântat pe ei Dumnezeu și le-a zis lor Dumnezeu: «Fiți roditori și vă înmulțiți, și umpleți pământul și supuneți-l, și stăpâniți peste peștii mării, și peste păsările cerului, și peste toate vietățile care se mișcă pe pământ». Și a zis Dumnezeu: «Iată, vă dau vouă toate ierburile care au sământă în ele, de pe toată fața pământului, și toți pomii care au roade cu sământă în ele. Acestea să fie hrana voastră».“[1]

Lumina se strecura pe fereastră când Gian Maria își dădu seama că Ante Plaskic îl observa. Nu simțise prezența croatului, atât era de absorbit de lectura tăbliței.

– Ante, nici nu-ți închipui ce am găsit!

– Spune-mi, răspunse sec croatul.

– Bunicul Clarei avea dreptate, el a crezut întotdeauna că Patriarhul Avraam ne-a lăsat moștenire istoria Creației, și iat-o aici, tăbliței există, privește-le...

Croatul se apropie de Gian Maria și luă una dintre tăbliță. I se părea de necrezut ca oamenii să poată ucide pentru bucata aceea de lut, dar așa era, iar el trebuia să o facă, dacă cineva ar încerca să-l împiedice să pună mâna pe ele.

– Câte sunt? întrebă Ante.

– Opt, am găsit opt. Îi mulțumesc lui Dumnezeu că mi-a dat această șansă, răspunse vesel preotul.

– Trebuie să le împachetăm bine ca să nu sufere nici o stricăciune; dacă vrei, te ajut, se oferi croatul.

– Nu, nu, mai întâi, trebuie s-o anunțăm pe Clara. Știu că nimic nu poate compensa pentru ea pierderea bunicului ei, dar cel puțin îi va fi împlinit visul. Ăsta e un miracol!

În momentul acela, Ayed Sahadi intră în depozit și îi privi de sus până jos pe cei doi bărbați.

---

[1] *Ibidem, op.cit.*, p. 2 (n.tr.)

– Ce se întâmplă? îi întrebă el, pe un ton bănuitor.

– Ayed, avem tăbliţele! exclamă Gian Maria, bucuros ca un copil.

– Tăbliţele? Care tăbliţe? întrebă Ayed.

– Biblia de Lut! Domnul Tannenberg avea dreptate. Clara avea dreptate. Patriarhul Avraam i-a explicat unui scrib concepţia lui despre originea lumii. Este o descoperire revoluţionară, o mare descoperire în istoria omenirii, îl lămuri Gian Maria, din ce în ce mai emoţionat.

Şeful de echipă se apropie de masa unde erau aliniate cele opt tăbliţe, trei dintre ele reconstituite, pentru că erau sparte în bucăţi. Bucăţi aşezate de Gian Maria ca să le facă lizibile. Acolo nu se puteau restaura, acest lucru trebuiau să-l facă experţii, şi Gian Maria visa ca doamna Clara Tannenberg să-i permită să ducă tăbliţele la Roma ca să fie examinate de oameni de ştiinţă de la Vatican şi chiar să le reconstituie cu tehnicile foarte avansate de care dispuneau.

Aceea era cea mai importantă noapte din viaţa lui, se gândi Gian Maria, care se ruga în continuare, fără să înceteze, din acest motiv, să stea de vorbă cu Ayed Sahadi şi cu Ante Plaskic.

Şeful de echipă îi ceru lui Gian Maria să meargă acasă la Clara. Nu voia să-l lase pe croat singur cu tăbliţele. Preotul acceptă fără să crâcnească şi se îndreptă cu paşi grăbiţi spre casa Clarei. O găsi deja îmbrăcată şi bând o ceaşcă de ceai cu Fatima.

– Văd că te-ai trezit cu noaptea în cap, îi spuse ea în chip de salut.

– Clara, Biblia de Lut există, reuşi el să spună emoţionat.

– Bineînţeles că există! Sunt sigură de asta, la urma urmei, deţin două tăbliţe care o dovedesc.

– O avem, avem Biblia de Lut, am găsit-o.

Clara îl privi uimită, fără să reuşească să-l înţeleagă. Gian Maria spunea mereu lucruri care o descumpăneau.

– Erau acolo, în încăperea aceea pe care aţi descoperit-o ieri. Sunt opt, opt tăbliţe lungi de douăzeci de centimetri. Sunt... sunt Biblia de Lut!

Clara Tannenberg se ridicase în picioare, cuprinsă de o agitaţie necontrolată.

– Dar ce spui? Unde sunt? Spune-mi ce am găsit!

Gian Maria o apucă de mână și o trase după el. Ieșiră din casă și o luară la fugă spre depozit, în vreme ce preotul îi povestea cele întâmplate în timpul nopții.

Ayed Sahadi și Ante Plaskic lăsau să se vadă tensiunea momentului. Cei doi bărbați se măsurau din priviri, dar Clara nu le dădu atenție. Se îndreptă spre masa unde erau așezate cele opt tăblițe.

Luă una dintre ele căutând numele scribului și simți un val de emoție când văzu în partea de sus semnele cuneiforme alcătuind numele lui Șamas. Începu apoi să citească în liniște acele semne, având forma unor cuie, întipărite în lut cu peste trei mii de ani în urmă.

Nu își putu stăpâni lacrimile, și Gian Maria se molipsi de la emoția Clarei. Plângeau și râdeau în același timp, cercetând întruna tăblițele, pipăindu-le ca să fie siguri că într-adevăr se aflau acolo și că nu erau rodul imaginației.

Le înveliră apoi cu grijă, și Clara insistă să le aibă în preajmă.

– O să le pun în aceeași ladă cu celelalte, nu vreau să mă despart de ele nici o clipă.

– Ar trebui să le punem sub pază, sugeră Ayed Sahadi.

– Ayed, mă ții sub pază douăzeci și patru de ore pe zi, așa că, dacă tăblițele vor fi cu mine, vor fi în siguranță.

Ayed Sahadi ridică din umeri. N-avea chef să se certe cu femeia aceea încăpățânată de care dorea să scape cât mai curând posibil. Dacă nu i-ar fi cerut Colonelul să o apere chiar cu propria viață, ar fi plecat, lăsând-o în voia sorții.

– Când plecăm de aici? întrebă Ante Plaskic.

– De abia ai ajuns și vrei deja să pleci, îi răspunse Clara.

– Ei bine, m-am gândit că puteam încă să vă fiu de folos, de aceea m-am întors, se scuză croatul.

– Vreau ca muncitorii să încerce să degajeze încă puțin zona în care am găsit tăblițele. Poate că o să plecăm poimâine.

– Nu, o să plecăm azi după-amiază. Tocmai l-am sunat pe Colonel și ne trimite un elicopter ca să ne întoarcem la Bagdad chiar azi după-amiază.

– Dar nu putem pleca acum! Trebuie să mai căutăm! strigă Clara disperată.

– Dumneavoastră știți că nu puteți rămâne mai mult timp, că trebuie să plecați! Nu vă forțați norocul și nu puneți în primejdie viața celorlalți! îi strigă, la rândul său, Ayed Sahadi, spre uimirea Clarei.

– Să nu țipați la mine! protestă Clara.

– N-am țipat la dumneavoastră, și, dacă am făcut-o... Bine, eu am ordinele mele și le voi duce la îndeplinire. Pregătiți-vă, plecăm azi după-amiază!

38

Bărbatul moțăia în liniștea biroului său. Tocmai se încheiase o lungă reuniune și hotărâse să se odihnească puțin, câteva minute, așa că îi spusese secretarului său să nu-i facă nici o legătură telefonică și să nu îl deranjeze până când nu avea să-l anunțe el.

Țârâitul telefonului îl smulse din gândurile în care era cufundat. Deschise ochii enervat. O să îi dea afară pe toți pentru că îndrăzniseră să-l deranjeze. Nu suporta ca ordinele lui să nu fie duse la îndeplinire întocmai. Țârâitul se auzi din nou, și vocea temătoare a secretarului său rupse tăcerea.

– Domnule Wagner, este urgent...

Se ridică de pe canapea și se așeză în spatele biroului. Apăsă butonul care îl punea în legătură cu secretariatul.

Zbieră mai curând decât întrebă de ce era deranjat.

– Este domnul Brown, domnule, președintele fundației Lumea Antică. Zice că e foarte urgent, că trebuie să vă spună ceva ce nu suferă amânare.

George Wagner ridică telefonul, dispus să-l trimită la dracu' pe omul pe care îl manipulase ca pe o marionetă în ultimii patruzeci de ani.

– Vorbește, îi spuse el lui Robert Brown.

– Nu știi ce s-a întâmplat! Au găsit-o! Există! strigă Brown.

– Dar ce spui? Vorbește și nu mai îndruga tâmpenii!

Robert Brown își înghiți saliva, încercând să se liniștească. În vreme ce Ralph Barry, lângă el, bău un pahar de whisky dintr-o singură înghițitură.

– Biblia de Lut... există... au găsit-o! Opt tăblițe cu Geneza, semnate de Șamas... reuși să spună Robert Brown.

George Wagner strânse brațele fotoliului, străduindu-se să nu lase să se simtă nici o emoție.

– Despre ce vorbești? insistă el.

– Tocmai am primit o comunicare anunțându-mă că ieri, la Safran, în Irak, au descoperit o altă încăpere a templului. Se pare că e vorba despre o încăpere mică, cum ar fi cea a unui scrib. Au găsit câteva zeci de tăblițe, și nu și-au dat seama până acum câteva ore că între ele se află Biblia de Lut. Sunt opt tăblițe, trei dintre ele, în stare foarte proastă, vor trebui să fie reconstituite, dar nu e nici o îndoială că fac parte din Biblia de Lut, conchise Robert Brown.

George Wagner se simți tulburat. În urmă cu câteva zile, Alfred Tannenberg murise asasinat, și acum apărea Biblia de Lut... Destinul își bătuse joc de prietenul său, refuzându-i ceea ce dorise mai mult pe lume, ceea ce, de fapt, fusese rațiunea existenței sale.

– Unde sunt tăblițele? întrebă el.

– La Safran. Mă rog, s-ar putea ca la ora asta să fie deja la Bagdad. Urmau să o ia de-acolo pe Clara la Bagdad. Omul nostru e cu ea și, de îndată ce poate, va pune mâna pe tăblițe, deși situația e foarte delicată.

– Vreau să pună imediat mâna pe tăblițe. De îndată ce le va avea, îl vom scoate de acolo. Sună-l pe Paul Dukais, spune-i că e o prioritate, că, înainte de orice, chiar și de restul operațiunii, trebuie să se ocupe de obținerea tăblițelor.

– Dar... încă n-a reușit să vorbească nimic cu omul nostru, prietenii noștri au fost cei care mi-au trimis mesajul, comentă Robert Brown.

– Nu cumva s-or fi înșelat? întrebă neîncrezător George Wagner.

– Nu, nu e nici o greșeală, te asigur. Biblia de Lut există.

– Ce știm de Ahmed Husseini?

– Are aceleași instrucțiuni ca omul nostru: să pună mâna pe tăblițe. Nu-ți face griji, le obținem noi, răspunse Brown.

– Ba da, îmi fac griji, dar firește că o să le obținem, sau, dacă nu, o să dau ordin să vi se taie capul.

Robert Brown rămase tăcut câteva clipe. Știa că George Wagner nu amenința în van.

– O să-l sun chiar acum pe Paul Dukais... îl asigură el.

– Sună-l!

– Și dacă ea...? Mă rog, dacă ea se opune...?

– Clara este un grăunte de nisip în viețile noastre, veni imediat răspunsul.

Colonelul tocmai sosise la Casa Galbenă și simțea prezența lui Alfred Tannenberg în biroul acela în care se afla acum, stând de vorbă cu Clara.

Ahmed Husseini asista nervos la întrevedere, temându-se de reacția soției sale.

– Draga mea copilă, cel mai bine ar fi să-mi predai tăblițele. Eu le voi scoate din Irak, și voi face în așa fel încât să fie depozitate într-un loc sigur.

– Dar tocmai mi-ai spus că trebuie să ies chiar mâine din Irak... De ce nu le pot lua cu mine?

Militarul era prea îngrijorat de situație ca să mai facă paradă, cu această ocazie, de calitățile sale diplomatice.

– Clara, bunicul tău avea niște asociați, și știi ce o să se întâmple când o să înceapă războiul... Așa că nu fi încăpățânată și ușurează-ne munca!

– Aceste tăblițe n-au nici o legătură cu afacerile bunicului meu. Sunt ale mele, ale nimănui altcuiva.

– Asociații bunicului tău nu sunt de aceeași părere. Predă-le, și îți vei primi partea când va sosi momentul.

– Nu, nu sunt de vânzare, nu vor fi niciodată, răspunse Clara, pe un ton sfidător.

– Te rog, nu face ca lucrurile să fie dificile! o imploră Ahmed.

– Nu, nu fac asta, refuz doar să mă las jefuită. Bunicul meu mi-a explicat în amănunt în ce constau afacerile lui și m-a asigurat că aceste tăblițe, adică Biblia de Lut, sunt ale mele, așa că nu fac parte din operațiune.

Colonelul se ridică în picioare și se apropie de Clara. Aceasta citi în ochii bărbatului că era dispus să facă orice numai să pună mâna pe tăblițe. Un fior îi străbătu șira spinării. Îl privi pe Ahmed, dar în ochii soțului ei nu vedea decât neliniște și resemnare. Unde era bărbatul de care se îndrăgostise? Își dădu seama că trebuie să câștige timp sau, altminteri, putea pierde tot, chiar și viața.

– Dacă vi le dau, îmi promiteți că nu veți face nimic până când nu vorbesc cu asociații bunicului meu? întrebă ea, schimbându-și registrul vocii.

– Bineînțeles, bineînțeles... Asociații bunicului tău sunt niște domni rezonabili. Nu vor să-ți aducă prejudicii. E o idee bună să discuți acest lucru cu ei. Dar acum nu mă face să pierd timpul! Știi că mai sunt doar două zile până când vom fi atacați și că trebuie să plecăm de aici, atât tu, cât și noi. Mie mi-e mai greu să scap, dar voi reuși. Așa că nu mă face să întârzii!

– Bine, o să vă dau tăblițele mâine...

– Nu, nu mâine, acum. Le vreau acum, Clara.

Clara înțelese că nu putea face altceva decât să i le predea. Colonelul nu avea să plece fără ele.

– De acord, răspunse ea pe un ton fără vlagă, așteptați-mă aici.

Ieși din birou și urcă scara din două în două trepte până în camera ei. Fatima încă mai desfăcea bagajele.

– Du-te în camera ta și adu-mi haine de-ale tale, plecăm! îi porunci ea bătrânei servitoare.

– Dar unde? Ce se întâmplă? întrebă femeia, alarmată.

– Vor să-mi ia Biblia de Lut. Trebuie să fugim chiar acum. Nu-ți pot cere să mă însoțești, pentru că, dacă mă prind, ne vor ucide... Dar măcar grăbește-te și adu-mi hainele tale!

– Și Gian Maria și celălalt bărbat, Ante Plaskic? I-am dus în camerele de oaspeți... Ei te pot ajuta... o să-i anunț...

– Nu! Fă ce ți-am spus! Repede!

Clara scoase o geantă și o umplu cu haine luate la întâmplare. Vârî înăuntru și săculețul în care păstra tăblițele. Se temea să nu ajungă bucăți, dar își asuma riscul. Orice, numai să nu le predea Colonelului. Dacă o făcea, nu avea să le mai vadă niciodată.

Fatima se întoarse în grabă cu îmbrăcămintea pe care i-o ceruse Clara. Într-un minut, Clara își puse peste îmbrăcămintea pe care o purta o tunică neagră și, în plus, își acoperi capul cu un văl negru care îi ajungea până aproape la picioare.

– Vii? o întrebă ea pe Fatima.

– Da, n-o să te las, răspunse femeia, înspăimântată.

Ayed Sahadi era pe casa scării, așteptându-le pe cele două femei. Colonelul îi ordonase să supravegheze scara, și el se postase pe palier, de unde putea vedea ușa de la camera Clarei.

Fatima își stăpâni un țipăt de frică văzându-l pe omul Colonelului rezemat de perete și fumând una dintre inconfundabilele lui țigări de foi egiptene.

Clara își ațintì ochii asupra lui Ayed Sahadi, măsurându-l și chibzuind la posibila lui reacție.

– Ce faci aici? îl întrebă ea, pe un ton mânios.

– M-a trimis Colonelul, răspunse el, ridicând din umeri.

– Colonelul n-are încredere în mine, afirmă Clara.

– Credeți că are motive? o întrebă pe un ton batjocoritor bărbatul care fusese umbra ei în ultimele luni.

– Vrea Biblia de Lut, răspunse Clara.

– O vor asociații bunicului dumneavoastră, face parte din operațiune, răspunse Ayed Sahadi.

– Nu, nu face parte. Tu știi mai bine decât oricine cât am muncit ca să le găsim. Tăblițele acelea nu sunt doar o comoară arheologică, sunt visul bunicului meu.

– Nu vă creați probleme: dacă nu le predați, o să vă fie luate cu forța, așa că mai bine acționați inteligent.

– Cât vrei ca să mă ajuți?

Propunerea Clarei îl surprinse. Nu se aștepta ca ea să încerce să-l mituiască, pentru că știa că a-l trăda pe Colonel era același lucru cu a-și semna sentința la moarte.

– Viața mea nu are preț, răspunse el, serios.

– Chiar și viața ta are un preț. Spune-mi cât vrei ca să mă ajuți să ies de aici.

– Din casa asta?

– Din Irak.

– Dispuneți de un pașaport egiptean, puteți pleca oricând doriți. De altfel, aveți o autorizație din partea Colonelului.

– Nu-mi servește la nimic autorizația aceea dacă nu-i predau tăblițele. Două sute cincizeci de mii de dolari sunt de ajuns?

Lăcomia se oglindi în zâmbetul nervos al lui Ayed Sahadi. Omul simțea curgându-i prin vene ispita banului, chiar dacă știa că a-i accepta era un act de trădare.

– Eu voi câștiga bani în orice caz, lucrez pentru Colonel de multă vreme și cunosc regulile afacerii.

– Atunci, cunoști legile cererii și ale ofertei. Eu trebuie să ies din Irak, și dumneata mă poți ajuta să plec. Cât vrei? Stabilește suma, eu o voi plăti.

– Puteți să-mi plătiți o jumătate de milion de dolari?

– Îți pot plăti o jumătate de milion de dolari în Egipt sau în Elveția, oriunde, în afară de Irak, aici n-am banii ăștia.

– Și cum știu că o să mi-i plătiți?

– Pentru că, dacă n-o voi face, dumneata m-ai putea ucide sau m-ai preda Colonelului, ceea ce ar fi același lucru.

– Pot să vă predau chiar și acum.

– Atunci, fă-o sau acceptă-mi propunerea, dar nu mai pierde timpul!

Nu avu timp să răspundă. Zgomotul ușii care se deschidea le atrase și lui, și Clarei atenția. Gian Maria tocmai ieșea din camera de oaspeți și aștepta privindu-i.

– Dar ce se întâmplă? întrebă el, neînțelegând de ce purta Clara îmbrăcăminte de șiită, ca Fatima.

– E simplu: Colonelul vrea Biblia de Lut, și eu nu vreau să i-o dau, așa că îi propun lui Ayed Sahadi să mă ajute să fug.

Gian Maria îi privi uimit, fără să reușească să înțeleagă semnificația vorbelor Clarei.

Rămaseră tăcuți preț de câteva secunde, schimbând priviri, până când Ayed Sahadi schiță o grimasă și le făcu semn să intre în camera lui Gian Maria. Odată ajunși acolo, începu să se plimbe nervos prin odaie, meditând la cum să obțină jumătatea de milion de dolari fără să-și pună viața în joc. Ajunse la concluzia că toată povestea era ca un pariu la cazino: totul sau nimic. Dacă o ajuta pe Clara, își putea pierde viața sau putea câștiga mai mulți bani decât visase vreodată.

– Dacă ne găsește, o să ne omoare, șopti Ayed Sahadi.

– Da, așa e, răspunse Clara.

– Dumneavoastră cunoașteți casa asta mai bine decât mine și știți că sunt soldați care o păzesc.

– Pot ieși ca și cum aș fi Fatima, nimeni nu mă va băga în seamă.

– Atunci, așa să faceți: mergeți la bucătărie, luați un coș și ieșiți prin poarta din spate, ca și cum ați merge la cumpărături. Fatima trebuie să rămână în camera ei, iar dumneavoastră, Gian Maria, într-a dumneavoastră.

– Dar unde va merge Clara? întrebă Gian Maria, înspăimântat.

– Cred că singurul loc unde ați putea fi în siguranță, cel puțin pentru câteva ore, este hotelul Palestina, răspunse Ayed Sahadi.

– Sunteți nebun! Hotelul e plin de jurnaliști și mulți o cunosc pe Clara, spuse Gian Maria, din ce în ce mai speriat.

– De aceea trebuie să găsească pe cineva în care poate să aibă încredere. Poate jurnalista aceea care se avea atât de bine cu profesorul Picot. Cereți-i să vă ascundă până când voi putea veni să vă caut. Dar să nu ieșiți din cameră.

– Crezi că pot avea încredere în ea? îl întrebă Clara.

– Cred că ei îi place profesorul Picot, iar lui nu i-ar plăcea să știe că ați pățit ceva pentru că n-ați fost ajutată. Asta ar crea probleme între ei. Așa că, deși nu-i sunteți prea simpatică jurnalistei, vă va ajuta.

– Măi să fie, ce mai psiholog ești dumneata! răspunse acră Clara.

– Să nu mai pierdem timpul, plecați! Ascundeți-vă fața! Fatima o să vă ajute să vă puneți vălul așa cum îl poartă femeile șiite. Și lăsați geanta aia atât de mare pe care o duceți în mână. Va trebui să ascundeți tăblițele în altă parte. Căutați ceva mai mic...

– Dar nu încap... protestă Clara.

– Avem un cărucior de cumpărături, își aminti Fatima. Poate că încap acolo.

– Bună idee! exclamă Clara.

– Vin cu tine, afirmă Gian Maria.

– Nici să nu vă treacă prin minte! Vreți să fim uciși cu toții? Plecați odată! Voi doi, faceți ce v-am spus. Peste puțin timp, aici va fi un infern. Colonelul o să vrea să vă interogheze, și cel mai rău o să fie de tine, Fatima...

– Ea vine cu mine, afirmă Clara.

– Nu, nu poate pleca. Avem o singură șansă, n-o irosiți. Acum totul depinde de Fatima. Colonelul va porunci să fie torturată, convins fiind că ea știe unde ați putut fugi. Dacă vorbește, vom fi cu toții morți... numai dacă nu cumva...

– Nu cumva ce? întrebă Gian Maria.

– Numai dacă nu cumva i-am face să creadă că ori Clara a plecat fără să-i spună nimic, ori că a răpit-o cineva și că a luat și tăblițele... spuse Ayed Sahadi, gândind cu voce tare.

– Dar soldații o să spună că au văzut ieșind o femeie, pe care o vor lua drept Fatima, așa că povestea cu răpirea nu se susține, comentă Clara, descurajată.

– Atunci, să jucăm totul pe o singură carte! Încercați să ieșiți amândouă, dacă soldații nu vă vor opri... Îndreptați-vă spre hotelul Palestina, o să ne întâlnim acolo. Și dumneavoastră, Gian Maria, închideți-vă în cameră, prefaceți-vă că dormiți. Unde este croatul? vru să știe Ayed Sahadi.

– Într-o cameră de la parter, aproape de ușa care dă în garaj, îl informă Fatima.

– Mai bine așa. Să sperăm că nu-și dă seama de nimic.

Cele două femei se strecurară tiptil spre bucătărie. Se străduiau să nu facă zgomot și aproape că nu îndrăzneau să respire. Gian Maria, peste măsură de agitat, se refugie în camera lui, căzu în genunchi și începu să se roage cerându-I lui Dumnezeu să îi ajute. Doar Dumnezeu îi putea salva, o știa foarte bine.

Clara goli conținutul genții în căruciorul de cumpărături, așezând tăblițele cât putu mai bine ca să nu sufere nici o stricăciune. O îmbrățișă pe Fatima, simțind în momentul acela că o iubea ca pe mama ei, pe care abia avusese timp să o cunoască.

Deschiseră ușa de la bucătărie care dădea în grădina din spate și ieșiră cu un pas hotărât și liniștit spre poarta din față. Părea că nimeni nu le băgase de seamă. Când ieșiră în stradă, Clara îi șopti Fatimei să nu grăbească pasul, ci să meargă liniștită, la fel ca de obicei. Mergeau în tăcere, lăsând în urmă Casa Galbenă.

Ayed Sahadi își aprindea altă țigară, când Ahmed Husseini apăru la picioarele scării întrebându-l nervos de Clara.

– Nu m-am mișcat de aici, așa că o fi în camera ei, răspunse Sahadi, trăgând fumul de țigară.

Ahmed Husseini urcă scara cu pas iute, se apropie de camera care fusese și a lui și bătu în ușă ca să se anunțe. Nu răspunse nimeni.

– Clara, deschide-mi!

Se întoarse cu fața spre locul unde stătea rezemat Ayed Sahadi și îl întrebă din nou de Clara.

– V-am mai spus că nu m-am mișcat de aici de când m-a trimis Colonelul. Bineînțeles că n-am văzut-o ieșind, așa că trebuie să fie acolo.

Ahmed Husseini deschise ușa și intră în cameră. Fatima pusese flori într-o glastră așezată pe o comodă. Mirosul florilor împreună cu parfumul Clarei impregnau încăperea, pricinuindu-i un val de nostalgie.

– Clara... șopti el, sperând ca soția lui să apară dintre umbrele înserării care începeau să întunece odaia, dar era evident că ea nu era acolo.

Ieși din cameră și îl întrebă din nou pe Ayed Sahadi cu o expresie plină de tristețe.

– Dar unde este soția mea?

– Nu e în cameră?

Ayed Sahadi se strădui să-i imprime vocii sale un ton alarmat.

– Nu, nu este, trebuie s-o fi văzut ieșind...

– Nu, nu, n-a ieșit, vă asigur, aici nu s-a clintit nici aerul, de când m-a trimis Colonelul să păzesc. Trebuie să fie acolo...

– Nu! Nu este! strigă Ahmed.

Ayed Sahadi se îndreptă spre cameră și deschise ușa. Intră ca și cum ar fi crezut că o va găsi pe Clara.

– Trebuie să-l anunțăm pe Colonel! spuse Ahmed Husseini.

– Așteptați... poate că e altundeva în casă, răspunse Ayed Sahadi.

Fiecare căută în câte o parte a casei, fără să dea nici peste ea, nici peste Fatima. Două dintre servitoarele care credeau că o văzuseră pe Fatima plecând cu cineva se gândiră că era vreo vară a acesteia, pentru că purta aceleași haine pe care le poartă șiitele.

Când intrară în camera de zi, Colonelul vorbea la telefonul mobil și, după ton, nu era greu să-ți dai seama că se certa cu cineva.

Văzându-i pe cei doi bărbați singuri, Colonelului nu îi fu greu să-și imagineze că doamna Clara Tannenberg dispăruse.

– Unde este? îi întrebă el pe un ton rece ca gheața.

– Nu e în camera ei, răspunse Ahmed.

Colonelul îl întrebă direct pe Ayed Sahadi, și, de data aceasta, din tonul vocii vădea neîncredere.

– Unde este?

– Nu știu. M-am postat pe casa scării și am rămas acolo, până când a venit Ahmed. Așadar, trebuie că a plecat înainte ca dumneavoastră să mă fi trimis. Eu nu m-am mișcat de acolo.

– Am căutat-o prin toată casa, spuse Ahmed, temându-se de reacția Colonelului.

– Am fost niște tâmpiți! strigă Colonelul. E la fel de vicleană ca bunicul ei și și-a bătut joc de noi!

Ieși din camera de zi, dând ordine soldaților care păzeau casa. Un minut mai târziu, cele două servitoare erau interogate. Unul dintre oamenii Colonelului îl scoase din camera lui pe Gian Maria și, aproape împingându-l, îl duse până în camera de zi, unde se afla deja Ante Plaskic răspunzând la întrebările Colonelului.

– Tu ai ajutat-o să fugă! zbieră militarul.

– Vă asigur că n-am făcut-o, îi răspunse croatul, fără să pară că îi era frică.

– Ba da, tu ai făcut-o, și vei mărturisi! Și tu la fel, strigă Colonelul, adresându-i-se lui Gian Maria.

– Ce s-a întâmplat? întrebă Gian Maria, cerându-I lui Dumnezeu să-i ierte minciuna.

– Unde este Clara Tannenberg? Sigur știi! Ea nu făcea un pas fără tine! Spune-mi unde este!

– Dar... dar... eu... eu nu știu... Clara... Clara...

Gian Maria se simțea depășit de situație.

Unul dintre soldați se apropie de Colonel și îi șopti ceva cu voce scăzută. Cele două servitoare nu știau nimic. O văzuseră ieșind pe Fatima cu o altă femeie. Crezură că era vorba despre vreuna dintre rudele ei. Duceau cu ele căruciorul de cumpărături, și ele nu bănuiseră nimic.

– Așadar, s-a îmbrăcat ca femeile șiite... Trebuie să căutăm în casele rudelor Fatimei, ordonă Colonelul.

Gian Maria primi câteva lovituri de la unul dintre oamenii militarului. Preotul se gândi că nu avea să suporte interogatoriul și își puse toată nădejdea în Dumnezeu, cerându-I să-i dea putere ca să n-o trădeze pe Clara. N-o trădă, însă pierduse doi dinți și îi curgea sânge din ureche când soldatul termină cu el.

Nici Ante Plaskic nu era într-o stare mai bună după ce trecu prin mâinile anchetatorului său. Norocul, se gândi croatul, era de partea lui, pentru că ar fi fost normal ca bărbatul acela să-l fi făcut bucățele, dar se mulțumise doar să-l lovească.

– Ăștia nu știu nimic, afirmă Ayed Sahadi.

– Și tu de unde știi? îl întrebă Colonelul.

– Pentru că, dacă a fugit, cum se pare, n-a spus nimănui. Ea ne cunoaște, știe că avem metodele noastre ca să-i facem să vorbească pe toți, așadar, nu putea să riște să se încreadă în nimeni.

Colonelul se gândi la vorbele lui Ayed Sahadi, însușindu-și-le. Omul lui de încredere avea dreptate. Clara știa că el i-ar fi interogat pe toți cei din casă și că, dacă era nevoie, ar fi dat ordin să fie uciși, așa că nu-și putea permite luxul de a-și încredința planurile nimănui.

– Ai dreptate, Ayed, ai dreptate... Bine, lăsați-i în pace pe ăștia doi! Vreau ca oamenii să supravegheze casa, porunci el. Mergem la Cartierul General să începem vânătoarea. Tânăra Tannenberg va plăti scump că m-a sfidat.

– Colonele, mai sunt doar două zile, n-ar trebui s-o lăsăm deocamdată în pace pe Clara? spuse Ahmed Husseini, făcând un efort să pară liniștit față de militar.

– Vrei s-o salvezi? Atunci, să nici nu-ți treacă prin cap! N-o să las pe nimeni să-și bată joc de mine!

– Peste două zile, americanii și englezii vor începe să bombardeze Irakul. Se presupune că avem o treabă de făcut. Mike Fernández m-a sunat azi-dimineață. Este îngrijorat, chiar foarte. Se teme că dispariția lui Tannenberg va îngreuna operațiunea, adăugă Ahmed Husseini.

– Bereta aia Verde e mereu îngrijorată. Noi o să ne facem treaba noastră, el să și-o facă pe a lui, răspunse Colonelul.

– Domnule, insist că soția mea Clara n-ar trebui să fie o prioritate. Operațiunea este mai importantă. Misiunea noastră e dificilă, oamenii noștri trebuie să înceapă să acționeze în momentul în care vor începe bombardamentele. N-ar trebui să ne abatem atenția din pricina Clarei. Nu poate merge foarte departe...

– Ascultă, Ahmed, eu mă pot ocupa și de Clara, și de operațiune, se pare că tu nu ești în stare să stăpânești o femeie. Prietenii noștri de la Washington vor Biblia de Lut, e partea cea mai importantă a operațiunii, așa că o s-o aibă. Vreau să te văd peste o jumătate de oră la mine în birou. Sună-l pe nepotul meu să vină și el.

Când Colonelul plecă, Ahmed Husseini încercă să îl ajute pe Gian Maria să se așeze în fotoliu. Îi ceru apoi unei servitoare să-i caute în dulăpiorul de farmacie ceva cu care să-i îngrijească rănile.

Ante Plaskic era încă pe jos, nemișcat, așa că Husseini încercă să-l ajute și pe el să se ridice în picioare, dar croatul era într-o stare încă și mai proastă decât Gian Maria și de-abia se putea mișca, așa că îl lăsă pe jos.

Cei doi soldați care rămăseseră în încăpere priveau netulburați, fără să facă nimic pentru a-l ajuta. Erau aceiași soldați care tocmai îi interogaseră pe preot și pe croat, și le era indiferent dacă aceștia trăiau sau mureau; ei își făceau treaba, adică se supuneau orbește ordinelor Colonelului.

Ayed Sahadi preluă controlul situației și le ordonă celor doi oameni să cerceteze din nou casa și să se asigure că toate porțile spre exterior erau păzite, așa cum poruncise Colonelul.

– Gian Maria, unde este Clara? întrebă Ahmed.

– Nu știu, răspunse preotul în șoaptă.

– Ea are încredere în dumneavoastră, insistă Ahmed.

– Da, dar nu știu unde este, n-am văzut-o de când am ajuns acasă la ea. Eu... și eu aș vrea s-o întâlnesc. Sunt îngrijorat de ceea ce ar putea păți. Colonelul... este un om cumplit.

Ahmed Husseini ridică din umeri cu o expresie obosită. O senzație de greață îi strângea stomacul.

– Nu vreau să i se întâmple nimic Clarei. Dacă dumneavoastră știți unde este, spuneți-mi, ca s-o pot ajuta. E soția mea...

– Nu știu unde este, mă tem pentru ea, răspunse preotul, căutând privirea lui Ayed Sahadi, care tocmai îl ridica de pe jos pe Ante Plaskic și îl întindea pe canapea.

– Trebuie să plec, Colonelul mă așteaptă la el în birou, și pe dumneavoastră, Ayed, de asemenea. Așa că nu mai putem rămâne aici mult timp. Servitoarele vă vor ajuta. Plecați, plecați cât mai curând. Dacă

puteți, plecați chiar azi din Irak. Voi suna la mine la birou să vină cineva să vă aducă o autorizație care să vă permită să ocoliți punctele de control, în cazul în care vă hotărâți să plecați de aici pe șosea. Dar eu, în locul dumneavoastră, m-aș strădui să o pornesc la drum cât mai degrabă.

Gian Maria încuviință spusele lui Ahmed Husseini. Abia se putea mișca, dar știa că trebuia să o facă.

– Voi merge la hotelul Palestina, reuși el să spună.

– La Palestina? De ce? vru să știe Ahmed.

– Pentru că acolo sunt majoritatea străinilor și vreau să aflu cum să plec de aici: dacă pot merge cu cineva, dacă pot fi ajutat...

– Pot să încerc să vă găsesc o mașină până la granița cu Iordania, dar nu sunt sigur că voi reuși, în împrejurările date, afirmă Ahmed.

– Dacă nu e altă soluție, vă voi cere ajutorul, dar, dacă ar fi posibil, n-aș vrea să fiu nevoit să recurg la dumneavoastră. Cred că nu trebuie să-l întărâtăm pe Colonel.

– Mergeți la hotelul Palestina, acolo vă veți simți mai bine decât aici, și urmați sfatul domnului Husseini: plecați cât mai curând din Irak, spuse Ayed Sahadi pe un ton sentențios, schimbând cu Gian Maria o privire plină de subînțelesuri, care nu-i scăpă lui Ante Plaskic.

Înainte de a pleca, Sahadi se apropie de preot și îi atrase atenția cu voce joasă:

– Nu-i spuneți omului ăstuia unde se află Clara. N-am încredere în el, nu este ceea ce pare.

Gian Maria nici măcar nu răspunse. Apoi, când Ahmed Husseini și Ayed Sahadi plecară, se făcu liniște în toată casa. Doar din grădină venea ecoul unor cuvinte schimbate între soldați.

Zăboviră mai mult de o jumătate de oră până să se poată mișca, în vreme ce servitoarele încercau să-i ajute. Dar, fiind nervoase din pricina situației, nu știau ce să facă.

Ante Plaskic le ceru să aducă ceva pentru calmarea durerilor, în vreme ce își ștergea de pe față urmele de sânge. Mai dură ceva până să fie în stare să se ridice și chiar să rostească o vorbă.

Clara și Fatima intrară grăbite în hotelul Palestina, înainte să le întrebe cineva unde merg. Din fericire, la intrare era o oarecare agitație,

căci un grup de jurnaliști descărcau dintr-un jeep echipament de televiziune, în vreme ce alții veneau grăbiți să le dea o mână de ajutor.

La recepție, li se spuse că Miranda era în cameră, la 501, și că aveau să o anunțe imediat. Clara așteptă ca recepționerul să o audă pe Miranda la celălalt capăt al firului și ceru să vorbească direct cu ea, în ciuda faptului că bărbatul insista ca ea să-și spună numele ca să i-l transmită clientei sale.

– Bună, Miranda, sunt o prietenă a profesorului Picot, ne-am cunoscut la Safran. Pot urca să vă văd?

Miranda recunoscu vocea Clarei. Se miră că femeia nu îi spusese deschis cine este și că folosise artificiul de a-l menționa pe Picot, dar o invită să urce.

Două minute mai târziu, când deschise ușa camerei, dădu cu ochii de două femei șiite, acoperite în negru din cap până în picioare. Le invită să intre și, după ce închise ușa, rămase în expectativă.

– Vă mulțumesc, ne-ați salvat viața, îi spuse Clara, scoțându-și vălul de pe față și indicându-i Fatimei printr-un gest să se așeze pe singurul scaun care părea să existe în încăpere.

– Știam că sunteți dumneavoastră, v-am recunoscut vocea. Dar ce se întâmplă?

– Trebuie să plec din Irak, am găsit Biblia de Lut și vor să mi-o ia.

– Biblia de Lut! Așadar, există? Dumnezeule, lui Yves n-o să-i vină să creadă!

Clarei nu-i trecu neobservat faptul că Miranda se referea la Picot pe numele mic. Ayed Sahadi fusese în stare să vadă că între jurnalistă și Picot era ceva mai mult decât o simpatie obișnuită; așadar, aceasta avea să o ajute, ca să-i facă o favoare lui Picot.

– Mă veți ajuta?

– Cum anume?

– V-am spus deja, trebuie să plec de aici.

– Mai întâi, povestiți-mi ce s-a întâmplat și cine vrea să vă ia Biblia de Lut. O aveți aici? Mi-o puteți arăta?

Clara vârî mâna în căruciorul de cumpărături și scoase cu grijă un pachet învelit în mai multe rânduri de pânză. Îl așeză pe patul Mirandei și începu să-l desfacă, până scoase la iveală opt tăbliță de lut.

Într-un alt pachet mai mic avea cele două tăbliţe pe care bunicul ei le găsise la Haran.

Miranda rămase extaziată în faţa acelor bucăţi de lut imprimate cu semne de neînţeles pentru ea. Tăbliţele acelea erau asemenea celor dinaintea cărora se extaziase de atâtea ori la Muzeul Luvru, unde tatăl ei o ducea când era mică şi îi spunea că oamenii învăţaseră să scrie pe lut.

Cu o voce calmă, Clara începu să citească textul de pe tăbliţe, şi Miranda fu dintr-odată copleşită de emoţie.

– Cum le-aţi găsit? întrebă ea.

– A fost Gian Maria... Mă rog, de fapt, am găsit în templu o altă încăpere şi mai multe zeci de tăbliţe, unele sparte. Gian Maria a început să le clasifice şi a descoperit că printre tăbliţe erau acestea.

– Cine vrea să vi le ia? vru să ştie jurnalista.

– Toţi, soţul meu, oamenii lui Saddam, Colonelul... Ei cred că aparţin Irakului, răspunse ea în chip de scuză.

– Şi este adevărat, aparţin Irakului, fu răspunsul serios al Mirandei.

– Credeţi că în această situaţie ţara mea este capabilă să conserve tăbliţele? Credeţi că lui Saddam îi pasă câtuşi de puţin de ele? Dumneavoastră ştiţi la fel de bine ca mine că va fi război, aşa că ultima grijă a guvernanţilor noştri este arheologia.

Miranda nu părea foarte convinsă de explicaţia Clarei, intuia că mai era ceva în plus.

– Sunaţi-l pe Picot... îi sugeră ea.

– Toate convorbirile sunt interceptate. Dacă-l sun şi îi spun ce am găsit, voi fi localizată şi vom rămâne fără Biblia de Lut.

– Dar dumneavoastră ce anume doriţi...?

– Să le scot din Irak şi să le arăt lumii, minţi Clara, să facă parte din expoziţia pe care o pregăteşte profesorul Picot. Ştiţi că soţul meu a obţinut o autorizaţie pentru ca unele dintre piesele găsite la Safran să fie scoase din Irak. Eu vreau ca în această expoziţie să se afle şi Biblia de Lut, vreau ca lumea să cunoască de acum încolo cea mai mare descoperire arheologică din ultimii cincizeci de ani. Biblia de Lut va declanşa revizuirea multor teorii istorice şi arheologice. Va însemna, de asemenea, şi un mare impact printre creştini, căci este dovada evidentă a existenţei Patriarhului Avraam şi a faptului că tot ce ştim despre

Geneză, așa cum a apărut în Biblia găsită în Templul de la Ierusalim pe vremea regelui Josias[1], i-o datorăm lui.

Cele două femei se priviră în tăcere. Nu aveau încredere una în cealaltă, poate pentru că între ele era o rivalitate, de care nici măcar nu erau conștiente, din pricina lui Yves Picot. Dar Clara mai știa că, pentru jurnalistă, ea era o protejată a regimului lui Saddam și, ca atare, nu era o persoană demnă de încredere, oricât de mult ar fi fost Miranda împotriva războiului.

– Nu înțeleg de ce nu vi se permite să scoateți aceste tăblițe. La urma urmei, soțul dumneavoastră a obținut autorizațiile pentru a scoate peste douăzeci de piese dintre cele găsite în templu, în afară de nu știu câte altele.

– Aceste tăblițe au o valoare religioasă de primă importanță, ca să nu mai vorbesc de valoarea istorică și arheologică. Dumneavoastră nu înțelegeți, dar nu sunt niște tăblițe oarecare, este Biblia, prima Biblie scrisă de om, inspirată de Dumnezeu Patriarhului Avraam. Credeți că regimul va permite ca ele să iasă din Irak? Sunt o piesă fundamentală, pot însemna chiar o monedă de schimb, în cazul în care situația ar deveni gravă pentru Saddam... Vă rog, ajutați-mă!

– Îmi cereți să scot aceste tăblițe din Irak?

– Da... și pe mine... nu știu...

– Și Gian Maria?

– E în Casa Galbenă, a rămas acolo cu Ante Plaskic.

– De ce? De ce nu sunt și ei aici?

– Pentru că a trebuit să fug. M-a ajutat Ayed Sahadi, dar, dacă află cineva, va fi ucis, ca și noi. Gian Maria mi se va alătura, dacă îi va fi cu putință.

– Și croatul?

– El nu știe nimic, nu i-am spus nimic.

– De ce?

– Nu știu, eu... eu am încredere doar în Gian Maria.

– Și șeful de echipă?

---

[1] Josias (?–609 î.H.), cel de al șaisprezecelea rege al Iudeei (640–609 î.H.), sub domnia căruia a avut loc o importantă reformă religioasă. (n.tr.)

– Mă va ajuta pentru bani, pentru mulți bani, dar și el m-ar putea preda, dacă îi oferă cineva mai mult.

– Și soțul dumneavoastră?

– Soțul meu nu știe că sunt aici, nu cred că m-ar denunța, dar nici nu vreau să risc, nici să-l fac pe el să riște. Ne vom despărți, sunt luni de zile de când fiecare și-a ales propriul drum.

– Dar eu nu pot face nimic, protestă Miranda.

– Puteți să mă lăsați să rămân aici cu Fatima. Nimeni n-o să ne caute în camera dumneavoastră. N-o să vă deranjăm, o să dormim pe jos. Ayed Sahadi a promis să vină să ne caute, și dacă nu vine... mă rog, o să născocim atunci ceva.

– O să fiți căutate aici.

– Nu, nimeni n-o să-și închipuie că am rămas la Bagdad, o să creadă că am fugit spre una din granițe: cum sunt cu Fatima, ne vor căuta în zona de graniță cu Iranul, pentru că acolo este familia Fatimei.

Miranda își aprinse o țigară și se apropie de fereastră. Avea nevoie să se gândească. Știa că femeia aceea nu-i spunea tot adevărul, dar observa că într-adevăr era speriată, iar Fatima, și mai tare. Era ceva care nu se potrivea, și instinctul îi spunea că, dacă ar ajuta-o, ar putea intra într-o mare încurcătură. În plus, nu era de acord ca ea să scoată Biblia de Lut din Irak. Tăblițele acelea erau patrimoniu al irakienilor și trebuiau să iasă din țară doar cu permisiunea poporului irakian. Era adevărat că țara se afla în prag de război, că toate știrile indicau că președintele Bush urma să dea ordin în orice clipă să se înceapă bombardamentele, dar încă mai erau speranțe, încă se mai ducea o bătălie în Consiliul de Securitate al Națiunilor Unite, unde țări atât de puternice precum Rusia, Franța și Germania se opuneau oricărei acțiuni armate.

Clara era conștientă de ezitările jurnalistei, și i-o luă înainte, dându-i o soluție.

– Permiteți-ne măcar să stăm aici până când va sosi Ayed Sahadi. După aceea, o să plecăm, n-o să vă punem în nici o situație neplăcută. Acum, noaptea, și cu interdicția de circulație, vom fi arestate.

– Aș vrea să știu ce ați făcut pentru ca prietenul dumneavoastră Saddam să vrea să vă aresteze, întrebă Miranda.

– N-am făcut nimic, sincer. Dacă reușesc să ies din Irak, veți putea constata că nu v-am mințit, dat fiind că voi prezenta această descoperire întregii lumi, împreună cu profesorul Picot.

– Rămâneți în noaptea asta, nu e mult spațiu, dar presupun că ne putem descurca. O să mai vorbim mâine, acum trebuie să plec, colegii mei mă așteaptă.

Când Miranda închise ușa camerei, Clara simți un val de ușurare. Reușise să înfrângă rezistența jurnalistei, dar era conștientă de faptul că aceasta încă nu se hotărâse până când avea să o ajute. Dar era sigură că nu ar fi denunțat-o, și ăsta era singurul lucru de care avea nevoie până când Ayed Sahadi lua legătura cu ea sau venea să o caute.

În biroul Colonelului, la Cartierul General al Serviciilor Secrete, activitatea era mai intensă decât de obicei. Militarul țipa prin telefon la cineva, în vreme ce un soldat intra și ieșea încontinuu, lăsând pe masa Colonelului hârtii și documente, pe care un alt soldat le lua imediat și le aranja în dosare pentru clasificare, introducându-le apoi în niște pungi negre de plastic.

Ahmed Husseini dădea pe gât un pahar de whisky, iar Ayed Sahadi fuma una dintre țigările lui de foi aromatizate, așteptând amândoi ca domnul Colonel să încheie convorbirea telefonică.

Când în sfârșit termină de vorbit, cei doi bărbați rămaseră în continuare în expectativă.

– Nu vor să mă lase să plec, la palat se preferă ca eu să rămân aici, la Bagdad. I-am spus aghiotantului președintelui că sunt soldat și că vreau să mă încorporez în unitatea mea, care e la Basra, și, în trecere, să evaluez personal situația de la granița cu Kuwaitul. Nu știu dacă mi se va permite să o fac, le explică el, fără să-și ascundă nemulțumirea.

– Ar trebui să fiți la graniță poimâine. Mike Fernández vă așteaptă la punctul stabilit, ca să vă scoată din Irak și să vă ducă până în Egipt. La Cairo, trebuie să stabiliți legătura cu Haydar Annasir, știți de-acum că este unul dintre creierele organizației lui Tannenberg. El vă va da documentele și banii necesari ca să trăiți liniștit tot restul vieții cu noua dumneavoastră identitate, îi explică Ahmed Husseini pe un ton plictisit.

– Știu, știu... O să-mi explici acum ce trebuie să fac? Dacă nu plecăm de aici înainte de 20, ar fi posibil să n-o mai putem face niciodată, se plânse Colonelul.

– Eu trebuie să rămân, replică Ahmed.

– Este obligația ta! Trebuie să coordonezi operațiunea, dar ție yankeii n-o să-ți facă nimic, prietenii lui Tannenberg au garantat acest lucru, răspunse Colonelul.

– Cine știe ce o să se întâmple? se plânse Ahmed.

– Nimic! N-o să se întâmple nimic! Tu o să fii scos de aici, și Ayed, de asemenea. O să rămână cu tine, vă veți îngriji amândoi ca operațiunea să nu întâmpine probleme. Oamenii lui Tannenberg sunt pregătiți, nu poți da greș. Dacă te văd slab, se va duce totul de râpă. Tannenberg nu mai este, așa că au nevoie să se încreadă în cineva. Tu ești soțul nepoatei lui, ești capul familiei, acționează ca atare!

Tonul Colonelului era plin de furie.

– Unde o fi Clara? se întrebă Ahmed cu voce tare.

– O căutăm peste tot. Am dat ordin de alertă specială în toate punctele de trecere a frontierelor. Dar trebuie să fim prudenți, ca să nu atragem atenția la palat, spuse Ayed Sahadi.

– Soția ta e foarte isteață, Ahmed, dar nu într-atât încât să nu fim în stare s-o găsim, declară Colonelul.

– Dacă sunteți de acord, Colonele, putem trece din nou în revistă toate amănuntele operațiunii. Trebuie să mă văd cu unii dintre oameni, în cazul în care ar trebui să le dau noi instrucțiuni... interveni Ayed Sahadi.

– Să ne punem pe treabă, răspunse Colonelul.

În timpul cinei, Miranda nu era atentă la conversația celorlalți. Se gândea întruna la Clara. Era tentată să-l sune pe Picot la Paris sau pe Marta Gómez, ca să-i întrebe ce trebuia să facă, dar, dacă telefoanele erau ascultate, singurul lucru pe care l-ar obține ar fi arestarea Clarei și chiar și a ei, pentru că o ascunsese.

– Te simți rău?

– Nu, nu, sunt doar obosită.

Cameramanul de la televiziunea franceză ridică din umeri la răspunsul Mirandei. Era evident că femeia nu acordase atenție conversației

din timpul cinei, iar fruntea ei încruntată era un semn vădit că o preocupa ceva.

– Bine, o să-ți spun ce i-a zis Lauren Bacall lui Humphrey Bogart: Dacă ai nevoie de mine, fluieră...

– Îți mulțumesc, Jean, dar mă simt bine. Treaba asta e istovitoare, suntem de prea multă vreme aici așteptând ca americanii să se hotărască să înceapă războiul. Sunt deja sătulă.

– Păi, ar fi mai bine să te înarmezi cu răbdare, dacă nu cumva vrei să pleci, răspunse francezul.

– Nu, nu vreau să plec, dar aproape că vreau să se întâmple odată ceva, chiar și să înceapă războiul.

– Ca de obicei, ești incorectă din punct de vedere politic, spuse o englezoaică pe care o mai întâlnise și în alte conflicte armate.

– Știu, Margaret, știu, dar toți sunteți la fel de sătui ca mine, și pun pariu pe ce vreți că și voi vă doriți să se întâmple ceva.

Conversația ținu până la miezul nopții, așa că prelungiră cina cu niște pahare generoase băute într-un local discret, situat în apropierea străzii Baladiya.

Când se întoarse la hotel, Miranda refuză să mai bea un ultim pahar și se îndreptă spre camera ei, nerăbdătoare să afle dacă Clara se mai afla încă acolo.

Deschise ușa cu grijă, și le găsi pe cele două femei pe jos, ghemuite lângă perete, acoperite cu o cuvertură. Atât Clara, cât și Fatima dormeau adânc, și văzu pe chipurile lor oglindit un amestec de oboseală și deznădejde.

Se dezbrăcă încet și ezită dacă să le spună sau nu să împartă patul cu ea. Se gândi apoi că n-ar servi la nimic să le trezească, fiindcă patul era îngust și n-ar fi încăput toate trei.

– Unde este Clara?

Gian Maria se aștepta ca Ante Plaskic să-i pună întrebarea și era pregătit să mintă.

– Nu știu, măcar de-aș ști unde o pot găsi! Mă tem pentru ea.

– Ea n-ar fi plecat fără să-și ia la revedere de la dumneavoastră, insistă croatul.

– Credeți că, dacă aș ști unde este, nu v-aș spune? Le-aș fi spus-o acelor oameni care ne-au bătut... eu... eu nu sunt obișnuit cu violența, și, dacă aș fi știut...

– N-ați fi spus, sunt sigur, i-o reteză Ante Plaskic.

– Măi să fie, știți cam multe!

– Da, știu ce e în stare să facă un bărbat.

– Eu sunt preot.

– Știu și ce e în stare să facă un preot. În timpul războiului, preotul de la mine din sat îi ajuta pe oameni. Într-o zi, a venit o patrulă de paramilitari să caute un bărbat, pe un șef al miliției noastre. Îl ascunsese în biserică, dar n-a spus. L-au torturat în fața întregului sat, smulgându-i pielea fâșii, fâșii, dar tot n-a spus. Sacrificiul lui n-a folosit la nimic: l-au găsit pe bărbat și l-au ucis, după ce au ras satul de pe fața pământului.

Gian Maria nu-și putea ascunde impresia pe care i-o pricinuise relatarea croatului și, făcând un efort, se apropie de el și îi puse mâna pe umăr.

– Nu caut compasiune, îi răspunse Ante Plaskic.

– Toți avem nevoie de milă și de compasiune, răspunse preotul.

– Eu, nu.

Se făcuse deja noapte și amândoi păreau să-și fi revenit, destul cât să încerce să plece din Casa Galbenă. Cele două servitoare îi ajutaseră să-și pună în ordine puținele lucruri pe care le aveau. Una dintre ele le spuse că are un văr care locuia în apropiere și care, dacă îi plăteau bine, ar putea să-i ducă cu mașina până la hotelul Palestina. Acceptară și, în momentul acela, așteptau ca femeia să revină cu vărul ei.

– De ce n-aveți încredere în mine? întrebă croatul.

– Ce vă face să spuneți că n-am încredere în dumneavoastră?

– Nimeni n-are încredere în mine. Nu trebuie să fii foarte ager la minte ca să-ți dai seama că la Safran eu eram în plus. Se străduiau cât puteau să mă evite.

– Dacă ar fi fost așa, profesorul Picot nu v-ar fi acceptat în echipă, și Clara n-ar fi consimțit să rămâneți.

– Dar eu sunt atât de neînsemnat, încât, cu toată neplăcerea pe care le-o pricinuiam, nici nu mă băgau în seamă. Dacă le-aș fi dispărut de sub

ochi, ar fi încetat să se mai gândească la mine. De fapt, îmi petreceam zilele închis în depozit.

– Nu vă autocompătimiți!

– Vă înșelați, descriu o realitate. Nu mă plăceau, dar nici mie nu-mi păsa de ei.

– Și, atunci, de ce ați acceptat să munciți?

– Pentru că asta era, o muncă, și toți trebuie să muncim.

În sfârșit, sosi servitoarea cu vărul ei, care îi ajută să urce în mașină. Nu dură mai mult de un sfert de oră ca să ajungă la hotelul Palestina. Încă mai era lume în hol și la bar. Recepționerul începu să jure că nu mai are nici o cameră liberă. Doar după multe insistențe și după ce acceptă mai multe bancnote de dolari pe care i le înmânară în mod discret, consimți să le arate două camere, despre care îi anunță că erau în stare proastă, pentru că urmau să fie renovate, dar condițiile nu se dovediseră prielnice.

Bărbatul de la recepție avea dreptate. Camerele la care îi conduse n-aveau nevoie doar de o zugrăveală, iar mocheta cunoscuse vremuri mai bune; nici băile nu erau foarte curate.

– Va trebui să vă descurcați cu ce e aici. Mă duc chiar acum să vă aduc niște pături.

Gian Maria vru să știe dacă Miranda și restul jurnaliștilor care fuseseră la Safran mai erau încă în hotel. Recepționerul îl asigură că da.

– Bine, poate că mâine n-o să-l deranjeze pe vreunul dintre ei să împartă camera cu noi... spuse preotul pe un ton plin de speranță.

Miranda dormea adânc, când insistența unor ciocănituri seci în ușă o readuse la realitate.

Se ridică dintr-o săritură și, mergând spre ușă, se împiedică de Clara, care dormea dusă, la fel ca Fatima.

– Cine este? întrebă ea cu voce joasă, și răspunsul o uimi.

– Gian Maria. Vă rog, deschideți-mi, repede!

Preotul intră în cameră privind îndărăt, îngrijorat să nu-l fi urmărit cineva.

– Sunt aici? Slavă Domnului! spuse el, la vederea celor două trupuri ghemuite pe jos.

– Sper să fiți în stare să-mi dați o explicație despre ce se întâmplă, îi ceru jurnalista.

– Dacă va fi găsită, ar putea fi ucisă, fu răspunsul lui Gian Maria, arătând-o pe Clara care, în momentul acela, părea să se trezească din somnul adânc în care fusese cufundată.

– De ce? insistă Miranda.

– Pentru că a găsit Biblia de Lut și vor să i-o ia, răspunse Gian Maria.

– Tăblițele acelea nu sunt ale ei, aparțin irakienilor, așa că nu sunt de acord cu dumneavoastră în această privință, replică Miranda.

– Nu ne veți ajuta? întrebă Clara, acum complet trează.

– Dumneavoastră vreți să vă însușiți ceva ce nu vă aparține, așadar, ăsta e un furt. Nu pot scuza pe nimeni care fură, chiar dacă suntem în prag de război.

– Biblia este a mea! răspunse Clara cu o voce plină de neliniște.

– Biblia de Lut este a Irakului, chiar dacă dumneavoastră ați găsit-o. Și, pe deasupra, nu-mi spuneți adevărul. Dumneavoastră și domnul Alfred Tannenberg sunteți două persoane de încredere ale regimului lui Saddam, așa încât soțului dumneavoastră nu i-a fost deloc greu să obțină autorizațiile și toate binecuvântările regimului pentru ca profesorul Picot să poată scoate din Irak mare parte dintre piesele pe care le-ați găsit la Safran. Atunci, de ce nu vi se dă permisiunea să scoateți și aceste tăblițe? În regulă, știu de-acum că sunt o descoperire extraordinară, dar asta nu înseamnă că nu puteți obține autorizația de a le prezenta întregii lumi în expoziția aceea pe care o pregătește Picot. Nu înțeleg nici de ce sunteți urmărită și, cu atât mai puțin, de ce o tânără apropiată regimului spune că viața ei este în pericol. Bineînțeles, numai dacă nu cumva vreți să rămâneți cu ceea ce nu vă aparține, și acest fapt vă transformă într-o hoață, aici și în orice parte a lumii. Așadar, aș dori ca mâine să vă găsiți alt loc unde să vă ascundeți. Nu vreau să am de-a face cu nici un furt și mă îndoiesc că profesorul Picot ar aproba atitudinea dumneavoastră.

Cuvintele Mirandei căzură asupra Clarei ca o găleată cu apă rece. Fatima, care se trezise și observa scena așezată pe jos, își ascunse fața în mâini.

– Și Gian Maria... Mă uimește atitudinea dumneavoastră. Sunteți preot, și se pare că, pus în fața unui furt, nu sunteți deloc tulburat. Nu

numai asta, dar chiar vreți să-l ajutați pe hoț, în cazul ăsta, o hoață. Sincer, nu vă înțeleg, spuse Miranda în continuare.

Vorbele jurnalistei îl zdruncinară pe preot, care nu pusese în nici un moment la îndoială faptul că acele tăblițe n-ar fi ale Clarei. După câteva clipe de perplexitate, îi răspunse Mirandei:

– Aveți dreptate, sau, cel puțin, în parte. Dar... mă rog, cred că lucrurile nu sunt doar cum par, cum le descrieți dumneavoastră. Priviți-mi fața, aprindeți lumina!

Miranda aprinse lumina veiozei așezate pe noptieră și reuși să vadă chipul lovit al preotului, precum și mâna învinețită.

– Ce vi s-a întâmplat? întrebă ea, alarmată.

– Colonelul voia să știe unde este Clara, răspunse preotul.

– Colonelul?

– Nu știu dacă ați ajuns să-l cunoașteți la Safran. E un om foarte puternic, și vrea tăblițele, dar nu pentru Irak, le vrea ca să facă o afacere. Presupun că amica noastră, Clara, ne va putea explica, dar ce am auzit în Casa Galbenă a fost ceva despre niște prieteni de la Washington și despre faptul că războiul începe mâine, și alte lucruri asemănătoare.

– Războiul începe mâine? Și Colonelul ăla de unde știe? Nu înțeleg nimic, spuse Miranda.

– E foarte greu de explicat. Vrea Biblia de Lut ca s-o vândă, de aceea mă urmărește, ca să mi-o ia. Eu n-o voi fura, vreau doar s-o fac cunoscută lumii și s-o las într-un loc sigur până când se termină războiul și mă pot întoarce în Irak, spuse Clara, care elaborase din mers această scuză pentru a alunga neîncrederea Mirandei.

– Cu alte cuvinte, avem de-a face cu un colonel corupt care vrea aceste tăblițe... Bine, atunci denunțați-l și predați-le autorităților! De pildă, anunțați-l pe soțul dumneavoastră, care, după câte știu, e directorul Departamentului de săpături arheologice, sau cam așa ceva, nu?

– Nu pot, protestă Clara.

– Și soțul dumneavoastră e corupt? Să fim serioși!

– Credeți ce doriți. Înțeleg că nu vreți să mă ajutați, așa că eu și Fatima vom pleca, dar permiteți-ne să rămânem până când se face ziuă. Dacă ieșim acum în stradă, vom fi arestate. Ayed Sahadi ne-a promis să ne scoată de aici, el a fost cel care ne-a sugerat să ne refugiem

în hotelul ăsta. Dar nu vă faceți griji, vom pleca de îndată ce se face ziuă, vă promit.

Miranda rămase privind-o pe Clara, neștiind ce să facă. Nu avea încredere în ea. De fapt, nu o plăcea. Instinctul îi spunea că femeia aceea nu era sinceră, că în spatele acelor cuvinte disperate se ascundea o înșelăciune.

– De îndată ce răsare soarele, veți pleca, spuse Miranda pe un ton sentențios.

– Vă rog, ajutați-l pe Gian Maria, îi ceru Clara cu o voce rugătoare.

– Nu, n-am nevoie de ajutor, nu vă faceți griji, răspunse Gian Maria.

– Ba da, aveți nevoie. Trebuie să plecați din Irak chiar mâine, înainte să înceapă bombardamentele. Nu știm cât timp va dura războiul. Plecați; dacă rămâneți aici, veți fi ucis. Colonelul v-a permis să veniți aici? vru să știe Clara.

– Ne-a lăsat într-o baltă de sânge, după ce a dat ordin oamenilor săi să ne interogheze. Ayed Sahadi l-a convins că dumneavoastră îl cunoașteți bine și că de aceea nu ne-ați fi spus niciodată unde aveați de gând să fugiți. Asta a părut să-l înduplece, și ne-a lăsat acolo, în Casa Galbenă. Soțul dumneavoastră părea disperat. Chiar dacă este de partea Colonelului, cred că vrea să vă ajute.

– Ba nu, nu vrea să mă ajute, vrea Biblia de Lut.

– Ahmed nu e un om rău, Clara, îi răspunse Gian Maria.

– Faceți-mi plăcerea și plecați. Eu nu pot ieși ușor de aici, pot să treacă zile sau chiar luni, dar dumneavoastră trebuie să plecați. Dacă veți rămâne, nu veți face decât să-mi sporiți neliniștea, afirmă Clara.

– Foarte emoționant! îi întrerupse Miranda. Dar sunteți... Nu vă înțeleg, Gian Maria, nu înțeleg ce faceți.

– Nu vă pot explica, nu știu cum să vă explic, dar vă asigur că acționez așa cum mă îndeamnă conștiința și sunt convins că nu fac nimic rău. Eu... eu cred că doamna Clara nu va rămâne cu tăblițele acelea, că într-o zi le va înapoia, ea știe că nu sunt ale ei, dar în aceste împrejurări... Miranda, e atât de greu uneori să dai răspunsuri...

– Până acum, nici dumneavoastră, nici doamna Tannenberg nu mi-ați dat vreun răspuns, așa că nu vreau să am nimic de-a face cu acest furt. În ceea ce privește faptul că mâine începe războiul, aveți vreo certitudine?

– De fapt, va începe în ziua de 20, cu alte cuvinte, mâine mai e încă timp ca Gian Maria să iasă din Irak, afirmă Clara.

– Cum puteți fi sigură că războiul va începe în ziua de 20? insistă jurnalista.

– A spus-o Colonelul...

– Dar, după câte știu eu, Colonelul ăla e din armata lui Saddam, nu din cea a Statelor Unite, așa că mă îndoiesc că știe data la care Bush va da ordinul de atac, numai dacă nu cumva...

– Pe ce lume trăiți? o întrebă Clara cu amărăciune.

– Dar dumneavoastră?

– Într-o lume în care unii oameni hotărăsc asupra vieții și asupra morții celorlalți pentru interesele lor, ca să facă afaceri bune și rentabile. Prin acest război, mulți vor câștiga bani cu lopata, fu răspunsul mânios al Clarei.

– Singurul lucru pe care-l știu este că, dacă o să fie război, vor muri oameni, și vor muri degeaba, spuse Miranda furioasă.

– Degeaba? Nu, nu vă lăsați înșelată, tocmai v-am spus: vor muri pentru că alții vor avea de câștigat bani, mulți bani, și, în plus, își vor spori puterea, cea pe care o au acum și cea pe care o vor avea în viitor. De aceea se duce acest război, de aceea s-au făcut toate războaiele. Nici dumneavoastră, nici eu nu le putem opri; de altfel, dacă n-ar fi ăsta, ar fi altul. Este istorie, istoria omenirii. Dacă înveți ceva din arheologie este că majoritatea orașelor pe care le-am recuperat de sub pământ au fost distruse într-un război sau au fost abandonate după un război. Sunt lucruri care nu pot fi schimbate.

Clara vorbea cu asprime, lăsând să se vadă că îi era milă de Miranda, care părea că nu înțelege realitatea care o înconjura.

– Știți, eu și dumneavoastră vom fi întotdeauna pe fronturi diferite: persoanele ca dumneavoastră sunt cele care pricinuiesc nenorocirea semenilor lor, răspunse jurnalista, fără să-și ascundă disprețul pe care-l simțea față de Clara.

– Vă rog! Vă rog! încercă Gian Maria să intervină. Cearta asta e absurdă, suntem cu toții nervoși...

– Nervoși? Ați auzit ce spune doamna Tannenberg? Acestei femei nu-i pasă de nimeni și de nimic, vrea doar să-și îndeplinească dorințele

și, bineînțeles, nu o interesează decât de ea însăși. Mie mi se pare... mie mi se pare un monstru.

Afirmația Mirandei fu ca o zguduitură care îi lăsă pe toți amuțiți. Mai erau câteva ore până să răsară soarele, și încordarea din încăpere începea să devină la fel de insuportabilă pentru toți.

Clara n-o mai băgă în seamă pe Miranda și se apropie de Gian Maria.

– Vei pleca așa cum ți-am cerut?

– Dar tu? Vreau să te ajut...

– Crezi că pot fugi prin Irak împreună cu un preot? Cât timp crezi că-i va trebui Colonelului ca să ne găsească? Am o singură șansă, și n-o pot irosi din pricina ta.

– Eu nu vreau să ți se întâmple nimic din vina mea, vreau să te ajut, protestă Gian Maria.

Câteva ciocănituri seci în ușă îi făcură să tresară, cufundându-i în liniște. Miranda le făcu semn să intre în baie, după care deschise ușa.

Ayed Sahadi părea nervos și intră împingând-o, fără să spună nici un cuvânt până când ușa nu se închise.

– Unde sunt? întrebă el.

– Unde sunt cine?

– N-am timp de pierdut! Unde e Clara?

Împinse ușa de la baie și zâmbi. Gian Maria, Clara și Fatima erau lipiți de perete. Pe chipul Fatimei se oglindea frica, pe cel al lui Gian Maria, îngrijorarea, iar pe cel al Clarei, sfidarea.

– Ieșiți de acolo, plecăm, le porunci el Clarei și Fatimei.

– Vreau să merg cu dumneavoastră, ceru Gian Maria.

– Ați fi o piedică, spuse Clara.

– De ce nu-l ajutați să plece de aici? o întrebă Ayed pe Miranda.

– Dar cum? Spuneți-mi, cum să-l scot de aici? Tocmai am aflat că mâine începe războiul, așa că ar fi curată sinucidere să încercăm să ajungem la graniță.

Ayed Sahadi o privi pe Clara cu un reproș mut. De ce a trebuit să-i povestească jurnalistei că războiul era pe punctul de a începe?

– Atunci să rămână aici, americanii știu că ăsta e hotelul jurnaliștilor, așa că n-o să vă bombardeze.

– Vreau să vă însoțesc, insistă Gian Maria.

– Nu cred că ne-ați fi de folos... spuse Ayed, gândind cu voce tare.

– Gian Maria, nu poți veni. Viața mea este în pericol, așa că nu vei veni cu noi.

Afirmația Clarei părea să nu lase loc de comentarii, dar Ayed Sahadi continua să chibzuiască dacă era sau nu convenabil să profite de prezența preotului.

– Unde le veți duce? întrebă Gian Maria.

– N-o să vă spun; dacă domnul Colonel hotărăște să vă interogheze din nou, s-ar putea să nu mai fie atât de binevoitor ca ultima dată, răspunse Ayed.

– Dar, dacă va fi torturat, poate să spună că doamna Clara Tannenberg a plecat cu dumneavoastră, spuse Miranda.

– Dar nu știe unde, așa că plecăm. Acoperiți-vă fața și urmați toate instrucțiunile mele! Pretutindeni sunt oameni din serviciile secrete, explică Ayed Sahadi.

– Și cum o să ieșim? vru să știe Clara.

– Într-un covor, de fapt, în două covoare. La intrarea de serviciu e un camion care așteaptă să încarce niște covoare. Așa veți ieși din hotel. Vă veți întâlni cu mine mai târziu. Acum mergem la ascensorul de serviciu.

Ieșiră din cameră, lăsându-i acolo pe Miranda și pe Gian Maria. Jurnalista părea ușurată, în vreme ce preotul avea un aer deznădăjduit.

– Vreți ceva de băut? i se adresă Miranda lui Gian Maria.

– Nu beau, răspunse acesta de abia șoptit.

– Nici eu, am câteva sticle pentru că ajută la cumpărarea bunăvoinței. Dar, în noaptea asta, cred că voi lua o înghițitură.

Căută un pahar și deschise o sticlă pe care o păstra în dulap. Își turnă două degete și duse paharul la buze, simțind cum lichidul îi ardea gâtlejul și, după câteva secunde, îi încălzea stomacul.

– Ce înseamnă Clara pentru dumneavoastră? îl întrebă ea deodată pe preot.

Gian Maria o privi, neștiind ce să răspundă. Nu-i putea spune adevărul.

– Nimic, nimic din ce v-ați putea imagina. Am o obligație morală față de ea, asta e tot.

– O obligație morală? De ce?

– Pentru că sunt preot, de asta. Uneori, Dumnezeu ne pune în niște situații la care nu ne-am fi putut gândi niciodată. Îmi pare rău că nu vă pot da alt răspuns.

Miranda acceptă explicația lui Gian Maria. Știa că preotul nu o minte și observa zbuciumul lăuntric care părea să-l facă să sufere.

– E adevărat că mâine începe războiul? îl întrebă ea.

– Așa au spus Colonelul și Ahmed.

– Azi e 19...

– Atunci, mâine vor începe să bombardeze.

– De unde știau?

– Nu am idee, au vorbit cu niște persoane de la Washington, dar adevărul e că nu știu. Tocmai mâncam cea mai cruntă bătaie din viața mea.

– Da, acum văd. Și unde este Ante Plaskic?

– În camera lui. Pe el au tăbărât și mai tare, ne-a fost greu să ne punem pe picioare și să ajungem până aici.

– Cine v-a adus?

– Vărul uneia dintre servitoarele Clarei.

– Și acum ce vreți să faceți?

– Eu? Nu știu. Simt că... simt că sunt pe punctul de a suferi un colaps. Nu sunt în stare să plec din Irak fără să știu că doamna Clara Tannenberg este bine.

– Dar ea trebuie să se ascundă, nu va lua legătura cu dumneavoastră.

Câteva ciocănituri în ușă întrerupseră conversația. Miranda și Gian Maria rămaseră liniștiți, de parcă ar fi vrut să se asigure că fusese doar o greșeală. Auziră din nou ciocăniturile și o voce cerând insistent să se deschidă ușa.

Clara era palidă, Fatima tremura, iar Ayed Sahadi părea furios.

– E imposibil să ieșim de aici! Colonelul n-are încredere în nimeni, hotelul e înconjurat. Au percheziționat camionul, și soldații îl păzesc. Nu ne-au descoperit pentru că șoferul nu știe nimic, cu excepția faptului că trebuie să transporte o încărcătură. Ele trebuie să rămână aici.

– Aici? Nu, vă asigur că aici nu vor rămâne. Căutați alt loc, dar nu vor rămâne în camera mea, replică Miranda.

– Ieșiți și spuneți-le soldaților să le aresteze, o provocă Ayed. Ori rămân aici până când le pot scoate, ori vor fi arestate.

– Nu pot rămâne în camera mea! strigă jurnalista.

– Să vină la mine, interveni Gian Maria.

– Ați obținut o cameră? La ce etaj? întrebă Ayed Sahadi.

– La patru. E o cameră oribilă, cu un singur pat, și dușul nu funcționează foarte bine, dar ne descurcăm.

– Și Ante Plaskic? vru să știe Clara.

– E la etajul întâi.

– Dar poate să vrea să vă vadă, n-ar fi de mirare să vină în camera dumneavoastră, spuse Ayed.

– S-ar putea, dar, dacă vine, n-o să-l las să intre.

– Și personalul de la serviciul de curățenie al hotelului? Ce vor spune când o să vadă în cameră două femei șiite care nu sunt înregistrate în hotel? întrebă Miranda.

– Ascultați la mine, situația este așa cum este, așadar, trebuie să improvizăm. Dacă dumneavoastră nu le lăsați să stea aici, vor merge în camera lui Gian Maria. Numai de n-ar da ordin Colonelul să fie percheziționat hotelul! Acum, spuneți-ne cum se ajunge la camera dumneavoastră.

Ieșiră din nou, urmați de Gian Maria. Miranda își turnă alte două degete de alcool, le bău dintr-o înghițitură și se culcă. Era epuizată, trebuia să doarmă, dar avea să-i fie greu. Se gândea încontinuu că în câteva ore începea războiul. De unde știau Clara și Ayed?

O trezi soneria telefonului. Colegii ei o așteptau să ia micul dejun și să iasă să filmeze pe străzile Bagdadului. Cincisprezece minute mai târziu, cu părul ud de la duș, era în hol.

Își petrecu restul zilei nervoasă, neștiind ce să facă: trebuia oare să le împărtășească și colegilor ei ceea ce știa, și anume, că războiul avea să înceapă peste câteva ore, sau trebuia să păstreze tăcerea?

Îl sună pe șeful ei de la Londra, și acesta o asigură că circulau zvonuri insistente că războiul ar fi pe punctul de a începe. Când îl întrebă dacă avea să fie chiar în ziua aceea, el râse.

– Dacă aș ști, ce informație în exclusivitate ar mai fi! Suntem în 19, acum două zile președintele Bush i-a transmis lui Saddam un ultimatum. Știi de-acum că toate ambasadele sunt în curs de evacuare și că le recomandă compatrioților lor să plece, așa că jocul de artificii poate începe în orice moment, dar nu știu când. Te voi suna, însă

îmi închipui că o să mă suni mai întâi tu, de îndată ce vor începe să vă bombardeze.

Miranda nu încercă să obțină vești despre Clara, și nici despre Gian Maria. Știa că sunt în hotel, cu un etaj mai jos față de unde stătea ea, și era îngrijorată de ce li s-ar putea întâmpla, dar, în același timp, își spunea că nu voia să fie complice la un furt, căci asta era ceea ce voia Clara să săvârșească, furtul Bibliei de Lut.

În noaptea aceea, prelungi conversația cu ceilalți colegi ai ei, sigură că zgomotul bombelor nu va întârzia să se facă auzit. Când cerul începu deodată să se lumineze cu fulgerele exploziilor și un zgomot asurzitor învălui totul, simți cum o cuprinde frica. Era 20 martie, războiul începuse.

Câteva ore mai târziu, prin intermediul redacțiilor lor, jurnaliștii detașați la Bagdad aflară că forțele coaliției intraseră în Irak. Zarurile fuseseră aruncate.

39

Mike Fernández se uită nerăbdător la ceas. Trupele americane și britanice începuseră invazia terestră a Irakului. Tot la ora aceea, urma să înceapă operațiunea pe care el și Tannenberg o pregătiseră minuțios de-a lungul ultimului an. Fostul colonel al Beretelor Verzi își spuse că totul avea să meargă bine, că nici măcar moartea lui Alfred Tannenberg nu era un motiv suficient pentru a merge ceva prost. Erau mulți bani în joc; oamenii știau că urmau să încaseze sume substanțiale dacă puneau mâna pe pradă și ajungeau la locul de întâlnire. În câteva ore, trebuiau să iasă cu toții din Irak.

La Bagdad, chiar în acel moment, un grup de oameni în uniforme militare și cu cagule trase pe față așteptau semnalul șefului lor ca să părăsească depozitul unde se ascundeau de câteva ore.

Cu toții îl slujiseră ani de zile pe Alfred Tannenberg. Asasinarea bărbatului care fusese șeful lor îi adusese într-o stare de derută, dar ginerele lui Tannenberg îi asigură că nu urma să aibă loc nici o schimbare în cadrul operațiunii, și ce era mai important era că toți aveau să fie plătiți pe măsură pentru treaba pe care trebuiau să o facă. El, le spuse acesta, era acum capul familiei Tannenberg și aștepta din partea lor aceeași eficiență și loialitate pe care le dovediseră în trecut față de bătrânul domn.

Banii pe care urmau să-i bage în buzunar pentru această operațiune aveau să le asigure un viitor lipsit de griji, așa că nu șovăiră să accepte misiunea în continuare. Ce se întâmpla după operațiune, doar timpul le-o putea spune. Trebuiau să fie loiali până în momentul când treceau granița spre Kuwait și îi înmânau prada acelui fost ofițer american, un om de treabă, care știa să dea ordine și să se facă ascultat.

Țârâitul telefonului mobil al șefului îi anunță că sosise momentul. Acesta răspunse și ascultă ordinul pe care îl așteptau ca să pornească operațiunea.

– Plecăm, le spuse el.

Se ridicară în picioare și își verificară încă o dată armele, își așezară cagulele ca să-și acopere bine fața și, în salopetele lor de camuflaj de culoare neagră, se urcară în camionul militar care-i aștepta, făcându-se nevăzuți în umbrele nopții.

Exploziile bombelor și tirul bateriilor antiaeriene luminau cerul Bagdadului, iar sirenele îi umpleau de spaimă pe cetățenii închiși în casele lor.

Se întâlniră cu alte vehicule militare fără să atragă atenția și, în sfârșit, se dădură jos la intrarea din spate a Muzeului Național din Bagdad. Peste câteva clipe, erau înăuntru.

Unii paznici care apărau muzeul plecaseră cu ore în urmă, alții insistaseră să lucreze în noaptea aceea. Zgomotul bombelor și întreruperea curentului nu păreau să-i înfricoșeze. Deconectaseră toate alarmele, și muzeul fusese lăsat în voia sorții.

Oamenii cu cagule, purtând saci de plastic, merseră de la etaj la etaj strângând cu grijă obiectele semnalate în listele pe care le aveau asupra lor. Nu vorbeau între ei. Cel care părea să fie șeful lor se asigura ca nici un obiect să nu sufere vreo zgârietură și, mai ales, ca oamenii să nu cadă în ispita de a strecura ceva altundeva decât în sacii de plastic.

În mai puțin de un sfert de oră, oamenii își însușiseră panouri de fildeș dăltuite fin, arme, unelte, vase de teracotă, tăblițe, statui și sculpturi în bazalt, gresie, diorit și alabastru, în aur și argint, obiecte de lemn, sigilii cilindrice... Era un volum atât de mare, încât abia le puteau căra pe toate.

Apoi, cu aceeași rapiditate cu care intraseră, ieșiră din nou din muzeu. Nici un locuitor din Bagdad nu se putea gândi că în noaptea aceea li se jefuia patrimoniul, fiindcă se rugau doar să scape cu viață.

Ahmed Husseini aștepta nerăbdător în întunericul din biroul său. Simți că inima îi bate mai repede când auzi soneria telefonului mobil.

– Gata, plecăm, îl anunță șeful grupului de comando.

– E totul în regulă?

– Fără probleme.

Două minute mai târziu, un alt bărbat îi dădu raportul: tocmai ieșise cu oamenii lui din muzeul din Mosul. La fel ca la Bagdad, nu avuseseră nici o problemă să intre și să iasă din muzeu într-un timp record. Era un avantaj să știe ce aveau de luat de acolo. Lista pregătită de Ahmed Husseini îi împiedica pe oameni să se încarce cu obiecte inutile.

Directorul Departamentului de antichități dăduse dovadă de cunoștințe aprofundate atunci când elaborase listele cu instrucțiuni precise asupra obiectelor pe care aveau să le subtilizeze.

Alte apeluri, de data aceasta de la Kairah, Tikrit și Basra, se adăugară celor primite mai înainte. De-a lungul și de-a latul țării, comandourile lui Alfred Tannenberg își îndepliniseră cu succes misiunea: duceau în pungi de plastic sufletul Irakului, istoria lui. De fapt, erau încărcați cu mare parte din istoria omenirii.

Ahmed Husseini își aprinse o țigară de foi. Lângă el, nepotul Colonelului vorbea la alt telefon, ca să-și informeze unchiul de succesul misiunii, deși, în realitate, aceasta nu avea să se încheie până când fiecare comando nu ajungea la destinație: Kuwait, Siria, Iordania...

Luminile din birou erau în continuare stinse. Se aflau singuri în clădire, sau așa credeau. Colonelul le dăduse ordin să nu se miște de acolo, ca să coordoneze operațiunea, așa că lăsaseră în jos jaluzelele și închiseseră ferestrele ca să evite să devină ținta involuntară a bombelor care cădeau peste tot.

Când și cum vor ieși din Irak? Colonelul îl asigurase pe Ahmed că Ayed Sahadi, cel mai bun om al lui, avea să îl scoată la momentul oportun, dar Ayed nu dăduse semne de viață, și, la ora aceea, poate că se lupta în unitatea lui sau poate că plecase cu Colonelul la Basra și, de acolo, încerca să ajungă în Kuwait. Tannenberg fiind mort, Husseini nu mai avea încredere în Colonel. De fapt, nu avea încredere în nimeni, pentru că știa că nu i se recunoștea autoritatea pe care o avusese bunicul Clarei. Astfel că, dacă el ar trebui sacrificat, Colonelul nu ar șovăi. Dar era nevoie să mai treacă niște ore până când putea ști dacă avea să fie lăsat în voia sorții sau dacă Ayed urma să vină într-adevăr să-i caute.

Paul Dukais își aprinse o țigară de foi. Tocmai primise un telefon de la Mike Fernández, care îi confirmă succesul operațiunii.

– Noi am făcut imposibilul, acum e rândul dumneavoastră să faceți doar ce e greu, glumi fosta Beretă Verde.

– Sper să n-o dau în bară, amice, glumi Dukais, la rândul său. Voi ați făcut o treabă bună.

– Chiar că am făcut-o, domnule.

– Vreo pierdere?

– Unele echipe s-au văzut obligate să se apere, dar nimic grav, domnule.

– Bine, de îndată ce poți, întoarce-te acasă. Misiunea ta s-a încheiat.

– Vreau să mă asigur mai întâi că încărcăturile se află acolo unde trebuie să fie.

– Fă-o!

Președintele agenției Planet Security își frecă satisfăcut mâinile. Afacerea lui nu erau antichitățile, dar depozitarea la destinație a prețioasei încărcături avea să îi aducă mari câștiguri, în afară de încasarea unei prime de doi la sută din totalul valorii obiectelor vândute.

Robert Brown și Ralph Barry pregăteau reuniunea anuală a patronatului fundației, când Paul Dukais le comunică vestea cea mare. Cei doi bărbați o sărbătoriră imediat, turnându-și câte un pahar mare de whisky. Dacă nici la o veste ca aceea mentorul său, George Wagner, nu avea să zâmbească, atunci era clar că pe omul acela nimeni și nimic nu putea să-l impresioneze.

– Spune-mi, Paul, acum ce se va întâmpla? vru să știe Robert Brown.

– Acum, marfa se va ambala cum se cuvine și, peste câteva zile, sper că nu mai mult de două sau trei, va ajunge la destinație. O parte va merge direct în Spania, alta, în Brazilia, iar alta, aici. Alfred nu mai este printre noi, dar Haydar Annasir, mâna lui dreaptă, are o listă amănunțită cu loturile pe care trebuie să le facă pentru fiecare destinație. Dacă nu apare nici un inconvenient, și n-are de ce să apară, vom fi făcut imposibilul și ce era mai greu.

– Ce e cu Ahmed Husseini și cu Clara?

– Mike spune că ea a dispărut, și, odată cu ea, și tăblițele, dar, mai devreme sau mai târziu, o să o găsim. Nici o femeie nu poate dispărea pentru totdeauna dacă ascunde o comoară arheologică. Cât despre bunul Ahmed, e prevăzut să fie scos din Irak de îndată ce vor sosi băieții noștri, e o chestiune de zile.

– Ești sigur că-l vor putea scoate? Era un om al regimului...

– Ahmed era un om al lui Tannenberg situat aproape de Saddam, să nu-l judecăm greșit... răspunse Dukais cu cinism.

– Bineînțeles, bineînțeles, eu îi apreciez cunoștințele și statura intelectuală, răspunse Robert Brown, președintele fundației Lumea Antică.

– Cât despre Clara, nu-ți face griji, o vom găsi. În afară de Colonel, mai am un om foarte deosebit care o caută. A fost în preajma ei în ultimele luni. Dacă cineva poate să-i dea de urmă, el este acela.

– Și este la Bagdad?

– Omul meu? Da, a rămas acolo, alături de Clara. Nu-ți face griji, o s-o găsească.

– Ceea ce mă preocupă e Biblia de Lut...

– Dacă o găsim pe Clara, o să punem mâna pe tăbliță. Nu ne va putea refuza oferta, spuse Paul Dukais în hohote de râs.

Clara se simțea deznădăjduită, închisă în cămăruța de hotel, din care nu ieșise în ultimele zile. Se temea că în orice clipă avea să se deschidă ușa și să intre Colonelul ca să o ucidă. Nu o mai văzuse pe Miranda, dar știa de la Gian Maria că aceasta întreba de ea. Jurnalista măcar păstrase secretul ședерii ei în acea încăpere.

În ceea ce-l privea, Gian Maria evita zilnic întrebările lui Ante Plaskic asupra locului unde s-ar afla Clara. Croatul n-avea încredere în el, iar preotul sfârșise prin a nu avea încredere în croat din pricina insistentelor întrebări despre Clara. Din fericire, haosul creat de război îi oferea un respiro lui Gian Maria. Aveau și așa destule pe cap, numai ca să scape cu viață.

– Ayed nu s-a întors, se plânse Clara.

– Nu-ți face griji, vom ieși de aici într-un fel sau altul, o consolă preotul.

– Dar cum? Nu-ți dai seama că suntem în plin război? Dacă americanii câștigă, mă vor aresta, și dacă Saddam iese victorios, tot nu voi putea pleca.

– Încredințează-te lui Dumnezeu! Mulțumită Lui ne-am salvat până acum.

Clara nu voia să-i rănească sentimentele spunându-i că ea n-avea încredere în Dumnezeu, că avea încredere doar în propriile forțe, așa că dădu din cap și rămase tăcută.

Era îngrijorată de starea Fatimei. Femeia aproape că nu mai mânca și slăbea văzând cu ochii. Nu se plângea, dar chipul ei oglindea o mare suferință. Clara insista să-i spună ce se întâmplă cu ea în afară de zbuciumul pricinuit de incertitudine, dar Fatima nu-i răspundea, doar o mângâia pe față, cu ochii înecați în lacrimi.

Asculta radioul, BBC-ul și alte posturi pe care reușea să le prindă pe unde scurte, dar Gian Maria era cel care-i furniza cele mai bune informații, cele pe care redacțiile le transmiteau corespondenților lor la Bagdad.

În ziua de 2 aprilie, Gian Maria intră în cameră, anunțând că trupele Statelor Unite se aflau în împrejurimile Bagdadului, iar a doua zi o asigură că americanii puseseră stăpânire și controlau aeroportul internațional al lui Saddam, din sudul orașului.

– Unde este Ayed Sahadi? De ce nu s-a întors? se întreba Clara.

Gian Maria n-avea un răspuns. Sunase de mai multe ori la numerele de telefon ale lui Ayed, și, la început, răspunsese un bărbat cu o voce crispată, dar în ultimele zile nu mai răspundea nimeni.

– M-o fi trădat, oare?

– Dacă ar fi făcut-o, ne-ar fi arestat cineva până acum, argumentă Gian Maria.

– Atunci, de ce n-a venit sau de ce nu mi-a trimis un mesaj?

– N-o fi avut cum, Colonelul poate că-l ține sub supraveghere!

Într-o după-amiază, Gian Maria ajunse în cameră însoțit de Miranda.

– Prietenul dumneavoastră, croatul, pune multe întrebări, îi spuse aceasta Clarei.

– Știu, dar Ayed Sahadi mi-a atras atenția asupra lui, mi-a spus că n-avea încredere în el.

– De-acum știe că sunteți aici, era imposibil să se păstreze secretul, afirmă jurnalista.

– Cine i-a spus? întrebă Clara.

– De fapt, hotelul e plin de irakieni. Mulți dintre colegii mei i-au primit pe interpreții lor, alții, pe prieteni, chiar și angajații hotelului le-au oferit adăpost rudelor lor, știind că aici mai au o șansă de a scăpa

cu viață. Americanii și britanicii știu că noi, jurnaliștii, suntem aici. De aceea, personalul hotelului n-a fost surprins de prezența dumneavoastră. N-a fost nevoie ca Gian Maria să fie generos, dându-le bacșiș ca ei să închidă ochii în privința voastră. Dar, mai devreme sau mai târziu, era inevitabil ca prietenul dumneavoastră, Ante Plaskic, să afle. Tocmai m-a abordat ca să mă întrebe, și, când i-am spus că nu știu nimic, mi-a aruncat în față că știe că sunteți aici, ascunsă în camera lui Gian Maria. L-am mințit, i-am spus că Gian Maria a adăpostit niște persoane pe care le cunoștea, dar presupun că nu m-a crezut, nici eu nu l-aș fi crezut. Am vrut doar să vă previn, ca să aveți grijă.

– Ce putem face? a întrebat-o Gian Maria pe Miranda.

– Nu știu, am vrut doar să vă avertizez. Nu înțeleg de ce n-aveți încredere în Plaskic. În orice caz, el insistă să vă întâlnească, așa că se va prezenta aici în orice clipă ca să constate dacă l-am mințit, dacă în această cameră sunt într-adevăr persoane necunoscute de el sau de Clara.

– Atunci, trebuie să plec de aici, afirmă Clara.

– Dar nu poți pleca! Te vor prinde! exclamă îngrozit Gian Maria.

– M-am săturat! strigă Clara.

– Liniștiți-vă! îi porunci Miranda. Dacă vă pierdeți cumpătul, n-o să obțineți nimic.

– Lăsați-o să se ascundă în camera dumneavoastră, o imploră Gian Maria pe Miranda.

– Nu, îmi pare rău, v-am mai spus că nu sunt de acord cu ceea ce faceți.

– Noi n-am făcut nimic rău, se apără Gian Maria.

– Ați furat, veni răspunsul răspicat al Mirandei.

– N-am furat! Excavația a fost plătită de profesorul Picot și de bunicul meu, dar cea mai mare parte a mijloacelor și a investiției a fost asigurată de bunicul meu. V-am mai spus că voi restitui aceste piese în ziua în care aici vom avea din nou o țară. Unde vreți să merg? Gian Maria mi-a spus că voi, jurnaliștii care vă aflați aici, susțineți că Muzeul Național a fost atacat. Așadar, cui să-i înmânez tăblițele, lui Saddam?

Miranda rămase tăcută, cântărind reacția Clarei.

– De acord, mergeți în camera mea, dar numai cât timp prietenul dumneavoastră, croatul, se convinge că nu sunteți aici. Luați cheia și urcați, eu mă duc, colegii mei mă așteaptă. În cazul în care nu știți, câteva unități ale americanilor au ajuns deja în cartierele periferice ale Bagdadului. Vor ajunge în orice clipă în centrul orașului.

– Aveți grijă, îi ceru Gian Maria.

Miranda îi zâmbi recunoscătoare și ieși din cameră fără să salute.

Când jurnalista reveni după câteva ore, le găsi pe Clara și pe Fatima așezate pe patul din camera ei.

– Au început să dărâme statuile prietenului dumneavoastră Saddam, le spuse ea în chip de salut.

– Cine? vru să știe Clara.

– Niște irakieni.

– Or fi fost plătiți, cugetă Clara cu voce tare, în vreme ce Fatima se punea din nou pe plâns.

– Scena a fost filmată de televiziunile din aproape toată lumea. Ah, și americanii practic au obținut deja controlul asupra întregului oraș. Această zi de 9 aprilie va intra în istorie, le spuse Miranda pe un ton caustic.

– Nu știu ce să fac... spuse Clara cu voce joasă.

– Întrebați-vă ce puteți face... îi răspunse Miranda.

– Unde e Saddam? întrebă deodată Fatima, uimindu-le pe cele două femei.

– Nimeni nu știe, presupun că stă ascuns. Oficial, războiul a fost deja câștigat de trupele coaliției, dar mai sunt pe alocuri oameni care trag cu arma și încă au mai rămas câteva unități ale armatei irakiene care nu s-au predat, răspunse Miranda.

– Dar cine conduce în Irak? insistă Fatima.

– În acest moment, nimeni. Bagdadul este un oraș în stare de război, în care învingătorii încă n-au obținut controlul, iar învinșii încă nu s-au predat cu toții, dar mulți irakieni au ieșit în stradă să-i salute pe soldații americani. În situații precum aceasta, e greu să știi ce se întâmplă, haosul domnește peste tot, explică jurnalista.

– Granițele sunt deschise? întrebă Clara.

– Nu știu, presupun că nu, dar îmi închipui că or fi mulți irakieni care încearcă să fugă în țările învecinate.

– Și dumneavoastră, până când aveți de gând să rămâneți în Irak? vru să știe Clara.

– Până când îmi va permite șeful meu. Când războiul va înceta să mai fie o știre, voi pleca; nu știu dacă va fi peste o săptămână sau peste o lună.

Gian Maria știa că nu reușise să-l convingă pe Ante Plaskic că nu știe nimic despre Clara. Avusese o lungă conversație cu croatul, căruia îi spusese doar minciuni.

– Dar cum poți crede că doamna Clara Tannenberg este la mine în cameră?! îi reproșă el. Am adăpostit două persoane pe care le-am cunoscut când am lucrat aici pentru un ONG. Mi-au cerut ajutorul, fiindcă hotelul ăsta este unicul loc sigur din Bagdad.

Îl invită apoi să arunce o privire în cameră, crezând că Ante Plaskic avea să fie satisfăcut, dar pe chipul lui se observa cu ușurință neîncrederea.

– Nu crezi că a venit momentul să plecăm, Gian Maria?

– Mi se pare dificil să ieșim acum din Irak. Mai întâi, vor trebui să restabilească liniile de comunicație, și să ne vârâm într-o mașină ca să ajungem la graniță... nu știu, mi se pare periculos.

– S-o întrebăm pe Miranda, i-am auzit comentând pe unii jurnaliști că, de îndată ce americanii vor considera războiul câștigat, vor pleca, insistă croatul.

– Bine, atunci putem încerca să plecăm odată cu ei, dar eu poate că o să mai rămân să dau o mână de ajutor. Aici oamenii vor avea nevoie de sprijin, urmările războiului sunt cumplite. Sunt familii întregi distruse, copii care și-au pierdut părinții, bărbați și femei mutilate... Sunt preot, Ante, și aici e nevoie de mine, se justifică Gian Maria.

În ziua de 15 aprilie, forțele coaliției declarară războiul încheiat și câștigat. Bagdadul era un haos, iar irakienii se plângeau de jaful suferit. Muzeul Național fusese făcut una cu pământul, la fel ca alte muzee din Irak, și mulți irakieni se simțeau răniți în mândria lor națională.

Ahmed Husseini se simțea vinovat de trădarea în care el însuși jucase rolul principal. Ayed Sahadi îi explicase că piesele furate se aflau în afara

Irakului, în locuri sigure, și că foarte curând amândoi aveau să fie extrem de bogați. Trebuiau doar să aștepte să sosească omul lor de legătură. Paul Dukais avea totul perfect pus la punct: unul dintre oamenii lui trebuia să vină să-i ia cu permisele cuvenite, ca să-i scoată din țară, fără să pună careva întrebări delicate.

Nici Ayed Sahadi nu era dispus să renunțe la banii promiși de Clara. Nu o căută la hotel, știind că acolo se afla mai în siguranță decât în oricare alt loc unde ar fi putut s-o ducă el, ținând seama de faptul că domnul Colonel avea pretutindeni ochi și urechi. Își asumase un risc inutil în noaptea când fusese să o caute, așa că hotărî să o lase în voia sorții, până când situația s-ar fi lămurit. Acum, Colonelul era în siguranță, trecuse frontiera în Kuwait, unde, cu un pașaport fals, devenise altcineva, un cetățean care în momentul acela se odihnea într-un hotel luxos aproape de Cairo.

Când Ayed Sahadi intră în holul hotelului Palestina, o recunoscu pe Miranda într-un grup de jurnaliști care discutau cu înflăcărare cu niște ofițeri americani. Așteptă ca jurnalista să se îndepărteze de grup ca să se apropie de ea.

– Domnișoară Miranda...

– Domnule Sahadi! Ia te uită, credeam că ați dispărut pentru totdeauna. Prietenii dumneavoastră v-au dus dorul...

– Bănuiesc, dar, dacă aș fi venit, le-aș fi pus viața în primejdie. În plus, știam că, fiind cu dumneavoastră și cu Gian Maria, erau pe mâini bune.

– Splendid! Dumneavoastră sunteți dintre cei care pasați altora toate neplăcerile, protestă Miranda, ceea ce-l făcu pe Ayed să izbucnească într-un hohot de râs.

– Bine, spuneți-mi unde sunt.

– Din nou în camera mea. Croatul umblă ca un disperat, întrebând de Clara, și nici Gian Maria, nici Clara nu vor ca el să știe, așa că a trebuit să-i ofer din nou adăpost.

– Nu vă faceți griji, am venit s-o iau cu mine.

– Și încotro mergeți, dacă nu sunt indiscretă?

– Mai întâi în Iordania, apoi în Egipt. Domnișoara Clara are o casă frumoasă la Cairo, și acolo o așteaptă averea bunicului ei, nu v-a spus?

– Și cum veți ajunge până în Iordania?

– Ne vor duce niște prieteni.

– Și Gian Maria?

Ayed Sahadi ridică din umeri. N-avea de gând să-l care după el și pe preot. Asta nu intra în înțelegerea pe care o făcuse cu Clara, așa că, din partea lui, preotul putea să meargă și la dracu'.

Miranda îl conduse în camera ei, nerăbdătoare să scape de Clara cât mai curând cu putință.

Clara ascultă în tăcere explicațiile pe care i le dădea Ayed Sahadi.

– Voi avea grijă să nu pățiți nimic, o asigură el.

– În caz contrar, nu veți primi nici un ban, îl amenință Clara.

– Știu.

– Vreau să vă însoțesc, îi întrerupse Gian Maria.

Clara îl privi pe Ayed și nu-i dădu ocazia să răspundă.

– Va veni cu noi. Intră la pachet.

– Va trebui să primesc mai mult, și o să vedem dacă oamenii care vor fi trimiși ca să ne scoată de aici vor vrea să-și asume răspunderea pentru încă un om.

– El vine cu mine, afirmă Clara, arătându-l pe Gian Maria.

– Și ce veți face cu prietenul dumneavoastră Ante Plaskic? întrebă Miranda.

– Transmiteți-i adio din partea noastră, răspunse Ayed Sahadi.

– Foarte amuzant! exclamă Miranda.

Când ieșiră din hotel, nimeni nu păru să-i bage de seamă pe Ayed Sahadi și pe cele două femei îmbrăcate în negru din cap până în picioare. Nici unul dintre ei nu își dădu seama că Ante Plaskic îi pândea dintr-un ungher al holului.

Croatului nu-i scăpă faptul că doamna Clara Tannenberg purta o geantă pe care o strângea cu putere, unde, era convins, păstra tăblițele, Biblia de Lut. Nu trebuia decât s-o urmărească și să le obțină cu vorba bună sau cu forța, chiar dacă s-ar vedea nevoit să-l ucidă pe falsul șef de echipă.

Dar intențiile lui se văzură imediat zădărnicite. Cei doi bărbați și cele două femei se urcară într-o mașină care dispăru în haosul din oraș. O pierduse din nou pe Clara, acum trebuia să o caute în afara Irakului,

iar el știa unde: mai devreme sau mai târziu, femeia avea să-l întâlnească pe Yves Picot, așa că nu trebuia decât să ajungă înaintea ei și să aștepte.

La aceeași concluzie cu Ante Plaskic ajunsese cu mult înainte Lion Doyle, care se hotărî să ducă la bun sfârșit ceea ce îi mai rămăsese de făcut din contract: eliminarea Clarei. Profesorul Picot era firul Ariadnei.

40

Roma era la fel de frumoasă ca întotdeauna. Gian Maria se gândea cum de putuse trăi în ultimele luni atât de departe de orașul lui. Acum își dădea seama de faptul că dusese dorul vieții sale liniștite de zi cu zi. Rugăciunile din zorii zile, lecturile...

Gian Maria intră în clinică și se îndreptă spre cabinetul tatălui său. Maria, secretara doctorului Carlo Cipriani, îl salută afectuos.

– Gian Maria, ce bucurie!

– Îți mulțumesc, Maria.

– Poftiți, poftiți. Tatăl dumneavoastră e singur, dar nu mi-a spus că urma să veniți...

– Îi voi face o surpriză. Nu-l anunțați, vă rog.

Bătu ușor în ușă cu degetele, ca să se anunțe, apoi intră.

Carlo Cipriani rămase împietrit când îl văzu pe fiul său. Se ridică încet, ca și cum i-ar fi fost greu să se miște, neștiind ce să facă, nici ce să spună. Gian Maria îl privea fără să clipească, postat în mijlocul cabinetului. Tatăl său observă că slăbise și că avea pielea arsă de soare și de vânt. Nu mai părea tânărul plăpând cu înfățișare bolnăvicioasă pe care și-l amintea; acum, cel care îl măsura cu privirea era un om diferit, un bărbat adevărat.

– Fiule! exclamă temător.

În clipa următoare, se apropie de el și îl îmbrățișă emoționat. Preotul răspunse la îmbrățișarea tatălui său, și acesta se simți ușurat.

– Așază-te, așază-te, îi voi suna pe frații tăi. Antonino și Lara au fost foarte îngrijorați din pricina ta. Superiorul tău aproape că nu ne-a dat vești despre tine, doar că erai bine, dar n-a vrut să ne spună unde ești. De ce ai plecat, fiule?

– Ca să te împiedic să săvârșești o crimă, tată.

Carlo Cipriani simți în clipa aceea pe umeri povara existenței sale și, încovoindu-se de spate, se așeză în fotoliu.

– Tu cunoști povestea vieții mele, nu ți-am ascuns-o niciodată, nici ție, nici fraților tăi. Cum poți să mă judeci? Am fost să-ți cer iertare ție și lui Dumnezeu.

– Alfred Tannenberg este mort, asasinat. Presupun că știi deja.

– Știu, știu, dar nu mă obliga să...

– Să-ți ceri iertare? Nu cumva tocmai mi-ai spus că ai venit la confesional ca să ceri iertare pentru această crimă?

– Fiule!

– Am făcut ce nici nu-ți imaginezi, încercând să te împiedic să ai această povară pe conștiință, dar am dat greș. Te asigur că mi-aș fi dat și viața, numai să nu te văd pe tine condamnat.

– Regret, regret din tot sufletul răul pe care ți l-am putut pricinui, dar nu cred că Dumnezeu mă va condamna pentru că... pentru că am dorit moartea acestui monstru.

– Chiar și viața acestui monstru era dată de Dumnezeu, și numai El putea să i-o ia.

– Văd că nu m-ai iertat.

– Te căiești, tată?

– Nu.

Vocea lui Carlo Cipriani sună tare și răspicat, fără urmă de șovăire, în vreme ce-l țintuia cu privirea pe fiul său.

– Ce ai obținut, tată?

– Dreptate, dreptatea care ni s-a refuzat când eram niște copii lipsiți de apărare, și monstrul ăla ne cerea să le biciuim pe mamele noastre zicând că sunt catârce de povară. Am văzut-o murind, la fel ca pe sora mea, fără să pot face nimic. N-ai dreptul să mă judeci.

– Sunt preot și fiul tău și te iubesc, tată.

Gian Maria se apropie de bătrân și îl îmbrățișă din nou, în vreme ce amândoi izbucneau în plâns.

– Unde ai fost, fiule?

– În Irak, într-un mic sat numit Safran, încercând să te împiedic să-l ucizi pe Alfred Tannenberg. Temându-mă, în același timp, pentru viața Clarei.

– El n-a șovăit s-o ucidă pe sora mea. Era surdă și nu auzea ordinele monstrului. A zdrobit-o în bătaie.

– Trebuia oare Clara să plătească pentru moartea surorii tale? întrebă Gian Maria foarte serios, îndepărtându-se de tatăl său.

Medicul nu răspunse. Se ridică din fotoliu și se întoarse cu spatele la el, începând să se plimbe prin cabinet fără să-l privească pe fiul său.

– Ea e nevinovată, nu v-a făcut nici un rău, îl imploră acesta.

– Gian Maria, tu nu înțelegi, ești preot, dar eu sunt doar un om, poate că în ochii tăi sunt cel mai rău dintre oameni, dar nu mă judeca, fiule, doar iartă-mă!

– Cui îi ceri iertare, fiului tău sau preotului?

– Amândurora, fiule, amândurora...

Carlo Cipriani rămase tăcut, dorind ca fiul său să-l îmbrățișeze din nou, dar Gian Maria se ridică de pe scaun și ieși din cabinet, fără să-și ia la revedere de la tatăl său, reproșându-și mânia care îi străbătea sufletul.

– Unde e Clara?

Vocea lui Enrique ajungea cu interferențe de-a lungul liniei telefonice, deși o foloseau pe cea de maximă siguranță, astfel că George Wagner răspunse nervos:

– La Paris, cu profesorul Picot. Dar nu-ți face griji, tocmai am vorbit cu Paul Dukais și m-a asigurat că are în continuare un om infiltrat în preajma lui Picot și că omul ăla o să pună mâna pe tăblițe.

– Ar fi trebuit să pună mâna pe ele cu mult înainte, protestă Enrique Gómez din liniștea casei sale din Sevilla.

– Da, ar fi trebuit s-o facă, și i-am spus deja lui Dukais să nu-l plătească dacă nu ne predă Biblia de Lut. După cât se pare, omul ăsta tocmai s-a întors din Irak și a reușit să se apropie din nou de Picot, așa că va ști în orice clipă unde sunt tăblițele.

– Organizează tu un grup... îi propuse Enrique.

– Același lucru mi-a spus și Frankie. O s-o facem la momentul potrivit. După câte știu, profesorul Picot vrea să facă o expoziție cu tot ce au găsit și să prezinte Biblia de Lut comunității științifice și publicului, în general. Dar, până atunci, o țin ascunsă în seiful unei bănci. Acolo vor sta tăblițele până când vor inaugura expoziția,

așa că va trebui să așteptăm momentul acela. Până atunci, omul lui Dukais ne va fi de folos, pentru că face parte din grupul care s-a aflat cu profesorul în Irak, astfel că ne poate informa întruna despre demersurile pe care le fac Clara și Picot.

– Și soțul ei?

– Ahmed? I-am cerut să n-o piardă din ochi pe Clara, dar, după cât se pare, sunt practic despărțiți, și tânăra n-are încredere în el, știe că lucrează pentru noi. Așa că nu cred să ne fie de folos.

– Hai, George... Ahmed ne-a fost cât se poate de folositor. Dacă n-ar fi fost el, operațiunea de evacuare a muzeelor n-ar fi avut sorți de izbândă.

– Alfred a plănuit-o, răspunse George, aproape în șoaptă.

– Dar el a executat-o, cu ajutorul Colonelului, așa că să le recunoaștem meritele.

– Vor primi mulți bani, dar, acum, prietene, prioritatea este să punem mâna pe Biblia de Lut. Am un cumpărător cu totul deosebit, cineva care e dispus să plătească multe milioane de dolari ca să posede dovada faptului că Avraam a existat și că Geneza s-a răspândit prin el.

– Să fim prudenți, George! Ar fi o nebunie să scoatem pe piață obiectele care ne-au fost aduse.

– Vom aștepta, îți promit, dar te asigur că persoana care vrea Biblia de Lut n-are nici o intenție s-o arate sau s-o expună în vreun muzeu.

– Oamenii tăi de la fundația Lumea Antică au inventariat materialul? vru să știe Enrique.

– Asta fac acum cu ajutorul lui Ahmed.

– Și eu am nevoie să-mi dea o mână de ajutor cu ce mi-ai trimis.

– Și Frankie la fel. Nu-ți face griji, le-am dat deja dispoziții lui Robert Brown și lui Ralph Barry, se vor ocupa ei. În orice caz, dacă vrei să grăbești lucrurile, Ahmed poate veni la Sevilla.

– Ce ne facem cu Clara?

– Ne creează multe probleme, pe lângă faptul că ne sfidează... E un exemplu rău...

– Ai dreptate, prietene!

Yves Picot îl asculta în tăcere pe interlocutorul său care, la celălalt capăt al firului, nu dădea semne că s-ar grăbi să încheie conversația.

Trecuseră mai bine de zece minute de când profesorul nu rostise nici un cuvânt, atent cum era la cele ce i se spuneau. Când, în sfârșit, închise telefonul, oftă ușurat. Clara făcea presiuni ca expoziția cu obiectele de la templul din Safran să se organizeze cât mai curând, neînțelegând dificultățile unei acțiuni precum aceea pe care doreau să o pornească. Dar Clara Tannenberg insista că nu se străduiau îndeajuns. Obiectele erau ambalate, fotografiile lui Lion Doyle erau gata, fiecare dintre arheologii participanți la misiune scrisese un text despre aspectele concrete ale excavației și despre obiectele găsite și, în plus, de parcă n-ar fi fost destul, aveau și Biblia de Lut. Clara trebuia să prezinte lumii acele tăblițe care îi ardeau mâinile, pentru că știa că fiecare zi care trecea sporea primejdia de a-i fi smulse cu forța, deși erau în seiful unei bănci elvețiene.

Așadar, Clara nu-i permisese să se bucure de o odihnă binemeritată, și, de când venise la Paris, îl pisălogea zilnic.

„Ce bine, își spuse el, că Marta Gómez e eficiența personificată și că, în plus, se străduiește alături de Clara să organizeze expoziția!" În câteva săptămâni, mobilizase fundații și universități, căutând sprijin și bani. De fapt, și el își dădusese obolul apelând la prietenii influenți din lumea academică și a finanțelor, pe care îi ispitise cu anunțul că în cadrul expoziției se va face cunoscută o mare descoperire.

Din câte tocmai îi spusese Fabián, Marta reușise ca prima destinație a expoziției să fie Madridul. El ar fi preferat ca inaugurarea să se facă la Paris, la Luvru, dar pentru asta trebuiau să aștepte câteva luni. Acest muzeu programa cu mult timp înainte toate expozițiile și manifestările extraordinare.

Fabián îl anunțase că o entitate bancară spaniolă și două mari companii acceptaseră să finanțeze organizarea expoziției. Asta fără să mai pună la socoteală faptul că autoritățile academice ale Universității Complutense, precum și responsabili din Ministerul Educației și Culturii se arătaseră și ei entuziasmați. Era o mare ocazie pentru Madrid, ar fi prima capitală care ar găzdui expoziția, nici mai mult, nici mai puțin decât în Muzeul Arheologic Național. Apoi ar merge la Paris, Berlin, Amsterdam, Londra și New York.

Trebuia s-o sune pe Clara să-i dea vestea cea bună, deși era aproape sigur că Marta va fi sunat-o deja. Cele două femei păreau să fi devenit

mai apropiate de când se străduiau să inaugureze expoziția cât mai curând posibil.

Cei patru prieteni se reunire la Berlin. Hans Hausser le ceruse să se deplaseze în orașul lui pentru că în ultimele zile nu se simțea bine. Mercedes era îngrijorată de faptul că Hans slăbise atât de mult, precum și de paloarea bolnăvicioasă a chipului său.

– Am fost la Londra, așa cum am stabilit, să-l văd pe Tom Martin, directorul companiei Global Group. I-am spus că nu-i vom plăti ce a mai rămas până când misiunea nu va fi încheiată. Îi spusesem înainte la telefon, dar așa nu va avea îndoieli că vorbim serios.

– Și ce ți-a spus? întrebă Mercedes.

– Că a urcat prețul fiindcă omului lui îi luase mai mult timp decât cel prevăzut ca să-și îndeplinească misiunea, date fiind enormele dificultăți ale acesteia. Dar i-am spus că nu, că nu-i vom da nici un ban în plus dacă nu-și îndeplinea partea lui din contract, pentru care stabilisem un preț definitiv. Ne-am certat, dar am ajuns la un acord. Dacă omul lui rezolvă problema în următoarele zile, îi vom da o primă. În caz contrar, va încasa ceea ce a fost stipulat.

– Unde e Clara Tannenberg? vru să știe Bruno Müller.

– Până acum câteva zile, era la Paris, dar acum e la Madrid, organizând o expoziție cu obiectele găsite într-un templu la care se pare că a săpat luni de zile împreună cu un grup de arheologi din jumătate de Europă. Nu știu cum o vor face, ținând seama de situația din Irak, răspunse Hans Hausser.

Carlo Cipriani părea trist și absent, de abia vorbea și își lăsa privirea să-i rătăcească prin încăpere, părând a-și neglija prietenii.

– Ce te neliniștește, Carlo? îl întrebă Hans.

– Nimic... De fapt, mă gândesc că poate ar trebui s-o lăsăm baltă. Alfred Tannenberg e mort, ne-am dus la îndeplinire jurământul.

– Nu! strigă Mercedes. Nu vom da îndărăt! Am jurat că-i vom ucide pe el și pe descendenții lui. Clara Tannenberg este singura lui nepoată, ultima Tannenberg, și trebuie să moară.

Bruno Müller și Hans Hausser își plecară capul, știind că nimeni și nimic nu avea să o convingă pe Mercedes de contrariu.

– O vom face, o vom face, dar eu înțeleg ce spune Carlo, fata aia e nevinovată...

– Nevinovată? Nevinovată a fost mama mea, și a voastră, și frații noștri. Nevinovați am fost toți cei care ne aflam la Mauthausen. Nu, ea nu e nevinovată, se trage din sămânța monstrului. Dacă veți da îndărăt... spuneți-mi-o... Eu merg mai departe, nu-mi pasă că mă lăsați singură, răspunse Mercedes, mânioasă.

– Te rog, Mercedes, să nu ne certăm! Vom face întocmai cum am stabilit, dar merită să ținem seamă și de ideea lui Carlo, i-o reteză Bruno.

– Clara Tannenberg va muri, fie că vreți, fie că nu vreți, vă asigur, afirmă Mercedes.

Ei înțeleseră că nimeni și nimic nu putea împiedica moartea tinerei.

Ante Plaskic scotea cărțile din cutii și le așeza cu grijă pe rafturile goale, sub privirea atentă a unui paznic de securitate al Muzeului Arheologic Național.

Se gândi că Yves Picot era în realitate un sentimental, fiindcă, în pofida reticențelor Clarei de a-l accepta să colaboreze la organizarea expoziției, profesorul argumentase că n-ar fi drept să fie exclus nici el, nici altcineva dintre cei care munciseră la Safran. Profesoara Gómez sprijinise hotărârea lui Picot.

Astfel că era de două săptămâni la Madrid făcând de toate. Picot îl pusese într-adevăr la ordinele Martei Gómez, și aceasta acceptase, la fel ca profesorul, versiunea lui conform căreia se simțea mândru să poată participa la organizarea unui eveniment, rod al lunilor petrecute în Irak.

Fabián și Marta reușiseră, de asemenea, într-un timp record, editarea unui catalog: o carte de două sute de pagini despre templul de la Safran. Picot era sigur că vânzările catalogului aveau să fie semnificative.

Ante îl privea cu coada ochiului pe Lion Doyle. Nu fusese surprins să-l găsească participând la organizarea expoziției. Lion, spre deosebire de el, atrăgea simpatia tuturor acelora care credeau că văd în el un fotograf improvizat. Dar Ante își spunea că Lion nu era ceea ce părea, la fel ca Ayed Sahadi, care nici el nu era un simplu șef de echipă.

Din frânturi de conversații auzite din întâmplare, aflase că Sahadi reușise să o scoată pe Clara vie și nevătămată din Irak, împreună cu

soțul ei, Ahmed Husseini, și că îi transportase până la Cairo, unde, după cât se părea, el se hotărâse să rămână până când se lămurea situația de la Bagdad. Cairo părea să fie, de asemenea, orașul unde Clara se despărțise de soțul ei, dat fiind că Ahmed Husseini nu se afla la Madrid, dar auzise spunându-se că urma să vină la inaugurarea expoziției.

Pe când alinia cărțile, își spuse că nu putea să dea din nou greș.

Omul de la Planet Security, compania care-l angajase ca să pună mâna pe Biblia de Lut, îi dădu de înțeles foarte clar: trebuie să-și însușească imediat tăblițele. Pentru asta, dispunea de ajutorul unui grup de experți în sustrageri de acest fel care aveau să aștepte semnalul lui, ca să intervină atunci când socotea că sosise momentul oportun.

În ultimele două săptămâni, aproape că nu ieșise din muzeu, astfel că ajunsese să-l cunoască bine, și, ce era mai important, muncitorii și paznicii muzeului se obișnuiseră cu hoinărelile lui prin tot edificiul.

Se străduise în mod special să lege conversații cu paznicii care răspundeau de sala unde se aflau sistemul de alarmă și monitoarele pe care se urmăreau toate colțurile muzeului.

Le ceruse oamenilor care urmau să facă parte din grupul de comando să se familiarizeze cu edificiul, dar fără să atragă atenția, așa că aproape toți aceștia veniseră să-l viziteze ca simpli turiști. Nu dispuneau de mult timp ca să pună mâna pe tăblițe, iar să fugă cu ele avea să fie extrem de complicat. Planul lui consta în a fura tăblițele înainte de a se deschide sala unde urmau să fie expuse; să le ia cu ei după aceea era aproape imposibil, pentru că nu știa dacă aveau să stea acolo mult timp. Picot comandase să se facă niște copii exacte, și acest lucru putea însemna că, după inaugurarea expoziției, se gândeau să lase în muzeu copiile și să pună din nou în siguranță originalele, așa că nu putea să-și asume acest risc.

Era îngrijorat de faptul că nu reușise să afle când avea să fie adusă la muzeu Biblia de Lut, care acum se afla în seiful unei bănci din Madrid. Marta îi povestise că existența tăbliților se păstra secretă și că, până în ziua inaugurării, nu trebuia să se facă publică descoperirea în fața presei din întreaga lume.

Clara nu permise nici măcar ca tăblițele să fie duse la Roma pentru a fi analizate de oamenii de știință ai Vaticanului. Gian Maria insistase că garanția cea mai bună pentru tăblițe ar fi ca Sfântul Scaun

să le recunoască drept autentice, dar, după cum se pare, Clara Tannenberg răspunse că Vaticanul nu avea altă soluție decât să se încline în fața evidenței.

Mai erau două zile până la inaugurare, și responsabilii muzeului amenajaseră o sală pe care o dotaseră cu mijloace extraordinare de siguranță, care anulau orice primejdie ce ar fi putut amenința tăblițele.

Clara și Picot, împreună cu Fabián și cu Marta, se ocupaseră personal de organizarea sălii, de la lumini până la panouri, trecând prin vitrina unde urmau să fie expuse tăblițele; dar acestea nu trebuiau depuse la locul lor decât cu o oră înainte de a se deschide porțile muzeului pentru inaugurarea expoziției.

– Nervoasă? o întrebă Yves Picot pe Clara.

– Da, puțin. Ne-a costat atât de mult să ajungem până aici... Știi? Îmi lipsește bunicul meu. Nu merita să moară așa, și nici să fie privat de acest moment.

– Nu știi încă nimic despre cine l-a putut asasina?

Clara clătină din cap în semn că nu, în vreme ce se străduia să-și stăpânească lacrimile.

– Hai să vorbim despre altceva, o consolă Picot, trecându-i mâna pe după umăr.

– V-am întrerupt?

Yves Picot îi dădu drumul Clarei și rămase privind-o pe Miranda, neștiind ce să facă. Jurnalista reușise să obțină permisiunea de-a intra în muzeu acum când mai erau doar câteva ore până la inaugurare.

Clara se apropie de Miranda și o sărută pe obraz, spunându-i în același timp cât se bucura că o vede. Ieși apoi din sală, lăsând-o singură cu Picot.

– Se pare că tu nu prea te bucuri să mă vezi... îi spuse jurnalista profesorului năucit.

– Te-am căutat fără succes, presupun că te-au anunțat cei de la firma ta, răspunse acesta în chip de protest.

– Știu, dar a trebuit să rămân în Irak mai mult decât era prevăzut, știi doar care e situația acolo.

– Cum ai aflat despre asta?

– Hai, profesore, doar sunt jurnalistă și citesc ziarele! La Londra se vorbește că veți anunța o descoperire extraordinară.

– Da, Biblia de Lut...

– Știu, eu și Clara am avut dispute serioase în privința acestor tăblițe.

– De ce?

– Pentru că, după părerea mea, le-a furat. Vreau să spun că aparțin Irakului și că nu trebuia să le scoată fără autorizație.

– Spune-mi cine ar fi putut să-i dea această autorizație. Îți amintesc că războiul începuse.

– Propriul soț, Ahmed Husseini îl cheamă, nu-i așa? La urma urmei, era șeful Departamentului de antichități.

– Te rog, Miranda, nu fi naivă! În orice caz, nu vom rămâne cu tăblițele. Când se va lămuri situația din Irak, aceste tăblițe se vor întoarce acolo. Până atunci, vor rămâne depozitate la Luvru, care este cel mai important muzeu de artă mesopotamiană.

Fabián îi întrerupse nervos.

– Yves, tocmai au sunat de la bancă. Camionul blindat a plecat încoace.

– Să mergem la poartă. Vino cu noi, Miranda!

Odată ce tăblițele fură depuse în vitrină, Clara o închise cu cheia și îl strânse emoționată de braț pe Gian Maria. Apoi se întoarse spre locul unde erau Picot, Fabián și Marta și le zâmbi.

Șeful de la Siguranță le explică din nou măsurile extraordinare care fuseseră adoptate pentru sala aceea, și Clara părea satisfăcută de ceea ce auzea.

– Ești foarte frumoasă, o complimentă Fabián.

Ea, recunoscătoare, îl sărută pe frunte. Taiorul de culoare roșu aprins îi lumina chipul bronzat, care-i scotea în evidență privirea albastră ca marea.

Zece minute mai târziu, se deschideau porțile muzeului la sosirea membrilor guvernului spaniol, a vicepreședintei și a doi miniștri, pe lângă autoritățile academice venite din toate colțurile lumii ca să asiste la inaugurarea unei expoziții ce promitea să fie cu totul deosebită.

Arheologi și profesori europeni și americani lăudau obiectele găsite, repartizate în vitrinele din diferitele săli ale muzeului. În acest timp, profesoara Gómez și Fabián Tudela le dădeau autorităților spaniole detalii cu privire la obiectele găsite.

Chelnerii, încărcați cu tăvi pline cu băuturi și cu tartine, se plimbau printre invitații cărora, la vederea atâtor frumuseți, părea că li se deschisese apetitul.

Picot și Clara hotărâseră că abia peste o oră aveau să le arate în mod solemn invitaților și presei sala unde se păstra Biblia de Lut.

Invitații comentau între ei în ce ar putea consta surpriza care li se promisese pentru această sâmbătă seară.

Ante Plaskic îi zări pe oamenii agenției Planet Security împrăștiați prin muzeu: unii, camuflați în chelneri, alții, ca paznici de securitate, chiar și ca invitați. Nu îi scăpă nici faptul că Lion Doyle, deși purta pe chip zâmbetul lui permanent, avea un rictus care-i trăda încordarea.

Așa cum organizase jaful, n-aveau altă soluție decât să încerce să pună mâna pe tăblițe înainte de a se deschide ușile sălii unde erau expuse. Își asumau un mare risc, dar nu exista o altă ocazie de a-și însuși Biblia de Lut. Recapitulă în minte măsurile stricte de siguranță cărora trebuiau să le facă față și se îndreptă spre sala unde se găsea alarma. Avea zece minute ca să ia tăblițele și să iasă din muzeu.

– Doamnelor și domnilor, un minut de liniște, vă rog, ceru Yves Picot. Vă rog să vă încheiați vizita prin aceste săli, pentru că în cincisprezece minute vă voi cere să ne urmați într-o sală foarte specială, unde am depozitat o comoară arheologică de o valoare incalculabilă, a cărei descoperire va avea repercusiuni de o importanță capitală, nu numai pentru comunitatea academică, ci și pentru societate și Biserică. Urmați-ne, vă rog!

Profesorul Yves Picot, Marta Gómez și Fabián Tudela îi explicau vicepreședintei guvernului spaniol importanța descoperirii Bibliei de Lut; ceva mai în spate, îi urma Clara, împreună cu un ministru și cu rectorul Universității din Madrid.

O femeie îmbrăcată elegant, cu un taior Chanel, și cu un chip pe cât de frumos, pe atât de senin, în ciuda vârstei sale, se apropia nepăsătoare de Clara. Femeia îi zâmbi, și Clara răspunse amabil la zâmbetul necunoscutei. Cineva trebuie că o împinse pe femeie, pentru că aceasta păru că se împiedică, ceea ce o făcu să se lovească de Clara. Desprinzându-se de femeia aceea, o grimasă de durere apăru pe chipul Clarei, în vreme ce femeia îi cerea scuze și mergea mai departe cu un surâs schițat pe buze.

Clara îi explica rectorului că urma să vadă niște tăbliță cu un conținut extraordinar, când, deodată, își duse mâna la piept și căzu la pământ, spre stupoarea celor care o înconjurau.

Yves Picot și Fabián îngenuncheară imediat, încercând să resusciteze trupul moleșit al Clarei, care închidea și deschidea ochii, ca și cum ar fi încercat să alunge un coșmar.

Fabián strigă cerând un medic și o ambulanță, în vreme ce Miranda intuia că tocmai se întâmplase ceva ieșit din comun. Ante Plaskic le făcu semn oamenilor din companie, și aceștia înțeleseră că trebuiau să profite de ocazia care li se oferea.

Unul dintre invitați spuse că era medic și se apropie să o examineze pe Clara, descoperind o înțepătură minusculă în zona inimii.

– Repede, o ambulanță! E pe moarte!

Doi paznici de securitate, urmați de un invitat elegant, se fofilară din locul acela, îndreptându-se spre sala unde Biblia de Lut era ținută sub supraveghere.

Ante se duse cu pași grăbiți spre mica sală unde monitoarele arătau până și cel mai ascuns ungher al muzeului. Intră fără să bată la ușă și trase două gloanțe în paznicul care supraveghea panourile. Dădu la o parte trupul bărbatului, ascunzându-l într-un colț, și încuie ușa, hotărât să nu lase pe nimeni să intre. Deconectă toate alarmele muzeului. Văzuse foarte clar cum tovarășii săi intrară în sală și cum, înainte ca paznicul de securitate să poată reacționa, îl împușcară cu un pistol cu amortizor. În mai puțin de două minute, puseră tăbliță într-o geantă și ieșiră din încăpere.

Croatul zâmbi. Era pe punctul de a-și încheia misiunea. Fără el, ca agent secret dublu, operațiunea nu s-ar fi putut desfășura în împrejurările acelea.

Își ațintă apoi ochii pe un alt monitor, unde o vedea pe Clara în brațele lui Picot, căruia Fabián și paznicii de securitate adevărați îi deschideau calea spre ieșire.

Nu știu de ce, poate din pricina indiferenței acesteia, dar îi atrase atenția figura unei femei în vârstă care apărea pe alt monitor. Femeia nu părea să acorde atenție celor întâmplate; de fapt, era singura care nu era deloc preocupată, în vreme ce mergea încet, făcându-și loc spre ieșire.

Se întrebă ce avea femeia în mână, fiindcă părea să ascundă ceva, dar nu reușea să vadă ce anume.

Mercedes Barreda ieși din muzeu și respiră cu plăcere aerul cald de primăvară din Madrid. Întotdeauna îi plăcuse armonia cartierului Salamanca, unde era situat Muzeul Arheologic Național. Începu să se plimbe fără nici un țel, liniștită și satisfăcută lăuntric de momentul trăit. Nu observă doi bărbați îmbrăcați elegant intrând într-o mașină care îi aștepta. Singurul lucru care o preocupa era cum să scape de acul de gravat pe care îl înfipsese în inima Clarei. Nu lăsase urme, pentru că purta niște mănuși de piele foarte fine, așa că avea să îl arunce în orice canal de scurgere, dar nu în cartierul acela, ci într-un alt loc, departe de aici.

Se plimbă fără un țel precis timp de o oră, apoi opri un taxi, căruia îi ceru să o ducă la hotelul Ritz, unde era cazată.

Se gândi să se întoarcă la Barcelona, dar se răzgândi: nu avea de ce să fugă, nu o căuta nimeni, nu o asocia nimeni cu moartea Clarei Tannenberg. Cu toate acestea, își schimbă hainele și ieși din nou în oraș, îndreptându-se spre gară. Găsi un canal de scurgere aproape de muzeul Prado și aruncă acul de gravat. Odată ajunsă la hotel, rememoră cu satisfacție cât de ușor îi fusese să pună capăt vieții Clarei.

Nu avusese îndoieli asupra felului în care trebuia să o ucidă. Când era adolescentă și trăia la Barcelona, bunica ei îi povestise despre asasinarea Elisabetei de Austria[1]. Un bărbat se apropiase de împărătească și îi înfipsese în piept un ac de gravat; aceasta căzuse răpusă după puțin timp, doar cu câteva picături de sânge care-i pătaseră rochia.

Când începu să viseze la uciderea Clarei, vizualizase momentul în care avea să îi înfigă acul de gravat în inimă. Nu îi fusese ușor să găsească arma. Căutase obiectul în prăvăliile de vechituri și scotocise chiar printre materialele folosite de muncitorii din firma ei. Găsise obiectul dorit printre resturile de materiale, apoi îl curățase și îl lustruise de parcă ar fi fost o operă de artă.

[1] Elisabeta de Wittelsbach, numită Sissi (1837–1898), împărătească a Austriei, soția împăratului Franz Joseph I de Habsburg, a murit asasinată de un anarhist italian. (n.tr.)

Ajunsă în camera de hotel, deschise frigiderul, scoase o sticlă de șampanie și își turnă în pahar. Pentru prima dată după mulți ani, se simțea împlinită și satisfăcută.

Lion Doyle era furios. Clara Tannenberg murise, dar nu el o omorâse, și asta însemna că nu mai putea primi suma restantă din onorariul său. Se gândi că asasinul fusese un profesionist. Altminteri, nu-și imagina cine să fi avut curajul și sângele rece să o asasineze pe Clara în văzul a sute de persoane. Îi înfipsese ceva în inimă, un obiect fin și alungit care îi străpunse organul vital. Dar cine să fi fost?

El se gândise să o omoare în noaptea aceea. Știa că stătea la Marta Gómez și că nimeni nu ar bănui ceva dacă s-ar fi prezentat acolo. Aveau să îl lase să intre, și, odată ajuns înăuntru, ar fi curmat viața acelei Tannenberg, partea din sarcină care îi mai rămăsese de îndeplinit. Se gândise că trebuia să o ucidă și pe profesoara Gómez, dar ăsta ar fi fost doar un inconvenient în plus. Problema e că acum nu-i putea spune lui Tom Martin că își încheiase misiunea. Pe Lion îl enerva să-l vadă plângând pe Gian Maria, care, deznădăjduit, ieșea din muzeu însoțit de Miranda, în drum spre spital, unde fusese dus cadavrul Clarei ca să i se certifice decesul și să i se facă autopsia.

George Wagner tocmai ieșea dintr-o reuniune, când secretara sa îi făcu legătura cu telefonul urgent al lui Paul Dukais.

– În regulă, misiune îndeplinită, îi spuse acesta.

– În întregime?

– Da, avem ce doreai. Apropo... nepoata prietenului tău a suferit un accident. Cineva a asasinat-o.

– Când ajunge pachetul?

– E pe drum, va sosi mâine.

Wagner nu făcu nici un comentariu. Nici Enrique Gómez, nici Frankie Dos Santos nu avură nici o obiecție la asasinarea Clarei. Nu îi interesa, și, de altfel, nu aveau nimic de-a face cu această poveste.

Singura lor grijă era să înceapă să scoată pe piață obiectele jafului săvârșit în muzeele irakiene. George propusese ca, în mod excepțional, să se întâlnească pentru a toasta în cinstea succesului acțiunii și

pentru că își însușiseră Biblia de Lut. Era nerăbdător să o aibă în fața ochilor, înainte de a o preda cumpărătorului.

Lion Doyle îl sună pe Tom Martin dintr-o cabină.
– Clara Tannenberg a fost ucisă, îi spuse el.
– Și...?
– Nu știu cine a fost, răspunse el îndurerat.
– Vino încoace, trebuie să vorbim.
– Sosesc mâine.

La spital, Yves se plimba dintr-un capăt într-altul al sălii de așteptare, incapabil să rostească vreun cuvânt. Nici Miranda, nici Fabián sau Marta n-aveau chef de vorbă, iar Gian Maria nu făcea decât să plângă.

Doi inspectori de poliție așteptau, la fel ca ei, rezultatul autopsiei. Inspectorul García le ceruse, după ce aveau să afle totul, să-l însoțească la comisariat ca să încerce să lămurească faptele.

Medicul legist ieși din sala unde tocmai făcuse autopsia Clarei.

– Cine dintre dumneavoastră e rudă cu doamna Tannenberg?

Picot și Fabián se priviră, neștiind ce să răspundă. Marta își asumă răspunderea pentru această situație.

– Noi suntem prietenii ei, nu mai are pe nimeni aici. Am încercat să luăm legătura cu soțul ei, dar până în acest moment nu l-am găsit.

– Bine. Doamna Tannenberg a fost asasinată cu un obiect înțepător, un stilet, un ac de gravat... ceva ascuțit și lung, care i-a ajuns până în inimă. Îmi pare rău.

Medicul le dădu câteva amănunte despre rezultatul autopsiei, și apoi îi înmână raportul inspectorului García.

– Inspectore, mai rămân aici încă puțin. Dacă aveți nevoie de vreo lămurire, sunați-mă.

Inspectorul García, un bărbat de vârstă mijlocie, încuviință. Cazul acela părea să fie mai complicat decât și-ar fi închipuit și necesita rezultate rapide. Presa suna la minister ca să strângă informații. Cele întâmplate nu puteau fi mai bătătoare la ochi decât atât: un arheolog irakian asasinat în Muzeul Arheologic Național din Madrid, la inaugurarea unei expoziții la care asistau autorități politice și academice

și în care se anunța prezentarea unei comori, care, la rândul ei, fusese furată sub ochii a două sute de invitați, inclusiv ai vicepreședintei și a doi membri ai guvernului.

Își imagina titlurile din ziarele de a doua zi, nu numai din presa spaniolă, ci și din cea internațională; și mass-media din toată lumea va vui de cele întâmplate. Primise deja două telefoane de la superiorii săi, întrebându-l dacă dăduse de urma asasinului și, mai ales, dacă aflase mobilul crimei, care-și imaginau ei că avea legătură cu furtul misterioasei comori. Vicepreședinta se arătase categorică: voia imediat rezultate.

Exact asta se pregătea să facă, interogându-i pe prietenii doamnei Tannenberg.

În comisariat era cald, așa că deschise fereastra ca să lase să intre puțin aer proaspăt, în vreme ce îi invita pe Picot și pe însoțitorii acestuia să ia loc. Tânărul preot era dărâmat și nu se putea opri din plâns. Se agăță de Marta ca un copil rătăcit.

Noaptea avea să fie lungă, dat fiind că urmau a fi cu toții interogați de polițist pentru a obține răspunsurile la două întrebări: Cine și de ce a ucis-o pe Clara Tannenberg?

Adjunctul inspectorului avea televizorul din birou deschis, și, în acel moment, începeau știrile de la ora nouă. Rămaseră cu toții tăcuți, uitându-se la imaginile din seara aceea pe care nu aveau să le uite tot restul vieții.

Crainicul anunța că, în afară de asasinarea arheologei de origine irakiană, avusese loc și un important furt din Muzeul Arheologic Național: niște tăbliță de o valoare incalculabilă, care purtau numele de Biblia de Lut. Era vorba despre piesa misterioasă care, în seara aceea, urma să fie arătată presei și întregii societății.

Yves Picot lovi cu pumnul în masă, iar Fabián scoase o înjurătură. Clara fusese ucisă ca să i se ia Biblia de Lut, fu de părere Picot, și nici Fabián, nici Marta, nici Miranda nu aveau nici cea mai mică îndoială că acesta fusese motivul.

Țipătul lui Gian Maria îi descumpăni. Preotul privea ecranul, și o strâmbătură de oroare ieșise la iveală pe chipul lui copilăresc.

Pe ecran, Clara mergea alături de ministru, înconjurați de lume. Deodată, ea părea că se împiedică, dar apoi continua să meargă, până când, peste câteva secunde, cădea fulgerată la pământ.

Ceea ce vedeau ochii lui Gian Maria nu erau în stare să vadă nici cei ai inspectorului García, nici ai lui Picot sau ai Martei. În mijlocul agitației și pentru o secundă, Gian Maria zărise profilul unei femei pe care o cunoștea foarte bine.

Mercedes Barreda, copila de la Mauthausen, copila care suferise alături de tatăl lui cruzimea fără margini a nebuniei lui Hitler...

Gian Maria înțelese în momentul acela că Mercedes era asasina Clarei și simți o durere ascuțită în piept, care, în realitate, era reflexul durerii din suflet. Nu o putea denunța, pentru că asta ar fi însemnat să-l denunțe pe tatăl lui, dar faptul că nu o denunța îl făcea să se simtă complice la asasinarea Clarei.

Inspectorul García îi ceru să spună ce anume văzuse pe ecran, și preotul, cu un firicel de glas, îl asigură că nu văzuse nimic, că pur și simplu nu se simțea în stare să retrăiască acel moment.

Îl crezură. Yves Picot, Marta Gómez și Fabián Tudela îl crezură, dar atitudinea lui Gian Maria semănase îndoiala în sufletul inspectorului García și, de asemenea, în cel al Mirandei.

Polițistul era sigur că Gian Maria văzuse ceva sau pe cineva care îi smulsese acel țipăt de groază, iar Miranda își spunea că trebuia să pună mâna pe caseta video cu această știre ca să o examineze amănunțit până avea să găsească indiciul care să lămurească atitudinea preotului.

Yves Picot îi explică polițistului cu lux de amănunte cum erau cele opt tăblițe pe care le numeau Biblia de Lut, pe lângă faptul că îi atrăsese atenția nu numai asupra valorii arheologice a pieselor, ci și asupra celei religioase.

Inspectorul García ascultă o poveste extraordinară: cea trăită în Irak, în ultimele luni, de cei trei arheologi și de jurnalistă. De la Gian Maria abia reuși să mai scoată câteva cuvinte în plus.

Superiorii lui îl presau în continuare: trebuiau să le spună ceva reprezentanților mass-mediei. Întâmplarea era scandaloasă: un furt și un asasinat în același timp păreau ceva ireal.

Inspectorul le cerea întruna lui Picot și colegilor acestuia să relateze din nou cele întâmplate în ultimele ore: pe cine văzuseră, cine

știa de existența tăbliței, pe cine bănuiau. În plus, le ceru o listă a tuturor persoanelor care avuseseră o legătură directă cu tăbliței. Ieșiră din comisariat sleiți de puteri, convinși că undeva, într-un loc pe care nu reușeau să-l vadă, firul Ariadnei se încâlcea.

„Ce se va întâmpla cu mine după toate astea?“ se gândi preotul, disperat, când, în toiul nopții, se întorcea la hotel, însoțit de Miranda și de Picot.

Carlo Cipriani se urcă în taxi. Era epuizat, deși zborul de la Barcelona dura numai două ore.

Îi fu greu să-și ia adio de la Mercedes, de la Hans și de la Bruno. Ei protestară, încercând să-l convingă de faptul că tot ce îi lega era mai puternic decât viața și moartea. Aveau dreptate: în afară de copiii lui, nu iubea pe nimeni ca pe prietenii săi, pentru care ar fi sacrificat tot ce avea, dar credea că venise vremea să-și caute pacea, și nu ar fi putut să o găsească decât distanțându-se de ei.

Nu îi reproșă nimic lui Mercedes. Nici Bruno, nici Hans nu o făcură. Ea nu le povesti ce se întâmplase, dar nici nu era nevoie să le spună; doar privind-o își dădură seama de tot.

Mercedes le mărturisi că în ultimele zile dormea liniștită, împăcată cu ea însăși. Bruno nu reuși să-i spună cum se simțea el, iar Hans izbucni în plâns.

Acum, întors la Roma, Carlo Cipriani își spunea că trebuia să facă față în mod diferit la ce îi mai rămânea de trăit. Se îndreptă spre piața San Pietro de la Vatican.

Când intră în bazilică, simți o ușurare venită din penumbră.

Chiar în clipa aceea, și inspectorul García, însoțit de un preot, se îndrepta spre interiorul catedralei în căutarea lui Gian Maria. Îi convinsese pe șefii lui să-i permită să meargă pe urmele unei presimțiri și obținuse permisiunea de a pleca la Roma și de a încerca să vorbească din nou cu Gian Maria.

Inspectorul García nu-i dădu atenție bărbatului care, cu pași lenți, se îndrepta spre confesionalul unde preotul care îl însoțea îi arătase că se află Gian Maria.

Carlo Cipriani ajunse la confesional înaintea inspectorului și, pe când îngenunchea, observă cât de mult îmbătrânise tânărul pe al cărui chip pusese stăpânire un rictus amar.

– Ave Maria Preacurată.

– Care a zămislit fără de păcat.

– Părinte, sunt vinovat de moartea a două persoane. Fie ca Dumnezeu să mă poată ierta și să dea Domnul ca și fiul meu să mă ierte!

– Te căiești?

– Da, părinte.

– Atunci, fie ca Dumnezeu să te ierte și să mă ierte și pe mine că nu sunt în stare să te iert.

Inspectorul García îl văzu pe bătrân ridicându-se, cu ochii plini de lacrimi. Părea că bărbatul nu avea aer și că era pe punctul de a leșina.

– Vă simțiți rău?

– Nu, nu, nu vă faceți griji, spuse Cipriani, mergând mai departe, fără să privească în urmă.

Gian Maria ieși din confesional și îi strânse mâna polițistului.

– Scuzați-mă că vă deranjez, am cerut permisiunea superiorilor mei ca să vă văd. Aș vrea să vorbesc din nou cu dumneavoastră. Nu sunteți obligat, dacă nu doriți... îi spuse inspectorul.

Gian Maria îl privi fără să-i răspundă și îl însoți, în vreme ce se uita la tatăl său care cădea în genunchi în fața statuii *Pietà* a lui Michelangelo, ascunzându-și fața în mâini. Simți un val de milă pentru el și pentru propria persoană. Și în ziua aceea ploua peste Roma.

Rafael Ábalos – GRIMPOW

John L. Allen, jr. – OPUS DEI

Michael Baigent – DOSARELE ISUS

Carl Bernstein & Bob Woodward – TOŢI OAMENII PREŞEDINTELUI

Steve Berry – CAMERA DE CHIHLIMBAR

MOŞTENIREA TEMPLIERILOR

Jules Boucher – SIMBOLURILE FRANCMASONERIEI

Marlon Brando – CÂNTECE ÎNVĂŢATE DE LA MAMA

Dan Brown – ÎNGERI ŞI DEMONI

Susanna Clarke – JONATHAN STRANGE & MR NORRELL

Bill Clinton – VIAŢA MEA

John Darnton – SECRETUL LUI DARWIN

Jeffery Deaver – LUNA RECE

Juan Manuel de Prada – FURTUNA

Umberto Eco – ÎNAINTE CA RACUL

Laurence Gardner – TESTAMENTUL MAGDALENEI

Dinu C. Giurescu – FALSIFICATORII. „ALEGERILE" DIN 1946

Mircea Goga – VETURIA GOGA, „PRIVIGHETOAREA LUI HITLER"

Jason Goodwin – COPACUL IENICERILOR

John Grisham – NEVINOVATUL

Efraim Halevy – Omul din umbră

John Twelve Hawks – Călătorul

Elizabeth Kostova – Colecţionarul de istorie

Filip Le Roy – Ultimul testament

Ruggero Marino – Cristofor Columb – Ultimul templier

David McCullough – 1776

Kathleen McGowan – Cea aşteptată

Julia Navarro – Confreria Sfântului Giulgiu

Andy McNab – Bezna

Kate Moss – Labirintul

Roberto Pazzi – Conclav

Michael Peinkofer – Frăţia runelor

L. Picknett & C. Prince – Misterul Sionului

Douglas Preston & Lincoln Child – Relicva

Craig Russell – Vulturul însângerat

Antoine de Saint-Exupéry – Micul prinţ

Boris von Smercek – Al doilea Graal

Margaret Starbird – Femeia cu vasul de alabastru

Alex Mihai Stoenescu – Din culisele luptei pentru putere 1989–1990. Prima guvernare Petre Roman

Paul Sussman – Secretul templului

Pierre-André Taguieff – Iluminaţii

Philipp Vandenberg – Conjuraţia sixtină

A cincea evanghelie

Enrique de Vicente – Chei oculte în Codul lui da Vinci

Michael White – Echinox

În colecția

CLASS

vor apărea

Cea așteptată
KATHLEEN MCGOWAN

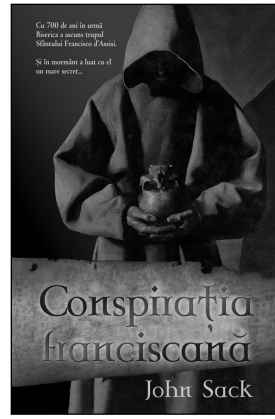

Conspirația franciscană
JOHN SACK

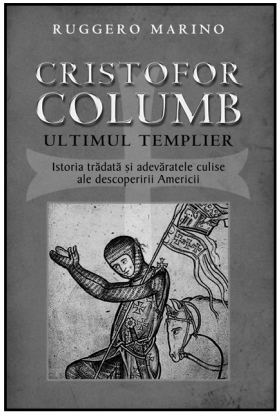

Cristofor Columb
RUGGERO MARINO

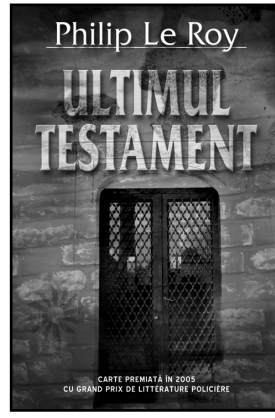

Ultimul testament
PHILIPPE LE ROY

clubul cărții rao

CLUBUL CĂRȚII RAO
are un regulament de funcționare mai modern,
mai eficient și mai adaptat nevoilor dumneavoastră,
care este pus la dispoziția membrilor odată cu fișa
de înscriere. Principala inovație o reprezintă
introducerea a TREI TIPURI DE CARDURI
care vă oferă mari reduceri de preț
în achiziționarea cărților.
Pentru detalii privind acest regulament
vă puteți informa din broșurile editurii noastre
sau scriindu-ne pe adresa:

C.P. 2-124, București;
e-mail: *club@raobooks.com*

sau accesând site-urile:
www.raobooks.com;
www.rao.ro

Tiparul executat de
R.A. „Monitorul Oficial“
București, România